

2023

RASTOČI SLOVARJI

Založba ZRC

Pravopisne kategorije ePravopisa

Pravopisne kategorije ePravopisa 2023

Zbirka: Rastoči slovarji
ISSN 2536-2968

Urednik zbirke: Andrej Perdih
Tehnična urednica zbirke: Duša Divjak Race

Prva e-izdaja je pod pogoji licence Creative Commons [CC-BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) prosto dostopna:
<https://doi.org/10.3986/9789610508526>

UREDнице

Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik, Manca Černivec (2020–), Urška Vranjek Ošlak (2022–), Aleksandra Bizjak Končar (2014–2019)

AVTORJI OPISOV PROBLEMSKIH SKLOPOV

Helena Dobrovoljc
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3568-8453>

Tina Lengar Verovnik
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8454-6160>

Urška Vranjek Ošlak
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3374-4228>

Peter Weiss (2019–)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0609-2252>

Manca Černivec (2020–)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2811-2154>

Matej Meterc (2020–2022)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0198-3745>

Aleksandra Bizjak Končar (2014–2019)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4054-3758>

Boris Kern (2017–2019)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0198-3745>

STROKOVNI SODELAVKI

Teja Završnik (2021–), Pia Rednak (2023–)

TEHNOLOŠKA PODPORA

Manca Černivec (2020–), Urška Vranjek Ošlak (2023–), Janoš Ježovnik (2020), Andrej Perdih (2014–2019)

OBLIKOVANJE IN PRELOM
Duša Divjak Race

OBLIKOVANJE NASLOVNICE
Brane Vidmar

Slovarska zbirka se povezuje z *ePravopisom*.

IZDAJATELJ

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ZANJ

Kozma Ahačič

ZALOŽNIK

ZRC SAZU, Založba ZRC

ZANJ

Oto Luthar

GLAVNI UREDNIK ZALOŽBE

Aleš Pogačnik

Ljubljana 2024

Publikacija je nastala v okviru programa P6-0038, ki ga financira ARIS, in programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki ga financira SAZU.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
[COBISS.SI-ID 191089155](https://cobiss.si/id/191089155)
ISBN 978-961-05-0852-6 (PDF)

Pravopisne kategorije ePravopisa 2023

Založba ZRC

O Pravopisnih kategorijah ePravopisa 2023

Pravopisne kategorije ePravopisa so nabor opisov pravopisnih kategorij, ki uporabnikom omogoča vpogled v proces prenove pravopisnih pravil in pravopisnega slovarja. Medtem ko v *ePravopisu* najdemo slovarske sestavke s konkretnimi podatki o zapisu, izgovoru, besedilni rabi ter oblikoslovnem vedenju in besedotvornih možnostih besede, pa je uporabnik posredno – s povezavo na *Pravopisne kategorije* – obveščen tudi o tem, v kateri problemski ali normativni okvir slovenskega knjižnega jezika se izbrana iztočnica uvršča, katere besede oz. besedne zveze še spadajo v ta okvir in kako se problem rešuje na višji ravni, torej v pravopisnih pravilih. Gre torej za komentar problemsko in pogosto tudi pomensko zaokroženega sklopa slovarskih redakcij v specializiranem pravopisnem slovarju, zaradi povezave s slovarjem pa je uporabniku omogočeno tudi, da pregleduje konkretne rešitve.

Pravopisne kategorije ePravopisa predstavljajo tudi evidentiranje odstopanj od obstoječega kodifikacijskega priročnika, tj. *Slovenskega pravopisa* 2001, ki tako sestavljalcem slovarja kot tudi uporabnikom omogočajo vpogled v proces prenove. Normativno veljavnost ubeseditiv v pravopisnih pravilih na rednih srečanjih potrjuje Pravopisna komisija, ki deluje pri SAZU in ZRC SAZU, slovarski sestavki pa do potrditve v tem delovnem telesu nosijo oznako »predlog«.

Bistvena prednost *Pravopisnih kategorij* je njihova povezava s slovarskimi sestavki. Tako se uporabnik *ePravopisa* npr. ob iskanju po imenih vladarjev s klikom na kategorije seznanj s tem, katere posebnosti so predstavljene v slovarskem sestavku in zakaj. Prek kategorij je slovarski sestavek povezan tudi z že objavljenimi poglavji v *Pravopisu* 8.0.

2015

V letu vzpostavitve zbirke (2015) smo vanjo vključili 16 problemskih sklopov, med katerimi so bili nekateri še podrobneje členjeni (okrajšave, simboli, psevdonimi ...); ti problemski sklopi vključujejo približno 1600 slovarskih sestavkov. Skupaj z opisi prinaša posamezna enota zbirke (torej pravopisna kategorija) tudi možnost pregleda vseh slovarskih sestavkov, ki so bili pripravljene za ponazoritev sklopa.

2016

Leta 2016 so bila v zbirko dodana domišljajska imena, imena držav, religijska in mitološka imena, poimenovanja mitoloških in nadnaravnih bitij, poobčnoimenjeni samostalniki, različni tipi svojilnih pridevnikov ... – skupaj 14 problemskih sklopov z več kot 800 slovarskimi sestavki.

2017

Pravopisne kategorije 2017 so se povečale za imena celin in podobnih velikih območij na Zemlji, dopolnjena so bila imena držav (abecedno do *Južni Sudan*), na novo je bila vzpostavljena velika skupina izlastnoimenskih pridevnikov na *-ov/-ev* ali *-in*, ki nastopajo v stalnih besednih zvezah.

Novi sklopi so bili še: samostalniške izpeljanke iz lastnih imen (*brajica, petrijevka*), lastna imena v frazemih (*kaditi kot Turek*), merske enote, poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*zlata znak svobode – kresnik*), manjši sklop je predstavljala prva faza pripravljenih stvarnih lastnih imen, ki so na izrazni ravni prekrivna s priimki (*Tesla m – Tesla ž*). Med prebivalska imena so bila vključena imena pripadnikov in pripadnic plemen (*Očipva, Očipvejec, Očipvejka*), zaradi katerih sta bila dopolnjena tudi sklopa pridevniki na *-ski/-ški* (*očipvejski*) in svojilni pridevniki iz prebivalskih imen (*Očipvejčev*). Posebna skupina z naslovom »Pravopisne zanimivosti« se je izoblikovala kot stranski produkt delovanja članic in članov pravopisne skupine v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, kamor uporabniki mesečno pošljejo povprečno 30 vprašanj različnih tipov. Zanimivejša od leta 2017 sproti dodajamo v pravopisni slovar (*kvevri, vodja* (m, ž), *karitas, zika*). V letu 2017 smo v rastoči slovar *ePravopis* dodali 850 novih slovarskih sestavkov.

2018

Leta 2018 je bilo v *ePravopis* dodanih 1189 slovarskih sestavkov, več kot 500 obstoječih pa je bilo dopoljenih s podatki o rabi, pa tudi razširjenih glede na pomensko razvejanost posameznih gesel, npr. *Viking* (kot pripadnik ljudstva in kot nadomestno ime za Norvežana oz. Skandinavca), *Amerika* (tudi kot skrajšano ime za Združene države Amerike) ali *Evropa* (tudi kot nadomestno ime za Evropsko unijo).

Mikrostrukturno najobširnejši problemski sklopi iz tega leta se navezujejo na poglavje o pisnih znamenjih v pripravljajočem se predlogu novih pravopisnih pravil. V sklopu »Pisna znamenja« smo obravnavali ločila in različna znamenja z dveh vidikov, in sicer kot lekseme v skladijski vlogi in kot znamenja v posebnih položajih (ob števkih, v tehničnih besedilih ipd.). Med obsežnejše problemske sklope, ki zaokrožajo problematiko, se uvrščajo tudi »Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevorov v tednu in mesecev«, »Nazivi in naslovi ob imenu«, »Imena pokrajin in otokov«, z njimi povezana prebivalska imena in pridevniki na *-ski/-ški* ter iz vseh sklopov izhajajoči svojilni pridevniki. Pomembno dopolnilo pri redigiranju zemljepisnih imen je bila uvedba posebnega razdelka o predložni rabi v mestniku (Kje?), rodilniku (Od kod?) in tožilniku (Kam?). S tem razdelkom so bila dopolnjena tudi vsa do tedaj vključena zemljepisna imena.

2019

Leta 2019 je bilo v *ePravopis* dodanih več kot 1200 slovarskih sestavkov, več kot 500 obstoječih pa je bilo dopoljenih s podatki o rabi, pa tudi razširjenih glede na nove pravopisne kategorije. Dodanih je bilo 8 problemskih sklopov, in sicer:

- »Kratice«
- »Prebivalska imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)«
- »Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, verskih, rasnih skupin)«
- »Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorov, gibanj, političnih skupin)«
- »Pripadniki in pripadnice jezikovnih, verskih, rasnih skupin«
- »Pripadniki in pripadnice nazorov, gibanj, političnih skupin«
- »Smeri, nazori, gibanja«
- »Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)«

Sprejete so bile naslednje leksikografske odločitve: izpostavitve iztočničnega leksema ali imena v posebni zvezi tipa *železna lady*; izpostavitve vrstnega pomena pri iztočnici, ki je v nedoločni lastnostni pridevniški obliki – *budističen* in *budistični*; *arktičen* in *arktični*. Zaradi slednjega se pridevniške kategorije ne imenujejo več »Pridevniki na *-ski*«, temveč smo se odločili za splošnejše poimenovanje »Pridevniki«, k njim pa je mogoče umestiti tako pridevnike na *-ski/-ški* kot vrstne pridevnike na *-ni* (*evropski – arktični*). Povezovanje problemskih sklopov je spodbudilo uslovarjenje povezanih iztočnic; ob redigiranju pripadnikov in pripadnic političnih, verskih, oboroženih, vohunskih, rasnih in drugih skupin so bila uslovarjena tudi imena organizacij, skupnosti, ustanov, katerih pripadniki in pripadnice so (*Gestapo – gestapovec, gestapovka*,

gestapovski). Za kratice med njimi je bilo uvedeno skladijsko razlikovanje med tipi desnega prilastka, in sicer s pojasnilom »kot prilastek, v imenovalniku« (*pripadnik mirovne sile KFOR*).

Pri uslovarjanju ženskih priimkov (*Potter* ž) ob moških (*Potter* m) je poudarjena možnost rabe priimka ženskega spola, in sicer s pojasnilom »navadno ob ženskem imenu« (*zgodbe Beatrix Potter*).

Merske enote so obravnavane kot pisne dvojnice, ki jih v nepodomačeni obliki (te normativno niso prednostne) uporabljamo večinoma v strokovnih besedilih, kar je izpostavljeno s posebnim pojasnilom »v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno«.

Vse dvobesedne slovarske iztočnice, ki so bile uslovarjene v sklopu »Psevdonimi, vzdevki, umetniška imena« v značilni strukturi ime + priimek, so bile v letu 2019 zaradi potrebe po razlikovanju med rojstnimi imeni in priimki prikazane ločeno, kar je gradivsko relevantno zlasti v povezavi z nastajajočim poglavjem pravopisnih pravil »Slovnični oris za pravopis«. Zaradi enakozvočnic z lastnimi imeni so bile uslovarjene tudi občnoimenske iztočnice, ki sicer ne bi bile vključene v pravopisni slovar, npr. *Abesinec* (prebivalec Abesinije) – *abesinec* (slovenski vojak v Abesiniji), *Albanka* (prebivalca Albanije) – *albanka* (droga iz Albanije); slednje zaradi neformalnosti pogosto izstopajo iz registra knjižnega jezika, zato je bila pri njih poskusno uvedena tudi oznaka »neformalno/pogovorno«.

2020

Leta 2020 je bilo v ePravopis dodanih več kot 1100 slovarskih sestavkov, več kot 300 obstoječih pa je bilo dopoljenih. Novih problemskih sklopov je 24:

- »Domišljajska in mitološka zemljepisna imena«
- »Glasbeni žanri«
- »Imena krajev«
- »Imena objektov in stavb«
- »Imena vladarskih in plemiških rodbin«
- »Imena voda«
- »Imena vzpetin in gorovij«
- »Imena zgodovinskih osebnosti«
- »Izkrajna imena in poimenovanja«
- »Leksikalizirane okrajšave«
- »Nagrajenci in nagrajenke«
- »Nadomestna imena in poimenovanja«
- »Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni«
- »Poimenovanja bolezni, iger, jedi«
- »Poimenovanja zgodovinskih dogodkov«
- »Pridevniki (povezani s pripadniki redov)«
- »Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)«
- »Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)«
- »Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)«
- »Pripadniki in pripadnice redov«
- »Svojljni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)«
- »Tvorjenke iz kratic«
- »Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice«
- »Znamke in izdelki«

Dopolnitve so obsegale predvsem usklajevalne posege, npr. spremembo koncepta zaradi osebnih imen iz različnih jezikov, npr. *Edith*¹ [ídít] angleško ime; *Edith*² [edít] francosko ime. Tako še *Marlene*, *Christine*, *Natalie* ipd. V samostojne iztočnice so bili združeni tudi priimki ter pari ime in priimek, če prihaja do izgovornih razlik, npr. *Bernárd* – *Bêrnard*; *Domínik* – *Dominík*.

Večje število novih problemskih sklopov je povezano s spremembo načina slovarskih predstavitev ob posameznem pravilu: slovarsko so obdelane le iztočnice, uporabljene v pravopisnem pravilu. V nadaljevanju projekta bodo skromneje zastopani problemski sklopi še razširjeni.

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka in uvedba pojasnila »v pridevniški rabi« ob t. i. nepravih zloženkah, ki jih pišemo kot besedne zveze. Slednje postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah npr. *emo skupina* in *zgodovina slovenske pank/punk glasbe* navedene tudi variantne možnosti: *emovska skupina* in *zgodovina pankovske/punkovske glasbe*. Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU še ni obravnavala poglavja o pisanju skupaj ali narazen, zato sklic na posodobljeno kodifikacijo ni mogoč. Novost so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladijske in pomenske položaje. Opozorjeno je tudi na položaje, ko se ime kraja nahaja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom: »kot prilastek, v imenovalniku« *Vfinski prestolnici Helsinki je potekalo enajsto srečanje med ameriškim predsednikom Clintonom in ruskim predsednikom Jelcinom*.

Pri redigiranju smo pri nekaterih iztočnicah uvedli dvonaglasnice (npr. *Barbo-Waxenstein* [bárbo-váksənštáj]). Soobstajajoče različice imena so povezane z vodilko *primerjaj* (= *prim.*), npr. *Auersperg prim. Turjačan*; *Borgia prim. Borgijec*; *Stewart prim. Stuart*. Pri tem ločimo med priimkom osebe, ki je navadno nespremenjen glede na izvirnik, in podomačeno različico imena rodbine. Pri vseh podomačenih imenih bo navedeno izvirno ime.

Uporabnik je obveščen o neustrezno podomačenih imenih (*Inocent VIII.* gl. *Inocenc VIII.*), prevladujoči nepodomačeni varianti imena in zato njeni normativni prednosti (*Cojz* gl. *Zois*) ter pogostem nepravilnem zapisu imena v rabi (*Marija Antonieta* gl. *Marija Antoaneta*).

Slovnično motivirana normativna novost s področja besedotvorja je zajeta v predlogu prenovljenih pravopisnih pravil, in sicer uveljavljanje možnosti nepreglašanih oblik pri imenih, ki se končajo na končni govorjeni [c]; tako npr. ob oblikah ali pridevnikih *Fričev* in *Fritzev* novi pravopisni slovar uvaja pisanje dvojnic *Fritzev/Fritzov* in *Fričev/Fricov*.

Novosti pri nekaterih problemskih sklopih, npr. pri sklopu »Kratice«, izhajajo iz novega pravopisnega poglavja, zato so številne in v kategorijah obširno pojasnjene. Uporabnik je prek povezave napoten na predlog novega poglavja pravil.

2021

Leta 2021 je bilo v *ePravopis* dodanih 1377 novih slovarskih sestavkov, več kot 700 pa je bilo dopolnjenih. Novih problemskih sklopov je 14:

- »Glasbeni izrazi«
- »Horoskopska znamenja«
- »Imena nebesnih teles in pojavov«
- »Imena otokov, polotokov, otočij«
- »Italijanščina«
- »Nekrajevna imena«
- »Podredne zloženke«
- »Prebivalska imena (iz imen krajev)«
- »Prezeta občna poimenovanja«
- »Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevnihi imen)«
- »Priredne zloženke«
- »Svojilni pridevniki (iz zemljepisnih imen)«
- »Svojilni pridevniki (iz občnih poimenovanj)«
- »Španščina«

Težišče slovarske obravnave so novejša ali še ne kodificirana lastna imena, ki ponazarjajo pravila o zapisu začetnice v *Pravopisu 8.0*, npr. novejša ali v rabi manj razširjena imena nebesnih teles in pojavov (*Alfa Kentavra, Betelgeza, Mali Magellanov oblak, Pandorin grozd, Zidni kvadrant*) ter razmerja med ozvezdji, astrološkimi in mitološkimi poimenovanji ljudi (*Bik – bik – bikica; Kačenosec*).

Prvič je v pravopisni slovar vključeno več kot 170 imen gorovij in vzpetin (od *Babjega zoba* in *Frdamanih polic* do *Elbrusa* in *El Capitana*), natančneje pa je predstavljena tudi problematika pridevnikov iz vodnih imen (*savski most* nasproti *Savin pritok*). Pomembno novost prinaša uslovarjanje manj znanih tujih imen, ki so hkrati ponazarjalno gradivo pri preglednicah oz. pravilih za prevzemanje iz posameznih jezikov; v prirastku *ePravopisa* na Franu 9.0 je predstavljenih 80 italijanskih in 20 španskih imen.

Zaradi mnogih zadreg pri pisanju je v *ePravopisu* zdaj prikazan bogat nabor podrednih in prirednih zloženek, zlasti tistih, za katere se je izkazalo, da je njihov zapis pomensko razlikovalen (*družbeno-gospodarski* nasproti *družbenogospodarski; argentinskoslovenski* nasproti *argentinsko-slovenski*).

Epidemija kovida je prinesla veliko novih imen in poimenovanj – cepiv, podjetij, kratic; vsa ta so vključena v že obstoječi sklop »Pravopisne zanimivosti«: *Vaxzevria, BioNTech, PCR, PCT ...*

2022

Leta 2022 je bilo v *ePravopis* dodanih 764 novih slovarskih sestavkov. Vse slovarske iztočnice *ePravopisa* so razdeljene v 91 pravopisnih kategorij.

Težišče slovarske obravnave v letu 2022 so bila slovenska, poslovenjena in tuja zemljepisna imena, in sicer je največ ponazoril pravil poglavja »Velika in mala začetnica« v *Pravopisu 8.0*. To so imena krajev, pri katerih imajo uporabniki težave zaradi zapisa, tvorbe pridevnikov in prebivaljskih imen ali predložne rabe (npr. *Ajdovščina, Bele Vode, Drensko Rebro*).

Problemsko je utemeljen tudi nabor večine drugih imen, npr. objektov in stavb v Sloveniji (npr. *Nebotičnik, Navje, Slovenika*), pokrajin (npr. *Anžu, Posotelje, Kujavija*), večjega števila nekrajevskih imen (npr. *Baška grapa, Osojščica, Udin boršt*). Stvarna lastna imena vključujejo zlasti prevedena in poslovenjena imena sporazumov, deklaracij ipd., pri katerih dvomimo o uradni obliki imena (*Brionska deklaracija, Frascatski priročnik, Pogodba iz Nice*).

V letu 2022 dodana osebna lastna imena so večinoma ponazoritve preglednice za prevzemanje iz italijanščine oz. poglavja »Prevzemanje iz posameznih jezikov«. Številna italijanska imena, ki se pojavljajo tudi v slovenskem knjižnem jeziku, doslej še niso bila kodificirana.

2023

Leta 2023 je bilo v *ePravopis* dodanih 2120 novih slovarskih sestavkov. Iztočnice *ePravopisa* so razdeljene v 96 pravopisnih kategorij, novi so naslednji sklopi:

- »Češčina«
- »Estonščina«
- »Finščina«
- »Poljščina«
- »Slovaščina«
- »Imena upravnih (pokrajinskih) enot«

Iztočnice iz teh kategorij so bile uvrščene v slovar *ePravopis* predvsem zaradi uslovarjanja zgledov iz predlogov preglednic oz. pravil za prevzemanje iz češčine, estonščine, finščine, slovaščine in poljščine, ki so že objavljene v *Pravopisu 8.0* (predlog poglavja »O prevzemanju iz posameznih

jezikov«). Veliko imen iz manj razširjenih jezikov namreč doslej ni bilo kodificiranih. Kategoriji »Italijanščina« in »Španščina« (obe iz 2021) sta bili dopolnjeni z redakcijami ponazarjalnih zgledov iz predlogov preglednic za prevzemanje iz italijanščine in španščine. V redakcijah iztočnic so ponazorjene tiste posebnosti slovenskega glasovnega sistema, ki so bistvene za ustrezno prevzemanje tujih prvin v slovenščino.

V kategorijo »Imena upravnih (pokrajinskih) enot« so vključena imena, ki imajo pogosto značaj zemljepisnih pokrajin, saj je v praksi ločevanje med upravnimi enotami kot stvarnimi in zemljepisnimi imeni oteženo. V *ePravopisu* so glede na SP 2001 nova nekatera imena upravnih pokrajinskih enot, ki do sedaj še niso bila uslovarjena. Med upravne (pokrajinske) enote spadajo zvezne države (*Alabama, Arunačal Pradeš, Cojedes*), grofije (*Avon, Gwynedd*), okrožja (*Berkshire, Beşiktaş*) in druge upravne pokrajinske enote (*Istrska županija, Košiški okraj*).

Poleg teh so bili bistveno dopolnjeni in spremenjeni tudi problemski sklopi, ki obravnavajo zemljepisna lastna imena, in sicer »Imena krajev«, »Imena objektov in stavb«, »Imena otokov, polotokov, otočij«, »Imena pokrajin«, »Imena voda«, »Imena vzpetin in gorovij« in »Nekrajevna imena«. Iztočnice iz teh kategorij so bile v slovar *ePravopis* uvrščene zaradi uslovarjanja zgledov iz predlogov že omenjenih preglednic. Poleg tega so težišče slovanske obravnave novejša ali še ne kodificirana lastna imena, ki ponazarjajo pravila iz predlogov pravopisnih poglavij »Slovnični oris za pravopis« (prva dva dela z naslovom Glasoslovni oris in Glasovno-črkovne premene).

Nabor problemskih sklopov po abecedi:

- Češčina
- Črke (imena grških črk)
- Črke (slovenske)
- Črke (tuje)
- Domišljajska imena
- Domišljajska in mitološka zemljepisna imena
- Enakozvočnice
- Estonščina
- Finščina
- Glasbeni izrazi
- Horoskopska znamenja
- Imena celin
- Imena držav
- Imena krajev
- Imena nebesnih teles in pojavov
- Imena objektov in stavb
- Imena otokov, polotokov, otočij
- Imena pokrajin
- Imena upravnih (pokrajinskih) enot
- Imena vladarskih in plemiških rodbin
- Imena voda
- Imena vzpetin in gorovij
- Imena zgodovinskih osebnosti
- Italijanščina
- Izkratična imena in poimenovanja
- Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah
- Izpeljanke iz lastnih imen

- Kratice
- Lastna imena (osebna, moška)
- Lastna imena (osebna, ženska)
- Lastna imena (priimki)
- Lastna imena v frazemih
- Leksikalizirane krajšave
- Merske enote
- Nadomestna imena in poimenovanja
- Nagrajenci in nagrajenke
- Nazivi in naslovi ob imenu
- Nekrajevna imena
- Občna jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni
- Okrajšave
- Pisna znamenja
- Podredne zloženke
- Poimenovanja bolezni, iger, jedi
- Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij
- Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov
- Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev
- Poimenovanja zgodovinskih dogodkov
- Poljščina
- Pravopisne zanimivosti
- Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)
- Prebivalska imena (iz imen krajev)
- Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi)
- Prevezeta občna poimenovanja
- Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)
- Pridevniki (iz imen plemen)
- Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)
- Pridevniki (iz imen voda)
- Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)
- Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevskih imen)
- Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorskih, političnih, vojaških skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki redov)
- Priimki s predimki
- Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin
- Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin
- Pripadniki in pripadnice redov
- Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin
- Piredne zloženke
- Piredne zloženke (vezalne zloženke)
- Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)
- Religijska in mitološka imena
- Simboli
- Slovaščina
- Smeri, nazori, gibanja
- Stalni pridevki ob osebnih imenih
- Stvarna lastna imena
- Svojljni pridevniki (iz imen s predimki)

- Svojljni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)
- Svojljni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)
- Svojljni pridevniki (iz občnih poimenovanj)
- Svojljni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)
- Svojljni pridevniki (iz osebnih moških imen)
- Svojljni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)
- Svojljni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij)
- Svojljni pridevniki (iz prebivalskih imen)
- Svojljni pridevniki (iz priimkov)
- Svojljni pridevniki (iz psevdonimov)
- Svojljni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljijjskih imen)
- Svojljni pridevniki (iz stvarnih imen)
- Svojljni pridevniki (iz živalskih imen)
- Španščina
- Tvorjenke iz kratic
- Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice
- Znamke in izdelki
- Živalska imena

Pravopisne kategorije kot faza v procesu preнове pravopisa

Pri prenovi pravopisa izhajamo iz želje po preseganju zasnove predhodnih pravopisov, predvsem s sklicevanjem na slovar in obratno. Problemska zasnova poudarja normativne zadrege v najširšem pomenu besede, četudi prinaša le tiste jezikovne enote, ki uporabnikom povzročajo normativne in pravopisno-slovnične težave, npr. o zapisu besed (zapis osnovne oblike ter raba velike in male začetnice, pisanje skupaj in narazen), rabi ločil, o zapisu glede na podomačene prvine (stopnja pisne prevzetosti besede), oblikoslovnem pregibanju in besedotvorju ipd. Da bi med nastajajočimi slovarskimi redakcijami in pravopisnimi pravili ustvarili vez, smo se odločili, da bomo slovarske sestavke povezali v problemske sklope s skupnim imenovalcem in jih poimenovali **pravopisne kategorije**.

Na koncu slovarskega sestavka stoji oznaka »pravopisna kategorija«, ki vodi k ustreznemu poglavju v pravilih:

Zeffirelli -ja [cefiréli, rod. cefirélija] m; ime bitja, osebno ime
 |priimek|; |italijanski filmski režiser|: **film Franca Zeffirellija**; **Sodelovala je z mnogimi režiserji, a najraje je delala z Zeffirellijem**
 {B} Zeffirellijev
 {O} EDNINA: im. Zeffirelli, rod. Zeffirellija, daj. Zeffirelliju, tož. Zeffirellija, mest. pri Zeffirelliju, or. s/z Zeffirellijem; DVOJINA: im. Zeffirellija, rod. Zeffirellijev, daj. Zeffirellijema, tož. Zeffirellija, mest. pri Zeffirellijih, or. s/z Zeffirellijema; MNOŽINA: im. Zeffirelliji, rod. Zeffirellijev, daj. Zeffirellijem, tož. Zeffirellije, mest. pri Zeffirellijih, or. s/z Zeffirelliji
 {I} EDNINA: im. [cefiréli], rod. [cefirélija], daj. [cefiréliju], tož. [cefirélija], mest. [pri cefiréliju], or. [s_cefirélijem]; DVOJINA: im. [cefirélija], rod.

[cefirélijeu], daj. [cefirélijema], tož. [cefirélija], mest. [pri cefirélijih], or. [s_cefirélijema]; MNOŽINA: im. [cefiréliji], rod. [cefirélijeu], daj. [cefirélijem], tož. [cefirélije], mest. [pri cefirélijih], or. [s_cefiréliji]
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNI KATEGORIJI: Lastna imena (priimki); Italijanščina

Ähtäri -ja [êhteri, rod. êhterija] m; zemljepisno ime |kraj na Finskem|: **živalski vrt v Ähtäriju**; **Estonsko mesto Audru je pobrateno z Ähtärijem**; kot prilastek, v imenovalniku **jezero v kraju Ähtäri Kje?** v Ähtäriju
Od kod? iz Ähtärija
Kam? v Ähtäri
 {B} Ähtärijčan, Ähtärijčanka; Ähtärijčanov, Ähtärijčankin; ähtärijski

{O} EDNINA: im. Ähtäri, rod. Ähtärija, daj. Ähtäriju,

tož. Ähtäri, mest. pri Ähtäriju, or. z Ähtärijem

{I} EDNINA: im. [êhteri], rod. [êhterija], daj. [êhteriju],

tož. [êhteri], mest. [pri êhteriju], or. [z_êhterijem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Finščina; Imena krajev

ePravopis bo tako lahko opravljal svojo temeljno vlogo – gradivsko nadgrajeval in razširjal pravopisna pravila. Načrtovano povezanost pravil in slovarja omogoča dejstvo, da se pravopisna dejavnost argumentativnega in leksikografskega značaja prvič po petih desetletjih odvija vzporedno in vzajemno, kar omogoča zlasti povezanost Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU kot nadinstitucionalnega telesa z delovno skupino za pripravo pravopisnega priručnika na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Tako ob prenovi pravopisnih pravil nastajajo slovarske redakcije, ki prav tako vplivajo na oblikovanje pravil, vsaj v smislu zaznavanja odklonov od sistemskih rešitev.

Načela opisov v Pravopisnih kategorijah *ePravopisa*

Vsak opis pravopisne kategorije prinaša:

- (1) podatek o **geslovníku**,
- (2) opis **novosti** v kodifikaciji,
- (3) **sklic** na *Slovenski pravopis* 2001,
- (4) **sklic** na predlog pravopisnih pravil *Pravopis 8.0*,
- (5) podatek o **zadnji spremembi** in
- (6) **nabor** slovarskih iztočnic, ki jih sklop vključuje.

Podatek o **GESLOVNIKU** vključuje število vključenih redakcij in morebitne informacije o tem, kako je bil geslovník sestavljen ter po katerih merilih so bile izbrane besede, pa tudi, ali je geslovník razširjen oz. kakor koli spremenjen glede na *Slovenski pravopis* iz leta 2001 in na prirastke iz prejšnjih let.

V razdelku **NOVOSTI** so predstavljene novosti v slovarskem sestavku, ki uporabniku pomagajo pri razumevanju okoliščin rabe iztočnične besede, pa tudi pri tolmačenju slovničnih podatkov. S kodifikacijskega vidika so pomembne zlasti novosti pri določanju norme knjižnega jezika, ob čemer je vsaka tovrstna novost – premik od kodifikacije, kakršno predstavljata *Slovenski pravopis* 2001 ali *Slovar slovenskega knjižnega jezika* – kategorizirana kot predlog, ki ga presoja Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU. Zato je tak premik tudi izrecno omenjen kot odklon od tradicionalnega ali kot novost. Posamezne novosti, ki jih opisujemo v problemskih sklopih oz. pravopisnih kategorijah, so povezane s paradigmi, ki so uvedene pri vseh pregibnih iztočnicah, in z naglaševanjem oz. izgovorom, ki je prikazan v izgovornem gnezdu.

S **SKLICEM NA SP 2001** je predstavljeno kodifikacijsko ozadje, na katero se normativno sklicujemo – gre lahko za posamezno pravopisno pravilo v *Slovenskem pravopisu* 2001 (navedba člena) ali pa za usmeritev na pravopisni slovar.

V **SKLICU NA PRAVOPIS 8.0** je naveden sklic na predloge novih pravopisnih pravil v *Pravopisu* 8.0. V letu 2019 sta bili objavljeni poglavji »Pisna znamenja« in »Krajšave«, v letu 2021 poglavji »Velika in mala začetnica« (z obsežno prilogo) in »Prevzete besede in besedne zveze«, v letu 2022 pa poglavji »Slovnični oris za pravopis« (prvi del z naslovom Glasoslovni oris) in »O prevzemanju iz posameznih jezikov« (prvih deset preglednic za prevzemanje iz tujih jezikov).

Podatek o **ZADNJI SPREMEMBI** uporabnika obvešča, kdaj je bila posamezna kategorija nazadnje dopolnjena.

V **NABORU** slovarskih iztočnic so navedena vsa gesla, ki jih vsebuje posamezni problemski sklop oz. kategorija. Kategorije sledijo bodisi pravopisnemu pravilu (npr. »Imena krajev«) bodisi pomenski skupini (npr. »Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)«). Načela navajanja so naslednja:

- značilne **stalne besedne zveze**, zaradi katerih se iztočnica uvršča v posamezno pravopisno kategorijo, so navedene v oklepaju, npr. *francoski (francoska revolucija)*, *Sahara (potrebovati kot Sahara vodo kaj/koga)*;
- kadar je za pravopisno kategorijo bistveno **izhodišče**, iz katerega je nastala iztočnica, je to prav tako navedeno v oklepaju, npr. *bazedovka (< Basedow)*;
- v naboru so navedene vse **dvojnične oblike**, in sicer z ustreznimi dvojničnimi pojasnili, npr. *badoglianec* tudi *badoljevec* tudi *badoglievec*, *Acov* redko *Acev*;
- za pomišljajem so navedene **manj navadne ali manj ustrezne oblike**, ki imajo v slovarju pojasnilo »ustrezneje«, v formatu PDF pa kazalko »glej«, ki uporabnika usmerja k obliki, zapisani na prvem mestu, npr. *Gandhi – Gandi*, *Ptolemaj – Ptolemajos*, *Mangart – Mangrt*, *Ålandsko otočje – Åland*.

V Ljubljani, novembra 2023

■ Problemski sklopi

Češčina

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega 91 slovarskih iztočnic iz češkega jezika, je nastal je ob uslovarjanju ponazarjalnih zgledov iz predloga pravil *Pravopisa 8.0* za prevzemanje iz češčine. Izbrana so imena (in redke pisno nepodomačene občne besede), s katerimi ponazarjamo za slovenski jezik nenavadne ali manj navadne položaje in podajamo napotke za njihovo govorno prilagoditev slovenščini.

Glede na vrsto lastnega imena so v slovar v prirastku za leto 2023 vključene naslednje vrste lastnih imen:

- (1) priimki (*Bát'a, Hašek, Havel*);
- (2) osebna imena (*Jiří, Přemysl, Máňa*);
- (3) imena krajev (*Hradec Králové, Litomyšl, Mladá Boleslav, Přerov, Žďár nad Sazavou*);
- (4) nekrajevna imena, npr. mestni deli (deli Prage – *Běchovice, Ďáblice, Vinohrady* ...), pokrajine ter gorovja in reliefne oblike (*Moravska; Češko-moravska planota, Sudeti*), reke (*Laba, Vltava*);
- (5) stvarna imena (*Bata, Škoda*).

NOVOSTI:

Pravila za prevzemanje iz češčine so prilagojena splošnim pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*, ki se od dosedanjih pravil v SP 2001 ne razlikujejo. Ponovno je poudarjeno:

- dosledno ohranjanje ločevalnih (diakritičnih) znamenj, značilnih za češko latinico (npr. *Bát'a, Břeclav, Ďáblice, Litoměřice* ...);
- prevzemanje črke *e* v končajih *-ec* in *-ek* kot polglasnika, kar vpliva na njegovo opuščanje pri pregibanju (neobstojni polglasnik), npr. *Havránek*, rod. *Havránka*; *Chlumec*, rod. *Chlumca*.

Novosti glede na SP 2001 se pojavljajo predvsem pri uslovarjanju in oblikoslovnem opisu imen, ki so prvič kodificirana in se v slovenščini pojavljajo redko, saj so bili v SP 2001 vključeni npr. priimki znanih oseb (*Havel, Hašek, Hus, Dubček, Masaryk*), od zemljepisnih imen pa večinoma eksonimi, tj. slovenska imena za zemljepisne danosti na češkem ozemlju (*Plzen, Karlovi Vary, Olomuc* ...). Uslovarjanje manj znanih imen prinaša zlasti odgovore na vprašanja:

- kako prevzemati mehke glasove, ki jih slovenščina ne pozna, npr. *Unhošť* [únhošť], v primerjavi s tistimi, pri katerih se tudi v slovenščini izkazuje mehčanost, npr. *Libeň* [lɪbɛň], rod. *Libňa* [lɪbnja];
- kam oblikoslovno umestiti večbesedna imena z zgradbo, ki je oddaljena od slovenščine, vendar nas podobnost lahko usmerja k napakam, npr.
 - *Hradec Králové* (v pomenu 'gradec kraljičin' in ne 'kraljev gradec', zato druga sestavina ostaja nepregibna – rod. *Hradca Králové*);
 - *Mladá Boleslav* (v pomenu 'mladi Boleslav' in ne 'mlada Boleslav'; zato druga sestavina ostaja nepregibna – rod. *MLade Boleslav*) ipd.

Utemeljitev odločitev so del interne gradivske zbirke normativnih zadreg *ePravopisa*, iz katere nastaja *ePravopis*. Konkretno so v zbirki pojasnjene nekatere iztočnice, katerih jezikovno vedenje se razlikuje od pričakovanega:

- *Mladá Boleslav*: *Mladá Boleslav* je dobila ime po svojem ustanovitelju, vojvodi Boleslavu II., ki so ga imenovali »Mladi«, da bi se razlikoval od svojega očeta. Ker je v bližini Prage že obstajalo mesto, znano kot Boleslav, se je to, novo mesto imenovalo *Město Boleslava Mladého* ('mesto Boleslava mladega'), kasneje skrajšano v *Mladá Boleslav* ('mladi Boleslav').
- *Bata*: Ime podjetja *Bata* izvira iz priimka *Bát'a*, a so v podjetju zaradi mednarodnega poslovanja ločevalna znamenja opustili, kar vpliva tudi na izgovor imena.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša systemske možnosti pregibanja. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa iztočnica zahteva tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1076.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: Češčina ([O prevzemanju iz posameznih jezikov](#)).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bata -e [báta, rod. báte] ž; stvarno ime

|podjetje|: proizvodnja Bate; kot prilastek, v imenovalniku prepoznavnost podjetja Bata; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku obutev znamke Bata; ☉ češ. *Báta*; prim. **Bát'a**

{B} Batin

{O} EDNINA: im. Bata, rod. Bate, daj. Bati, tož. Bato, mest. pri Bati, or. z Bato

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Znamke in izdelki; Češčina

Bolek -lka tudi Bolek -leka [bôlæk, rod. bôlka tudi bôlek rod. bôleka] m; ime bitja, osebno ime

|kratka oblika moškega imena Boleslav|: Z Bolkom sta izstopila iz tramvaja; |domišljjski lik|: v zvezi **Lolek in Bolek** Risanke z Lolekom in Bolekom si je ogledala več kot milijarda ljudi; |priimek|; |češki pisatelj|: opus gledališčnika Emila Bolka

{B} Bolkov tudi Bolekov

{O} EDNINA: im. Bolek, rod. Bolka tudi Boleka, daj. Bolku tudi Boleku, tož. Bolka tudi Boleka, mest. pri Bolku tudi pri Boleku, or. z Bolkom tudi z Bolekom; DVOJINA: im. Bolka tudi Boleka, rod. Bolkov tudi Bolekov, daj.

Bolkoma tudi Bolekoma, tož. Bolka tudi Boleka, mest. pri Bolkih tudi pri Bolekih, or. z Bolkoma tudi z Bolekoma;

MNOŽINA: im. Bolki tudi Boleki, rod. Bolkov tudi Bolekov, daj. Bolkom tudi Bolekom, tož. Bolke tudi Boleke, mest. pri Bolkih tudi pri Bolekih, or. z Bolki tudi z Boleki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Češčina; Lastna imena (osebna, moška); Lastna imena (priimki)

Chlumec -a [hlúmæc, rod. hlúmca] m; zemljepisno ime

|kraj na Češkem|: kolesarska pot v bližini Chlumca; kot prilastek, v imenovalniku **Ime mesta Chlumec je povezano s hribom, ki ga porašča gozd**

Kje? v Chlumcu

Od kod? iz Chlumca

Kam? v Chlumec

{B} Chlumčan, Chlumčanka; Chlumčanov, Chlumčankin; chlumški

{O} EDNINA: im. Chlumec, rod. Chlumca, daj. Chlumcu, tož. Chlumec, mest. pri Chlumcu, or. s Chlumcem

{I} EDNINA: im. [hlúmæc], rod. [hlúmca], daj. [hlúmcu], tož. [hlúmæc], mest. [pri hlúmcu], or. [s_hlúmcem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Češčina

Hradec Králové -dca ~ [hrádæc králove, rod. hrátca králove] m; zemljepisno ime

|kraj na Češkem|: prebivalec Hradca Králové; kot prilastek, v imenovalniku **lega mesta Hradec Králové ob Labi**

Kje? v Hradcu Králové

Od kod? iz Hradec Králové

Kam? v Hradec Králové

{B} Hradeckrálovčan, Hradeckrálovčanka; Hradeckrálovčanov, Hradeckrálovčankin; hradeckrálovški

{O} MNOŽINA: im. Hradec Králové, rod. Hradca Králové, daj. Hradcu Králové, tož. Hradec Králové, mest. pri Hradcu Králové, or. s Hradcem Králové

STATUS: Predlog

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Češčina

Mladá Boleslav -e -- [mláda bóleslau, rod. mláde bóleslau] m; zemljepisno ime

|kraj na Češkem|: V Mladi Boleslav je veliko železniško križišče; kot prilastek, v imenovalniku **Današnje mesto Mladá Boleslav je ustanovil vojvoda Boleslav II.**

Kje? v Mladi Boleslav

Od kod? iz Mlade Boleslav

Kam? v Mlado Boleslav

{B} Mladoboleslavčan, Mladoboleslavčanka; Mladoboleslavčanov, Mladoboleslavčankin; mladoboleslavski
{O} EDNINA: im. Mladá Boleslav, rod. Mlade Boleslav, daj. Mladi Boleslav, tož. Mlado Boleslav, mest. pri Mladi
Boleslav, or. z Mlado Boleslav

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Češčina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Bata</i>	<i>Mariánské Lázně</i>
<i>Báťa</i>	<i>Marková</i>
<i>Běchovice</i>	<i>Martinů</i>
<i>Bloudek</i>	<i>Masaryk</i>
<i>Bolek (Lolek in Bolek)</i>	<i>Menzel</i>
<i>Borovský</i>	<i>Mladá Boleslav</i>
<i>bramborak</i>	<i>Moravska</i>
<i>Břeclav</i>	<i>Moravska vrata</i>
<i>Březina</i>	<i>Mucha</i>
<i>Cheb</i>	<i>Nedvěď</i>
<i>Chlumec</i>	<i>Němcová</i>
<i>Chodov</i>	<i>Novotná</i>
<i>Chrudim</i>	<i>Novotný</i>
<i>Chytilová</i>	<i>Nový Jičín</i>
<i>Čapek</i>	<i>Olomuc</i>
<i>Český Těšín</i>	<i>Pětihosty</i>
<i>Česko-moravska planota</i>	<i>Plzen</i>
<i>Ďáblice</i>	<i>Podařilová</i>
<i>Děčín</i>	<i>Přemysl</i>
<i>Dvořák</i>	<i>Přerov</i>
<i>Frýdek-Místek</i>	<i>Příbram</i>
<i>Gruša</i>	<i>Řitka</i>
<i>Hašek</i>	<i>Růžička</i>
<i>Havel</i>	<i>Saudek</i>
<i>Havířov</i>	<i>Stáňkov</i>
<i>Havránek</i>	<i>Staré Město</i>
<i>Hlíňany</i>	<i>Sudeti</i>
<i>Horáková</i>	<i>Svoboda</i>
<i>Hrabal</i>	<i>Svobodová</i>
<i>Hradčani</i>	<i>Škoda</i>
<i>Hradec Králové</i>	<i>škubanek</i>
<i>Hynek</i>	<i>Telč</i>
<i>Janů</i>	<i>Tůma</i>
<i>Jelínek</i>	<i>Tyl</i>
<i>Jilemnická</i>	<i>Unhošť</i>
<i>Jilemnický</i>	<i>Vaculík</i>
<i>Jiří</i>	<i>Věra</i>
<i>Karlovi Vari</i>	<i>Veselá</i>
<i>Kolář</i>	<i>Veselý</i>
<i>Krkonoši</i>	<i>Vinohrady</i>
<i>Kroměříž</i>	<i>Vltava</i>
<i>Laba</i>	<i>Zahodni Karpati</i>
<i>Libeň</i>	<i>Zlín</i>
<i>Litoměřice</i>	<i>Žďár nad Sazavou</i>
<i>Litomyšl</i>	<i>Žižkov</i>
<i>Máňa</i>	

Črke (imena grških črk)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **26** slovarskih iztočnic in zajema imena grških črk.

NOVOSTI:

V *ePravopis* so vključena vsa imena grških črk, torej tudi *kapa*, *hi*, *mi*, *ni*, ki jih v SP 2001 in SSKJ ni.

Imena grških črk so v slovarju prikazana v posebnih oziroma pogostih okoliščinah rabe, o čemer je uporabnik obveščen z oznakovnimi pojasnili, npr. kadar iztočnična beseda nastopa kot prilastek v imenovalniku.

Novost glede na SP 2001 je izčrpnost obvestilnosti glede položajev, v katerih nastopajo grške črke kot deli tvorjenk oziroma kot nepregibni prvi deli besednih zvez. Glede na že ugotovljene in pojasnjene premike v jezikovni rabi je normiran zapis narazen (*alfa žarek*), uvedeno pa je pojasnilo »v pridevniški rabi« (*alfa žarek*) in napotilo na variantni zapis (*žarek alfa*). Slednje se nanaša na obstoječo kodifikacijo v SP 2001. Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU še ni obravnavala poglavja o pisanju skupaj ali narazen, zato sklic na posodobljeno kodifikacijo ni mogoč.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 16.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Pisna znamenja](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

dzeta -e [dzéta, rod. dzéte] ž

[grška črka ζ]; gl. **zeta**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (imena grških črk)

iks -a [íks, rod. íksa] m

[tuja črka x]: **Iksov in ipsilonov slovenska abeceda ne pozna**; kot prilastek, v imenovalniku črka **iks**

{O} EDNINA: im. **iks**, rod. **iksa**, daj. **iksu**, tož. **iks**, mest. **pri iksu**, or. z **iksom**; DVOJINA: im. **iksa**, rod. **iksov**, daj. **iksoma**, tož. **iksa**, mest. **pri iksih**, or. z **iksoma**; MNOŽINA: im. **iksi**, rod. **iksov**, daj. **iksom**, tož. **ikse**, mest. **pri iksih**, or. z **iksi**

{I} EDNINA: im. [íks], rod. [íksa], daj. [íksu], tož. [íks], mest. [pri íksu], or. [z_íksom]; DVOJINA: im. [íksa], rod. [íksou], daj. [íksoma], tož. [íksa], mest. [pri íksih], or. [z_íksoma]; MNOŽINA: im. [iksi], rod. [iksou], daj. [iksom], tož. [ikse], mest. [pri iksih], or. [z_iksi]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (imena grških črk)

ro -ja [ró, rod. rója] m

[grška črka ϱ]: **simbolika roja**; kot prilastek, v imenovalniku **Zlati rez ponazarja grška črka ro**

{O} EDNINA: im. ro, rod. roja, daj. roju, tož. ro, mest. pri roju, or. z rojem; DVOJINA: im. roja, rod. rojev, daj. rojema, tož. roja, mest. pri rojih, or. z rojema; MNOŽINA: im. roji, rod. rojev, daj. rojem, tož. roje, mest. pri rojih, or. z roji

{I} EDNINA: im. [ró], rod. [rója], daj. [róju], tož. [ró], mest. [pri róju], or. [z_rójem]; DVOJINA: im. [rója], rod. [rójeu], daj. [rójema], tož. [rója], mest. [pri rójih], or. [z_rójema]; MNOŽINA: im. [róji], rod. [rójeu], daj. [rójem], tož. [róje], mest. [pri rójih], or. [z_róji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (imena grških črk)

zeta -e [zéta, rod. zéte] ž

|grška črka ζ|: Latinični z izvira iz grške zete; kot prilastek, v imenovalniku črka zeta

{O} EDNINA: im. zeta, rod. zete, daj. zeti, tož. zeto, mest. pri zeti, or. z zeto; DVOJINA: im. zeti, rod. zet, daj. zetama, tož. zeti, mest. pri zetah, or. z zetama; MNOŽINA: im. zete, rod. zet, daj. zetam, tož. zete, mest. pri zetah, or. z zetami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (imena grških črk)

Zadnja sprememba: 5. decembra 2017.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

alfa
beta
delta
epsilon
eta
fi
gama
hi
iks
ippsilon
jota
kapa
ksi

lambda
mi
ni
omega
omikron
pi
psi
ro
sigma
tau
theta
zeta – dzeta

Črke (slovenske)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **50** slovarskih iztočnic ter zajema male in velike črke slovenske abecede.

NOVOSTI:

V slovarju so sicer sklonljive samostalniške črkovne enote prikazane v posebnih oziroma pogostih okoliščinah rabe, o čemer je uporabnik obveščen prek oznakovnih pojasnil, npr. kadar nastopa iztočnica kot desni prilastek in je v imenovalniku, se pojavlja ob številki, recimo v primerih druženja črk in številk.

Novost glede na SP 2001 je prikaz razlike med govorno in pisno uresničitvijo v nekaterih položajih, npr. pri rabi predloga *z/s* v orodniku do sedaj ni bilo upoštevano razlikovanje med izgovorom črke *s* polglasnikom (*s s-jem*) in *s* samoglasnikom (*z s-om*), čeprav je iz sklonila razvidno, da se izgovor razlikuje (*Beseda se zapiše z dvema s-jema/s-oma*). Sprememba je uvedena pri črkah, kjer je razlikovanje uresničeno (*f, s, š*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 6, 7, 8.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Pisna znamenja](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

a: a-ja tudi a -- [á, rod. ája tudi á] m

[ime črke ali glasu]: zlog *z a-jem*; označevanje kratkih *a-jev*; Napisala je pravljico o malem *a-ju*; navadno nesklonljivo *Hodi v osmi a razred* <8. a razred>; *Zna vse: od a do ž*; kot prilastek, v imenovalniku *glas a*; črka *a*; *Ulili so nov zvon s tonom a*; ob številki *Lovca je postavil na polje a5*; *Gregorčičeva ulica 5a* {O} EDNINA: im. *a*, rod. *a-ja* tudi *a*, daj. *a-ju* tudi *a*, tož. *a*, mest. *pri a-ju* tudi *pri a*, or. *z a-jem* tudi *z a*; DVOJINA: im. *a-ja* tudi *a*, rod. *a-jev* tudi *a*, daj. *a-jema* tudi *a*, tož. *a-ja* tudi *a*, mest. *pri a-jih* tudi *pri a*, or. *z a-jema* tudi *z a*; MNOŽINA: im. *a-ji* tudi *a*, rod. *a-jev* tudi *a*, daj. *a-jem* tudi *a*, tož. *a-je* tudi *a*, mest. *pri a-jih* tudi *pri a*, or. *z a-ji* tudi *z a*

{I} EDNINA: im. [á], rod. [ája] tudi [á], daj. [áju] tudi [á], tož. [á], mest. [pri áju] tudi [pri á], or. [z_ájem] tudi [z_á]; DVOJINA: im. [ájja] tudi [á], rod. [ájeu] tudi [á], daj. [ájema] tudi [á], tož. [ájja] tudi [á], mest. [pri ájih] tudi [pri á], or. [z_ájema] tudi [z_á]; MNOŽINA: im. [áji] tudi [á], rod. [ájeu] tudi [á], daj. [ájem] tudi [á], tož. [áje] tudi [á], mest. [pri ájih] tudi [pri á], or. [z_áji] tudi [z_á]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (slovenske)

a: -- [á, rod. á] ž

[ime črke]: *Hodi v osmo a* <8. a>

{O} EDNINA: im. a, rod. a, daj. a, tož. a, mest. pri a, or. z a; DVOJINA: im. a, rod. a, daj. a, tož. a, mest. pri a, or. z a; MNOŽINA: im. a, rod. a, daj. a, tož. a, mest. pri a, or. z a

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (slovenske)

A A-ja tudi A -- [á, rod. ája tudi á] m

|ime črke|: veliki A; Opismenjevanje začnemo z A-jem; navadno nesklonljivo od A do Ž; Krvne skupine označujemo z A, B in 0; kot prilastek, v imenovalniku kategorija A; pomanjkanje vitamina A; gospodinjski aparati energijskega razreda A, A+ in A++; ob številki format A3; avtocesta A1

{O} EDNINA: im. A, rod. A-ja tudi A, daj. A-ju tudi A, tož. A, mest. pri A-ju tudi pri A, or. z A-jem tudi z A; DVOJINA: im. A-ja tudi A, rod. A-jev tudi A, daj. A-jema tudi A, tož. A-ja tudi A, mest. pri A-jih tudi pri A, or. z A-jema tudi z A; MNOŽINA: im. A-ji tudi A, rod. A-jev tudi A, daj. A-jem tudi A, tož. A-je tudi A, mest. pri A-jih tudi pri A, or. z A-ji tudi z A

{I} EDNINA: im. [á], rod. [ája] tudi [á], daj. [áju] tudi [á], tož. [á], mest. [pri áju] tudi [pri á], or. [z_ájem] tudi [z_á]; DVOJINA: im. [ája] tudi [á], rod. [ájeu] tudi [á], daj. [ájema] tudi [á], tož. [ája] tudi [á], mest. [pri ájih] tudi [pri á], or. [z_ájema] tudi [z_á]; MNOŽINA: im. [áji] tudi [á], rod. [ájeu] tudi [á], daj. [ájem] tudi [á], tož. [áje] tudi [á], mest. [pri ájih] tudi [pri á], or. [z_áji] tudi [z_á]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (slovenske)

m m-ja tudi m m-a tudi m -- [mà, rod. màja tudi mà tudi èm, rod. èma tudi èm] m

|ime črke ali glasul|: mali m; Njegovi m-ji/m-i so zveneli kot b-ji; navadno nesklonljivo Ali besedo bombon pišemo z m ali n?; kot prilastek, v imenovalniku glas m; ob številki Površina kril naj bo S1 in masa m1

{O} EDNINA: im. m tudi m tudi m, rod. m-ja tudi m-a tudi m, daj. m-ju tudi m-u tudi m, tož. m, mest. pri m-ju tudi pri m-u tudi pri m, or. z m-jem tudi z m-om tudi z m; DVOJINA: im. m-ja tudi m tudi m, rod. m-jev tudi m-ov tudi m, daj. m-jema tudi m-oma tudi m, tož. m-ja tudi m-a tudi m, mest. pri m-jih tudi pri m-ih tudi pri m, or. z m-jema tudi z m-oma tudi z m; MNOŽINA: im. m-ji tudi m-i tudi m, rod. m-jev tudi m-ov tudi m, daj. m-jem tudi m-om tudi m, tož. m-je tudi m-e tudi m, mest. pri m-jih tudi pri m-ih tudi pri m, or. z m-ji tudi z m-i tudi z m

{I} EDNINA: im. [mà] tudi [èm], rod. [màja] tudi [èma] tudi [mà] tudi [èm], daj. [màju] tudi [èmu] tudi [mà] tudi [èm], tož. [mà] tudi [èm], mest. [pri màju] tudi [pri èmu] tudi [pri mà] tudi [pri èm], or. [z_màjem] tudi [z_èmom] tudi [z_mà] tudi [z_èm]; DVOJINA: im. [màja] tudi [èma] tudi [mà] tudi [èm], rod. [màjeu] tudi [èmou] tudi [mà] tudi [èm], daj. [màjema] tudi [èmoma] tudi [mà] tudi [èm], tož. [màja] tudi [èma] tudi [mà] tudi [èm], mest. [pri màjih] tudi [pri èmih] tudi [pri mà] tudi [pri èm], or. [z_màjema] tudi [z_èmoma] tudi [z_mà] tudi [z_èm]; MNOŽINA: im. [màji] tudi [èmi] tudi [mà] tudi [èm], rod. [màjeu] tudi [èmou] tudi [mà] tudi [èm], daj. [màjem] tudi [èmom] tudi [mà] tudi [èm], tož. [màje] tudi [ème] tudi [mà] tudi [èm], mest. [pri màjih] tudi [pri èmih] tudi [pri mà] tudi [pri èm], or. [z_màji] tudi [z_èmi] tudi [z_mà] tudi [z_èm]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (slovenske)

M M-ja tudi M M-a tudi M -- [mà, rod. màja tudi mà tudi èm, rod. èma tudi èm] m

|ime črke|: veliki M; Zaročenca sta se zaobljubila s prstani z vgraviranim M-jem/M-om; navadno nesklonljivo Izpisal je vsa imena od M do Ž; kot prilastek, v imenovalniku črka M; velikost M; ob številki Motor je na ogrodje pritrjen s tremi vijaki M8; Izpolnite obrazec M4; avtocesta M7

{O} EDNINA: im. M tudi M tudi M, rod. M-ja tudi M-a tudi M, daj. M-ju tudi M-u tudi M, tož. M, mest. pri M-ju tudi pri M-u tudi pri M, or. z M-jem tudi z M-om tudi z M; DVOJINA: im. M-ja tudi M tudi M, rod. M-jev tudi M-ov tudi M, daj. M-jema tudi M-oma tudi M, tož. M-ja tudi M-a tudi M, mest. pri M-jih tudi pri M-ih tudi pri M, or. z M-jema tudi z M-oma tudi z M; MNOŽINA: im. M-ji tudi M-i tudi M, rod. M-jev tudi M-ov tudi M, daj. M-jem tudi M-om tudi M, tož. M-je tudi M-e tudi M, mest. pri M-jih tudi pri M-ih tudi pri M, or. z M-ji tudi z M-i tudi z M

{I} EDNINA: im. [mà] tudi [èm], rod. [màja] tudi [èma] tudi [mà] tudi [èm], daj. [màju] tudi [èmu] tudi [mà] tudi [èm], tož. [mà] tudi [èm], mest. [pri màju] tudi [pri èmu] tudi [pri mà] tudi [pri èm], or. [z_màjem] tudi [z_èmom] tudi [z_mà] tudi [z_èm]; DVOJINA: im. [màja] tudi [èma] tudi [mà] tudi [èm], rod. [màjeu] tudi [èmou] tudi [mà] tudi [èm], daj. [màjema] tudi [èmoma] tudi [mà] tudi [èm], tož. [màja] tudi [èma] tudi [mà] tudi [èm], mest. [pri màjih] tudi [pri èmih] tudi [pri mà] tudi [pri èm], or. [z_màjema] tudi [z_èmoma] tudi [z_mà] tudi [z_èm]; MNOŽINA: im. [màji] tudi [èmi] tudi [mà] tudi [èm], rod. [màjeu] tudi [èmou] tudi [mà] tudi [èm]

tudi [èm], daj. [màjem] tudi [êmom] tudi [mà] tudi [èm], tož. [màje] tudi [ême] tudi [mà] tudi [èm], mest. [pri màjih] tudi [pri êmih] tudi [pri mà] tudi [pri èm], or. [z_màji] tudi [z_êmi] tudi [z_mà] tudi [z_èm]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (slovenske)

Zadnja sprememba: 5. decembra 2017.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>a</i>	<i>A</i>	<i>m</i>	<i>M</i>
<i>b</i>	<i>B</i>	<i>n</i>	<i>N</i>
<i>c</i>	<i>C</i>	<i>o</i>	<i>O</i>
<i>č</i>	<i>Č</i>	<i>p</i>	<i>P</i>
<i>d</i>	<i>D</i>	<i>r</i>	<i>R</i>
<i>e</i>	<i>E</i>	<i>s</i>	<i>S</i>
<i>f</i>	<i>F</i>	<i>š</i>	<i>Š</i>
<i>g</i>	<i>G</i>	<i>t</i>	<i>T</i>
<i>h</i>	<i>H</i>	<i>u</i>	<i>U</i>
<i>i</i>	<i>I</i>	<i>v</i>	<i>V</i>
<i>j</i>	<i>J</i>	<i>z</i>	<i>Z</i>
<i>k</i>	<i>K</i>	<i>ž</i>	<i>Ž</i>
<i>l</i>	<i>L</i>		

Črke (tuje)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **12** slovarskih iztočnic ter zajema male in velike črke, ki niso del slovenske abecede.

NOVOSTI:

V slovarju so prikazane posebne oziroma pogoste okoliščine rabe, v katerih nastopa črka oziroma slovarska iztočnica kot desni prilastek in je v imenovalniku, se pojavlja ob številki, na primer v druženju črk in številčk.

Novost glede na obstoječo kodifikacijo je povezana z zamenjavo vrstnega reda izgovora pri črki *q* (zdaj [kú] tudi [kvà]).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 6, 7, 8.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Pisna znamenja](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

ć ć-ja tudi ć -- [mêhki čà, rod. mēhkega čàja tudi mēhkega čà tudi mēhki ćé, rod. mēhkega ćēja tudi mēhkega ćé] m

|ime tuje črke|: Končni **ć** v priimku je zamenjala s **č**; Priimek je zapisan s/z **ć-jem**; navadno nesklonljivo **Ali pišeš Milič s/z ć?**; kot prilastek, v imenovalniku **črka ć**

{O} EDNINA: im. **ć** tudi **ć**, rod. **ć-ja** tudi **ć**, daj. **ć-ju** tudi **ć**, tož. **ć**, mest. **pri ć-ju** tudi **pri ć**, or. s/z **ć-jem** tudi s/z **ć**; DVOJINA: im. **ć-ja** tudi **ć**, rod. **ć-jev** tudi **ć**, daj. **ć-jema** tudi **ć**, tož. **ć-ja** tudi **ć**, mest. **pri ć-jih** tudi **pri ć**, or. s/z **ć-jema** tudi s/z **ć**; MNOŽINA: im. **ć-ji** tudi **ć**, rod. **ć-jev** tudi **ć**, daj. **ć-jem** tudi **ć**, tož. **ć-je** tudi **ć**, mest. **pri ć-jih** tudi **pri ć**, or. s/z **ć-ji** tudi s/z **ć**

{I} EDNINA: im. [mêhki čà] tudi [mêhki ćé], rod. [mêhkega čàja] tudi [mêhkega ćēja] tudi [mêhkega čà] tudi [mêhkega ćé], daj. [mêhkemu čàju] tudi [mêhkemu ćēju] tudi [mêhkemu čà] tudi [mêhkemu ćé], tož. [mêhki čà] tudi [mêhki ćé], mest. [pri mēhkem čàju] tudi [pri mēhkem ćēju] tudi [pri mēhkem čà] tudi [pri mēhkem ćé], or. [z_mêhkim čàjem] tudi [z_mêhkim ćejem] tudi [z_mêhkim čà] tudi [z_mêhkim ćé]; DVOJINA: im. [mêhka čàja] tudi [mêhka ćēja] tudi [mêhka čà] tudi [mêhka ćé], rod. [mêhkih čàjeu] tudi [mêhkih ćėjeu] tudi [mêhkih čà] tudi [mêhkih ćé], daj. [mêhkima čàjema] tudi [mêhkima ćejema] tudi [mêhkima čà] tudi [mêhkima ćé], tož. [mêhka čàja] tudi [mêhka ćēja] tudi [mêhka čà] tudi [mêhka ćé], mest. [pri mēhkih čàjih] tudi [pri mēhkih ćėjih] tudi [pri mēhkih čà] tudi [pri mēhkih ćé], or. [z_mêhkima čàjema] tudi [z_mêhkima ćejema] tudi [z_mêhkima čà] tudi [z_mêhkima ćé]; MNOŽINA: im. [mêhki čàji] tudi [mêhki ćéji] tudi [mêhki čà] tudi [mêhki ćé], rod. [mêhkih čàjeu] tudi [mêhkih ćėjeu] tudi [mêhkih čà] tudi [mêhkih ćé], daj. [mêhkim čàjem] tudi [mêhkim ćejem] tudi [mêhkim čà] tudi [mêhkim ćé], tož. [mêhke čàje] tudi [mêhke ćėje] tudi [mêhke čà] tudi [mêhke ćé], mest. [pri mēhkih čàjih] tudi [pri mēhkih ćėjih] tudi [pri mēhkih čà] tudi [pri mēhkih ćé], or. [z_mêhkimi čàji] tudi [z_mêhkimi ćéji] tudi [z_mêhkimi čà] tudi [z_mêhkimi ćé]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (tuje)

Ć Ć-ja tudi Ć -- [mêhki čə, rod. mēhkega čəja tudi mēhkega čə tudi mēhki čé, rod. mēhkega čēja tudi mēhkega čé] m

[ime tuje črke]: **veliki Ć**; **Priimek Ćosić se zapisuje s/z Ć-jem**; navadno nesklonljivo **Zamenjal je Ć s/z Ć**; kot prilastek, v imenovalniku črka Ć

{O} EDNINA: im. Ć tudi Ć, rod. Ć-ja tudi Ć, daj. Ć-ju tudi Ć, tož. Ć, mest. pri Ć-ju tudi pri Ć, or. s/z Ć-jem tudi s/z Ć; DVOJINA: im. Ć-ja tudi Ć, rod. Ć-jev tudi Ć, daj. Ć-jema tudi Ć, tož. Ć-ja tudi Ć, mest. pri Ć-jih tudi pri Ć, or. s/z Ć-jema tudi s/z Ć; MNOŽINA: im. Ć-ji tudi Ć, rod. Ć-jev tudi Ć, daj. Ć-jem tudi Ć, tož. Ć-je tudi Ć, mest. pri Ć-jih tudi pri Ć, or. s/z Ć-ji tudi s/z Ć

{I} EDNINA: im. [mêhki čə] tudi [mêhki čé], rod. [mēhkega čəja] tudi [mēhkega čēja] tudi [mēhkega čə] tudi [mēhkega čé], daj. [mēhkemu čəju] tudi [mēhkemu čēju] tudi [mēhkemu čə] tudi [mēhkemu čé], tož. [mêhki čə] tudi [mêhki čé], mest. [pri mēhkem čəju] tudi [pri mēhkem čēju] tudi [pri mēhkem čə] tudi [pri mēhkem čé], or. [z_mêhkim čəjem] tudi [z_mêhkim čėjem] tudi [z_mêhkim čə] tudi [z_mêhkim čé]; DVOJINA: im. [mēhka čəja] tudi [mēhka čēja] tudi [mēhka čə] tudi [mēhka čé], rod. [mēhkih čəjeu] tudi [mēhkih čėjeu] tudi [mēhkih čə] tudi [mēhkih čé], daj. [mēhkima čəjema] tudi [mēhkima čėjema] tudi [mēhkima čə] tudi [mēhkima čé], tož. [mēhka čəja] tudi [mēhka čēja] tudi [mēhka čə] tudi [mēhka čé], mest. [pri mēhkih čəjih] tudi [pri mēhkih čėjih] tudi [pri mēhkih čə] tudi [pri mēhkih čé], or. [z_mēhkima čəjema] tudi [z_mēhkima čėjema] tudi [z_mēhkima čə] tudi [z_mēhkima čé]; MNOŽINA: im. [mêhki čəji] tudi [mêhki čėjji] tudi [mêhki čə] tudi [mêhki čé], rod. [mēhkih čəjeu] tudi [mēhkih čėjeu] tudi [mēhkih čə] tudi [mēhkih čé], daj. [mēhkim čəjem] tudi [mēhkim čėjem] tudi [mēhkim čə] tudi [mēhkim čé], tož. [mēhke čəje] tudi [mēhke čėje] tudi [mēhke čə] tudi [mēhke čé], mest. [pri mēhkih čəjih] tudi [pri mēhkih čėjih] tudi [pri mēhkih čə] tudi [pri mēhkih čé], or. [z_mēhkimi čəji] tudi [z_mēhkimi čėjji] tudi [z_mēhkimi čə] tudi [z_mēhkimi čé]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (tuje)

w w-ja tudi w -- [dvójni və, rod. dvójnega vəja tudi dvojnega və tudi dvójni vé, rod. dvójnega vėja tudi dvojnega vé] m

[ime tuje črke]: **mali w**; **Ali priimek Brown pišeš z w-jem ali v-jem?**; navadno nesklonljivo **Na tipkovnici mi ne delujejo tipke od w do p**; kot prilastek, v imenovalniku črka w; ob številki člen w2

{O} EDNINA: im. w, rod. w-ja tudi w, daj. w-ju tudi w, tož. w, mest. pri w-ju tudi pri w, or. z w-jem tudi z w; DVOJINA: im. w-ja tudi w, rod. w-jev tudi w, daj. w-jema tudi w, tož. w-ja tudi w, mest. pri w-jih tudi pri w, or. z w-jema tudi z w; MNOŽINA: im. w-ji tudi w, rod. w-jev tudi w, daj. w-jem tudi w, tož. w-je tudi w, mest. pri w-jih tudi pri w, or. z w-ji tudi z w

{I} EDNINA: im. [dvójni və] tudi [dvójni vé], rod. [dvójnega vəja] tudi [dvójnega vėja] tudi [dvójnega və] tudi [dvójnega vé], daj. [dvójnemu vəju] tudi [dvójnemu vēju] tudi [dvójnemu və] tudi [dvójnemu vé], tož. [dvójni və] tudi [dvójni vé], mest. [pri dvójnem vəju] tudi [pri dvójnem vēju] tudi [pri dvójnem və] tudi [pri dvójnem vé], or. [z_dvójnim vəjem] tudi [z_dvójnim vėjem] tudi [z_dvójnim və] tudi [z_dvójnim vé]; DVOJINA: im. [dvójna vəja] tudi [dvójna vėja] tudi [dvójna və] tudi [dvójna vé], rod. [dvójnih vəjeu] tudi [dvójnih vėjeu] tudi [dvójnih və] tudi [dvójnih vé], daj. [dvójnima vəjema] tudi [dvójnima vėjema] tudi [dvójnima və] tudi [dvójnima vé], tož. [dvójna vəja] tudi [dvójna vėja] tudi [dvójna və] tudi [dvójna vé], mest. [pri dvójnih vəjih] tudi [pri dvójnih vėjih] tudi [pri dvójnih və] tudi [pri dvójnih vé], or. [z_dvójnima vəjema] tudi [z_dvójnima vėjema] tudi [z_dvójnima və] tudi [z_dvójnima vé]; MNOŽINA: im. [dvójni vəji] tudi [dvójni vėjji] tudi [dvójni və] tudi [dvójni vé], rod. [dvójnih vəjeu] tudi [dvójnih vėjeu] tudi [dvójnih və] tudi [dvójnih vé], daj. [dvójnim vəjem] tudi [dvójnim vėjem] tudi [dvójnim və] tudi [dvójnim vé], tož. [dvójne vəje] tudi [dvójne vėje] tudi [dvójne və] tudi [dvójne vé], mest. [pri dvójnih vəjih] tudi [pri dvójnih vėjih] tudi [pri dvójnih və] tudi [pri dvójnih vé], or. [z_dvójnimi vəji] tudi [z_dvójnimi vėjji] tudi [z_dvójnimi və] tudi [z_dvójnimi vé]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (tuje)

W W-ja tudi W -- [dvójni və, rod. dvójnega vəja tudi dvojnega və tudi dvójni vé, rod. dvójnega vėja tudi dvojnega vé] m

[ime tuje črke]: **veliki W**; **Ali pišemo Worcester z W-jem?**; navadno nesklonljivo **Wikipedija od W do A**; kot prilastek, v imenovalniku **bozon W**; črka **W**; ob številki **motor W8**

{O} EDNINA: im. W, rod. W-ja tudi W, daj. W-ju tudi W, tož. W, mest. pri W-ju tudi pri W, or. z W-jem tudi z W;
DVOJINA: im. W-ja tudi W, rod. W-jev tudi W, daj. W-jema tudi W, tož. W-ja tudi W, mest. pri W-jih tudi pri W,
or. z W-jema tudi z W; MNOŽINA: im. W-ji tudi W, rod. W-jev tudi W, daj. W-jem tudi W, tož. W-je tudi W, mest.
pri W-jih tudi pri W, or. z W-ji tudi z W

{I} EDNINA: im. [dvójni vè] tudi [dvójni vé], rod. [dvójnega vèja] tudi [dvójnega vèja] tudi [dvójnega vè] tudi
[dvójnega vé], daj. [dvójnemu vèju] tudi [dvójnemu vèju] tudi [dvójnemu vè] tudi [dvójnemu vé], tož.
[dvójni vè] tudi [dvójni vé], mest. [pri dvójnem vèju] tudi [pri dvójnem vèju] tudi [pri dvójnem vè] tudi [pri
dvójnem vé], or. [z_dvójnim vèjem] tudi [z_dvójnim vèjem] tudi [z_dvójnim vè] tudi [z_dvójnim vé];
DVOJINA: im. [dvójna vèja] tudi [dvójna vèja] tudi [dvójna vè] tudi [dvójna vé], rod. [dvójnih vèjeu] tudi
[dvójnih vèjeu] tudi [dvójnih vè] tudi [dvójnih vé], daj. [dvójnima vèjema] tudi [dvójnima vèjema] tudi
[dvójnima vè] tudi [dvójnima vé], tož. [dvójna vèja] tudi [dvójna vèja] tudi [dvójna vè] tudi [dvójna vé],
mest. [pri dvójnih vèjih] tudi [pri dvójnih vèjih] tudi [pri dvójnih vè] tudi [pri dvójnih vé], or. [z_dvójnima
vèjema] tudi [z_dvójnima vèjema] tudi [z_dvójnima vè] tudi [z_dvójnima vé]; MNOŽINA: im. [dvójni vèji]
tudi [dvójni vèji] tudi [dvójni vè] tudi [dvójni vé], rod. [dvójnih vèjeu] tudi [dvójnih vèjeu] tudi [dvójnih vè]
tudi [dvójnih vé], daj. [dvójnim vèjem] tudi [dvójnim vèjem] tudi [dvójnim vè] tudi [dvójnim vé], tož.
[dvójne vèje] tudi [dvójne vèje] tudi [dvójne vè] tudi [dvójne vé], mest. [pri dvójnih vèjih] tudi [pri dvójnih
vèjih] tudi [pri dvójnih vè] tudi [pri dvójnih vé], or. [z_dvójnimi vèji] tudi [z_dvójnimi vèji] tudi
[z_dvójnimi vè] tudi [z_dvójnimi vé]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Črke (tuje)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

ć Ć	x X
đ Đ	y Y
q Q	w W

Domišljajska imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **81** slovarskih iztočnic. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis* 2001 in dopolnjen z iztočnicami, ki so v rabi pogoste, hkrati pa jih kot zapisovalno problematične izkazujejo vprašanja v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Med domišljajska imena smo uvrstili imena bitij in posebljenih bitij, ki jih navadno pišemo tako, kot so jih zapisali pisci ali prevajalci del, v katerih se pojavljajo liki s temi imeni. Tipološko gre za tri skupine, ki se glede na strukturo tudi različno pišejo:

- (1) enobesedna imena (*Brdavs, Sapramiška, Trnuljčica, Zvitorepec*), ki pogosto nastopajo v stalnih besednih zvezah (*krojaček Hlaček, medved Pu, muca Copatarica, zvezdica Zaspanka*);
- (2) večbesedna imena (*Mali princ, Rdeča kapica, Snežna kraljica*);
- (3) večdelna imena (*Peter Klepec, Peter Pan, Miki Miška*).

Opozorjeno je, da domišljajskih imen v stalnih besednih zvezah ne smemo mešati s stvarnimi lastnimi imeni, npr. imeni literarnih stvaritev, kulturnih društev, predstav, filmov ipd., ki jih pišemo z veliko začetnico (*lutkovna igrica Maček Muri, pravljica Ele Peroci Muca Copatarica, povest Ovčar Runo*).

NOVOSTI:

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Najdihojca: Najdihojčev*).

Podatek o zapisu domišljajskih imen, ki se v rabi pojavljajo v stalnih besednih zvezah, je vsebovan v slovarskem sestavku občnoimenskih samostalnikov, ki so jedra takih zvez (*muca* v zvezi *muca Maca; racman* v zvezi *racman Jaka*).

Glede na SP 2001 so imena razvrščena v skladu z nakazano kategorizacijo, kar prispeva k lažji zapomnljivosti posamezne skupine imen.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 45.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Brdavs -a [bɔrdáʋs, rod. bɔrdáʋsa] m; ime bitja, osebno ime
[domišljajski lik]: Levstikov Martin Krpan je v zgodbi premagal Brdavsa; srečanje z velikanom
Brdavsom
{B} Brdavsov

{O} EDNINA: im. Brdavs, rod. Brdavsa, daj. Brdavsu, tož. Brdavsa, mest. pri Brdavsu, or. z Brdavsom;
DVOJINA: im. Brdavsa, rod. Brdavsov, daj. Brdavsuma, tož. Brdavsa, mest. pri Brdavsih, or. z Brdavsuma;
MNOŽINA: im. Brdavsi, rod. Brdavsov, daj. Brdavsom, tož. Brdavse, mest. pri Brdavsih, or. z Brdavsi
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Domišljajska imena

Juri Muri -ja -ja [júri múri, rod. júrija múrija] m; ime bitja, osebno ime
|domišljajski lik|: Slon se je razjezil na Jurija Murija, ker je užalil krokodila; Najmlajši so v domišljiji z Jurijem Murijem potovali po Afriki

{O} EDNINA: im. Juri Muri, rod. Jurija Murija, daj. Juriju Muriju, tož. Jurija Murija, mest. pri Juriju Muriju, or. z Jurijem Murijem; DVOJINA: im. Jurija Murija, rod. Jurijev Murijev, daj. Jurijema Murijema, tož. Jurija Murija, mest. pri Jurijih Murijih, or. z Jurijema Murijema; MNOŽINA: im. Juriji Muriji, rod. Jurijev Murijev, daj. Jurijem Murijem, tož. Jurije Murije, mest. pri Jurijih Murijih, or. z Juriji Muriji

{I} EDNINA: im. [júri múri], rod. [júrija múrija], daj. [júriju múriju], tož. [júrija múrija], mest. [pri júriju múriju], or. [z_júrijem múrijem]; DVOJINA: im. [júrija múrija], rod. [júrijeju múrijeju], daj. [júrijema múrijema], tož. [júrija múrija], mest. [pri júrijih múrijih], or. [z_júrijema múrijema]; MNOŽINA: im. [júriji múriji], rod. [júrijeju múrijeju], daj. [júrijem múrijem], tož. [júrije múrijem], mest. [pri júrijih múrijih], or. [z_júriji múriji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Domišljajska imena

Muri -ja [múri, rod. múrija] m; ime bitja, živalsko ime
|ime živali|: V okolici Medvod se je izgubil psiček Muri; |domišljajski lik|: v zvezi maček Muri Pesmica opisuje sprehod mačka Murija po mestu

{B} Murijev

{O} EDNINA: im. Muri, rod. Murija, daj. Muriju, tož. Murija, mest. pri Muriju, or. z Murijem; DVOJINA: im. Murija, rod. Murijev, daj. Murijema, tož. Murija, mest. pri Murijih, or. z Murijema; MNOŽINA: im. Muriji, rod. Murijev, daj. Murijem, tož. Murije, mest. pri Murijih, or. z Muriji

{I} EDNINA: im. [múri], rod. [múrija], daj. [múriju], tož. [múrija], mest. [pri múriju], or. [z_múrijem]; DVOJINA: im. [múrija], rod. [múrijeju], daj. [múrijema], tož. [múrija], mest. [pri múrijih], or. [z_múrijema]; MNOŽINA: im. [múriji], rod. [múrijeju], daj. [múrijem], tož. [múrije], mest. [pri múrijih], or. [z_múriji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Živalska imena; Domišljajska imena

Peter Klepec -tra -pca [pétər klêpɛc, rod. pétra klêpca] m; ime bitja, osebno ime
|domišljajski lik|: Legenda o Petru Klepcu se je ohranila kot ljudski spomin na stare čase; Pastirji so spoznali, da se s Petrom Klepcem ni šaliti

{O} EDNINA: im. Peter Klepec, rod. Petra Klepca, daj. Petru Klepcu, tož. Petra Klepca, mest. pri Petru Klepcu, or. s Petrom Klepcem; DVOJINA: im. Petra Klepca, rod. Petrov Klepcev, daj. Petroma Klepcema, tož. Petra Klepca, mest. pri Petrih Klepcih, or. s Petroma Klepcema; MNOŽINA: im. Petri Klepci, rod. Petrov Klepcev, daj. Petrom Klepcem, tož. Petre Klepce, mest. pri Petrih Klepcih, or. s Petri Klepci

{I} EDNINA: im. [pétər klêpɛc], rod. [pétra klêpca], daj. [péturu klêpcu], tož. [pétra klêpca], mest. [pri péturu klêpcu], or. [s_pétrom klêpcem]; DVOJINA: im. [pétra klêpca], rod. [pétrou klêpceu], daj. [pétroma klêpcema], tož. [pétra klêpca], mest. [pri pétarih klêpcih], or. [s_pétroma klêpcema]; MNOŽINA: im. [pétri klêpci], rod. [pétrou klêpceu], daj. [pétrom klêpcem], tož. [pétre klêpce], mest. [pri pétarih klêpcih], or. [s_pétri klêpci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Domišljajska imena

Pu¹ -ja [pú, rod. púja] m; ime bitja, živalsko ime
|domišljajski lik|: v zvezi medvedek Pu Najljubša stvar v življenju risanega junaka medvedka Puja je nedvomno med

{B} Pujev

{O} EDNINA: im. Pu, rod. Puja, daj. Puju, tož. Puja, mest. pri Puju, or. s Pujem; DVOJINA: im. Puja, rod. Pujev, daj. Pujema, tož. Puja, mest. pri Pujih, or. s Pujema; MNOŽINA: im. Puji, rod. Pujev, daj. Pujem, tož. Puje, mest. pri Pujih, or. s Puji

{I} EDNINA: im. [pú], rod. [púja], daj. [púju], tož. [púja], mest. [pri púju], or. [s_pújem]; DVOJINA: im. [púja], rod. [pújeu], daj. [pújema], tož. [púja], mest. [pri pújih], or. [s_pújema]; MNOŽINA: im. [púji], rod. [pújeu], daj. [pújem], tož. [púje], mest. [pri pújih], or. [s_púji]

STATUS: Predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: Domišljajska imena; Živalska imena

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Aladin</i>	<i>Mojca Pokrajculja</i>
<i>Bambi</i>	<i>Muri (maček Muri)</i>
<i>Bedanec</i>	<i>Najdihojca</i>
<i>Božiček</i>	<i>Obuti maček</i>
<i>Brdavs</i>	<i>Oka (sovica Oka)</i>
<i>Brkonja Čeljstnik</i>	<i>Orlovo pero</i>
<i>Copatarica (muca Copatarica)</i>	<i>Ostržek</i>
<i>Čirimbara (čarovnica Čirimbara)</i>	<i>Palčica</i>
<i>Delfina (deklica Delfina)</i>	<i>Pedenjped</i>
<i>Dolgoušček (zajček Dolgoušček)</i>	<i>Pehta</i>
<i>Dumbo</i>	<i>Pepa (pujsa Pepa)</i>
<i>Gal (škrat Gal)</i>	<i>Pepelka</i>
<i>Gandalf</i>	<i>Peter (poštar Peter)</i>
<i>Gatnik (kapitan Gatnik)</i>	<i>Peter Klepec</i>
<i>Grdi raček</i>	<i>Peter Nos</i>
<i>Hlaček (krojaček Hlaček)</i>	<i>Peter Pan</i>
<i>Hlapič (vajenec Hlapič)</i>	<i>Peter Zajec</i>
<i>Hudobin Potepin</i>	<i>Pika Nogavička</i>
<i>Jaka (racman Jaka)</i>	<i>Piki Jakob</i>
<i>Jaka Racman</i>	<i>Piko Dinozaver</i>
<i>Janček Ježek</i>	<i>Pokahontas</i>
<i>Jerica (sirota Jerica)</i>	<i>Pu (medvedek Pu)</i>
<i>Jurček (Jurček Gobanček)</i>	<i>Rdeča kapica</i>
<i>Juri Muri</i>	<i>Robin Hood</i>
<i>Kalimero</i>	<i>Rožle</i>
<i>Kekec</i>	<i>Samo (gasilec Samo)</i>
<i>Kljuka (kapitan Kljuka)</i>	<i>Sapramiška</i>
<i>Kosobrin</i>	<i>Smuk (palček Smuk)</i>
<i>Kuzma (škrat Kuzma)</i>	<i>Sneguljčica</i>
<i>Lučka Regrat</i>	<i>Snežna kraljica</i>
<i>Lupinica</i>	<i>Šeherezada</i>
<i>Maja (čebelica Maja)</i>	<i>Špicparkelj</i>
<i>Mali princ</i>	<i>Tarzan</i>
<i>Marjanka Vseznanka</i>	<i>Tolovaj (zmaj Tolovaj)</i>
<i>Martin Krpan</i>	<i>Trnuljčica</i>
<i>Mavgli</i>	<i>Zaspanka (zvezdica Zaspanka)</i>
<i>Melkijad</i>	<i>Zofka (coprnica Zofka)</i>
<i>Mihec Kašopihec</i>	<i>Zvitorepec</i>
<i>Miki Miška</i>	<i>Zvitorepka (lisica Zvitorepka)</i>
<i>Miškolin</i>	<i>Žabji kralj</i>

Domišljajska in mitološka zemljepisna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **11** slovarskih iztočnic, in sicer gre za zemljepisna imena iz umetnostnih (literarnih) in mitoloških besedil (*Blatni Dol*, *Butale*, *Goličava*, *Gondor*, *Mordor*, *Stiks*, *Vrh pri Sveti Trojici*), pri katerih opazamo tudi pomenske prenose:

- Butale – *prisposoba kraja, v katerem se sprejemajo neumne, nespametne odločitve*
- Blatni Dol – *prisposoba kraja, v katerem ni napredka in optimizma*
- Goličava – *prisposoba kraja, za katerega je značilna odmaknjenost, zastarelost*
- Goga – *prisposoba kraja, za katerega je značilna družbena brezbržnost, hinavščina*

Drugo skupino sestavljajo imena iz priljubljenih literarnih del, ki se pojavljajo v novih kontekstih, npr. *Mordor*, *Atlantida*.

Geslovnik bo z umišljenimi imeni še dopolnjen.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Pri zemljepisnih imenih je uveden dodatek o predložni rabi (rodilniška, tožilniška in mestniška raba) ter besedotvorno gnezdo, ki zaključuje slovarski sestavek in vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (npr. pri *Atlantida*: *na/v Atlantidi*, *z/iz Atlantide*). Vsa imena imajo tudi besedotvorno gnezdo, iz katerega je razvidna sistemska predvidljiva tvorba prebivalca, prebivalke in pridevnika na *-ski/-ški*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 61–68.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Indija Koromandija -e -e [índija koromándija, rod. índije koromándije] ž; zemljepisno ime |domišljajska dežela izobilja|: prebivalci Indije Koromandije; Samo v Indiji Koromandiji, kjer tečeta med in mleko, je lenoba največja krepost

Kje? v Indiji Koromandiji

Od kod? iz Indije Koromandije

Kam? v Indijo Koromandijo

{B} Indijskokoromandijec, Indijskokoromandijka; Indijskokoromandijčev, Indijskokoromandijkin; indijskokoromandijski

{O} EDNINA: im. Indija Koromandija, rod. Indije Koromandije, daj. Indiji Koromandiji, tož. Indijo Koromandijo, mest. pri Indiji Koromandiji, or. z Indijo Koromandijo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Domišljajska in mitološka zemljepisna imena

Kalevala¹ -e [kalevála, rod. kalevále] ž; zemljepisno ime
|mitološka pokrajina|: planjave Kalevale; potovanje v Kalevalo
Kje? v Kalevali

Od kod? iz Kalevale

Kam? v Kalevalo

{B} Kalevalčan, Kalevalčanka; Kalevalčanov, Kalevalčankin; kalevalski

{O} EDNINA: im. Kalevala, rod. Kalevale, daj. Kalevali, tož. Kalevalo, mest. pri Kalevali, or. s Kalevalo

STATUS:

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Domišljajska in mitološka zemljepisna imena

Kreševa močvara -e -e [kréševa močvára, rod. kréševe močváre] ž; zemljepisno ime
|močvirje iz zbirke pravljic »Močvirniki« Barbare Simoniti|: izginjanje Kreševe močvare; V Kreševi
močvari se vse vode ustavijo

Kje? v Kreševi močvari

Od kod? iz Kreševe močvare

Kam? v Kreševo močvaro

{O} EDNINA: im. Kreševa močvara, rod. Kreševe močvare, daj. Kreševi močvari, tož. Kreševo močvaro,
mest. pri Kreševi močvari, or. s Kreševo močvaro

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Domišljajska in mitološka zemljepisna imena

Šajerska -e [šájerska, rod. šájerske] ž; zemljepisno ime
|pokrajina iz Tolkienovega romana »Gospodar prstanov«|: idilične vasice hobitov na Šajerskem;
Tolkien je želel s Šajersko obuditi ruralno Anglijo

Kje? v Šajerski ustrežneje *na Šajerskem*

Od kod? iz Šajerske in s Šajerske

Kam? v Šajersko ustrežneje *na Šajersko*

{B} Šajerec, Šajerka; Šajerčev, Šajerkin; šajerski

{O} EDNINA: im. Šajerska, rod. Šajerske, daj. Šajerski, tož. Šajersko, mest. pri Šajerski, or. s Šajersko

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Domišljajska in mitološka zemljepisna imena

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

Atlantida

Blatni Dol

Butale

Goga

Goličava

Gondor

Indija Koromandija

Kalevala

Kreševa močvara

Mordor

Stiks

Šajerska

Tartar

Vrh pri Sveti Trojici

Enakozvočnice

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **197** občnoimenskih enakozvočnic z lastnimi imeni, ki so obravnavana v posameznih problemskih sklopih, npr.:

- (1) enakozvočnice z osebnimi imeni in priimki (*bert, bobnar, matija; apgar, bolivar, watt, gauss, arafat, gadafi*);
- (2) enakozvočnice z imeni vladarjev, plemiških in vladarskih rodbin (*atila, burbon, burbonka, oldenburžan*);
- (3) enakozvočnice s prebivalskimi imeni (*astrahanka; burgundec; afganistanec, brazilke, japonke; paštunka, dolenjka, zemljanka*);
- (4) enakozvočnice z domišljjskimi imeni (*kalimero, rožle*);
- (5) enakozvočnice z zemljepisnimi imeni voda, nebesnih teles, pokrajin, krajev (*amazonka, rubikon; sonce, luna; astrahan; charolais, suffolk, ulster*);
- (6) enakozvočnice z religijskimi in mitološkimi imeni (*himera, judež, metuzalem*);
- (7) enakozvočnice s pripadniki in pripadnicami verskih, vojaških, nazorskih skupin, redov (*binkoštnica, celestin, mormon, tigrovka*);
- (8) enakozvočnice s stvarnimi imeni, tj. imeni podjetij, revij ... (*delo, elan, eta, finance, kompas*).

V rastočem slovarju bo v nadaljevanju zajetih več imen z občnoimenskimi enakozvočnicami, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran (*afganistanec, matija*). Upoštevane so gradivno podprte oblikoslovne razlike glede na lastno ime: samostalnik *dioskur* je redigiran kot samostalnik, ki se uresničuje v vseh številih, medtem ko je lastno ime *Dioskurja* redigirano kot zgolj dvojinsko; samostalnik *brazilke* je redigiran kot zgolj množinski, medtem ko je lastno ime *Brazilka* redigirano kot števeni samostalnik.

Enakozvočnice so pogosto socialnozvrstno zaznamovane, a jih prepoznavamo kot zgolj manj formalne knjižne oblike: *afganistanec – afganistanski hrt, burbonka – burbonska vrtnica, dalmatinec – dalmatinsko vino, kubanka – kubanska cigara* ... Od pogovornih in žargonskih se ločijo predvsem zaradi knjižnojezikovnih okoliščin in vrste besedil, v katerih se pojavljajo.

Nekatere enakozvočnice iz imen sčasoma podomačimo, ob tem pa se pogosto ob uveljavljenem podomačenem poimenovanju pogosto pojavlja tudi nepodomačena oblika. V slovarju sta uslovarjeni obe obliki, če se pogosteje uporablja nepodomačena oblika (*limozin in limousin*). Če pa je v rabi uveljavljeno podomačeno poimenovanje, ob katerem se nepodomačeno poimenovanje še vedno pojavlja, je uporabnik s pojasnilom »ustreznejše« in sklicem preusmerjen na ustrezni slovarski sestavek (*carpaccio* |jed| ustreznejše *karpačo*).

Opozorjeno je na položaje:

- (1) ko samostalniške enakozvočnice iz tujih imen (*suffolk*) v rabi nastopajo kot pridevnik (*suffolk ovce*); v slovarju je nevtralna raba s pridevnikom uvedena s pojasnilom »ustreznejše« (ustreznejše *suffolške ovce*);
- (2) ko se enakozvočnica pojavlja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom, npr. kot prilastek, v imenovalniku *razstava goveda pasme charolais*.

Drugi vir za nastanek enakozvočnic z lastnimi imeni je metaforični prenos, ko npr. z imenom homonimna občnoimenska beseda dobi generični pomen, in sicer pomen, ki vidno označuje osebo, npr.

- *Rožle – rožle* 'strahopetna, tudi prestrašena in negotova oseba'
- *Kalimero – kalimero* 'oseba, ki se nenehno pritožuje nad krivico'
- *Kazanova – kazanova* 'zapeljivec'

- *Rimljanka* – manj formalno *rimljanka* ‘rimska solata’ – manj formalno ‘sandale, kakršne so nosili v starem Rimu’ – žargonsko ‘stiskalnica za grozdje’

Gesla vsebujejo vodilko »primerjaj« (= prim.), ki usmerja k enakozvočnemu lastnemu imenu.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*dioskur: dioskurjev*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 135.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

apgar -ja [ábgar, rod. ábgarja] m

manj formalno |vprašalnik o novorojenčku, ki ocenjuje videz, srčni utrip, grimase, dejavnost, dihanje|: ocenjevanje novorojenčkov po apgarju; Ob rojstvu je bil nedonošenček z apgarjem 2; v pridevniški rabi Ko je novorojenček star eno minuto, ga ocenijo z apgar lestvico variantno *lestvico apgar*, *lestvico po Apgarjevi*; prim. **Apgar**¹, **Apgar**²

{B} apgarjev

{O} EDNINA: im. apgar, rod. apgarja, daj. apgarju, tož. apgarja, mest. pri apgarju, or. z apgarjem; DVOJINA: im. apgarja, rod. apgarjev, daj. apgarjema, tož. apgarja, mest. pri apgarjih, or. z apgarjema; MNOŽINA: im. apgarji, rod. apgarjev, daj. apgarjem, tož. apgarje, mest. pri apgarjih, or. z apgarji

{I} EDNINA: im. [ábgar], rod. [ábgarja], daj. [ábgarju], tož. [ábgarja], mest. [pri ábgarju], or. [z_ábgarjem]; DVOJINA: im. [ábgarja], rod. [ábgarjeu], daj. [ábgarjema], tož. [ábgarja], mest. [pri ábgarjih], or. [z_ábgarjema]; MNOŽINA: im. [ábgarji], rod. [ábgarjeu], daj. [ábgarjem], tož. [ábgarje], mest. [pri ábgarjih], or. [z_ábgarji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice

burbonka -e [burbónka, rod. burbónke] ž

manj formalno |burbonska vrtnica|: Starodavne burbonke so ime dobile po Burbonskem otoku, danes Reunionu; kot prilastek *nasadi vrtnic burbonk*; prim. **Burbonka**

{O} EDNINA: im. burbonka, rod. burbonke, daj. burbonki, tož. burbonko, mest. pri burbonki, or. z burbonko; DVOJINA: im. burbonki, rod. burbonk, daj. burbonkama, tož. burbonki, mest. pri burbonkah, or. z burbonkama; MNOŽINA: im. burbonke, rod. burbonk, daj. burbonkam, tož. burbonke, mest. pri burbonkah, or. z burbonkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice

matija -e in **matija** -a [matíja, rod. matíje in matíja] m

pogovorno |vrsta pajka|: *dolgonogi matija*; Če matijo/matija zgrabimo za nožico, jo utrga; prim. **Matija**

{B} matijev

{O} EDNINA: im. matija, rod. matíje in matíja, daj. matíji in matíju, tož. matíjo in matíja, mest. pri matíji in pri matíju, or. z matíjo in z matíjem; DVOJINA: im. matíji in matíja, rod. matíj in matíjev, daj. matíjama in matíjema, tož. matíji in matíja, mest. pri matíjah in pri matíjih, or. z matíjama in z matíjema; MNOŽINA:

im. matije in matiji, rod. matij in matijev, daj. matijam in matijem, tož. matije, mest. pri matijah in pri matijih, or. z matijami in z matiji

{I} EDNINA: im. [matíja], rod. [matíje] in [matíja], daj. [matíji] in [matíju], tož. [matíjo] in [matíja], mest. [pri matíji] in [pri matíju], or. [z_matíjo] in [z_matíjem]; DVOJINA: im. [matíji] in [matíja], rod. [matíj] in [matíjeu], daj. [matíjama] in [matíjema], tož. [matíji] in [matíja], mest. [pri matíjah] in [pri matíjih], or. [z_matíjama] in [z_matíjema]; MNOŽINA: im. [matíje] in [matíji], rod. [matíj] in [matíjeu], daj. [matíjam] in [matíjem], tož. [matíje], mest. [pri matíjah] in [pri matíjih], or. [z_matíjami] in [z_matíji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice

rožle -ta [rožlè, rod. rožléta] m

[strahopetna, tudi prestrašena in negotova oseba]: **Kakšen rožle si!**; **Vse opozicijske politike so obtožili, da so rožleti**; prim. **Rožle**

{B} rožletov

{O} EDNINA: im. rožle, rod. rožleta, daj. rožletu, tož. rožleta, mest. pri rožletu, or. z rožletom; DVOJINA: im. rožleta, rod. rožletov, daj. rožletoma, tož. rožleta, mest. pri rožletih, or. z rožletoma; MNOŽINA: im. rožleti, rod. rožletov, daj. rožletom, tož. rožlete, mest. pri rožletih, or. rožleti

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

abesinec

abesinka

aborigin in *aboridžin*

aboriginka in *aboridžinka*

abraham

afganistanec

afričan

albanka

aleksander

alzheimer

amazonka

amerikanec

amerikanka

amor

apgar

apolon

arafat

astrahan

atila

atlant

azijec

belgijec

benjamin

bert

binkoštnica

bobnar

bobnič

bolivar

bor

brazilke

burbon

burbonka

burgundec

burmanka

butalec

butalka

carrara tudi *karara*

cecilijanka

celestin

celzij

ensor

charolais tudi *šarole*

coulomb in *kulon*

curie in *kiri*

čuk

dalmatinec

danica

danka

dekanka

delo

demokracija

devon

dizel

dolenjka

dominikanec

dominikanka

dunajčan

einstein tudi *Einstein*

ekvadorka

elan

eros

eta

evrazijec

fahrenheit

favna
flora
forma viva
francoz
frankinja
fulanka
gadafi
gauss in gaus
generalka
gigant
goličava
goljat
gorenje
gorenjka
graham
gvinejka
henry in henri
hepburn
hermafrodit
himera
holandec
islandec
japonec
japonka
yoruba
joule in džul
judež
kalimero
kaluža
kamino in camino
karpačo – carpaccio
kazanova
kelvin
kiklop
kompas
koper
korejec
kosobrin
kras
kremelj
kubanka
kurent
laško
lek
limozin in limousin
luna
mach in mah
majevka
mandrač
marsovec
marsovka
matija
maxwell
mesec
metuzalem
mormon

narcis
nestor
newton in njuten
nezemljan
nezemljanka
neža
novogvinejka
odiseja
ohm in om
oldenburžan
osončje
otava
parkinson
pascal in paskal
paštunka
pavliha
pekrčan
perzijec
perzijka
pomurka
posavec
posavka
prerok
prevc
primorka
prometej
rak
rimljanka
roman
rožle
rubikon
samarijan
samarijanka
samojed
samojedka
siamec
siamka
siemens in simens
siena
sievert in sivert
skušnjavec
sluga
sokol
sonce
sončnica
sovjet
suffolk
šavrinka
šerpa
šerpinja
šiptarka
šolar
štajerka
talin
tesla
tigrovka

tolminec
tolstojanka
turek
ulster
uskok
vandal
vandalka

vat in watt
viola
zemlja
zemljan
zemljanka
zidar
zvezda

Estonščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 74 lastnoimenskih iztočnic iz estonskega jezika in je nastal ob uslovarjanju zgledov iz poglavja o prevzemanju iz estonščine v pravopisnih pravilih *Pravopis 8.0*. Izbrana so imena, s katerimi so ponazorjena načela, ki jih upoštevamo, kadar v slovenski knjižni jezik prevzemamo besede in besedne zveze iz estonščine, in sicer prilagoditve pisave, prilagoditve glasov in naglasa ter prilagoditve slovničnih kategorij.

Glede na vrsto lastnega imena so v slovar vključene naslednje vrste lastnih imen:

- (1) osebna imena (*Aivar, Valdur, Välka*);
- (2) priimki (*Aun, Kostabi, Pääbo, Rüütel*);
- (3) zemljepisna imena
 - a. imena krajev (*Jõgeva, Maardu, Sillamäe, Talin*);
 - b. nekrajevna imena, npr. jezera (*Čudsko jezero, Ülemiste*), mestni deli (*Nõmme*), otoki (*Hiiumaa, Vormsi*), mostovi (*Most prijateljstva*), narodni parki (*Narodni park Soomaa*) in druge zemljepisne danosti (*Toompea, Narva*);
- (4) stvarna imena (*Estonska nacionalna knjižnica*).

NOVOSTI:

Pravila za prevzemanje iz estonščine so prilagojena splošnim pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*. V primerjavi s SP 2001 (§ 1085) so precej razširjena in dopolnjena. Poudarjeno je ohranjanje ločevalnih (diakritičnih) znamenj, ki so značilna za estonsko latinico (npr. *Jõhvi, Kärkla, Mäe, Mõisaküla, Õim* ...). Podomačitev izgovora estonskih imen izhaja iz iskanja najbližjega glasovnega ustreznika v slovenščini. V SP 2001 so veljala pravila podomačitve v rusko cirilico, npr. estonska glasova, zapisana kot ⟨ö⟩ in ⟨ü⟩, sta podomačena kot [e] in [i], po SP 2001 pa v [jo] in [ju]. Ohranjen je tudi široki izgovor [ê] za zapisani ⟨ä⟩, kadar je ta naglašen.

Lastna imena večinoma ohranjamo zapisana tako, kot so v estonščini: *Saaremaa, Hiiumaa, Nõmme*. Nekatera lastna imena so poslovenjena zaradi zgodovinskih okoliščin, izročila in dogovora. Za redke zemljepisne danosti na območju Estonije se je uveljavilo slovensko ime oz. eksonim, npr. *Talin* (est. *Tallinn*). Raba nekaterih eksonimov je v slovenščini obvezna oz. priporočljiva, npr. *Estonija* (est. *Eesti*). Imeni obmejnih jezer z Rusijo sta v slovenščino prevzeti prek ruščine: *Čudsko jezero* (est. *Peipsi järv*) in *Pskovsko jezero* (est. *Pihkva järv*). Prevajamo redka zemljepisna imena, npr. *Most prijateljstva* (est. *Sõpruse sild*), *Narodni park Lahemaa* (est. *Lahemaa rahvuspark*), enako velja tudi za stvarna imena, npr. *Estonska narodna knjižnica* (est. *Eesti Rahvusraamatukogu*). V *ePravopisu* je pri eksonimih ter prevedenih zemljepisnih in stvarnih imenih dodan podatek o izvornem imenu. Pisno podomačenih poimenovanj iz estonščine nimamo.

Novosti glede na SP 2001 se pojavljajo predvsem pri uslovarjanju in oblikoslovnem opisu imen, ki so prvič kodificirana in se v slovenščini pojavljajo redko. V SP 2001 estonska lastna imena niso bila vključena, izjema so trije eksonimi za ime države (*Estonija, Estonska, Estonsko*) in krajevno ime (*Tartu*).

Uslovarjanje estonskih imen prinaša podatke o:

- prevzemanju glasov, ki jih slovenščina ne pozna, npr. estonščina fonemsko ločuje tri stopnje kolikosti samoglasnikov – kratke, dolge in zelo dolge. Zelo dolgi samoglasniki so označeni s podvojenim zapisom črk, pri prevzemanju v slovenščino pa zelo dolgih samoglasnikov v izgovoru ne upoštevamo, npr. *Saaremaa* [sárema], *Suursoo* [súrso], *Jaan Toomik* [ján tómik];
- oblikoslovnem umeščanju imen, npr.
 - pri uvrščanju v sklanjatve upoštevamo končaj imena, saj estonščina nima slovničnega spola (besede, ki se končajo na *-a* in ne označujejo moške osebe, v slovenščini uvrščamo v 1. žensko sklanjatev *Narva* ž [kraj/reka/zaliv v Estoniji], rod. *Narve*);

- samostalniki, ki se v estonščini končujejo na dolgi samoglasnik, zapisan s podvojeno črko (npr. *Soomaa, Suursoo*), se uvrščajo v slovenske sklanjatve glede na naravni spol ali glede na končni glas. Od roditelja dalje imajo ustrezne slovenske končnice, npr. *Soomaa* ž, rod. *Soomme*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditelju, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1085.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Estonščina \(O prevzemanju iz posameznih jezikov\)](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aivar -ja [ájvar, rod. ájvarja] m; ime bitja, osebno ime
 [estonsko moško ime]: V Talinu smo se srečali z Aivarjem
 {B} Aivarjev
 {O} EDNINA: im. Aivar, rod. Aivarja, daj. Aivarju, tož. Aivarja, mest. pri Aivarju, or. z Aivarjem; DVOJINA: im. Aivarja, rod. Aivarjev, daj. Aivarjema, tož. Aivarja, mest. pri Aivarjih, or. z Aivarjema; MNOŽINA: im. Aivarji, rod. Aivarjev, daj. Aivarjem, tož. Aivarje, mest. pri Aivarjih, or. z Aivarji
 {I} EDNINA: im. [ájvar], rod. [ájvarja], daj. [ájvarju], tož. [ájvarja], mest. [pri ájvarju], or. [z_ájvarjem]; DVOJINA: im. [ájvarja], rod. [ájvarjeu], daj. [ájvarjema], tož. [ájvarja], mest. [pri ájvarjih], or. [z_ájvarjema]; MNOŽINA: im. [ájvarji], rod. [ájvarjeu], daj. [ájvarjem], tož. [ájvarje], mest. [pri ájvarjih], or. [z_ájvarji]
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Estonščina; Lastna imena (osebna, moška)

Jõgeva -e [jəkeva, rod. jəkeve] ž; zemljepisno ime
 [kraj v Estoniji]: sovjetska okupacija Jõgeve; Estonska pesnica Betti Alver se je rodila v Jõgevi
 Kje? v Jõgevi
 Od kod? iz Jõgeve
 Kam? v Jõgevo
 {B} Jõgevčan, Jõgevčanka; Jõgevčanov, Jõgevčankin; jõgevski
 {O} EDNINA: im. Jõgeva, rod. Jõgeve, daj. Jõgevi, tož. Jõgevo, mest. pri Jõgevi, or. z Jõgevo
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Estonščina; Imena krajev

Jõhvi -ja [jəhvi, rod. jəhvija] m; zemljepisno ime
 [kraj v Estoniji]: sprehajališče v Jõhviju; cestne povezave z Jõhvijem; kot prilastek, v imenovalniku sovjetska okupacija mesta Jõhvi
 Kje? v Jõhviju
 Od kod? iz Jõhvija
 Kam? v Jõhvi
 {B} Jõhvijčan, Jõhvijčanka; Jõhvijčanov, Jõhvijčankin; jõhvijski
 {O} EDNINA: im. Jõhvi, rod. Jõhvija, daj. Jõhviju, tož. Jõhvi, mest. pri Jõhviju, or. z Jõhvijem
 {I} EDNINA: im. [jəhvi], rod. [jəhvija], daj. [jəhviju], tož. [jəhvi], mest. [pri jəhviju], or. [z_jəhvijem]
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Estonščina; Imena krajev

Most prijateljstva -u ~ in -a ~ [móst prijátel'stva, rod. mostú prijátel'stva in mósta prijátel'stva] m; zemljepisno ime

[most v Estoniji]: gradnja Mostu/Mosta prijateljstva; Z Mostom prijateljstva sta povezani Estonija in Rusija; ☉ est. *Sõpruse sild*, rus. *Навский мост Дружбы*

Kje? na Mostu prijateljstva

Od kod? z Mostu prijateljstva in z Mosta prijateljstva

Kam? na Most prijateljstva

{O} EDNINA: im. Most prijateljstva, rod. Mostu prijateljstva in Mosta prijateljstva, daj. Mostu prijateljstva, tož. Most prijateljstva, mest. pri Mostu prijateljstva, or. z Mostom prijateljstva

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Estonščina; Imena objektov in stavb

Saaremaa -me [sárema, rod. sáreme] ž; zemljepisno ime

[otok v Baltskem morju]: Saaremaa je največji estonski otok; Med prvo svetovno vojno so Nemci zasedli Saaremo; kot prilastek, v imenovalniku poselitev otoka Saaremaa

Kje? na Saaremi

Od kod? s Saareme

Kam? na Saaremo

{B} Saaremčan, Saaremčanka; Saaremčanov, Saaremčankin; saaremski

{O} EDNINA: im. Saaremaa, rod. Saareme, daj. Saaremi, tož. Saaremo, mest. pri Saaremi, or. s Saaremo

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Estonščina; Imena otokov, polotokov, otočij

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aivar

Aun

Čudsko jezero – Peipsi

Elva

Enno

Estonija

Estonska nacionalna knjižnica

Hiumaa

Jaan

Jõgeva

Jõhvi

Kaljulaid

Kalle

Kärdla

Kehra

Keila

Koidula

Kostabi

Kross

Kunda

Kuressaare

Lennart

Lepik

Liiv

Lipp

Luik

Maardu

Mäe

Männik

Mesikäpp

Mõisaküla

Most prijateljstva

Mutt

Müürsepp

Narodni park Lahemaa

Narodni park Soomaa

Narva

Niit

Nõmme

Õim

Õpik

Otepää

Õun

Pääbo

Pärnu

Pärt

Patarei

Pskovsko jezero

Püssi

Rakvere

Räpina

Raud

Rõuge

Rüütel

Saaremaa

Sillamäe

Sööt

Suursoo

Talin
Tartu
Tõniste
Toomik
Toompea
Türi
Ülemiste
Uukkivi

Uuspõld
Valdur
Valga
Välko
Villu
Vormsi
Võru

Finščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **57** lastnoimenskih iztočnic iz finskega jezika in je nastal ob uslovarjanju zgledov iz poglavja o prevzemanju iz finščine v pravopisnih pravilih *Pravopis 8.0*. Izbrana so imena, s katerimi so ponazorjena načela, ki jih upoštevamo, kadar v slovenski knjižni jezik prevzemamo besede in besedne zveze iz finščine, in sicer prilagoditve pisave, prilagoditve glasov in naglasa ter prilagoditve slovničnih kategorij.

Glede na vrsto lastnega imena so v slovar v prirastku za leto 2023 vključene naslednje vrste lastnih imen:

- (1) osebna imena (*Hannu, Jukka, Kyösti*);
- (2) priimki (*Ahtisaari, Kaurismäki, Möttölä, Ruohonen*);
- (3) zemljepisna imena
 - imena krajev (*Ähtäri, Espoo, Jyväskylä, Helsinki*);
 - nekrajevna imena, npr. jezera (*Ähtäri, Inari, Pyhäjärvi*), otoki (*Hailuoto, Inari*) in druge zemljepisne danosti (*Finski zaliv*);
- (4) stvarna imena (*Kalevala*).

NOVOSTI:

Pravila za prevzemanje iz finščine so prilagojena splošnim pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*. V primerjavi s SP 2001 (§ 1084) so pravila razširjena in dopolnjena. Poudarjeno je ohranjanje dveh ločevalnih (diakritičnih) znamenj, ki sta značilni za finsko latinico (npr. *Åland, Åyräpää, Häkkinen ...*).

Podomačitev izgovora finskih imen izhaja iz iskanja najbližjega glasovnega ustreznika v slovenščini. V finski pisavi praviloma vsaki črki ustreza svoj glas in hkrati vsakemu glasu ustreza ista črka. Sprememba glede na SP 2001 je ohranjanje širokega izgovora finskega glasu [æ] (zapisanega z (ä)) kot slovenskega (naglašene) širokega [ê], npr. *Häkkinen* [hêkinen], *Pyhäjärvi* [píhejervi]. V naglašenem položaju je ohranjena razlika med finskima glasovoma, zapisanima z (ä) in (e), kot [ê] in [é], medtem ko sta taka nenaglašena glasova v slovenščini vedno izgovorjena kot navadni, sredinski [e].

Lastna imena večinoma ohranjamo zapisana tako, kot so v finščini: *Sillanpää, Möttölä, Saimaa*. Nekatera lastna imena so poslovenjena zaradi zgodovinskih okoliščin, izročila in dogovora. Za redke zemljepisne danosti na območju Finske se je uveljavilo slovensko ime oz. eksonim: *Inari* [jezero] (fin. *Inarijärvi*). Raba nekaterih eksonimov je v slovenščini obvezna oz. priporočljiva, npr. *Finska* (fin. *Suomi*). V *ePravopisu* je pri eksonimih dodan podatek o izvornem imenu. Občna poimenovanja iz finščine so v slovenščini redka, običajno so pisno podomačena, npr. *savna* (fin. *sauna*).

Novosti glede na SP 2001 se pojavljajo predvsem pri uslovarjanju in oblikoslovnem opisu imen, ki so prvič kodificirana in se v slovenščini pojavljajo redko.

Uslovarjanje finskih imen prinaša podatke:

- o prevzemanju glasov, ki jih slovenščina ne pozna, npr. finščina dolžino samoglasnikov označuje s podvojenim zapisom črke, pri prevzemanju v slovenščino pa te dolžine ne upoštevamo (npr. *Ahtisaari* [áhtisari], *Hämeenlinna* [hêmenlína], *Matti* [máti], *Jukka* [júka]); naglašeni samoglasnik, zapisan z (ä), se izgovarja kot zelo širok (nizki) [æ] in ga v slovenščino prevzemamo kot široki [ê], npr. *Mäkäräinen* [mêkerejnen] (fin. [mækæræjnen]);
- o oblikoslovnem umeščanju imen, npr.
 - pri uvrščanju v sklanjatve upoštevamo končaj imena, saj finščina nima slovničnega spola (besede, ki se končajo na -a in ne označujejo moške osebe, v slovenščini uvrščamo v 1. žensko sklanjatev *Lapua* ž [kraj na Finskem], rod. *Lapue*; *Kalevala* ž [finski narodni ep], rod. *Kalevale*);

- samostalniki, ki se v finščini končujejo na dolgi samoglasnik, zapisan s podvojeno črko, se uvrščajo v slovenske sklanjatve glede na naravni spol ali glede na končni glas (npr. *Saimaa* ž, rod. *Saime*; *Espoo* m, rod. *Espa*);
- pri samostalnikih, ki se končujejo na dolgi samoglasnik, zapisan s podvojeno črko ⟨ä⟩, ali na končna govornjena *i* ali *u*, se osnova podaljšuje z *j* (npr. *Sillanpää*, rod. *Sillanpääja*; *Ahtisaari*, rod. *Ahtisaari*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1084.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Finščina \(O prevzemanju iz posameznih jezikov\)](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ähtäri -ja [êhteri, rod. êhterija] m; zemljepisno ime
|kraj na Finskem|: živalski vrt v Ähtäriju; Estonsko mesto Audru je pobrateno z Ähtärijem; kot prilastek, v imenovalniku jezero v kraju Ähtäri

Kje? v Ähtäriju

Od kod? iz Ähtärija

Kam? v Ähtäri

{B} Ähtärijčan, Ähtärijčanka; Ähtärijčanov, Ähtärijčankin; ähtärijski

{O} EDNINA: im. Ähtäri, rod. Ähtärija, daj. Ähtäriju, tož. Ähtäri, mest. pri Ähtäriju, or. z Ähtärijem

{I} EDNINA: im. [êhteri], rod. [êhterija], daj. [êhteriju], tož. [êhteri], mest. [pri êhteriju], or. [z_êhterijem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Finščina; Imena krajev

Häkkinen -a [hêkinen, rod. hêkinena] m; ime bitja, osebno ime

|finski priimek|: voznja Mike/Mika Häkkinena; Häkkinenu so pripravili presenečenje

{B} Häkkinenov

{O} EDNINA: im. Häkkinen, rod. Häkkinena, daj. Häkkinenu, tož. Häkkinena, mest. pri Häkkinenu, or. s

Häkkinenom; DVOJINA: im. Häkkinena, rod. Häkkinenov, daj. Häkkinenoma, tož. Häkkinena, mest. pri

Häkkinenih, or. s Häkkinenoma; MNOŽINA: im. Häkkineni, rod. Häkkinenov, daj. Häkkinenom, tož.

Häkkinene, mest. pri Häkkinenih, or. s Häkkineni

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Finščina; Lastna imena (priimki)

Inari¹ -ja [ínari, rod. ínarija] m; zemljepisno ime

|kraj na Finskem|: V Inariju so štirje uradni jeziki; cestne povezave z Inarijem; kot prilastek, v imenovalniku Samijci so se najgosteje naselili okoli mest Inari in Rovaniemi

Kje? v Inariju

Od kod? iz Inarija

Kam? v Inari

{B} Inarijčan, Inarijčanka; Inarijčanov, Inarijčankin; inarijski

{O} EDNINA: im. Inari, rod. Inarija, daj. Inariju, tož. Inari, mest. pri Inariju, or. z Inarijem

{I} EDNINA: im. [ínari], rod. [ínarija], daj. [ínariju], tož. [ínari], mest. [pri ínariju], or. [z_ínarijem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Finščina; Imena krajev

Inari² -ja [ínari, rod. ínarija] m; zemljepisno ime
 [jezero na Finskem]: V Inariju najdemo postrv, jezerskega lososa, arktičnega ogljena, belo ribo, lipana, ostriža in ščuko; Na Inariju je več kot 3300 gozdnih otokov; kot prilastek, v imenovalniku vožnja z motornimi sanmi ob jezeru Inari; ☉ fin. *Inarijärvi*
 {B} inarijski
 {O} EDNINA: im. Inari, rod. Inarija, daj. Inariju, tož. Inari, mest. pri Inariju, or. z Inarijem
 {I} EDNINA: im. [ínari], rod. [ínarija], daj. [ínariju], tož. [ínari], mest. [pri ínariju], or. [z_ínarijem]
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Finščina; Imena voda

Jukka -e in **Jukka** -a [júka, rod. júke in júka] m; ime bitja, osebno ime
 [finsko moško ime]: Na razstavi so bila razstavljeni dela dveh finskih oblikovalcev stekla, Jana Torstenssona in Jukke/Jukka Isotala; Sodeluje s finskim producentom Jukko/Jukkom Immonenom
 {B} Jukkov
 {O} EDNINA: im. Jukka, rod. Jukke in Jukka, daj. Jukki in Jukku, tož. Jukko in Jukka, mest. pri Jukki in pri Jukku, or. z Jukko in z Jukkom; DVOJINA: im. Jukki in Jukka, rod. Jukk in Jukkov, daj. Jukkama in Jukkoma, tož. Jukki in Jukka, mest. pri Jukkah in pri Jukkkih, or. z Jukkama in z Jukkoma; MNOŽINA: im. Jukke in Jukki, rod. Jukk in Jukkov, daj. Jukkam in Jukkom, tož. Jukke, mest. pri Jukkah in pri Jukkkih, or. z Jukkami in z Jukki
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Finščina; Lastna imena (osebna, moška)

Sillanpää -ja [sílanpe, rod. sílanpeja] m; osebno ime, ime bitja
 [priimek]; [finski pisatelj]: Sillanpääju so podelili Nobelovo nagrado za literaturo; Sigrid Mario Salomäki se je s Sillanpääjem poročila leta 1916
 {B} Sillanpääjev
 {O} EDNINA: im. Sillanpää, rod. Sillanpääja, daj. Sillanpääju, tož. Sillanpääja, mest. pri Sillanpääju, or. s Sillanpääjem; DVOJINA: im. Sillanpääja, rod. Sillanpääjev, daj. Sillanpääjema, tož. Sillanpääja, mest. pri Sillanpääjih, or. s Sillanpääjema; MNOŽINA: im. Sillanpääji, rod. Sillanpääjev, daj. Sillanpääjem, tož. Sillanpääje, mest. pri Sillanpääjih, or. s Sillanpääji
 {I} EDNINA: im. [sílanpe], rod. [sílanpeja], daj. [sílanpeju], tož. [sílanpeja], mest. [pri sílanpeju], or. [s_ sílanpejem]; DVOJINA: im. [sílanpeja], rod. [sílanpeju], daj. [sílanpejema], tož. [sílanpeja], mest. [pri sílanpejih], or. [s_ sílanpejema]; MNOŽINA: im. [sílanpeji], rod. [sílanpeju], daj. [sílanpejem], tož. [sílanpeje], mest. [pri sílanpejih], or. [s_ sílanpeji]
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Finščina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Aalto</i>	<i>Helsinki</i>
<i>Agricola</i>	<i>Huittinen</i>
<i>Åhtäri</i>	<i>Inari</i>
<i>Ahtisaari</i>	<i>Järvenpää</i>
<i>Ålandski otoki – Åland</i>	<i>Joensuu</i>
<i>Ålandsko otočje – Åland</i>	<i>Jukka</i>
<i>Äyräpää</i>	<i>Jyväskylä</i>
<i>Espoo</i>	<i>Kalevala</i>
<i>Finska – Finsko</i>	<i>Kalle</i>
<i>Finski zaliv</i>	<i>Kaurismäki</i>
<i>Hailuoto</i>	<i>Keuruu</i>
<i>Häkkinen</i>	<i>Kuopio</i>
<i>Hannu</i>	<i>Kyösti</i>
<i>Häyry</i>	<i>Lappeenranta</i>

*Lapua
Lehtinen
Leino
Mäkäräinen
Matti
Mika
Möttölä
Niemi
Nokia
Nykänen
Oulu
Paasilinna
Päätalo
Poutiainen*

*Pyhäjärvi
Rötkö
Ruohonen
Saimaa
Sillanpää
Tampere
Tapio
Tapiovaara
Turku
Varkaus
Waltari
Wirkkala
Ylivieska
Ylöjärvi*

Glasbeni izrazi

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 27 iztočnic, ki jih je mogoče razdeliti v tri skupine:

- (1) poimenovanja glasbenih zvrsti (*blues* tudi *bluz*, *bossa nova*, *hiphop* in *hip hop*, *jazz* in *džez*);
- (2) poimenovanja glasbenih/izvajalnih načinov (*a cappella* – *akapela*, *allegro*, *mezzoforte*);
- (3) druga glasbena terminološka poimenovanja (*pikardijska terca*).

V slovarju so tudi glasbeni simboli, ki so navadno uporabljeni na notah za označevanje izvajalnih načinov (*f*, *pp*, *sf* ...). Ti niso vključeni v pravopisno kategorijo »Glasbeni izrazi«, obravnavani so kot simboli.

Geslovnik bo dopolnjen tudi s slovenskimi ustreznici izrazov: *glasno* – *forte*; *gibko*, *poskočno* ...

NOVOSTI:

Slovarska predstavitev glasbenih izrazov, ki so večinoma prevzete besede, kaže na dva tipa prevzemanja:

- sodobnejše glasbene žanre prevzemamo navadno tako, da v rabi soobstajata podomačena in nepodomačena dvojnica (*rejt* in *rave*, *blues* tudi *bluz*), pri nekaterih pa tudi že samo podomačena (*šanson*); jezik prevzemanja je navadno angleščina, tudi francoščina;
- glasbeni izrazi, ki so izvorno prislovi oz. prislovne zveze in ki so v zadnjih desetletjih začeli iz strokovnega jezika prodirati v splošni občevalni jezik, se navadno ohranjajo v pisno nepodomačeni obliki, saj so v tej že ustaljeni (*andante*, *allegro* ...); prevzemalni jezik je italijanščina.

Pisno podomačene in nepodomačene besede so v slovarju predstavljene v različnih dvojničnih razmerjih, ki so rezultat gradivske analize, npr. *pank* in *punk*, *hiphop* in *hip hop*, *rap* in *rep*, *rejt* tudi *rave*, *blues* tudi *bluz*. Med njimi je tudi nekaj izrazov (in njihovih dvojnic), ki jih v aktualnih slovarjih knjižnega jezika (SP 2001 in SSKJ) ni mogoče najti, npr. *rap* in *rep*, *emo*.

V ponazarjalnem gradivu so izrazi prikazani v skladijski rabi, pri čemer je pri vseh iz prve skupine opaženo pogosto pojavljanje v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kot variantne možnosti so ob zvezah *emo skupina* in *zgodovina slovenske pank/punk glasbe* tako navedene *emovska skupina* in *pankovska/punkovska glasba*. V pridevniški rabi se pojavljajo tudi nekateri glasbeni izrazi, ki so izvorno prislovi oz. prislovne zveze, npr. *a cappella*, *allegro*, *adagio*. Zveze:

a capella zasedba
akapela poslastica
allegro stavek
blues kitarist
bossa nova stil
emo skupina
fortissimo dinamika
heavy metal skupina
hiphop glasba
jazz/džez glasbenik

metal skupina
mezzoforte dinamika
pank/punk glasba
pop glasba, pop skupina
ragtime ritem
rap/rep nastop
rejt zabava
soul pevka, soul glasba
staccato ritem

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v

imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 82, 83.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prevzete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

allegro¹ -a [alégro, rod. alégra] m

[hitro izvajanje tonov]: kot prilastek, v imenovalniku izmenjava tempov *allegro in calmo*; v pridevniški rabi Živahna orkestralna izvedba *allegro* stavka ene od Beethovnovih simfonij sproži vesela čustva; [skladba v hitrem tempu]: Mozart je že pri štirih letih skomponiral prvi *allegro* in dva menueta za klavir

{O} EDNINA: im. *allegro*, rod. *allegra*, daj. *allegru*, tož. *allegro*, mest. pri *allegru*, or. z *allegrom*; DVOJINA: im. *allegra*, rod. *allegrov*, daj. *allegroma*, tož. *allegra*, mest. pri *allegrih*, or. z *allegroma*; MNOŽINA: im. *allegri*, rod. *allegrov*, daj. *allegrom*, tož. *allegre*, mest. pri *allegrih*, or. z *allegri*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Glasbeni izrazi

allegro² [alégro] prisl.

[hitro]: Note določenega akorda je zaigral *allegro*, spet druge *adagio*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Glasbeni izrazi

blues -a tudi *bluz* -a [blús, rod. blúza] m

[glasbeni žanr]: *obdobje bluesa*; v pridevniški rabi izvrstni irski *blues* kitarist variantno *bluesovski kitarist*
{O} EDNINA: im. *blues* tudi *bluz*, rod. *bluesa* tudi *bluza*, daj. *bluesu* tudi *bluzu*, tož. *blues* tudi *bluz*, mest. pri *bluesu* tudi pri *bluzu*, or. z *bluesom* tudi z *bluzom*; DVOJINA: im. *bluesa* tudi *bluza*, rod. *bluesov* tudi *bluzov*, daj. *bluesoma* tudi *bluzoma*, tož. *bluesa* tudi *bluza*, mest. pri *bluesih* tudi pri *bluzih*, or. z *bluesoma* tudi z *bluzoma*; MNOŽINA: im. *bluesi* tudi *bluzi*, rod. *bluesov* tudi *bluzov*, daj. *bluesom* tudi *bluzom*, tož. *bluese* tudi *bluze*, mest. pri *bluesih* tudi pri *bluzih*, or. z *bluesi* tudi z *bluzi*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Glasbeni izrazi

mezzoforte¹ -- tudi *mezzoforte* -a [médzofóрте, rod. médzofóрте tudi médzofórta in mézofóрте, rod. mézofóрте tudi mézofórta] m

[srednje glasno izvajanje tonov]: Prvi glas zbora poje melodijo v *mezzoforte*; v pridevniški rabi *Vokalistka poje v mezzoforte dinamiki*

{O} EDNINA: im. *mezzoforte* tudi *mezzoforte*, rod. *mezzoforte* tudi *mezzoforta*, daj. *mezzoforte* tudi *mezzofortu*, tož. *mezzoforte* tudi *mezzoforte*, mest. pri *mezzoforte* tudi pri *mezzofortu*, or. z *mezzoforte* tudi z *mezzofortom*; DVOJINA: im. *mezzoforte* tudi *mezzoforta*, rod. *mezzoforte* tudi *mezzofortov*, daj. *mezzoforte* tudi *mezzofortoma*, tož. *mezzoforte* tudi *mezzoforta*, mest. pri *mezzoforte* tudi pri *mezzofortih*, or. z *mezzoforte* tudi z *mezzofortoma*; MNOŽINA: im. *mezzoforte* tudi *mezzoforti*, rod. *mezzoforte* tudi *mezzofortov*, daj. *mezzoforte* tudi *mezzofortom*, tož. *mezzoforte*, mest. pri *mezzoforte* tudi pri *mezzofortih*, or. z *mezzoforte* tudi z *mezzoforti*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Glasbeni izrazi

mezzoforte² [médzofóрте in mézofóрте] prisl.

[srednje glasno]: Zbor je pesem zapel *mezzoforte*; Etuda se začne *mezzoforte*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Glasbeni izrazi

rejev -a tudi rave -a [rêjv in rêjf, rod. rêjva] m

[glasbeni žanr]: **Uživa v rejevu**; v pridevniški rabi **obisk rejev zabave** variantno *rejverske/raverske zabave*
{O} EDNINA: im. rejev tudi rave, rod. rejva tudi rava, daj. rejevu tudi ravu, tož. rejev tudi rave, mest. pri rejevu tudi pri ravu, or. z rejevom tudi z ravom; DVOJINA: im. rejva tudi rava, rod. rejevov tudi ravov, daj. rejevoma tudi ravoma, tož. rejva tudi rava, mest. pri rejvih tudi pri ravih, or. z rejevoma tudi z ravoma; MNOŽINA: im. rejvi tudi ravi, rod. rejevov tudi ravov, daj. rejevom tudi ravom, tož. rejve tudi rave, mest. pri rejvih tudi pri ravih, or. z rejvi tudi z ravi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Glasbeni izrazi

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

a cappella

adagio

akapela

allegro

blues tudi *bluz*

bossa nova

capriccio

crescendo

emo

fortissimo

heavy metal

hiphop in *hip hop*

jazz in *džez*

metal

mezzoforte

opera buffa

pank in *punk*

pianissimo

pop

ragtime

rap in *rep*

rejev tudi *rave*

soul

staccato

šanson

Horoskopska znamenja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **38** slovarskih iztočnic. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis 2001* in dopolnjen s 26 iztočnicami, ki so v rabi pogoste.

Med horoskopskimi znamenji predstavljamo:

- (1) osnovna poimenovanja za dvanajst horoskopskih znamenj zodiaka oziroma živalskega kroga zahodne astronomije (npr. *oven, bik, vodnar, dvojček, riba*) in dodatno znamenje (*kačenosec*), ki so hkrati poimenovanja oseb, rojenih v tem horoskopskem znamenju;
- (2) poimenovanja, ki so omejena na označevanje oseb ženskega (*bikica, dvojčica, kozoroginja, levinja, ovnica, rakica, strelka, kozoroginja, vodnarka*) ali moškega spola (*devičnik*) za nekatera izmed horoskopskih znamenj zodiaka oziroma živalskega kroga zahodne astronomije;
- (3) osnovna poimenovanja za dvanajst horoskopskih znamenj kitajskega zodiaka (npr. *podgana, mačka, zmaj, kača*), ki so hkrati poimenovanja za osebe, rojene v tem horoskopskem znamenju; vključujejo sopomenska izraza *prašič* in *merjasec* ter *ovca* in *koza*;
- (4) dodatno poimenovanje, ki je omejeno na označevanje moške osebe, rojene v kitajskem horoskopskem znamenju kače (*kačjak*).

Opozorjeno je, da se horoskopska znamenja pišejo z malo začetnico, enakozvočna imena zodiakalnih ozvezdij (npr. *Oven, Bik, Vodnar, Dvojčka, Ribi*), ki jih poleg drugih imen predstavlja pravopisna kategorija »Imena nebesnih teles in pojavov«, pa z veliko začetnico. Imeni zodiakalnih ozvezdij *Dvojčka* in *Ribi* v primerjavi s horoskopskima znamenjema *dvojček* in *riba*, ki sta edninski, nastopata v (slovnični) dvojini.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je uporabniku prijaznejše dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva npr. glede na to, ali gre za pomen horoskopskega znamenja ali osebe, rojene v tem horoskopskem znamenju (ponekod le slednje). Dopolnitev s paradigmi prinaša systemske možnosti pregibanja.

Glede na SP 2001 je novost vključevanje kitajskih horoskopskih znamenj in množice poimenovanj, ki so omejena zgolj na označevanje oseb ženskega ali moškega spola. Izbrana so taka poimenovanja, ki so se s korpusnimi analizami v različnih virih potrdila kot ustaljena.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša systemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

dvojček -čka [dvójčək, rod. dvójčka] m

[vsak od dveh pri enem porodu rojenih otrok]: brat dvojček; enojajčna dvojčka; [horoskopsko znamenje]: kot horoskopsko znamenje samo v dvojini Sem na meji med bikom in dvojčkoma; [oseba, rojena v horoskopskem znamenju dvojčkov]: Imam veliko značilnosti dvojčka, a tudi bika; sodelovanje z dvojčkom ali vodnarjem

{B} dvojčkov

{O} EDNINA: im. dvojček, rod. dvojčka, daj. dvojčku, tož. dvojčka, mest. pri dvojčku, or. z dvojčkom;

DVOJINA: im. dvojčka, rod. dvojčkov, daj. dvojčkoma, tož. dvojčka, mest. pri dvojčkih, or. z dvojčkoma;

MNOŽINA: im. dvojčki, rod. dvojčkov, daj. dvojčkom, tož. dvojčke, mest. pri dvojčkih, or. z dvojčki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Horoskopska znamenja

kačjak -a [kačják, rod. kačjaka] m

[kitajsko horoskopsko znamenje]: Med kačjaki najdemo dosti pisateljev; [moški, rojen v kitajskem horoskopskem znamenju kače]: Med kačjaki najdemo dosti pisateljev

{B} kačjakov

{O} EDNINA: im. kačjak, rod. kačjaka, daj. kačjaku, tož. kačjaka, mest. pri kačjaku, or. s kačjakom;

DVOJINA: im. kačjaka, rod. kačjakov, daj. kačjakoma, tož. kačjaka, mest. pri kačjakih, or. s kačjakoma;

MNOŽINA: im. kačjaki, rod. kačjakov, daj. kačjakom, tož. kačjake, mest. pri kačjakih, or. s kačjaki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Horoskopska znamenja

prašič -a [prašič, rod. prašiča] m

[žival]: reja plemenskih prašičev; [kitajsko horoskopsko znamenje]: leto prašiča; [človek, rojen v kitajskem horoskopskem znamenju merjasca]: Prašiči so dobrosrčni in zvesti

divji prašič [v gozdu živeči prašič]: Zemljo je razril divji prašič; krškopoljski prašič [pasma prašiča]:

razlike med krškopoljskimi prašiči in komercialnimi križanci; prim. **prašič**

{B} prašičev

{O} EDNINA: im. prašič, rod. prašiča, daj. prašiču, tož. prašiča, mest. pri prašiču, or. s prašičem; DVOJINA:

im. prašiča, rod. prašičev, daj. prašičema, tož. prašiča, mest. pri prašičih, or. s prašičema; MNOŽINA: im.

prašiči, rod. prašičev, daj. prašičem, tož. prašiče, mest. pri prašičih, or. s prašiči

{I} EDNINA: im. [prašič], rod. [prašiča], daj. [prašiču], tož. [prašiča], mest. [pri prašiču], or. [s_prašičem];

DVOJINA: im. [prašiča], rod. [prašičeu], daj. [prašičema], tož. [prašiča], mest. [pri prašičih], or.

[s_prašičema]; MNOŽINA: im. [prašiči], rod. [prašičeu], daj. [prašičem], tož. [prašiče], mest. [pri prašičih],

or. [s_prašiči]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Horoskopska znamenja

rakica -e [rákica, rod. rákice] ž

[ženska, rojena v horoskopskem znamenju raka]: odnos s škorpionko, ribo ali rakico; rakica s podznakom v kozorogu

{B} rakičin

{O} EDNINA: im. rakica, rod. rakice, daj. rakici, tož. rakico, mest. pri rakici, or. z rakico; DVOJINA: im.

rakici, rod. rakic, daj. rakicama, tož. rakici, mest. pri rakicah, or. z rakicama; MNOŽINA: im. rakice, rod.

rakic, daj. rakicam, tož. rakice, mest. pri rakicah, or. z rakicami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Horoskopska znamenja

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

bik

bikica

bivol

devica

devičnik

dvojček

dvojčica

kača

kačenosec

kačjak

konj

koza

*kozorog
kozoroginja
lev
levinja
mačka
merjasec
opica
ovca
oven
ovnica
pes
petelin
podgana*

*prašič
rak
rakica
riba
strelec
strelka
škorpijon
škorpijonka
tehtnica
tiger
vodnar
vodnarka
zmaj*

Imena celin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **19** eno- in večbesednih iztočnic, ki jih v različnih geografskih okoljih obravnavajo različno (teorija petih, šestih in sedmih celin). V geslovnik smo vključili tako sodobne celine (*Afrika, Azija, Evropa*) kot zgodovinske praeline (*Gondvana*), poleg teh pa tudi večja območja, ki jih v stroki pojmujejo kot velike, celinam podobne dele kopnega (*Angloamerika, Antarktika, Mezoamerika*).

NOVOSTI:

V besedotvornem gnezdu navajamo uresničene oblike prebivalcev, prebivalk in pripadajočih pridevnikov.

Novost je sprejetje do sedaj nekodificiranih imen (*Gondvana, Pangea*) in uvedba besedotvornih gnezd, iz katerih je mogoče razbrati besedotvorne načine pri tvorbi prebivalskih imen za oba spola (če obstajajo), svojilnih pridevnikov iz prebivalskih imen obeh spolov in pridevnikov na *-ski*. Pri tem smo upoštevali tudi pogoste, a do sedaj neuslovarjene tvorjenke, npr. *Latinoameričan* in *Latinskoameričan* tudi *Latinski Američan*.

Uporabnik je poučen o ustrezni predložni rabi imen celin, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Do zdaj je pravopis navajal le predlog v mestniku, sklonsko obliko pa le s končnico (*Arktika: na Antarktiki*); uporabnik je zato moral sam sklepati o rabi predloga v roditeljskem in tožilniku. V *ePravopisu* so pri vsakem imenu celine navedeni ustrezni predlogi (*v/na, iz/z/s*) s pravnimi sklonskimi oblikami (*na Antarktiki, z Antarktike, na Antarktiko*).

V redakcijah je upoštevana tudi pomenska diferenciranost pogosto rabljenih imen, npr. *Amerika* (tudi kot skrajšano ime za *Združene države Amerike*) ali *Evropa* (tudi kot nadomestno ime za *Evropsko unijo*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 53, 66, 186, 1241.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Angloamerika -e [ángloamêrika, rod. ángloamêrike] ž; zemljepisno ime
[Združene države Amerike in predeli Kanade, v katerih se govori angleško]; NATO je osnovalo 12 držav, dve iz Angloamerike in deset iz Evrope; V Angloameriki je leta 2013 živelo približno 350 milijonov prebivalcev

Kje? v Angloameriki

Od kod? iz Angloamerike

Kam? v Angloameriko

{B} Angloameričan, Angloameričanka; Angloameričanov, Angloameričankin; angloameriški

{O} EDNINA: im. Angloamerika, rod. Angloamerike, daj. Angloameriki, tož. Angloameriko, mest. pri Angloameriki, or. z Angloameriko; DVOJINA: im. Angloameriki, rod. Angloamerik, daj. Angloamerikama, tož. Angloameriki, mest. pri Angloamerikah, or. z Angloamerikama; MNOŽINA: im. Angloamerike, rod. Angloamerik, daj. Angloamerikam, tož. Angloamerike, mest. pri Angloamerikah, or. z Angloamerikami
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena celin

Azija -e [ázija, rod. ázije] ž; zemljepisno ime
|celina|: Začimbe, ki so jih karavele privražale iz Azije, so prinašale milijonske zasluzke; Čeprav je tarbozaver živel v Aziji, tiranozaver pa v Ameriki, sta si bila zelo podobna
Kje? v Aziji
Od kod? iz Azije
Kam? v Azijo
{B} Azijec, Azijka; Azijčev, Azijkin; azijski
{O} EDNINA: im. Azija, rod. Azije, daj. Aziji, tož. Azijo, mest. pri Aziji, or. z Azijo
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena celin

Evracija -e [eʋrázija, rod. eʋrázije] ž; zemljepisno ime
|celina|; |Evropa in Azija|: Iz genetskih študij je razvidno, da je imela Evracija že pred 13.000 leti boljše izhodišče za gojenje žitaric kot druge celine; Mamenčozaver je največja žival, ki je kadar koli živela v Evraziji; Motovilec izvira iz Evrazije in ga v Evropi še vedno najdemo samoniklega
Kje? v Evraziji
Od kod? iz Evrazije
Kam? v Evrazijo
{B} Evrazijec, Evrazijka; Evrazijčev, Evrazijkin; evrazijski
{O} EDNINA: im. Evracija, rod. Evrazije, daj. Evraziji, tož. Evrazijo, mest. pri Evraziji, or. z Evrazijo
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena celin

Mezoamerika -e [mézoamêrika, rod. mézoamêrike] ž; zemljepisno ime
|Mehika, medmorska Amerika in Karibska otočja|: predavanje o predšpanski Mezoameriki; Teorija o 260-dnevem ciklu leta naj bi nastala v južni Mezoameriki; prim. **Srednja Amerika**
Kje? v Mezoameriki
Od kod? iz Mezoamerike
Kam? v Mezoameriko
{B} Mezoameričan, Mezoameričanka; Mezoameričanov, Mezoameričankin; mezoameriški
{O} EDNINA: im. Mezoamerika, rod. Mezoamerike, daj. Mezoameriki, tož. Mezoameriko, mest. pri Mezoameriki, or. z Mezoameriko
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena celin

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

<i>Afrika</i>	<i>Gondvana</i>
<i>Amerika</i>	<i>Južna Amerika</i>
<i>Angloamerika</i>	<i>Latinska Amerika</i>
<i>Antarktika</i>	<i>Lavrazija</i>
<i>Arktika</i>	<i>Mezoamerika</i>
<i>Atlantida</i>	<i>Oceanija</i>
<i>Avstralija</i>	<i>Pangea</i>
<i>Azija</i>	<i>Severna Amerika</i>
<i>Evracija</i>	<i>Srednja Amerika</i>
<i>Evropa</i>	

Imena držav

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **283** eno- in večbesednih iztočnic. Pri pripravi smo sledili širšemu seznamu standardiziranih kratkih imen držav sveta, usklajenemu v okviru Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije (dalje KSZI).

Vir: *Standardizirana kratka, uradna kratka in uradna polna imena držav ter odvisnih ozemelj z najvišjo stopnjo avtonomije*. Vir je dostopen na povezavi [Imena neodvisnih držav in odvisnih ozemelj](#).

V rastočem slovarju smo zajeli imena vseh držav s seznama. Upoštevali smo tudi neaktualna oz. zastarela imena, ki jih še izkazuje jezikovna raba ali so pomembna za zgodovinsko umestitev, npr.:

- (1) preimenovane države (*Burma, Cejlon, Njasa, Svazi ...*);
- (2) zgodovinska imena držav (*Kijevska Rusija, Ilirske province, Osmansko cesarstvo, Perzija ...*);
- (3) imena odvisnih ozemelj, ki niso priznane kot države (*Abhazija*).

NOVOSTI:

Uporabnik je poučen o ustrezni predložni rabi imen celin, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Do zdaj je pravopis navajal le predlog v mestniku, sklonsko obliko pa le s končnico (*Sejšeli: na Sejšelih*); uporabnik je zato moral sam sklepati o rabi predloga v roditeljskem in tožilniku. V *ePravopisu* so pri vsakem imenu države navedeni ustrezni predlogi (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*v Tanzaniji, iz Tanzanije, v Tanzanijo*). To je zlasti uporabno tam, kjer prihaja do dvojnčnosti, npr. pri otoških državah (*na/v Novi Zelandiji, z/iz Nove Zelandije, na/v Novo Zelandijo*).

Pri tistih imenih držav, pri katerih v tožilniku in mestniku ednine prihaja do **mešanja paradigem** ženskega in srednjega spola (*Češka, Češko; Češkoslovaška, Češkoslovaško; Danska, Dansko; Hrvaška, Hrvaško; Irsko, Irsko; Japonska, Japonsko*), uporabnika s pojasnilom »ustrezneje« usmerjamo k obliki, ki se je uveljavila kot nevtralna (*veleposlanik v Danski* ustrezneje *na Danskem*). Z uporabo dvojnčnih oznak navajamo tudi pojavljanje dvojnic v roditeljskem, kjer se je v rabi uveljavila mešana raba predloga in imena (*delavec iz/s Poljske*).

Pri standardiziranih imenih držav smo sledili dogovoru jezikoslovcev in geografov v KSZI, ki ga preverjamo po aktualnem gradivu in Wikipediji. Novost glede na *Slovenski pravopis* 2001 je dosledna seznanitev uporabnika z uradnim kratkim imenom (*Afganistan, Armenija, Bolivija*) in uradnim dolgim imenom (*Islamska država Afganistan, Republika Armenija, Večnacionalna država Bolivija*). Novost glede na SP 2001 so do zdaj neuslovarjena imena nekaterih (lahko mlajših) državnih tvorb, npr. *Palav, Tuvalu, Vzhodni Kongo, Zahodni Kongo, Vzhodni Timor*. Novost so tudi poslovenjena imena držav, za katere so se prej uporabljala neposlovenjena ali delno poslovenjena imena; na poslovenjeno različico uporabnika usmerita pojasnilo »ustrezneje« in sklic na ustrezni slovarski sestavek (*São Tomé in Príncipe* ustrezneje *Sveti Tomaž in Princ; Saint Kitts in Nevis* ustrezneje *Sveti Krištof in Nevis; Mauritius* ustrezneje *Mavricij; Liechtenstein* ustrezneje *Lihtenštajn*). Nova so še tista imena držav, katerih slovensko ime se je v zadnjih letih spremenilo (*Sveti Vincenc in Grenadini* ustrezneje *Sveti Vincencij in Grenadine; Savdska Arabija* ustrezneje *Saudova Arabija; Kapverdski otoki* ustrezneje *Zelenortski otoki*).

Nova v primerjavi s prejšnjimi priročniki so nekatera spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat spremenjene rabe (*Srednjeafriška republika* [srednjeáfriška repúblika] > [srédnjeáfriška repúblika]) ali poenotenja slovarskih oblik (*Sahara* [sahára] in [sáhara]). Prav tako so ponekod v primerjavi s prejšnjimi priročniki (glede na spremembo spola, npr. *Burkina Faso* m > *Burkina Faso* ž) spremenjene oblikoslovne paradigme (prej *Burkina Faso*, rod. *Burkina Fasa*, zdaj *Burkina Faso*, rod. *Burkine Faso*, tako še *Gvineja Bissau*, rod. *Gvineje Bissau*).

Kot samostojne iztočnice so navedena tudi nekatera **zgodovinska imena** oziroma v rabi uveljavljena nekdanja imena, ki so označena kot stara imena (*Vzhodni Pakistan, Britanski Honduras, Dahomej*,

Južnoafriška republika). Povezava med posameznimi različicami imena iste državne entitete je nakazana z vodilko »primerjaj« (= prim.). Z vodilko so uvedena tudi nekatera druga imena držav, ki so slovnično povsem korektna, a niso več aktualna. V zgodovinskih besedilih oz. v besedilih, ki opisujejo stanje v preteklosti, so ta imena nevtralna. Kadar pa je ime le deloma poslovenjeno, se na ustrežnejšo obliko sklicujemo s pojasnilom »ustrezneje«.

Pogostejša **nadomestna** oziroma sopomenska poimenovanja (*dežela tam spodaj, dežela orlov*) so prikazana v zgledih, kot stalne besedne zveze so vključena pri iztočnicah, npr. pri *dežela*.

Pri vsaki državi je uvedeno **besedotvorno gnezdo**, ki zaključuje slovarski sestavek ter vsebuje podatek o tvorbi prebivalskih imen za oba spola, svojilnih pridevnikov iz prebivalskih imen obeh spolov ter pridevnika na *-ski/-ški*. Prikazane so tudi že uveljavljene besedotvorne dvojnice, ki jih izkazuje vse pogostejša raba oblik (*Etiopijec* in *Etiopec*, *Sirec* in *Sirijec*, *Singapurec* tudi *Singapurčan*, *Litovec* tudi *Litvanec*, *Samoanec* in *Samojec*).

Novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki so besedotvorna gnezda pri tistih državah, kjer prej niso bila navedena (*Salomonovi otoki*, *Slonokoščena obala*) oz. tam, kjer so se v rabi uveljavile druge oblike (*Velika Britanija*). V besedotvornih gnezdih pri tistih državah, ki imajo v imenu priredno zvezo (*Antigva* in *Barbuda*, *Bosna* in *Hercegovina*, *Trinidad* in *Tobago*), je naveden le pridevnik na *-ski/-ški*, medtem ko so prebivalska imena in svojilni pridevniki iz prebivalskih imen navedeni pri posameznih enotah (otokih ali pokrajinah, a le pri pogostejših, npr. *Antigva*: *Antigovec*, *Antigovka*, *Antigovčev*, *Antigovkin*). Napotek za imenovanje prebivalcev držav z zapletenejšimi imeni, katerih raba je vprašljiva, je mogoče najti v zgledih pri posameznih državah (*Sveti Tomaž* in *Princ*: *prebivalci Svetega Tomaža* in *Princa*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 63.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Burkina Faso -e ~ [burkína fáso, rod. burkíne fáso] ž; zemljepisno ime
|polno ime Burkina Faso|; |država v Afriki|: koncert glasbenika iz Burkine Faso; potovanje v Burkino Faso; V Burkini Faso ne poznajo pojma šoloobveznosti; ☉ fr. *le Burkina Faso*

Kje? v Burkini Faso

Od kod? iz Burkine Faso

Kam? v Burkino Faso

{B} Burkinec tudi Burkinafasec, Burkinka tudi Burkinafaska; Burkinčev tudi Burkinafaščev, Burkinin tudi Burkinafaskin; burkinski tudi burkinafaški

{O} EDNINA: im. Burkina Faso, rod. Burkine Faso, daj. Burkini Faso, tož. Burkino Faso, mest. pri Burkini Faso, or. z Burkino Faso

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena držav

Burma -e [búrma, rod. búrme] ž; zemljepisno ime
|staro ime za Mjanmar|: Rodila se je v britanski Burmi; Burmo naseljuje kar 135 etničnih manjšin;
prim. **Mjanmar**

Kje? v Burmi

Od kod? iz Burme

Kam? v Burmo

{B} Burmanec, Burmanka; Burmančev, Burmankin; burmanski

{O} EDNINA: im. Burma, rod. Burme, daj. Burmi, tož. Burmo, mest. pri Burmi, or. z Burmo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena držav

Češka -e [čéška, rod. čéške] ž; zemljepisno ime

|polno ime Češka republika|; |država v Evropi|: **Lep pozdrav iz/s Češke!**; **Nemški predsednik je odpotoval v Češko** ustrežneje *na Češko*; **Tudi letos je bilo v Češki veliko tujih naložb** ustrežneje *na Češkem*; ☉ češ. *Česko / Česká republika*; prim. **Češko**

Kje? v Češki ustrežneje *na Češkem*

Od kod? iz Češke in s Češke

Kam? v Češko ustrežneje *na Češko*

{B} Čeh, Čehinja; Čehov, Čehinjin; češki

{O} EDNINA: im. Češka, rod. Češke, daj. Češki, tož. Češko, mest. pri Češki, or. s Češko

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena držav

Saudova Arabija -e -e [sáúdova arábija, rod. sáúдове arábije] ž; zemljepisno ime

|polno ime Kraljevina Saudova Arabija|; |država v Aziji|: **Ibn Saud je bil ustanovitelj Saudove Arabije in začetnik dinastije Saud**; **Družina se je preselila v Saudovo Arabijo**; ☉ arab. *al-‘Arabiyya as-Sa‘ūdiyya*

Kje? v Saudovi Arabiji

Od kod? iz Saudove Arabije

Kam? v Saudovo Arabijo

{B} Saudec in Saudijec, Saudka in Saudijka; Saudčev in Saudijčev, Saudkin in Saudijkin; saudski tudi saudovoarabski tudi saudskoarabski

{O} EDNINA: im. Saudova Arabija, rod. Saudove Arabije, daj. Saudovi Arabiji, tož. Saudovo Arabijo, mest. pri Saudovi Arabiji, or. s Saudovo Arabijo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena držav

Savdska Arabija -e -e [sáútska arábija, rod. sáútske arábije] ž; zemljepisno ime

|drugo ime države|; gl. **Saudova Arabija**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena držav

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

Abesinija

Abhazija

Afganistan

Albanija

Alžirija

Andora

Angola

Antigva in Barbuda

Argentina

Armenija

Asirija

Astrahanski kanat

Avstralija

Avstrija

Avstrijsko cesarstvo

Avstro-Ogrska

Azerbajdžan

Bahami

Bahrajn – Bahrein

Bangladeš

Barbados

Bečuanija

Belgija

Belize

Belorusija

Beneška republika

Benin

Bizantinsko cesarstvo

Bocvana
 Bolgarija
 Bolivija
 Bosna in Hercegovina
 Brazilija
 Britanski Honduras
 Brunej
 Burkina Faso
 Burma
 Burundi
 Butan
 Cejlon
 Ciper
 Čad
 Čečenija
 Češka – Češko
 Češkoslovaška – Češkoslovaško – Čehoslovaška
 Čhin
 Čile
 Črna gora
 Dahomej
 Danska – Dansko
 Dominika
 Dominikanska republika
 Dominiška zveza
 Džibuti
 Egipt
 Ekvador
 Ekvatorialna Gvineja
 Emirati
 Eritreja
 Estonija
 Esvatini
 Etiopija
 Fidži
 Filipini
 Finska – Finsko
 Formoza
 Francija
 Gabon
 Gambija
 Gana
 Grčija
 Grenada
 Gruzija
 Gvajana
 Gvatemala
 Gvineja
 Gvineja Bissau – Gvineja Bisao
 Haiti
 Honduras
 Hrvaška – Hrvaško
 Ilirske province
 Indija
 Indonezija
 Irak
 Iran
 Irska – Irsko
 Islandija
 Italija
 Izrael
 Jamajka
 Japonska – Japonsko
 Jemen
 Jordanija
 Jugoslavija
 Južna Afrika – Južnoafriška republika
 Južna Koreja
 Južna Rodezija
 Južni Sudan
 Kambodža
 Kamerun
 Kampučija
 Kanada
 Karantanija
 Katar
 Kazahstan
 Kazanski kanat
 Kenija
 Kijevska Rusija
 Kirgizistan – Kirgizija
 Kiribati
 Kitajska – Kitajsko
 Kolumbija
 Komori
 Kongo
 Kosovo
 Kostarika
 Krim (avtonomna republika)
 Kuba
 Kuvajt
 Laos
 Latvija
 Lesoto
 Libanon
 Liberija
 Libija
 Lihtenštajn
 Litva
 Luksemburg
 Madagaskar
 Madžarska – Madžarsko
 Malavi
 Maldivi
 Malezija
 Malgaška republika
 Mali
 Malta
 Maroko
 Marshallovi otoki
 Mavretanija
 Mavricij – Mauritius tudi Mauricius

Mehika
Mezopotamija
Mikronezija
Mjanmar
Moldavija
Monako
Mongolija
Mozambik
Namibija
Nauru
Nemčija
Nemška jugozahodna Afrika
Nepal
Niger
Nigerija
Nikaragva
Nizozemska – Nizozemsko – Holandija
Njasa
Norveška – Norveško
Nova Zelandija
Novi Hebridi
Oman
Osmansko cesarstvo – Otomansko cesarstvo
Pakistan
Palav – Palau
Palestina
Panama
Papeška država
Papua Nova Gvineja
Paragvaj
Peru
Perzija
Poljska – Poljsko
Portugalska – Portugalsko
Portugalska Gvineja
Prusija
Romunija
Ruanda
Rusija
Ruska federacija
Salomonovi otoki
Salvador
Samoa
San Marino
Saudova Arabija – Savdska Arabija
Sejšeli
Senegal
Severna Koreja
Severna Makedonija – Republika Makedonija
Severna Rodezija
Siam
Sierra Leone
Singapur
Sirija
Slonokoščena obala

Slovaška – Slovaško
Slovenija – Slovensko
Somalija
Sovjetska zveza
Srbija
Srednjeafriška republika – Centralnoafriška republika
Sudan
Surinam
Svazi
Sveta Lucija
Sveti Krištof in Nevis – Saint Kitts in Nevis
Sveti Tomaž in Princ – São Tomé in Príncipe
Sveti Vincencij in Grenadine – Sveti Vincenc in Grenadini
Sveto rimsko cesarstvo
Španija
Šrilanka
Švedska – Švedsko
Švica
Tadžikistan
Tajska – Tajsko
Tajvan
Tanzanija
Togo
Tonga
Tretji rajh
Trinidad in Tobago
Tunizija
Turčija
Turkmenistan – Turkmenija
Tuvalu
Uganda
Ukrajina
Urugvaj
Uzbekistan
Vanuatu
Vatikan
Venezuela
Vietnam
Vzhodni Kongo
Vzhodni Pakistan
Vzhodni Timor
Zahodna Sahara
Zahodna Samoa
Zahodni Kongo
Zahodni Pakistan
Zair
Zambija
Združene države Amerike – Amerika
Združeni arabski emirati
Združeno kraljestvo – Velika Britanija
Zelenortske otoki – Kapverdske otoki
Zimbabve

Imena krajev (naselbinska imena)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **682** iztočnic. Gre za imena slovenskih in tujih krajev.

V slovar so se imena uvrstila zaradi:

- (1) ponazarjanja pravopisnih pravil (ponazarjalni zgledi iz poglavja »Velika in mala začetnica« in priloge »Neprve sestavine zemljepisnih imen«);
- (2) geslovnika evropskih prestolnic (*Atene, Berlin, Reykjavik*);
- (3) zemljepisnih imen, vključenih v preglednice za tuje jezike – v letu 2021 italijanščine (*Cadore, Asissi, Pavija*) in španščine (*Algeciras, Aguascalientes*); v letu 2023 češčine (*Český Těšín, Mladá Boleslav*), poljščine (*Bielsko-Biala, Poznanj*), slovaščine (*Čertižné, Oravské Veselé*), estonščine (*Jõgeva, Kuressaare*) in finščine (*Åyräpää, Oulu*);
- (4) funkcije izhodišča pri različnih zemljepisnih imenih (*Suez, Krško*);
- (5) povezav z drugimi iztočnicami (mesto *Darwin* – priimek *Darwin*; *Aleksandrija* – *aleksandrinka*);
- (6) sistematičnega pregleda vseh nadomestnih imen in poimenovanj (*Carigrad* – *drugi Rim*; *Helsinki, Sankt Peterburg, Stockholm* – *severne Benetke*);
- (7) povezav med aktualnimi in zgodovinskimi imeni (*Čreta* – *Marija Čreta*);
- (8) uslovarjanja zgodovinskih dogodkov (*Stalingrad* – *bitka za Stalingrad*; *Leningrad* – *obleganje Leningrada*).

V geslovnik so vključena tudi imena glede na delitev zemljepisnih imen na endonime in eksonime. Endonim je zemljepisno ime v jeziku, ki se uporablja na območju poimenovane zemljepisne danosti, eksonim pa zemljepisno ime v jeziku, ki se na območju poimenovane zemljepisne danosti ne uporablja:

- (1) endonimi (*Perugia, Chichén-Itzá, Galați, Jõgeva*);
- (2) eksonimi (*Bruselj, Dunaj, Inomost, Praga, Trst*).

Zgradbeno so v geslovnik zajeti različni tipi krajevnih imen:

- (1) enodelna imena; in sicer enobesedna (*Ajdovščina, Bled, Dresden*), večbesedna (*Gorica na Medvedjeku, Ilirska Bistrica, Murska Sobota, Rio de Janeiro*), med njimi tudi predložna (*V Zideh*);
- (2) dvojna imena, ki jih pišemo z nestičnim pomišljajem (*Gozd – Martuljek, Hrastje – Mota*), med njimi tudi endonimi, ki jih pišemo enako kot v izvirnem jeziku (*Bielsko-Biala, Frýdek-Místek*).

Geslovnik bo sistematično dopolnjen z različnimi tipi krajevnih imen.

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladenjske in pomenske položaje. Opozorjeno je tudi na položaje, ko se ime kraja nahaja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemanen z jedrom: kot prilastek, v imenovalniku *V mestu Assisi bodo premierno uprizorili muzikal o Frančišku Asiškem*.

Problemski sklop prinaša tudi pomenski prenos, ki ga ugotavljamo vsakokrat, ko je ime prestolnice uporabljeno v metonimičnem pomenu 'vlada s sedežem v tem mestu', npr. *Ankara* (1) glavno mesto Turčije – *Vlak vozi iz Ankare v Carigrad*; (2) v prenesenem pomenu |vlada s sedežem v Ankari| *Načrte o začasni prekinitvi spopadov je podprla tudi Ankara*.

Besedotvorno gnezdo pri teh imenih prinaša pomemben podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Dunaj: Dunajčan, Dunajčanka, Dunajčanov, Dunajčankin, dunajski*). Pri tem se izkazujejo tudi razlike med posameznimi homonimnimi imeni, npr. *Čreta* – *Čretljan* (občina Vransko), *Čretar* (občina Hoče – Slivnica).

Glede na SP 2001 je v *ePravopisu* spremenjena oblika za prebivalsko ime in pridevnik na *-ski* iz krajevnega imena *Izola*. SP 2001 je pri izpeljankah iz krajevnih imen sledil priročniku *Slovenska*

krajevna imena (1985), v katerem sta obliki *Izoljan* in *Izolčan*. Oblika *Izoljan* je bila kritizirana že ob izidu SP 2001, v lokalni rabi prevladuje oblika *Izolan*, ki je tudi etimološko upravičena (M. Furlan, *Prispevki k slovenski in slovanski etimologiji, Jezikoslovni zapiski*, 2016, str. 38). V *ePravopisu* so predstavljene naslednje tvorjenke:

- (1) prebivalsko ime – na prvem mestu je v slovarju oblika *Izolan*, dvojnica *Izolčan* je uvedena s kvalifikatorjem »tudi«, dvojnica *Izoljan* je izločena;
- (2) pridevnik na *-ski* – uslovarjena je le oblika *izolski*.

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena krajev v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*na Dunaju, z Dunaja, na Dunaj*).

Za nekatera imena krajev se je v preteklosti uveljavilo slovensko ime oz. eksonim: *Celovec* (nem. *Klagenfurt*), *Trbiž* (it. *Tarvisio*). V slovarju je pri eksonimih dodan podatek o izvornem imenu. Raba nekaterih eksonimov je danes stilno zaznamovana (npr. *Kelmorajn, Draždani, Inomost*); namesto eksonimov uporabljamo izvirne imenske različice. V slovarju je ta tip imen prikazan s pomensko identifikacijo »zgodovinsko ime za«, s pojasnilom »ustreznejše« in sklicem na ustrezni slovarski sestavek pa je uporabnik preusmerjen k nevtralnejši različici imena (*Kelmorajn* ustreznejše *Köln*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v roditeljskem, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 62.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ankara -e [ánkara, rod. ánkare] ž; zemljepisno ime
|glavno mesto Turčije|: *Vlak vozi iz Ankare v Carigrad*; v prenesenem pomenu |vlada, ki ima sedež v Ankari|: *poziv uradne Ankare*; *Načrte o začasni prekinitvi spopadov je podprla tudi Ankara*
Kje? v Ankari
Od kod? iz Ankare
Kam? v Ankaro
{B} Ankarčan, Ankarčanka; Ankarčanov, Ankarčankin; ankarski
{O} EDNINA: im. Ankara, rod. Ankare, daj. Ankari, tož. Ankaro, mest. pri Ankari, or. z Ankaro
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev

Atene -en [aténe, rod. atén] ž mn.; zemljepisno ime
|glavno mesto Grčije|: *Lega Aten je razlog za precejšnje onesnaženje mesta*; *V antičnih Atenah se je rodila demokracija*
stare Atene |Atene do začetka 5. stoletja|: *Za meščana starih Aten je bilo kopanje nekaj tako samoumevnega kot obvladanje slovnice, geometrije in glasbe*; ☉ stgr. *Ἀθήναι*, prečrkovano *Athênai*
Kje? v Atenah
Od kod? iz Aten

Kam? v Atene

{B} Atenec in Atenčan, Atenka in Atenčanka; Atenčev in Atenčanov, Atenkin in Atenčankin; atenski
{O} MNOŽINA: im. Atene, rod. Aten, daj. Atenam, tož. Atene, mest. pri Atenah, or. z Atenami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev

Bruselj -slja [brúsəl', rod. brúslja] m; zemljepisno ime

[glavno mesto Belgije]: V Bruslju imajo sedež flamska vlada in parlament ter Evropska komisija in Svet Evropske unije; svet ministrov v Bruslju; letalska povezava med Ljubljano in Brusljem; v prenesenem pomenu |vodstvo Evropske unije, ki ima sedež v Bruslju|: soglasje Bruslja; pogajanja med Londonom in Brusljem; Bolgarija in Romunija sta zaradi razširjene korupcije tudi pod posebnim nadzorom Bruslja; ☉ fr. *Bruxelles*, niz. *Brussel*

Kje? v Bruslju

Od kod? iz Bruslja

Kam? v Bruselj

{B} Bruseljčan, Bruseljčanka; Bruseljčanov, Bruseljčankin; bruseljski

{O} EDNINA: im. Bruselj, rod. Bruslja, daj. Bruslju, tož. Bruselj, mest. pri Bruslju, or. z Brusljem

{I} EDNINA: im. [brúsəl'], rod. [brúslja], daj. [brúslju], tož. [brúsəl'], mest. [pri brúslju], or. [z brúsljem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev

Gozd – Martuljek -a -ljka [gòst – martúlʃək, rod. gòzda – martúl'ka in góst – martúlʃək, rod. gòzda – martúl'ka] m; zemljepisno ime

[kraj v občini Kranjska Gora]: krajani Gozda – Martuljka; kamp v Gozdu – Martuljku

Kje? v Gozdu – Martuljku

Od kod? iz Gozda – Martuljka

Kam? v Gozd – Martuljek

{B} Gozdmartuljčan, Gozdmartuljčanka; Gozdmartuljčanov, Gozdmartuljčankin; gozdmartuljski

{O} EDNINA: im. Gozd – Martuljek, rod. Gozda – Martuljka, daj. Gozdu – Martuljku, tož. Gozd – Martuljek, mest. pri Gozdu – Martuljku, or. z Gozdom – Martuljkom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev

Izola -e [ízola, rod. ízole] ž; zemljepisno ime

[kraj v Sloveniji]: raziskave antične poselitve Izole; pristanišče v Izoli; ☉ it. *Isola*

Kje? v Izoli

Od kod? iz Izole

Kam? v Izolo

{B} Izolan tudi Izolčan, Izolanka tudi Izolčanka; Izolanov tudi Izolčanov, Izolankin tudi Izolčankin; izolski

{O} EDNINA: im. Izola, rod. Izole, daj. Izoli, tož. Izolo, mest. pri Izoli, or. z Izolo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Acquaviva delle Fonti

Agrigento

Aguascalientes

Agulhas

Ähtäri

Ajdovščina

Aleksandrija

Alessandria

Algeciras

Alghero

Ambrož

Amsterdam

Ancona – Jakin

Andechs

Andorra la Vella

Andria

Ankara

Arezzo

Assisi
Astana
Astrahan
Asuan
Asunción
Atene
Augusta
Auschwitz
Äyräpää
Azeglio
Aženski Vrh
Babna Gora
Babna Polica
Babna Reka
Babni Vrt
Babno Polje
Bad'an
Bakar
Baku
Bamberg
Banja Loka
Banská Bystrica
Banská Štiavnica
Barcelona
Bazovica
Begunje na Gorenjskem
Bela Peč
Bele Vode
Beli Križ
Belski Vrh
Benedikt
Benetke
Beograd
Berlin
Bern
Betlehem
Bevilacqua
Bielsko-Biala
Bischofshofen
Bistra
Bizeljsko
Blatenski Kostel
Bled
Blejska Dobrava
Bloška Polica
Bodíky
Bodovlje
Bogota
Bohinjska Bela
Bohinjska Bistrica
Bratislava
Brescia
Brest – Brest-Litovsk
Březina
Březlav
Breže

Brežice
Brindisi
Brinje
Brje
Brudzew
Bruselj
Budimpešta
Buenos Aires
Bukarešta
Bukov Vrh
Bydgoszcz
Cadore
Calais
Canossa in Kanosa
Capua
Carigrad
Carrara
Caslano
Catanzaro
Cefalù
Celje
Celovec
Cerkljanska Dobrava
Cerkljanski Vrh
Cerklje na Gorenjskem
Cerklje ob Krki
Cerknica
Cerkno
Cerov Log
Cesena
Cheb
Chemnitz
Chichén-Itzá
Chioggia
Chlumec
Chmielnicki
Chorzów
Chrudim
Cieszyn
Civitavecchia
Cmereška Gorca
Cortenuova
Cremona
Crest
Cuneo
Custoza tudi Custozza
Czeladź
Čenstohova
Čertižne
Český Těšín
Četena Ravan
Čreta
Črna na Koroškem
Črni Kal
Črni Potok
Črni Vrh

Čučja Mlaka
Ćmielów
Darwin
Debrad'
Děčín
Demänová
Detroit
Devin
Devín
Divača
Doberdob
Dobro Polje
Dolenja Ravan
Dolenje Gradišče
Dolenje Jezero
Dolenje Mokro Polje
Dolenje Poljane
Dolenji Lazi
Dolenji Potok
Dolenjske Toplice
Dolga Brda
Dolga Poljana
Dolgi Laz
Dolgovaške Gorice
Dolnja Težka Voda
Dolnji Križ
Donovaly
Dovje
Dramlje
Dravlje
Dravski Dvor
Drenov Grič
Drensko Rebro
Dresden – Draždani
Dublin
Dunaj
Dusseldorf
Dźwirzyno
Edinburg
Elva
Erevan
Espoo
Fiesole
Fiľakovo
Foix
Frankfurt ob Majni in Frankfurt na Majni
Frascati
Frýdek-Místek
Galați
Gančani
García
Gdansk
Gliwice
Gniezno
Gonzaga
Gorenja Ravan

Gorenje Blato
Gorenje Gradišče
Gorenje Jezero
Gorica
Gorica na Medvedjeku
Gornja Bistrica
Gornja Radgona
Gornja Težka Voda
Gornje Laze
Gornji Grad
Gornji Kot
Gornji Križ
Gorzów Wielkopolski
Gospa Sveta
Göttingen
Govce
Gozd – Martuljek
Gradac
Gradišče v Slovenskih goricah
Gradiške Laze
Hailuoto
Hannover
Havana
Haviřov
Heidelberg
Helsinki
Hercegnovi
Hlavče Njive
Hlevni Vrh
Hliňany
Hnúšťa
Hôrka
Hradec Králové
Hrastje – Mota
Hronec
Hrpelje
Huda Jama
Huda Polica
Hudi Graben
Hudi Konec
Hudi Kot
Huesca
Huittinen
Humenné
Idrija
Idrijske Krnice
Idrijski Log
Ilinden
Ilirska Bistrica
Imola
Inari
Innsbruck – Inomost
Inowrocław
Istanbul
Iška Loka
Ivančna Gorica

Izola
Jablaniške Laze
Jablaniški Potok
Jablonec
Janževski Vrh
Jarčja Dolina
Jareninski Dol
Järvenpää
Javorniški Rovt
Jelenov Žleb
Jelšane
Jerinov Grič
Jesenov Vrt
Jesolo in Iesolo
Jezersko
Joensuu
Jæuf
Jõgeva
Jõhvi
Jurovski Dol
Jyväskylä
Kačji Potok
Kairo
Kalše
Kamieniec
Kamienna Góra
Kamna Gorca
Kamna Gorica
Kamni Potok
Kamnik
Kamniška Bistrica
Kärdla
Karlovi Vari
Kastelec
Kazan
Kehra
Keila
Kępy
Keuruu
Kijev
Kišinjov – Kišinjev
Klek
Knežja Njiva
København – Köbenhavn – Kopenhagen
Kočevje
Kočevska Reka
Kočevske Poljane
Kočna
Köln – Kelmorajn
Komen
Koper
Kostel
Koszalin
Košice
Kovačji Grad
Kozina
Kožminek
Krakov
Kranj
Kranjska Gora
Kriváň
Krn
Kroměříž
Krompachy
Krško
Krvava Peč
Krvavi Potok
Kunda
Kuopio
Kuressaare
Kuzneck
L'Aquila
La Spezia
Lahov Graben
Lanciano
Lappeenranta
Lapua
Laški Rovt
Laško
Lecce
Ledinske Krnice
Leipzig – Lipsko
Lendavske Gorice
Leningrad
Lepa Njiva
Lesno Brdo
Lienz
Liptovský Mikuláš
Litoměřice
Litomyšl
Lizbona
Ljubljana
Łobez
Lodž
Logarska Dolina
Łomża
Lončarjev Dol
London
Lovrenc na Dravskem polju
Lovrenc na Pohorju
Lubań
Lublin
Lucca
Luče
Luksemburg
Maardu
Macerata
Madrid
Mala Brda
Mala Ilova Gora
Mala Loka
Male Benetke

Malé Borové
Mali Breg
Mali Hrib
Mali Kal
Mali Konec
Mali Otok
Mariánské Lázně
Maribor
Marija Čreta
Marija Gradec
Marija Reka
Marsala
Martin
Medvedje Brdo
Meljski Hrib
Minsk
Miramar
Mirna
Mirna Peč
Miskolc
Mislinjska Dobrava
Mladá Boleslav
Modrý Kameň
Mōisakūla
Mojstrana
Monako
Monza
Moravske Toplice
Moskva
Moste
Mrzla Luža
Mrzla Planina
München – Monakovo
Murska Sobota
Muta
Narva
Nemški Rovt
New York
Nikozija
Nokia
Nōmme
Nova Gorica
Novi Kot
Novi Lazi
Novi Pot
Novot'
Nový Jičín
Nowy Korczyn
Oklahoma
Oldenburg
Olomuc
Olsztyn
Olšavka
Oravské Veselé
Orechová Potôň
Ormož

Orvieto
Osimo
Oslo
Ošvięcim – Ošvienčim
Otepää
Otiški Vrh
Ottawa
Oulu
Oviedo
Ožďany
Pariz
Pärnu
Pavia
Pekre
Perugia
Pescara
Peschiera del Garda
Pesniški Dvor
Pětihosty
Pezinok
Piacenza
Piatra Neamț
Piazza Armerina
Piešťany
Piombino
Piran
Pisa
Pisciotta
Pivka
Plavški Rovt
Płock
Plzen
Podgorica
Podnanos
Polhov Gradec
Polžanska Gorca
Portici
Postojna
Poznanj
Pozzuoli
Praga
Prapetno Brdo
Praprotna Polica
Predjama
Přerov
Preški Vrh
Příbram
Przemiśl
Pšenična Polica
Ptujška Cesta
Púchov
Püssi
Pusti Gradec
Pusti Hrib
Queluz
Raciqnž

Radgona
Rakek
Rakitna
Rakov Škocjan
Rakova Steza
Rakvere
Rapallo
Räpina
Rateče
Ravena
Ravne na Koroškem
Rdeči Kal
Repen
Repentabor
Retje nad Trbovljami
Reykjavík
Ribčev Laz
Riga
Rim
Rimini
Rimske Toplice
Rio de Janeiro
Řitka
Robanov Kot
Robidni Breg
Rogaška Slatina
Rõuge
Rožna Dolina
Ruperčvrh
Ružomberok
Rzeszów
Salerno
Salež
Salzburg – Solnograd
San Gimignano
San Giuliano di Puglia
San Marino
Sandomierz
Sankt Peterburg
Sarajevo
Savica
Schengen
Sečovlje
Seldžuk
Senožeče
Sered'
Sessa Aurunca
Sežana
Siena
Sillamäe
Skalité
Skopje
Slavski Laz
Sliač
Slovenj Gradec
Slovenska Bistrica
Soča
Sofija
Sorrento
Sosnowiec
Sotina
Sovinja Peč
Spiška Kapitula
Spišská Nová Ves
Spodnji Jakobski Dol
Spodnji Stari Grad
Spoletto
Srednja Bistrica
Sremič
Stalingrad
Stáňkov
Stara Cesta
Stara Fužina
Stari Dvor
Stari Kot
Stari Trg
Starobin
Starý Smokovec
Stavropol
Stockholm
Strmo Rebro
Strunjan
Subiaco
Súez
Suursoo
Svātuš
Svätý Jur
Sveta Planina
Sveta Trojica v Slovenskih goricah
Sveti Florijan
Sveti Jakob ob Savi
Szczebrzeszyn
Szczecin
Šabac
Šavna Peč
Šentjakob ob Savi
Šinkov Turn
Škocjan
Škofja Loka
Šmarje pri Jelšah
Šmarješke Toplice
Štangarske Poljane
Štôla
Štrbské Pleso
Talin
Tampere
Tarnów
Tarragona
Tartu
Tatre
Telč
Tirana

Tisovec
Tivat
Tolmin
Topolčany
Toruń
Toško Čelo
Trapani
Trbiž
Trnovo
Trst
Tübingen
Tunjice
Tunjiška Mlaka
Türi
Turjak
Turku
Turnianska Nová Ves
Tyniec
Unec
Unhošť
V Zideh
Valga
Vancouver
Varkaus
Varšava
Večje Brdo
Velenje
Velika Dolina
Velika Planina
Velike Poljane
Veliki Kamen
Veliki Otok
Vevče
Viareggio
Vicenza
Videm
Vignola
Vipava
Vipavski Križ
Višnja Gora
Vittorio Veneto
Voghera

Volčja Draga
Volčja Jama
Volgograd
Võru
Vranja Peč
Vroclav
Washington
Wengen
Windsor
Wschowa
Ylivieska
Ylöpjärvi
York
Zadar
Žagań
Zajčje Polje
Zali Breg
Zali Log
Zamość
Zaporožje
Zatrnik
Zemplínska Teplica
Zgornja Draga
Zgornje Fužine
Zgornje Gradišče
Zgornje Laze
Zgornji Otok
Zgorzelec
Zidani Most
Zielona Góra
Zlaté Moravce
Zlín
Žlinice
Žrebce
Žródła
Žalec
Žďár nad Sazavou
Ždiar
Želiezovce
Žiče
Županje Njive

Imena nebesnih teles in pojavov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 76 slovarskih iztočnic. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis 2001* in dopolnjen z 31 iztočnicami, ki so v rabi pogoste.

Med imena nebesnih teles in pojavov smo uvrstili imena galaksij, jat galaksij, ozvezdij, meglic, zvezd, planetov, njihovih satelitov in nestrokovnih poimenovanj za nekatere izmed njih (npr. *Danica* in *Večernica* za Venero) ter staro ime *Jakobova lestev* za Rimsko cesto.

Med njimi so:

- (1) enobesedna imena (npr. *Mars, Ribi, Rigel*);
- (2) večbesedna imena (npr. *Mali voz, Rimska cesta, Krajevna skupina*);
- (3) večdelna imena (npr. *Alfa Kentavra, Eta Gredlja, Proksima Kentavra*).

Opozorjeno je, da imena nebesnih teles, tj. planetov, zvezd, ozvezdij, galaksij ipd., pišemo z veliko začetnico, neprve sestavine, ki so občna poimenovanja (npr. *Veliki voz, Rimska cesta, Mlečna cesta*), pa z malo. Kadar uporabljamo imena ozvezdij (npr. *Bik, Strelec*) kot pojme iz astronomije oziroma astrologije, jih pišemo z veliko začetnico, kadar gre za enakozvočnice kot poimenovanja za horoskopska znamenja, pa z malo (npr. *bik, strelec*). V slovar smo vključili tudi nebesnim telesom enakozvočna poimenovanja, s katerimi zaznamujemo le del vsakdana oz. obdajajoče nas stvarnosti, ki imajo širši pomen, kar je ponazorjeno z zgledi rabe. Ta poimenovanja se pišejo z malo začetnico (npr. *sonce, osončje, luna*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 so uslovarjena večdenotativna imena, saj je mnogo nebesnih teles poimenovanih po osebah iz mitologije – bodisi grške bodisi rimske, podomačitveni proces pa je pri obeh skupinah imen različen.

Zanimiv primer spremembe spola zaradi različnih stopenj podomačitve je par *Tetida – Tetis*. Grško antično ime *Tetis* smo podomačili že v 20. stoletju po sistemu, ki predvideva imenovalniško obliko v skladu z osnovo, kot jo kaže rodilnik – *Tetida*. V ta podomačitveni proces ni bilo vključeno zemljepisno ime nekdanjega oceana, ki se zato še vedno glasi *Tetis* in je postalo v sodobnih besedilih samostalniško moškega spola (*ocean Tetis*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Zlasti pri dvo- oz. večdelnih iztočnicah je bistveno določilo o sklonljivosti ene od enot imen, pri čemer gradivsko preverjamo pravopisna pravila o sklonljivosti skladijsko ujemalnih ali neujemalnih enot, od katerih se razlikujejo podredne imenske zveze, npr. *Eta Gredlja, Proksima Kentavra*.

Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki je sicer možna osnova za statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 45.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Mlečna cesta -e -e [mléčna césta, rod. mléčne céste] ž; zemljepisno ime
|galaksija|: sredina Mlečne ceste; V mestih je nemogoče s prostim očesom videti Mlečno cesto; prim.

Rimska cesta

Kje? v Mlečni cesti

Od kod? iz Mlečne ceste

Kam? v Mlečno cesto

{O} EDNINA: im. Mlečna cesta, rod. Mlečne ceste, daj. Mlečni cesti, tož. Mlečno cesto, mest. pri Mlečni cesti, or. z Mlečno cesto; DVOJINA: im. Mlečni cesti, rod. Mlečnih cest, daj. Mlečnima cestama, tož. Mlečni cesti, mest. pri Mlečnih cestah, or. z Mlečnima cestama; MNOŽINA: im. Mlečne ceste, rod. Mlečnih cest, daj. Mlečnim cestam, tož. Mlečne ceste, mest. pri Mlečnih cestah, or. z Mlečnimi cestami
STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena nebesnih teles in pojavov

Proksima Kentavra -e -- [próksima kentáura, rod. próksime kentáura] ž; zemljepisno ime
|zvezda|: Če bi hoteli priti do Proksime Kentavra z današnjo vesoljsko ladjo, bi potovali vsaj 25.000 let; kot prilastek, v imenovalniku Do zvezde Proksima Kentavra potuje svetloba štiri leta in štiri mesece

Kje? na Proksimi Kentavra

Od kod? s Proksime Kentavra

Kam? na Proksimo Kentavra

{O} EDNINA: im. Proksima Kentavra, rod. Proksime Kentavra, daj. Proksimi Kentavra, tož. Proksimo Kentavra, mest. pri Proksimi Kentavra, or. s Proksimo Kentavra; DVOJINA: im. Proksimi Kentavra, rod. Proksim Kentavra, daj. Proksimama Kentavra, tož. Proksimi Kentavra, mest. pri Proksimah Kentavra, or. s Proksimama Kentavra; MNOŽINA: im. Proksime Kentavra, rod. Proksim Kentavra, daj. Proksimam Kentavra, tož. Proksime Kentavra, mest. pri Proksimah Kentavra, or. s Proksimami Kentavra

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena nebesnih teles in pojavov

Rigel -gla [rígəl, rod. ríglə] m; zemljepisno ime

|zvezda|: Modri Rigel in oranžna Betelgeza sta najsvetlejši zvezdi Orion; Riglu rečemo tudi Beta Orion

Kje? na Riglu

Od kod? z Rigla

Kam? na Rigel

{O} EDNINA: im. Rigel, rod. Rigla, daj. Riglu, tož. Rigel, mest. pri Riglu, or. z Riglom; DVOJINA: im. Rigla, rod. Riglov, daj. Rigloma, tož. Rigla, mest. pri Riglih, or. z Rigloma; MNOŽINA: im. Rigli, rod. Riglov, daj. Riglom, tož. Rigele, mest. pri Riglih, or. z Rigli

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena nebesnih teles in pojavov

Strelec² -lca [stréləc, rod. strélca] m; zemljepisno ime

|ozvezdje|: Iz ozvezdja Strelca se je Saturn preselil v ozvezdje Kozoroga; prim. **strelec**

Kje? v Strelcu

Od kod? iz Strelca

Kam? v Strelca

{O} EDNINA: im. Strelec, rod. Strelca, daj. Strelcu, tož. Strelca, mest. pri Strelcu, or. s Strelcem

{I} EDNINA: im. [stréləc], rod. [strélca], daj. [strélcu], tož. [strélca], mest. [pri strélcu], or. [s_strélcem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena nebesnih teles in pojavov

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Alfa Kentavra
Amalteja
Andromeda
Andromedina galaksija
Antares
Arktur
Betelgeza
Bik
Danica (zvezda danica/Danica)
Deimos
Devica
Dvojčka
Enkelad
Enkeladovi gejzirji
Eta Gredlja
Evropa
Galateja
Ganimed
Halleyjev komet
Io – Jo
Jakobova lestev
Jupiter
Južni križ
Kačenošec
Kalipso
Kalisto
Kentaver A
Kozorog
Krajevna skupina
Lev
Luna
Mačje oko
Mali Magellanov oblak
Mali voz
Mars
Merkur

Mesec
Mlečna cesta
Najada
Neptun
Nereida
Orion
Osončje
Oven
Pandorin grozd
Phobos – Fobos
Pluton
Polarnica
Proksima Kentavra
Rak
Ribi
Rigel
Rimska cesta
Saturn
Severnica
Sirij
Sonce
Sončnica
Strelec
Škorpijon
Tehtnica
Tetija – Tetis, Tetida
Titan
Triton
Uran
Večernica (zvezda večernica/Večernica)
Veliki medved
Veliki voz
Venera
Vodnar
Zemlja
Zidni kvadrant

Imena objektov in stavb

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **121** iztočnic, geslovnik pa se bo še nadgradil. Trenutno so uslovarjena imena, ki predstavljajo:

- (1) objekte zgodovinskega in verskega pomena (*Dioklecijanova palača, Hadrijanov zid, Keopsova piramida, Marija Snežna*);
- (2) infrastrukturne objekte – ceste, mostove, železnice (*Bezgavec, Bohinjska železnica, Krški most*);
- (3) sodobne zgradbe s posebnimi funkcijami (*Cankarjev dom, Gospodarsko razstavišče*);
- (4) turistične objekte (*Klunove toplice, Kronplatz, Rimske terme, Vogel*);
- (5) druge samostojne objekte (*Pisateljska grobnica, Roland Garros, Strunjski križ*).

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladišne in pomenske položaje. Opozorjeno je na položaje, ko se ime pojavlja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom, na kar opazarja pojasnilo »kot prilastek« (*Patarei* kot prilastek, v imenovalniku *muzej v nekdanjem zaporu Patarei*). Prikazani so tudi morebitni pomenski prenosi, ko je ime uporabljeno v metonimičnem pomenu. Metonimični prenos je lahko nakazan tudi z rabo male začetnice. V slovarju je na pomenski prenos opozorjeno s pojasnilom »v prenesenem pomenu«, ob tem je dodano pojasnilo »navadno z malo začetnico«, če pri pomenskem prenosu prihaja do rabe male začetnice: (1) *Čezsibirska železnica* v prenesenem pomenu |vlak, ki vozi po Čezsibirski železnici| navadno z malo začetnico *čezsibirska železnica*; (2) *Bela hiša* v prenesenem pomenu |predsedstvo ali predsednik Združenih držav Amerike|.

Nekatera tuja imena objektov in stavb podomačujemo. Navadno jih prevajamo, na kar je uporabnik opozorjen z zapisom izhodišnega imena (*Bela hiša*, angl. *White House*; *Brooklynski most*, angl. *Brooklyn Bridge*; *Roland Garros*, fr. *stade Roland-Garros*). V slovarju je podatek o besedotvornem izhodišču, iz katerega je izpeljano ime objekta (*Istrski ipilon* < *Istra*). Z vodilko »primerjaj« je vzpostavljena povezava z uslovarjenimi iztočnicami, ki so sestavina lastnega imena (*Frančev most* primerjaj *Frančev*; *Ajdovska deklica* primerjaj *ajdovski*, *deklica*).

Za nekatere zemljepisne danosti je v rabi prisotnih in ustaljenih več imen, na kar opozarja razlaga »drugo ime za« (*Štarski most* |drugo ime za Čevljarski most|). Na staro ime za zemljepisno danost je prav tako opozorjeno v razlagi, npr. *Ptujске toplice* |staro ime za Terme Ptuj|. Če se za isto zemljepisno danost pojavljata dve enakovredni imeni, je med imenoma vzpostavljena povezava z vodilko »primerjaj« (npr. *Čezsibirska železnica* primerjaj *Transsibirska železnica*). Predstavljene so tudi v rabi prisotne imenske variante, ki niso ustrezne. V *ePravopisu* je priporočena oblika imena prikazana s pojasnilom »ustreznejše« in sklicem na ustrezni slovarski sestavek, npr. *Barbara rov* ustreznejše *Barbarin rov*. Nekatera imena se v rabi pojavljajo tudi v skrajšani obliki, na kar je v slovarju opozorjeno z razlago »skrajšano ime za« (*Kremelj* |skrajšano ime za Moskovski kremelj|). Nekatera skrajšana imena so nastala s poenobesedenjem izhodišnega imena (npr. *Kapitol* iz *Kapitolski grič*). V slovarju sta obe imeni, pri enobesednem imenu (*Kapitol*) je uporabnik obveščen, da je to skrajšano ime (|skrajšano ime za *Kapitolski grič*|), ob tem ga vodilka »primerjaj« usmerja k izhodiščnemu imenu (*Kapitol* primerjaj *Kapitolski grič*).

Nekatera imena objektov in stavb v geslu imajo pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri njih je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami. Če je predložna raba odvisna od sobesedila, je prikazana z zgledi, v katerih je navedena tudi morebitna enakovredna dvojnična raba (*Škofjeloški grad: vhod v Škofjeloški grad, muzej na/v Škofjeloškem gradu*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko

korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 68.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bela hiša -e -e [béla híša, rod. béle híše] ž; zemljepisno ime
|ameriška predsedniška palača|: selitev iz Bele hiše; V službo se je vozil v Belo hišo; V Ovalni pisarni v Beli hiši je doprni kip Winstona Churchilla; v prenesenem pomenu |predsedstvo ali predsednik Združenih držav Amerike|: politika Bele hiše; kandidat za Belo hišo; spor med Belo hišo in Kremljem;
⊙ angl. *White House*

Kje? v Beli hiši

Od kod? iz Bele hiše

Kam? v Belo hišo

{O} EDNINA: im. Bela hiša, rod. Bele hiše, daj. Beli hiši, tož. Belo hišo, mest. pri Beli hiši, or. z Belo hišo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena objektov in stavb

Bohinjska železnica -e -e [bohín'ska želéznica, rod. bohín'ske želéznice] ž; zemljepisno ime
|železnica med Jesenicami in Trstom|: gradnja Bohinjske železnice; Po Bohinjski železnici vozi muzejski vlak

{O} EDNINA: im. Bohinjska železnica, rod. Bohinjske železnice, daj. Bohinjski železnici, tož. Bohinjsko železnico, mest. pri Bohinjski železnici, or. z Bohinjsko železnico

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena objektov in stavb

Klunove toplice -ih toplic [klúnove toplíce, rod. klúnovih toplic] ž mn.; zemljepisno ime
|kopališče v Sloveniji|: kopalci v Klunovih toplicah; Posebnost Klunovih toplic je voda s stalno temperaturo 27 stopinj Celzija

Kje? v Klunovih toplicah

Od kod? iz Klunovih toplic

Kam? v Klunove toplice

{O} MNOŽINA: im. Klunove toplice, rod. Klunovih toplic, daj. Klunovim toplicam, tož. Klunove toplice, mest. pri Klunovih toplicah, or. s Klunovimi toplicami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena objektov in stavb

Pisateljska grobnica -e -e [pisátel'ska gróbnica, rod. pisátel'ske gróbnice] ž; zemljepisno ime
|spomenik na Navju|: napis na plošči Pisateljske grobnice; Posmrtno ostanke Frana Levstika so prenesli v Pisateljsko grobnico maja 1888

Kje? v Pisateljski grobnici

Od kod? iz Pisateljske grobnice

Kam? v Pisateljsko grobnico

{O} EDNINA: im. Pisateljska grobnica, rod. Pisateljske grobnice, daj. Pisateljski grobnici, tož. Pisateljsko grobnico, mest. pri Pisateljski grobnici, or. s Pisateljsko grobnico

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena objektov in stavb

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ajdovska deklica
Amundsen-Scottova raziskovalna postaja
Andechs
Auschwitz
Babenberg
Barbarin rov – Barbara rov
Baza 20
Bela hiša
Bellevue
Bergen-Belsen
Berlinski zid
Bezgavec
Bistra
Blatenski kostel
Bohinjska železnica
Brežice (grad Brežice)
Brooklynski most
Brooklynski muzej
Cankarjev dom
Cehovska dvorana
Citeaux
Čevljarški most
Čezsibirska železnica
Črni Kal
Črnokalska utrdba
Devin (grad Devin)
Devín
Dioklecijanova palača
Dublinski grad
Džoserjeva piramida
Frančev most
Fudži
Gospa Sveta
Gospodarsko razstavišče
Gradac
Gramozna jama
Grobišče Barbara rov
Habsburg
Hadrijanov zid
Hradčani
Ilirika
Istrski ipsilon
Jurjevanjska draga
Južna železnica
Kapitol
Kapitolški grič
Karakalove terme
Kazanska katedrala
Keltika
Keopsova piramida
Khislstein in Kieselstein
Kitajski zid

Klunove toplice
Koroški most
Kostel
Krakus
Kraljeva palača
Kraljevi observatorij Greenwich
Kremelj
Kronplatz
Krški most
Ljubljanski grad
Loški grad
Luka Koper
Magdalenski park
Mala Loka
Mali grad
Marija Snežna
Marija Tolažnica
Medijske toplice
Miramar (grad Miramar)
Mirna
Modrý Kameň
Mokrine
Montecassino tudi Monte Cassino
Monza
Moravske toplice
Moskovski kremelj
Most prijateljstva
Nádvorie
Navje
Nebotičnik
Opatovski rudniki kremenca
Osojščica
Patarei
Pelješki most
Pentagon
Pesniški dvor
Pisateljska grobnica
Predjamski grad
Prepovedano mesto
Ptujске toplice
Rimske terme
Rimski zid
Roland Garros
Rucellaieva palača
Slovenika
Somerset House
Spiš
Spiški grad
Strunjanski križ
Šalek
Šang
Škofjeloški grad

Šušatarski most
Toompea
Transsibirska železnica
Turjak
Vavelska stolnica
Veliki kitajski zid
Vogel

Wavel
Windsor
Zmajski most
Žale
Žďár nad Sazavou
Žička kartuzija
Žovnek

Imena otokov, polotokov in otočij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **50** iztočnic. Vključuje imena otokov, polotokov in otočij, ki so bila prej del večjega problemskega sklopa »Imena pokrajin, otokov«; del iztočnic je vključen zaradi prekrivnosti dela imen z že uslovarjenim pridevnikom.

Geslovník obsega:

- (1) imena otokov in otočij ter polotokov, pri katerih je v rabi skrajšana oblika imena (*Balkan – Balkanski polotok*) ali terminološko pogojena dvojnica *otoki – otočje* (*Ålandski otoki – Ålandsko otočje*);
- (2) imena otokov in polotokov, ki so bila do zdaj navedena le v imenih držav (*Antigva in Barbuda: Antigva, Barbuda; Trinidad in Tobago: Trinidad, Tobago; Florida, Havaji*);
- (3) imena, ki so vključena zaradi že uslovarjenih pridevnikov (*Bled – blejski – Blejski otok*);
- (4) imena, ki so vključena zaradi izhodiščnih samostalnikov (*Labrador – labradorski – Labradorski tok*);
- (5) imena, ki so vključena zaradi ponazoritev rabe imen iz tujih jezikov (*Pelješac, Freycinet, Vormsi*);
- (6) imena, ki predstavljajo težavo zaradi potencialnega preimenovanja ali ustaljene oblike iz preteklosti (*Iwo Jima*).

Pri nastajanju geslovníka so upoštevana imena glede na delitev zemljepisnih imen na endonime in eksonime. Endonim je zemljepisno ime jeziku, ki se uporablja na območju poimenovane zemljepisne danosti, eksonim pa je zemljepisno ime v jeziku, ki se na območju poimenovane zemljepisne danosti ne uporablja:

- (1) endonimi (*Pelješac, Freycinet, Vormsi*);
- (2) eksonimi (*Balearski otoki, Havaji*).

Zgradbeno so v geslovník zajeta enodelna imena, in sicer enobesedna (*Barbuda, Ibiza, Midway*) in večbesedna (*Dežela Franca Jožefa, Iberski polotok*).

Problemski sklop bo še dopolnjen, trenutni geslovník je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju [Velika in mala začetnica](#).

NOVOSTI:

Nova v slovarju so glede na SP 2001 nekatera imena otokov, ki so bila do zdaj navedena le v imenih držav (*Antigva in Barbuda: Antigva, Barbuda; Trinidad in Tobago: Trinidad, Tobago*). V *ePravopis* smo jih uvrstili, ker se v rabi pojavljajo tudi posamezne oblike. Tako besedotvorno gnezdo pri teh redakcijah prinaša podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Antigva: Antigovec, Antigovka, Antigovčev, Antigovkin, antigovski*).

Novost so tudi ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladijske in pomenske položaje. Opozorjeno je na položaje, ko se ime pojavlja v položaju desnega prilastka v imenovalniku, in sicer s pojasnilom »kot prilastek, v imenovalniku«, npr. *Nemška bojna ladja je potonila v bližini otoka Hiiumaa*. Nekatera imena se v prilastkovni poziciji ne pojavljajo le v imenovalniku, je pa imenovalniška uresničitev najbolj tipična, na kar je opozorjeno s pojasnilom »kot prilastek, navadno v imenovalniku«, npr. kot prilastek, navadno v imenovalniku *guverner zvezne države Florida*.

Za nekatera imena te skupine se je v preteklosti uveljavilo slovensko ime oz. eksonim: *Andamani* (angl. *Andaman Islands*); *Kanarski otoki* (šp. *Islas Canarias*). V posebnem razdelku »Povezano« je prikazana informacija o izvornem jeziku in imenu, saj predvidevamo, da bo za nepodomačena zemljepisna imena uporabnik poslovenjeno varianto iskal tudi prek izvirnega zapisa. Predstavljene so tudi v rabi prisotne imenske variante, ki za rabo niso priporočljive. Če je v rabi več imen za isto zemljepisno danost (alonimi), je uporabnik o morebitni ustrežnejši rabi obveščen s pojasnilom »ustreznejše« in sklicem na ustrezni slovarski sestavek (*Zemlja Franca Jožefa* ustrežneje *Dežela Franca Jožefa*). Če sta imeni

enakovredni, je med njima vzpostavljena povezava z vodilko »primerjaj« (= prim.), npr. *Iberski polotok* primerjaj *Pirenejski polotok*. Razlaga »drugo ime za« opozarja, da je za ime otoka, polotoka oz. otočja prisotnih in ustaljenih več imen (*Kanadski arhipelag* | drugo ime za Arktični arhipelag]).

Besedotvorno izhodišče prinaša podatek o imenu, iz katerega je izpeljana pridevniška oblika, ki je sestavina uslovarjenega večbesednega imena (*Blejski otok* < *Bled*); z vodilko »primerjaj« pa je vzpostavljena povezava z uslovarjenimi iztočnicami, ki so sestavina lastnega imena (*Blejski otok* primerjaj *blejski*).

V slovarskem sestavku imajo imena otokov, polotokov in otočij prikazano predložno rabo, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri nekrajevnom imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*), ob njem pa ustrezne sklonске oblike (*na Blejskem otoku, z Blejskega otoka, na Blejski otok*).

Glede na SP 2001 je novost prikazovanje ozkih nenaglašanih samoglasnikov *e* ali *o*, in sicer je ožina označena s pikico pod *e* ali *o* ([ɛ] oz. [ɔ]), npr. *Apeninski polotok* [apeniński pólotok], rod. *Apeninskega polotoka* [apeniškega pólotóka].

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 69–76.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ålandski otoki -ih -ov [ólantski otóki, rod. ólantskih otókoʊ] m mn.; zemljepisno ime
|odvisno ozemlje Finske|: Uradni jezik Ålandskih otokov je švedščina; volitve na Ålandskih otokih; ☉
šved. *Landskapet Åland*, fin. *Ahvenanmaa*; prim. **ålandski**, **Ålandsko otočje**

Kje? na Ålandskih otokih

Od kod? z Ålandskih otokov

Kam? na Ålandske otoke

{B} Ålandskootočan, Ålandskootočanka; Ålandskootočanov, Ålandskootočankin; ålandski in ålandskootoški

{O} MNOŽINA: im. Ålandski otoki, rod. Ålandskih otokov, daj. Ålandskim otokom, tož. Ålandske otoke, mest. pri Ålandskih otokih, or. z Ålandskimi otoki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena otokov, polotokov, otočij; Nekrajevna imena; Finščina

Antigva -e [antígva, rod. antígve] ž; zemljepisno ime

|otok v Antigvi in Barbudi|: V Angliji rojeni potomec staršev z Antigve je prevzel turško državljanstvo; Kdor obiše Antigvo, se nedvomno odloči za vzpon na vrh Bogy; prim. **Antigva in Barbuda**

Barbuda

Kje? na Antigvi

Od kod? z Antigve

Kam? na Antigvo

{B} Antigovec, Antigovka; Antigovčev, Antigovkin; antigovski

{O} EDNINA: im. Antigva, rod. Antigve, daj. Antigvi, tož. Antigvo, mest. pri Antigvi, or. z Antigvo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena otokov, polotokov, otočij

Kanarski otoki -ih -ov [kanárski otóki, rod. kanárskih otókou] m mn.; zemljepisno ime [špansko otočje v Atlantskem oceanu]: Lanzarote je najvzhodnejši od sedmih Kanarskih otokov; vulkan na Kanarskih otokih; ☉ šp. *Islas Canarias*; prim. **kanarski**

Kje? na Kanarskih otokih

Od kod? s Kanarskih otokov

Kam? na Kanarske otoke

{B} kanarski tudi kanarskootoški

{O} MNOŽINA: im. Kanarski otoki, rod. Kanarskih otokov, daj. Kanarskim otokom, tož. Kanarske otoke, mest. pri Kanarskih otokih, or. s Kanarskimi otoki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena otokov, polotokov, otočij

Pelješac -šca [pélješac, rod. pélješca] m; zemljepisno ime

[polotok na Hrvaškem]: požar na Pelješcu; most med Pelješcem in celino; kot prilastek, navadno v imenovalniku obala polotoka Pelješac

Kje? na Pelješcu

Od kod? s Pelješca

Kam? na Pelješac

{B} Pelješčan, Pelješčanka; Pelješčanov, Pelješčankin; pelješki

{O} EDNINA: im. Pelješac, rod. Pelješca, daj. Pelješcu, tož. Pelješac, mest. pri Pelješcu, or. s Pelješcem

{I} EDNINA: im. [pélješac], rod. [pélješca], daj. [pélješcu], tož. [pélješac], mest. [pri pélješcu], or.

[s_pélješcem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena otokov, polotokov, otočij

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ålandski otoki – Åland

Ålandsko otočje – Åland

Aleksandrov arhipelag

Aleuti

Ameriški Deviški otoki

Andamani

Antigva

Apeninski polotok

Arabija

Arabski polotok

Arktični arhipelag

Baleari

Balearski otoki

Barbuda

Blejski otok

Britanski Deviški otoki

Dežela Franca Jožefa – Zemlja Franca Jožefa

Ferski otoki

Florida

Freycinet

Havaji

Hiiumaa

Iberski polotok – Iberija

Istra

Iwo Jima

Jutlandija

Kanadski arhipelag

Kanarski otoki

Karibi

Karibski otoki

Karibsko otočje

Kimbrijski polotok

Krim

Krk

Labrador

Mikronezija

Nova Gvineja

Pantelleria

Pelješac

Pirenejski polotok

Saaremaa

Stromboli

Tobago

Trinidad

Vancouvrov otok

Vormsi

Zadrski arhipelag

Zannone

Imena pokrajin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **142** iztočnic. Gre za imena, ki so se v slovar uvrstila zaradi ponazoritve pravopisnih pravil (poglavje [Velika in mala začetnica](#)), povezav z drugimi entitetami (*Švabsko – Švab* [nadomestno ime za Nemca]), nekatere iztočnice so izbrane zaradi primerjav, npr. *Slovenec (koroški Slovenec) – Beneški Slovenec*, in utemeljitve podstave z veliko začetnico pisanih imen. V geslovnik so vključena imena slovenskih in tujih pokrajin (*Dolenjska, Gorenjska, Štajerska; Alzacija, Camargue, Srednji vzhod ...*).

Nova v slovarju glede na SP 2001 so nekatera imena pokrajin, ki do sedaj še niso bila uslovarjena. Med imena pokrajin so sprejeta imena, ki poimenujejo:

- (1) ozemlje glede na oblikovanost, obraslost, urejenost (*Dunajski gozd, Notranjski kras*);
- (2) določeno ozemlje nasploh (*Gorenjska, Podravje*).

Pri nastajanju geslovnika so upoštevana imena glede na delitev zemljepisnih imen na endonime in eksonime. Endonim je zemljepisno ime jeziku, ki se uporablja na območju poimenovane zemljepisne danosti, eksonim pa je zemljepisno ime v jeziku, ki se na območju poimenovane zemljepisne danosti ne uporablja:

- (1) endonimi (*Arezzo, Brie, Marche, Ribatejo*);
- (2) eksonimi (*Bretanja, Dolnja Lužica, Krakovski gozd, Normandija*).

Zgradbeno so v geslovnik zajeti različni tipi imen pokrajin:

- (1) enodelna imena; in sicer enobesedna (*Provansa, Šavrini, Turena*) in večbesedna (*Doberdobski Kras, Dunajski gozd, Silicijeva dolina, Viktorijina dežela*);
- (2) dvojna imena, ki jih (po predlogu v *Pravopisu 8.0*) pišemo z nestičnim pomišljajem (*Furlanija – Julijska krajina*).

Geslovnik bo sistematično dopolnjen z imeni pokrajin.

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladišne in pomenske položaje. Opozorjeno je na položaje, ko se ime pokrajine nahaja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemanen z jedrom, na kar je opozorjeno s pojasnilom »kot prilastek«, npr. *Alzacija* kot prilastek *vinogradniki iz francoske pokrajine Alzacije/Alzacija*; *Poitou* kot prilastek, v imenovalniku *kolesarjenje po francoski pokrajini Poitou*.

Za nekatera imena pokrajin se je v preteklosti uveljavilo slovensko ime oz. eksonim: *Bretanja*, fr. *Bretagne*, breton. *Breizh*; *Kujavija*, pol. *Kujawy*. V slovarju je pri eksonimih dodan podatek o izvornem imenu. Predstavljene so tudi v rabi prisotne imenske variante, ki niso ustrezne. Če je priporočena raba eksonima, ob tem pa se v rabi pojavlja endonim, je uporabnik o ustreznejši rabi obveščen s pojasnilom »ustrezneje« in sklicem na ustrezni slovarski sestavek (*Marche* [pokrajina v Italiji] *ustrezneje Marke*; *Touraine* [pokrajina v Franciji] *ustrezneje Turena*).

Razlaga »drugo ime za« opozarja, da je za pokrajino prisotnih in ustaljenih več imen (*Beloveški gozd* [drugo ime za Beloveško puščo]). Pojasnilo »nekdaj« je dodano ob imenu pokrajine, ki je obstajala v preteklosti (*Videmska pokrajina* nekdanja [pokrajina v Furlaniji – Julijski krajini]). Nekatera imena se v rabi pojavljajo tudi v skrajšani obliki, na kar je v slovarju opozorjeno z razlago »skrajšano ime za« (*Šavrini* [skrajšano ime za Šavrinsko gričevje]); če je skrajšano ime nastalo s poenobesedenjem izhodiščnega imena (npr. *Šavrini* iz *Šavrinsko gričevje*), sta uslovarjeni obe imeni, pri enobesednem imenu (*Šavrini*) je uporabnik obveščen o skrajšanosti imena, ob tem ga vodilka »primerjaj« usmerja k izhodiščnemu imenu (*Kapitol* primerjaj *Kapitolški grič*).

V slovarju je podatek o besedotvornem izhodišču, iz katerega je izpeljano ime objekta (*Koprška brda* < *Koper*), z vodilko »primerjaj« je vzpostavljena povezava z uslovarjenimi iztočnicami, ki so sestavina lastnega imena (*Koprška brda* primerjaj *koprski*; *Tržaški Kras* primerjaj *tržaški, Kras*).

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena pokrajin v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*v Frigiji, iz Frigije, v Frigijo*).

Nekatera zemljepisna imena pokrajin ženskega spola na *-ska/-ška* (*Gorenjska*) imajo svojo vzporednico srednjega spola (*Gorenjsko*), vzporednice so med seboj povezane z vodilko »primerjaj«, npr. *Gorenjska* primerjaj *Gorenjsko*. Ta imena nimajo enotne sklanjatve. V roditeljskem (*Od kod?*) se pojavljata obliki obeh spolov, zaradi mešanja oblik se uveljavlja tudi predlog *z/s* ob samostalniku ženskega spola. V slovarju je prikazana dvojnična možnost (*Gorenjska, rod. z/iz Gorenjske; Gorenjsko, rod. z Gorenjskega* variantno *z/iz Gorenjske*). V tožilniku (*Kam?*) in mestniku (*Kje?*) dajemo prednost srednjepolski obliki, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »ustrezneje« (*Gorenjska, tož. v Gorenjsko* *ustrezneje na Gorenjsko, mest. v Gorenjski* *ustrezneje na Gorenjskem*).

Besedotvorno gnezdo pri imenih pokrajin drugega tipa prinaša pomemben podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Gorenjska: Gorenjec, Gorenjka, Gorenjčev, Gorenjkin, gorenjski; Gorenjsko: Gorenjec, Gorenjka, Gorenjčev, Gorenjkin, gorenjski*).

V slovarju so nekatera normativna vprašanja obravnavana v posebnem razdelku, ki prinaša dodatno pojasnilo, povezano z iztočnično besedo. Pri francoski pokrajini *Sungau* je opozorjeno na izgovorno posebnost: *Sungau* [zúndgau] Izgovor imena je bil v preteklosti prevzet prek nemščine. Načela za prevzemanje neposredno iz francoščine bi narekovala izgovor [sungó], ki pa se ni uveljavil.

ePravopis med lastna zemljepisna imena uvršča slovensko zgodovinsko pokrajino *Vojvodino Kranjsko*, ki je bila v SP 2001 prikazana kot opisno poimenovanje, pri katerem začetnemu občnemu poimenovanju (*vojvodina*) sledi določilo v imenovalniku (*Kranjska*). Na novo so vključeni tudi nekateri eksonimi in alonimi. Tako sta npr. alonima *Adelijina obala* in *Adelijina zemlja* opisana kot »drugo ime za« in vsebujeta vodilko »primerjaj«, ki usmerja k eksonimu *Adelijina dežela*, ki je pogosteje uporabljeno oz. priporočljivejše poimenovanje.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 63.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dunajski gozd -ega -a [dúnajski gòst, rod. dúnajskega gòzda tudi dúnajski góst, rod. dúnajskega gózda] m; zemljepisno ime

[pokrajina pri Dunaju]: Leta 2005 je UNESCO Dunajskemu gozdu dodelil status biosfernega parka; ◉ nem. *Wienerwald* (< **Dunaj**)

Kje? v Dunajskem gozdu

Od kod? iz Dunajskega gozda

Kam? v Dunajski gozd

{O} EDNINA: im. Dunajski gozd, rod. Dunajskega gozda, daj. Dunajskemu gozdu, tož. Dunajski gozd, mest. pri Dunajskem gozdu, or. z Dunajskim gozdom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena pokrajin

Furlanija – Julijska krajina -e -e -e [furlanija – júlijska krájina, rod. furlanije – júlijske krájine] ž; zemljepisno ime

[pokrajina v Italiji]: komisija za varstvo okolja Furlanije – Julijske krajine; slovenska manjšina v Furlaniji – Julijski krajini; ☉ it. *Friuli-Venezia Giulia*, furl. *Friûl-Vignesie Julie*; prim. **Furlanija**

Kje? v Furlaniji – Julijski krajini

Od kod? iz Furlanije – Julijske krajine

Kam? v Furlanijo – Julijsko krajino

{O} EDNINA: im. Furlanija – Julijska krajina, rod. Furlanije – Julijske krajine, daj. Furlaniji – Julijski krajini, tož. Furlanijo – Julijsko krajino, mest. pri Furlaniji – Julijski krajini, or. s Furlanijo – Julijsko krajino

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena pokrajin; Italijanščina

Štajerska -e [štájerska, rod. štájerske] ž; zemljepisno ime

[pokrajina v severovzhodni Sloveniji]: Moji predniki prihajajo iz/s Štajerske; |zvezna dežela v Avstriji|: avstrijska Štajerska; Gradec je glavno mesto zvezne dežele Štajerske

miss Štajerske |naziv|: izbor za miss Štajerske; prim. **Štajersko**

Kje? v Štajerski ustrežneje *na Štajerskem*

Od kod? iz Štajerske in s Štajerske

Kam? v Štajersko ustrežneje *na Štajersko*

{B} Štajerec, Štajerka, Štajerčev, Štajerkin; štajerski

{O} EDNINA: im. Štajerska, rod. Štajerske, daj. Štajerski, tož. Štajersko, mest. pri Štajerski, or. s Štajersko

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena pokrajin

Švabsko -ega [švápsko, rod. švápskega] s; zemljepisno ime

nekdaj |zgodovinska pokrajina v današnji južni Nemčiji|: Plemiška družina Auersperg je prišla s Švabskega in od 11. stoletja dalje imela v lasti grad Turjak variantno *iz/s Švabske*; |Nemčija|: Na srečanju so zmagali gostje s Švabskega

Kje? na Švabskem

Od kod? s Švabskega variantno *iz/s Švabske*

Kam? na Švabsko

{B} Švab, Švabinja; Švabov, Švabinjin; švabski

{O} EDNINA: im. Švabsko, rod. Švabskega, daj. Švabskemu, tož. Švabsko, mest. pri Švabskem, or. s Švabskim; DVOJINA: im. Švabski, rod. Švabskih, daj. Švabskima, tož. Švabski, mest. pri Švabskih, or. s Švabskima; MNOŽINA: im. Švabska, rod. Švabskih, daj. Švabskim, tož. Švabska, mest. pri Švabskih, or. s Švabskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena pokrajin

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

Adelijina dežela

Adelijina obala

Adelijina zemlja

Akvitanija

Alzacija

Andaluzija

Anžu

Arakan

Arezzo

Béarn

Bela krajina

Beloveška pušča

Beloveški gozd
Beneška Slovenija
Bengalija
Berry
Bizeljsko gričevje
Bližnji vzhod
Bohinj
Bosna
Bray
Brda
Brescia
Bresse
Bretanja
Brie
Burbonija
Burgundija
Camargue
Cerkljanska – Cerkljansko
Chianti
Crau
Cuneo
Daljni vzhod
Dalmacija
Dežela
Divaški Kras
Doberdobski Kras
Dofineja
Dolenjska – Dolenjsko
Dolenjski kras
Dolnja Lužica
Donbas
Doneški bazen
Dravska banovina
Dravska dolina
Dunajski gozd
Frigija
Furlanija – Julijska Krajina
Gaskonja
Gorenjska – Gorenjsko
Goriška – Goriško
Goriška brda
Gornja Lužica
Gotenski boršt
Hercegovina
Holandija
Iberija
Jutrova dežela
Jutrovo
Kampanija
Katinski gozd
Komenski Kras
Koprška brda
Koprsko gričevje
Koroška – Koroško
Kostel
Kostelsko

Košiški okraj
Krakovski gozd
Kranjska
Kras
Kujavija
Landes
Languedoc
Laško
Limousin
Lorena
Lužica
Macerata
Mačkov graben
Marche
Marke
Mazurija
Mediteran
Mirenska dolina
Moravska
Normandija
Notranjska – Notranjsko
Notranjski kras
Obsotelje
Pichincha
Pikardija
Podonavje
Podravje
Poitou
Pomurje
Posavje
Posotelje
Prekmurje
Primorska – Primorsko
Provansa
Ribatejo
Roussillon
Savoja
Senožeška brda
Senožeško podolje
Septimanija
Sežanski Kras
Silicijeva dolina
Spiš
Spodnja Lužica
Spodnja Panonija
Srednji vzhod
Sudeti
Svobodno tržaško ozemlje
Šampanja
Šavrini
Šavrinska brda
Štajerska – Štajersko
Švabsko
Tržaški Kras
Turena – Touraine
Turiec

Ulster
Viktorijina dežela
Vojvodina Kranjska
Zahodni breg

Zasavje
Zgornja Lužica
Žumberak
Žumberška gora

Imena upravnih (pokrajinskih) enot

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **117** eno- in večbesednih iztočnic. V njem so imena raznovrstnih upravnih (pokrajinskih) enot, ki imajo pogosto značaj zemljepisnih pokrajin, zato so v slovarju ta imena uvrščena med zemljepisna imena, saj je v praksi ločevanje med upravnimi enotami kot stvarnimi in zemljepisnimi imeni oteženo. V *ePravopisu* so glede na SP 2001 nova nekatera imena upravnih pokrajinskih enot, ki do sedaj še niso bila uslovarjena. Med upravne (pokrajinske) enote spadajo:

- (1) zvezne države (*Alabama, Arunačal Pradeš, Cojedes, Džamu in Kašmir, Južna Avstralija, Minas Gerais*);
- (2) grofije (*Avon, Gwynedd, Južni Yorkshire*);
- (3) okrožja (*Berkshire, Beşiktaş*);
- (4) druge upravne pokrajinske enote (*Istrska županija, Košiški okraj, Stavropolski okraj*).

Geslovnik bo še dopolnjen.

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladišne položaje. Opozorjeno je na položaje, ko se ime pojavlja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom: *Nevada* kot prilastek, navadno v imenovalniku *puščava v zvezni državi Nevada*; *Himačal Pradeš* kot prilastek, v imenovalniku *Zapise o pridelavi ovsa v indijski zvezni državi Himačal Pradeš najdemo že v indijskem epu Mahabharata*.

Nekatera lastna imena so poslovenjena zaradi zgodovinskih okoliščin, izročila in dogovora, tako se je za nekatera imena (upravnih) pokrajinskih enot v preteklosti uveljavilo slovensko ime oz. eksonim: *Južna Astralija* (angl. *South Australia*); *Zadrška županija* (hrv. *Zadarska županija*). V *ePravopisu* je pri eksonimih dodan podatek o izvornem imenu. Raba nekaterih eksonimov je danes nepriporočljiva, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »ustrezneje« in sklicem na ustrezni slovarski sestavek (*Georgija* ustrezneje *Georgia*).

Razširjena so besedotvorna gnezda, ki pri imenih prinašajo podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Arizona: Arizonec, Arizonka, Arizončev, Arizonkin, arizonski; Queensland: Queenslandčan, Queenslandčanka, Queenslandčanov, Queenslandčankin, queenslandski*).

Imena imajo v geslu prikazano predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*v Glamorganu, iz Glamorgana, v Glamorgan*).

Na rabo skrajšanih oblik imena, ki so uporabljene v manj formalnih govornih položajih, opozarja pojasnilo »skrajšano, manj formalno«: *Rio de Janerio* skrajšano, manj formalno *pustni karneval v Riu*.

Nekatera imena v problemskem sklopu imajo občne enakozvočnice. V slovarskem sestavku je o enakozvočnih imenih uporabnik obveščen z vodilko »primerjaj«, npr. *Bolivar* |južnoameriški narodni junak|, |zvezna država v Venezueli| primerjaj *bolivar* |denarna enota|.

V *ePravopisu* tip upravne (pokrajinske) enote (npr. zgodovinska, upravna) ni posebej izpostavljen, vse pokrajinske enote so uvrščene med pokrajine, zgodovinski značaj pokrajinske enote pa je prikazan s ponazarjalnim gradivom (npr. *Akvitanija* |pokrajina v Franciji| *Burdigala* (*danes Bordeaux*) *je leta 80 postala glavno mesto rimske province Akvitanije/Akvitanija*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih

sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 63.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Alabama -e [alabáma, rod. alabáme] ž; zemljepisno ime
|zvezna država v Združenih državah Amerike|: volitve v Alabami; kot prilastek, navadno v imenovalniku
orkan v zvezni državi Alabama

Kje? v Alabami

Od kod? iz Alabame

Kam? v Alabamo

{B} Alabamec, Alabamka; Alabamčev, Alabamkin; alabamski

{O} EDNINA: im. Alabama, rod. Alabame, daj. Alabami, tož. Alabamo, mest. pri Alabami, or. z Alabamo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena upravnih (pokrajinskih) enot

Bolívar² -ja [bolívar, rod. bolívarja] m; zemljepisno ime
|zvezna država v Venezueli|: planote in hribi v Bolívarju; meja med Bolívarjem in Brazilijo; kot
prilastek, v imenovalniku indijansko prebivalstvo države Bolívar; prim. **bolivar**

Kje? v Bolívarju

Od kod? iz Bolívarja

Kam? v Bolívar

{B} Bolívarčan, Bolívarčanka; Bolívarčanov, Bolívarčankin; bolívarski

{O} EDNINA: im. Bolívar, rod. Bolívarja, daj. Bolívarju, tož. Bolívar, mest. pri Bolívarju, or. z Bolívarjem

{I} EDNINA: im. [bolívar], rod. [bolívarja], daj. [bolívarju], tož. [bolívar], mest. [pri bolívarju], or.

[z_bolívarjem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena upravnih (pokrajinskih) enot; Španščina

Istrska županija -e -e [ísterska županíja, rod. ísterske županíje] ž; stvarno ime
|upravna pokrajinska enota na Hrvaškem|: statut Istrske županije; občine v Istrski županiji; ☉ hr.
Istarska županija; prim. **istrski** (< **Istra**)

Kje? v Istrski županiji

Od kod? iz Istrske županije

Kam? v Istrsko županijo

{O} EDNINA: im. Istrska županija, rod. Istrske županije, daj. Istrski županiji, tož. Istrsko županijo, mest. pri Istrski županiji, or. z Istrsko županijo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena upravnih (pokrajinskih) enot

Južni Yorkshire -ega -ra [júžni jórksir, rod. júžnega jórksira] m; zemljepisno ime
|grofija v Angliji|: Južni Yorkshire je bil ustanovljen leta 1974; Ogleдали smo si več mest v Južnem
Yorkshiru; kot prilastek, v imenovalniku Rodil se je v grofiji Južni Yorkshire; ☉ angl. *South Yorkshire*

Kje? v Južnem Yorkshiru

Od kod? iz Južnega Yorkshira

Kam? v Južni Yorkshire

{B} Južnyorkshirčan, Južnyorkshirčanka; Južnyorkshirčanov, Južnyorkshirčankin;
južnyorkširski in južnyorkshirski
{O} EDNINA: im. Južni Yorkshire, rod. Južnega Yorkshira, daj. Južnemu Yorkshiru, tož. Južni Yorkshire,
mest. pri Južnem Yorkshiru, or. z Južnim Yorkshirom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena upravnih (pokrajinskih) enot

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

<i>Acre</i>	<i>Kansas</i>
<i>Aguascalientes</i>	<i>Kent</i>
<i>Alabama</i>	<i>Kentucky</i>
<i>Alagoas</i>	<i>Kolorado</i>
<i>Aljaska</i>	<i>Lara</i>
<i>Amapa</i>	<i>Lincolnshire</i>
<i>Amazonas</i>	<i>Louisiana</i>
<i>Andra Pradeš</i>	<i>Madža Pradeš</i>
<i>Anzoátegui</i>	<i>Maine</i>
<i>Apure</i>	<i>Maranhão</i>
<i>Aragua</i>	<i>Maryland</i>
<i>Arizona</i>	<i>Mato Grosso</i>
<i>Arkansas</i>	<i>Michigan</i>
<i>Arunačal Pradeš</i>	<i>Minnesota</i>
<i>AvonBerkshire</i>	<i>Miranda</i>
<i>Berlin</i>	<i>Misisipi</i>
<i>Bolívar</i>	<i>Monagas</i>
<i>Buckinghamshire</i>	<i>Montana</i>
<i>Carabobo</i>	<i>Nagaland</i>
<i>Ceara</i>	<i>Nebraska</i>
<i>Cojedes</i>	<i>Nevada</i>
<i>Cumberland</i>	<i>New Hampshire</i>
<i>Cumbria</i>	<i>New Jersey</i>
<i>Dorset</i>	<i>New York</i>
<i>Espírito Santo</i>	<i>Norfolk</i>
<i>Falcón</i>	<i>Northumberland</i>
<i>Florida</i>	<i>Nova Mehika</i>
<i>Georgia – Georgija</i>	<i>Nueva Esparta</i>
<i>Glamorgan</i>	<i>Oklahoma</i>
<i>Goiás</i>	<i>Oregon</i>
<i>Guárico</i>	<i>Para</i>
<i>Hampshire</i>	<i>Paraíba</i>
<i>Havaji</i>	<i>Parana</i>
<i>Havajski otoki</i>	<i>Pensilvanija</i>
<i>Himačal Pradeš</i>	<i>Pernambuco</i>
<i>Humberside</i>	<i>Piauí</i>
<i>Idaho</i>	<i>Portuguesa</i>
<i>Indiana</i>	<i>Queensland</i>
<i>Iowa</i>	<i>Rakhine</i>
<i>Istrska županija</i>	<i>Rio de Janeiro</i>
<i>Južna Avstralija</i>	<i>Rio Grande do Norte</i>
<i>Južna Dakota</i>	<i>Rio Grande do Sul</i>
<i>Južna Karolina</i>	<i>Roraima</i>
<i>Južni Yorkshire</i>	<i>Santa Catarina</i>
<i>Kalifornija</i>	<i>São Paulo</i>

Sergipe
Severna Dakota
Severna Karolina
Severni Yorkshire
Somerset
Stavropolski okraj
Sucre
Suffolk
Táchira
Tasmanija
Teksas
Tennessee

Tocantins
Utah
Utar Pradeš
Vermont
Viktorija
Virginija
Warwickshire
Washington
Yorkshire – Jorkšir
Zadrška županija
Zahodna Avstralija
Zahodna Virginija

Imena vladarskih in plemiških rodbin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **83** eno- in večbesednih iztočnic. Nastal je ob pripravi predlogov za poglavje o prevzetih besedah in besednih zvezah. Izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer so bili glavni viri besedilni zbirki *Gigafida 2.0* in *Korpus akademskih besedil – KAS* ter *Slovenski veliki leksikon* (Mladinska knjiga, 2003).

Iztočnice lahko glede na pisno podobo prevzetih osebnih imen razdelimo v več skupin:

- (1) slovenska imena (*Celjski, Gornjegrajski, Jamski, Ostrovrhar, Svibenski, Turjaški, Žovneški*);
- (2) imena iz latiničnih pisav, ki jih podomačujemo in so brez obrazila (*Burbon, Stroganov*) ali pa imajo bodisi slovensko pridevniško obrazilo (*Andeški, Kentski*) bodisi obrazilo za pripadnika (*Habsburžan, Jagelonec, Olderburžan, Savojec*);
- (3) imena iz latiničnih pisav, pri katerih ohranjamo pisno podobo prevzetih osebnih imen (*Barbo-Waxenstein, Borgia, Medici, Nemanjić, Khisl, Pjast*);
- (4) imena iz nelatiničnih pisav, pri katerih navajamo v sestavkih tudi uradne mednarodne različice, npr. s pojasnilom »po pinjinu« (*Čhin, Čov, Ming, Šang*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Nekatera imena so pravopisno uslovarjena prvič. Pri redigiranju že kodificiranih ustaljene prakse in norme SP 2001 razen izjemoma nismo spreminjali, npr.:

- pri nekaterih iztočnicah smo uvedli dvonaglasnice (npr. *Barbo-Waxenstein* [bárbo-váksənštájɲ]);
- prikazovanje ozkih nenaglašanih samoglasnikov *e* ali *o*, in sicer je ožina označena s pikico pod *e* ali *o* ([ɛ] oz. [ɔ]), npr. *Northumberlandski* [nɔrtámberlentski];
- glede na predlog *Pravopisa 8.0* je uvedena možnost u-jevskega nezložnega (dvoglasniškega) izgovora črke *u* pred soglasnikom, npr. *Auersperg* [áversperg-/áversperg-];
- med pripadnikom in priimkom rodbine je uvedena slovarska povezava (*Borgia – Borgijec*);
- glede na predlog *Pravopisa 8.0* je svojilni pridevnik iz imen, pri katerih je pričakovan preglas, izglasno nepodomačen, tj. *Windischgrätzev* in *Windischgrätzov* (ne *Windischgräčev*; v SP 2001: *Clausewitz – Clausewičev* tudi *Clausewitzev*).

Kot slovarske iztočnice nastopajo edninske oblike imen pripadnikov in pripadnic posameznih vladarskih in plemiških rodbin. Če je v rabi množinska oblika, je to prikazano s pomensko uvrstitvijo 'rodbina', 'dinastija', 'družina' ipd. in s pojasnilom »v množini« (*Babenberžan* v množini *Babenberžani*; *Přemysl* v množini *Přemysli*; *Northumberlandski* v množini *Northumberlandski*).

Pri imenih iz latiničnih pisav, ki jih podomačujemo, je prikazano, iz katerega jezika je ime prevzeto in kakšen je zapis, na kar je opozorjeno s pojasnilom (*Andeški*, nem. *Andechs*; *Jagelonec*, pol. *Jagiellonowie*).

Iztočnice imen iz latiničnih pisav, pri katerih ohranjamo pisno podobo prevzetih osebnih imen, so opremljene z informacijo o izgovoru in nenaglašanimi pregibnimi vzorci za vsa števila. Le iztočnice tipa *Čhin, Han, Šang*, ki se pojavljajo le v imenovalniku, in sicer v skladijski vlogi desnih prilastkov, so opremljene samo z edninskim pregibnostim vzorcem.

Če je iztočnica le deloma ali neustrezno poslovenjena, je ustrežnejša oblika prikazana s pojasnilom »ustreznejše« in sklicem na ustrezni slovarski sestavek (*Anžujec* ustrežnejše *Anžuvinec*; *Zhou* ustrežnejše *Čov*; *Yuan* ustrežnejše *Juan*).

Soobstajajoče različice imena so povezane z vodilko »primerjaj«, npr. *Auersperg* primerjaj *Turjačan*, *Borgia* primerjaj *Borgijec*, *Stewart* primerjaj *Stuart*. Pri tem ločimo med priimkom osebe, ki je navadno nespremenjen glede na izvornik (*Rod Stewart*), in podomačeno različico imena rodbine (*Robert II. Stuart*). Če soobstajata dve obliki imena, je ena od oblik prikazana v razdelku »Povezano«: *Ostrovrhar* drugo ime *Svibenski*.

Novost v slovarju glede na SP 2001 so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladske in pomenske položaje. Opozorjeno je na položaje, ko se ime pokrajine pojavlja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom, na kar je opozorjeno s pojasnilom »kot prilastek«, npr. *Přemysl* kot prilastek, v imenovalniku *propad češke dinastije Přemysl*.

Razširjena so besedotvorna gnezda, ki pri imenih vladarskih in plemiških rodbin prinašajo:

- podatek o imenu pripadnika in pripadnice rodbine,
- podatek o tvorbi svojilnih pridevnikov iz rodbinskega imena obeh spolov ter pridevnika na *-ski/-ški*.

Pri tistih vladarskih in rodbinskih imenih, pri katerih prihaja do prekrivanja imen s priimki, sta v besedotvornem gnezdu navedena le svojilni pridevnik iz rodbinskega imena moškega spola in pridevnik na *-ski/-ški* (*Attems, Khisl*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 174.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prezete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Anžujec¹ -jca [anžújɛc, rod. anžújca] m; ime bitja, osebno ime
|pripadnik francoske grofovske rodbine|; v množini **Anžujci** |francoska grofovska rodbina|; ☉ fr. *d'Anjou*;
gl. **Anžuvinec**

{B} AnžujecAnžujka; Anžujčev, Anžujkin; anžujski

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vladarskih in plemiških rodbin

Babenberžan -a [bábɛnberžán, rod. bábɛnberžána] m; ime bitja, osebno ime
|pripadnik fevdalne rodbine v Avstriji, na Štajerskem in Kranjskem|: Po smrti zadnjega Babenberžana leta 1246 je Štajerska prišla pod oblast ogrskega kralja; v množini **Babenberžani** |fevdalna rodbina v Avstriji, na Štajerskem in Kranjskem|: Cesar je Babenberžanom podelil izjemne pravice, ki so zagotavljale tudi dedovanje po ženski liniji; Samostan Melk je bil grobnica Babenberžanov; ☉ nem. *Babenberger* (< **Babenberg**)

{B} Babenberžan, Babenberžanka; Babenberžanov, Babenberžankin; babenberžanski

{O} EDNINA: im. Babenberžan, rod. Babenberžana, daj. Babenberžanu, tož. Babenberžana, mest. pri Babenberžanu, or. z Babenberžanom; DVOJINA: im. Babenberžana, rod. Babenberžanov, daj.

Babenberžanoma, tož. Babenberžana, mest. pri Babenberžanih, or. z Babenberžanoma; MNOŽINA: im.

Babenberžani, rod. Babenberžanov, daj. Babenberžanom, tož. Babenberžane, mest. pri Babenberžanih, or. z Babenberžani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vladarskih in plemiških rodbin

Borgia¹ -e in **Borgia** -a [bórdža, rod. bórdže in bórdža] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |rodbinsko ime italijanske plemiške rodbine|: Obnašanje Rodriga Borgie/Borgia je bilo škandalozno; portret Cesareja Borgie/Borgia; kot prilastek, v imenovalniku papeževanje rodbine Borgia; Grad je dobil ime po družini Borgia; ☉ šp. *Borja*; prim. **Borgijec**

{B} Borgiev

{O} EDNINA: im. Borgia, rod. Borgie in Borgia, daj. Borgii in Borgiu, tož. Boggio in Borgia, mest. pri Borgii in pri Borgiu, or. z Boggio in z Borgiem; DVOJINA: im. Borgii in Borgia, rod. Borgij in Borgiev, daj. Borgiama in Borgiema, tož. Borgii in Borgia, mest. pri Borgiah in pri Borgiih, or. z Borgiama in z Borgiema; MNOŽINA: im. Borgie in Borgii, rod. Borgij in Borgiev, daj. Borgiam in Borgiem, tož. Borgie in Borgie, mest. pri Borgiah in pri Borgiih, or. z Borgiami in z Borgii

{I} EDNINA: im. [bórdža], rod. [bórdže] in [bórdža], daj. [bórdži] in [bórdžu], tož. [bórdžo] in [bórdža], mest. [pri bórdži] in [pri bórdžu], or. [z_bórdžo] in [z_bórdžem]; DVOJINA: im. [bórdži] in [bórdža], rod. [bórdžij] in [bórdže], daj. [bórdžama] in [bórdžema], tož. [bórdži] in [bórdža], mest. [pri bórdžah] in [pri bórdžih], or. [z_bórdžama] in [z_bórdžema]; MNOŽINA: im. [bórdže] in [bórdži], rod. [bórdžij] in [bórdže], daj. [bórdžam] in [bórdžem], tož. [bórdže] in [bórdže], mest. [pri bórdžah] in [pri bórdžih], or. [z_bórdžami] in [z_bórdži]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vladarskih in plemiških rodbin

Borgia² -- in **Borgia** -e [bórdža, rod. bórdža in bórdže] ž; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |rodbinsko ime italijanske plemiške rodbine|: navadno ob ženskem imenu ali samostalniku v vlogi poklicnega, vljudnostnega, akademskega naziva štirje zakoni vojvodinje Borgia; pisma Lukrecije

Borgia/Borgie; ☉ šp. *Borja*; prim. **Borgijka**

{O} EDNINA: im. Borgia, rod. Borgia in Borgie, daj. Borgia in Borgii, tož. Borgia in Boggio, mest. pri Borgia in pri Borgii, or. z Borgia in z Boggio; DVOJINA: im. Borgia in Borgii, rod. Borgia in Borgi, daj. Borgia in Borgiama, tož. Borgia in Borgii, mest. pri Borgia in pri Borgiah, or. z Borgia in z Borgiama; MNOŽINA: im. Borgia in Borgie, rod. Borgia in Borgi, daj. Borgia in Borgiam, tož. Borgia in Borgie, mest. pri Borgia in pri Borgiah, or. z Borgia in z Borgiami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Imena vladarskih in plemiških rodbin

Celjski -ega [cêl'ski, rod. cêl'skega] m; ime bitja, osebno ime

|pripadnik celjske plemiške rodbine|: Vitezi so se na posvetu zbrali pri grofu Urhu Celjskem; v množini **Celjski** |celjska plemiška rodbina|: Moč Celjskih so stopnjevale bojevitost moških članov rodbine, njihova sposobnost za urejanje pravnih in gmotnih razmer ter spretna družinska politika; v zvezi **grofje Celjski** Grb grofov Celjskih ima tri rumene zvezde na modrem polju in rdeče prečke na belem polju; v zvezi **celjski grofje** Žovneški grad je bil pod celjskimi grofi do leta 1456; prim. **celjski** (< **Celje**)

{B} Celjski, Celjska; celjski

{O} EDNINA: im. Celjski, rod. Celjskega, daj. Celjskemu, tož. Celjskega, mest. pri Celjskem, or. s Celjskim; DVOJINA: im. Celjska, rod. Celjskih, daj. Celjskima, tož. Celjska, mest. pri Celjskih, or. s Celjskima; MNOŽINA: im. Celjski, rod. Celjskih, daj. Celjskim, tož. Celjske, mest. pri Celjskih, or. s Celjskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vladarskih in plemiških rodbin

Čov -a [čôu, rod. čôva] m; ime bitja, osebno ime

|kitajska dinastija|: kot prilastek, v imenovalniku Kitajski vladar iz dinastije Čov je imel v knjižnici 600 knjig o vrtnicah; ☉ po pinjinu *Zhouchao*

{O} EDNINA: im. Čov, rod. Čova, daj. Čovu, tož. Čova, mest. pri Čovu, or. s Čovom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vladarskih in plemiških rodbin

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSkih IZTOČNIC:

Andeški
Andeško-Meranski

Anžuvinec – Anžujec
Anžuvinka

Attems
Auersperg
Auersperški
Babenberžan
Babenberžanka
Barbo-Waxenstein
Borgia
Borgijec
Borgijka
Burbon
Burbonka
Celjski (grofje Celjski, celjski grofje)
Cumberlandski
Čhin – Qin
Čhing – Qing
Čov – Zhou
Doria
Esterházy
Farnese
Frankopan
Frankopanka
Gonzaga
Gornjegrajski
Grimaldi
Habsburški
Habsburžan
Habsburžanka
Han
Hanovrčan
Herberstein
Jagelonec
Jagelonka
Jamski
Juan – Yuan
Kapeting
Karoling
Kentski

Khisl
Lazarini
Makabejec
Medici
Medičejec
Medičejka
Meroving
Ming
Monaški
Nemanjić
Norfolški
Northumberlandski
Oldenburžan
Ostrovhar
Peruzzi
Pjast
Přemysl
Ptolemajec
Ptolemajka
Rucellai
Savojec
Seldžuk
Sforza
Stewart
Stroganov
Stuart
Svibenski
Šang – Shang
Švabski
Tudor
Turjačan
Turjaški
Windischgrätz
Windsor
York
Žovneški

Imena voda

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **204** iztočnice in bo v nadaljevanju priprave slovarja še dopolnjen.

Z geslovnikom smo skušali zadostiti vprašanjem o pisanju začetnice pri naslednjih tipih vodnih zemljepisnih imen, ki pomensko obsegajo:

- tekoče vode (reke, potoke, slapove, delte),
- stoječe vode (jezera, močvirja, barja),
- morja in oceane ter
- pojave v njih (morski tokovi, police, zalivi, preliv in prekopi) in
- ledenike.

Zgradbeno so v geslovnik zajeti različni tipi vodnih imen:

- (1) enodelna imena, in sicer enobesedna (*Amazonka, Boka, Lahinja, Rubikon, Sava*) ali večbesedna (*Agulhaški tok, Aljaški zaliv, Amazonkina delta, Ameryjeva ledena polica, Andamansko morje, Angelov slap, Baltsko morje, Cerknliško jezero, Jadransko morje, Tihi ocean*);
- (2) dvodelna imena (*Sava Dolinka*);
- (3) skrajšana imena (*Baltik, Bajkal, Dolinka, Jadran*).

Pri nastajanju geslovnika so upoštevana imena glede na delitev zemljepisnih imen na endonime in eksonime. Endonim je zemljepisno ime v jeziku, ki se uporablja na območju poimenovane zemljepisne danosti, eksonim pa je zemljepisno ime v jeziku, ki se na območju poimenovane zemljepisne danosti ne uporablja:

- (1) endonimi (*Apure, Duero, Horný Dudvák, Kysuca, Pyhäjärvi*);
- (2) eksonimi (*Angelov slap, Biserna reka, Misisipi*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je spremenjena velika začetnica v večbesednih imenih rek s sestavino *bistrica* (*Kamniška bistrica, Tržiška bistrica*), ki ima občni pomen, v SP 2001 pa je predviden zapis neprve sestavine z veliko začetnico (*Kamniška Bistrica, Tržiška Bistrica* [reka]). Zaradi razlikovanja med krajevnim in nekrajevnim imenom je predlagana sprememba, npr. *Kamniška Bistrica* (krajevno ime) in *Kamniška bistrica* (reka in dolina).

Novost v slovarju glede na SP 2001 je prikaz predložnih zvez in skladenjskih položajev ob občnoimenskem jedru besedne zveze, ki lahko vpliva na nepregibnost ali ničto pregibnost imen v vlogi imenovalnega prilastka: *Območje reke Lahinja je bilo že leta 1988 razglašeno za krajinski park* ali *Voda izvira v neposredni bližini reke Lahinje*.

Prikazani so tudi morebitni pomenski prenosi, ko je ime uporabljeno v metonimičnem pomenu. Pojavljanje imena v zvezah ali samostojni skladenjski rabi, ki kaže na izgubljanje lastnoimenske denotativne vloge in posledično opomenjanje, je izpostavljeno s pojasnilom »v prenesenem pomenu«, npr. *Prašičji zaliv* [zaliv na južni obali Kube] *ameriško izkrcanje v Prašičjem zalivu* v prenesenem pomenu, tudi v množini [kraj neuspešne vojaške akcije, neuspešna vojaška akcija sploh] *Nevmešavanje ZDA v evropske zadeve se je sčasoma razširilo v vse Prašičje zalive tega sveta*.

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena voda, morij, jezer v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, saj se nanaša na pomensko razlikovanje, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravnimi sklonskimi oblikami.

Besedotvorno gnezdo prinaša podatek o pridevniku na *-ski/-ški* ali *-ov/-ev* oz. *-in* (*Sava: savski, Savin; Nil: nilski, Nilov*). Obrazila *-ov/-ev* in *-in* so novost, saj se je doslej pridevniške oblike iz imen rek vedno

izpeljevalo z vrstnim obrazilom *-ski/-ški*. Gre za normativni prelom s tradicijo, saj je prepoved iz 19. stoletja (Cigale je odsvetoval rabo pridevniških tvorbo s priponskim obrazilom *-in* iz neživih samostalnikov) v priročnikih veljala do danes, v rabi pa je bila presežena v nekaterih atlasih že prej (Orožnov šolski atlas, 1902: *Nilovo deltasto ustje*). Že leta 1935 je bila v *Slovenskem pravopisu* uvedena zveza *Ljubljaničini pritoki*. Leta 2006 je v *Velikem atlasu sveta* že sprejeta oblika tipa *Nilova delta*, *Donavina delta*. (Z imeni *Delta Nila* se je bilo mogoče pridevniški obliki izogniti.) V *ePravopisu* so uslovarjene obojne oblike, in sicer:

- med dvojnicama je vzpostavljeno normativno razmerje s pojasnilom »ustrezneje«, če je oblika s svojilnim pridevnikom etimološko utemeljena (*Tasmanijsko morje* ustrežneje *Tasmanovo morje* < *Tasman* oseb. i.);
- dvojnici sta uslovarjeni kot enakovredni (z oznako »in«), če je podstava ime vode (*Spodnji Martuljški slapovi* in *Spodnji Martuljkovi slapovi*);
- kot samostojne iztočnice glede na pojavnosti (*Krka: Krška jama* nasproti *Krkin – Krkina struga*).

Pri imenih voda, ki poimenujejo tuje nekrajevne zemljepisne danosti, je v posebnem razdelku »Povezano« prikazana informacija o izvornem jeziku in imenu (npr. *Angelov slap*, šp. *Salto Angel*; *Ojašijo*, jap./hep. *Oyashio*, *Oya Siwo*). Predstavljene so tudi v rabi prisotne imenske variante, ki so normativno različno ovrednotene, zato so s pojasnilom »ustrezneje« (poleg besedotvornih variant, gl. zgodaj) uvedeni:

- podomačena imena, npr. *Golfski tok* (angl. *Gulf*) ustrežneje *Zalivski tok*;
- etimološko ustrežnejša imena, npr. *Gaskonjski zaliv* ustrežneje *Biskajski zaliv*;
- ustaljene oblike imena, npr. iz slovenščini bližjega slovanskega jezika, npr. *Peipsi* ustrežneje *Čudsko jezero* (rus. *Чудско озеро*).

Za nekatere zemljepisne danosti je v rabi prisotnih in ustaljenih več skrajšanih imen, na kar opozarja razlaga »skrajšano ime za« (*Pacifik* |skrajšano ime za Tihi ocean|). Tako še *Baltik*, *Jadran*, *Mediteran*. Ob tem je opozorjeno tudi na nove denotote skrajšanih imen, ki kažejo na večje območje, npr. *Baltik*: (1) skrajšano ime za Baltsko morje, (2) države ob Baltskem morju.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 65.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aljaški zaliv -ega -a [aljáški zalíu, rod. aljáškega zalíva] m; zemljepisno ime |zaliv na severu Tihega oceana|: Gorovje se vije ob robu Aljaškega zaliva; Preleteli so Aljaški zaliv; ☉ angl. *Gulf of Alaska*; prim. **aljaški** (< **Aljaska**)
{O} EDNINA: im. Aljaški zaliv, rod. Aljaškega zaliva, daj. Aljaškemu zalivu, tož. Aljaški zaliv, mest. pri Aljaškem zalivu, or. z Aljaškim zalivom
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena voda

Bajkal -a [bajkál, rod. bajkála] m; zemljepisno ime
[skrajšano ime za Bajkalsko jezero]: ribištvo na Bajkalu; kopanje v Bajkalu; kot prilastek, v imenovalniku
Voda jezera Bajkal je tako čista, da vidimo tudi dno v globini 40 metrov; gore nad jezerom Bajkal;
prim. **Bajkalsko jezero**

{B} Bajkalec, Bajkalka; Bajkalčev, Bajkalkin; bajkalski

{O} EDNINA: im. Bajkal, rod. Bajkala, daj. Bajkalu, tož. Bajkal, mest. pri Bajkalu, or. z Bajkalom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena voda

Boka -e [bóka, rod. bóke] ž; zemljepisno ime

[slap v dolini Soče]: Občudovali so mogočnost Boke; kot prilastek, v imenovalniku razgledna točka pod
slapom Boka

{B} Bokin

{O} EDNINA: im. Boka, rod. Boke, daj. Boki, tož. Boko, mest. pri Boki, or. z Boko; DVOJINA: im. Boki, rod.

Bok, daj. Bokama, tož. Boki, mest. pri Bokah, or. z Bokama; MNOŽINA: im. Boke, rod. Bok, daj. Bokam, tož.

Boke, mest. pri Bokah, or. z Bokami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena voda

Duero -a [duêro, rod. duêra tudi dvêro, rod. dvêra] m; zemljepisno ime

[reka v Španiji in na Portugalskem]: meja na Dueru; Na Dueru jezovi uravnavajo pretok vode; kot
prilastek, v imenovalniku Valladolid je mesto v Španiji ob reki Duero; ☉ port. *Douro*; prim. **Douro**

{B} duerski

{O} EDNINA: im. Duero, rod. Duera, daj. Dueru, tož. Duero, mest. pri Dueru, or. z Duerom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena voda; Španščina

Sava Bohinjka -e -e [sáva bohín'ka, rod. sáve bohín'ke] ž; zemljepisno ime

[reka v Sloveniji]: prodišče Save Bohinjke; hidrocentrala na Savi Bohinjki; skrajšano Gospodarsko
najpomembnejša riba v Bohinjki je bila potočna postrv; muharjenje na Bohinjki (< Sava²)

{B} savski

{O} EDNINA: im. Sava Bohinjka, rod. Save Bohinjke, daj. Savi Bohinjki, tož. Savo Bohinjko, mest. pri
Savi Bohinjki, or. s Savo Bohinjko

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena voda

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Agulhaški tok

Aljaški zaliv

Amazonka

Amazonkina delta

Ameryjeva ledena polica

Andamansko morje

Angelov slap

Antarktični krožni tok

Apure

Arkansas

Arktični ocean

Atlantik

Atlantski ocean

Avon

Bajkal

Bajkalsko jezero

Baltik

Baltsko morje

Barentsovo morje

Barje

Bengalski zaliv

Benguelski tok

Bezgavec

Biaška

Biela voda

Biserna reka

Biskajski zaliv – Gaskonjski zaliv

Bistra

Blejsko jezero

Bohinjsko jezero

Boka

Brazilski tok

Brežiško jezero
Bršljinski potok
Cerkniško jezero
Črni potok
Črno morje
Čudsko jezero – Peipsi
Doberdobsko jezero
Dobravška krnica
Don
Donava
Donavina delta
Donavsko-črnomoški prekop
Donec
Drava
Duero
Egejsko morje
Ekvatorialni povratni tok
Falklandski tok
Finski zaliv
Floridski preliv
Gdanski zaliv
Gibraltarski preliv – Gibraltarska vrata –
Gibraltarska ožina
Gliwiški prekop
Gornje jezero
Gvinejski tok
Gvinejski zaliv
Horný Dudváh
Hudi graben
Humboldtov tok
Inari
Indijski ocean
Iška
Ivanov izvir
Jablaniški potok
Jadran
Jadransko morje
Jonsko morje
Jordan
Južni ocean
Južnoekvatorialni tok
Kalifornijski tok
Kamniška bistrica
Kanarski tok
Karibsko morje
Kobariško blato
Kolorado
Kolpa
Koprski zaliv
Kriška jezera
Krka
Krnska jezera
Krnsko jezero
Kurošio
Kuško močvirje
Kysuca

Laba
Labradorski tok
Lahinja
Ljubljansko barje
Lovrenška jezera
Lovrenško barje
Lupčianka
Lužiška Nisa
Mačkov graben
Mala draga
Malý Dunaj
Martuljek
Martuljkovi slapovi in Martuljški slapovi
Mazurska jezera
Mediteran
Mediteransko morje
Mehiški zaliv
Michigansko jezero
Mincio
Minnesota
Mirna
Misisipi
Misisipijeva delta
Mučka bistrica
Mura
Narva
Niagara
Niagarski slapovi
Nil
Nilova delta
Noteć
Ojašio
Ormoško jezero
Otrantska vrata – Otrantski preliv
Pacifik
Pacifiški ocean
Panamska zemeljska ožina
Panamski prekop
Parana
Pelješki kanal
Peričnik
Perujski tok
Perzijski zaliv
Piranski zaliv
Pivka
Prašičji zaliv
Pskovsko jezero
Pyhäjärvi
Rakitniško jezero tudi Rakiško jezero
Rienza
Rinka
Rokavski preliv
Rubikon
Rumena reka
Saimaa
Sava

Sava Bohinjka
Sava Dolinka
Savica
Savinja
Severno ledeno morje
Severno morje
Severnoatlantski tok
Severnoekvatorialni tok
Simonov zaliv
Síňava
Soča
Spodnji Martuljgov slap in Spodnji Martuljški slap
Spodnji Peričnik
Sredozemsko morje
Stiks
Strunjanski zaliv
Sueški prekop
Šaleška jezera
Škocjanski zatok
Štrbské Pleso
Tasmanov ledenik
Tasmanovo morje – Tasmanijsko morje
Tennessee
Tetida
Tetis
Težka voda
Tihi ocean

Tocantins
Triglavska jezera
Triglavski ledenik
Trojiško jezero
Tržaški zaliv
Tržiška bistrica
Turiec
Ůlemiste
Váh
Varta
Vážska kaskáda
Vidov izvir
Vipava
Visla
Vltava
Vrbsko jezero
Vzhodna reka
Vzhodnoavstralski tok
Vzhodnogrenlandski tok
Zahodnoavstralski tok
Zalivski tok – Golfski tok
Zelenci
Zgornje Kriško jezero
Zgornji Martuljgov slap in Zgornji Martuljški slap
Zgornji Peričnik
Žumrove kotanje

Imena vzpetin in gorovij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **260** eno- in večbesednih iztočnic, ki označujejo vzpetine in gorovja.

Z geslovnikom smo skušali odgovoriti na vprašanja o pisanju začetnice pri naslednjih tipih zemljepisnih imen:

- (1) enodelna imena, in sicer enobesedna (*Jalovec, Lotse, Vogezi*) in večbesedna (*Mala Grmada, Mount Everest, Nizke Tatre, Triglavska severna stena*), tudi predložna (*Na Pečeh, Nad Šitom glava*);
- (2) dvodelna imena (*Bohinjsko-Tolminski greben, Kamniško-Savinjske Alpe, Ljutomersko-Ormoške gorice*);
- (3) imena s številskim dodatkom (*Gašerbrum I, K2*).

Pri nastajanju geslovnika so upoštevana imena glede na delitev zemljepisnih imen na endonime in eksonime. Endonim je zemljepisno ime v jeziku, ki se uporablja na območju poimenovane zemljepisne danosti, eksonim pa je zemljepisno ime v jeziku, ki se na območju poimenovane zemljepisne danosti ne uporablja:

- (1) endonimi (*Broad Peak, Eiger, Mont Ventoux*);
- (2) eksonimi (*Kamniti lovec, Kangčendzenga, Kilimandžaro, Špik nad Nosom*).

V geslovnik so zajeta tudi novejša imena, ki jih standardizira Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen, npr. *Bohinjsko-tolminski greben, Bohinjsko-Tolminsko gorovje*.

Geslovnik bo še dopolnjen z imeni vzpetin in gorovij, ki se pojavljajo v prilogi »Nepreve sestavine zemljepisnih imen« v poglavju [Velika in mala začetnica](#).

NOVOSTI:

Novost so imena vzpetin in gorovij, ki prej niso bila vključena v jezikovne priročnike.

Novost v slovarju glede na SP 2001 je prikaz predložnih zvez in skladenjskih položajev ob občnoimenskem jedru besedne zveze, ki lahko vpliva na nepregibnost ali ničto pregibnost imen v vlogi prilastka, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »kot prilastek, v imenovalniku« (*Na Pečeh* kot prilastek, v imenovalniku *Na planini Na Pečeh so se nekoč ukvarjali s planšarstvom*). Opozorjeno je na položaje, ko se ime pojavlja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom (*odprava na 6962 metrov visoko goro Aconcagua/Aconcagua*).

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena vzpetin in gorovij v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*) – *na Mount Everestu*, roditeljskem (*Od kod?*) – *z Mount Everesta* in tožilniku (*Kam?*) – *na Mount Everest*. Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami. Glede na SP 2001 je skladno z ustaljenostjo v rabi pri nekaterih iztočnicah spremenjena oz. dopolnjena predložna raba, npr. *Himalaja*: v *Himalaji* tudi *na Himalaji* (SP 2001 le *na Himalaji*); *Hindukuš*: v *Hindukušu* in *na Hindukušu* (SP 2001 le *na Hindukušu*). Pri predložnih imenih (*Na Pečeh*) je v tem razdelku prikazana dvojnična možnost, in sicer predložna raba imena, ko ime nastopa v položaju desnega prilastka v imenovalniku ob občnem poimenovanju (*na gori/planini Na Pečeh, z gore / s planine Na Pečeh, na goro/planino Na Pečeh*), in predložna raba imena, ko je to uporabljeno samostojno (*Na pečeh, s Peči, na Peči*).

Nekatera imena vzpetin in gorovij se v rabi pojavljajo tudi v skrajšani obliki, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »skrajšano« in z zgledom (*Polhograjska Grmada* skrajšano *Grmada*; *Veliko Kladivo* skrajšano *Kladivo*). Nekatera skrajšana imena so nastala s poenobesedenjem izhodiščnega imena (npr. *Julijci* iz *Julijske Alpe*). V slovarju sta obe imeni, pri enobesednem imenu (*Julijci*) je uporabnik obveščen, da je to skrajšano ime (|skrajšano ime za Julijske Alpe|), ob tem ga vodilka »primerjaj« usmerja k izhodiščnemu imenu (*Julijci primerjaj Julijske Alpe*).

V slovarskih sestavkih je pri nekaterih imenih prikazana tudi raba imena v prenesenem pomenu. Uporabnik je o preneseni rabi obveščen s pojasnilom »v prenesenem pomenu«, razlago in zgledom (*Denali* v prenesenem pomenu |stena Denalija| *Opravila sta zahteven vzpon v Denaliju*).

Besedotvorno gnezdo prinaša podatek o pridevniku na *-ski/-ški* (*Alpe: alpski; Daulagiri: daulagirijski; Krn: krnski; Prisanj: prisanški*). Glede na SP 2001 je novost prikazovanje svojilnega pridevnika na *-ov/-ev* in *-in* iz imen vzpetin in gorovij, saj so v rabi poleg pridevnikov na *-ski/-ški* pri nekaterih imenih izkazani tudi svojilni pridevniki, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Anapurna: anapurnski, Anapurnin; Skuta: skutski, Skutin*).

Za nekatera imena vzpetin in gorovij se je v preteklosti uveljavilo slovensko ime oz. eksonim: *Bernske Alpe*, nem. *Berner Alpen*, fr. *Alpes Bernoises; Tri Cine*, it. *Tre Cime*. V slovarju je pri eksonimih dodan podatek o izvornem imenu. Raba nekaterih eksonimov ni obvezna in v rabi neustaljena. Če se v rabi pojavljata tako eksonim kot tudi endonim, sta uslovarjeni obe imeni, med njima pa je v slovarju vzpostavljena povezava z vodilko »primerjaj«, npr. *Veliki Klek* primerjaj *Grossglockner*.

Predstavljene so tudi v rabi prisotne imenske variante, ki niso ustrezne. V *ePravopisu* je priporočena oblika imena prikazana s pojasnilom »ustreznejše« in sklicem na slovarski sestavek, v katerem je uslovarjeno ustreznejše ime, npr. *Mangrt* ustreznejše *Mangart*. Ustreznejša oblika imena je lahko prikazana tudi znotraj slovarskega sestavka ob pojasnilu »ustreznejše« in zapisu ustreznejše oblike za zgledom, npr. *Prisojnik: ajdovska deklica v skali Prisojnika* ustreznejše *Prisanka; Polhograjski dolomiti: Za območje Polhograjskih dolomitov je značilna razpršena poselitev* ustreznejše *Polhograjskega hribovja*.

Za nekatere zemljepisne danosti je v rabi prisotnih in ustaljenih več imen, na kar opozarja razlaga »drugo ime za« (*Križ* |drugo ime za Koroško Rinko|). Na staro ime za zemljepisno danost je opozorjeno v razlagi, npr. *Mount McKinley* |staro ime za Denali|; *Jermanova vrata* |staro ime za Kamniško sedlo|.

Nekatera imena v problemskem sklopu so enakozvočna z imeni krajev. V slovarskem sestavku je o enakozvočnih imenih uporabnik obveščen z vodilko »primerjaj«, npr. *Bukov vrh* primerjaj *Bukov Vrh*. Pravopisno pravilo namreč določa, da neprve sestavine v zemljepisnih imenih v krajevnih imenih pišemo z veliko začetnico (*Bukov Vrh*), v nekrajevnih imenih (med katera spadajo tudi imena vzpetin in gorovij) pa z malo začetnico (*Bukov vrh*). Pri poimenovanju vzpetin so bila pogosto uporabljena občna poimenovanja (*Grmada, Kladivo, Oltar, Stog*), nekatera so prekrivna tudi z geografskimi izrazi (*Kočna, Rokav, Špik*). Veliko začetnico so ohranila tudi po tem, ko je ime gore dobilo še pridevniško razlikovalno sestavino: *Polhograjska Grmada; Veliko Kladivo, Malo Kladivo; Mali Oltar, Veliki Oltar; Spodnji Rokav, Srednji Rokav; Jezerska Kočna, Kokrska Kočna; Jezerski Stog; Poliški Špik*.

Glede na SP 2001 je posodobljen podatek o izgovoru: namesto *Mont Blanc* [mónt blánk] zdaj *Mont Blanc* [món blán] tudi [mónt blánk].

V slovarju je podatek o besedotvornem izhodišču, iz katerega je izpeljano ime vzpetine (*Škofjeloško hribovje* < *Škofja Loka*), z vodilko »primerjaj« je vzpostavljena povezava z uslovarjenimi iztočnicami, ki so sestavina lastnega imena (*Bernsko višavje* primerjaj *bernski; Bohinjsko-Tolminsko gorovje* primerjaj *bohinjski, tolminski*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 65.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aconcagua -e [akonkágua, rod. akonkágue] ž; zemljepisno ime

[gora v Andih]: odprava na 6962 metrov visoko goro Aconcagua/Aconcaguo; odprava na Aconcaguo; Vreme na Aconcagui je nepredvidljivo; v prenesenem pomenu [stena Aconcague]: alpinistična smer v Aconcagui; ☉ šp. *Aconcagua*

Kje? na Aconcagui

Od kod? z Aconcague

Kam? na Aconcaguo

{B} aconcagovski

{O} EDNINA: im. Aconcagua, rod. Aconcague, daj. Aconcagui, tož. Aconcaguo, mest. pri Aconcagui, or. z Aconcaguo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vzpetin in gorovij

Gašerbrum I -a I [gášərbrum êna, rod. gášərbruma êna] m; zemljepisno ime

[gora v Himalaji]: greben Gašerbruma I; vzpon na Gašerbrum I; kot prilastek, v imenovalniku S smučarsko desko se je spustil z osemtisočaka Gašerbrum I; ☉ po pinjinu *Jiashuerbulumu I Feng*

Kje? na Gašerbrumu I

Od kod? z Gašerbruma I

Kam? na Gašerbrum I

{O} EDNINA: im. Gašerbrum I, rod. Gašerbruma I, daj. Gašerbrumu I, tož. Gašerbrum I, mest. pri Gašerbrumu I, or. z Gašerbrumom I

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vzpetin in gorovij

Kilimandžaro -a [kilimandžáro, rod. kilimandžára] m; zemljepisno ime

[gora v Tanzaniji]: Narodni park Amboseli ob severovzhodnem vznožju Kilimandžara je bil ustanovljen leta 1974; Vzpon na Kilimandžaro je zaradi višinske bolezni prekinila; kot prilastek, v imenovalniku vulkan na gori Kilimandžaro; ☉ angl. *Kilimanjaro*

Kje? na Kilimandžaru

Od kod? s Kilimandžara

Kam? na Kilimandžaro

{B} kilimandžarski

{O} EDNINA: im. Kilimandžaro, rod. Kilimandžara, daj. Kilimandžaru, tož. Kilimandžaro, mest. pri Kilimandžaru, or. s Kilimandžarom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vzpetin in gorovij

Lotse -ja [lótse, rod. lótseja] m; zemljepisno ime

[gora v Himalaji]: Vrh Lotseja je prva osvojila švicarska odprava leta 1956; odprava na Lotse

Kje? na Lotseju

Od kod? z Lotseja

Kam? na Lotse

{O} EDNINA: im. Lotse, rod. Lotseja, daj. Lotseju, tož. Lotse, mest. pri Lotseju, or. z Lotsejem

{I} EDNINA: im. [lótse], rod. [lótseja], daj. [lótseju], tož. [lótse], mest. [pri lótseju], or. [z_lótsejem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vzpetin in gorovij

Nad Šitom glava ~ ~ -e [nat šítom gláva, rod. nat šítom gláve] ž; zemljepisno ime

[gora v Julijskih Alpah]: severna stena Nad Šitom glave; vzpon na Nad Šitom glavo; prim. **Šitna glava**

Kje? na Nad Šitom glavi

Od kod? z Nad Šitom glave

Kam? na Nad Šitom glavo

{O} EDNINA: im. Nad Šitom glava, rod. Nad Šitom glave, daj. Nad Šitom glavi, tož. Nad Šitom glavo, mest. pri Nad Šitom glavi, or. z Nad Šitom glavo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena vzpetin in gorovij

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

<i>Aconcagua</i>	<i>Frdamane police</i>
<i>Ajdovski gradec</i>	<i>Fudži</i>
<i>Alpe</i>	<i>Furlanski Dolomiti</i>
<i>Altemaver</i>	<i>Gašerbrum I</i>
<i>Ama Dablam</i>	<i>Gerlahovka</i>
<i>Anapurna</i>	<i>Govško brdo</i>
<i>Apalači</i>	<i>Gozdni Karpati</i>
<i>Apenini</i>	<i>Grintovec</i>
<i>Arakan</i>	<i>Grmada</i>
<i>Ardeni</i>	<i>Grossglockner</i>
<i>Babji zob</i>	<i>Hercinsko gorstvo</i>
<i>Banatsko hribovje</i>	<i>Himalaja</i>
<i>Begunjska Vrtača</i>	<i>Hindukuš</i>
<i>Beli Karpati</i>	<i>Ibersko gorovje</i>
<i>Beneškoslovensko hribovje</i>	<i>Idrijsko-Cerkljansko hribovje</i>
<i>Bernske Alpe</i>	<i>Jalovec</i>
<i>Bernsko višavje</i>	<i>Janževski vrh</i>
<i>Biljenski griči</i>	<i>Jermanova vrata</i>
<i>Bohinjsko-Tolminski greben</i>	<i>Jezerska Kočna</i>
<i>Bohinjsko-Tolminsko gorovje</i>	<i>Jezerski Stog</i>
<i>Brinjski hrib</i>	<i>Jezerski vrh</i>
<i>Broad Peak</i>	<i>Julijci</i>
<i>Bukov vrh</i>	<i>Julijske Alpe</i>
<i>Celovška špica</i>	<i>K2</i>
<i>Cerkljansko hribovje</i>	<i>Kalški greben</i>
<i>Cerro Torre</i>	<i>Kamniški Dedec</i>
<i>Chianti</i>	<i>Kamniško sedlo</i>
<i>Čo Oju</i>	<i>Kamniško-Savinjske Alpe</i>
<i>Čreta</i>	<i>Kamniti lovec</i>
<i>Črna prst</i>	<i>Kangčendzenga</i>
<i>Črni vrh</i>	<i>Kapitol</i>
<i>Daulagiri</i>	<i>Kapitolski grič</i>
<i>Debela peč</i>	<i>Karakorum</i>
<i>Denali</i>	<i>Karmel</i>
<i>Dinarsko gorovje</i>	<i>Karpati</i>
<i>Dofinejske Alpe</i>	<i>Kavkaško gorovje</i>
<i>Dolgi hrbet</i>	<i>Kavkaz</i>
<i>Dolkova špica</i>	<i>Kilimandžaro</i>
<i>Dolomiti</i>	<i>Kočna</i>
<i>Dovška Baba</i>	<i>Kokrska Kočna</i>
<i>Dovški križ</i>	<i>Kokrško sedlo in Kokrsko sedlo</i>
<i>Eiger</i>	<i>Konjski špik</i>
<i>El Capitan</i>	<i>Kordiljere</i>
<i>Elbrus</i>	<i>Koroška Rinka</i>
<i>Frankovska Jura</i>	<i>Košuta</i>

Košutnikov turn
Kranjska Rinka
Krim
Kriváň
Križ
Krkonoši
Krn
Krnsko pogorje
Kronplatz
Krsteniški Stog
Kuk
Kukova špica
Ledeniški preval
Lendavske gorice
Lepo brdo
Lienški Dolomiti
Ljubeljska Baba
Ljutomersko-Ormoške gorice
Lomniški ščit
Loško pogorje
Lotse
Lublinsko višavje
Lučka Baba
Lučki Dedec
Lužiško hribovje
Mala Fatra
Mala Grmada
Mala Kopa
Mala Martuljška Ponca
Mali grad
Mali Kanin
Mali Oltar
Mali Rog
Mali Snežnik
Malo Kladivo
Malo Špičje
Manaslu
Mangart – Mangrt
Mangartsko sedlo
Markovec
Marmolada
Matkova kopa
Matterhorn (bovški Matterhorn)
Medena pečina
Meljski hrib
Moherske pečine
Mont Blanc
Mont Ventoux
Montecassino tudi Monte Cassino
Mount Everest
Mount McKinley
Mount Vinson
Mrzla gora
Munihov kuk
Na Pečeh
Nad Šitom glava

Nanga Parbat
Nizke Tatire
Olimp
Orehovška brda
Orlove glave
Osojščica
Ostri vrh
Pasja ravan
Pasje peči
Peca
Pekrska gorca
Petelinji greben
Pichincha
Pindsko gorstvo
Pireneji
Plazjanski vršac
Pogorelec
Polhograjska Grmada
Polhograjski dolomiti
Polhograjsko hribovje
Prisank
Prisojnik
Radgonsko-Kapelske gorice
Ratitovec
Roraima
Rožnik
Rž
Savojske Alpe
Serdiški breg
Sinji vrh
Skalno gorovje
Skuta
Slemenova špica
Slovaško rudogorje
Slovenske gorice
Snežnik
Sotinski breg
Spodnja Vrbanova špica
Spodnji Rokav
Srednji Rokav
Storžič
Stromboli
Sudeti
Svetokriške gore
Šavrinsko gričevje
Šišenski hrib
Šitna glava
Škofjeloško hribovje
Škrlatica
Šmarjetna glava
Šmarna gora
Špik
Špik Hude police
Špik nad Nosom
Špik nad Policami – Montaż – Poliški Špik
Štajerska Rinka

Štruca
Tatre
Tempeljski grič
Tolminski kuk
Toompea
Tosc
Tošč
Toško čelo
Trbiška Krniška špica
Trdinov vrh
Tri Cine
Triglav
Triglavska severna stena
Triglavsko pogorje
Trška gora
Trupejevo poldne
Tunjiško gričevje
Ural
Uršlja gora
Variskično gorstvo
Velika Baba
Velika Fatra
Velika Kopa
Velika Martuljška Ponca
Velika Plešivica
Veliki Klek
Veliki Oltar

Veliki Rog
Veliki Snežnik
Veliko Kladivo
Veliko razvodno gorovje
Veliko Špičje
Visoke Tatre
Visoki Kanin
Visoki Rokav
Viš
Vodnikov razglednik
Vodnikov vršac
Vogel
Vogezi
Vražji kamen
Vrenski zob
Vršac
Vrtača
Vzhodne Alpe
Vzhodne Julijske Alpe
Vzhodnoavstralske Kordiljere
Zahodne Alpe
Zahodne Julijske Alpe
Zahodni Karpati
Zeleniške špice
Žalski hrib
Žička gora

Imena zgodovinskih osebnosti

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **283** eno- in večbesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o prevzetih besedah in besednih zvezah, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer so bili glavni viri besedilni zbirki *Gigafida 2.0* in *Korpus akademskih besedil – KAS* ter *Slovenski veliki leksikon* (Mladinska knjiga, 2003).

V problemskem sklopu so imena:

- (1) vladarjev,
- (2) svetnikov,
- (3) papežev in
- (4) drugih zgodovinskih osebnosti.

Glede na vrsto podomačevanja lahko imena zgodovinskih osebnosti razdelimo v tri skupine:

- (1) pisno podomačena imena (*Pij < Pius, Margareta II. < Margrethe*);
- (2) podomačena imena kot dvojnice ob izvorno zapisanih imenih (*Beatrix – Beatrika; Galilei – Galilej*);
- (3) imena s prevedenimi stalnimi pridevki (*Rihard I. Levjesrčni*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Imena zgodovinskih osebnosti so obravnavana kot eno- ali večbesedne samostojne iztočnice (*Frančišek, Luther; Anton Padovanski, Barbara Celjska*).

Pri imenih, ki jih podomačujemo, slovar uporabniku prinaša informacijo o izvorniku (*Jurij VI. Britanski, angl. George VI.*). Z vodilko »primerjaj« je uporabnik obveščen o:

- morebitnih soobstajajočih in normativno enakovrednih različicah imen za zgodovinsko osebnost (*Elizabeta Ruska primerjaj Elizabeta Petrovna*),
- razširjenosti nepodomačene variante imena in zato normativni enakovrednosti (*Galilej primerjaj Galilei*),
- enakozvočnem vrstnem poimenovanju (*Atila primerjaj atila*).

Uporabnik je z vodilko napoten tudi na povezane iztočnice, ki razširjajo slovarsko informacijo (*Luther primerjaj luteran*).

S pojasnilom »ustrezneje« je uporabnik obveščen o:

- neustrezno podomačenih imenih (*Inocent VIII. ustrežneje Inocenc VIII.; Lev X. ustrežneje Leon X.; Ptolemajos ustrežneje Ptolemaj*);
- prevladujoči nepodomačeni varianti imena in zato njeni normativni prednosti (*Cojz ustrežneje Zois; Kalvin ustrežneje Calvin; Petrarka ustrežneje Petrarca*);
- pogostem nepravilnem zapisu imena v rabi (*Marija Antonieta ustrežneje Marija Antoaneta; Nefertiti ustrežneje Nefreteta*).

Kot iztočnice so navedena polna imena zgodovinskih oseb, pri nekaterih je v rabi razširjena tudi skrajšana ubeseditev, na kar je opozorjeno s pojasnilom »skrajšano« (*Aleksander I. Ruski skrajšano Aleksander I.; Franc Jožef I. skrajšano Franc Jožef; Kleopatra VII. skrajšano Kleopatra*). S pojasnilom »v prenesenem pomenu« je uporabnik opozorjen na to, da ime nastopa v preneseni rabi (v prenesenem pomenu [Valvasorjeva dela] *berem Valvasorja*). Pri imenih, kjer je ob prevladujoči nepodomačeni varianti imena v rabi kot neprednostna izkazana podomačena varianta imena, je na to opozorjeno s pojasnilom »kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki« (*Luther kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki Luter*).

Iztočnice so opremljene s pregibnimi vzorci. Večina pregibnih vzorcev prinaša le informacijo o pregibanju v ednini, saj gre za konkretne zgodovinske osebnosti; informacija o pregibanju v dvojini in

množini je pri tistih imenih, pri katerih se iztočnica v rabi pojavlja tudi kot npr. ime ali priimek (*Atanazij, Teodora*). Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 173, 175, 176, 177, 181.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prevzete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Atila -e in **Atila** -a [átila, rod. átile] m; ime bitja, osebno ime
|moško ime|: dokumentarni film *Atile/Atila Urbančiča*; |hunski vladar|: Vladarja *Atilo/Atila* so imenovali tudi bič božji; Emono so leta 452 povsem porušili Huni z *Atilo/Atilom* na čelu; prim. **atila**
{B} *Atilov*
{O} EDNINA: im. *Atila*, rod. *Atile* in *Atila*, daj. *Atili* in *Atilu*, tož. *Atilo* in *Atila*, mest. pri *Atili* in pri *Atilu*, or. z *Atilo* in z *Atilom*; DVOJINA: im. *Atili* in *Atila*, rod. *Atil* in *Atilov*, daj. *Atilama* in *Atiloma*, tož. *Atili* in *Atila*, mest. pri *Atilah* in pri *Atilih*, or. z *Atilama* in z *Atiloma*; MNOŽINA: im. *Atile* in *Atili*, rod. *Atil* in *Atilov*, daj. *Atilam* in *Atilom*, tož. *Atile*, mest. pri *Atilah* in pri *Atilih*, or. z *Atilami* in z *Atili*
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Imena zgodovinskih osebnosti

Beatrix -- [beatríks, rod. beatríks] ž; ime bitja, osebno ime
|nizozemska kraljica|: *Beatrix* so za kraljico ustoličili aprila 1980; ☉ niz. *Beatrix Wilhelmina Armgard*; prim. **Beatrika Nizozemska**
{B} *Beatrixin*
{O} EDNINA: im. *Beatrix*, rod. *Beatrix*, daj. *Beatrix*, tož. *Beatrix*, mest. pri *Beatrix*, or. z *Beatrix*
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena zgodovinskih osebnosti

Cojz -a [cójz, rod. cójza] m; ime bitja, osebno ime
|slovenski razsvetljenec in mecen|; gl. **Zois**
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena zgodovinskih osebnosti; Lastna imena (priimki)

Leon X. -a X. tudi *Leon Deseti* -a -ega [lêon desêti, rod. lêona desêtega in léon desêti, rod. léona desêtega] m; ime bitja, osebno ime
|ime papeža|: Družina *Medičejcev* je s papežem *Leonom X.* zasedla Sveti sedež; ☉ lat. *Papa Leo Decimus*
{O} EDNINA: im. *Leon X.* tudi *Leon Deseti*, rod. *Leona X.* tudi *Leona Desetega*, daj. *Leonu X.* tudi *Leonu Desetemu*, tož. *Leona X.* tudi *Leona Desetega*, mest. pri *Leonu X.* tudi pri *Leonu Desetem*, or. z *Leonom X.* tudi z *Leonom Desetim*
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena zgodovinskih osebnosti; Stalni pridevki ob osebnih imenih

Lev X. *Leva X.* tudi *Lev Deseti* *Leva* -ega [lèu desêti, rod. lêva desêtega] m; ime bitja, osebno ime
|ime papeža|; ☉ lat. *Papa Leo Decimus*; gl. **Leon X.**
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena zgodovinskih osebnosti; Stalni pridevki ob osebnih imenih

Margareta II. -e II. tudi *Margareta Druga* -e -e [margaréta drúga, rod. margaréte drúge] ž; ime bitja, osebno ime

[danska kraljica]: odlikovanje Margarete II.; Minister se je srečal s predsednikoma vlade in parlamenta ter kraljico Margareto II.; ☉ dan. *Margrethe II.*

{O} EDNINA: im. Margareta II. tudi Margareta Druga, rod. Margarete II. tudi Margarete Druge, daj. Margareti II. tudi Margareti Drugi, tož. Margareto II. tudi Margareto Drugo, mest. pri Margareti II. tudi pri Margareti Drugi, or. z Margareto II. tudi z Margareto Drugo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena zgodovinskih osebnosti; Stalni pridevki ob osebnih imenih

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdulah II. tudi Abdulah Drugi

Abélard – Abelard

Akihito

Albert II. tudi Albert Drugi

Aleksander I. Ruski tudi Aleksander Prvi Ruski

Aleksander III. Makedonski tudi Aleksander

Tretji Makedonski

Alfonz X. Kastiljski tudi Alfonz Deseti Kastiljski

Alfonz X. Modri tudi Alfonz Deseti Modri

Amenemhet III. tudi Amenemhet Tretji

Amenofis IV. tudi Amenofis Četrti

Ana Celjska

Andrej s Krete (sveti/sv. Andrej s Krete)

Anton Padovanski (sveti/sv. Anton Padovanski)

Anton Puščavnik (sveti/sv. Anton Puščavnik)

Antonij

Arhimed – Arhimedes

Aristotel – Aristoteles

Atahualpa

Atanazij (sveti/sv. Atanazij)

Atila

Avgust

Avguštin Canterburyjski (sveti/sv. Avguštin

Canterburyjski)

Barbara Celjska

Beatrika Nizozemska

Beatrix

Beda Častitljivi (sveti/sv. Beda Častitljivi)

Benedikt XVI. tudi Benedikt Šestnajsti

Boleslav I. Hrabri tudi Boleslav Prvi Hrabri

Bonifacij VIII. tudi Bonifacij Osmi

Boris I. tudi Boris Prvi

Brigita Irska (sveta/sv. Brigita Irska)

Brigita Švedska (sveta/sv. Brigita Švedska)

Calvin – Calvin

Celzij

Cezar

Ciši

Cita (sveta/sv. Cita)

Črna kraljica

Demetrij Hvarski

Demetrij s Hvara

Demetrij Solunski (sveti/sv. Demetrij Solunski)

Dioklecijan

Dionizij Pariški (sveti/sv. Dionizij Pariški)

Dioskur

Donat Zadrski (sveti/sv. Donat Zadrski)

Džingiskan

Džoser

Edvard III. tudi Edvard Tretji

Edvard Spoznavalec (sveti/sv. Edvard

Spoznavalec)

Ehnaton

Eleonora Akvitanska

Elizabeta Bavarska

Elizabeta II. tudi Elizabeta Druga

Elizabeta Ogrska (sveta/sv. Elizabeta Ogrska)

Elizabeta Petrovna

Elizabeta Portugalska (sveta/sv. Elizabeta

Portugalska)

Elizabeta Ruska

Elizabeta Yorška

Ema Krška (sveta/sv. Ema Krška)

Eratosten – Eratostenes

Evgenija

Ferdinand I. Habsburški tudi Ferdinand Prvi

Habsburški

Ferdinand I. Romunski tudi Ferdinand Prvi

Romunski

Filip Belgijski

Filip I. Lepi tudi Filip Prvi Lepi

Filip II. Avgust tudi Filip Drugi Avgust

Filip II. Francoski tudi Filip Drugi Francoski

Filip II. Španski tudi Filip Drugi Španski

Filip Lepi

Franc I. Francoski tudi Franc Prvi Francoski

Franc Jožef I. tudi Franc Jožef Prvi

Frančišek (sveti/sv. Frančišek)

Frančišek Asiški (sveti/sv. Frančišek Asiški)

Frančišek Ksaverij (sveti/sv. Frančišek

Ksaverij) – Frančišek Ksaver

Frančišek Saleški (sveti/sv. Frančišek Saleški)

Friderik I. Rdečebradec tudi Friderik Prvi

Rdečebradec

Friderik II. Celjski tudi Friderik Drugi Celjski

Friderik II. Veliki tudi Friderik Drugi Veliki

Friderik III. Habsburški tudi Friderik Tretji

Habsburški

Fuad I. tudi Fuad Prvi
Galilei in Galilej
Gandhi – Gandi
Gregor I. Veliki tudi Gregor Prvi Veliki (sveti/sv. Gregor Veliki)
Gustav II. Adolf tudi Gustav Drugi Adolf
Hačepsut
Hadrijan (sveti/sv. Hadrijan)
Hadrijan I. tudi Hadrijan Prvi
Hamurabi
Harald Modrozobi
Hema Krška (sveta/sv. Hema Krška)
Henrieta Marija
Henrik II. tudi Henrik Drugi
Henrik VIII. tudi Henrik Osmi
Herod I. Veliki tudi Herod Prvi Veliki
Hipokrat – Hipokrates
Hirohito
Honorij III. tudi Honorij Tretji
Horacij – Horacius, Horac
Husein
ibn Saud
ibn Tašfin
Ignacij Antiohijski (sveti/sv. Ignacij Antiohijski)
Ignacij Lojolski (sveti/sv. Igancij Lojolski) – Ignacij Loyolski
Inocenc VIII. tudi Inocenc Osmi – Inocent VIII. tudi Inocent Osmi
Irena Atenska
Irenej Lyonski (sveti/sv. Irenej Lyonski)
Ivan Brez dežele
Ivan Grozni
Ivan III. Vasiljevič tudi Ivan Tretji Vasiljevič
Ivan Veliki
Ivana Orleanska (sveta/sv. Ivana Orleanska) – Devica Orleanska
Izabela Francoska
Izabela Portugalska (sveta/sv. Izabela Portugalska)
Jakob I. tudi Jakob Prvi
Jakob Mlajši (sveti/sv. Jakob Mlajši)
Jakob Starejši (sveti/sv. Jakob Starejši) – Jakob Veliki
Jakob Veliki
Janez Damaščan (sveti/sv. Janez Damaščan)
Janez Dobri (sveti/sv. Janez Dobri)
Janez Evangelist (sveti/sv. Janez Evangelist)
Janez Krstnik (sveti/sv. Janez Krstnik)
Janez Nepomuk (sveti/sv. Janez Nepomuk)
Janez od Križa (sveti/sv. Janez od Križa)
Janez Pavel II. tudi Janez Pavel Drugi (sveti/sv. Janez Pavel II.)
Janez XXIII. tudi Janez Trinajsti (sveti/sv. Janez XXIII.)
Jožef II. tudi Jožef Drugi
Juan Carlos

Juda Tadej (sveti/sv. Juda Tadej)
Julij II. tudi Julij Drugi
Jurij iz Brežic
Jurij VI. Britanski tudi Jurij Šesti Britanski
Justinijan I. tudi Justinijan Prvi
Kaligula
Kangši
Karađorđević (Aleksander I. Karađorđević)
Karakala
Karel Boromejski (sveti/sv. Karel Boromejski)
Karel I. Avstrijski tudi Karel Prvi Avstrijski
Karel I. Veliki tudi Karel Prvi Veliki
Karel II. Plešasti tudi Karel Drugi Plešasti
Karel III. tudi Karel Tretji
Karel IV. tudi Karel Četrty
Karel XVI. Gustav tudi Karel Šestnajsti Gustav
Kasandra
Katarina Aragonska
Katarina I. tudi Katarina Prva
Katarina II. Velika tudi Katarina Druga Velika
Katarina Medičejska
Katarina Sienska (sveta/sv. Katarina Sienska)
Kefren
Keops
Klara Asiška (sveta/sv. Klara Asiška)
Klavdij
Klemen VII. tudi Klemen Sedmi
Kleopatra VII. tudi Kleopatra Sedma
Kliment Ohridski (sveti/sv. Kliment Ohridski)
Kolumb
Konstantin
Konstantin Veliki
Kornelij (sveti/sv. Kornelij)
Kras
Krvava Marija
Lazar (sveti/sv. Lazar)
Leon X. tudi Leon Deseti – Lev X. tudi Lev Deseti
Leon XIII. tudi Leon Trinajsti
Lovrenc Brindiški (sveti/sv. Lovrenc Brindiški)
Ludvik I. Pobožni tudi Ludvik Prvi Pobožni
Ludvik XIV. tudi Ludvik Štirinajsti
Luther – Luter
Magnus Zakonodajalec
Maksimijan
Maksimilijan Celjski (sveti/sv. Maksimilijan Celjski)
Maksimilijan I. Habsburški tudi Maksimilijan Prvi Habsburški
Maksimilijan Tračan
Malahija (prerok Malahija, sveti/sv. Malahija)
Mao Cetung
Margareta II. tudi Margareta Druga
Margareta Navarska
Marija Antoaneta – Marija Antoinetta – Marija Antonieta
Marija I. Angleška tudi Marija Prva Angleška

Marija I. Škotska tudi *Marija Prva Škotska*
Marija Magdalena (sveta/sv. *Marija*
Magdalena)
Marija Terezija
Marjeta Antiohijska (sveta/sv. *Marjeta*
Antiohijska)
Marjeta Ogrska (sveta/sv. *Marjeta Ogrska*)
Mark Avrelij
Melkijad (sveti/sv. *Melkijad*)
Menes
Meroveh
Mičiko
Modest Gosposvetski (sveti/sv. *Modest*
Gosposvetski)
Mojmir I. tudi *Mojmir Prvi*
Montezuma II. tudi *Montezuma Drugi*
Nebukadnezar II. tudi *Nebukadnezar Drugi* –
Nabukodonozor II. tudi *Nabukodonozor Drugi*
Nefreteta in *Nofreteta* – *Nefretete* – *Nefertiti*
Neron
Nikolaj I. Veliki tudi *Nikolaj Prvi Veliki* (sveti/sv.
Nikolaj I. Veliki)
Nikolaj iz Mire (sveti/sv. *Nikolaj iz Mire*)
Nostradamus
Ostrovihar
Oton I. Veliki tudi *Oton Prvi Veliki*
Pachacutec
Paracelsus
Pavel od Križa (sveti/sv. *Pavel od Križa*)
Pavel VI. tudi *Pavel Šesti* (sveti/sv. *Pavel VI.*)
Pavlin Oglejski (sveti/sv. *Pavlin Oglejski*)
Pepi I. tudi *Pepi Prvi*
Peter I. Veliki tudi *Peter Prvi Veliki*
Petrarca – *Petrarka*
Pij VII. tudi *Pij Sedmi*
Pij XI. tudi *Pij Enajsti*
Pij XII. tudi *Pij Dvanajsti*
Pipin III. Mali tudi *Pipin Tretji Mali*
Pitagora
Ptolemaj – *Ptolemajos*
Puyi
Rafael
Ramzes II. tudi *Ramzes Drugi*

Rania
Rastislav (sveti/sv. *Rastislav*)
Rihard I. Levjesrčni tudi *Rihard Prvi Levjesrčni*
Rihard III. tudi *Rihard Tretji*
Samuel Bolgarski
Sava (sveti/sv. *Sava*)
Sedeči bik
Selassie (*Haile Selassie*)
Seti I. tudi *Seti Prvi*
Sigismund Luksemburški
Sikst IV. tudi *Sikst Četrty*
Silvija Švedska
Simeon I. Veliki tudi *Simeon Prvi Veliki*
Simon Gorečnik (sveti/sv. *Simon Gorečnik*)
Simon iz Lipnice (sveti/sv. *Simon iz Lipnice*)
Simon Kananejec (sveti/sv. *Simon Kananejec*)
Sisi
Ščepan Mali
Štefan Dušan Silni
Teodora
Teodozij I. Veliki tudi *Teodozij Prvi Veliki*
Terezija Avilska (sveta/sv. *Terezija Avilska*) –
Tereza Avilska
Tiberij
Tit – *Titus*
Tokugava
Tomaž Akvinski (sveti/sv. *Tomaž Akvinski*)
Trajan
Tutankamon
Tutmozis III. tudi *Tutmozis Tretji*
Urban VII. tudi *Urban Sedmi*
Valvasor – *Valvazor*
Venčeslav Češki (sveti/sv. *Venčeslav Češki*)
Vespazijan
Viktorija Britanska
Viljem II. Nemški tudi *Viljem Drugi Nemški*
Vincencij Pavelski (sveti/sv. *Vincencij Pavelski*)
Vlad III. Drakula tudi *Vlad Tretji Drakula*
Vlad III. Tepeš tudi *Vlad Tretji Tepeš*
Vojtaššák
Zaharija (prerok *Zaharija*, sveti/sv. *Zaharija*)
Zois – *Cojz*
Zwingli tudi *Cvingli*

Italijanščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega **283** lastnoimenskih iztočnic iz italijanskega jezika, je nastal ob redigiranju zgledov iz predloga preglednice za prevzemanje iz italijanščine. Gre za ponazoritve najbolj značilnih položajev, pri katerih opazimo predvsem neskladje med zapisom in izreko. V slovar so italijanska imena vključena tudi zaradi drugih pomenskih sklopov (npr. pisanje krajev, imen s predimki, imen vladarskih in plemiških rodbin, voda ...).

V slovar so v prirastku za leto 2022 vključeni naslednji tipi lastnih imen:

- (1) moška imena (*Gianni, Luigi*);
- (2) ženska imena (*Sofia, Margherita*);
- (3) priimki (*Gigli, Vignola*);
- (4) priimki s predimki (*del Castagno, della Quercia*);
- (5) zemljepisna imena (*Peschiera del Garda, Madonna di Campiglio*);
- (6) stvarna imena (*Giotto, Goldoni*).

Prirastek za leto 2023 prinaša preostanek ponazarjalnih zgledov iz preglednice za italijanščino.

NOVOSTI:

Preglednica za prevzemanje iz italijanščine je prilagojena pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*, kar vključuje:

- dosledno ohranjanje ločevalnih znamenj;
- spremembe pri razumevanju glasovne uresničitve črke *i*, ki jo izgovorimo kot [j] ali pa v govoru zapiramo nastali hiat/zev (*Orvieto* [orvjéto] proti *Antonio* [antónijo]);
- izgovor dvočrkja *zz* kot [z] ali [dz] (npr. *mezzoforte*);
- izgovor črke *z* kot [c] ali [dz] (npr. *Zeffirelli* [cefiréli] proti *Zampa* [dzámpa]).

Uslovarjena imena so deloma preverjena tudi z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, če se v njih pojavljajo, npr. *Gabriele, Maria, Livia*. Slovarski sestavek sklene besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Brunelleschi – Brunelleschijev*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo. Uresničitev vseh oblik ni v celoti preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1088.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Italijanščina \(O prevzemanju iz posameznih jezikov\)](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Antonio¹ -a [antónijo, rod. antónija] m; ime bitja, osebno ime

[italijansko moško ime]: dela italijanskega skladatelja Antonia Salierija

{B} Antoniev in Antoniov

{O} EDNINA: im. Antonio, rod. Antonia, daj. Antoniu, tož. Antonia, mest. pri Antoniu, or. z Antoniem in z Antoniom; DVOJINA: im. Antonia, rod. Antoniev in Antoniov, daj. Antoniema in Antonioma, tož. Antonia, mest. pri Antoniih, or. z Antoniema in z Antonioma; MNOŽINA: im. Antonii, rod. Antoniev in Antoniov, daj. Antoniem in Antoniom, tož. Antonie, mest. pri Antoniih, or. z Antonii

{I} EDNINA: im. [antónijo], rod. [antónija], daj. [antóniju], tož. [antónija], mest. [pri antóniju], or. [z_antónijem]; DVOJINA: im. [antónija], rod. [antónije], daj. [antónijema], tož. [antónija], mest. [pri antónijih], or. [z_antónijema]; MNOŽINA: im. [antóniji], rod. [antónije], daj. [antónijem], tož. [antónije], mest. [pri antónijih], or. [z_antóniji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Italijanščina

Brunelleschi -ja [bruneléski, rod. bruneléskija] m; ime bitja, osebno ime

[priimek]; [italijanski renesančni arhitekt]: Kupola stolnice je delo arhitekta Filippa Brunelleschija

{B} Brunelleschijev

{O} EDNINA: im. Brunelleschi, rod. Brunelleschija, daj. Brunelleschiju, tož. Brunelleschija, mest. pri Brunelleschiju, or. z Brunelleschijem; DVOJINA: im. Brunelleschija, rod. Brunelleschijev, daj.

Brunelleschijema, tož. Brunelleschija, mest. pri Brunelleschijih, or. z Brunelleschijema; MNOŽINA: im. Brunelleschiji, rod. Brunelleschijev, daj. Brunelleschijem, tož. Brunelleschije, mest. pri Brunelleschijih, or. z Brunelleschiji

{I} EDNINA: im. [bruneléski], rod. [bruneléskija], daj. [bruneléskiju], tož. [bruneléskija], mest. [pri bruneléskiju], or. [z_bruneléskijem]; DVOJINA: im. [bruneléskija], rod. [bruneléskije], daj.

[bruneléskijema], tož. [bruneléskija], mest. [pri bruneléskijih], or. [z_bruneléskijema]; MNOŽINA: im. [bruneléskiji], rod. [bruneléskije], daj. [bruneléskijem], tož. [bruneléskije], mest. [pri bruneléskijih], or. [z_bruneléskiji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Italijanščina

Goldoni¹ -ja [goldóni, rod. goldónija] m; ime bitja, osebno ime

[priimek]; [italijanski komediograf]: komedija Carla Goldonija; V nasprotju z Goldonijem, ki je za svoje komedije zahteval plačilo, so slovenski književniki pisali le v prostem času

{B} Goldonijev

{O} EDNINA: im. Goldoni, rod. Goldonija, daj. Goldoniju, tož. Goldonija, mest. pri Goldoniju, or. z Goldonijem; DVOJINA: im. Goldonija, rod. Goldonijev, daj. Goldonijema, tož. Goldonija, mest. pri Goldonijih, or. z Goldonijema; MNOŽINA: im. Goldoniji, rod. Goldonijev, daj. Goldonijem, tož. Goldonije, mest. pri Goldonijih, or. z Goldoniji

{I} EDNINA: im. [goldóni], rod. [goldónija], daj. [goldóniju], tož. [goldónija], mest. [pri goldóniju], or. [z_goldónijem]; DVOJINA: im. [goldónija], rod. [goldónije], daj. [goldónijema], tož. [goldónija], mest. [pri goldónijih], or. [z_goldónijema]; MNOŽINA: im. [goldóniji], rod. [goldónije], daj. [goldónijem], tož. [goldónije], mest. [pri goldónijih], or. [z_goldóniji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Italijanščina

Goldoni² -ja [goldóni, rod. goldónija] m; stvarno ime

[podjetje]: Na željo kupca vgradijo pri Goldoniju tudi prednjo priključno gred; [izdelek znamke Goldoni]: navadno z malo začetnico **goldoni** Njivo je preoral z novim Goldonijem/goldonijem; živostno Goldonija dobiš ceneje kot traktorje drugih znamk; kot prilastek, v imenovalniku predstavitev motokultivatorjev Goldoni

{B} Goldonijev

{O} EDNINA: im. Goldoni, rod. Goldonija, daj. Goldoniju, tož. Goldoni (živostno Goldonija), mest. pri Goldoniju, or. z Goldonijem

{I} EDNINA: im. [goldóni], rod. [goldónija], daj. [goldóniju], tož. [goldóni] (živostno [goldónija]), mest. [pri goldóniju], or. [z_goldónijem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Italijanščina

Zeffirelli -ja [cefiréli, rod. cefirélija] m; ime bitja, osebno ime
[priimek]; [italijanski filmski režiser]; film Franca Zeffirellija; Sodelovala je z mnogimi režiserji, a najraje je delala z Zeffirellijem

{B} Zeffirellijev

{O} EDNINA: im. Zeffirelli, rod. Zeffirellija, daj. Zeffirelliju, tož. Zeffirellija, mest. pri Zeffirelliju, or. s/z Zeffirellijem; DVOJINA: im. Zeffirellija, rod. Zeffirellijev, daj. Zeffirellijema, tož. Zeffirellija, mest. pri Zeffirellijih, or. s/z Zeffirellijema; MNOŽINA: im. Zeffirelliji, rod. Zeffirellijev, daj. Zeffirellijem, tož. Zeffirellije, mest. pri Zeffirellijih, or. s/z Zeffirelliji

{I} EDNINA: im. [cefiréli], rod. [cefirélija], daj. [cefiréliju], tož. [cefirélija], mest. [pri cefiréliju], or. [s_cefirélijem]; DVOJINA: im. [cefirélija], rod. [cefirélijeu], daj. [cefirélijema], tož. [cefirélija], mest. [pri cefirélijih], or. [s_cefirélijema]; MNOŽINA: im. [cefiréliji], rod. [cefirélijeu], daj. [cefirélijem], tož. [cefirélije], mest. [pri cefirélijih], or. [s_cefiréliji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Italijanščina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Acquaviva delle Fonti

Agrigento

Alberti

Alessandria

Alessandria

Alfieri

Alghero

Alighieri

Ancona

Andria

Antonio

Arezzo

Assisi

Augusta

Avogadro

Azeglio

Bacchelli

Badoglio

Baltazarini

Barilla

Beatrice

Beccaria

Bellocchio

Bergoglio

Bernoulli

Bertolucci

Bevilacqua

Biasutti

Boccaccio

Boccherini

Bonfigli

Borghese

Botticelli

Bounarroti

Brescia

Brindisi

Brunelleschi

Buscetta

Buzzati

Cadore

Campi Flegrei

Campigli

Capogrossi

Capua

Caravaggio

Carducci

Carpaccio

Carrara

Caruso

Casanova

Caslano

Cassini

Catanzaro

Cavalleria rusticana

Cavazza

Cecchi

Cefalù

Cesena

Cherubini

Chianti

Chiesa

Chioggia

Cimabue

Civitavecchia

Clementi

Codelli

Collodi

Conti

Cortenuova

Cremona

Croce

Cuneo

Custoza tudi *Custozza*

d'Arezzo

d'Azeglio
da Todi
da Verrazzano
D'Annunzio
Dante
del Castagno
della Quercia
di Buoninsegna
Donatello
Doria
Emilia
Enzo
Fabian
Fallaci
Fanzago
Farnese
Federico
Ferré
Fibonacci
Fiesole
Francesco
Frascati
Furlanija – Julijska krajina
Gabriele
Galiani
Garibaldi
Gherardi
Ghiberti
Ghirlandaio
Giacomo
Giammaria
Gianni
Gigli
Gina
Gioacchino
Gioachino
Giordano
Giotto
Giraldi
Giulietta
Gnoli
Goldoni
Golgi
Gonzaga
Gramsci
Grimaldi
Guarini
Guercino
Guicciardini
Guido
Iacopo
Imola
intermezzo
Isabella
Jacopo
Jacopone iz Todija

Jesolo in Iesolo
Kampanija
L'Aquila
La Spezia
Lamborghini
Lanciano
Lanza
Lavazza
Lecce
Leoncavallo
Ligabue
Livia
Lorenzo
Lucca
Luchino
Luci
Luigi
Macerata
Machiavelli
Maestà
Magnelli
Mantegna
Marcello
Margherita
Maria
Mario
Mariuccia
Marke – Marche
Marsala
Mascagni
Maurizio
Mazzini
Medici
Mercalli
Michelangelo
Mincio
Modigliani
Mogherini
Montecassino tudi Monte Cassino
Montessori
Monza
Moravia
Murge
Nabucco
Natuzzi
Niccolò
Nobile
Orvieto
Osimo
Palazzeschi
Pantelleria
Panzacchi
Pascoli
Pasolini
Pasquale
Pavia

Perugia
Peruzzi
Pescara
Peschiera del Garda
Piacenza
Piazza Armerina
Piccinni
Piccolomini
Pietà
Piombino
Pisa
Pisciotta
Poliziano
Pollaiuolo
Portici
Pozzo
Pozzuoli
Prada
Puccini
Pulcinella
Puzo
Quaglio
Quasimodo
Raffaello
Rai
RAI
Ramazzotti
Rapallo
Ravena
Ricci
Rienza
Rienzo
Rimini
Rossini
Rucellai
Ruzzante in Ruzante
Salerno
Salieri
San Gimignano
San Giuliano di Puglia
Sannazaro
Sansovino
Sanzio
Sbragia
Scelba
Sciascia
Sciesa

Sciutti
Scola
Scopoli
Sergio
Sessa Aurunca
Sforza
Sgambati
Siena
siena
Silone
Sofia
Sophia
Sorrento
Spallanzani
Spinola
Spoleto
Stromboli
Subiaco
Tabucchi
Tasso
Tintoretto
Tizian
Tognazzi
Tomizza
Torricelli
Toscanini
Totò
Trapani
Uccello
Verrocchio
Versace
Viareggio
Vicenza
Vignola
Vincenzo
Visconti
Vittorio
Vittorio Veneto
Voghera
Volta
Zampa
Zandonai
Zannone
Zeffirelli
Zeno
Zuccalli
Zucchero

Izkrafična imena in poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **28** imen in poimenovanj, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic.

Problemski sklop tvorita dve skupini, in sicer:

- (1) izkrafična imena, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic z lastnoimensko podstavo (*ETA > Eta, IRA > Ira, UDBA > Udba* itd.; gre za stvarna lastna imena), in
- (2) izkrafična poimenovanja, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic z občnoimensko podstavo (*AIDS > aids, MRSA > mrsa, EMŠO > emšo; COVID-19 > covid-19 > kovid*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obravnavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je del obravnavanih iztočnic nov, saj v SP 2001 niso obravnavane (*Desus, mrsa, Dopps*) ali pa je bila obravnavana le izhodiščna kratica (*Nuk, Ira*). SP 2001 je na določenih mestih pare kratic ter izkrafičnih imen in poimenovanj obravnaval kot dvojnice (*Nato* in *NATO, UNICEF* in *Unicef*), *ePravopis* pa jih zaradi razlik v rabi dosledno ločuje, pri čemer so pari povezani z navedbo izhodišča (*Demos* izhodišče *DEMOS*) oziroma z vodilko (*DEMOS* primerjaj *Demos*).

Novost je opozarjanje na imenovalniško rabo v položajih, kjer izkrafično ime ali poimenovanje nastopa v desnem prilastku (*razširjenost bakterije mrsa; Po podatkih agencije Ajpes je bilo v občinah zaposlenih 4819 ljudi*). Prav tako je novo navajanje izkrafičnih poimenovanj v t. i. pridevniški rabi, torej tam, kjer nastopajo v levem prilastku in se sklanjajo z neglasovnimi končnicami (*Zapomnite si svojo emšo številko*). Nekatera izkrafična stvarna imena se enako kot izhodiščne kratice pojavljajo tudi ob številki (*Teš 6, Nuk 2*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: 925, 1021, 1023.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Krajšave](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Demos -a [démos, rod. démosa] m; stvarno ime

[politična stranka]: Stranka je začela sodelovati z Demosom; kot prilastek, v imenovalniku zmaga koalicije

Demos (< **DEMOS**)

{B} Demosov

{O} EDNINA: im. Demos, rod. Demosa, daj. Demosu, tož. Demos, mest. pri Demosu, or. z Demosom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Izkratična imena in poimenovanja

emšo -a [émšo, rod. émša] m

|enotna matična številka občana|: Svoj emšo zna na pamet; V spletni sistem se prijavimo z emšem; v prenesenem pomenu |starost|: Emšo ni ovira, da ne bi svoje športne poti nadaljeval še nekaj let; v pridevniški rabi **Zapomnite si svojo emšo številko (< EMŠO)**

NORMATIVNO POJASNILO: Pod vplivom pogovornega pregibanja se pri sklanjanju v manj formalnih knjižnojezikovnih položajih opušča preglas, npr. z *emšom*.

{O} EDNINA: im. emšo, rod. emša, daj. emšu, tož. emšo, mest. pri emšu, or. z emšem; DVOJINA: im. emša, rod. emšev, daj. emšema, tož. emša, mest. pri emših, or. z emšema; MNOŽINA: im. emši, rod. emšev, daj. emšem, tož. emše, mest. pri emših, or. z emši

{I} EDNINA: im. [émšo], rod. [émša], daj. [émšu], tož. [émšo], mest. [pri émšu], or. [z_émšem]; DVOJINA: im. [émša], rod. [émšeu], daj. [émšema], tož. [émša], mest. [pri émših], or. [z_émšema]; MNOŽINA: im. [émši], rod. [émšeu], daj. [émšem], tož. [émše], mest. [pri émših], or. [z_émši]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izkratična imena in poimenovanja

Eta -e [éta, rod. éte] ž; stvarno ime

|baskovska paravojaška teroristična organizacija|: demonstriranje Špancev proti Eti; terorizem baskovske Ete; kot prilastek, v imenovalniku Tarče napadov organizacije Eta so bile večinoma institucije španske vlade (< **ETA**)

{B} Etin

{O} EDNINA: im. Eta, rod. Ete, daj. Eti, tož. Eto, mest. pri Eti, or. z Eto

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Izkratična imena in poimenovanja

mrša -e [màrsa, rod. mårse] ž

|bakterija|: Okužba z mrso je najpogostejša v bolnišnicah; kot prilastek, v imenovalniku razširjenost bakterije mrša (< **MRSA**)

{O} EDNINA: im. mrša, rod. mrse, daj. mrsi, tož. mrso, mest. pri mrsi, or. z mrso; DVOJINA: im. mrsi, rod. mrs, daj. mrsama, tož. mrsi, mest. pri mrsah, or. z mrsama; MNOŽINA: im. mrse, rod. mrs, daj. mrsam, tož. mrse, mest. pri mrsah, or. z mrsami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izkratična imena in poimenovanja

Uefa -e [uéfa, rod. uéfe] ž; stvarno ime

|evropska nogometna zveza|: tekma za pokal Uefe; Medaljo mu je slovesno izročil predsednik Uefe; kot prilastek, v imenovalniku izstop iz evropskega združenja Uefa (< **UEFA**)

{B} Uefin

{O} EDNINA: im. Uefa, rod. Uefe, daj. Uefi, tož. Uefo, mest. pri Uefi, or. z Uefo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Izkratična imena in poimenovanja

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aids

Ajpes

Arso

Cia

covid-19

Demos

Desus

Dopps

emšo

Eta

Fifa

Ira

Kfor

kovid

mers

mrša

Nasa

Nato

Nuk (Nuk 2)

Pil

Rai

sars

Teš (Teš 6)

Tigr

Udba

Uefa

Unesco

Unicef

Izlastnoimenski pridevniki na -ov ali -ev in -in v stalnih besednih zvezah

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **238** izlastnoimenskih pridevnikov z obrazilom -ov oz. -ev ali pri ženskih osebah z -in, ki nastopajo v stalnih besednih zvezah ter izražajo bodisi svojilni bodisi vrstni pomen. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer pridevnikov v stalnih besednih zvezah, ki označujejo:

- (1) izume, iznajdbe, tehnične in znanstvene zakone ipd. (*Atkinsonov cikel, Boltzmannova konstanta, Kelvinova lestvica, Ohmov zakon*);
- (2) nagrade, priznanja, odlikovanja (*Andersenova nagrada, Bookerjeva nagrada, Goncourtova/Goncourteva nagrada, Viktorijin križ*);
- (3) bolezni, rastlinske in živalske vrste ter dele telesa (*Crohnova/crohnova bolezen, Sjögrenov/sjögrenov sindrom; Priolov/priolov delišes; Humboldtov/humboldtov pingvin; Evstahijeva/evstahijeva cev*);
- (4) praznike in posebne datume (*Gospodovo/gospodovo razglašenje, Martinova/martinova nedelja, Prešernov dan*).

Posebne skupine predstavljajo pridevniki v stalnih besednih zvezah, v katerih prihaja do posebnih položajev zaradi:

- (1) pomenskih prenosov (*Adamov/adamov kostum, Eridino/eridino jabolko, Judežev/judežev poljub, Pandorina/pandorina skrinjica*);
- (2) občutka izgube lastnoimenskega nosilca, zato se pišejo z malo začetnico (*alahov biser, alojzijeve lilije, jakobova pokrovača*);
- (3) podomačenega zapisa (*Baumannova/bavmanova reneta, Braillova/Brailleva/brajeva pisava, Fleischmannov/flajšmanov rebrinec*).

Posebnost so tudi priredno povezani pridevniki v stalnih besednih zvezah (*Boyle-Mariottov zakon, Ogino-Knausova metoda*).

NOVOSTI:

Novost glede na SP 2001 je razlikovalni prikaz rabe pridevnika v t. i. prosti besedni zvezi (*Tantalova gostija*) in raba pridevnika v stalni besedni zvezi s posebnim pomenom (*Tantalove/tantalove muke*). Dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva predstavi uporabniku okoliščine pogoste rabe teh pridevnikov v zvezah in besedilih.

Slovarski sestavek sklone na ime (*Jožefov (jožefova brada)* primerjaj *Jožefov; Jožefov* izhodišče *Jožef*) oz. priimek (*Cassinijev (Cassinijeva ločnica)* izhodišče *Cassini*), ki vsebuje podatek o podstavi svojilnega pridevnika. V *ePravopisu* so povezane tudi pisno podomačene oblike, npr. *Dieslov/dizlov motor, knajpovo/Kneippovo zdravljenje*. Zaporedje pisnih variant ni normativno, vezano je na zapis iztočnice.

Upoštevane so spremembe pravil o rabi začetnice, ki izhajajo iz predloga Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU. Skladno s tem predlogom izlastnoimenske pridevnike na -ov/-ev ali -in pišemo z veliko ali malo začetnico, kadar stalne besedne zveze poimenujejo izraze s področja medicine (bolezni (*Downov/downov sindrom, Crohnova/crohnova bolezen*), dele telesa (*Evstahijeva/evstahijeva cev*), rastlinske in živalske vrste (*Sprengerjev/sprengerjev beluš, Scopolijev/scopolijev kozliček*)) – razen v zvezah, v katerih so ti pridevniki izgubili prvotni pomen svojine in jih zato pišemo z malo začetnico (*marijini laski, vidov ples*). Z malo začetnico so zapisani tudi podomačno pisani izlastnoimenski pridevniki in tisti pridevniki, pri katerih se je identifikacija z izhodiščnim lastnim imenom že povsem izgubila (*brajeva pisava, knajpova kava*).

Upoštevane so spremembe spola pri pridevnikih, ki so tvorjeni z obrazili -ov/-ev, čeprav je oseba, ki je nosilka podstavnega priimka, ženskega spola (*Virginija Apgar > lestvica Apgar / lestvica po V. Apgar /*

lestvica po Apgarjevi; Maria Montessori > pedagogika Montessori / pedagogika po M. Montessori / pedagogika po Montessorijevi). Pri nekaterih primerih se sekundarno oblikuje iz imena tudi občnoimenska beseda (Apgar > apgar), zato je zveza s pridevnikom pisana z malo začetnico: apgar – apgarjeva lestvica / test apgar.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115, 157–159.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Andersenov -a -o [ándərsənou, ž. ándərsənova, s. ándərsənovo] prid.

Po predlogah Andersenovih pravljic so posneti številni filmi

Andersenova nagrada [nagrada]: Ilustratorka je bila večkrat nominirana za nagrado Astrid Lindgren in Andersenovo nagrado (< **Andersen**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Andersenov, rod. Andersenovega, daj. Andersenovemu, tož. Andersenov (živostno Andersenovega), mest. pri Andersenovem, or. z Andersenovim; DVOJINA: im. Andersenova, rod. Andersenovih, daj. Andersenovima, tož. Andersenova, mest. pri Andersenovih, or. z Andersenovima; MNOŽINA: im. Andersenovi, rod. Andersenovih, daj. Andersenovim, tož. Andersenove, mest. pri Andersenovih, or. z Andersenovimi

ženski: EDNINA: im. Andersenova, rod. Andersenove, daj. Andersenovi, tož. Andersenovo, mest. pri Andersenovi, or. z Andersenovo; DVOJINA: im. Andersenovi, rod. Andersenovih, daj. Andersenovima, tož. Andersenovi, mest. pri Andersenovih, or. z Andersenovima; MNOŽINA: im. Andersenove, rod. Andersenovih, daj. Andersenovim, tož. Andersenove, mest. pri Andersenovih, or. z Andersenovimi

srednji: EDNINA: im. Andersenovo, rod. Andersenovega, daj. Andersenovemu, tož. Andersenovo, mest. pri Andersenovem, or. z Andersenovim; DVOJINA: im. Andersenovi, rod. Andersenovih, daj. Andersenovima, tož. Andersenovi, mest. pri Andersenovih, or. z Andersenovima; MNOŽINA: im. Andersenova, rod. Andersenovih, daj. Andersenovim, tož. Andersenova, mest. pri Andersenovih, or. z Andersenovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz priimkov); Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah; Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Atkinsonov -a -o [êtkinsonou, ž. êtkinsonova, s. êtkinsonovo] prid.

Vedno se je strinjal z Atkinsonovimi metodami

Atkinsonov cikel [tehnologija za povečanje motornega izkoristka]: Ko voznik močneje pritisne na plin, sistem izključi Atkinsonov cikel (< **Atkinson**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Atkinsonov, rod. Atkinsonovega, daj. Atkinsonovemu, tož. Atkinsonov (živostno Atkinsonovega), mest. pri Atkinsonovem, or. z Atkinsonovim; DVOJINA: im. Atkinsonova, rod. Atkinsonovih, daj. Atkinsonovima, tož. Atkinsonova, mest. pri Atkinsonovih, or. z Atkinsonovima; MNOŽINA: im. Atkinsonovi, rod. Atkinsonovih, daj. Atkinsonovim, tož. Atkinsonove, mest. pri Atkinsonovih, or. z Atkinsonovimi

ženski: EDNINA: im. Atkinsonova, rod. Atkinsonove, daj. Atkinsonovi, tož. Atkinsonovo, mest. pri Atkinsonovi, or. z Atkinsonovo; DVOJINA: im. Atkinsonovi, rod. Atkinsonovih, daj. Atkinsonovima, tož.

Atkinsonovi, mest. pri Atkinsonovih, or. z Atkinsonovima; MNOŽINA: im. Atkinsonove, rod. Atkinsonovih, daj. Atkinsonovim, tož. Atkinsonove, mest. pri Atkinsonovih, or. z Atkinsonovimi
srednji: EDNINA: im. Atkinsonovo, rod. Atkinsonovega, daj. Atkinsonovemu, tož. Atkinsonovo, mest. pri Atkinsonovem, or. z Atkinsonovim; DVOJINA: im. Atkinsonovi, rod. Atkinsonovih, daj. Atkinsonovima, tož. Atkinsonovi, mest. pri Atkinsonovih, or. z Atkinsonovima; MNOŽINA: im. Atkinsonova, rod. Atkinsonovih, daj. Atkinsonovim, tož. Atkinsonova, mest. pri Atkinsonovih, or. z Atkinsonovimi
STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah; Svojljni pridevniki (iz priimkov)

Crohnov -a o [krónou̯, ž. krónova, s. krónovo] prid.

Crohnova bibliografija obsega več kot sto izvirnih znanstvenih člankov

Crohnova/crohnova bolezen |bolezen|: Z izrazom Crohnova/crohnova bolezen označujemo motnje v črevesju, ki nastanejo zaradi kroničnega vnetja (< **Crohn**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Crohnov, rod. Crohnovega, daj. (k/h) Crohnovemu, tož. Crohnov (živostno Crohnovega), mest. pri Crohnovem, or. s Crohnovim; DVOJINA: im. Crohnova, rod. Crohnovih, daj. (k/h) Crohnovima, tož. Crohnova, mest. pri Crohnovih, or. s Crohnovima; MNOŽINA: im. Crohnovi, rod. Crohnovih, daj. (k/h) Crohnovim, tož. Crohnove, mest. pri Crohnovih, or. s Crohnovimi

ženski: EDNINA: im. Crohnova, rod. Crohnove, daj. (k/h) Crohnovi, tož. Crohnovo, mest. pri Crohnovi, or. s Crohnovo; DVOJINA: im. Crohnovi, rod. Crohnovih, daj. (k/h) Crohnovima, tož. Crohnovi, mest. pri Crohnovih, or. s Crohnovima; MNOŽINA: im. Crohnove, rod. Crohnovih, daj. (k/h) Crohnovim, tož. Crohnove, mest. pri Crohnovih, or. s Crohnovimi

srednji: EDNINA: im. Crohnovo, rod. Crohnovega, daj. (k/h) Crohnovemu, tož. Crohnovo, mest. pri Crohnovem, or. s Crohnovim; DVOJINA: im. Crohnovi, rod. Crohnovih, daj. (k/h) Crohnovima, tož. Crohnovi, mest. pri Crohnovih, or. s Crohnovima; MNOŽINA: im. Crohnova, rod. Crohnovih, daj. (k/h) Crohnovim, tož. Crohnova, mest. pri Crohnovih, or. s Crohnovimi

{I} **moški:** EDNINA: im. [krónou̯], rod. [krónovega], daj. [(h_)krónovemu], tož. [krónou̯] (živostno [krónovega]), mest. [pri krónovem], or. [s_krónovim]; DVOJINA: im. [krónova], rod. [krónovih], daj. [(h_)krónovima], tož. [krónova], mest. [pri krónovih], or. [s_krónovima]; MNOŽINA: im. [krónovi], rod. [krónovih], daj. [(h_)krónovim], tož. [krónove], mest. [pri krónovih], or. [s_krónovimi]

ženski: EDNINA: im. [krónova], rod. [krónove], daj. [(h_)krónovi], tož. [krónovo], mest. [pri krónovi], or. [s_krónovo]; DVOJINA: im. [krónovi], rod. [krónovih], daj. [(h_)krónovima], tož. [krónovi], mest. [pri krónovih], or. [s_krónovima]; MNOŽINA: im. [krónove], rod. [krónovih], daj. [(h_)krónovim], tož. [krónove], mest. [pri krónovih], or. [s_krónovimi]

srednji: EDNINA: im. [krónovo], rod. [krónovega], daj. [(h_)krónovemu], tož. [krónovo], mest. [pri krónovem], or. [s_krónovim]; DVOJINA: im. [krónovi], rod. [krónovih], daj. [(h_)krónovima], tož. [krónovi], mest. [pri krónovih], or. [s_krónovima]; MNOŽINA: im. [krónova], rod. [krónovih], daj. [(h_)krónovim], tož. [krónova], mest. [pri krónovih], or. [s_krónovimi]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah; Svojljni pridevniki (iz priimkov); Poimenovanja bolezní, iger, jedí

jožefov -a -o [jóžefou̯, ž. jóžefova, s. jóžefovo] prid.

jožefov plašč |rastlina|: Kroton imenujemo tudi jožefov plašč; **jožefova brada** |rastlina|: Rastlino strašnico starejši ljudje poznajo pod imenom božja ali jožefova brada; prim. **Jožefov** (< **Jožef**)

{O} **moški:** EDNINA: im. jožefov, rod. jožefovega, daj. jožefovemu, tož. jožefov (živostno jožefovega), mest. pri jožefovem, or. z jožefovim; DVOJINA: im. jožefova, rod. jožefovih, daj. jožefovima, tož. jožefova, mest. pri jožefovih, or. z jožefovima; MNOŽINA: im. jožefovi, rod. jožefovih, daj. jožefovim, tož. jožefove, mest. pri jožefovih, or. z jožefovimi

ženski: EDNINA: im. jožefova, rod. jožefove, daj. jožefovi, tož. jožefovo, mest. pri jožefovi, or. z jožefovo; DVOJINA: im. jožefovi, rod. jožefovih, daj. jožefovima, tož. jožefovi, mest. pri jožefovih, or. z jožefovima; MNOŽINA: im. jožefove, rod. jožefovih, daj. jožefovim, tož. jožefove, mest. pri jožefovih, or. z jožefovimi

srednji: EDNINA: im. jožefovo, rod. jožefovega, daj. jožefovemu, tož. jožefovo, mest. pri jožefovem, or. z jožefovim; DVOJINA: im. jožefovi, rod. jožefovih, daj. jožefovima, tož. jožefovi, mest. pri jožefovih, or. z jožefovima; MNOŽINA: im. jožefova, rod. jožefovih, daj. jožefovim, tož. jožefova, mest. pri jožefovih, or. z jožefovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah

Ogino-Knausov -a -o [ogíno-knáusou, ž. ogíno-knáusova, s. ogíno-knáusovo] prid.

|Oginov in Knausov|

Ogino-Knausova metoda |metoda, ki določa plodne dneve pri ženski|: Britanski strokovnjaki so ugotovili, da se ženske pri preprečevanju nosečnosti najpogosteje odločajo za Ogino-Knausovo metodo določanja plodnih dni; prim. **Oginov, Knausov** (< **Ogino, Knaus**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Ogino-Knausov, rod. Ogino-Knausovega, daj. Ogino-Knausovemu, tož.

Ogino-Knausov (živostno Ogino-Knausovega), mest. pri Ogino-Knausovem, or. z Ogino-Knausovim;

DVOJINA: im. Ogino-Knausova, rod. Ogino-Knausovih, daj. Ogino-Knausovima, tož. Ogino-Knausova,

mest. pri Ogino-Knausovih, or. z Ogino-Knausovima; MNOŽINA: im. Ogino-Knausovi, rod.

Ogino-Knausovih, daj. Ogino-Knausovim, tož. Ogino-Knausove, mest. pri Ogino-Knausovih, or. z

Ogino-Knausovimi

ženski: EDNINA: im. Ogino-Knausova, rod. Ogino-Knausove, daj. Ogino-Knausovi, tož.

Ogino-Knausovo, mest. pri Ogino-Knausovi, or. z Ogino-Knausovo; DVOJINA: im. Ogino-Knausovi, rod.

Ogino-Knausovih, daj. Ogino-Knausovima, tož. Ogino-Knausovi, mest. pri Ogino-Knausovih, or. z

Ogino-Knausovima; MNOŽINA: im. Ogino-Knausove, rod. Ogino-Knausovih, daj. Ogino-Knausovim, tož.

Ogino-Knausove, mest. pri Ogino-Knausovih, or. z Ogino-Knausovimi

srednji: EDNINA: im. Ogino-Knausovo, rod. Ogino-Knausovega, daj. Ogino-Knausovemu, tož.

Ogino-Knausovo, mest. pri Ogino-Knausovem, or. z Ogino-Knausovim; DVOJINA: im. Ogino-Knausovi,

rod. Ogino-Knausovih, daj. Ogino-Knausovima, tož. Ogino-Knausovi, mest. pri Ogino-Knausovih, or. z

Ogino-Knausovima; MNOŽINA: im. Ogino-Knausova, rod. Ogino-Knausovih, daj. Ogino-Knausovim, tož.

Ogino-Knausova, mest. pri Ogino-Knausovih, or. z Ogino-Knausovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC IN STALNIH ZVEZ:

Abbejevo število

Abelova grupa

Abelova nagrada

Abrahamov/abrahamov sin

Abrahamova/abrahamova hči

Abrahamova/abrahamova leta

Abrahamovo/abrahamovo naročje

Adamov/adamov kostum

Adamov/adamov sin

Adamovo/adamovo jabolko

Adamovo/adamovo rebro

Addisonova/addisonova bolezen

Ahilova/ahilova peta

Ahilova/ahivova tetiva

alahov biser

Alahov/alahov sin

Albertijev panj

Alberti-Žnideršičev panj

alozijeva lilija

Alzheimerjeva/alzheimerjeva bolezen

Amorjeva/amorjeva puščica

Ampèrov/Ampèrjev zakon

Andersenova nagrada

Andrejev/andrejev križ

Ångströmov eksponent

Arhimedov zakon

Arhimedova nagrada

Arhimedova vijačnica

Arhimedova/arhimedova točka

Ariadnina/ariadnina nit

Artaudova/Artaudeva nagrada

Aspergerjev/aspergerjev sindrom

Atkinsonov cikel

Atkinsova dieta

Avgijev/avgijev hlev

Avogadrova konstanta

Avogadrovo število

Badjurova nagrada

Balintova skupina

Bartolova nagrada

Basedowova/basedowova bolezen

Baumannova/bavmanova reneta

Beaufortova/Beauforteva lestvica, skala

Becquerelovi žarki

Bellov telefon

Bernoullijeva enačba

Bessemerjev postopek

Betettova nagrada

Bethejev cikel

Bethe-Weizsäckerjev cikel

Blagajev/blagajev volčin

blažev žegen

Bloudkova nagrada
Bloudkova plaketa
Boltzmannova konstanta
Bookerjeva nagrada
Boolova algebra
Borštnikov prstan
Boyle-Mariottov zakon
Boylov zakon
Braillova/Brailleva/brajeva pisava
Braillova/Brailleva/brajeva vrstica
Braunova elektronka
Briggsov logaritem
Büchnerjeva nagrada
Cankarjevo priznanje
Cassinijeva ločnica
Celzijeva lestvica
Celzijeva stopinja
Cervantesova nagrada
Chapmanova/chapmanova zebra
Cooperjev test
Coulombov zakon
Creutzfeldt-Jakobova/creutzfeldt-jakobova bolezen
Crohnova/crohnova bolezen
Curiejeva temperatura
Čopova diploma
Čopovo priznanje
Damoklejev/damoklejev meč
Davidova zvezda
Davisov pokal
de Broiglevala valovna dolžina
Dieslov/dizlov motor
Dopplerjev pojav
Dopplerjev ultrazvok
Downov/downov sindrom
Edisonov efekt
Edisonova žarnica
Einspielerjeva nagrada
Einsteinova teorija relativnosti
Elektrin/elektrin kompleks
Elijev/elijev ogenj
Eolova/eolova harfa
Epstein-Barrov virus
Eratostenovo sito
Eridino/eridino jabolko
Evin/evin kostum
Evina/evina hči
Evstahijeva/evstahijeva cev
Evstahijeva/evstahijeva tuba
Fahrenheitova lestvica
Fahrenheitova stopinja
Faradayev pojav
Faradayev zakon
Faradayeva kletka
Fassbinderjeva nagrada
Fehlingov reagent
Fehlingov test
Fibonaccijevo število
Fibonaccijevo zaporedje
Fleischmannov/flajšmanov rebrinec
Fleischmannovo/flajšmanovo grabljišče
Galieiev/Galilejev zakon
Galieievi/Galilejevi sateliti
Gardnerjev/gardnerjev sindrom
Gauss-Krügerjev koordinatni sistem
Gaussov sistem enot
Gaussova krivulja
Gay-Lussacov zakon
Geigerjev/gajgerjev števec
Geiger-Müllerjev števec
Gerbčevo priznanje
Gerbičeva nagrada
Gilbertov/gilbertov sindrom
Glazerjeva nagrada
Goethejeva nagrada
Golgijev aparat
Goncourtova/Goncourteva nagrada
Gospodov dan
Gospodov vinograd
Gospodovo razglašenje
grahamov/Grahamov kruh
Graveve bralne stopnje
Grumova nagrada
Hadrijanov/hadrijanov mavrahovec
Halleyjev komet
Hemingwayeva nagrada
Henryjev zakon
Hepburnov latinizacijski sistem / Hepburnovo prečrkovanje
Heraklejeva stebra
Herkulova stebra
Herschlov vremenski ključ
Higgsov bozon
Hipokratova prisega
Hookov zakon
Hubblev zakon
Humboldtov/humboldtov pingvin
jakobova pokrovača
Jakopičeva nagrada
Jenkova nagrada
Joulov zakon
jožefov plašč
jožefova brada
Judežev/judežev poljub
judežovo drevo
Jurčičeva nagrada
Jurijev križ
Kaplanova turbina
Kasandrin/kasandrin sindrom, kompleks
Keglove vaje
Kelvinova lestvica
Keplerjevi zakoni

Knafelčeva markacija
Kneippova/Knajpova kopel
Kneippovo/knajpovo zdravljenje
Kocjančičeva nagrada
Kolumbovo/kolumbovo jajce
Konfucijeva nagrada za mir
Kopernikov nauk
Kopernikova teorija
Koračev pokal
Kozinova nagrada
kristusov trn
Kristusova/kristusova leta
Levstikova nagrada
Ludolfovo število
Machova medalja
Machovo število
Magirusova lestev
marijini laski
Marijino vnebovzetje
Mariottov zakon
Martinova gos
Martinova nedelja
Martinova peč
Martinova sobota
Maxwellove enačbe
Mendlovi zakoni (dednosti)
Mercallijeva lestvica
Michelinova zvezdica
Mohrova sol
Moorov zakon
Morsejeva abeceda
Mozartova kroglica
Murkova nagrada
Nagodetov proces
nagrada Prešernovega sklada
Neperjev logaritem
Newtonov zakon
Nobelova nagrada
noetova barčica
Noetova/noetova barka
Ogino-Knausova metoda
Ohmov zakon
Ojdipov/ojdipov kompleks
Ottov motor
Pagetova/pagetova bolezen
Pandorina/pandorina skrinjica
Papinov lonec
Parkinsonova/parkinsonova bolezen
Pascalov trikotnik
Peltonova turbina
Petrarcova nagrada
Petrijeva mreža
Petrijeva plošča, posodica
Petrov naslednik
Pirova/pirova zmaga
Pitagorov izrek

Playbojeva zajčica
Playbojevo dekle (leta, meseca)
Plečnikova nagrada
Potemkinova/potemkinova vas
Preglova nagrada
Preglovo priznanje
Prešernov dan
Prešernova nagrada
Pretnarjeva nagrada
Priolov/priolov delišes, žlahtnik
Pritzkerjeva nagrada
Prokrustova/prokrustova postelja
Pulitzerjeva nagrada
Richterjeva lestvica
Rožančeva nagrada
Rubikova kocka
Sacherjeva/saherjeva torta
salomonov pečat
Schwannova celica
Scopolijev/scopolijev kozliček
Severjeva nagrada
Sizifovo/sizifovo delo
Sjögrenov/sjögrenov sindrom
Sovretova nagrada
Sprengerjev/sprengerjev beluš
Stalinove orglice
Stanleyev pokal
Steletova nagrada
Steletovo priznanje
Stritarjeva nagrada
Šeligova nagrada
Škerjančeva nagrada
Talijin/talijin hram
Tantalove/tantalove muke
Teslov tok
Teslov transformator
Tespisov/tespisov voz
Thomasov fosfat
Tollensov reagent
Tomaževa žindra
Torricelijev barometer
Torricelijeva enačba
Torricelijeva trobenta
Turnerjev/turnerjev sindrom
Turnerjeva nagrada
Tyndallov pojav
Valvasorjeva nagrada
Venerin/venerin griček
Veronikina nagrada
vidov ples
Viktorijin križ
Voltov člen
Voltov steber, stolp
Wanklov motor
Wassermannova reakcija
Wattov parni stroj

Wertheimova operacija
Zoisova nagrada
Zoisova/zoisova zvončica

Žnideršičev panj
Župančičeva nagrada

Izpeljanke iz lastnih imen

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 6 izlastnoimenskih samostalniških izpeljank in je nastal ob redigiranju imenskih problemskih sklopov, katerih podstavna imena v slovenščini ohranjamo bodisi v izvirnem zapisu (*petrijevka* < *Petri*) ali pa se podomači šele izpeljanka (*brajica* < *Braille*; *knajpanje* < *Kneipp*; *saherica* < *Sacher*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je vsaka iztočnična beseda prikazana v neokrajšani obliki, pri izpeljankah iz lastnih imen je nakazano tudi podstavno imensko izhodišče, s katerim se sklene slovarski sestavek.

Sprememba glede na SP 2001 in predhodne kodifikacije je zapis *brajica*, ki nadomešča zapis *brajlica*, kar je posledica neustreznega branja po črki (*Braille* [bráj]).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

knajpanje -a [knájpanje, rod. knájpanja] s
|Kneippovo zdravljenje|: bazen za knajpanje; Zakaj ne bi poskusili s knajpanjem? Menjavanje tople in mrzle vode spodbuja krvni pretok ter utrjuje krvne žile (< **Kneipp**)

{O} EDNINA: im. knajpanje, rod. knajpanja, daj. knajpanju, tož. knajpanje, mest. pri knajpanju, or. s knajpanjem; DVOJINA: im. knajpanji, rod. knajpanj, daj. knajpanjema, tož. knajpanji, mest. pri knajpanjih, or. s knajpanjema; MNOŽINA: im. knajpanja, rod. knajpanj, daj. knajpanjem, tož. knajpanja, mest. pri knajpanjih, or. s knajpanji

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izpeljanke iz lastnih imen

petrijevka -e [petríjeuka, rod. petríjeuke] ž
|laboratorijska posoda|: Za raziskavo so dali dvajset koruznih zrn v petrijevko s petnajstimi mililitri vode; Po mizah je bilo veliko petrijev, v katerih so rasle bakterije; prim. **Petri**, **Petrijev**

{O} EDNINA: im. petrijevka, rod. petrijevke, daj. petrijevki, tož. petrijevko, mest. pri petrijevki, or. s petrijevko; DVOJINA: im. petrijevki, rod. petrijev, daj. petrijevka, tož. petrijevki, mest. pri petrijevkah, or. s petrijevka; MNOŽINA: im. petrijevke, rod. petrijevka, daj. petrijev, tož. petrijevke, mest. pri petrijevkah, or. s petrijevkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izpeljanke iz lastnih imen

saherica -e [sáherica, rod. sáherice] ž

[čokoladna torta]: Leta 1876 je Edvard odprl svoj Hotel Sacher, kjer je saherica tudi danes paradna specialiteta; Vsak lahko naredi čokoladno torto, ne pa prave saherice; prim. **Sacher, Sacherjev**

{O} EDNINA: im. saherica, rod. saherice, daj. saherici, tož. saherico, mest. pri saherici, or. s saherico;

DVOJINA: im. saherici, rod. saheric, daj. sahericama, tož. saherici, mest. pri sahericah, or. s sahericama;

MNOŽINA: im. saherice, rod. saherica, daj. saheric, tož. saherice, mest. pri sahericah, or. s sahericami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izpeljanke iz lastnih imen

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

bazedovka (< *Basedow*)

brajica (< *Braille*) – *brajlica*

knajpanje (< *Kneipp*)

petrijevka (< *Petri*)

saherica (< *Sacher*)

Kratice

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **86** kratic. Gre za 8 skupin z izbranimi, na prenovljena pravopisna pravila in zglede v njih nanašajočimi se kraticami, in sicer:

- (1) politične stranke (*DEMOS, DeSUS, SLS*);
- (2) vojaške in obveščevalne ter paravojaške organizacije (*ETA, KFOR, SS, UDBA*);
- (3) izobraževalne ustanove (*FF, FDV*);
- (4) državne, evropske in svetovne institucije in organizacije (*AJPES, ARSO, EU, UNICEF*);
- (5) podjetja (*BBC, BMW, NLB*);
- (6) kratice z občnoimensko podstavo (*GSM, SMS, EMŠO, AIDS*);
- (7) kratice, ki so se pojavile v obdobju epidemije koronavirusne bolezni (*COVID-19, PCR, PCT, mRNA, MERS, SARS*);
- (8) druge kratice (*ChatGPT, BRT, SS, SSKJ*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obravnavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je podrobneje glede na prejšnje priročnike in v skladu s korpusno izkazano rabo kratica uslovarjena tudi v več spolih (*SLS m, ž*), v ponazarjalnih zgledih pa je pripadnost kategoriji spola ponazorjena z zgledom, npr. *koalicija z DeSUS-om nasproti predsednik ljubljanske DeSUS*.

Obravnavne kratice so črkovalne (*OZN, SMC, ZDA*) ali nečrkovalne, pri čemer se nekaterim nečrkovalnim kraticam pri pregibanju spremeni osnova (zlasti tistim, ki se končajo na samoglasnik, npr. *UDBA UDBE, NATO NATA, IRA IRE*), drugim pa ne (pregibanje z vezajem, npr. *NUK NUK-a, PIL PIL-a, TIGR TIGR-a*).

V slovarskem sestavku je pri kraticah vedno prikazana identifikacijska razvezava, npr. *NATO* [Severnoatlantska zveza]; če je kratica nastala v tujem jeziku, je to nakazano (angl. *North Atlantic Treaty Organization*). Če je iz kratic nastalo stvarno ime, je uporabnik nanj napoten z vodilko »primerjaj« (= prim.): *ETA* prim. *Eta*. Stvarna imena, nastala iz kratic, so obravnavana pri izkratičnih imenih in poimenovanjih.

Zaradi posebne skladišne stave kratic in iz njih nastalih stvarnih imen je v razlagalno-ponazarjalnem delu slovarskega sestavka v *ePravopisu* izrecno izpostavljena pozicija desnega imenovalniškega prilastka (*KFOR* kot prilastek, v imenovalniku *pripadniki mirovnih sil KFOR*). Pri občnoimenskih kraticah je obravnavana tudi t. i. pridevniška raba, kjer kratica nastopa v levem prilastku in se sklanja z neglasovnimi končnicami (*montaža PVC oken; spletna trgovina z MP3 glasbo*). Posebnost so kratice, ki so že same po sebi pridevniki, kar je razvidno tudi iz razvezave – te se brez dodatnih pojasnil pojavljajo v tipično pridevniški poziciji levo od jedra (*UV* [ultravijoličen]; *AV* [avdiovizualen]; *TV* [televizijski]).

Kratice izkazujejo visoko stopnjo dvojničnosti, tako na ravni zapisa in izgovora kot pregibanja. Vse kratice imajo navedeni vsaj dve naglasni dvojnici, in sicer z naglasoma na prvem in zadnjem zlogu in (neenakovredno) le na zadnjem zlogu (*HTML* [hètəmèlè] tudi [hətəmèlè]). Pri tistih kraticah, pri katerih je v rabi prisoten (tudi) citatni izgovor, je ta naveden v slovarskem sestavku kot izgovorna dvojnica, in sicer za slovenskim/podomačenim izgovorom (*GSM* prva oblika [géesèm] tudi [gëesèm] tudi citatni izgovor kratice [džiesèm] tudi [džiesèm]; *PC* [pécé] tudi [pëcé] in [pècè] tudi [pëcè] tudi citatni izgovor kratice [písí] tudi [pisí]).

Nekatere občnoimenske kratice izkazujejo pogost zapis z malimi črkami, ki je naveden kot neenakovredna pisna dvojnica (*MP3* tudi *mp3*; *SMS* tudi *sms*).

Obravnavane kratice se lahko pregibajo z glasovnimi ali neglasovnimi končnicami, pri čemer je pregibanje z neglasovnimi končnicami navedeno kot neenakovredna oblikoslovna dvojnica (*SSKJ* *SSKJ-*

ja tudi *SSKJ SSKJ*). Oblikoslovne dvojnice v stranskih sklonih so pogoste zlasti tam, kjer je že prisoten dvojnični izgovor (*GSM GSM-a* tudi *GSM GSM* tudi *GSM GSM-ja*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Krajšave](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

BRT -- [bərətə, rod. bərətə in bərətə, rod. bərətə in béerté, rod. béerté in beerté, rod. beerté] m; kratica zastarelo |brutoregistrska tona|: Titanik je imel ob dokončanju prostornino 46.329 BRT; gl. **BT**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Kratice

ChatGPT -ja tudi ChatGPT -- [čêdgəpətə, rod. čêdgəpətəja tudi čêdgəpətə in čêdgépeté, rod. čêdgépetēja tudi čêdgépeté] m; stvarno ime

|spletno orodje|: tečaj uporabe ChatGPT-ja; Pri pisanju si pomaga s ChatGPT-jem; kot prilastek, v imenovalniku Kako se bodo s klepetalnim robotom ChatGPT soočili učitelji in učiteljice?

{B} ChatGPT-jev

{O} EDNINA: im. ChatGPT tudi ChatGPT, rod. ChatGPT-ja tudi ChatGPT, daj. ChatGPT-ju tudi ChatGPT, tož. ChatGPT tudi ChatGPT, mest. pri ChatGPT-ju tudi ChatGPT, or. s ChatGPT-jem tudi ChatGPT

{I} EDNINA: im. [čêdgəpətə] in [čêdgépeté], rod. [čêdgəpətəja] in [čêdgépetēja] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], daj. [čêdgəpətəju] in [čêdgépetēju] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], tož. [čêdgəpətə] in [čêdgépeté] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], mest. [pri čêdgəpətəju] in [pri čêdgépetēju] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], or. [s_čêdgəpətəjem] in [s_čêdgépetéjem] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pravopisne zanimivosti; Kratice; Znamke in izdelki

NATO NATA tudi NATO -- [náto, rod. náta tudi náto] m; kratica

|Severnoatlantska zveza|: veleposlanik pri NATU; srečanje na sedežu NATA; kot prilastek, v imenovalniku širitev zveze NATO; ☉ angl. *North Atlantic Treaty Organization*; prim. **Nato**

{B} NATOV

{O} EDNINA: im. NATO, rod. NATA tudi NATO, daj. NATU tudi NATO, tož. NATO, mest. pri NATU tudi pri NATO, or. z NATOM tudi pri NATO; DVOJINA: im. NATA tudi NATO, rod. NATOV tudi NATO, daj.

NATOMA tudi NATO, tož. NATA tudi NATO, mest. pri NATIH tudi pri NATO, or. z NATOMA tudi z NATO; MNOŽINA: im. NATI tudi NATO, rod. NATOV tudi NATO, daj. NATOM tudi NATO, tož. NATE tudi NATO, mest. pri NATIH tudi pri NATO, or. z NATI tudi z NATO

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Kratice

NUK¹ NUK-a tudi NUK -- [núk, rod. núka tudi núk] m; kratica

|Narodna in univerzitetna knjižnica|: Delo je izšlo pri založbi Družina v sozaložništvu z NUK-om; študije o slovenskem jeziku iz arhivov NUK-a; kot prilastek, v imenovalniku ravnateljica javnega zavoda NUK

pogosto nesklonljivo **NUK 2** |nova zgradba Narodne in univerzitetne knjižnice|: **terminski načrt gradnje NUK 2**

{B} NUK-ov

{O} EDNINA: im. NUK, rod. NUK-a tudi NUK, daj. NUK-u tudi NUK, tož. NUK, mest. pri NUK-u tudi pri NUK, or. z NUK-om tudi z NUK; DVOJINA: im. NUK-a tudi NUK, rod. NUK-ov tudi NUK, daj. NUK-oma tudi NUK, tož. NUK-a tudi NUK, mest. pri NUK-ih tudi pri NUK, or. z NUK-oma tudi z NUK; MNOŽINA: im. NUK-i tudi NUK, rod. NUK-ov tudi NUK, daj. NUK-om tudi NUK, tož. NUK-e tudi NUK, mest. pri NUK-ih tudi pri NUK, or. z NUK-i tudi z NUK

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Kratice

NUK² -- [núk, rod. núk] ž; kratice

|Narodna in univerzitetna knjižnica|: **Razpis za gradnjo nove NUK je bil napovedan leta 1988**

{O} EDNINA: im. NUK, rod. NUK, daj. NUK, tož. NUK, mest. pri NUK, or. z NUK; DVOJINA: im. NUK, rod. NUK, daj. NUK, tož. NUK, mest. pri NUK, or. z NUK; MNOŽINA: im. NUK, rod. NUK, daj. NUK, tož. NUK, mest. pri NUK, or. z NUK

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Kratice

OZN¹ OZN-a in **OZN** OZN-ja tudi OZN -- [prva oblika ózeèn, rod. ózeèna tudi ózeèn in ozeèn, rod. ozeèna tudi ozeèn] [druga oblika ózənə, rod. ózənəja tudi ózənə in ozənə, rod. ozənəja tudi ozənə] m; kratice

|Organizacija združenih narodov|: **prvi veleposlanik Slovenije pri OZN-u; generalni sekretar OZN-a; kot prilastek, v imenovalniku mednarodna organizacija OZN**

{B} OZN-ov in OZN-jev

{O} EDNINA: im. OZN, rod. OZN-a tudi OZN, daj. OZN-u tudi OZN, tož. OZN, mest. pri OZN-u tudi pri OZN, or. z OZN-om tudi z OZN; DVOJINA: im. OZN-a tudi OZN, rod. OZN-ov tudi OZN, daj. OZN-oma tudi OZN, tož. OZN-a tudi OZN, mest. pri OZN-ih tudi pri OZN, or. z OZN-oma tudi z OZN; MNOŽINA: im. OZN-i tudi OZN, rod. OZN-ov tudi OZN, daj. OZN-om tudi OZN, tož. OZN-e tudi OZN, mest. pri OZN-ih tudi pri OZN, or. z OZN-i tudi z OZN

{I} EDNINA: im. [ózeèn] in [ozeèn] in [ózənə] in [ozənə], rod. [ózeèna] in [ozeèna] in [ózənəja] in [ozənəja] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], daj. [ózeènu] in [ozeènu] in [ózənəju] in [ozənəju] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], tož. [ózeèn] in [ozeèn] in [ózənə] in [ozənə], mest. [pri ózeènu] in [pri ozeènu] in [pri ózənəju] in [pri ozənəju] tudi [pri ózeèn] tudi [pri ozeèn] tudi [pri ózənə] tudi [pri ozənə], or. [z_ózeènom] in [z_ozeènom] in [z_ózənəjem] in [z_ozənəjem] tudi [z_ózeèn] tudi [z_ozeèn] tudi [z_ózənə] tudi [z_ozənə]; DVOJINA: im. [ózeèna] in [ozeèna] in [ózənəja] in [ozənəja] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], rod. [ózeènou] in [ozeènou] in [ózənəjeu] in [ozənəjeu] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], daj. [ózeènama] in [ozeènama] in [ózənəjema] in [ozənəjema] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], tož. [ózeèna] in [ozeèna] in [ózənəja] in [ozənəja] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], mest. [pri ózeènih] in [pri ozeènih] in [pri ózənəjih] in [pri ozənəjih] tudi [pri ózeèn] tudi [pri ozeèn] tudi [pri ózənə] tudi [pri ozənə], or. [z_ózeènama] in [z_ozeènama] in [z_ózənəjema] in [z_ozənəjema] tudi [z_ózeèn] tudi [z_ozeèn] tudi [z_ózənə] tudi [z_ozənə]; MNOŽINA: im. [ózeèni] in [ozeèni] in [ózənəji] in [ozənəji] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], rod. [ózeènou] in [ozeènou] in [ózənəjeu] in [ozənəjeu] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], daj. [ózeènom] in [ozeènom] in [ózənəjem] in [ozənəjem] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], tož. [ózeène] in [ozeène] in [ózənəje] in [ozənəje] tudi [ózeèn] tudi [ozeèn] tudi [ózənə] tudi [ozənə], mest. [pri ózeènih] in [pri ozeènih] in [pri ózənəjih] in [pri ozənəjih] tudi [pri ózeèn] tudi [pri ozeèn] tudi [pri ózənə] tudi [pri ozənə], or. [z_ózeèni] in [z_ozeèni] in [z_ózənəji] in [z_ozənəji] tudi [z_ózeèn] tudi [z_ozeèn] tudi [z_ózənə] tudi [z_ozənə]

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Kratice

OZN² -- [ózeèn, rod. ózeèn in ozeèn, rod. ozeèn in ózənə, rod. ózənə in ozənə, rod. ozənə] ž; kratice
|Organizacija združenih narodov|: **V reševanje politične krize se je aktivno vključila tudi OZN**

{O} EDNINA: im. OZN, rod. OZN, daj. OZN, tož. OZN, mest. pri OZN, or. z OZN; DVOJINA: im. OZN, rod. OZN, daj. OZN, tož. OZN, mest. pri OZN, or. z OZN; MNOŽINA: im. OZN, rod. OZN, daj. OZN, tož. OZN, mest. pri OZN, or. z OZN

STATUS: Predlog

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>ABS</i>	<i>IRA</i>
<i>AIDS</i>	<i>KFOR</i>
<i>AJPES</i> m	<i>KUD</i> m
<i>AJPES</i> ž	<i>KUD</i> s
<i>APZ</i>	<i>LDS</i> ž
<i>ARS</i>	<i>LDS</i> m
<i>ARSO</i> m	<i>MERS</i>
<i>ARSO</i> ž	<i>MNZ</i> m ('Ministrstvo za notranje zadeve')
<i>AV</i>	<i>MNZ</i> s ('Ministrstvo za notranje zadeve')
<i>BBC</i> m	<i>MNZ</i> ž ('medobčinska nogometna zveza')
<i>BBC</i> ž	<i>MP3</i> tudi <i>mp3</i>
<i>BDP</i>	<i>mRNA</i>
<i>BiH</i> m	<i>MRSA</i>
<i>BiH</i> ž	<i>NASA</i>
<i>BMW</i>	<i>NATO</i>
<i>BT – BRT</i>	<i>NK</i>
<i>ChatGPT</i>	<i>NLB</i> m
<i>CIA</i>	<i>NLB</i> ž
<i>COVID-19</i>	<i>NUK</i> m (<i>NUK 2</i>)
<i>DDV</i>	<i>NUK</i> ž
<i>DEMOS</i>	<i>NVO</i> m
<i>DeSUS</i> m	<i>NVO</i> ž
<i>DeSUS</i> ž	<i>OZN</i> m
<i>DJ</i>	<i>OZN</i> ž
<i>DNA</i> m	<i>PC</i>
<i>DNA</i> ž	<i>PCR</i> (<i>metoda PCR, test PCR</i>)
<i>DNK</i> m	<i>PCT</i> (<i>pogoj PCT</i>)
<i>DNK</i> prid.	<i>PDF</i> tudi <i>pdf</i>
<i>DNK</i> ž	<i>PIL</i>
<i>DOPPS</i> m	<i>PVC</i>
<i>DOPPS</i> ž	<i>RAI</i> m
<i>DUTB</i> m	<i>RAI</i> ž
<i>DUTB</i> ž	<i>RTV</i> m tudi <i>rtv</i> m
<i>DVD</i>	<i>RTV</i> ž tudi <i>rtv</i> ž
<i>EKG</i> m	<i>SARS</i>
<i>EKG</i> prid.	<i>SAZU</i> m
<i>EMŠO</i>	<i>SAZU</i> ž
<i>ETA</i>	<i>SD</i> ž
<i>EU</i> m	<i>SD</i> m
<i>EU</i> ž	<i>SDS</i> m ('Slavistično društvo Slovenije')
<i>FBI</i>	<i>SDS</i> ž ('Slovenska demokratska stranka')
<i>FDV</i> m	<i>SDS</i> m ('Slovenska demokratska stranka')
<i>FDV</i> ž	<i>SLS</i> ž
<i>FF</i> m	<i>SLS</i> m
<i>FF</i> ž	<i>SMC</i> ž
<i>FIFA</i>	<i>SMC</i> m
<i>FM</i> tudi <i>fm</i>	<i>SMS</i> tudi <i>sms</i>
<i>GSM</i> tudi <i>gsm</i>	<i>SNG</i> m
<i>HTML</i> tudi <i>html</i>	<i>SNG</i> s
<i>IMF</i>	<i>SS</i> ž ('Slovenska slovnica')

SS m ('nacistična vojaška organizacija')
SSKJ (*SSKJ2*)
STA m
STA ž
SVL (*SVL I*)
ŠOS m
ŠOS ž
TEŠ m (*TEŠ 6*)
TEŠ ž
TIGR
TV m tudi *tv* m
TV prid. tudi *tv* prid.

TV ž tudi *tv* ž
UDBA
UEFA
UNESCO
UNICEF
UV
WHO m
WHO ž
ZDA
ZIL-1
ZMed
ZRC SAZU

Lastna imena (osebna, moška)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **320** imen. Prvotno je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bila iz skupine 200 najpogosteje rabljenih imen v Republiki Sloveniji izbrana:

- (1) imena, ki so problematična z vidika oblikospreminjanja, npr. orodniške preglašene oblike;
- (2) imena, pri katerih se pogovorno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Niko*), oziroma neimenovalniško prekrivna podobna imena (*Nik*);
- (3) imena, v katerih se obvezno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Jure*);
- (4) imena na končni *c j č ž š* in samoglasnik *o*, ki se v pogovornem jeziku ne preglašujejo (*Aco, Božo, Braco, Joco*);
- (5) imena, v katerih je zev lahko zaprt s soglasnikom *j* tudi v zapisu (*Damijan, Fabian – Fabijan*) ali pa je črka *i* izgovorjena kot *j* (*Fabián* [fabján]);
- (6) imena, ki lahko izgubljajo neobstojni polglasnik (*Klemen*);
- (7) imena, ki so enakozvočna z ženskimi imeni (*Aljoša, Saša*);
- (8) imena z dvojno paradigmo (*Luka*).

Drugo merilo za sprejem osebnih lastnih imen v geslovnik *ePravopisa* je **enakozvočnost**, ki se pojavlja ob redigiranju občnoimenskih poimenovanj, npr. poimenovanj nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*bert – Bert, tony – Tony*). Po tem merilu se v sklop vključujejo tudi svetopisemska imena, ki imajo enakozvočne občnoimenske različice, npr. *benjamin* 'najmlajši', [rastlina] – *Benjamin*; *metuzalem* 'stari', [stoletnik] – *Metuzalem*, ter nekatera imena, ki so izhodišče za poimenovanja pripadnikov oz. pripadnic, npr. *Avguštin – avguštinec* 'pripadnik reda avguštincev' (tako tudi *Frančišek*).

Geslovnik smo v letu 2017 razširili tudi z imeni, ki so **podstava izlastnoimenskim pridevnikom** v stalnih besednih zvezah (*Martin: Martinova nedelja; Evstahij: Evstahijeva cev*).

Leta 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik moških imen so bila tako sprejeta zlasti prevzeta imena (*Bob, Bruce, Carlo, Eric, Harry, John, Kirk, Sándor, Silvin, Stevie, Yves ...*).

Leta 2021 in 2022 so bila uslovarjena osebna imena iz prevzemalnih preglednic za italijanščino in španščino (*Antonio, Federico, Francesco; Juan*), v letu 2023 pa od slovanskih poljska, slovaška in češka osebna moška imena (*Kazimierz, Zdzisław; Vojtech, Pavol; Jiří, Přemysl*), od ugrofinskih pa estonska in finska imena (*Aivar, Villu; Jukka, Kyösti*), ob teh pa tudi imena, razširjena v različnih jezikih, npr. *Andrea, Guido, Rastislav ...*

NOVOSTI:

V letu 2020 je bilo vsako uslovarjeno ime preverjeno tudi z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. angleško *George* [džórdž-], nemško *Georg* [géorg-] in francosko *Georges* [žórž-]. Enako velja za imena, enakopisna s priimki: *Bernard* [bernárd-] in [bêrnard-], *Martin* [martín] in [mártin] ...

Dodana so bila tudi imena, ki nastopajo kot nadomestna (stereotipna) imena za skupine prebivalcev: *Janez, Hans, Fritz, Fric ...*

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001 glede pregibanja in besedotvorja, razen pri uvajanju naglasnih dvojnic nekaterih imen (*Aleš* [alèš] in [áleš]), pri katerih opažamo spremembe tudi v osrednjeslovenski normi. Pri teh imenih je bilo dodano v slovar t. i. normativno pojasnilo z vsebino: *Slovenska osebna imena naglašujemo tudi po regionalni ali rodbinski navadi, ki jo ohranjamo v knjižnem jeziku. Nosilci imena Martin v vzhodnoslovenskega območja se navadno odločajo za izgovor [mártin]*. Pojasnilo je dodano tudi pri tistih imenskih iztočnicah, za katere sistem predvideva preglaševanje, a se v pogovornem jeziku to že opušča, ta praksa pa se razširja tudi v manj formalne položaje knjižnega jezika, npr. Pod vplivom pogovornega pregibanja se pri sklanjanju v manj formalnih knjižnojezikovnih položajih opušča preglas, npr. z *Božom*.

Novost v slovarju glede na SP 2001 je prikaz skladenjskih položajev ob občnoimenskem jedru besedne zveze, ki lahko vpliva na nepregibnost ali ničto pregibnost imen v vlogi prilastka, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »kot prilastek, v imenovalniku« (*Karl* kot prilastek, v imenovalniku *Nemško ime Karl naj bi nastalo iz starovisokonemške besede karl v pomenu »mož, soprog«*).

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Niko* in *Nik*: *Nikov*). Z vodilko je opozorjeno na večdelne iztočnice vladarskih imen, v katerih se pojavlja ime kot ena od sestavin, npr. *Franc* primerjaj *Franc Jožef I.*, *Franc I. Francoski*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatskih možnosti: medtem ko smo za osebna lastna imena tipa *Luka* (*Luke* in *Luka*) ugotovili, da je sklanjanje po prvi moški in prvi ženski (drugi moški) sklanjatvi enakovredno in je zato povezano z dvojnično oznako »in«, smo pri tipu *Roza* (tako še *Kaligula*, *Mahatma*, *Petruška*), kjer gre za vzdevke ali kot priimke rabljena imena, odkrili precej večjo pojavnost oblik, ki sledijo ženski paradigmi (z *Mahatmo*), zato smo dvojnico (npr. z *Mahatmom*) uvedli kot neprednostno (tj. uvedeno z dvojnično oznako »tudi«). Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aco -a [áco, rod. áca] m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: predavanje *Aca Pepevnika*; *Z Acom/Acem se že dolgo nisva videla*

{B} *Acov* redko *Acev*

{O} EDNINA: im. *Aco*, rod. *Aca*, daj. *Acu*, tož. *Aca*, mest. pri *Acu*, or. z *Acom* redko z *Acem*; DVOJINA: im. *Aca*, rod. *Acov* redko *Acev*, daj. *Acoma* redko *Acema*, tož. *Aca*, mest. pri *Acih*, or. z *Acoma* redko z *Acema*;

MNOŽINA: im. *Ací*, rod. *Acov* redko *Acev*, daj. *Acom* redko *Acem*, tož. *Ace*, mest. pri *Acih*, or. z *Ací*

{I} EDNINA: im. [áco], rod. [áca], daj. [ácu], tož. [áca], mest. [pri ácu], or. [z_ácom] redko [z_ácem];

DVOJINA: im. [áca], rod. [ácou] redko [áceu], daj. [ácoma] redko [ácema], tož. [áca], mest. [pri ácih], or.

[z_ácoma] redko [z_ácema]; MNOŽINA: im. [áci], rod. [ácou] redko [áceu], daj. [ácom] redko [ácem], tož.

[áce], mest. [pri ácih], or. [z_áci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška)

Bruce -cea [brús, rod. brúsa] m; ime bitja, osebno ime

|angleško moško ime|: koncert *Brucea Springsteena*

{B} *Bruceov*

{O} EDNINA: im. *Bruce*, rod. *Brucea*, daj. *Bruceu*, tož. *Brucea*, mest. pri *Bruceu*, or. z *Bruceom*; DVOJINA:

im. *Brucea*, rod. *Bruceov*, daj. *Bruceoma*, tož. *Brucea*, mest. pri *Bruceih*, or. z *Bruceoma*; MNOŽINA: im.

Brucei, rod. *Bruceov*, daj. *Bruceom*, tož. *Brucee*, mest. pri *Bruceih*, or. z *Brucei*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška)

Fabian¹ -a [fêjbijen, rod. fêjbijena] m; ime bitja, osebno ime

|angleško moško ime|: zmagovalni gol vezista Fabiana Delpha; |angleški priimek|: podvig nekdanjega astronavta Johna Fabiana

{B} Fabianov

{O} EDNINA: im. Fabian, rod. Fabiana, daj. Fabianu, tož. Fabiana, mest. pri Fabianu, or. s Fabianom;

DVOJINA: im. Fabiana, rod. Fabianov, daj. Fabianoma, tož. Fabiana, mest. pri Fabianih, or. s Fabianoma;

MNOŽINA: im. Fabiani, rod. Fabianov, daj. Fabianom, tož. Fabiane, mest. pri Fabianih, or. s Fabiani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Lastna imena (priimki)

Fabian² -a [fábijan, rod. fábijana in fábjan, rod. fábjana] m; ime bitja, osebno ime

|moško ime v več jezikih|: Za Fabianom je zaostal za 16 sekund; |priimek v več jezikih|: dosežki sodelavca Fabiana

{B} Fabianov

{O} EDNINA: im. Fabian, rod. Fabiana, daj. Fabianu, tož. Fabiana, mest. pri Fabianu, or. s Fabianom;

DVOJINA: im. Fabiana, rod. Fabianov, daj. Fabianoma, tož. Fabiana, mest. pri Fabianih, or. s Fabianoma;

MNOŽINA: im. Fabiani, rod. Fabianov, daj. Fabianom, tož. Fabiane, mest. pri Fabianih, or. s Fabiani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Lastna imena (priimki); Italijanščina

Klemen -mna in **Klemen** -a [klémən, rod. klémna in kleména] m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: Napisal je članek o glasbeniku Klemnu/Klemenu

{B} Klemnov in Klemenov

{O} EDNINA: im. Klemen, rod. Klemna in Klemena, daj. Klemnu in Klemenu, tož. Klemna in Klemena, mest. pri Klemnu in pri Klemenu, or. s Klemnom in s Klemenom; DVOJINA: im. Klemna in Klemena, rod.

Klemnov in Klemenov, daj. Klemnoma in Klemenoma, tož. Klemna in Klemena, mest. pri Klemnih in pri

Klemenih, or. s Klemnoma in s Klemenoma; MNOŽINA: im. Klemni in Klemeni, rod. Klemnov in

Klemenov, daj. Klemnom in Klemenom, tož. Klemne in Klemene, mest. pri Klemnih in pri Klemenih, or. s

Klemni in s Klemeni

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška)

Nik -a [ník, rod. níka] m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: Vse najboljše ji želi brat Nik; Igro je odločil gol Nika Zupančiča

{B} Nikov

{O} EDNINA: im. Nik, rod. Nika, daj. Niku, tož. Nika, mest. pri Niku, or. z Nikom; DVOJINA: im. Nika, rod.

Nikov, daj. Nikoma, tož. Nika, mest. pri Nikih, or. z Nikoma; MNOŽINA: im. Niki, rod. Nikov, daj. Nikom,

tož. Nike, mest. pri Nikih, or. z Niki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aco

Adam

Ahac

Aivar

Aleksander

Aleš

Alfieri

Aljaž

Aljoša

Alojzij

Ambrož

Andraž

Andrea

Andrej

Andrew

Andrzej

Andy

Anej

Antoine

Antonij

Antonijo

Antonio

Anže

Atahualpa

Atanazij
Atila
August
Avgust
Avguštin
Azeglio
Benedikt
Benjamin
Bernard
Bert
Bill
Blaž
Bob
Bogomir
Bolek (Lolek in Bolek)
Bor
Boris
Božo
Braco
Bruce
Bystrík
Calvin
Carlo
Celestin
Cene
Cezar
Cezary
Charles
Črtomir
Damijan
Damir
Damjan
Danilo
Dante
Dave
David
Davor
Dominik
Dominique
Drejček
Dylan
Enno
Enzo
Eric
Evstahij
Fabian
Fabián
Fabijan
Fabjan
Federico
Ferencz
Filip
Franc
Francesco
Franci
Françios

Frančišek
Franjo
Franz
Fred
Fric
Fritz
Gabriele
Gabrijel
Gal
Gašper
Georg
George
Georges
Giacomo
Gianni
Gilbert
Gioacchino
Gioachino
Giordano
Giotto
Gottsched
Grega
Gregor
Guido
Hadrijan
Haile
Hannu
Hans
Harry
Hermann
Hynek
Iacopo
Ignac
Igor
Ivan
Ivica
Ivo
Izidor
Jaan
Jacopo
Jadran
Jaka
Jakob
Janez
Jani
Janko
Jaša
Jean
Jeremija
Jernej
Jiří
Joco
Joe
John
Jona
Jordan

Jörg
Joško
Jože
Jožef
Juan
Judež
Jukka
Július
Jurček
Jure
Jürgen
Jurica
Jurij
Kalle
Karel
Karl
Karlček
Karol
Kazimierz
Kent
Kirk
Klavdij
Klemen
Kočo
Krešo
Kuzma
Kyösti
Lawrence
Lee
Lennart
Lev
Lorenzo
Lovro
Lubor
Luchino
Ludovít
Luigi
Luka
Łukasz
Maciej
Maj
Maks
Maksimijan
Marcello
Marcin
Marek
Marij
Marijo
Mario
Mark
Marko
Martin
Matej
Matevž
Matic
Matija

Matjaž
Matthew
Matti
Maurizio
Metuzalem
Michal
Michał
Michelangelo
Mičo
Miha
Mihael
Mika
Miłosz
Miloš
Mirko
Miro
Mišo
Mitja
Mohor
Mojmir
Morgan
Mujo
Mutt
Nedžo
Nejc
Nešo
Niccolò
Nik
Niko
Nikolaj
Nino
Noah
Oskar
Pajo
Pasquale
Pavel
Pavelček
Pavle
Pavol
Paweł
Peter
Pierre
Piotr
Pozzo
Přemysl
Primož
Pulcinella
Quasimodo
Rado
Rafael
Raffaello
Rajko
Ralph
Rastislav
Renato
Rene

Risto
Robin
Roman
Rudi
Sajo
Samir
Samo
Samuel
Sándor
Saš
Saša
Sašo
Savin
Serge
Sergej
Sergio
Silvester
Silvin
Silvo
Simon
Slavko
Stawomir
Srečko
Srečo
Stanko
Stevie
Stewart
Stuart
Sucre
Tadej
Tapio
Tennessee
Tiberij
Tihomir
Timotej

Tine
Tit
Tom
Tomasz
Tomaž
Tony
Trajan
Urban
Uroš
Valdur
Välko
Valter
Vasja
Vid
Viktor
Villu
Vincenc
Vincenzo
Vinko
Vittorio
Vladimir
Vladimír
Vlado
Vojan
Vojko
Vojtech
Voranc
Wojciech
Yves
Zdravko
Zdsiław
Zlatko
Zvonko
Željko
Žiga

Lastna imena (osebna, ženska)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **148** imen. Prvotno je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bila iz skupine 200 najpogosteje rabljenih imen v Republiki Sloveniji izbrana:

- (1) imena, ki so problematična z vidika besedotvorja, npr. pri tvorbi svojilnega pridevnika (-ica : -ičin);
- (2) imena, ki so homonimna moškimi imenom (*Aljoša, Saša*);
- (3) dvodelna imena (*Ana Marija, Marija Vera*);
- (4) nesklonljiva imena (*Ines*);
- (5) imena z enozložno podstavo (*Lea*), hkrati z njihovimi poslovenjenimi oblikami (*Leja*).

Pri redigiranju v letu 2017 smo v geslovník *ePravopisa* sprejeli tudi imena, ki so podstava različnim izlastnoimenskim pridevnikom, ki v stalnih besednih zvezah označujejo npr. nagrade (*Viktorija > Viktorijin križ*), ali so enakozvočna občnoimenskim poimenovanjem nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*emmy – Emmy*) ter zemljepisnim imenom (*luna – Luna*). Po tem merilu se v sklop vključujejo tudi imena, ki so izhodišče za poimenovanja pripadnikov oz. pripadnic, npr. *Cecilija – ceciljanec, ceciljanka* 'pripadnik, pripadnica ceciljanskega gibanja'.

Leta 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovník ženskih imen so bila tako sprejeta zlasti imena neslovenskega izvora (*Doris, Edith, Jean, Joan, Whoopi ...*).

V letu 2020 je bilo vsako uslovarjeno ime preverjeno tudi z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. angl. *Edith* [ídit], fr. *Edith* [edít]. Leta 2021 in 2022 so bila uslovarjena osebna imena iz prevzemalnih preglednic za italijanščino in španščino (*Sophia*), v letu 2023 pa od slovanskih poljska, slovaška in češka osebna ženska imena (*Elżbieta; Maria [márja]; Věra*), od ugrofinskih pa estonska imena (*Elva*), ob teh pa tudi imena, razširjena v različnih jezikih, npr. *Martina, Daniela ...*

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, ko smo spremembo naglasne norme oprli na ugotovitev o govorni realizaciji z vmesnim *j*. Vsako uslovarjeno ime je preverjeno tudi z vidika pisno-glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. slovaško *Mária* [márja], poljsko *Maria* [marja] in nemško *Maria* [marja]. Spremenjen je bil naglas na imenu *Tea* ([têa] namesto [téa] po SP 2001), ker je bil prej podrejen moški obliki *Teodor* [téodor].

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Teja: Tejin; Tea: Tein* in *Tejin*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Elva² -e [élva, rod. élve] ž; ime bitja, osebno ime

[žensko ime]: **Bili smo na obisku pri Elvi**

{B} Elvin

{O} EDNINA: im. Elva, rod. Elve, daj. Elvi, tož. Elvo, mest. pri Elvi, or. z Elvo; DVOJINA: im. Elvi, rod. Elv, daj. Elvama, tož. Elvi, mest. pri Elvah, or. z Elvama; MNOŽINA: im. Elve, rod. Elv, daj. Elvam, tož. Elve, mest. pri Elvah, or. z Elvami

{I} EDNINA: im. [élva], rod. [élve], daj. [élvi], tož. [élvo], mest. [pri élvi], or. [z_élvo]; DVOJINA: im. [élvi], rod. [élu] in [élu], daj. [élvama], tož. [élvi], mest. [pri élvah], or. [z_élvama]; MNOŽINA: im. [élve], rod. [élu] in [élu], daj. [élvam], tož. [élve], mest. [pri élvah], or. [z_élvami]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, ženska)

Elżbieta -e [elżbjéta, rod. elżbjéte] ž; ime bitja, osebno ime

[poljsko žensko ime]: **Med poljskimi plemkinjami je bilo veliko Elżbiet**

{B} Elżbietin

{O} EDNINA: im. Elżbieta, rod. Elżbiete, daj. Elżbieti, tož. Elżbieto, mest. pri Elżbieti, or. z Elżbieto; DVOJINA: im. Elżbieti, rod. Elżbiet, daj. Elżbietama, tož. Elżbieti, mest. pri Elżbietah, or. z Elżbietama; MNOŽINA: im. Elżbiete, rod. Elżbiet, daj. Elżbietam, tož. Elżbiete, mest. pri Elżbietah, or. z Elżbietami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, ženska); Poljščina

Teja -e [têja, rod. têje] ž; ime bitja, osebno ime

[žensko ime]: **Bila sem pri sosedi Teji**

{B} Tejin

{O} EDNINA: im. Teja, rod. Teje, daj. Teji, tož. Tejo, mest. pri Teji, or. s Tejo; DVOJINA: im. Teji, rod. Tej, daj. Tejama, tož. Teji, mest. pri Tejah, or. s Tejama; MNOŽINA: im. Teje, rod. Tej, daj. Tejam, tož. Teje, mest. pri Tejah, or. s Tejami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, ženska)

Věra -e [vjêra, rod. vjêre] ž; ime bitja, osebno ime

[češko žensko ime]: **literarna dela Věre Noskove**

{B} Věrin

{O} EDNINA: im. Věra, rod. Věre, daj. Věri, tož. Věro, mest. pri Věri, or. z Věro; DVOJINA: im. Věri, rod. Věr, daj. Věrama, tož. Věri, mest. pri Věrah, or. z Věrama; MNOŽINA: im. Věre, rod. Věr, daj. Věram, tož. Věre, mest. pri Věrah, or. z Věrami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, ženska); Češčina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aljoša

Ana

Ana Marija

Anamarija

Andrea

Andreja

Anica

Audrey

Augusta

Ava

Beatrice

Béatrice

Billie

Brie

Catherine

Cecilija

Céline

Cher

Cita

Coco

Dafne

Danica

Daniela
Dike
Dominika
Dominique
Doria
Doris
Dragica
Edith
Elva
Elżbieta
Ema
Emilia
Emilija
Emmy
Eva
Evgenija
Flora
Gabriela
Gabriele
Gabrijela
Gaja
Gea
Geja
Geneviève
Gina
Giulietta
Goga
Greta
Gruša
Helena
Ifigenija
Ines
Irena
Iris
Isabela
Isabella
Ita
Ita Rina
Izabela
Jana
Jane
Jean
Jerica
Joan
Jožica
Judy
Jurgita
Karin
Karla
Karmen
Lara
Lauren
Lea
Lee
Leja
Livia

Livija
Ljubica
Lorena
Lucija
Luna
Magdalena
Maja
Máňa
Manca
Margherita
Maria
Mária
Marica
Marija
Marija Vera
Marilyn
Mariuccia
Marlene
Martina
Mata Hari
Mateja
Matilda
Mia
Mija
Milica
Miranda
Mirna
Mojca
Natalie
Neža
Nika
Nike
Nives
Pavla
Pepa
Pia
Pija
Rita
Robin
Saša
Selena
Slavica
Sofia
Sofija
Sophia
Suzy
Tamara
Tea
Teja
Tennessee
Teodora
Terezija
Tia
Tija
Uršula
Vera

*Věra
Veronika
Vesna
Vida
Viktorija*

*Whoopi
Zofia
Zofka
Zulia
Živa*

Lastna imena (priimki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **957** priimkov. Prvotni seznam je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bili iz skupine 200 najbolj razširjenih priimkov v Republiki Sloveniji izbrani:

- (1) priimki, ki so problematični z vidika oblikospreminjanja, npr. orodniške preglašene oblike;
- (2) priimki, v katerih se pogovorno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Jenko*);
- (3) priimki, v katerih se obvezno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Černe*);
- (4) priimki, ki izgubljajo neobstojni samoglasnik (*Krivíc*);
- (5) priimki z naglasno in oblikoslovno dvojnico (*Kovačič* [kováčič] in [kôvačič]);
- (6) priimki na končni *c j č ž š* in samoglasnik *o*, ki se v pogovornem jeziku ne preglašujejo (*Pozzo*, *Lenčo*);
- (7) priimki, enakozvočni z deležniki na *-n*, pri katerih je izpad neobstojnega polglasnika pregibna možnost (*Raztresen*).

Geslovnik smo v letu 2017 razširili predvsem s priimki, ki so podstava izlastnoimenskim pridevnikom v stalnih besednih zvezah (*Knafelc: Knafelčeva markacija; Higgs: Higgsov bozon*).

Vključeni so tudi priimki, ki so posebnost zaradi enakopisnih stvarnih imen ženskega spola (*Honda, Škoda, Tesla*), in priimki znanih oseb ženskega spola (*Apgar, Montessori*).

Leta 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih in umetniških imenih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice. V geslovnik priimkov so bili tako sprejeti zlasti priimki neslovenskega izvora (*Cocker, Guevara, Hepburn, Orwell, Starr ...*).

Pri uslovarjanju posebnih besednih zvez, ki pomenijo jedi (*omaka Wellington*) ali nagrade (*nagrada Saharova*), so bili uslovarjeni tudi priimki tipa *Pavlova* (*torta Pavlove*), *Stroganov* (*biftek Stroganov*), ki so po izvoru pridevniški. Podobno *Nablocka, Pavlov*.

Vključeni so bili nekateri priimki plemiških in vladarskih rodbin (*Borgia, Grimaldi, Karađorđević, Tudor*).

Priimki s predimki so vključeni tudi v samostojen problemski sklop.

Leta 2021 in 2022 so bili uslovarjeni priimki iz prevzemalnih preglednic za italijanščino in španščino (*Aguirre, Alberti, Alexandre*), v letu 2023 pa od slovanskih poljski, slovaški in češki priimki (*Wolny, Mickiewicz, Sikorski; Chalupka, Kmeť, Mňáčko; Čapek, Masaryk*), od ugrofinskih pa estonski in finski priimki (*Männik, Uukkivi; Ahtisaari, Waltari*), ob teh pa tudi priimki, razširjeni v različnih jezikih, npr. *Olsen, Frankl ...*

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen pri uvajanju naglasnih dvojnic nekaterih priimkov (*Kovačič* [kováčič] in [kôvačič]).

Priimki imajo individualnega nanosnika, sprememba glede na SP 2001 je upoštevanje rabe pri francoskih imenih z izgovorjenim izglasnim [r], za katere je očitno, da prednostno ne podaljšujejo osnove z *j*, temveč je ta možnost redka, pri posameznih zvezah celo neizražena (*Ampère: Amperov* in ne *Amperjev zakon*). Oblika brez podaljšave je zato v slovarju zapisana na prvem mestu (*Apollinaire: Apollinaira* in *Apollinairja*).

V letu 2020 je bil vsak uslovarjeni priimek preverjen tudi z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. sl. *Kóvač* [kôvač], slv. *Kovač* [kováč]. Enako velja za priimke, enakopisne z imeni: *Bernard* [bernárd-] in [bêrnard-], *Martin* [martín] in [mártin] ...

Kot posebne iztočnice so uvedene tiste, pri katerih se ob priimkih pogosto pojavljajo osebe ženskega spola (*Apgar, Garland, Hepburn, Montessori, Piaf*). Redakcija za ženski spol je zaradi prevladujoče rabe uvedena s pojasnilom »navadno ob ženskem imenu ali samostalniku v vlogi poklicnega, vljudnostnega, akademskega naziva«, saj se priimki ženskega spola pojavljajo ne le ob osebnih imenih (*sistem Virginije Apgar, pedagogika Marije Montessori*), temveč tudi ob nekaterih samostalnikih ženskega spola, ki pomenijo poklic, naziv, družbeni status, npr. *slikarstvo grofice Attems, ime političarke Gandhi*.

Nekateri priimki zgodovinskih osebnosti so bili v preteklosti pisno podomačeni (*Luther > Luter, Gandhi > Gandi, Valvasor > Valvazor*), danes pa je podomačena oblika priimka redko v rabi, zato je na te primere opozorjeno s pojasnilom« npr. *Luther* kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki *Luter*.

Slovarski sestavek sklence besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Černe: B Černetov*).

Z vodilko »primerjaj« (= prim.) so povezane iztočnice:

- a) ki imajo isti denotat, npr. variante priimkov iz različnih jezikov; daljša in krajša oblika priimka (*García Lorca – Lorca*);
- b) enakozvočnice z občnimi besedami (*Bobnar – bobnar, Šolar – šolar*);
- c) pri slovanskih imenih ženska in moška oblika priimka (*Kováč – Kováčová*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Grimaldi¹ -ja [grimáldi, rod. grimáldija] m; ime bitja, osebno ime |priimek|: Župani so se sestali s prefektom Grimaldijem; |pripadnik italijanske plemiške rodbine|: Z nasledstvom Alberta II. Grimaldija na monaškem knežjem prestolu je bila izdana serija kovancev z njegovo podobo; kot prilastek, v imenovalniku Portreti članov družine Grimaldi so pogost motiv monaških znamk; v množini **Grimaldiji** |italijanska plemiška rodbina|: Po francoski revoluciji so se Grimaldiji znašli v izropani palači in opustošeni kneževini; dvorec Grimaldijev

{B} Grimaldijev

{O} EDNINA: im. Grimaldi, rod. Grimaldija, daj. Grimaldiju, tož. Grimaldija, mest. pri Grimaldiju, or. z Grimaldijem; DVOJINA: im. Grimaldija, rod. Grimaldijev, daj. Grimaldijema, tož. Grimaldija, mest. pri Grimaldijih, or. z Grimaldijema; MNOŽINA: im. Grimaldiji, rod. Grimaldijev, daj. Grimaldijem, tož. Grimaldije, mest. pri Grimaldijih, or. z Grimaldiji

{I} EDNINA: im. [grimáldi], rod. [grimáldija], daj. [grimáldiju], tož. [grimáldija], mest. [pri grimáldiju], or. [z_grimáldijem]; DVOJINA: im. [grimáldija], rod. [grimáldijeu], daj. [grimáldijema], tož. [grimáldija], mest. [pri grimáldijih], or. [z_grimáldijema]; MNOŽINA: im. [grimáldiji], rod. [grimáldijeu], daj. [grimáldijem], tož. [grimáldije], mest. [pri grimáldijih], or. [z_grimáldiji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Imena vladarskih in plemiških rodbin; Italijansčina

Jenko -a [jénko, rod. jénka] m; ime bitja, osebno ime
|priimek|; |slovenski pesnik in pisatelj|: zbirka pesmi Simona Jenka; Srečevali so se s Simonom Jenkom, ki je bil pri Kuraltovih domači učitelj; v prenesenem pomenu |Jenkova dela|: Jenka smo brali že v zgodnjih letih

{B} Jenkov

{O} EDNINA: im. Jenko, rod. Jenka, daj. Jenku, tož. Jenka, mest. pri Jenku, or. z Jenkom; DVOJINA: im. Jenka, rod. Jenkov, daj. Jenkoma, tož. Jenka, mest. pri Jenkih, or. z Jenkoma; MNOŽINA: im. Jenki, rod. Jenkov, daj. Jenkom, tož. Jenke, mest. pri Jenkih, or. z Jenki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki)

Pozzo -a [póco, rod. póca] m; ime bitja, osebno ime
|moško ime|: Na odru spoznamo slepega Pozza in njegovega slugo Luckyja; S Pozzom/Pozzem sta čakala Godota; |priimek|; |italijanski slikar|: Baročna ljubljanska stolnica je delo arhitekta Andrea Pozza

{B} Pozzov redko Pozzev

{O} EDNINA: im. Pozzo, rod. Pozza, daj. Pozzu, tož. Pozza, mest. pri Pozzu, or. s Pozzom redko s Pozzem; DVOJINA: im. Pozza, rod. Pozzov redko Pozzev, daj. Pozzoma redko Pozzema, tož. Pozza, mest. pri Pozzih, or. s Pozzoma redko s Pozzema; MNOŽINA: im. Pozzi, rod. Pozzov redko Pozzev, daj. Pozzom redko Pozzem, tož. Pozze, mest. pri Pozzih, or. s Pozzi

{I} EDNINA: im. [póco], rod. [póca], daj. [pócu], tož. [póca], mest. [pri pócu], or. [s_pócom] redko [s_pócem]; DVOJINA: im. [póca], rod. [pócou] redko [póceu], daj. [pócoma] redko [pócoma], tož. [póca], mest. [pri pócih], or. [s_pócoma] redko [s_pócoma]; MNOŽINA: im. [póci], rod. [pócou] redko [póceu], daj. [pócom] redko [pócem], tož. [póce], mest. [pri pócih], or. [s_póci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Lastna imena (osebna, moška); Italijanščina

Uukkivi -ja [úkivi, rod. úkivija] m; ime bitja, osebno ime
|estonski priimek|: nastop Iva Uukkivija; V filmu je igral z Uukkivijem

{B} Uukkivijev

{O} EDNINA: im. Uukkivi, rod. Uukkivija, daj. Uukkiviju, tož. Uukkivija, mest. pri Uukkiviju, or. z Uukkivijem; DVOJINA: im. Uukkivija, rod. Uukkivijev, daj. Uukkivijema, tož. Uukkivija, mest. pri Uukkivijih, or. z Uukkivijema; MNOŽINA: im. Uukkiviji, rod. Uukkivijev, daj. Uukkivijem, tož. Uukkivije, mest. pri Uukkivijih, or. z Uukkiviji

{I} EDNINA: im. [úkivi], rod. [úkivija], daj. [úkiviju], tož. [úkivija], mest. [pri úkiviju], or. [z_úkivijem];

DVOJINA: im. [úkivija], rod. [úkivijeu], daj. [úkivijema], tož. [úkivija], mest. [pri úkivijih], or.

[z_úkivijema]; MNOŽINA: im. [úkiviji], rod. [úkivijeu], daj. [úkivijem], tož. [úkivije], mest. [pri úkivijih], or. [z_úkiviji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Estonščina; Lastna imena (priimki)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aalto

Abbe

Abel

Abélard – Abelard

Adamič

Addison

Agricola

Aguirre

Ahtisaari

Alberti

Aleixandre

Alfieri

Alighieri

Aljaž

Alzheimer

Ambrožič

Amery

Ampère

Amundsen

Andersen

Angel

Ångström

Anouilh
Apgar
Arafat
Arhar
Artaud
Asperger
Assange
Astaire
Atkins
Atkinson
Aun
Austen
Avogadro
Avsenik
Babelj
Babič
Bacchelli
Bacon
Badjura
Badoglio
Bahýl'
Bajc
Bajec
Balint
Balzac
Barents
Barilla
Barr
Bartol
Bartsch
Basedow
Báťa
Beaufort
Beccaria
Becquerel
Bell
Bellocchio
Beňáčková
Beniak
Bergoglio
Bernoulli
Berry
Bertolucci
Bessemer
Betetto
Bethe
Bevc
Bevilacqua
Bevk
Bezljaj
Biasutti
Blagaj tudi Blagay
Blažič
Bleiweis
Bloudek
Bobnar

Bobnič
Bobul'ová
Boccaccio
Boccherini
Bogataj
Bolek
Bolívar
Boltzmann
Bonaparte
Bonča
Bonfigli
Boole
Bor
Borghese
Borgia
Borovský
Borštnik
Bosch
Bošnjak
Botticelli
Bowie
Boyle
Božič
Braille
Braun
Bray
Brecelj
Brecl
Bregar
Breiner
Brezec
Březina
Bric
Briggs
Bródka
Brodziński
Browning
Brunelleschi
Büchner
Budal
Budau
Bukovec
Buonarroti
Buscetta
Bush
Buzzati
Byron
Cabral
Cage
Calvin – Kalvin
Camões
Campigli
Camus
Cankar
Capogrossi
Carducci

Carpaccio
Carrara
Caruso
Casanova
Cassini
Cavazza
Cecchi
Céline
Celzij
Cerar
Cervantes
Chalupka
Chanel
Chaplin
Chapman
Chavez
Cherubini
Chiesa
Churchill
Chytilová
Cieszkowski
Cieśla
Cikuta
Cimperman
Ciuha
Cjuha
Clementi
Cochrane
Cocker
Codelli
Coelho
Collodi
Conti
Cooper
Corneille
Coulomb
Courrèges
Coward
Crawford
Creutzfeldt
Croce
Crohn
Cuneo
Curie
Curtis
Cvetko
Čapek
Čaputová
Čeh
Čeljuskin
Černe
Červjakov
Čop
Čuk
Čuš
Dąbrowska

Dąbrowski
Dajnko
Dalmatinac
Daneu
Danev
Darwin
Davis
Day
Dębski
Degas
Demšar
Deneuve
Derrida
Deutsch
Diderot
Diesel
Dietrich
Disney
Dodge
Dolenc
Dolinar
Dominik
Doppler
Doria
Dósza
Douglas
Down
Drożdżowski
Dudek
Dudok
Đurdiak
Đurdiaková
Đuriček
Đuričková
Đurišin
Dvořák
Dylan
Dziedzic
Dzurinda
Dzurindová
Đoković
Edison
Einspieler
Einstein
Enno
Epstein
Ericsson
Erjavec
Ertl
Esterházy
Fabian
Fabián
Fabijan
Fahrenheit
Fajdiga
Fallaci

Fándly
Fanzago
Faraday
Farnese
Fassbinder
Fehling
Ferré
Feuerbach
Fibonacci
Filipič
Flaubert
Fleischmann
Foix
Franc
Frankl
Franz
Freud
Frey
Freycinet
Gabriele
Gajšek
Galiani
Galilei in Galilej
Gallus
Gandhi – Gandhi
Garbo
García
García Lorca
García Marquez
Gardner
Garibaldi
Garland
Garros
Gatnik
Gauss
Gay-Lussac
Geiger
Gerbec
Gerbic
Gerbič
Gherardi
Ghiberti
Ghirlandaio
Giammaria
Gibson
Gigli
Gilbert
Giordano
Giraldi
Givenchy
Glazer
Gnoli
Gobineau
Godec
Goethe
Gogolj

Goldberg
Goldoni
Goldschmidt
Goldwyn
Golgi
Golia
Golián
Goncourt
Göncz
Gonzaga
Gorenc
Gorjan
Gorjup
Gorki
Górski
Graham
Gramsci
Granger
Grašo
Gray
Gregorčič
Gregorič
Grimaldi
Grimm
Gruden
Grum
Gruša
Grzesiuk
Guarini
Guevara
Guicciardini
Guido
Habsburg
Hacquet
Hafner
Häkkinen
Halley
Harrison
Hašek
Hauc
Haüy
Havel
Havránek
Havrilla
Haydn
Häyry
Hayworth
Hegel
Heidegger
Hemingway
Henry
Hepburn
Herschel
Hertz
Heyerdahl
Higgs

Highfield
Hitler
Hmeljnicky
Hočevar
Hodžić
Hofer
Holiday
Holliday
Honda
Hood
Hooke
Horáková
Hornbein
Hoxha
Hrabal
Hribar
Hriberšek
Hribršek
Hubble
Hula
Humar
Hume
Hurban
Hynek
Ibsen
Ilić
Ionesco
Ivančić
Jakopič
Janežič
Janovic
Jansen
Janssen
Janů
Jarc
Jaruzelski
Järvenpää
Jazbec
Jelínek
Jenko
Jerič
Jesenská
Jesenský
Jež
Jilemnická
Jilemnický
Joensuu
Johnson
Jones
Jordan
Joule
Jovanović
Jung
Junkers
Jurčec
Jurčić

Kaczyński
Kadlečík
Kaljulaid
Kaluža
Kamiński
Kant
Kaplan
Karađorđević
Kastelec
Kastelic
Kaučič
Kaurismäki
Kavčič
Kawalec
Keats
Kegel
Kelvin
Kent
Kepler
Kerec
Keynes
Khisl
Klekl
Klemenčič
Kmecl
Kmet'
Knafelc
Knaus
Kneipp
Knobel
Kobilca
Kocbek
Kocjančič
Kočevar
Kodrič
Koidula
Kokalj
Kolar
Kolář
Kolarič
Kolenc
Kollár
Kolumb
Komac
Konfucij
Konôpka
Konopnicka
Kopernik
Korać
Korošec
Kosi
Kostabi
Košir
Koštunica
Kościuszko
Kovač

Kováč
Kovačević
Kovačič
Kováčová
Kozina
Koželj
Krajnc
Kráľ
Kralj
Kramar
Kramberger
Kranjc
Kranjec
Krek
Kriváň
Krivec
Krivic
Kross
Krüger
Kubacki
Kuhar
Kumer
Kunda
Kusturica
Kuśniewicz
Kvietik
Lah
Lamborghini
Lanc
Landes
Lanza
Lauren
Lavazza
Lavrič
Lawrence
Lazar
Lebar
Lee
Leech
Legiša
Lehotský
Lehtinen
Leibniz
Leino
Lenčo
Lendvai
Leoncavallo
Lepik
Lesage
Leskovar
Levstik
Ligabue
Liiv
Likar
Lipp
Llull

Logar
Lorca
Ludolf
Luik
Luther – Luter
Luzi
MacDowell
Mach
Machiavelli
Mačkowiak
Mäe
Magirus
Magnelli
Magritte
Mahnič
Maister
Majewski
Mäkäräinen
Makuc
Małysz
Manet
Männik
Mantegna
Marcello
Marek
Mariotte
Marková
Markovič
Marković
Márquez
Martin
Martinů
Marx
Masaryk
Mascagni
Matjašec
Matko
Maučec
Mavrič
Maxwell
Mazzini
Medici
Meglič
Menart
Menaše
Mendel
Menzel
Merc
Mercalli
Mercator
Mesec
Mesikäpp
Metelko
Michelin
Mickiewicz
Mihelič

Miklavčič
Miklošič
Miłosz
Mlakar
Mlinar
Mlinarič
Mĺkva
Mňáčko
Modigliani
Mogherini
Mohorič
Mohr
Molière
Monroe
Montaigne
Montand
Montessori
Moore
Moravia
Morse
Mościcki
Möttölä
Mozart
Mrožek
Muc
Mucha
Müller
Murańka
Murgaš
Murko
Murn
Mutt
Müürsepp
Nablocka
Nagode
Nagy
Natlačen
Natuzzi
Nedvěd
Němcová
Nemec
Newton
Niemi
Nietzsche
Niit
Nikolić
Nížnik
Noah
Nobel
Nobile
Novak
Novák
Nováková
Novotná
Novotný
Nykänen

Ogino
Ohm
Õim
Olsen
Öpik
Orgoník
Orgoníková
Orwell
Otto
Õun
Oven
Pääbo
Paasilinna
Päätalo
Paget
Paljetak
Panzacchi
Papin
Parkinson
Pärt
Pascal
Pascoli
Pasolini
Paternu
Pavko
Pavlič
Pavliha
Pavlov
Pavlova
Pelton
Perko
Peruzzi
Petófi
Petrarca – Petrarka
Petri
Petrič
Petrovič
Petrović
Pevec
Piaf
Piazzesi
Piccinni
Piccolomini
Pintar
Pintarič
Pirc
Pisciotta
Pivec
Plečnik
Podařilová
Podgoršek
Pogačar
Poglajen
Pogorelec
Pohlin
Pollaiuolo tudi *Pollaiolo*

Ponická
Popovič
Popović
Potemkin in Potjomkin
Potter
Poutiainen
Povše
Pozzo
Prada
Pregl
Prešeren
Pretnar
Prevc
Primc
Primic
Primožič
Priol
Pritzker
Puccini
Pudzianowski
Pulitzer
Puzo
Quaglio
Quasimodo
Racin
Ramazzotti
Ramovš
Raud
Raztresen
Ribič
Ricci
Richter
Rienzo
Rilke
Rocha
Ronsard
Röntgen
Rossini
Rötkö
Różewicz
Rožanc
Rožič
Rubik
Rucellai
Ruohonen
Rutar
Rüütel
Růžička
Sacher
Saint Laurent
Saksida
Salieri
Sannazaro
Sansovino
Sanzio
Sardenko

Saudek
Savić
Savin
Sbragia
Scelba
Schwann
Sciascia
Sciesa
Sciutti
Scola
Scopoli
Selassie
Serafinowicz
Sever
Sgambati
Shakespeare
Shaw
Siemens
Sienkiewicz
Sievert
Sikorski
Sillanpää
Simonič
Sitar
Sivok
Sivoková
Sjögren
Slomšek
Słowacki
Smrekar
Smuk
Sööt
Sovre
Spallanzani
Spinola
Sprenger
Srpan
Stanley
Starobinec
Starr
Stękała
Stele
Sterija Popović
Stewart
Stoch
Stopar
Strelec
Stritar
Stroganov
Stuart
Stupica
Suchoň
Suhadolc
Sušec
Svoboda
Svobodová

Szydło
Szymborska
Šeligo
Šilc
Šilec
Šinkovec
Šivic
Škerjanc
Škoda
Škof
Škofca
Šolar
Šťastný
Štefánik
Štítnická
Štítnický
Štrukelj
Štuhec
Štúr
Šuštar
Švab
Świderkówna
Tablic
Tabucchi
Tapio
Tapiovaara
Tasman
Tasso
Tavčar
Ťažký
Tesla
Tespis
Thomas
Tognazzi
Tollens
Tolstoj
Tomažič
Tomizza
Tomšič
Tõniste
Toomik
Torricelli
Toscanini
Touraine
Traven
Trček
Trdina
Třník
Trubar
Tudor
Tůma
Turner
Tusk
Twain
Tyl
Tyndall

Uran
Urban
Uršič
Uukkivi
Uuspõld
Vaculík
Valihora
Valvasor – Valvazor
Vancouver
Vega
Velikonja
Verrocchio
Versace
Veselá
Veselý
Vidic
Vidmar
Vidovič
Vignola
Visconti
Vlhová
Vodnik
Vodopivec
Vogel
Vojtaššák
Volk
Volta
Voltaire
Vovk
Vraz
Wałęsa
Waltari
Wankel
Wąnsek
Warhol
Washington
Wassermann
Watt
Wayne
Weber
Wezsacker
Wertheim
Wirkkala
Wojtyła
Wolny
Wonder
Wood
Woods
Wróblewski
Wyszyński
Xoxe
York
Zadravec
Zagoričnik
Zajc
Zakrajšek

Zalar
Zalokar
Zampa
Zandonai
Zapędzki
Zeffirelli
Zemljič
Zeno
Zidar
Ziemski
Zniszczoł
Zois – Cojz
Zola
Zorc
Zorec

Zorko
Zuccalli
Zupanc
Zupančič
Zver
Zwingli tudi Cvingli
Žeromski
Žyła
Žagar
Železnik
Žibert
Žižek
Žnideršič
Župančič

Lastna imena v frazemih

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **34** slovarskih sestavkov z **41** frazeološkimi enotami, v katerih nastopa lastno ime, in sicer gre navadno za osebno (*Gospod: zaspati v Gospodu*), prebivalsko (*Turek: kaditi kot Turek*) ali zemljepisno (*Sava: nositi vodo v Savo*) lastno ime.

<i>biti koga/česa kot rusov/Rusov</i>	<i>oditi v Rim</i>
<i>biti za Luno/luno</i>	<i>odkriti Ameriko</i>
<i>boj Davida in Goljata</i>	<i>okrogel kot Zemlja</i>
<i>delati kot Noe barko</i>	<i>pasti z Marsa</i>
<i>delati se, narediti se Francoza</i>	<i>pasti z Lune/lune</i>
<i>delavec v Gospodovem vinogradu</i>	<i>poslednji Mohikanec/mohikanec</i>
<i>gledati koga, kaj kot Marsovca/marsovca</i>	<i>potrebovati kot Sahara vodo koga, kaj</i>
<i>Gospodov dan</i>	<i>pot v Canosso/Kanoso</i>
<i>Gospodov vinograd</i>	<i>po vrsti, kot so hiše v Trsti</i>
<i>Gospodovo razglašenje</i>	<i>prestopiti Rubikon/rubikon</i>
<i>hoditi od Poncija do Pilata</i>	<i>raj na Zemlji</i>
<i>in mirna Bosna</i>	<i>sprememba iz Savla v Pavla</i>
<i>iti kot Elija</i>	<i>srečati Abrahama</i>
<i>iti v Canosso – iti v Kanoso</i>	<i>star kot Metuzalem</i>
<i>iti v Rim</i>	<i>star kot Peca</i>
<i>kaditi kot Turek</i>	<i>star kot Zemlja/zemlja</i>
<i>kot bi kdo padel z Marsa</i>	<i>stric iz Amerike</i>
<i>krmariti med Scilo in Karibdo</i>	<i>tretji Rim</i>
<i>leto Gospodovo</i>	<i>umiti si roke kot Pilat</i>
<i>Luna/luna trka koga</i>	<i>usmiljeni Samarijan</i>
<i>Matilda/matilda pobere koga</i>	<i>Vse poti vodijo v Rim</i>
<i>Nekaj gnilega je v deželi Danski</i>	<i>zaspati v Gospodu</i>
<i>nositi vodo v Savo</i>	

NOVOSTI:

Lastna imena v frazemih do sedaj v pravopisnih pravilih niso bila predstavljena kot problemski sklop, čeprav je v rabi mogoče razbrati zadrege tako pri izbiri začetnice kot glede podomačitve imen, ki nastopajo v teh enotah. V redakcijah je opozorjeno tudi na potencialne pomenske prenose tipa *Rubikon* [reka v Italiji] – *prestopiti Rubikon/rubikon* [storiti odločilno dejanje].

Problematičnost rabe lastnih imen v frazeoloških enotah je najbolj očitna pri rabi male in velike začetnice. Novost prikaza v *ePravopisu* je izpostavljenost tovrstnih zvez v slovarskem sestavku (*delati se, narediti se Francoza*) ter ponazoritev rabe v besedilu (*Naši politiki še kar ne razmišljajo o odhodu, delajo se Francoze in ignorirajo nepodporo ljudstva*) ob nevtralni rabi (*Roman opisuje življenje mladega Francoza iz Pariza*) in pri tovrstnih pomenskih prenosih tudi pomenska razlaga ('ignoranca, sprenevedanje ob izraženem ali storjenem').

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Canossa -e in **Kanosa** -e [kanósa, rod. kanóse] ž; zemljepisno ime
|kraj v Italiji|: Marija Magdalena iz Canosse/Kanose; H Gregorju VII. je v Canosso/Kanoso romal tudi Henrik Nemški in si izprosil odvezo

iti v **Canosso/Kanoso** |priznati podrejenost, ponižati se|: Naši diplomaciji ni treba iti v Canosso/Kanoso ali romati v Lurd; **pot** v **Canosso/Kanoso** |priznanje podrejenosti, samoponižanje|: Vrnitev v opozicijo je mogoča samo kot pot v Canosso/Kanoso

Kje? v Canossi in v Kanosi

Od kod? iz Canosse in iz Kanose

Kam? v Canosso in v Kanoso

{O} EDNINA: im. Canossa in Kanosa, rod. Canosse in Kanose, daj. (k/h) Canossi in (h) Kanosi, tož. Canosso in Kanoso, mest. pri Canossi in pri Kanosi, or. s Canosso in s Kanoso

{I} EDNINA: im. [kanósa], rod. [kanóse], daj. [(h_)kanósi], tož. [kanóso], mest. [pri kanósi], or. [s_kanóso]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Lastna imena v frazemih

Elija -a in **Elija** -e [elíja, rod. elíja in elíje] m; ime bitja, osebno ime

|svetopisemski prerok|: Po legendi naj bi šel Elija nekje blizu Jeriha z ognjenim vozom v nebo; v zvezi

prerok Elija Povzpeli so se na goro Karmel nad mestom Haifa, kjer je živel prerok Elija

iti kot **Elija** |iti, peljati zelo hitro|: Triatlonec se je pohvalil, da gre njegovo kolo kot Elija

{B} Elijev

{O} EDNINA: im. Elija, rod. Elija in Elije, daj. Eliju in Eliji, tož. Elija in Elijo, mest. pri Eliju in pri Eliji, or. z Elijem in z Elijo; DVOJINA: im. Elija in Eliji, rod. Elijev in Elij, daj. Elijema in Elijama, tož. Elija in Eliji, mest. pri Eljih in pri Eljah, or. z Eljema in z Eljama; MNOŽINA: im. Eliji in Elije, rod. Elijev in Elij, daj. Elijem in Eljam, tož. Elije, mest. pri Eljih in pri Eljah, or. z Eliji in z Eljami

{I} EDNINA: im. [elíja], rod. [elíja] in [elíje], daj. [elíju] in [elíji], tož. [elíja] in [elíjo], mest. [pri elíju] in [pri elíji], or. [z_elíjem] in [z_elíjo]; DVOJINA: im. [elíja] in [elíji], rod. [elíjeu] in [elíj], daj. [elíjema] in [elíjama], tož. [elíja] in [elíji], mest. [pri elíjih] in [pri elíjah], or. [z_elíjema] in [z_elíjama]; MNOŽINA: im. [elíji] in [elíje], rod. [elíjeu] in [elíj], daj. [elíjem] in [elíjam], tož. [elíje], mest. [pri elíjih] in [pri elíjah], or. [z_elíji] in [z_elíjami]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Religijska in mitološka imena; Lastna imena v frazemih

Matilda -e [matílda, rod. matíldē] ž; ime bitja, osebno ime

|žensko ime|: grad grofice Matilde

Matilda/matilda pobere koga |smrt|: Nihče ne razmišlja o tem, da ga lahko jutri pobere Matilda/matilda

{B} Matildin

{O} EDNINA: im. Matilda, rod. Matilde, daj. Matildi, tož. Matildo, mest. pri Matildi, or. z Matildo;

DVOJINA: im. Matildi, rod. Matild, daj. Matildama, tož. Matildi, mest. pri Matildah, or. z Matildama;

MNOŽINA: im. Matilde, rod. Matild, daj. Matildam, tož. Matilde, mest. pri Matildah, or. z Matildami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, ženska); Lastna imena v frazemih

Noe -ta [nóe, rod. nóeta] m; ime bitja, osebno ime

|svetopisemska oseba|: svetopisemska zgodba o Noetu

delati kot Noe barko |dolgo delati|: Graditelji parkirišč pri kulturnem domu delajo nekaj parkirišč kot Noe barko že od jeseni

{B} Noetov

{O} EDNINA: im. Noe, rod. Noeta, daj. Noetu, tož. Noeta, mest. pri Noetu, or. z Noetom; DVOJINA: im. Noeta, rod. Noetov, daj. Noetoma, tož. Noeta, mest. pri Noetih, or. z Noetoma; MNOŽINA: im. Noeti, rod. Noetov, daj. Noetom, tož. Noete, mest. pri Noetih, or. z Noeti

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Religijska in mitološka imena; Lastna imena v frazemih

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abraham (srečati Abrahama)

Amerika (odkriti Ameriko)

Bosna (in mirna Bosna)

Canossa in Kanosa (iti v Canosso/Kanoso, pot v Canosso/Kanoso)

Danska (Nekaj gnilega je v deželi Danski)

Elija (iti kot Elija)

Francoz (delati se Francoza)

Goljat (boj Davida in Goljata)

Gospod (zaspati v Gospodu)

Gospodov (Gospodov vinograd, delavec v

Gospodovem vinogradu, Gospodov dan,

Gospodovo razglašnje, leto Gospodovo)

Karibda (krmariti med Scilo in Karibdo)

Luna (biti za Luno/luno, pasti z Lune/lune, Luna/luna trka koga, kot bi kdo z Lune/lune padel)

Mars (kot bi kdo padel z Marsa, pasti z Marsa)

Marsovec (gledati koga/kaj kot

Marsovca/marsovca)

Matilda (Matilda/matilda pobere koga)

Metuzalem (star kot Metuzalem)

Mohikanec (poslednji Mohikanec)

Noe (delati kot Noe barko)

Pavel (sprememba iz Savla v Pavla)

Peca (star kot Peca)

Pilat (hoditi od Poncija do Pilata, umiti si roke kot Pilat)

Rim (stari Rim, tretji Rim, drugi Rim, oditi v Rim, Vse poti vodijo v Rim)

rubikon – Rubikon (prestopiti

Rubikon/rubikon)

rus – Rus (biti koga/česa kot Rusov/rusov)

Sahara (potrebovati kot Sahara vodo

koga/kaj)

Samarijan (usmiljeni Samarijan)

Sava (nositi vodo v Savo)

Scila in Skila (krmariti med Scilo/Skilo in Karibdo)

Sizif – Sizifos

Trst (po vrsti, kot so hiše v Trsti)

Turek (kaditi kot Turek)

Zemlja (okrogel kot Zemlja, raj na Zemlji, star kot Zemlja/zemlja)

Leksikalizirane krajšave

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **10** leksikaliziranih krajšav, torej črkovano branih krajšav, ki postopno prehajajo med občna poimenovanja in jih sklanjamo kot navadne samostalnice (*dede dedeja, esemes esemesa*). V sklopu so 4 leksikalizirane okrajšave (*dede, deoo, espe, vede*) in 6 leksikaliziranih kratic (*beemve, dedeve, devede, esdees, esemes, teve*).

NOVOSTI:

Vse iztočnične oblike so v različnih skladenjskih položajih prikazane v ponazarjalnem gradivu.

Pri branju sledimo načinu, ki ga je Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU predlagala za kratice: prednostno naglašujemo prvi in zadnji zlog, neprednostno pa le zadnjega.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Krajšave](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

deoo -ja [dɛoɔ, rod. dɛoɔja tudi dɛoɔ, rod. dɛoɔja] m

manj formalno |družba z omejeno odgovornostjo|: računalniški deoo; lastnica deooja; Podpisal je pogodbo z neznanim deoojem; Motijo ga tuja imena različnih deoojev (< **d. o. o.**)

{O} EDNINA: im. deoo, rod. deooja, daj. deooju, tož. deoo, mest. pri deooju, or. z deoojem; DVOJINA: im. deooja, rod. deoojev, daj. deoojema, tož. deooja, mest. pri deoojih, or. z deoojema; MNOŽINA: im. deooji, rod. deoojev, daj. deoojem, tož. deooje, mest. pri deoojih, or. z deooji

{I} EDNINA: im. [dɛoɔ] tudi [dɛoɔ], rod. [dɛoɔja] tudi [dɛoɔja], daj. [dɛoɔju] tudi [dɛoɔju], tož. [dɛoɔ] tudi [dɛoɔ], mest. [pri dɛoɔju] tudi [pri dɛoɔju], or. [z_dɛoɔjem] tudi [z_dɛoɔjem]; DVOJINA: im. [dɛoɔja] tudi [dɛoɔja], rod. [dɛoɔjeu] tudi [dɛoɔjeu], daj. [dɛoɔjema] tudi [dɛoɔjema], tož. [dɛoɔja] tudi [dɛoɔja], mest. [pri dɛoɔjih] tudi [pri dɛoɔjih], or. [z_dɛoɔjema] tudi [z_dɛoɔjema]; MNOŽINA: im. [dɛoɔji] tudi [dɛoɔji], rod. [dɛoɔjeu] tudi [dɛoɔjeu], daj. [dɛoɔjem] tudi [dɛoɔjem], tož. [dɛoɔje] tudi [dɛoɔje], mest. [pri dɛoɔjih] tudi [pri dɛoɔjih], or. [z_dɛoɔji] tudi [z_dɛoɔji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Leksikalizirane krajšave

esemes -sa [ɛsemɛs, rod. ɛsemɛsa tudi esemɛs, rod. esemɛsa] m

manj formalno |kratko mobilno sporočilo|: Ni se oglasil na telefon, zato mu je poslala esemes; Novico so sporočili kar prek esemesa; v pridevniški rabi Med vožnjo ne pošiljaj esemes sporočil! variantno *kratkih sporočil* (< **SMS**)

{O} EDNINA: im. esemes, rod. esemesa, daj. esemesu, tož. esemes, mest. pri esemesu, or. z esemesom;
 DVOJINA: im. esemesa, rod. esemesov, daj. esemesoma, tož. esemesa, mest. pri esemesih, or. z esemesoma;
 MNOŽINA: im. esemesi, rod. esemesov, daj. esemesom, tož. esemese, mest. pri esemesih, or. z esemesi
 {I} EDNINA: im. [èsemès] in [esemès], rod. [èsemêsa] in [esemêsa], daj. [èsemêsu] in [esemêsu], tož. [èsemès] in [esemès], mest. [pri èsemêsu] in [pri esemêsu], or. [z_èsemêsom] in [z_esemêsom];
 DVOJINA: im. [èsemêsa] in [esemêsa], rod. [èsemêsoṽ] in [esemêsoṽ], daj. [èsemêsoma] in [esemêsoma], tož. [èsemêsa] in [esemêsa], mest. [pri èsemêsih] in [pri esemêsih], or. [z_èsemêsoma] in [z_esemêsoma];
 MNOŽINA: im. [èsemêsi] in [esemêsi], rod. [èsemêsoṽ] in [esemêsoṽ], daj. [èsemêsom] in [esemêsom], tož. [èsemêse] in [esemêse], mest. [pri èsemêsih] in [pri esemêsih], or. [z_èsemêsi] in [z_esemêsi]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Leksikalizirane krajšave

vede -ja [védé, rod. védêja tudi vèdé, rod. vèdêja] m

manj formalno |vršilec dolžnosti|: Imenovali so ga za vedeja; Mestni svet je podaljšal mandate vsem vedejem (< v. d.)

{B} vedejev

{O} EDNINA: im. vede, rod. vedeja, daj. vedeju, tož. vede, mest. pri vedeju, or. z vedejem; DVOJINA: im. vedeja, rod. vedejev, daj. vedejema, tož. vedeja, mest. pri vedejih, or. z vedejema; MNOŽINA: im. vedeji, rod. vedejev, daj. vedejem, tož. vedeje, mest. pri vedejih, or. z vedeji

{I} EDNINA: im. [védé] tudi [vèdé], rod. [védêja] tudi [vèdêja], daj. [védêju] tudi [vèdêju], tož. [védé] tudi [vèdé], mest. [pri védêju] tudi [pri vèdêju], or. [z_védêjem] tudi [z_vèdêjem]; DVOJINA: im. [védêja] tudi [vèdêja], rod. [védêjeṽ] tudi [vèdêjeṽ], daj. [védêjema] tudi [vèdêjema], tož. [védêja] tudi [vèdêja], mest. [pri védêjih] tudi [pri vèdêjih], or. [z_védêjema] tudi [z_vèdêjema]; MNOŽINA: im. [védêji] tudi [vèdêji], rod. [védêjeṽ] tudi [vèdêjeṽ], daj. [védêjem] tudi [vèdêjem], tož. [védêje] tudi [vèdêje], mest. [pri védêjih] tudi [pri vèdêjih], or. [z_védêji] tudi [z_vèdêji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Leksikalizirane krajšave

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

beemve
 dede
 dedeve
 deoo
 dedeve
 esdees

esemes
 espe
 teve m
 teve ž
 vede

Merske enote

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 54 samostalnikov, ki so bodisi enakozvočni z lastnimi imeni (*newton*, *Celzij*), obravnavanimi v drugih problemskih sklopih *ePravopisa* (*Newton*), bodisi gre za podomačene različice teh enot (*njuton*).

NOVOSTI:

Vse iztočnične oblike so v različnih skladijskih položajih prikazane v ponazarjalnem gradivu.

Čeprav SP 2001 uporabnika dosledno usmerja k podomačenemu zapisu, je pregled rabe pri nekaterih merskih enotah pokazal razmeroma pogosto zastopanost mednarodnih oz. nepodomačenih zapisov (*ohm*, *newton*, *mach*) predvsem v strokovnih oz. znanstvenih besedilih, na kar je v slovarju tudi opozorjeno s pojasnilom »v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno«. Obe obliki – podomačena in mednarodna – sta predstavljeni v istem slovarskem sestavku, njuno normativno vrednost nakazujemo z dvojničnima oznakama »in« oz. »tudi«.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prevzete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

angstrem -a tudi ångström -a [ánkstrēm, rod. ánkstrēma] m

[merska enota]: En angstrem je enak desetisočemu delu milimetra <1 Å>; Skala spektra je ponavadi izražena v angstremih na milimeter; lijak, globok okoli 20 angstremov <20 Å>; kot prilastek, v imenovalniku Enota angstrem je poimenovana po švedskem astronomu in fiziku Andersu Jonasu Ångströmu; prim. Å (< Ångström)

{O} EDNINA: im. angstrem in ångström, rod. angstrema in ångströma, daj. angstremu in ångströmu, tož. angstrem in ångström, mest. pri angstremu in pri ångströmu, or. z angstromom in z ångströmom;

DVOJINA: im. angstrema in ångströma, rod. angstromov in ångströmov, daj. angstromoma in ångströmoma, tož. angstrema in ångströma, mest. pri angstremih in pri ångströmih, or. z angstromom in z ångströmom; MNOŽINA: im. angstremi in ångströmi, rod. angstromov in ångströmov, daj. angstromom in ångströmom, tož. angstrema in ångströme, mest. pri angstremih in pri ångströmih, or. z angstremi in z ångströmi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Merske enote

bel -a [bél, rod. béla] m

[merska enota]: hrup nekaj čez 10 belov <10 B>; kot prilastek, v imenovalniku Enoto bel so vpeljali inženirji Bellovega telefonskega laboratorija; prim. B² (< Bell)

{O} EDNINA: im. bel, rod. bela, daj. belu, tož. bel, mest. pri belu, or. z belom; DVOJINA: im. bela, rod. belov, daj. beloma, tož. bela, mest. pri belih, or. z beloma; MNOŽINA: im. beli, rod. belov, daj. belom, tož. bele, mest. pri belih, or. z beli

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Merske enote

mach -a in **mah** -a [máh, rod. máha] m

|merska enota|: Hitrost dva macha/maha pomeni dvakratno zvočno hitrost; v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno Letalo se je pri treh machih segrelo na približno 300 stopinj <2 M>; prim. **M**³ (< **Mach**)

{O} EDNINA: im. mach in mah, rod. macha in maha, daj. machu in mahu, tož. mach in mah, mest. pri machu in pri mahu, or. z machom in z mahom; DVOJINA: im. macha in maha, rod. machov in mahov, daj.

machoma in mahoma, tož. macha in maha, mest. pri machih in pri mahih, or. z machoma in z mahoma;

MNOŽINA: im. machi in mahi, rod. machov in mahov, daj. machom in mahom, tož. mache in mahe, mest. pri machih in pri mahih, or. z machi in z mahi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice; Merske enote

ohm -a in **om** -a [óm, rod. óma] m

|merska enota|: Električni upornik ima električni upor enega ohma/oma; v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno Za zaslon potrebujemo potenciometer velikostnega reda 100 ohmov <100 Ω> (< **Ohm**)

{O} EDNINA: im. ohm in om, rod. ohma in oma, daj. ohmu in omu, tož. ohm in om, mest. pri ohmu in pri omu, or. z ohmom in z omom; DVOJINA: im. ohma in oma, rod. ohmov in omov, daj. ohmoma in omoma,

tož. ohma in oma, mest. pri ohmih in pri omih, or. z ohmoma in z omoma; MNOŽINA: im. ohmi in omi, rod. ohmov in omov, daj. ohmom in omom, tož. ohme in ome, mest. pri ohmih in pri omih, or. z ohmi in z omi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice; Merske enote

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

amper

angstrom tudi *ångström*

bar

becquerel in *bekerel*

bel

bofor

celzij

Celzij (stopinja Celzija)

coulomb in *kulon*

curie in *kiri*

decibel

džul

fahrenheit

Fahrenheit (stopinja Fahrenheita)

farad

gauss in *gaus*

grad

gray

henry in *henri*

hertz in *herc*

joule in *džul*

kalorija

kandela in *candela*

karat

katal

kelvin

kilogram

kilohertz in *kiloherc*

kilovolt

kvadraten (kvadratni meter)

liter

luks in *lux*

lumen

mach in *mah*

maligan

maxwell

meter

mikron

miliamper

milibar

mol

newton in *njuten*

ohm in *om*

pascal in *paskal*

radian

siemens in *simens*

sievert in *sivert*

tesla

tona (brutoregistrska tona)

vat in *watt*

vatsekunda
volt

voltamper
weber in veber

Nadomestna imena in poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 44 slovarskih iztočnic, ki zajemajo tako nadomestna (simbolna) imena kot nadomestna poimenovanja za skupine prebivalcev in za zemljepisne danosti. Gre za naslednje skupine imen:

- (1) osebna imena za pripadnike ali skupine pripadnikov narodov (*Janez, Fric, Hans*);
- (2) prebivalska imena za pripadnike ali skupine pripadnikov narodov (*Amerikanec, Lah, Švab; Jenki, Šiptar*);
- (3) občna poimenovanja, ki so s konverzijo postala lastna imena (*Dežela, Obala, Otok*).

Pri nadomestnih občnih poimenovanjih so se oblikovale skupine, ki izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti narodu ali skupini prebivalcev in jih pišemo z malo začetnico: *makaronar, polentar, žabar – makaronarka* in *makaronarica, polentarica, žabarka*.

Geslovnik vključuje tudi frazeološka nadomestna poimenovanja za zemljepisna imena, in sicer naslednjih tipov:

- (1) poimenovanje po najbolj značilni lastnosti primerjane zemljepisne danosti (*črna celina, dežela tisočerih jezer*);
- (2) primerjava z že znanim krajem (*male, severne, dolenske Benetke; drugi Rim ...*).

NOVOSTI:

Pri uslovarjenju besednih enot je bilo ugotovljeno, da se imena, ki enoumno nadomeščajo prebivalska lastna imena, vedno pišejo z veliko začetnico. Med njimi obsežno skupino predstavljajo imena, ki so tvorjena neposredno iz imen za prebivalce (*Slovenelj* 'Slovenec') ali pa s pomenskim prenosom pogostih osebnih imen (*Janez* 'Slovenec'; *Hans* 'Nemec, nemško govoreči'; *Jenki* 'Američan'), s prenosom imen prebivalcev pokrajin (*Švab* 'Nemec'; *Lah* 'Italijan') ali prevzemom izvirnih imen (*Šiptar* 'Albanec').

Z malo začetnico pišemo sopomenska nadomestna poimenovanja za skupine prebivalcev, ki v podstavi nimajo imenske motivacije in pogosto izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti (*makaronar, polentar* 'Italijan'; *jodlar* 'Avstrijec'; *žabar* 'Ljubljčan', 'Francoz'; *lala* 'Vojvodinec' < 'tulipan') ali z njimi slabšalno ali negativno označujemo vedenje, vrednote, kulturne navade, način življenja, ki so drugačni od pričakovanega (*čefur* 'priseljenc iz republik nekdanje Jugoslavije'). Skoraj vse naštete iztočnice (z izjemo iztočnice *lala*) so opremljene s pojasnilom »slabšalno«.

Med njimi je tudi nekaj izrazov in njihovih dvojnic, ki jih v SP 2001 in SSKJ ni, npr. *Fritz, Hans, čušinja, jodlarka* in *jodlarica, makaronarka* in *makaronarica*. Novost glede na SP 2001 je tudi razlikovanje med nadomestnimi (simbolnimi) imeni in nadomestnimi poimenovanji ter oblikovanje posebne problemske skupine za lažjo obravnavo v pravopisnih pravilih.

Slovar v okviru skupine nadomestnih zemljepisnih občnih poimenovanj, ki se pišejo z malo začetnico, predstavlja iztočnice, ki so sestavine opisnih sopomenskih občnih nadomestil zemljepisnih imen, ter frazeološka nadomestna poimenovanja naselbinskih (krajevnih) in nenaselbinskih (nekrajevnih) imen (*cesarsko mesto* 'Dunaj'). Lastnoimenske sestavine v njih ohranjajo veliko začetnico, npr. *drugi Rim* 'Carigrad', *tretji Rim* 'Moskva', *severne Benetke* 'Stockholm', 'Sankt Peterburg' in 'Amsterdam'. V okviru nadomestnih (simbolnih) nenaselbinskih (krajevnih) imen slovar predstavlja nekaj redkih besed, ki jih pišemo z veliko začetnico, če jih uporabljamo enoumno namesto lastnih imen (*Otok* za Veliko Britanijo).

Slovnično motivirana normativna novost s področja besedotvorja je zajeta v predlogu prenovljenih pravopisnih pravil, in sicer uveljavljanje možnosti nepreglašanih oblik pri imenih, ki se končajo na končni govorjeni [c], pri katerih novi pravopisni slovar uvaja možnost pisanja dvojnic v manj formalnih knjižnojezikovnih okoliščinah, npr.:

- *Fric*, or. s *Fricem* Pod vplivom pogovornega pregibanja se pri sklanjanju v manj formalnih knjižnojezikovnih položajih opušta preglas, npr. s *Fricom*;
- *Fric* sv. prid. *Fričev* in *Fricev* Pod vplivom pogovornega pregibanja se pri tvorbi pridevnika v manj formalnih knjižnojezikovnih položajih opušta preglas, npr. *Fricov*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 82, 83, 112, 173.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

dežela -e [dežêla, rod. dežêle] ž

[s čim povezano, zaokroženo ozemlje]: Vzhodnik je prinašal v deželo hladnejši zrak; glasbeniki iz različnih dežel; [podeželje]: preseljevanje na deželo; Odšli so za nekaj tednov iz mesta na deželo **dežela faraonov** [Egipt]: predavanje o Egiptu, deželi faraonov; **dežela galskih petelinov** [Francija]: Pariz, prestolnica dežele galskih petelinov; **dežela na sončni strani Alp** [Slovenija]: Natečaj za filmsko predstavitev dežele na sončni strani Alp in njenih prebivalcev; **dežela pod Južnim križem** [Argentina]: romarji iz dežele pod Južnim križem; **dežela orlov** [Albanija]: Tirana, glavno mesto dežele orlov; **dežela sambe** [Brazilija]: V deželi sambe bodo imeli še dva poslovilna koncerta; **dežela tam spodaj** [Avstralija]: geografske značilnosti dežele tam spodaj; **dežela tisočerih jezer** [Finska]: Podali so se na Finsko, deželo tisočerih jezer; **dežela tulipanov** [Nizozemska]: Prvi tulipan je na Nizozemskem, v sedanji deželi tulipanov, zacvetel leta 1594; **dežela vzhajajočega sonca** [Japonska]: gejša iz/z Japonske, dežele vzhajajočega sonca; haiku lirika, zvrst, nastala v deželi vzhajajočega sonca, Japonski; prim. **Dežela, Sveta dežela**

{O} EDNINA: im. dežela, rod. dežele, daj. deželi, tož. deželo, mest. pri deželi, or. z deželo; DVOJINA: im. deželi, rod. dežel, daj. deželama, tož. deželi, mest. pri deželah, or. z deželama; MNOŽINA: im. dežele, rod. dežel, daj. deželam, tož. dežele, mest. pri deželah, or. z deželami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nadomestna imena in poimenovanja

Fric² -a [fríc, rod. fríca] m; prebivalsko nadomestno ime

slabšalno [Nemec]: tudi z malo začetnico **fric** Poskrbljeno naj bi bilo za vse generacije Nemcev, za vse Hanse in Frice

NORMATIVNO POJASNILO: Pod vplivom pogovornega pregibanja se pri sklanjanju v manj formalnih knjižnojezikovnih položajih opušta preglas, npr. s *Fricom*.

{B} Fričev in Fricev

{O} EDNINA: im. Fric, rod. Frica, daj. Fricu, tož. Frica, mest. pri Fricu, or. s Fricem; DVOJINA: im. Frica, rod. Fricev, daj. Fricema, tož. Frica, mest. pri Fricih, or. s Fricema; MNOŽINA: im. Frici, rod. Fricev, daj. Fricem, tož. Frice, mest. pri Fricih, or. s Frici

{I} EDNINA: im. [fríc], rod. [fríca], daj. [frícu], tož. [fríca], mest. [pri frícu], or. [s_frícem]; DVOJINA: im. [fríca], rod. [fríceu], daj. [frícema], tož. [fríca], mest. [pri frících], or. [s_frícema]; MNOŽINA: im. [fríci], rod. [fríceu], daj. [frícem], tož. [fríce], mest. [pri frících], or. [s_fríci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nadomestna imena in poimenovanja

makaronar -ja [makarónar, rod. makarónarja] m

[ljubitelj testenin]: Vzdevki kruhovec, krompirjevec, makaronar, polentar, sladkosned imajo pogosto negativen prizvok; slabšalno [Italijan]: Spoznal je dva makaronarja iz Kopra

{B} makaronarjev

{O} EDNINA: im. makaronar, rod. makaronarja, daj. makaronarju, tož. makaronarja, mest. pri makaronarju, or. z makaronarjem; DVOJINA: im. makaronarja, rod. makaronarjev, daj. makaronarjema, tož. makaronarja, mest. pri makaronarjih, or. z makaronarjema; MNOŽINA: im. makaronarji, rod. makaronarjev, daj.

makaronarjem, tož. makaronarje, mest. pri makaronarjih, or. z makaronarji

{I} EDNINA: im. [makarónar], rod. [makarónarja], daj. [makarónarju], tož. [makarónarja], mest. [pri makarónarju], or. [z_makarónarjem]; DVOJINA: im. [makarónarja], rod. [makarónarjev], daj.

[makarónarjema], tož. [makarónarja], mest. [pri makarónarjih], or. [z_makarónarjema]; MNOŽINA: im.

[makarónarji], rod. [makarónarjev], daj. [makarónarjem], tož. [makarónarje], mest. [pri makarónarjih], or. [z_makarónarji]

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Nadomestna imena in poimenovanja

Otok -a [ôtok, rod. otóka] m; zemljepisno nadomestno ime

[Velika Britanija]: Epidemija slinavke in parkljevke v Veliki Britaniji je turiste odvrnila z Otoka; delovna mesta na Otoku; prim. **otok**

Kje? na Otoku

Od kod? z Otoka

Kam? na Otok

{B} Otočan, Otočanka; Otočanov, Otočankin; otoški

{O} EDNINA: im. Otok, rod. Otoka, daj. Otoku, tož. Otok, mest. pri Otoku, or. z Otokom

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Nadomestna imena in poimenovanja

Švab² -a [šváp, rod. švába] m; ime bitja, prebivalsko ime

nekdaj [prebivalec Švabskega]: Sredi 13. stoletja je menih Sigrif zapisal verze, v katerih pravi, da njega, Švaba, v Jurkloštru redi slovenska zemlja; slabšalno [Nemec]: tudi z malo začetnico **švab** Ravnokar sta mimo tvoje hiše tekla dva Švaba, ti pa skrivaš angleška padalca

banatski Švab [pripadnik Nemcev, ki so živeli v ogrskem delu habsburške monarhije, v Banatu]: Po drugi svetovni vojni so banatske Švabe pregnali iz Vojvodine; **donavski/podonavski Švab** [pripadnik Nemcev, ki so živeli v ogrskem delu habsburške monarhije v porečju Donave]: kulturne ustanove donavskih/podonavskih Švabov; **satumarejski Švab** [pripadnik Nemcev, ki so živeli v ogrskem delu habsburške monarhije, na območju Satu Mareja v Romuniji] (< **Švabsko**)

{B} Švabov

{O} EDNINA: im. Švab, rod. Švaba, daj. Švabu, tož. Švaba, mest. pri Švabu, or. s Švabom; DVOJINA: im. Švaba, rod. Švabov, daj. Švaboma, tož. Švaba, mest. pri Švabih, or. s Švaboma; MNOŽINA: im. Švabi, rod. Švabov, daj. Švabom, tož. Švabe, mest. pri Švabih, or. s Švabi

{I} EDNINA: im. [šváp], rod. [švába], daj. [švábu], tož. [švába], mest. [pri švábu], or. [s_švábom]; DVOJINA: im. [švába], rod. [šváboŭ], daj. [šváboma], tož. [švába], mest. [pri švábih], or. [s_šváboma]; MNOŽINA: im.

[švábi], rod. [šváboŭ], daj. [švábom], tož. [švábe], mest. [pri švábih], or. [s_švábi]

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Nadomestna imena in poimenovanja

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Amerikanec

Amerikanka

badoglianec tudi *badoljevec* tudi *badoglievec*

celina (*črna celina, nova celina, peta celina, stara celina, zelena celina*)

čefur

čefurka

čuš

čušinja

dežela (*dežela faraonov, dežela galskih*

petelinov, dežela na sončni strani Alp, dežela

orlov, dežela sambe, dežela tam spodaj, dežela

*tisočerih jezer, dežela tulipanov, dežela
vzhajajočega sonca)
dolina (dolina šentflorjanska, silicijeva dolina)
Fric
Fritz
gringo
Hans
Janez (kranjski Janez)
Jenki
Jenkijevka tudi Jenkijka
jodlar
jodlarica
jodlarka
koliščar
koliščarka
Lah
Lahinja
Lala/lala
makaronar*

*makaronarka in makaronarica
močvirnica
močvirnik
mostiščar
mostiščarka
Obala
Otok
polentar
Sveta dežela
ščav
ščava
Šiptar
Šiptarka
Švab (banatski Švab, donavski/podonavski
Švab, satumarejski Švab)
Švabica
Švabinja
žabar
žabarka*

Nagrajenci in nagrajenke

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **14** enobesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o rabi velike in male začetnice. Izhodišče za izbiro iztočnic so bili geslovnik problemskega sklopa »[Poimenovanja nagrad, odlikovani in častnih nazivov](#)« ter iz teh poimenovanj v rabi izkazani zgledi za nagrajence in nagrajenke, pri čemer je bil glavni vir korpus *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako ženska kot moška poimenovanja (*gongovec* in *gongovka*, *značkar* in *značkarica*).

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001, v slovarju pa ni izrecnih opozoril, s katerimi bi bil ponazorjen položaj rabe.

Pri nekaterih iztočnicah je dodana vodilka »primerjaj« (= prim.), ki uporabnika usmerja k povezani iztočnici z namenom razširjanja védenja o iztočnici (*nobelovec* prim. *Nobelov*; *nobelovka* prim. *Nobelov*). Vse iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. s povezanim poimenovanjem nagrade (*gong*, *kresnik*, *oskar*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

viktorjevec -vca [víktorjevɛc, rod. víktorjeuɔa] m

[dobitnik nagrade viktor]: Mediji pišejo o dvakratnem viktorjevcu; Po podelitvi nagrad so z viktorjevci tudi nazdravili (< **viktor**)

{B} viktorjevčev

{O} EDNINA: im. viktorjevec, rod. viktorjevca, daj. viktorjevcu, tož. viktorjevca, mest. pri viktorjevcu, or. z viktorjevcem; DVOJINA: im. viktorjevca, rod. viktorjevcev, daj. viktorjevcema, tož. viktorjevca, mest. pri viktorjevcih, or. z viktorjevcema; MNOŽINA: im. viktorjevci, rod. viktorjevcev, daj. viktorjevcem, tož. viktorjevce, mest. pri viktorjevcih, or. z viktorjevci

{I} EDNINA: im. [víktorjevɛc], rod. [víktorjeuɔa], daj. [víktorjeuɔu], tož. [víktorjeuɔa], mest. [pri víktorjeuɔu], or. [z_víktorjevɛm]; DVOJINA: im. [víktorjeuɔa], rod. [víktorjeuɔeu], daj. [víktorjevɛcema], tož. [víktorjeuɔa], mest. [pri víktorjevɛcih], or. [z_víktorjevɛcema]; MNOŽINA: im. [víktorjevɛci], rod. [víktorjevɛcu], daj. [víktorjevɛcem], tož. [víktorjevɛce], mest. [pri víktorjevɛcih], or. [z_víktorjevɛci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nagrajenci in nagrajenke

viktorjevka -e [víktorjeuɔka, rod. víktorjeuɔke] ž

[dobitnica nagrade viktor]: Le dve ženski sta bili večkratni viktorjevki (< **viktor**)

{B} viktorjevkin

{O} EDNINA: im. viktorjevka, rod. viktorjevke, daj. viktorjevki, tož. viktorjevko, mest. pri viktorjevki, or. z viktorjevko; DVOJINA: im. viktorjevki, rod. viktorjevki, daj. viktorjevki, tož. viktorjevki, mest. pri viktorjevki, or. z viktorjevki; MNOŽINA: im. viktorjevke, rod. viktorjevke, daj. viktorjevke, tož. viktorjevke, mest. pri viktorjevki, or. z viktorjevki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nagrajenci in nagrajenke

značkar -ja [znáčkar, rod. znáčkarja] m

[zbiralec značk]: srečanje značkarjev in filatelistov; [dobitnik priznanja bralna značka]: Knjigo bo prejelo nekaj tisoč devetošolcev značkarjev; Mladinski pisatelj in pesnik se je značkarjem podpisal za spomin

zlati značkar [dobitnik bralne značke v vseh razredih osnovne šole]: Na prireditvi bodo zlatim značkarjem podelili Solzice; izlet za zlate značkarje (< **značka**)

{B} značkarjev

{O} EDNINA: im. značkar, rod. značkarja, daj. značkarju, tož. značkarja, mest. pri značkarju, or. z značkarjem; DVOJINA: im. značkarja, rod. značkarjev, daj. značkarjema, tož. značkarjema, mest. pri značkarjih, or. z značkarjema; MNOŽINA: im. značkarji, rod. značkarjev, daj. značkarjem, tož. značkarje, mest. pri značkarjih, or. z značkarji

{I} EDNINA: im. [znáčkar], rod. [znáčkarja], daj. [znáčkarju], tož. [znáčkarja], mest. [pri znáčkarju], or. [z_ znáčkarjem]; DVOJINA: im. [znáčkarja], rod. [znáčkarjev], daj. [znáčkarjema], tož. [znáčkarja], mest. [pri znáčkarjih], or. [z_ znáčkarjema]; MNOŽINA: im. [znáčkarji], rod. [znáčkarjev], daj. [znáčkarjem], tož. [znáčkarje], mest. [pri znáčkarjih], or. [z_ znáčkarji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nagrajenci in nagrajenke

značkarica -e [znáčkarica, rod. znáčkarice] ž

[dobitnica nagrade bralna značka]: V šoli sta bili vneti bralni značkarici; Vse značkarice so prejele knjižno darilo

zlata značkarica [dobitnica bralne značke v vseh razredih osnovne šole]: Brala sem vsa leta osnovne šole in postala zlata značkarica (< **značka**)

{B} značkaričin

{O} EDNINA: im. značkarica, rod. značkarice, daj. značkarici, tož. značkarico, mest. pri značkarici, or. z značkarico; DVOJINA: im. značkarici, rod. značkaric, daj. značkaricama, tož. značkarici, mest. pri značkaricah, or. z značkaricama; MNOŽINA: im. značkarice, rod. značkaric, daj. značkaricam, tož. značkarice, mest. pri značkaricah, or. z značkaricami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nagrajenci in nagrajenke

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

gongovec

gongovka

grammyjevec

grammyjevka

kresnikovec

kresnikovka

nobelovec

nobelovka

oskarjevec

oskarjevka

viktorjevec

viktorjevka

značkar (zlati značkar)

značkarica (zlata značkarica)

Nazivi in naslovi ob imenu

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **83** slovarskih iztočnic ter zajema naslednje vrste nazivov in naslovov ob imenu:

- (1) poklicne (*odvetnik/odvetnica, inženir/inženirka*);
- (2) akademske (*magister/magistrica, docent/docentka*);
- (3) vojaške (*generalmajor/generalmajorka*);
- (4) verske (*pater, sestra, blaženi/blažena*);
- (5) protokolarne (*eminenca, visokost*);
- (6) plemiške (vladarske) (*car/carica, vitez*);
- (7) položajne (*dekan/dekanja, kapetan/kapetanka*);
- (8) glede na družbeni položaj (*gospod/gospa*).

NOVOSTI:

Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis 2001*: nova je npr. iztočnica *prevzvišeni*; ob oblikah *dekanka* in *dekanica* je dodana pogostejša *dekanja*; *generalinja* je predlagana možnost v vojaški stroki (terminološki slovar), *generalica* je po SP 2001 uslovarjena le kot 'generalova žena', danes je to vojaški naziv za osebe ženskega spola, ki opravljajo ta poklic, se pa pogosteje uporablja tudi oblika *generalka*, naštete oblike so tako variante. Vse ženske oblike so obravnavane v samostojnih geslih (v SP 2001 so bile navedene kot podiztočnice pri moških oblikah).

Ponazarjalno gradivo je obvestilno razširjeno

1. s primeri tipičnih skladenjskih rab, ki so uvedene z naslednjimi pojasnili:
 - »pred imenom ali navedbo poklica ali položaja« (*spomenik generalu Rudolfu Maistru; gospa županja*),
 - »pred imenom kot vrstni pridevnik« (*blaženi Alojzij Stepinac; kapela svete Terezije*),
 - »za imenom kot vrstni pridevnik« (*Leta 1776 je Marija Terezija Janezu Mihaelu plemenitemu Žagarju podelila dedno plemstvo z vzdevkom »Nobilis de Sagar«*),
 - »za imenom« (*vaje pri doktorju/dr. Janezu Novaku, asistentu*),
 - »kot nagovor« (*Gospod doktor, svetujte mi, kaj naj delam, da bom dočakal sto let*) ali »kot nagovor, navadno v množini« (*Spoštovane gospe in gospodje*);
2. s pojasnili, ki nakazujejo normativno ali časovno zaznamovanost:
 - »manj formalno« (*Sobotno generalko stanovanja so izpustili*),
 - »nekdaj« (*Učence je pozdravila gospodična učiteljica*).

Dodane so tudi:

- stalne zveze (*dvojna doktorica* [ženska z dvema doktoratoma]; *doktor/dr. Fig* [vzdevek Franceta Prešerna]) ter
- pojasnila tipa »v prenesenem pomenu« (*Poleg študentov se je predavanja udeležilo precej profesorskih eminenc*) in
- »v zvezi« (*izredna profesorica*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 128.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

doktorica -e [dóktorica, rod. dóktorice] ž

|poklicni naziv; zdravnica|: Odločila se je za terapijo pri znani doktorici, specialistki za homeopatijo; pred imenom zasebna ordinacija doktorice Jane Novak; kot nagovor Ste že končali, gospa doktorica?; |akademski naziv|: Študij se zaključi z izdelavo in zagovorom doktorske disertacije ter pridobitvijo naziva doktorica oz. doktor znanosti; pred imenom V imenu kolektiva se je zahvalil doktorici Jani Novak za dolgoletno vodenje; v zvezi **dvojna doktorica** Moderatorka pogovora je dvojna doktorica Jana Novak; prim. **dr.**, **ddr.** (< **doktor**)

{B} doktoričin

{O} EDNINA: im. doktorica, rod. doktorice, daj. doktorici, tož. doktorico, mest. pri doktorici, or. z doktorico; DVOJINA: im. doktorici, rod. doktoric, daj. doktoricama, tož. doktorici, mest. pri doktoricah, or. z doktoricama; MNOŽINA: im. doktorice, rod. doktoric, daj. doktoricam, tož. doktorice, mest. pri doktoricah, or. z doktoricami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nazivi in naslovi ob imenu

generalica -e [generálica, rod. generálice] ž

|nosilka najvišjega čina v kopenski vojski ali v letalstvu|: srečanje slovenskih in madžarskih generalov in generalic ustrežneje *generalk*; pred imenom Prva znana kitajska bojovnica je generalica Hao Fu, ki poveljevala 13.000 vojakom ustrežneje *generalka*; prim. **gen.** (< **general**)

{B} generaličin

{O} EDNINA: im. generalica, rod. generalice, daj. generalici, tož. generalico, mest. pri generalici, or. z generalico; DVOJINA: im. generalici, rod. generalic, daj. generalicama, tož. generalici, mest. pri generalicah, or. z generalicama; MNOŽINA: im. generalice, rod. generalic, daj. generalicam, tož. generalice, mest. pri generalicah, or. z generalicami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nazivi in naslovi ob imenu

generalinja -e [generálinja, rod. generálinje] ž

|nosilka najvišjega čina v kopenski vojski ali v letalstvu|: Zasluge gredo generalinji ustrežneje *generalki*; pred imenom odpoklic generalinje U. Govekar ustrežneje *generalk*; prim. **gen.** (< **general**)

{B} generalinjin

{O} EDNINA: im. generalinja, rod. generalinje, daj. generalinji, tož. generalinjo, mest. pri generalinji, or. z generalinjo; DVOJINA: im. generalinji, rod. generalinj, daj. generalinjama, tož. generalinji, mest. pri generalinjah, or. z generalinjama; MNOŽINA: im. generalinje, rod. generalinj, daj. generalinjam, tož. generalinje, mest. pri generalinjah, or. z generalinjami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nazivi in naslovi ob imenu

generalka¹ -e [generálka, rod. generálke] ž

|nosilka najvišjega čina v kopenski vojski ali v letalstvu|: Zasluge gredo generalki; pred imenom odpoklic generalke U. Govekar; prim. **gen.** (< **general**)

{B} generalkin

{O} EDNINA: im. generalka, rod. generalke, daj. generalki, tož. generalko, mest. pri generalki, or. z generalko; DVOJINA: im. generalki, rod. generalk, daj. generalkama, tož. generalki, mest. pri generalkah, or. z generalkama; MNOŽINA: im. generalke, rod. generalk, daj. generalkam, tož. generalke, mest. pri generalkah, or. z generalkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nazivi in naslovi ob imenu

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>admiral</i>	<i>kapitan</i>
<i>akademik</i>	<i>kapitanka</i>
<i>akademikinja</i>	<i>kneginja</i>
<i>asistent</i>	<i>knez</i>
<i>asistentka</i>	<i>kralj (kralj cvička)</i>
<i>baron</i>	<i>kraljica (vinska kraljica; kraljica cvička, terana;</i>
<i>baronica</i>	<i>kraljica ljudskih src; kraljica mati)</i>
<i>blažen</i>	<i>lady (železna lady)</i>
<i>blažena</i>	<i>magister</i>
<i>blaženi</i>	<i>magistrica</i>
<i>car</i>	<i>major</i>
<i>carica</i>	<i>majorka</i>
<i>cesar</i>	<i>monsinjor – monsignor</i>
<i>cesarica</i>	<i>oče</i>
<i>dama (prva dama)</i>	<i>pater</i>
<i>dekan</i>	<i>plemenit</i>
<i>dekanica</i>	<i>podpolkovnica</i>
<i>dekanja</i>	<i>podpolkovnik</i>
<i>dekanka</i>	<i>polkovnica</i>
<i>desetnica</i>	<i>polkovnik</i>
<i>desetnik</i>	<i>prevzvišenost in Prevzvišenost</i>
<i>docent</i>	<i>primarij</i>
<i>docentka</i>	<i>primarijka</i>
<i>doktor (dvojni doktor)</i>	<i>princ</i>
<i>doktorica (dvojna doktorica)</i>	<i>princesa (hmeljarska princesa)</i>
<i>ekscelenca in Ekscelenca</i>	<i>profesor (izredni profesor, redni profesor,</i>
<i>eminenca in Eminenca (siva eminenca)</i>	<i>zaslužni profesor)</i>
<i>general</i>	<i>profesorica (izredna profesorica, redna</i>
<i>generalica – generalinja – generalka</i>	<i>profesorica, zaslužna profesorica)</i>
<i>generalmajor</i>	<i>rektor</i>
<i>generalmajorka</i>	<i>rektorica</i>
<i>generalpolkovnica</i>	<i>sestra</i>
<i>generalpolkovnik</i>	<i>sir</i>
<i>gospa</i>	<i>svet</i>
<i>gospod (prvi gospod)</i>	<i>sveta</i>
<i>gospodična</i>	<i>svetost in Svetost</i>
<i>grof</i>	<i>veličanstvo in Veličanstvo</i>
<i>grofica</i>	<i>visočanstvo in Visočanstvo</i>
<i>inženir</i>	<i>visokost in Visokost</i>
<i>inženirka</i>	<i>vojvoda</i>
<i>kapetan</i>	<i>vojvodinja</i>
<i>kapetanka</i>	

Nekrajevna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **264** slovarskih iztočnic in zajema nekrajevna imena. Problemski sklop ni dokončen in bo še razširjen z različnimi skupinami nekrajevnih imen. Trenutni geslovnik je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju »Velika in mala začetnica«. Večinoma so uslovarjena večbesedna nekrajevna imena, ki so lahko za uporabnike težavnejša zaradi zapisa neprve sestavine imena.

V problemskem sklopu so npr. imena dolin, kotlin, kraških pojavov, ledenikov, mestnih delov, naravnih pokrajin, planin, planot, prelazov, reliefnih oblik, poti, mejnih prehodov, odvisnih ozemelj, ulic itd.

Pri nastajanju geslovnika so upoštevana imena glede na delitev zemljepisnih imen na endonime in eksonime. Endonim je zemljepisno ime v jeziku, ki se uporablja na območju poimenovane zemljepisne danosti, eksonim pa je zemljepisno ime v jeziku, ki se na območju poimenovane zemljepisne danosti ne uporablja:

- (1) endonimi (*Běchovice, Greenwich, Kronplatz, Manhattan*);
- (2) eksonimi (*Kapitolski trg, Oregonska pot, Velika arteška kotlina, Yellowstonski narodni park*).

Zgradbeno so v geslovnik zajeti različni tipi imen nekrajevnih imen:

- (1) enodelna imena; in sicer enobesedna (*Križanke, Vilenica, Žale*) in večbesedna (*Doberdobski Kras, Dunajski gozd, Silicijeva dolina, Viktorijina dežela*);
- (2) večdelna imena, in sicer podredna (*Ljubljana Bežigrad*) in priredna (*Češko-moravska planota, Tržaško-komenska planota*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je glede na SP 2001 uvedena nova terminologija, ki je pomensko ustrežnejša in razumljivejša sodobnemu uporabniku jezika. Termin *krajevna imena* nadomešča izraz *naselbinska imena*, ob tem je namesto termina *nenaselbinska imena* uveden termin *nekrajevna imena*.

Novost so tudi ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladijske in pomenske položaje. Opozorjeno je na položaje, ko se nekrajevno ime pojavlja v položaju desnega prilastka v imenovalniku: kot prilastek, v imenovalniku *pohod na planino Zajamniki*. Nekatera imena se v prilastkovni poziciji ne pojavljajo le v imenovalniku, je pa imenovalniška uresničitev najbolj tipična, na kar je opozorjeno s pojasnilom: kot prilastek, navadno v imenovalniku *Planinski dom stoji v zgornjem koncu alpske doline Kamniška bistrica*. Imenom, ki se pojavljajo v prilastkovni poziciji v imenovalniku ali neimenovalškem sklonu enako pogosto, je dodano zgolj opozorilo »kot prilastek« (kot prilastek *pašniki planine Krstenica/Krstenice*). Pri nekaterih skupinah nekrajevnih imen je najbolj tipična rodilniška uresničitev prilastka (npr. pri imenih dolin), kar je prikazano z zgledom (npr. *Belska kočna |dolina| Nad dolino Belske kočne v Avstriji se dviga gora Pekel*).

Prikazani so tudi morebitni pomenski prenosi, ko je ime uporabljeno v metonimičnem prenosu. Metonimični prenos je lahko nakazan tudi z rabo malo začetnice. V slovarju je na pomenski prenos opozorjeno s pojasnilom »v prenesenem pomenu«, ob tem je dodano pojasnilo »navadno z malo začetnico«, če pri pomenskem prenosu prihaja do rabe male začetnice, npr. *Bermudski trikotnik* (1) |območje v Atlantskem oceanu med Bermudi, Portorikom in Florido| *V Bermudskem trikotniku skrivnostno izginjajo ladje in letala*, (2) v prenesenem pomenu |kraj, kjer skrivnostno izginjajo predmeti, ljudje| *izginotje planincev v bohinjskem bermudskem/Bermudskem trikotniku*, (3) |skrivnostno izginjanje sploh| *Prenova informativnega programa je končala v bermudskem/Bermudskem trikotniku*. Tako tudi *Kremelj* v prenesem pomenu |vlada Ruske federacije|. V prenesenem pomenu je pogosta raba male začetnice nekrajevnega imena, na kar je opozorjeno s pojasnilom »navadno z malo začetnico« (v prenesenem pomenu, navadno z malo začetnico *bermudski trikotnik / Bermudski trikotnik*).

Nekatera imena v problemskem sklopu imajo enakozvočna imena z imeni krajev. V slovarskem sestavku je o enakozvočnih imenih uporabnik obveščen z vodilko »primerjaj« (= prim.), npr. *Babno polje* prim. *Babno Polje*; *Kamniška bistrica* prim. *Kamniška Bistrica*. Pravopisno pravilo namreč določa, da neprve sestavine v zemljepisnih krajevnih imenih pišemo z veliko začetnico (*Babno Polje*, *Kamniška Bistrica*), v nekrajevniških imenih (med katera spadajo tudi imena kraških pojavov, dolin, rek ipd.) pa z malo začetnico (*Babno polje*, *Kamniška bistrica*).

Nekatera nekrajevna imena se v rabi pojavljajo tudi v skrajšani obliki, na kar je opozorjeno s pojasnilom »skrajšano« in zgle dom (*Notranjski regijski park* skrajšano *Notranjski park*). Nekatera skrajšana imena zapisujemo drugače kot neskrajšano ime, saj se ob osamosvojitvi neprve sestavine večbesednega imena osamosvojeni sestavini spremeni zapis začetnica (*Kočevski rog* > *Rog*). V slovarju sta obe imeni, pri enobesednem imenu (*Rog*) je uporabnik obveščen, da je to skrajšano ime (skrajšano ime za *Kočevski rog*), ob tem ga vodilka »primerjaj« usmerja k izhodiščnemu imenu (*Rog* prim. *Kočevski rog*). Pojasnilo »nekdaj« je dodano ob nekrajevniškemu imenu, ki danes ne opravlja več poimenovalne vloge, saj poimenovano ne obstaja več (*Babno Polje* nekdanj |mejni prehod|). Razlaga »drugo ime za« opozarja, da je prisotnih in ustaljenih več imen za isto zemljepisno danost (*Dantejeva jama* |drugo ime za *Zadlaško jamo*).

Za nekatera nekrajevna imena se je v preteklosti uveljavilo slovensko ime oz. eksonim: *Barentsova globel* (angl. *Barents Depth*); *Osojščica* (nem. *Gerlitz*). Pri nekrajevniških imenih, ki poimenujejo tuje nekrajevne zemljepisne danosti, je v posebnem razdelku prikazana informacija o izvornem jeziku in imenu (npr. *Apalaška pot*, angl. *Appalachian Trail*), saj predvidevamo, da bo za nepodomačena zemljepisna imena uporabnik poslovenjeno varianto iskal tudi prek izvirne. Predstavljene so tudi v rabi prisotne imenske variante, ki niso ustrezne. Če je priporočena raba eksonima, ob tem pa se v rabi pojavlja endonim, je uporabnik o ustreznejši rabi obveščen s pojasnilom »ustrezneje« in sklicem na ustrezni slovarski sestavek (*Rt dobre nade* ustrezneje *Rt dobrega upanja*). V slovarju so nekatera normativna vprašanja obravnavana v posebnem razdelku, ki prinaša dodatno pojasnilo, povezano z iztočnično besedo. Pri imenu trga *Carpacciov trg* je npr. opozorjeno na ustaljenost zapisa v zemljepisnem imenu: V imenu *Carpacciov trg* se je ustalila nepreglašena oblika. Pri pridevnikih, izpeljanih iz imen z govornimi izglasji *čo*, *šo*, *žo*, *džo* in *jo*, se v zapisu pojavlja tako preglašena kot nepreglašena oblika *Carpacciov/Carpacciov*.

V slovarju je podatek o besedotvornem izhodišču, iz katerega je izpeljano nekrajevno ime (*Blejski vintgar* < *Bled*), z vodilko »primerjaj« je vzpostavljena povezava z uslovarjenimi iztočnicami, ki so sestavina lastnega imena (*Postojnska jama* prim. *postojnski*; *Triglavski narodni park* prim. *triglavski*).

Besedotvorno gnezdo prinaša podatek o pridevniku na *-ski*, kjer je ta v rabi izkazan (*Snežnik: snežniški*).

V slovarskem sestavku imajo nekrajevna imena prikazano predložno rabo, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri nekrajevniškemu imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na; iz/z/s*), ob njem pa ustrezne sklonске oblike (*v Blejskem vintgarju*, *iz Blejskega vintgarja*, *v Blejski vintgar*). Pri predložnih imenih (*Na Pečeh*) je v predložni rabi prikazana dvojnična možnost, in sicer predložna raba imena, ko ime nastopa v položaju desnega prilastka v imenovalniku ob občnem poimenovanju (*na gori/planini Na Pečeh*, *z gore / s planine Na Pečeh*, *na goro/planino Na Pečeh*), in predložna raba imena, ko je to uporabljeno samostojno (*Na pečeh*, *s Peči*, *na Peči*). Uslovarjena oblika je tudi prikaz predlaganega pravopisnega pravila, ki pravi, da se ob samostojni rabi prva nepredložna sestavina piše z veliko začetnico. Pri imenih poti je z zgle dom opozorjeno na pogosto rabo predloga *po* v mestniku (*romanje po Jakobovi poti*).

Novost glede na SP 2001 je tudi pri poimenovanju nižin oz. nižavij. Tako je v SP 2001 npr. vključena samo *Panonska nižina*, v *ePravopis* pa je vključeno tudi *Panonsko nižavje*, pri čemer iztočnica *Panonska nižina* vsebuje vodilko »primerjaj«, ki usmerja k *Panonskemu nižavju*. Slednje kot eksonim navaja tudi *Slovar slovenskih eksonimov*, pri čemer je *Panonska nižina* alonim oz. drugo ime za isto zemljepisno danost.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih

sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 69–76.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bermudski trikotnik -ega -a [bermútski trikótnik, rod. bermútskega trikótnika] m; zemljepisno ime |območje v Atlantskem oceanu med Bermudi, Portorikom in Florido|: V Bermudskem trikotniku skrivnostno izginjajo ladje in letala; legenda o Bermudskem trikotniku

v prenesenem pomenu, navadno z malo začetnico **bermudski trikotnik** / **Bermudski trikotnik** |kraj, kjer skrivnostno izginjajo predmeti, ljudje|: izginotje planincev v bohinjskem bermudskem/Bermudskem trikotniku; v prenesenem pomenu, navadno z malo začetnico **bermudski trikotnik** / **Bermudski trikotnik** |skrivnostno izginjanje sploh|: Prenova informativnega programa je končala v bermudskem/Bermudskem trikotniku; ☉ angl.

Bermuda Triangle; prim. **bermudski** (< **Bermudi**)

Kje? v Bermudskem trikotniku

Od kod? iz Bermudskega trikotnika

Kam? v Bermudski trikotnik

{O} EDNINA: im. Bermudski trikotnik, rod. Bermudskega trikotnika, daj. Bermudskemu trikotniku, tož. Bermudski trikotnik, mest. pri Bermudskem trikotniku, or. z Bermudskim trikotnikom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nekrajevna imena

Češko-moravska planota -e -e [čéško-moráuska planôta, rod. čéško-moráuske planôte] ž; zemljepisno ime

|planota, ki se razteza med Češko in Moravsko|: Geološka sestava Češko-moravske planote je zelo pestra; ☉ češ. *Českomoravská vrchovina*

Kje? na Češko-moravski planoti

Od kod? s Češko-moravske planote

Kam? na Češko-moravsko planoto

{O} EDNINA: im. Češko-moravska planota, rod. Češko-moravske planote, daj. Češko-moravski planoti, tož. Češko-moravsko planoto, mest. pri Češko-moravski planoti, or. s Češko-moravsko planoto

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Češčina; Nekrajevna imena

Greenwich -a [grínič, rod. gríniča] m; zemljepisno ime

|del Londona|: Ničelni poldnevnik poteka skozi Greenwich; ogled Kraljevega observatorija v Greenwichu; Prenos se bo začel ob 21. uri po Greenwichu ustrežneje *greenwiškem času*; listina o sodelovanju med Greenwichem in Mariborom; prim. **Kraljevi observatorij Greenwich**

Kje? v Greenwichu

Od kod? iz Greenwicha

Kam? v Greenwich

{B} Greenwičan, Greenwičanka; Greenwičanov, Greenwičankin; greenwiški

{O} EDNINA: im. Greenwich, rod. Greenwicha, daj. Greenwichu, tož. Greenwich, mest. pri Greenwichu, or. z Greenwichem

{I} EDNINA: im. [grínič], rod. [gríniča], daj. [gríniču], tož. [grínič], mest. [pri gríniču], or. [z_gríničem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nekrajevna imena

Ljubljana Bežigrad -e -a [ljubljàna béžigrat, rod. ljubljáne béžigrada] ž; zemljepisno ime [del Ljubljane]: Z obvoznice je zavil pri izvozu za Ljubljano Bežigrad; prim. **Bežigrad**

Kje? v Ljubljani Bežigradu

Od kod? iz Ljubljane Bežigrada

Kam? v Ljubljano Bežigrad

{B} Bežigrajčan, Bežigrajčanka; Bežigrajčanov, Bežigrajčankin; bežigrajski

{O} EDNINA: im. Ljubljana Bežigrad, rod. Ljubljane Bežigrada, daj. Ljubljani Bežigradu, tož. Ljubljano Bežigrad, mest. pri Ljubljani Bežigradu, or. z Ljubljano Bežigradom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nekrajevna imena

Yellowstonski narodni park -ega -ega -a [jêloustónski národni párk, rod. jêloustónskega národnega páрка in jêloustóunski národni párk, rod. jêloustóunskega národnega páрка] m; zemljepisno ime

[narodni park v Združenih državah Amerike]; čuvaj Yellowstonskega narodnega parka; gejzir v

Yellowstonskem narodnem parku; angl. *Yellowstone National Park*

Kje? v Yellowstonskem narodnem parku

Od kod? iz Yellowstonskega narodnega parka

Kam? v Yellowstonski narodni park

{O} EDNINA: im. Yellowstonski narodni park, rod. Yellowstonskega narodnega parka, daj.

Yellowstonskemu narodnemu parku, tož. Yellowstonski narodni park, mest. pri Yellowstonskem narodnem parku, or. z Yellowstonskim narodnim parkom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nekrajevna imena

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Adamičeva ulica

Ajdovska deklica

Ajdovski gradec

Ålandsko otočje – Åland

Ålandski otoki – Åland

Aljaževa pot

Amazonsko nižavje

Ameriški Deviški otoki

Ančnikovo gradišče

Antonijev rov

Apalaška pot

Arafurska celinska polica

Argentinski park

Arhovo gradišče

Babno polje

Babno Polje

Baltski kolodvor

Barentsova globel

Baška grapa

Bavarski dvor

Běchovice

Beli kamen

Belska kočna

Beneška laguna

Bermudski trikotnik

Bežigrad

Bistriški jarek

Blejski vintgar

Bodoveljska grapa

Britanski Deviški otoki

Brooklyn

Campi Flegrei

Carpacciiov trg

Celjska kotlina

Celovška cesta

Celovška kotlina

Centralni park

Cerkniško polje

Cesta v Mestni log

Chodow

Čeljuskinov rt

Češko-moravska planota

Čopova ulica

Črnelsko brezno

Črni graben

Črni kal

Črnogorsko primorje

Črnuče

Đáblice

Dantejeva jama

Dečkovo naselje

Demänovska ledena jama

Divaška jama

Divje babe

Doberdobska planota

Dobšinska ledena jama

Dolgi most
Dolina kraljev
Drameljska planinska pot
Draveljska gmajna
Dravsko polje
Elizejske poljane
Flegrejska polja
Flegrejske poljane
Freycinet
Galapaški hrbet
Gašperjev kostanj
Glavni trg
Greenwich
Grossglockner
Horn
Hornbeinov ozebnik
Hradčani
Hudičev boršt
Idrijska ulica
Irijska globel
Jakobova pot
Jakopičev drevored
Jalovčev ozebnik
Jelšane
Jezerski vrh
Jordanski tektonski jarek
Jurčičeva pot
Južni obronki Trnovskega gozda
Kamniška bistrica
Kaninski podi
Kapitolski grič
Kapitolski trg
Karpatski bazen
Kastelec
Kazimierz
Keltska celinska polica
Kettejev drevored
Kočevski rog
Kolodvorska ulica
Koloradska planota
Kongresni trg
Kope
Koprsko primorje
Korensko sedlo
Korošica
Koroška cesta
Kostelska grajska pešpot
Košaki dol
Kozjanski park
Krajinski park Sečoveljske soline
Krakovo
Kremelj
Kriška planina
Kriški podi
Križanke
Krnski nariv

Kronplatz
Krstenica
Krška jama
Kuzbas
Kuzneški bazen
Ledenik pod Skuto
Lent
Letališče Edvarda Rusjana Maribor
Levstikova pot
Libeň
Libijska puščava
Ljubljana Bežigrad
Ljubljana Črnuče
Ljubljanska kotlina
Logarska dolina
Madisonova avenija
Maine
Makekova kočna
Mala ledena jama
Mala peščena puščava
Manhattan
Marianski jarek in Marijanski jarek
Marijino brezno
Markovec
Marmolada
Matkov kot
Medji dol
Medvedji dol
Menina planina
Mestni trg
Miklošičev park
Mišja peč
Mokrine
Moravska vrata
Moskovski kremelj
Mozirski gaj
Mučko polje
Munihov kuk
Murge
Na Pečeh
Narodni park Beloveška pušča
Narodni park Lahemaa
Narodni park Soomaa
Nevejski preval
Notranjski regijski park
Nove Fužine
Nowa Huta
Nubijska puščava
Oregonska pot
Ormoške lagune
Osojščica
Padsko nižavje – Padska nižina
Panonsko nižavje – Panonska nižina – Panonija
– Panonski bazen
Pavličevo sedlo
Peta avenija

Petelinji rt
Pivška kotlina
Postojnska jama
Postojnska vrata
Postojnski jamski sistem
Predjamski jamski sistem
Ptujska cesta
Rakov Škocjan
Rakovško-Unško polje
Rdeči trg
Rilkejeva pešpot
Robanov kot
Rog
Rogaška vinska pot
Rombonski podi
Roška pešpot
Rožna dolina
Rt dobrega upanja – Rt dobre nade
Sahara
Savinjska dolina
Savudrijski rt
Sečoveljske soline
Slovenska cesta
Slovenska smer
Slovenska ulica
Slovensko primorje
Sneberje
Snežnik
Soriška planina
Soška pešpot
Spodnja Šiška
Srednjeatlantski hrbet
Sromeljska pešpot
Staré Město
Stari trg
Stari Zamość
Strunjanske soline
Sundska celinska polica
Svetilnik
Šalek
Šaleška dolina
Šiška
Škocjanske jame

Tezenska dobrava
Trajanova vrata
Triglavski narodni park
Trnovski gozd
Trubarjeva ulica
Tržaško-komenska planota
Udin boršt
Unška koliševka
Urbanova pot
Velenjska kotlina
Velika arabska puščava
Velika arteška kotlina
Velika ledena jama v Paradani – Velika ledenica v Paradani
Velika planina
Velika Viktorijina puščava
Veliki Bilmski erg
Veliki Klek
Veliki koralni greben
Veliki vzhodni erg
Vič
Videmska pokrajina
Vilenica
Vinohrady
Vipavska dolina
Viška sončava
Vižmarje
Vorančeva pot
Yellowstonski narodni park
Zadlaška jama
Zahodnoavstralska planota
Zajamniki
Zajčja dobrava
Zbiljski gaj
Zelena jama
Zeleni gaj
Zgornja Kolpska dolina
Žoliborz
Žabniška krnica
Žagarjev graben
Žale
Žižkov

Občna jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega 32 občnoimenskih iztočnic, je nastal ob redigiranju domišljjskih, religijskih in mitoloških lastnih imen, ki nastopajo v stalnih večbesednih zvezah (*pujsa Pepa, krojaček Hlaček; nadangel Gabrijel, evangelist Marko; riba Faronika*). Ker se te zveze največkrat sklanjajo v obeh sestavinah, je za uporabnike relevanten tudi podatek o jezikovnem vedenju nelastnoimenske sestavine.

NOVOSTI:

Z vidika slovnične pregibnosti ali naglaševanja ni sprememb glede na ustaljeno jezikovno prakso.

Glede na SP 2001 je prednost novega prikaza, da slovarsko obravnava tudi dosedanje podiztočnice, npr. *muca* (v SP 2001 pod *muc*), *pujsa* (v SP 2001 pod *pujs*), tako še *coprnicca*. Nova je iztočnica *sovica*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

bedak -a [bedák, rod. bedáka] m

[neumen človek]: Imeli so ga za bedaka; [domišljjski lik]: v zvezi **bedak Jurček Naj bo Andersenov bedak Jurček** še tako neveden in čudaški, nazadnje od vseh treh bratov prav on osvoji kraljično

{B} bedakov

{O} EDNINA: im. bedak, rod. bedaka, daj. bedaku, tož. bedaka, mest. pri bedaku, or. z bedakom; DVOJINA: im. bedaka, rod. bedakov, daj. bedakoma, tož. bedaka, mest. pri bedakih, or. z bedakoma; MNOŽINA: im. bedaki, rod. bedakov, daj. bedakom, tož. bedake, mest. pri bedakih, or. z bedaki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občna jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

čbelica -e [čbélíca, rod. čbélíce in čəbélíca, rod. čəbélíce] ž

manjšalno [čebelja]: Šola je bila videti kot čebelnjak z marljivimi čbelicami; [domišljjski lik]: v zvezi **čbelica Maja Pogrešam tiste stare čase, ko smo se smejali prigodam čbelice Maje**

{B} čbeličin

{O} EDNINA: im. čbelica, rod. čbelice, daj. čbelici, tož. čbelico, mest. pri čbelici, or. s čbelico; DVOJINA: im. čbelici, rod. čbelic, daj. čbelicama, tož. čbelici, mest. pri čbelicah, or. s čbelicama; MNOŽINA: im. čbelice, rod. čbelic, daj. čbelicam, tož. čbelice, mest. pri čbelicah, or. s čbelicami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občna jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

evangelist -a [evangelíst, rod. evangelísta] m

|pisec evangelijev|: Dogodke v Svetem pismu podrobno opisujejo vsi štirje evangelisti; v zvezi **evangelist Janez** pričevanje evangelista Janeza

{B} evangelistov

{O} EDNINA: im. evangelist, rod. evangelista, daj. evangelistu, tož. evangelista, mest. pri evangelistu, or. z evangelistom; DVOJINA: im. evangelista, rod. evangelistov, daj. evangelistoma, tož. evangelista, mest. pri evangelistih, or. z evangelistoma; MNOŽINA: im. evangelisti, rod. evangelistov, daj. evangelistom, tož. evangeliste, mest. pri evangelistih, or. z evangelisti

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občna jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

riba -e [ríba, rod. ríbe] ž

|žival|: morska riba; sladkovodna riba; V jezeru živi več vrst rib; |horoskopsko znamenje|: kot horoskopsko znamenje samo v dvojini Rojena je v znamenju rib; |oseba, rojena v horoskopskem znamenju rib|: riba po horoskopu in večni romantik; neskladnost v osebnosti rib; |bajeslovno bitje|: v zvezi **riba Faronika** Stalna spremljevalka vseh tragičnih dogodkov je riba Faronika, ženska z ribjim repom

{B} ribin

{O} EDNINA: im. riba, rod. ribe, daj. ribi, tož. ribo, mest. pri ribi, or. z ribo; DVOJINA: im. ribi, rod. rib, daj. ribama, tož. ribi, mest. pri ribah, or. z ribama; MNOŽINA: im. ribe, rod. riba, daj. rib, tož. ribe, mest. pri ribah, or. z ribami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občna jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni; Horoskopska znamenja

Zadnja sprememba: 18. novembra 2022.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

apostol (apostol Peter)

bedak (bedak Jurček)

coprnica (coprnica Zofka)

čarovnica (čarovnica Čirimbara)

čebelica (čebelica Maja)

deklica (deklica Delfina)

evangelist (evangelist Janez)

gasilec (gasilec Samo)

kapitan (kapitan Gatnik, kapitan Kljuka)

kartuzija (kartuzija Žiče)

krojaček (krojaček Hlaček)

lisica (lisica Zvitorepka)

maček (maček Muri)

medvedek (medvedek Pu)

muca (muca Copatraica, muca Maca)

nadangel (nadangel Mihael)

ovčar (ovčar Runo)

palček (palček Smuk)

poštar (poštar Peter)

prerok (prerok Mohamed)

pujsa (pujsa Pepa)

racman (racman Jaka)

riba (riba Faronika)

sirota (sirota Jerica)

sovica (sovica Oka)

škrat (škrat Kuzma)

vajenec (vajenec Hlapič)

zajček (zajček Dolgoušček)

zmaj (zmaj Tolovaj)

zvezdica (zvezdica Zaspanka)

Okrajšave

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **482** okrajšav. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi okrajšavami.

V problemskih sklopih so poleg običajnih okrajšav (*prim., slov.*) zajete tudi:

- okrajšave s piko spredaj (.*com* 'company'),
- okrajšave z vezajem, tj. okrajšave prirednih zloženek (č.-b. 'črno-bel'),
- okrajšave s stično vmesno piko, tj. okrajšave podrednih zloženek (*nar.zab.* 'narodnozabavni'),
- okrajšave lastnih imen (*Dol.* 'Dolenji', 'Dolnji'),
- okrajšave besednih zvez (*dipl. inž.* 'diplomirani inženir'),
- okrajšave delov besedila (*itd.* 'in tako dalje'),
- okrajšave brez pik (*nzd, odl.*).

NOVOSTI:

Medtem ko so bile okrajšave v SP 2001 zgolj razvezane, je v *ePravopisu* prikazan tudi skladijski položaj okrajšav s pomočjo oznakovnih pojasnil; izpostavljeni so posebni položaji, ko postavimo okrajšavo za ločilo (»z vejico« ali »za vejico«, npr. za vejico *Živila, ki jih prodaja, so pridelana biološko, tj. brez uporabe kemikalij*), pred ime (»pred imenom«, npr. pred imenom *delo p. Stanislava Škrabca*), za ime (»za imenom«, npr. za imenom *Helios, d. d.*) ali ko se pojavlja okrajšava v zvezi okrajšav (»v zvezi okrajšav«, npr. v zvezi okrajšav *akad. prof. dr. Janez Novak*).

Pri okrajšavah nazivov je prikazan položaj rabe glede na lastno ime (»pred imenom«, »za imenom«), saj je ta lahko razlikovalen glede na obdobje po bolonjski izobraževalni reformi oz. pred njo.

Pri okrajšavah, ki jih beremo tudi črkovalno ali jih sploh ne razvezujemo (na primer *itd., b. p., d. o. o., v. d.*), je podan tudi izgovor (*itd.* [ítədə] tudi [itədə]). Pri nestično pisanih okrajšavah so naglašene vse sestavine, pri stično pisanih in leksikaliziranih pa je naglas varianten.

Zaradi prevladujoče rabe in usmerjevalnega zapisa v pravno-upravnih besedilih, med drugim v besedilu Zakona o gospodarskih družbah in registru pri AJPES-u, je bil Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU predlagan zapis okrajšav gospodarskih subjektov (*d. o. o., d. d., s. p., z. b. o., z. o. o.*) v položajih za imenom tudi stično (za imenom, tudi stično *Helidrom, d.d.*). Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU je predlog sprejela.

Uvedeno je povezovanje z vodilko »primerjaj« (= *prim.*) med okrajšavami z isto funkcijo, na primer *itd., ipd.* in *itn.; angl., ang.* in *agl.* Od okrajšav, ki so v rabi manj navadne ali manj zaželene, pojasnilo »ustreznejše« usmerja k priporočljivi: *fax.* ustrezneje *faks*; *oec.* ustrezneje *ekon.*; *dipl. ing.* ustrezneje *dipl. inž.*

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 595, 596, 597, 598, 1025.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Krajšave](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

d. d. [dé dé in dè dè] okrajš.

[delniška družba]: za imenom, z vejico **Helios, d. d.**; za imenom tudi stično **Helios, d.d.**; prim. **dede**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Okrajšave

itn. [ítənè tudi itənè] okrajš.

[in tako naprej]: na koncu naštevanja, brez vejice Lovci so spomladi čistili zimska krmišča, raznašali sol, opazovali in šteli divjad **itn.**; prim. **ipd., itd.**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Okrajšave

nzd okrajš.

[nezadostno]: ocene od nzd do odl; v zvezi s številko Na testu je zagledal oceno nzd (1); Vsi, ki so izpit pisali nzd (5) ali manj, lahko k izpitu pristopijo na naslednjem roku

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Okrajšave

oec. okrajš.

[ekonomist; ekonomistka]; [ekonomski]; gl. **ekon.**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Okrajšave

tj. okrajš.

[to je]: za vejico Živila, ki jih prodaja, so pridelana biološko, tj. brez uporabe kemikalij

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Okrajšave

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abs.

A. D.

adm.

adv.

agl.

agr.

akad.

alp.

am.

amer.

ang.

angl.

angl.-slov.

apr.

arab.

arh.

asist.

astr.

.at

avg.

.ba

belg.

bibl.

biokem.

biol.

bl.

b. l.

bolg.

bot.

b. p.

brit.

broš.

c.

cerkv.slov.

Ch.

cit.

civ.

c.-kr.

Co.
.com
corr.
csl.
.cz
č.-b.
čeb.
češ.
čet.
čl.
člen.
člov.
db
d. d.
dddr.
ddr.
.de
dec.
del.
dim.
dipl.
dipl. ekon. – dipl. oec.
dipl. inž. – dipl. ing.
diplomac.
d. n. o.
doc.
.doc
.docx
dol.
Dol.
dol. č.
d. o. o. – s. r. l.
dov. gl.
dr.
dram.
dr. dent. med.
dr. h. c.
dr. med.
dr. sc.
dr. sci.
dr. stom.
dr. vet. med.
drž.
dv.
dvostan.
d. v. z.
e
ed.
ef.
egipč.
egipt.
ekol.
ekon. – oec.
el.
elektr.
enostan.

erot.
eston.
etim.
etn.
.eu
ev.
Ev.
ev. št.
.exe
fak.
faks – fax
farm.
fasc.
fco.
feb.
febr.
fig.
film.
filol.
filoz.
fiz.
fiziol.
fiziot.
fol.
fot.
fr.
.fr
fra.
franc.
frc.
g. – Mr.
ga. – ge. – go. – Mrs.
gdč.
gen.
gen.maj.
gen.polk.
gen.ppolk.
geod.
geol.
germ.
.gif
gimn.
gl.
glag.
glasb.
gled.
GmbH
gor.
Gor.
gr.
grad.
gradb.
harm.
h. c.
hebr.
hon.

.hr
hrv.
h. št.
.html
.hu
ibid.
ide.
idr.
ind.
in dr.
inv. št.
inž. – ing.
ipd. – etc.
it.
.it
itd. – etc.
itn. – etc.
izd.
izg.
izr. prof.
izv.
J.
jan.
jap.
jez.
jezikosl.
.jpg
jsl.
jug.
jul.
jun.
juž.
Juž.
jv.
jz.
kal.
kat.
kem.
k. g.
kit.
knjiž.
k. o.
kor.
Kor.
kov.
krat.
kub.
kult.
kv.
l.
lat.
latv.
let.
lik.
lit.
litov.

lit.zg.
lit. zg.
Lj.
l.r. – m. p.
m.
mag. – mgr.
mag. akad.
mag. farm. – mag. pharm. – mr. ph.
mag. inž.
mag. prof.
maj.
mar.
mat.
mat. št.
max.
Mb.
mdr.
med.
medm.
meh.
mes.
mest.
mil.
min.
mio.
ml. – jr. in Jr.
mld.
mmag.
mn.
mrd.
msgr.
nad.
nadstr.
nam.
nan.
naniz.
nar.
nar.zab.
nas.
nav.
navt.
n. d.
ned.
nedol. č.
nedov. gl.
nem.
.net
n. m.
N. N.
nov.
npr.
n. št. – p. Chr. n.
n. v.
nzd
o.
obr.

odd.
odg.
odg. ur.
odl
odst.
odv.
ok. – ca. – cca
O. K.
okr.
okrajš.
okt
op.
o. p.
op. a.
op. p.
op. prev.
op. ur.
org.
.org
orig.
os.
otr.
oz.
p.
parc. št.
p. c.
p. d.
pdb
.pdf
ped.
pet.
pl.
pog.
pogl.
pok.
po Kr. – p. Chr. n.
pol.
polit.
polj.
polk.
pom.
pon.
por.
p. p.
ppolk.
prav.
preb.
pred.
prev.
pribl. – ca. – cca
prid.
prim. – cf.
prir.
prisl.
pr. Kr. – a. Chr. n.
pr. n. št. – a. Chr. n.

prof.
prof. dr.
P. S.
psih.
psiht.
r.
rač.
red. prof.
reg.
reg. št.
rel.
rim.
rim.kat.
R. I. P.
r.k.
rkp.
rod.
roj.
rom.
.rtf
rus.
s. – n.
S.
sam.
samozal.
sek.
sep.
sept.
sev.
Sev.
sh.
.si
sign.
simb.
skr.
sl.
Sl.
slov.
Slov.
slovan.
sob.
soc.
soc. del.
soc. kult.
sod.
sp.
Sp.
s. p.
spec.
spl.
sr.
Sr.
srb.
sre.
s. s.
ssp.

st.
St.
stan.
star.
stol.
str.
sv.
Sv.
svet.
sv. v.
sz.
šol.
šp.
špan.
šport.
št.
štev.
štud.
tab.
tč.
teh.
tehn.
tel.
tel. št.
temp.
teol.
t. i.
tj. – i. e.
t. l.
t. m.
tor.
tov.
trg.
tur.
u.
ukr.
ul.
um.
um. zgod.
univ.
up.
ur. – ed.
Ur. l.

ust.
V.
v. d.
vel.
Vel.
ver.
vet.
viš. znan. sod.
voj.
v pok.
vs.
vzg.
vzh.
Vzh.
.xls
.xml
Z.
zah.
Zah.
zal.
zap. št.
z. b. o.
zd
zdr.
zdrav.
zf.
zg.
Zg.
zgod.
.zip
znan. sod.
znan. svet.
z. o. o.
zool.
zoot.
zun.
zv.
ž. – f.
žarg.
živ.
živ. tehn.
ž.r.

Pisna znamenja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 46 slovarskih iztočnic, izbranih iz pravopisnega [poglavja o pisnih znamenjih](#), ki ga je ob prenovi pravopisnih pravil pripravila Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU.

Gre za pet skupin znamenj:

- (1) splošna znamenja (*tilda*, znamenja za *odstotek*, *minuto*, *evro* ...);
- (2) ločila (*apostrof*, *dvopičje*, *klicaj*, *pomišljaj*, *vezaj* ...);
- (3) znamenja v informacijskih tehnologijah (*afna*, *ključnik*, *lojtra*, *poševnica*);
- (4) matematična znamenja (*koren*, *plus*, *minus* ...);
- (5) izpostavna znamenja (*križec*, *zvezdica*).

Pri nekaterih primerih gre za prvič uslovarjene izraze (*ampersand*, *ključnik*), drugi pa so prvič prikazani v slovarju v zapisovalno problematičnih položajih in vlogah.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* prikazu iztočnice z zaglavjem sledijo trije sklopi pravopisno relevantnih podatkov: v prvem delu je prikazana skladijska raba iztočnične besede glede na izpostavljeni pomen, v drugem je ponazorjena raba znamenja, ki ga označuje iztočnična beseda, v tretjem razdelku so predstavljene oblikoslovno-besedotvorne posebnosti besede.

Novosti glede na *Slovenski pravopis 2001* je precej, najbolj opazna je uvedba posebnega gnezda z imenom »Ponazoritev rabe znamenja«, v katerem s pomočjo pojasnil uporabnik dobi podatke o rabi pisnega znamenja:

- o stičnosti glede na druga znamenja, besede, številke (**klicaj**: levostično na koncu povedi, ki zaznamuje ukaz, željo, čustva *Ojoj, že pet minut do sedmih je!*);
- o izgovoru znamenja (**afna**: stično v elektronskih naslovih, izgovorjeno **afna**, **pri**: *info@oglas.si*, *nabiralnik@hotel-park.si*);
- o rabi iztočnične besede v posebnih zvezah (**oklepaj**: **lomljeni oklepaj** za označevanje spletnih naslovov: *V knjižnico vstopam prek portala na naslovu <www.nuk.si>*).

Z normativnega vidika je uvedena enakovredna pisna dvojica pri iztočnici *promile*, tj. *promil*, saj se v rabi že dolgo uveljavlja in nadomešča prvotno. Uporabniki so na to že opozarjali (gl. Jezikovna svetovalnica – [Izgovarjava matematičnega znaka ‰ – promile ali promil](#)).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 4–24.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Pisna znamenja](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

dvopičje -a [dvópíčje, rod. dvópíčja] s

[ločilo]: Pri poimenovanju mape ne morete uporabiti dvopičij; Programer posamezne 16-bitne besede loči z dvopičji

{PRZ} : levostično pred naštevalnim nizom Pastirji izdelujejo različne dobrote: maslo, mohant in sladek sir; levostično pred pojasnjevalnim delom povedi Zakon je nedvoumen: prijaviti je treba vse; levostično pred dobesednim navedkom v premem govoru Učenci so vprašali: »Zakaj je nebo ponoči črno?«; nestično, izgovorjeno proti Merilo 1 : 200.000; nestično kot matematično znamenje, izgovorjeno deljeno z/s 300 : 150 = 2; nestično pri bibliotekarskem navajanju, sicer levostično Jože Toporišič, Enciklopedija slovenskega jezika. Ljubljana : Cankarjeva založba, 1992.; stično pri zapisu časa za ločevanje ur in minut Na uri je pisalo 12:30; stično pri športnih rezultatih za ločevanje minut in sekund Maraton je pretekel v času 2;01:39; stično v naslovih spletnih strani <https://e-uprava.gov.si>

{O} EDNINA: im. dvopičje, rod. dvopičja, daj. dvopičju, tož. dvopičje, mest. pri dvopičju, or. z dvopičjem; DVOJINA: im. dvopičji, rod. dvopičij, daj. dvopičjema, tož. dvopičji, mest. pri dvopičjih, or. z dvopičjema; MNOŽINA: im. dvopičja, rod. dvopičij, daj. dvopičjem, tož. dvopičja, mest. pri dvopičjih, or. z dvopičji

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pisna znamenja

klicaj -a [klicáj, rod. klicája] m

[ločilo]: Pismo tiskovnega predstavnika se končuje s klicajem; Trije klicaji in krepki tisk so zbudili mojo radovednost

{PRZ} ! levostično na koncu povedi, ki zaznamuje ukaz, željo, čustva Ojoj, že pet minut do sedmih je!; v besedilu (v oklepaju) za izražanje dvoma, začudenja ipd. Jupiter naj bi imel približno sto (!) satelitov, večjih od enega kilometra; v besedilu (v oklepaju) z vprašanjem za izražanje dvoma, začudenja ipd. Pred kratkim so ga kaznovali, ker je z enim kolesom parkiral na rumeni črti (!)

{O} EDNINA: im. klicaj, rod. klicaja, daj. klicaju, tož. klicaj, mest. pri klicaju, or. s klicajem; DVOJINA: im. klicaja, rod. klicajev, daj. klicajema, tož. klicaja, mest. pri klicajih, or. s klicajema; MNOŽINA: im. klicaji, rod. klicajev, daj. klicajem, tož. klicaje, mest. pri klicajih, or. s klicaji

{I} EDNINA: im. [klicáj], rod. [klicája], daj. [klicáju], tož. [klicáj], mest. [pri klicáju], or. [s_klicájem]; DVOJINA: im. [klicája], rod. [klicájeu], daj. [klicájema], tož. [klicája], mest. [pri klicájih], or. [s_klicájema]; MNOŽINA: im. [klicáji], rod. [klicájeu], daj. [klicájem], tož. [klicáje], mest. [pri klicájih], or. [s_klicáji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pisna znamenja

oklepaj -a [oklepáj, rod. oklepája] m

Vrivek v besedilo je označila z oklepajem; v zvezi okrogli oklepaj Vir navadno navedemo na koncu citata v okroglem oklepaju; v zvezi oglati oklepaj V podnapisih so v oglate oklepaje zapisali pojasnila za naglušne ljudi; v zvezi pokončni oklepaj V slovarju so v pokončnem oklepaju zapisane identifikacije; v zvezi poševni oklepaj Komentar je zapisal v poševni oklepaj; v zvezi lomljeni oklepaj Programer je v lomljenem oklepaju zapisal znake za označevanje

{PRZ} okrogli oklepaj (xxx) pamo, levo- in desnostično ločilo za označevanje vrivkov ali neobveznih besed ter njihovih delov (brez)alkoholne pijače; Skodelica, ki jo v rokah drži Kobilčina Kofetarica (1889), je iz nemškega porcelana; za navajanje podatkov o virih ali navedenke Slovenski pravopis (Levec 1899)

oglati oklepaj [xxx] za označevanje izpustov iz citata Stritar je »razglasil pravo lepoto [...] za samo na sebi moralno«; za označevanje izgovora Einstein [ajnstajn]

pokončni oklepaj [xxx] v slovarskih zapisih Ahíl [grška bajeslovna oseba]

poševni oklepaj /xxx/ za označevanje izpustov iz citata Stritar je »razglasil pravo lepoto /.../ za samo na sebi moralno«

lomljeni oklepaj <xxx> za označevanje spletnih naslovov V knjižnico vstopam prek portala na naslovu <www.nuk.si>

{O} EDNINA: im. oklepaj, rod. oklepaja, daj. oklepaju, tož. oklepaj, mest. pri oklepaju, or. z oklepajem; DVOJINA: im. oklepaja, rod. oklepajev, daj. oklepajema, tož. oklepaja, mest. pri oklepajih, or. z oklepajema; MNOŽINA: im. oklepaji, rod. oklepajev, daj. oklepajem, tož. oklepaje, mest. pri oklepajih, or. z oklepaji

{I} EDNINA: im. [oklepáj], rod. [oklepája], daj. [oklepáju], tož. [oklepáj], mest. [pri oklepáju], or. [z_oklepájem]; DVOJINA: im. [oklepája], rod. [oklepájeu], daj. [oklepájema], tož. [oklepája], mest. [pri

oklepájih], or. [z_oklepájema]; MNOŽINA: im. [oklepáji], rod. [oklepájeu], daj. [oklepájem], tož. [oklepáje], mest. [pri oklepájih], or. [z_oklepáji]

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Pisna znamenja

plus¹ -a [plús, rod. plúsa] m

[matematično znamenje]: S plusom seštevamo, z minusom odštevamo

{O} EDNINA: im. plus, rod. plusa, daj. plusu, tož. plus, mest. pri plusu, or. s plusom; DVOJINA: im. plusa, rod. plusov, daj. plusoma, tož. plusa, mest. pri plusih, or. s plusoma; MNOŽINA: im. plusi, rod. plusov, daj. plusom, tož. pluse, mest. pri plusih, or. s plusi

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Pisna znamenja

plus² -- [plús, rod. plús] prid.

[izraža pozitivno ali višjo vrednost]: Kapo, ki vam pokrije tudi vrat in brado, priporočam pri temperaturah od plus pet do nič stopinj; Ocenil jo je s plus štiri, a ni bila zadovoljna

{PRZ} + desnostično s številko pri zapisu pozitivnih vrednosti Ekološki umetni sneg zdrži do temperature +30 °C; desnostično s številko pri zapisu višje vrednosti ocena +4

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Pisna znamenja

plus³ [plús] povdk.

[izraža seštevanje]: Devet plus devet je osemnajst

{PRZ} + nestično v matematičnih formulah za označevanje seštevanja $17 + 10 = 27$

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Pisna znamenja

tilda -e [tílda, rod. tílde] ž

[pisno znamenje]: V španščini uporabljajo tildo nad črko n

{PRZ} ~ nestično kot ponavljalno znamenje v slovarjih, kadar nadomešča celotno besedo hiša: atrijska ~; desnostično kot ponavljalno znamenje v slovarjih, kadar nadomešča del besede hiša: gradnja ~e; prim. **vijuga**

{O} EDNINA: im. tilda, rod. tilde, daj. tildi, tož. tildo, mest. pri tildi, or. s tildo; DVOJINA: im. tildi, rod. tild, daj. tildama, tož. tildi, mest. pri tildah, or. s tildama; MNOŽINA: im. tilde, rod. tild, daj. tildam, tož. tilde, mest. pri tildah, or. s tildami

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Pisna znamenja

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afna

ampersand

apostrof

člen

deljaj

dolar

dvopičje

enačaj

evro

funt

klicaj

ključnik

koren

krat

križec

lojtra

minus

minuta

narekovaj (sredinski narekovaj, zgornji

narekovaj, spodnje-zgornji narekovaj, enojni

zgornji narekovaj)

odstotek

odstoten

oklepaj (pokončni oklepaj, poševni oklepaj,

lomljeni oklepaj, oglati oklepaj, okrogli oklepaj)

opuščaj

paragraf

pika (dvignjena pika)

plus

podčrtaj

podpičje
pokončnica
pomišljaj (predložni pomišljaj, dvodelni
pomišljaj, alinejni pomišljaj)
ponavljaljaj
poševnica (leva poševnica, poševnica nazaj,
dvojna poševnica)
promil in promile
sekunda
stopinja

tilda
tri pike
tropičje – tripičje
uklepaj
vejica
vezaj
vijuga
vprašaj
zaklepaj
zvezdica

Poljščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **167** slovarskih iztočnic. Nastal je ob uslovarjanju ponazarjalnih zgledov iz predloga pravil *Pravopisa 8.0* za prevzemanje iz poljščine, ki prinaša napotke za (zlasti govorno, redkeje pa tudi pisno) prilagajanje poljskih imen (in nekaterih občnih besed, npr. *poloneza*, *šlahta*, *sejm/sejem*) v slovenščini.

Glede na vrsto lastnega imena so v slovar v prirastku za leto 2023 vključene naslednje vrste lastnih imen:

- (1) osebna imena (*Andrzej, Łukasz, Miłosz; Elżbieta, Zofia*);
- (2) priimki (*Grzesiuk, Kościuszko, Pudzianowski, Świderkówna*);
- (3) imena krajev (*Ćmielów, Gorzów Wielkopolski, Przemyśl, Zamość*);
- (4) nekrajevna imena (*Kazimierz, Nowa Huta; Noteć, Varta*).

NOVOSTI:

Pravila za prevzemanje iz poljščine so prilagojena splošnim pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*, ki se od dosedanjih pravil v SP 2001 ne razlikujejo. Ponovno je poudarjeno

- dosledno ohranjanje ločevalnih (diakritičnih) znamenj, značilnih za poljsko latinico (npr. *Białka, Czeladź, Dąbrowski, Kępy, Mrozek*);
- prevzemanje črke *e* v končajih *-ec* in *-ek* kot polglasnika, kar vpliva na njegovo opuščanje pri pregibanju (neobstojni polglasnik), npr. *Wąsek*, rod. *Wąska*; *Zgorzelec*, rod. *Zgorzelca*.

Glede na SP 2001 so novosti naslednje:

- dopuščanje dvojnega pregibanja v tipu, npr. *Marek*, rod. *Marka* in *Mareka*, ki izhaja iz pregleda rabe (*pesmi Mareka Hamšika*) in ima morda vzrok v ohranjanju povezave z imenovalniško obliko;
- prvič so kodificirana imena s končajem *-iec* ([-jɛc]), v katerem se *e* zaradi predhodnega drsniškega glasu ne prevzema kot polglasnik in zato ne izpada, npr. *Kamieniec*, rod. *Kamienieca*; *Sosnowiec*, rod. *Sosnowieca*;
- samoglasnik *o* v končaju *-ol* je bil tradicionalni razumljen kot neobstojni (*Pavol, Karol*), v sodobni rabi se ta sklanjatvena možnost opušča, zato ime *ePravopis* v takih primerih uslovarjeno dvojnico, npr. *Karol* [káról], rod. *Karla* [kárła] in *Karola* [káróla].

Novosti glede na SP 2001 se pojavljajo tudi pri uslovarjanju in oblikoslovnem opisu novih imen, ki se v slovenščini pojavljajo redko, saj so bili v SP 2001 vključeni npr. priimki znanih oseb (*Czartoryski, Gombrowicz, Gomułka*), od zemljepisnih imen pa večinoma eksonimi, tj. slovenska imena za zemljepisne danosti na poljskem ozemlju (*Lodź, Katowice, Mazurija, Poljska, Poznanj*), in nekateri endonimi (*Białystok, Gdynia, Szczecin*). Uslovarjanje manj znanih imen prinaša zlasti odgovore na vprašanja:

- kako prevzemati mehke glasove, pri katerih se tudi v slovenščini izkazuje mehčanost, npr. *Toruń* [tórun'], rod. *Toruńa* [tórunja];
- kako oblikoslovno umestiti (večbesedna) imena na končni *-e*, kjer je tudi v slovenščini več oblikoslovnih možnosti (ženski spol množine ali srednji spol ednine), npr. *Gliwice*, rod. *Gliwic*; *Żrebce*, rod. *Żrebc*;
- kako pregibati imena (pogosto s pridevniškim značajem), ki imajo izglasje zapisano s črko, ki ni del slovenske abecede, npr. *Wolny* [vólni], rod. *Wolnega* [vólnega].

Izpostavljeno je razlikovanje v zapisu in tvorbi ženskih oblik priimkov iz moških (*Dąbrowski m, Dąbrowska ž*); obliki sta povezani z vodilko »primerjaj« (= prim.).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1078.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Poljščina \(O prevzemanju iz posameznih jezikov\)](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Andrzej -a [ándžej, rod. ándžeja] m; ime bitja, osebno ime
|poljsko moško ime|: slikarske stvaritve **Andrzeja Wróblewskega**; intervju z režiserjem **Andrzejem Wajdo**
{B} Andrzejev
{O} EDNINA: im. Andrzej, rod. Andrzeja, daj. Andrzej, tož. Andrzeja, mest. pri Andrzej, or. z Andrzejem; DVOJINA: im. Andrzeja, rod. Andrzej, daj. Andrzej, tož. Andrzeja, mest. pri Andrzej, or. z Andrzejem; MNOŽINA: im. Andrzej, rod. Andrzej, daj. Andrzej, tož. Andrzej, mest. pri Andrzej, or. z Andrzej
{I} EDNINA: im. [ándžej], rod. [ándžeja], daj. [ándžej], tož. [ándžeja], mest. [pri ándžej], or. [z_ándžejem]; DVOJINA: im. [ándžeja], rod. [ándžeje], daj. [ándžej], tož. [ándžeja], mest. [pri ándžej], or. [z_ándžejem]; MNOŽINA: im. [ándžej], rod. [ándžeje], daj. [ándžej], tož. [ándžeje], mest. [pri ándžej], or. [z_ándžej]
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Poljščina

Ćmielów -a [čmjéłow, rod. čmjéłowa] m; zemljepisno ime
|kraj na Poljskem|: muzej porcelana v **Ćmielówu**; kot prilastek, v imenovalniku **Prva omemba mesta Ćmielów je iz 14. stoletja**
Kje? v **Ćmielówu**
Od kod? iz **Ćmielówa**
Kam? v **Ćmielów**
{B} Ćmielówčan, Ćmielówčanka; Ćmielówčanov, Ćmielówčankin; ćmielówski
{O} EDNINA: im. Ćmielów, rod. Ćmielówa, daj. Ćmielówu, tož. Ćmielów, mest. pri Ćmielówu, or. s Ćmielóvom
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Poljščina

Grzesiuk -a [gžéšuk, rod. gžéšuka] m; ime bitja, osebno ime
|priimek|; |poljski pisatelj, pesnik, pevec in komik|: dokumentarni film o **Stanisławu Grzesiuku**
{B} Grzesiukov
{O} EDNINA: im. Grzesiuk, rod. Grzesiuka, daj. Grzesiuku, tož. Grzesiuka, mest. pri Grzesiuku, or. z Grzesiukom; DVOJINA: im. Grzesiuka, rod. Grzesiukov, daj. Grzesiukoma, tož. Grzesiuka, mest. pri Grzesiukih, or. z Grzesiukoma; MNOŽINA: im. Grzesiuki, rod. Grzesiukov, daj. Grzesiukom, tož. Grzesiuke, mest. pri Grzesiukih, or. z Grzesiuki
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poljščina; Lastna imena (priimki)

Marek -rka tudi Marek -a [márək, rod. märke tudi márek, rod. märke] m; ime bitja, osebno ime

[slovansko moško ime]: filmske vloge Marka Vašute; [slovanski priimek]: pedagoška kariera Jiřija Marka; prim. **Marková**

{B} Markov tudi Marekov

{O} EDNINA: im. Marek, rod. Marka tudi Mareka, daj. Marku tudi Mareku, tož. Marka tudi Mareka, mest. pri Marku tudi pri Mareku, or. z Markom tudi z Marekom; DVOJINA: im. Marka tudi Mareka, rod. Markov tudi Marekov, daj. Markoma tudi Marekoma, tož. Marka tudi Mareka, mest. pri Markih tudi pri Marekih, or. z Markoma tudi z Marekoma; MNOŽINA: im. Marki tudi Mareki, rod. Markov tudi Marekov, daj. Markom tudi Marekom, tož. Marke tudi Mareke, mest. pri Markih tudi pri Marekih, or. z Marki tudi z Mareki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poljščina; Lastna imena (priimki); Lastna imena (osebna, moška)

Nowa Huta -e -e [nôva hûta, rod. nôve hûte] ž; zemljepisno ime

[del Krakova]: gostota poselitve v Nowi Huti; kot prilastek, v imenovalniku vožnja s tramvajem po mestnem delu Nowa Huta

Kje? v Nowi Huti

Od kod? iz Nowe Hute

Kam? v Nowo Huto

{B} Nowohutčan, Nowohutčanka; Nowohutčanov, Nowohutčankin; nowohutski

{O} EDNINA: im. Nowa Huta, rod. Nowe Hute, daj. Nowi Huti, tož. Nowo Huto, mest. pri Nowi Huti, or. z Nowo Huto

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nekrajevna imena; Poljščina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

Andrzej

Beloveška pušča

Beloveški gozd

Białka

Bielsko-Biała

Bródka

Brodziński

Brudzew

Bydgoszcz

Cehovska dvorana

Cezary

Chorzów

Cieszkowski

Cieszyn

Cieśla

Czeladź

Čenstohova

Čenstohovska Marija

Ćmielów

Dąbrowska

Dąbrowski

Dębski

Drożdżowski

Dziedzic

Dźwirzyno

Elżbieta

Gazeta Wyborcza

Gdańsk

Gdański zaliv

Gliwice

Gliwiński prekop

Gniezno

Górski

Gorzów Wielkopolski

Grzesiuk

Hmeljnicki

Hula

Inowrocław

Jaruzelski

Kaczyński

Kamieniec

Kamienna Góra

Kamiński

Karol

Karpati

Kawalec

Kazimierz

Kępy

Konopnicka

Kopernik

Koszalin

Kościuszko

Koźminek

Krakov

Krakovska Marija – Krakovska Madona

Krakovski kongres

Krakovski sporazum

Krakus

Krkonoši
Kubacki
Kujavija
Kuśniewicz
Łobez
Lodź
Łomża
Lubań
Lublin
Lublińska unija
Lubliński trikotnik
Lublińsko višavje
Łukasz
Lužiška Nisa
Maciej
Maćkowiak
Majewski
Małysz
Marcin
Marek
Maria
Mazurija
mazurka
Mazurska jezera
Michał
Mickiewicz
Miłosz
Mościcki
Mrożek
Murańka
Narodni park Beloveška pušča
Nižnik
Noteć
Nowa Huta
Nowy Korczyn
Olsztyn
Opatovski rudniki kremena
Oświęcim – Ošvienčim
Paweł
Piotr
Pjast
Płock
poloneza
Poznanj
Przemyśl
Pudzianowski
Raciqż
Różewicz
Rzeszów
Sandomierz
sejm in sejem
Serafinowicz
Sienkiewicz

Sikorski
Sławomir
Słowacki
Solidarnost
Sosnowiec
Stari Zamość
Stękała
Stoch
Svetokriške gore
Szczepreszyn
Szczecin
Szydło
Szymborska
šlahta
Świderkówna
Tarnów
Tomasz
Toruń
Tusk
Tyniec
Varšava
Varšavska jesen
Varšavski pakt – Varšavska zveza
Varšavski sporazum
Varta
Vavelska stolnica
Visla
Vroclav
Wałęsa
Wąsek
Wawel
Wojciech
Wojtyła
Wolny
Wróblewski
Wschowa
Wyszyński
Žagań
Zamość
Zapędzki
Zdzisław
Żeromski
Zgorzelec
Zielona Góra
Ziemski
złot
Zniszczoł
Zofia
Żoliborz
Żyła
Žlinice
Żrebce
Źródła

Podredne zloženske

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **146** podrednih zloženk, ki so različnih tipov:

- (1) samostalniške podredne zloženske (19 iztočnic), npr. *Afroameričan*, *Afroameričanka*, *avstromarksizem*, *mladoslovenec*;
- (2) pridevniške podredne zloženske na *-ski/-ški*, ki so na izrazni ravni prekrivne s prirednimi vezalnimi zloženkami (3 iztočnice), *afroazijski*, *angloameriški*, *italoameriški*;
- (3) pridevniške podredne zloženske na *-ski/-ški* (118 iztočnic), npr. *agrarnoekonomski*, *lesnoindustrijski*.

V geslovnik smo vključili tudi najpogostejše napačne zapise (5 iztočnic) in jih označili s pojasnilom »ustrezneje«, npr. *borznoposredniški* ustrežneje *borzno-posredniški*.

NOVOSTI:

Širši geslovnik podrednih zloženk je bil usmerjen v iskanje uporabniških težav, ki se pojavijo zaradi nejasnega besednozveznega osnovnega izhodišča in jih uporabniki zato zamenjujejo s prirednimi zloženkami: *agrarnopolitičen* (< *agrarna politika*) nasproti *agrarno-industrijski* (< *agraren in industrijski*). Vse zloženske imajo pripisano izhodiščno osnovno zvezo in so uporabljene v značilnem kolokacijskem razmerju, ki je preverjen po besedilnem korpusu *Gigafida 2.0*.

Posebna pozornost je namenjena zloženkam, ki so prekrivne s prirednimi vezalnimi zloženkami, npr. *italoameriški*:

- podredni pomen (= ameriški z italijanskimi prvini): *Frank Sinatra velja za najbolj znanega italoameriškega pevca*;
- priredni pomen (= italijanski in ameriški): *italoameriški klan Cose nostre*.

Nekatere podredne zloženske obstajajo ob prirednih:

- *družbenoekonomski* (< družbena ekonomija);
- *družbeno-ekonomski* (< družba in ekonomija).

Med zloženkami je vzpostavljeno sopomensko razmerje (*družbenoekonomski* – *družbenogospodarski*), pri nekaterih je uporabnik napoten na uveljavljen zapis, npr. *latinsko-ameriški* ustrežneje *latinoameriški*.

Nekatere že uslovarjene zloženske so bile ponovno pregledane zaradi novih dejstev, npr. *Afroameričan*, ki kaže na razlike med slovenskim in ameriškim okoljem:

- |Američan afriškega porekla ali temnopolti Američan|;
- v ameriškem okolju |temnopolti Američan|: *Čeprav je njegov oče Jamajčan, zase pravi, da je Afroameričan*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 490, 512.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Slovnčni oris za pravopis](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

afroazijski -a -o [áfroázijski] prid.

[afriški in azijski]: afroazijske države; sopomenka *afriško-azijski*, *azijsko-afriški*; [azijski z afriškimi prvinami]: ljudje afroazijskega rodu; prim. **afriški**, **azijski** (< **Afrika**, **Azija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. afroazijski, rod. afroazijskega, daj. afroazijskemu, tož. afroazijski (živostno afroazijskega), mest. pri afroazijskem, or. z afroazijskim; DVOJINA: im. afroazijska, rod. afroazijskih, daj. afroazijskima, tož. afroazijska, mest. pri afroazijskih, or. z afroazijskima; MNOŽINA: im. afroazijski, rod. afroazijskih, daj. afroazijskim, tož. afroazijske, mest. pri afroazijskih, or. z afroazijskimi

ženski: EDNINA: im. afroazijska, rod. afroazijske, daj. afroazijski, tož. afroazijsko, mest. pri afroazijski, or. z afroazijsko; DVOJINA: im. afroazijski, rod. afroazijskih, daj. afroazijskima, tož. afroazijski, mest. pri afroazijskih, or. z afroazijskima; MNOŽINA: im. afroazijske, rod. afroazijskih, daj. afroazijskim, tož. afroazijske, mest. pri afroazijskih, or. z afroazijskimi

srednji: EDNINA: im. afroazijsko, rod. afroazijskega, daj. afroazijskemu, tož. afroazijsko, mest. pri afroazijskem, or. z afroazijskim; DVOJINA: im. afroazijski, rod. afroazijskih, daj. afroazijskima, tož. afroazijski, mest. pri afroazijskih, or. z afroazijskima; MNOŽINA: im. afroazijska, rod. afroazijskih, daj. afroazijskim, tož. afroazijska, mest. pri afroazijskih, or. z afroazijskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Podredne zloženke; Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov); Priedne zloženke (vezalne zloženke)

agrarnoekonomski -a -o [agrárnoekonómski, ž. agrárnoekonómška, s. agrárnoekonómško] prid.

[nanašajoč se na agrarno ekonomijo]: agrarnoekonomske analize; Pomembno je, da se

agrarnoekonomska znanja prenaša neposredno na kmetijo; sopomenka *agrarnogospodarski*

{O} **moški**: EDNINA: im. agrarnoekonomski, rod. agrarnoekonomskega, daj. agrarnoekonomskemu, tož. agrarnoekonomski (živostno agrarnoekonomskega), mest. pri agrarnoekonomskem, or. z agrarnoekonomskim; DVOJINA: im. agrarnoekonomska, rod. agrarnoekonomskih, daj. agrarnoekonomskima, tož. agrarnoekonomska, mest. pri agrarnoekonomskih, or. z agrarnoekonomskima; MNOŽINA: im. agrarnoekonomski, rod. agrarnoekonomskih, daj. agrarnoekonomskim, tož. agrarnoekonomske, mest. pri agrarnoekonomskih, or. z agrarnoekonomskimi

ženski: EDNINA: im. agrarnoekonomska, rod. agrarnoekonomske, daj. agrarnoekonomski, tož. agrarnoekonomsko, mest. pri agrarnoekonomski, or. z agrarnoekonomsko; DVOJINA: im. agrarnoekonomski, rod. agrarnoekonomskih, daj. agrarnoekonomskima, tož. agrarnoekonomski, mest. pri agrarnoekonomskih, or. z agrarnoekonomskima; MNOŽINA: im. agrarnoekonomske, rod. agrarnoekonomskih, daj. agrarnoekonomskim, tož. agrarnoekonomske, mest. pri agrarnoekonomskih, or. z agrarnoekonomskimi

srednji: EDNINA: im. agrarnoekonomsko, rod. agrarnoekonomskega, daj. agrarnoekonomskemu, tož. agrarnoekonomsko, mest. pri agrarnoekonomskem, or. z agrarnoekonomskim; DVOJINA: im. agrarnoekonomski, rod. agrarnoekonomskih, daj. agrarnoekonomskima, tož. agrarnoekonomski, mest. pri agrarnoekonomskih, or. z agrarnoekonomskima; MNOŽINA: im. agrarnoekonomska, rod. agrarnoekonomskih, daj. agrarnoekonomskim, tož. agrarnoekonomska, mest. pri agrarnoekonomskih, or. z agrarnoekonomskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Podredne zloženke

avstromarksizem -zma [ávstromarksízem, rod. ávstromarksízma] m

[politično gibanje v Avstro-Ogrski, avstrijski marksizem]: Cankarjev avstromarksizem; Živel je v dunajskem delavskem predmestju Ottakring, trdnjavi avstromarksizma

{O} EDNINA: im. avstromarksizem, rod. avstromarksizma, daj. avstromarksizmu, tož. avstromarksizem, mest. pri avstromarksizmu, or. z avstromarksizmom; DVOJINA: im. avstromarksizma, rod. avstromarksizmov, daj. avstromarksizmoma, tož. avstromarksizma, mest. pri avstromarksizmih, or. z

avstromarksizmom; MNOŽINA: im. avstromarksizmi, rod. avstromarksizmov, daj. avstromarksizmom, tož. avstromarksizme, mest. pri avstromarksizmih, or. z avstromarksizmi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Smeri, nazori, gibanja; Podredne zloženke

češkoslovaški -a -o tudi čehoslovaški -a -o [čėškoslováški tudi čėhoslováški] prid.

[nanašajoč se na Češkoslovaško]: Listino 77 je podpisalo 242 češkoslovaških oporečnikov; prim.

češko-slovaški (< Češkoslovaška)

{O} **moški**: EDNINA: im. češkoslovaški tudi čehoslovaški, rod. češkoslovaškega tudi čehoslovaškega, daj. češkoslovaškemu tudi čehoslovaškemu, tož. češkoslovaški tudi čehoslovaški (živostno češkoslovaškega tudi čehoslovaškega), mest. pri češkoslovaškem tudi pri čehoslovaškem, or. s češkoslovaškim tudi s čehoslovaškim; DVOJINA: im. češkoslovaška tudi čehoslovaška, rod. češkoslovaških tudi čehoslovaških, daj. češkoslovaškima tudi čehoslovaškima, tož. češkoslovaška tudi čehoslovaška, mest. pri češkoslovaških tudi čehoslovaških, or. s češkoslovaškima tudi s čehoslovaškima; MNOŽINA: im. češkoslovaški tudi čehoslovaški, rod. češkoslovaških tudi čehoslovaških, daj. češkoslovaškim tudi čehoslovaškim, tož. češkoslovaške tudi čehoslovaške, mest. pri češkoslovaških tudi čehoslovaških, or. s češkoslovaškimi tudi s čehoslovaškimi

ženski: EDNINA: im. češkoslovaška tudi čehoslovaška, rod. češkoslovaške tudi čehoslovaške, daj. češkoslovaški tudi čehoslovaški, tož. češkoslovaško tudi čehoslovaško, mest. pri češkoslovaški tudi pri čehoslovaški, or. s češkoslovaško tudi s čehoslovaško; DVOJINA: im. češkoslovaški tudi čehoslovaški, rod. češkoslovaških tudi čehoslovaških, daj. češkoslovaškima tudi čehoslovaškima, tož. češkoslovaški tudi čehoslovaški, mest. pri češkoslovaških tudi pri čehoslovaških, or. s češkoslovaškima tudi s čehoslovaškima; MNOŽINA: im. češkoslovaške tudi čehoslovaške, rod. češkoslovaških tudi čehoslovaških, daj. češkoslovaškim tudi čehoslovaškim, tož. češkoslovaške tudi čehoslovaške, mest. pri češkoslovaških tudi čehoslovaških, or. s češkoslovaškimi tudi s čehoslovaškimi

srednji: EDNINA: im. češkoslovaško tudi čehoslovaško, rod. češkoslovaškega tudi čehoslovaškega, daj. češkoslovaškemu tudi čehoslovaškemu, tož. češkoslovaško tudi čehoslovaško, mest. pri češkoslovaškem tudi pri čehoslovaškem, or. s češkoslovaškim tudi s čehoslovaškim; DVOJINA: im. češkoslovaški tudi čehoslovaški, rod. češkoslovaških tudi čehoslovaških, daj. češkoslovaškima tudi čehoslovaškima, tož. češkoslovaški tudi čehoslovaški, mest. pri češkoslovaških tudi čehoslovaških, or. s češkoslovaškima tudi s čehoslovaškima; MNOŽINA: im. češkoslovaška tudi čehoslovaška, rod. češkoslovaških tudi čehoslovaških, daj. češkoslovaškim tudi čehoslovaškim, tož. češkoslovaška tudi čehoslovaška, mest. pri češkoslovaških tudi pri čehoslovaških, or. s češkoslovaškimi tudi s čehoslovaškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Podredne zloženke; Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

latinoameriški -a -o in **latinskoameriški** -a -o [latínoamêriški in latínskoamêriški] prid.

latinoameriški/latinskoameriški plesi; Jorge Luis Borges velja za največjega mojstra kratke zgodbe v latinoameriški/latinskoameriški književnosti 20. stoletja (< **Latinska Amerika**)

{O} **moški**: EDNINA: im. latinoameriški in latinskoameriški, rod. latinoameriškega in latinskoameriškega, daj. latinoameriškemu in latinskoameriškemu, tož. latinoameriški in latinskoameriški (živostno latinoameriškega in latinskoameriškega), mest. pri latinoameriškem in pri latinskoameriškem, or. z latinoameriškim in z latinskoameriškim; DVOJINA: im. latinoameriška in latinskoameriška, rod. latinoameriških in latinskoameriških, daj. latinoameriškima in latinskoameriškima, tož. latinoameriška in latinskoameriška, mest. pri latinoameriških in pri latinskoameriških, or. z latinoameriškima in z latinskoameriškima; MNOŽINA: im. latinoameriški in latinskoameriški, rod. latinoameriških in latinskoameriških, daj. latinoameriškim in latinskoameriškim, tož. latinoameriške in latinskoameriške, mest. pri latinoameriških in pri latinskoameriških, or. z latinoameriškimi in z latinskoameriškimi

ženski: EDNINA: im. latinoameriška in latinskoameriška, rod. latinoameriške in latinskoameriške, daj. latinoameriški in latinskoameriški, tož. latinoameriško in latinskoameriško, mest. pri latinoameriški in pri latinskoameriški, or. z latinoameriško in z latinskoameriško; DVOJINA: im. latinoameriški in latinskoameriški, rod. latinoameriških in latinskoameriških, daj. latinoameriškima in latinskoameriškima, tož. latinoameriški in latinskoameriški, mest. pri latinoameriških in pri latinskoameriških, or. z latinoameriškima in z latinskoameriškima; MNOŽINA: im. latinoameriške in latinskoameriške, rod. latinoameriških in latinskoameriških, daj. latinoameriškim in latinskoameriškim, tož. latinoameriške in

latinskoameriške, mest. pri latinoameriških in pri latinskoameriških, or. z latinoameriški in z latinskoameriški

srednji: EDNINA: im. latinoameriško in latinskoameriško, rod. latinoameriškega in latinskoameriškega, daj. latinoameriškem in latinskoameriškem, tož. latinoameriško in latinskoameriško, mest. pri latinoameriškem in pri latinskoameriškem, or. z latinoameriškim in z latinskoameriškim; DVOJINA: im. latinoameriški in latinskoameriški, rod. latinoameriških in latinskoameriških, daj. latinoameriškima in latinskoameriškima, tož. latinoameriški in latinskoameriški, mest. pri latinoameriških in latinskoameriških, or. z latinoameriškima in z latinskoameriškima; MNOŽINA: im. latinoameriška in latinskoameriška, rod. latinoameriških in latinskoameriških, daj. latinoameriškim in latinskoameriškim, tož. latinoameriška in latinskoameriška, mest. pri latinoameriških in pri latinskoameriških, or. z latinoameriški in z latinskoameriški

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Podredne zloženke; Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Afroameričan</i>	<i>etičnomedicinski</i>
<i>Afroameričanka</i>	<i>fizikalnokemijski</i>
<i>afroameriški – afro-ameriški</i>	<i>glasbenoinformacijski</i>
<i>afroazijski</i>	<i>glasbenoumetniški</i>
<i>afrokaribski</i>	<i>glasbenozaložniški</i>
<i>afrokubanski</i>	<i>glasbenozgodovinski</i>
<i>agrarnoekonomski</i>	<i>gorskokolesarski</i>
<i>agrarnogospodarski</i>	<i>gorskotekaški</i>
<i>alpskoslovanski</i>	<i>gospodarskozgodovinski</i>
<i>angloameriški</i>	<i>grškokatoliški</i>
<i>argentinskoslovenski</i>	<i>idejnoestetski</i>
<i>avstrijskokoroški</i>	<i>indijskooceanski</i>
<i>avstrijskoštajerski</i>	<i>invalidskopokojninski</i>
<i>avstrofašist</i>	<i>istrskobeneški</i>
<i>avstrofašizem</i>	<i>italoameriški</i>
<i>avstromarksist</i>	<i>javnomenjski</i>
<i>avstromarksističen</i>	<i>krščanskodemokratski</i>
<i>avstromarksizem</i>	<i>kulturnoantropološki</i>
<i>avstroslavizem</i>	<i>kulturnozgodovinski</i>
<i>belogardist</i>	<i>latinoameriški in latinskoameriški –</i>
<i>belogardističen</i>	<i>latinsko-ameriški</i>
<i>belogardizem</i>	<i>lesnobrdski</i>
<i>beloovratniški</i>	<i>lesnoindustrijski</i>
<i>borznoposredniški – borzno-posredniški</i>	<i>levorok</i>
<i>cestnoželezniški</i>	<i>levosredinski</i>
<i>ciprskogrški</i>	<i>levostranski</i>
<i>ciprskoturški</i>	<i>liberalnodemokratski – liberalno-demokratski</i>
<i>češkoslovaški tudi čehoslovaški</i>	<i>likovnopedagoški</i>
<i>črnogorski</i>	<i>likovnoteoretski</i>
<i>čutnodomišljjski</i>	<i>literarnokritični</i>
<i>davčnoinspekcijski – davčno-inspekcijski</i>	<i>literarnoteoretski</i>
<i>desnosredinski</i>	<i>literarnoumetniški</i>
<i>desnostranski</i>	<i>literarnozgodovinski</i>
<i>dinarskokraški</i>	<i>lovskogospodarski</i>
<i>družbenoekonomski</i>	<i>lovskoupravljavski</i>
<i>družbenogospodarski</i>	<i>medicinskoetični</i>
<i>državnotožilski</i>	<i>medicinskorehabilitacijski</i>
<i>državnozbornski</i>	<i>mehiškoameriški</i>

mladoslovenec
mladoslovenka
mladoslovenski
modrotiskarski
nacionalnogospodarski
narodnobuditeljski
narodnogospodarski
narodnostnomanjšinski
neofašist
neofašističen
neofašistka
neonacist
neonacističen
neonacistka
notranjskokraški
plesnoelektronski
plesnogledališki
policijskoveteranski
političnoekonomski
političnogeografski
političnonazorski
poslovnoinformacijski
pravnoinformacijski
pravnoorganizacijski
pravnopremoženjski
pravnosistemski
pravnozgodovinski
prometnoinformacijski
prometnotehniški
radijskoigrski
razvojnogospodarski
razvojnopsihološki
razvojnotehnološki

rdečearmejski
rdečekmerski
rdečemorski
regionalnogeografski
staroslovenec
staroslovenka
staroslovenski
strokovnomedicinski – strokovno-medicinski
športnoinformacijski
športnomedicinski
športnonovinarski
športnorekreacijski
športnoribiški
tihomorski
toplotnoizolacijski
tržnogospodarski
tržnoinformacijski
tržnokomunikacijski
turističnoinformacijski
umetnostnozgodovinski
velikonemec
velikonemka
velikonemški
vladnokoalicijski
vojaškoindustrijski
vojaškomedicinski
vojaškopolicijski
vojaškopomorski
vojaškostrateški
vojaškozgodovinski
zimskorekreacijski
zimskosmučarski

Poimenovanja bolezni, iger, jedi

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **41** slovarskih iztočnic, ki so bile uslovarjene predvsem posredno – zaradi drugih problemskih sklopov. Geslovnik se bo še izpopoljeval. Pri izbiri je bila v ospredju zapis začetnice in ustreznost pridevniške tvorjenke (večinoma pridevniki na *-ski* iz lastnega imena), npr. *jorkširski*, *misisipijski*, *provansalski*, *savojski*, *šampanjski* ipd.

Zgradbeno poimenovanja bolezni, iger in jedi sledijo naslednjim skladenjskim vzorcem:

- (1) samostalniške zveze z levim pridevniškim prilastkom (*malteška mrzlica*, *worcesterska omaka*; *Sacherjeva/saherjeva torta*, *črni Peter*);
- (2) samostalniške zveze z desnim imenskim prilastkom (*biftek Stroganov*, *torta Pavlova*, *pečenka Wellington*);
- (3) enobesedne iztočnice (*tarok*);
- (4) priredne zveze (*kavboji in Indijanci*).

NOVOSTI:

Pozornost je bila namenjena predvsem zvezam, v katerih nastopa lastno ime (*pečenka Štefani/Stefanie*, *pečenka Wellington*, *mrzlica Skalnega gorovja*) ali izlastnoimenski pridevnik (*vietnamski sindrom*, *vinaigretska*, *worcesterska omaka*), saj pri teh raba velike oz. male začetnice ni ustaljena.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

alzheimer -ja [álchajmer, rod. álchajmerja] m
manj formalno |Alzheimerjeva/alzheimerjeva bolezen|: Zdravila za zniževanje holesterola zavirajo tvorbo značilnih oblog pri alzheimerju; prim. **Alzheimer**, **Alzheimerjev**

{O} EDNINA: im. alzheimer, rod. alzheimerja, daj. alzheimerju, tož. alzheimerja, mest. pri alzheimerju, or. z alzheimerjem; DVOJINA: im. alzheimerja, rod. alzheimerjev, daj. alzheimerjema, tož. alzheimerja, mest. pri alzheimerjih, or. z alzheimerjema; MNOŽINA: im. alzheimerji, rod. alzheimerjev, daj. alzheimerjem, tož. alzheimerje, mest. pri alzheimerjih, or. z alzheimerji

{I} EDNINA: im. [álchajmer], rod. [álchajmerja], daj. [álchajmerju], tož. [álchajmerja], mest. [pri álchajmerju], or. [z_álchajmerjem]; DVOJINA: im. [álchajmerja], rod. [álchajmerjeu], daj. [álchajmerjema], tož. [álchajmerja], mest. [pri álchajmerjih], or. [z_álchajmerjema]; MNOŽINA: im. [álchajmerji], rod. [álchajmerjeu], daj. [álchajmerjem], tož. [álchajmerje], mest. [pri álchajmerjih], or. [z_álchajmerji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice; Poimenovanja bolezni, iger, jedi

jorkširski -a -o in **yorkshirski** -a -o [jórksírski] prid.

jorkširski/yorkshirski vojvoda; Živi na jorkširskem/yorkshirskem podeželju

jorkširski/yorkshirski terier |žival|: mešanec med čivavo in jorkširskim/yorkshirskim terierjem; kot prilastek, v imenovalniku **psička pasme jorkširski/yorkshirski terier**; **jorkširski/yorkshirski puding** |jed|: govedina z jorkširskim pudingom (< **Yorkshire**)

{O} **moški**: EDNINA: im. jorkširski in yorkshirski, rod. jorkširskega in yorkshirskega, daj. jorkširskemu in yorkshirskemu, tož. jorkširski (živostno jorkširskega in yorkshirski (živostno yorkshirskega), mest. pri jorkširskem in pri yorkshirskem, or. z jorkširskim in z yorkshirskim; DVOJINA: im. jorkširska in yorkshirska, rod. jorkširskih in yorkshirskih, daj. jorkširskima in yorkshirskima, tož. jorkširska in yorkshirska, mest. pri jorkširskih in pri yorkshirskih, or. z jorkširskima in z yorkshirskima; MNOŽINA: im. jorkširski in yorkshirski, rod. jorkširskih in yorkshirskih, daj. jorkširskim in yorkshirskim, tož. jorkširske in yorkshirske, mest. pri jorkširskih in pri yorkshirskih, or. z jorkširskimi in z yorkshirskimi

ženski: EDNINA: im. jorkširska in yorkshirska, rod. jorkširske in yorkshirske, daj. jorkširski in yorkshirski, tož. jorkširsko in yorkshirsko, mest. pri jorkširski in pri yorkshirski, or. z jorkširsko in z yorkshirsko; DVOJINA: im. jorkširski in yorkshirski, rod. jorkširskih in yorkshirskih, daj. jorkširskima in yorkshirskima, tož. jorkširski in yorkshirski, mest. pri jorkširskih in pri yorkshirskih, or. z jorkširskima in z yorkshirskima; MNOŽINA: im. jorkširske in yorkshirske, rod. jorkširskih in yorkshirskih, daj. jorkširskim in yorkshirskim, tož. jorkširske in yorkshirske, mest. pri jorkširskih in pri yorkshirskih, or. z jorkširskimi in z yorkshirskimi

srednji: EDNINA: im. jorkširsko in yorkshirsko, rod. jorkširskega in yorkshirskega, daj. jorkširskemu in yorkshirskemu, tož. jorkširsko in yorkshirsko, mest. pri jorkširskem in pri yorkshirskem, or. z jorkširskim in z yorkshirskim; DVOJINA: im. jorkširski in yorkshirski, rod. jorkširskih in yorkshirskih, daj. jorkširskima in yorkshirskima, tož. jorkširski in yorkshirski, mest. pri jorkširskih in pri yorkshirskih, or. z jorkširskima in z yorkshirskima; MNOŽINA: im. jorkširska in yorkshirska, rod. jorkširskih in yorkshirskih, daj. jorkširskim in yorkshirskim, tož. jorkširska in yorkshirska, mest. pri jorkširskih in pri yorkshirskih, or. z jorkširskimi in z yorkshirskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov); Poimenovanja bolezni, iger, jedi

pečenka -e [pečénka, rod. pečénke] ž

|v kosu pečeno meso|: jagnječja pečenka; pekač za pečenko

pečenka Štefani/Stephanie |pečeno mleto meso v štruci|: Za pripravo pečenke Štefani/Stephanie ni potrebno veliko kulinaričnega znanja; **pečenka Wellington / wellingtonska pečenka** |pljučna pečenka z nadevom in s testenim ovojem, imenovana po Wellingtonu|: Brez pečenke Wellington / wellingtonske pečenke ni prave britanske pojedine

{O} EDNINA: im. pečenka, rod. pečenke, daj. pečenki, tož. pečenko, mest. pri pečenki, or. s pečenko; DVOJINA: im. pečenki, rod. pečenk, daj. pečenkama, tož. pečenki, mest. pri pečenkah, or. s pečenkama; MNOŽINA: im. pečenke, rod. pečenk, daj. pečenkam, tož. pečenke, mest. pri pečenkah, or. s pečenkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja bolezni, iger, jedi

Peter -tra [pétər, rod. pétra] m; ime bitja, osebno ime

|moško ime v več jeziki|: Roman Petra Handkeja; Na fotografiji se skriva za Petrom; |svetopisemska oseba; Simon Peter|: Kristus je poklical Petra za apostola; v zvezi **apostol Peter** Praznik apostolov Petra in Pavla je dan, ko škofje posvečujejo novomašnike; |svetnik|: v zvezi **sveti/sv. Peter** bazilika, posvečena svetemu/sv. Petru; |domišljjski lik|: v zvezi **poštar Peter** V risanki boste videli, kako se je poštar Peter naučil plesati; |družabna igra s kartami|: v zvezi **črni Peter** Vsak petek igramo črnega Petra

{B} Petrov

{O} EDNINA: im. Peter, rod. Petra, daj. Petru, tož. Petra, mest. pri Petru, or. s Petrom; DVOJINA: im. Petra, rod. Petrov, daj. Petroma, tož. Petra, mest. pri Petrih, or. s Petroma; MNOŽINA: im. Petri, rod. Petrov, daj. Petrom, tož. Petre, mest. pri Petrih, or. s Petri

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Religijska in mitološka imena;

Domišljjska imena; Poimenovanja bolezni, iger, jedi

vietnamski -a -o [vjíetnamski] prid.

Eno najokusnejših piščančjih jedi so mi ponudili v neki vietnamski restavraciji; Imata 65 glav živine, 13 konj in dva vietnamska prašiča

vietnamski sindrom [bolezen]: Bolehal je za vietnamskim sindromom zaradi vojne na Balkanu; **vietnamska vojna** [vojaški spopad med Severnim Vietnamom ter ZDA in Južnim Vietnamom]: Naborništvo so v ZDA ukinili po koncu vietnamske vojne leta 1973 (< **Vietnam**)

{O} **moški**: EDNINA: im. vietnamski, rod. vietnamskega, daj. vietnamskemu, tož. vietnamski (živostno vietnamskega), mest. pri vietnamskem, or. z vietnamskim; DVOJINA: im. vietnamska, rod. vietnamskih, daj. vietnamskima, tož. vietnamska, mest. pri vietnamskih, or. z vietnamskima; MNOŽINA: im. vietnamski, rod. vietnamskih, daj. vietnamskim, tož. vietnamske, mest. pri vietnamskih, or. z vietnamskimi

ženski: EDNINA: im. vietnamska, rod. vietnamske, daj. vietnamski, tož. vietnamsko, mest. pri vietnamski, or. z vietnamsko; DVOJINA: im. vietnamski, rod. vietnamskih, daj. vietnamskima, tož. vietnamski, mest. pri vietnamskih, or. z vietnamskima; MNOŽINA: im. vietnamske, rod. vietnamskih, daj. vietnamskim, tož. vietnamske, mest. pri vietnamskih, or. z vietnamskimi

srednji: EDNINA: im. vietnamsko, rod. vietnamskega, daj. vietnamskemu, tož. vietnamsko, mest. pri vietnamskem, or. z vietnamskim; DVOJINA: im. vietnamski, rod. vietnamskih, daj. vietnamskima, tož. vietnamski, mest. pri vietnamskih, or. z vietnamskima; MNOŽINA: im. vietnamska, rod. vietnamskih, daj. vietnamskim, tož. vietnamska, mest. pri vietnamskih, or. z vietnamskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov); Poimenovanja zgodovinskih dogodkov; Poimenovanja bolezni, iger, jedi

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Addisonov (Addisonova/addisonova bolezen)

aids

alzaški (alzaška pogača)

alzheimer

Alzheimerjev (Alzheimerjeva/alzheimerjeva bolezen)

Aspergerjev (Aspergerjev/aspergerjev sindrom)

Basedowov (Basedowova/basedowova bolezen)

bazedovka

belokranjski (belokranjska pogača)

biftek (tatarski biftek, biftek Stroganov)

bramborak

burgunski (burgundska omaka)

Creutzfeldt-Jakobov (Creutzfeldt-

Jakobova/creutzfeldt-jakobova bolezen)

Crohnov (Crohnova/crohnova bolezen)

cumberlandski (cumberlandska omaka)

čikungunja

dama

denga

Downov (Downov/downov sindrom)

dresdenski (dresdenski božični kolač)

dunajski (dunajski zrezek)

ebola

Epstein-Barrov (Epstein-Barrow/epstein-barrov virus)

frankfurtarica

frankfurtski (frankfurtska klobasa)

fulanka

Gardnerjev (Gardnerjev/gardnerjev sindrom)

Gilbertov (Gilbertov/gilbertov sindrom)

Helena (hruška lepe Helene)

himalajski (himalajska sol)

hruška (hruška lepe Helene)

idrijski tudi idrski (idrijski žlikrof)

Indijanec (kavboji in Indijanci)

izolanka

jorkširski in yorkshirski (jorkširski/yorkshirski

puding)

karibski (karibski poker)

karpačo – carpaccio

korbačika

kovid

koza (črne koze)

križec (križci in krožci)

malteški (malteška mrzlica)

marburg

Martinov (Martinova gos)

misisipijski in misisipski (pita iz

misisipijskega/misisipskega blata)

omaka (bolonjska, holandska, tatarska,

vinaigretska, worcesterska omaka)

Pagetov (Pagetova/pagetova bolezen)

paintball

parkinson

Parkinsonov (Parkinsonova/parkinsonova bolezen)

pečenka (pečenka Štefani/Stephanie, pečenka

Wellington / wellingtonska pečenka)

Peter (črni Peter)

pikardijski (pikardijsko potenje)

Pompejev (Pompejeva/pomepejeva bolezen)
prekmurski (prekmurska gibanica, prekmurska šunka)
provansalski (provansalska omaka)
rak
rateški (rateški krap)
savojski (savojski piškot)
Sjögrenov (Sjögrenov/sjögrenov sindrom)
Skalno gorovje (mrzlica Skalnega gorovja)
stockholmski (stockholmski sindrom)
stockholmski (stockholmski sindrom)
šabski (šabski sir)

šampanjec (otroški šampanjec)
šampanjski (šampanjska omaka)
škofjeloški (škofjeloški kruhek)
škubanek
tarok
torta (torta Pavlova, Sacherjeva/saherjeva torta, schwarzwaldska torta)
tortilja
Turnerjev (Turnerjev/turnerjev sindrom)
vidov (vidov ples)
vietnamski (vietnamski sindrom)
zika

Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **71** poimenovanj mitoloških, pravljicnih oz. domišljijjskih in nadnaravnih bitij.

Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) poimenovanja, enakozvočna z lastnimi imeni (*bog, bedanec, čatež, hudič, satan, sfinga*);
- (2) pogosta splošna poimenovanja (*angel, rojenica, seraf, volkodlak*), ki se lahko pojavljajo tudi v posebnih zvezah (*ajdovska deklica, angel varuh, povodni mož, žalik žena*);
- (3) še nekodificirana poimenovanja, pogosto iz domišljijjskih in fantastičnih pripovedi sodobnega časa (*hobit, ork, morakvar, jedi, vinksica*).

V rastočem slovarju bo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajetih več poimenovanj, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran. V ponazarjalnih primerih so upoštevane gradivsko podprte razlike glede na lastno ime.

Gesla vsebujejo vodilko »primerjaj« (= prim.), ki usmerja k enakozvočnemu lastnemu imenu.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*bedanec: bedančev*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 132.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

bog -a [bók, rod. bogá] m

[nadnaravno bitje]: Eol, bog vetra, je bil sin Pozejdona in Arne; Pravijo, da si na Cipru v zavetju bogov z Olimpa; Najpomembnejša bogova Egipčanov sta bila Amon in Hor; prim. **Bog**

{B} božji

{O} EDNINA: im. bog, rod. boga, daj. bogu, tož. boga, mest. pri bogu, or. z bogom; DVOJINA: im. bogova in boga, rod. bogov, daj. bogovoma, tož. bogova in boga, mest. pri bogovih, or. z bogovoma in z bogoma;

MNOŽINA: im. bogovi, rod. bogov, daj. bogovom, tož. bogove, mest. pri bogovih, or. z bogovi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij

deklica -e [déklica, rod. déklice] ž

manjšalno |dekle|: Roman opisuje usodo devetletne deklice z Aljaske; Tekmovalo je 67 deklic in 78 dečkov; |domišljijjski lik|: v zvezi **deklica Delfina** V knjigi sta dve pripovedi: o srebrni rački ter o deklici Delfini in lisici Zvitorepki

ajdovska deklica |bajeslovno bitje, deklica velike rasti|: Znano je bilo, da je ajdovska deklica sedela na vrhu Ajdne in namakala noge v Savi; **morska deklica** |bajeslovno bitje, podobno ženski z ribjim repom|: Francoska potapljača sta pripovedovala, da sta v globini kakih 25 metrov naletela na jato morskih deklic

{B} dekličin

{O} EDNINA: im. deklica, rod. deklice, daj. deklici, tož. deklico, mest. pri deklici, or. z deklico; DVOJINA: im. deklici, rod. deklic, daj. deklicama, tož. deklici, mest. pri deklicah, or. z deklicama; MNOŽINA: im. deklice, rod. deklic, daj. deklicam, tož. deklice, mest. pri deklicah, or. z deklicami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij; Občna jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

volkodlak -a [voukodlák, rod. voukodláka] m

|bajeslovno bitje, spredaj človek in zadaj volk|: krdelo volkodlakov; V Franciji in Nemčiji je bilo v 15. in 16. stoletju na stotine procesov proti volkodlakom

{B} volkodlakov

{O} EDNINA: im. volkodlak, rod. volkodlaka, daj. volkodlaku, tož. volkodlaka, mest. pri volkodlaku, or. z volkodlakom; DVOJINA: im. volkodlaka, rod. volkodlakov, daj. volkodlakoma, tož. volkodlaka, mest. pri volkodlakih, or. z volkodlakoma; MNOŽINA: im. volkodlaki, rod. volkodlakov, daj. volkodlakom, tož. volkodlake, mest. pri volkodlakih, or. z volkodlaki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij

žena -e [žêna, rod. žêne tudi žené] ž

|zakonska partnerka|: moja žena Marina; Razglasil ju je za moža in ženo; starinsko |ženska|: svetopisemske žene; Borila se je za volilno pravico žena; sopomenka *ženska*

žalik žena |žensko bajeslovno bitje z nadnaravno močjo|: **ples žalik žen/žena**; **dan žena/žensk** |praznik|: proslava ob dnevu žena/žensk; **društvo, aktiv kmečkih, podeželskih žena** |interesna skupina|: Članice društev kmečkih žena so predstavile stare običaje in navade; razstava aktiva kmečkih žena

{B} ženin

{O} EDNINA: im. žena, rod. žene, daj. ženi, tož. ženo, mest. pri ženi, or. z ženo; DVOJINA: im. ženi, rod. žen in žena, daj. ženama, tož. ženi, mest. pri ženah, or. z ženama; MNOŽINA: im. žene, rod. žen in žena, daj. ženam, tož. žene, mest. pri ženah, or. z ženami

{I} EDNINA: im. [žêna], rod. [žêne] tudi [žené], daj. [žêni], tož. [žêno] tudi [ženó], mest. [pri žêni], or. [z_žêno] tudi [z_ženó]; DVOJINA: im. [žêni] tudi [žené], rod. [žên] tudi [žená], daj. [žênama] tudi [ženáma], tož. [žêni] tudi [žené], mest. [pri žênah] tudi [pri ženáh], or. [z_žênama] tudi [z_ženáma]; MNOŽINA: im. [žêne] tudi [žené], rod. [žên] tudi [žená], daj. [žênam] tudi [ženám], tož. [žêne] tudi [žené], mest. [pri žênah] tudi [pri ženáh], or. [z_žênami] tudi [z_ženámi]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij; Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

angel (angel varuh)

baba (jaga baba)

bazilisk

bedanec

bes

bog

boginja

čarovnica

čatež

deklica (deklica Delfina)

demon

dioskur

driada
enorog
favn
feniks
gorgona
harpija
hipogrif
hobit
hobitka
hudič
jedi
kentaver
kerub in kerubin
klingonec
klingonka
kresnik
krivopeta
lar
menada
mora
morakvar
mož (povodni mož, ledeni možje)
mumin
nadangel
najada
nereida
netek
nimfa
ork
palček

pasjeglavec
pehtra
polbog
premrl
psoglavec
rojenica
rusalka
satan
satir
seraf in serafin
sfinga
silen
sirena
smrkec
sojenica
škrat
telebajsek
torka
triton
undina
valkira
vampir
vila
vilinec
vinksica
volkodlak
zlatorog
zmaj
žena (žalik žena)

Poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **145** poimenovanj nagrad, odlikovanj in častnih nazivov. Seznam je bil oblikovan kot nabor zgradbeno in normativno raznovrstnih primerov:

- (1) enobesedna izlastnoimenska poimenovanja (*bert, porin, vesna*);
- (2) večbesedna poimenovanja – z levim prilastkom (*zlati, srebrni medved; hmeljarska princesa*), z desnim prilastkom (*avto leta, pokal narodov, Slovenec leta*);
- (3) poimenovanja, ki so problematična z vidika oblikospreminjanja in prevzemanja (*emmy, grammy*);
- (4) poimenovanja, ki so stalne besedne zveze z izlastnoimenskim pridevnikom na *-ov/-ev* ali *-in* kot levim prilastkom (*Bloudkova plaketa, Veronikina nagrada*);
- (5) poimenovanja z lastnoimenskim desnim prilastkom (*nagrada Metoda Badjure, nagrada Saharova, srce Sarajeva*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, glede na geslovník SP 2001 je bil nabor obravnavanih nagrad, odlikovanj in častnih nazivov razširjen.

Pri nekaterih nagradah moškega spola se uresničuje kategorija živosti (*prejeti kresnika, vodomca, oskarja*). Uporabniki so na to posebej opozorjeni s pojasnilom »živostno« ob ustreznih zgledih.

Zlasti pri zvezah z desnimi prilastki ločujemo med imenovalniškimi in roditeljskimi prilastki, saj je obveznost občnoimenskega jedra (npr. *priznanje, nagrada*) odvisna od sklona prilastka. Če je prilastek v imenovalniku, lahko jedro v besedilu izpustimo in poimenovanje nagrade zapišemo samostojno (*Društvo slovenskih režiserjev ga je nagradilo z bertom; podelitev vilenice*).

S slovarskimi pojasnili je opozorjeno:

- (a) na rabo poimenovanja v prilastkovni vlogi s pojasnilom »kot prilastek« in zgledom (*mira |nagrada| kot prilastek, v imenovalniku Nagrado mira podelijo za izjemne dosežke na področju literarne ustvarjalnosti*);
- (b) na kategorijo živosti (prekrivnost tožilniške sklonske oblike z roditeljsko) s pojasnilom »živostno« (*grammy živostno Sredi 60. let je kot prva črnska pevka prejela grammyja*).

Če je prilastek v roditeljski vlogi, je občnoimensko jedro del poimenovanja nagrade in ga v besedilu ne izpuščamo. Vloga roditeljskih prilastkov je svojilna, uporabljamo pa jih namesto levih pridevniških prilastkov tedaj, ko je poimenovanje nagrade večbesedno (*nagrada Prešernovega sklada, srce Sarajeva*) ali izpridevniško (*nagrada Saharova*). Velika začetnica lastnih imen v roditeljskem prilastku je zaradi izražanja svojine ohranjena.

Čeprav je poimenovanje nekaterih nagrad (npr. *bert, vesna, vilenica*) motivirano iz lastnega imena (*Bert, Vesna, Vilenica*), v poimenovanju nagrade izgubi lastnoimensko funkcijo in ga pišemo z malo začetnico. Nekatera poimenovanja nagrad v problemskem sklopu imajo enakozvočna imena z lastnimi imeni. V slovarskem sestavku je o enakozvočnih imenih uporabnik obveščen z vodilko »primerjaj«, npr. *kresnik* prim. *Kresnik*; *zlata lisica* prim. *Zlata lisica*.

V *ePravopisu* ne navajamo poslovenjenih oblik, če se v rabi ne izkazujejo kot žive (*gremi* za glasbeno nagrado *grammy*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih

sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 152.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

bert -a [bêrt, rod. bêrta] m

[nagrada]: živostno Podelili so mu berta za življenjsko delo na področju filmske igre; Društvo slovenskih režiserjev ga je nagradilo z bertom; prim. **Bert**

{O} EDNINA: im. bert, rod. berta, daj. bertu, tož. berta, mest. pri bertu, or. z bertom; DVOJINA: im. berta, rod. bertov, daj. bertoma, tož. berta, mest. pri bertih, or. z bertoma; MNOŽINA: im. berti, rod. bertov, daj. bertom, tož. berte, mest. pri bertih, or. z berti

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov; Enakozvočnice

Bloudkov -a -o [blôutkou, ž. blôutkova, s. blôutkovo] prid.

Ena največjih smučarskih skakalnic na svetu se imenuje Bloudkova velikanka

Bloudkova nagrada [nagrada]: Atletinja Brigita Bukovec je prejela Bloudkovo nagrado, najvišje državno priznanje na področju športa; Poleg Bloudkovih nagrad, ki so najbolj cenjene, podeljujejo tudi

Bloudkove plakete; **Bloudkova plaketa** [nagrada]: Odbor lahko letno podeli največ tri Bloudkove nagrade in deset Bloudkovih plaket (< **Bloudek**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Bloudkov, rod. Bloudkovega, daj. Bloudkovemu, tož. Bloudkov (živostno Bloudkovega), mest. pri Bloudkovem, or. z Bloudkovim; DVOJINA: im. Bloudkova, rod. Bloudkovih, daj. Bloudkovima, tož. Bloudkova, mest. pri Bloudkovih, or. z Bloudkovima; MNOŽINA: im. Bloudkovi, rod. Bloudkovih, daj. Bloudkovim, tož. Bloudkove, mest. pri Bloudkovih, or. z Bloudkovimi

ženski: EDNINA: im. Bloudkova, rod. Bloudkove, daj. Bloudkovi, tož. Bloudkovo, mest. pri Bloudkovi, or. z Bloudkovo; DVOJINA: im. Bloudkovi, rod. Bloudkovih, daj. Bloudkovima, tož. Bloudkovi, mest. pri Bloudkovih, or. z Bloudkovima; MNOŽINA: im. Bloudkove, rod. Bloudkovih, daj. Bloudkovim, tož. Bloudkove, mest. pri Bloudkovih, or. z Bloudkovimi

srednji: EDNINA: im. Bloudkovo, rod. Bloudkovega, daj. Bloudkovemu, tož. Bloudkovo, mest. pri Bloudkovem, or. z Bloudkovim; DVOJINA: im. Bloudkovi, rod. Bloudkovih, daj. Bloudkovima, tož. Bloudkovi, mest. pri Bloudkovih, or. z Bloudkovima; MNOŽINA: im. Bloudkova, rod. Bloudkovih, daj. Bloudkovim, tož. Bloudkova, mest. pri Bloudkovih, or. z Bloudkovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz priimkov); Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah; Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

grammy -ja [grêmi, rod. grêmija] m

[nagrada]: Pevec ima za sabo osem nominacij za nagrado grammy; živostno Sredi 60. let je kot prva črna pevka prejela grammyja; Nagrajen je z grammyjem za življenjske dosežke

{B} grammyjev

{O} EDNINA: im. grammy, rod. grammyja, daj. grammyju, tož. grammyja, mest. pri grammyju, or. z grammyjem; DVOJINA: im. grammyja, rod. grammyjev, daj. grammyjema, tož. grammyja, mest. pri grammyjih, or. z grammyjema; MNOŽINA: im. grammyji, rod. grammyjev, daj. grammyjem, tož. grammyje, mest. pri grammyjih, or. z grammyji

{I} EDNINA: im. [grêmi], rod. [grêmija], daj. [grêmiju], tož. [grêmija], mest. [pri grêmiju], or.

[z_grêmijem]; DVOJINA: im. [grêmija], rod. [grêmijeju], daj. [grêmijema], tož. [grêmija], mest. [pri

grêmi jih], or. [z_grêmi jema]; MNOŽINA: im. [grêmi ji], rod. [grêmi jeu], daj. [grêmi jem], tož. [grêmi je], mest. [pri grêmi jih], or. [z_grêmi ji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

mira -e [míra, rod. míre] ž

|nagrada|: dobitnica mire; kot prilastek, v imenovalniku Nagrado mira podelijo za izjemne dosežke na področju literarne ustvarjalnosti; podelitev nagrade mira

{O} EDNINA: im. mira, rod. mire, daj. miri, tož. miro, mest. pri miri, or. z miro; DVOJINA: im. miri, rod. mir, daj. mirama, tož. miri, mest. pri mirah, or. z mirama; MNOŽINA: im. mire, rod. mir, daj. miram, tož. mire, mest. pri mirah, or. z mirami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

princesa -e [princésa, rod. princése] ž

|plemiški naziv|: zgodba o princesi, ki jo je ugrabil zmaj; pred imenom tragična zgodba princese Diane; Čokolado je v Francijo prinesla španska princesa Ana Avstrijska

hmeljarska princesa |častni naziv|: Na osrednji hmeljarski prireditvi so izbrali novo hmeljarsko princeso (< princ)

{B} princetin

{O} EDNINA: im. princesa, rod. princese, daj. princesi, tož. princeso, mest. pri princesi, or. s princeso; DVOJINA: im. princesi, rod. princes, daj. princesama, tož. princesi, mest. pri princesah, or. s princesama; MNOŽINA: im. princese, rod. princes, daj. princesam, tož. princese, mest. pri princesah, or. s princesami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nazivi in naslovi ob imenu; Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

Abelov (Abelova nagrada)

Adamič (bronasta, srebrna, zlata medalja)

Bojana Adamiča; listina Bojana Adamiča)

aleksander (zlata aleksander)

ambasador (ambasador miru (OZN),

ambasador znanosti, Unicefov ambasador)

ambasadorka (ambasadorka miru (OZN),

ambasadorka znanosti, Unicefova

ambasadorka)

Andersenov (Andersenova nagrada)

angel (modri angel)

arena (zlata arena)

Arhimedov (Arhimedova nagrada)

Artaudov in Artaudev (Artaudova/Artaudeva nagrada)

avto (avto leta)

Badjurov (Badjurova nagrada)

bafta

bambi

Bartolov (Bartolova nagrada)

berlinski (mali, zlati berlinski medved)

bert

Bloudkov (Bloudkova nagrada, Bloudkova

plaketa)

bob (bob leta)

boben (srebrni, zlati boben)

Bookerjev (Bookerjeva nagrada)

Borštnikov (Borštnikov prstan)

Büchnerjev (Büchnerjeva nagrada)

Camōesev (Camōeseva nagrada)

Cankarjev (Cankarjevo priznanje)

Cervantesov (Cervantesova nagrada)

cezar

čaša (čaša nesmrtnosti)

Čopov (Čopova diploma, Čopovo priznanje)

Davisov (Davisov pokal)

desetnica

desetnik

Dnevnikov (Dnevnikova fabula)

Einspielerjev (Einspielerjeva nagrada)

emmy

fabula

Fassbinderjev (Fassbinderjeva nagrada)

fatalka (fatalka (leta))

femme fatale

gazela

Gerbčev (Gerbčevo priznanje)

Gerbičev (Gerbičeva nagrada)

Glazerjev (Glazerjeva nagrada)

globus (mali, veliki kristalni globus; zlati globus)
Goethejev (Goethejeva nagrada)
Goncourtov in Goncourtev
(Goncourtova/Goncourteva nagrada)
gong
gorenjski (gorenjska gazela)
grammy
Grumov (Grumova nagrada)
Hemingwayev (Hemingwayeva nagrada)
herbersteinski (herbersteinski zlat)
Jakopičev (Jakopičeva nagrada)
Jenkov (Jenkova nagrada)
Ježek (nagrada Franeta Milčinskega – Ježka)
Jurčičev (Jurčičeva nagrada)
Jurijev (Jurijev križ)
Karlov (Karlova nagrada)
Kocjančičev (Kocjančičeva nagrada)
kolut (zlati kolut)
komedijant (žlahtni komedijant)
komedijantka (žlahtna komedijantka)
Koraček (Koraček pokal)
kosobrin
Kozinov (Kozinova nagrada)
kralj (kralj cvička)
kraljica (kraljica terana, cvička; vinska kraljica)
kresnik
križec (viteški križec, železni križec)
lev (zlati, srebrni lev)
Levstikov (Levstikova nagrada)
lisica (zлата lisica)
malina (zлата malina)
medalja (zлата, srebrna, bronasta medalja)
medved (zlati, srebrni medved)
mesto (evropsko mesto športa, mesto literature)
Michelinov (Michelinova zvezdica)
mira
miss (miss Slovenije, sveta, fotogeničnosti, športa)
mister (mister Slovenije)
Murkov (Murkova nagrada)
nagelj (turistični nagelj)
nagrada (nagrada Franeta Milčinskega – Ježka; nagrada Brede Lipovšek; nagrada Franceta Štiglica; nagrada Hinka Smrekarja; nagrada Metoda Badjure; nagrada Prešernovega sklada; nagrada Riharda Jakopiča; nagrada Saharova; nagrada Sklada Josipa Jurčiča; nagrada Sklada Staneta Severja; nagrada Vilenica)
neža (bodeča neža)
Nobelov (Nobelova nagrada)
osebnost (Delova osebnost leta; Timova osebnost leta / osebnost leta revije Time)
oskar

Pajo (srebrna, zлата plaketa Paja Kolarica)
palma (zлата palma)
piščal (zлата piščal)
Playbojev (Playbojevo dekle (leta, meseca); Playbojeva zajčica)
Plečnikov (Plečnikova nagrada)
pokal (pokal federacij, pokal konfederacij, pokal narodov, pokal Vitranc)
porin
Preglov (Preglova nagrada, Preglovo priznanje)
prekmurski (prekumrska vinska kraljica)
Prešernov (Prešernova nagrada, nagrada Prešernovega sklada)
Pretnarjev (Pretnarjeva nagrada)
princesa (hmeljarska princesa)
Pritzkerjev (Pritzkerjeva nagrada)
prometej (prometej znanosti)
prvak (državni, evropski, olimpijski, svetovni prvak)
prvakinja (državna, evropska, olimpijska, svetovna prvakinja)
ptica (zлата ptica)
Pulitzerjev (Pulitzerjeva nagrada)
red (zlati, srebrni red za zasluge)
Rožanček (Rožančeva nagrada)
Sarajevo (srce Sarajeva)
satir
Severjev (Severjeva nagrada)
Slovenec (Slovenec leta)
Slovenka (Slovenka leta)
Sovretov (Sovretova nagrada)
srce (srce Sarajeva)
Stanleyjev (Stanleyjev pokal)
starešina (hmeljarski starešina)
Steletov (Steletova nagrada, Steletovo priznanje)
Stritarjev (Stritarjeva nagrada)
svinčnik (zeleni, zlati, platinasti svinčnik)
šampion (šampion kakovosti; razstavni, mladinski šampion)
šampionka (razstavna, mladinska šampionka)
Šeligov (Šeligova nagrada)
Škerjanček (Škerjančeva nagrada)
športnica (športnica leta)
športnik (športnik leta)
tony
Turnerjev (Turnerjeva nagrada)
Valvasorjev (Valvasorjeva nagrada)
večernica
velemojster (šahovski velemojster)
velemojstrica (šahovska velemojstrica)
Veronikin (Veronikina nagrada)
vesna
viktor
Viktorijin (Viktorijin križ)

vilenica (kristal vilenice)
vodomec
zlatnik (zlatnik poezije)
značka (bralna značka)
znak (zlati, srebrni (častni) znak; zlati, srebrni častni znak svobode Republike Slovenije)

Zoisov (Zoisova nagrada)
zvezdica (Michelinova zvezdica)
ženska (ženska leta)
Župančičev (Župančičeva nagrada)

NAGRADE Z IZLASTNOIMENSKIMI PRIDEVNIKI:

Abelova nagrada
Andersenova nagrada
Arhimedova nagrada
Artaudova in Artaudeva nagrada
Badjurova nagrada
Bartolova nagrada
Betettova nagrada
Bloudkova nagrada
Bloudkova plaketa
Bookerjeva nagrada
Borštnikov prstan
Büchnerjeva nagrada
Cankarjevo priznanje
Cervantesova nagrada
Čopova diploma
Čopovo priznanje
Davisov pokal
Dnevnikova fabula
Einspielerjeva nagrada
Fassbinderjeva nagrada
Gerbčevo priznanje
Gerbičeva nagrada
Glazerjeva nagrada
Goethejeva nagrada
Goncourtova in Goncourteva nagrada
Grumova nagrada
Jakopičeva nagrada
Jenkova nagrada
Jurčičeva nagrada
Jurijev križ
Kocjančičeva nagrada
Koraček pokal

Kozinova nagrada
Levstikova nagrada
Michelinova zvezdica
Murkova nagrada
nagrada Prešernovega sklada
Nobelova nagrada
Playboyeva dekleta (leta, meseca)
Playboyeva zajčica
Plečnikova nagrada
Preglova nagrada
Preglovo priznanje
Prešernova nagrada
Pretnarjeva nagrada
Pritzkerjeva nagrada
Pulitzerjeva nagrada
Rožančeva nagrada
Severjeva nagrada
Sovretova nagrada
Stanleyjev pokal
Steletova nagrada
Steletovo priznanje
Stritarjeva nagrada
Šeligova nagrada
Škerjančeva nagrada
Turnerjeva nagrada
Valvasorjeva nagrada
Vegova nagrada
Veronikina nagrada
Viktorijin križ
Zoisova nagrada
Župančičeva nagrada

Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 77 iztočnic in skupaj zajema 94 praznikov, posebnih datumov, dnevov v tednu (*petek, nedelja*) ter uveljavljena (*april, maj*) in stara slovenska poimenovanja mesecev (*ročnik, gruden*).

Nabor praznikov je glede na *Slovenski pravopis 2001* izdatno razširjen, dopolnjen je bil tudi z nekaterimi novejšimi prazniki in posebnimi datumi (*dan Primoža Trubarja, svetovni dan Downovega/downovega sindroma*) in prazniki, ki izhajajo iz drugih verskih in kulturnih okolij (*ašura, hanuka, holi, noruz*).

Nekateri prazniki in posebni datumi so vključeni kot posebne samostojne zveze pri poimenovanjih dnevov v tednu in mesecev, npr. *sreda (pepelnična sreda), april (prvi april)*.

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, je pa razširjeni nabor praznikov, posebnih datumov, dnevov in mesecev zajel tudi nekatere pravopisno zanimive primere, ko prihaja do rabe začetnice pri neprvi lastnoimenski sestavini v večbesedni zvezi (*dan svetega Patrika, dan Zemlje*).

Novost glede na SP 2001 je zapis praznika *Gospodovo razglašenje*, za katerega je bil v SP 2001 predviden le zapis z malo začetnico, in pa dvojnica *dan žensk* (ob tradicionalnem *dan žena*) zaradi pomenskega zoženja (*žena* 'zakonska partnerka', *ženska* 'oseba ženskega spola').

Nekateri prazniki so kot sinonimna poimenovanja povezani, npr. *praznik Svetih treh kraljev – Gospodovo razglašenje; veliki šmaren – Marijino vnebovzetje; judovska velika noč – pasha* ... Prav zaradi teh povezav so pomenske identifikacije praznikov dopolnjene z datumi, kjer je bilo to mogoče, sicer pa z drugimi orientacijskimi opisi.

Opozorjeno je na posebne položaje, ko se zaradi skladske spremembe spremeni tudi zapis začetnice, npr. zaradi elipse (*Božični kruh so delili na vse tri božiče: božični dan, novoletni dan in na praznik Svetih treh kraljev z malo začetnico zaradi elipse Na svete tri kralje so od hiše do hiše hodili koledniki*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 150.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

hanuka -e [hánuka, rod. hánuke] ž

[judovski praznik]: Udeležil se je praznovanja hanuke; Na hanuko prižgejo osem sveč
{O} EDNINA: im. hanuka, rod. hanuke, daj. hanuki, tož. hanuko, mest. pri hanuki, or. s hanuko; DVOJINA: im. hanuki, rod. hanuk, daj. hanukama, tož. hanuki, mest. pri hanukah, or. s hanukama; MNOŽINA: im. hanuke, rod. hanuk, daj. hanukam, tož. hanuke, mest. pri hanukah, or. s hanukami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevoy, mesecev

Marijin -a -o [mar'jin] prid.

Slovinci se v Špitalu zbirajo v Marijini kapeli; cerkev Marijinega oznanjenja; Pripada redu frančiškank Marijinih misijonark

Marijino vnebovzetje |krščanski praznik, 15. avgust; veliki šmaren|: Na dan Marijinega vnebovzetta so se v Turnišče valile kolone romarjev; Ob Marijinem vnebovzetju ali velikem šmarnu so romali na Brezje; prim. **marijin** (< **Marija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Marijin, rod. Marijinega, daj. Marijinemu, tož. Marijin (živostno Marijinega), mest. pri Marijinem, or. z Marijinim; DVOJINA: im. Marijina, rod. Marijinih, daj. Marijinima, tož. Marijina, mest. pri Marijinih, or. z Marijinima; MNOŽINA: im. Marijini, rod. Marijinih, daj. Marijinim, tož. Marijine, mest. pri Marijinih, or. z Marijinimi

ženski: EDNINA: im. Marijina, rod. Marijine, daj. Marijini, tož. Marijino, mest. pri Marijini, or. z Marijino; DVOJINA: im. Marijini, rod. Marijinih, daj. Marijinima, tož. Marijini, mest. pri Marijinih, or. z Marijinima; MNOŽINA: im. Marijine, rod. Marijinih, daj. Marijinim, tož. Marijine, mest. pri Marijinih, or. z Marijinimi

srednji: EDNINA: im. Marijino, rod. Marijinega, daj. Marijinemu, tož. Marijino, mest. pri Marijinem, or. z Marijinim; DVOJINA: im. Marijini, rod. Marijinih, daj. Marijinima, tož. Marijini, mest. pri Marijinih, or. z Marijinima; MNOŽINA: im. Marijina, rod. Marijinih, daj. Marijinim, tož. Marijina, mest. pri Marijinih, or. z Marijinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljjskih imen); Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah; Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevoy, mesecev

sreda -e [sréda, rod. sréde] ž

[dan v tednu]: Tekmo so odigrali v sredo; Delavnice bodo potekale ob sredah; pri navajanju datuma Literarni večer bo v sredo, 15. decembra, ob 18. uri

pepelnična sreda |krščanski praznik, sreda po pustnem torku, prvi dan štiridesednevnega posta|:

Katoliška cerkev začenja na pepelnično sredo 40-dnevni post kot pripravo na veliko noč

{O} EDNINA: im. sreda, rod. srede, daj. sredi, tož. sredo, mest. pri sredi, or. s sredo; DVOJINA: im. sredi, rod. sred, daj. sredama, tož. sredi, mest. pri sredah, or. s sredama; MNOŽINA: im. srede, rod. sred, daj. sredam, tož. srede, mest. pri sredah, or. s sredami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevoy, mesecev

Sveti trije kralji -ih -treh -ev [svéti trije králji, rod. svétih tréh králjeu] m mn.; ime bitja, religijsko ime darila Svetih treh kraljev

praznik Svetih treh kraljev |krščanski praznik, 6. januar; Gospodovo razglašenje|: Božični kruh so delili na vse tri božiče: božični dan, novoletni dan in na praznik Svetih treh kraljev; z malo začetnico zaradi elipse Na svete tri kralje so od hiše do hiše hodili koledniki

{O} MNOŽINA: im. Sveti trije kralji, rod. Svetih treh kraljev, daj. Svetim trem kraljem, tož. Svete tri kralje, mest. pri Svetih treh kraljih, or. s Svetimi tremi kralji

{I} MNOŽINA: im. [svéti trije králji], rod. [svétih tréh králjeu], daj. [svétim trém králjem], tož. [svéte trí králje], mest. [pri svétih tréh králjih], or. [sŕsvétimi trémi králji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Religijska in mitološka imena; Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevoy, mesecev

žena -e [žéna, rod. žéne tudi žené] ž

[zakonska partnerka]: moja žena Marina; Razglasil ju je za moža in ženo; starinsko |ženska|: svetopisemske žene; Borila se je za volilno pravico žena; sopomenka *ženska*

žalik žena |žensko bajeslovno bitje z nadnaravno močjo|: **ples žalik žen/žena**; **dan žena/žensk** |praznik|: **proslava ob dnevu žena/žensk**; **društvo, aktiv kmečkih, podeželskih žena** |interesna skupina|: **Članice društev kmečkih žena** so predstavile stare običaje in navade; **razstava aktiva kmečkih žena**

{B} ženin

{O} EDNINA: im. žena, rod. žene, daj. ženi, tož. ženo, mest. pri ženi, or. z ženo; DVOJINA: im. ženi, rod. žen in žena, daj. ženama, tož. ženi, mest. pri ženah, or. z ženama; MNOŽINA: im. žene, rod. žen in žena, daj. ženam, tož. žene, mest. pri ženah, or. z ženami

{I} EDNINA: im. [žêna], rod. [žêne] tudi [žené], daj. [žêni], tož. [žêno] tudi [ženó], mest. [pri žêni], or. [z_žêno] tudi [z_ženó]; DVOJINA: im. [žêni] tudi [žené], rod. [žên] tudi [žená], daj. [žênama] tudi [ženáma], tož. [žêni] tudi [žené], mest. [pri žênah] tudi [pri ženáh], or. [z_žênama] tudi [z_ženáma]; MNOŽINA: im. [žêne] tudi [žené], rod. [žên] tudi [žená], daj. [žênam] tudi [ženám], tož. [žêne] tudi [žené], mest. [pri žênah] tudi [pri ženáh], or. [z_žênami] tudi [z_ženámi]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij; Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

advent

april (prvi april)

ašura

avgust

bajram (kurban bajram, ramadanski bajram)

binkošti

božič

četrtak (veliki četrtek)

dan (materinski dan, zahvalni dan, mednarodni

dan maternega jezika, svetovni dan boja proti

aidsu, svetovni dan Downovega/downovega

sindroma, dan državnosti, dan reformacije, dan

samostojnosti in enotnosti, dan spomina na

mrtve, dan upora proti okupatorju, dan vrnitve

Primorske k matični domovini, dan žena/žensk,

dan Primoža Trubarja, dan Rudolfa Maistra,

dan svetega Patrika, dan Zemlje, dan

suverenosti, dan združitve prekmurskih

Slovencev, Prešernov dan)

december (veseli december)

delo (praznik dela)

duša ((vseh) vernih duš dan)

februar

Gospodov (Gospodov dan,

Gospodovo/gospodovo razglašenje, leto

Gospodovo)

gregorjevo

gruden

hanuka

holi

ilinden

januar

jernejevo

jožefovo

julij

junij

jurjevo

katarinino

kimavec

leto (novo leto)

listopad

maj

marec

Marijin (Marijino vnebovzetje)

Martinov (Martinova/martinova nedelja,

Martinova/martinova sobota)

martinovo

mevlud

nedelja (binkoštna nedelja, cvetna nedelja,

Martinova nedelja)

noč (judovska velika noč, velika noč, kresna noč,

noč čarovnic)

noruz

november

oktober

pasha

pepelnica

pepelničen (pepelnična sreda)

petek (veliki petek)

ponedeljek (binkoštni ponedeljek, velikonočni

ponedeljek)

Prešernov (Prešernov dan)

Primorska (dan vrnitve Primorske k matični

domovini)

prosinec

pust (drežniški pust)

ramadan

ramazan

rektorjev (rektorjev dan)

rokovo

rožnik

september

Silvestrov (Silvestrov večer)
silvestrovo
slava
sobota (Martinova sobota, velika sobota)
spomin (spomin vseh vernih rajnih)
sreda (pepelnična sreda)
srpan (mali srpan, veliki srpan)
sušec
svečan
svečnica
sveti (vsi sveti)

Sveti trije kralji (praznik Svetih treh kraljev)
šabat tudi sabat
šentjanževo
šmaren (mali šmaren, veliki šmaren)
štefanovo
torek (pustni torek)
traven (mali traven, veliki traven)
valentinovo
vinotok
vnebohod
žena (dan žena)

Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 39 slovarskih iztočnic, pri katerih je kot posebna stalna zveza izpostavljeno poimenovanje zgodovinskih dogodkov.

Zgradbeno so poimenovanja različnih tipov:

- (1) enobesedna izlastnoimenska poimenovanja (*brexite*);
- (2) večbesedna poimenovanja – z levim prilastkom (*amsterdamski vrh*, *druga svetovna vojna*), z desnim prilastkom, tudi predložnim (*obleganje Leningrada*, *bitka pri Leipzigu*);
- (3) poimenovanja, ki so problematična z vidika pridevniške tvorjenke (*Versailles* – *versajski/versajski*);
- (4) poimenovanja, ki so stalne besedne zveze z izlastnoimenskim pridevnikom na *-ov/-ev* ali *-in* kot levim prilastkom (*Marshallov načrt*, *marčna revolucija*).

NOVOSTI:

Poimenovanja zgodovinskih dogodkov so večinoma uslovarjena kot stalne besedne zveze (izjema je *brexite*):

abesinska vojna
albižanska vojna
amsterdamski vrh
arabska pomlad
ardenska ofenziva
balkanske vojne
bitka pri Leipzigu – *bitka pri Lipskem*
bitka pri Pichinchi
bitka pri Termopilah
bitka pri Trajanovih vratih
bitka v/pri Jelenovem Žlebu
bitka za Midway
bitka za Stalingrad
bombardiranje Dresdna
brexite
dachavski/dahavski procesi
daytonski mir
desetdnevna vojna
druga svetovna vojna
dunajski kongres
francoska revolucija
helsinška konferenca
ilindenska vstaja
kosovska bitka
leningrajska partijska čistka
ljubljski kongres
makabejske vojne
marčna revolucija

Marshallov načrt
Nagodetov proces
nürnberški procesi
obleganje Leningrada
oktobrska revolucija
osamosvojitvena vojna
pariška komuna
pekrski dogodki
pomlad narodov
praška pomlad
prva svetovna vojna
sarajevski atentat
soška fronta
stalingrajska bitka
tolminski kmečki upor, *punt*
tridentinski koncil
tridesetletna vojna
trojanska vojna
varšavska vstaja
vatikanski koncil
vatikanski sporazum
versajski mir
vietnamska vojna
vižmarski tabor
vstaja v varšavskem getu
zalivska vojna

Leksika, obdelana v tem problemskem sklopu, je bodisi nova bodisi – še pogosteje – odstopa od rešitev v predhodnih kodifikacijah, zato je tudi predstavljena v *ePravopisu*. Zlasti imena uradnih listin in mednarodnih zavezništev/zvez so v pomenskorazlagalnih slovarjih (SSKJ 1970, 2014) pisana v skladu z določili pravopisa 1962, torej večinoma z malo začetnico, po drugi strani pa je v rabi naraščajoč vpliv tistih jezikov, v katerih so zgodovinski dogodki interpretirani kot lastna imena (npr. angl. *World*

War II), zato jih pišejo z veliko začetnico. Ob neustaljeni rabi začetnice pri teh poimenovanjih je načrtovano tudi širjenje geslovnika s težjimi primeri, npr. prekrivnost dogodka z listino, ki nastane ob tej priložnosti, zato povezava z vodilko »primerjaj«:

- *Versajski mir* (pogodba) – *versajski mir* (srečanje, dogodek);
- *Amsterdamska pogodba* (pogodba) – *amsterdamski vrh* (srečanje, dogodek);
- *Daytonski sporazum* (pogodba) – *daytonski mir* (neuradno poimenovanje za Daytonski sporazum).

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

amsterdamski -a -o [ámsterdamski] prid.

amsterdamsko pivo; Herbert je lastnik kluba v amsterdamski rdeči četrti De Wallen; V slovitih amsterdamskih kanalih živijo tjujnji

amsterdamski vrh |srečanje držav članic Evropske unije|: Na amsterdamskem vrhu junija 1997 je Nemčija najodločneje zagovarjala sankcioniranje finančne nediscipline; prim. **Amsterdamska pogodba** (< **Amsterdam**)

{O} **moški**: EDNINA: im. amsterdamski, rod. amsterdamskega, daj. amsterdamskemu, tož. amsterdamski (živostno amsterdamskega), mest. pri amsterdamskem, or. z amsterdamskim; DVOJINA: im. amsterdamska, rod. amsterdamskih, daj. amsterdamskima, tož. amsterdamska, mest. pri amsterdamskih, or. z amsterdamskima; MNOŽINA: im. amsterdamski, rod. amsterdamskih, daj. amsterdamskim, tož. amsterdamske, mest. pri amsterdamskih, or. z amsterdamskimi

ženski: EDNINA: im. amsterdamska, rod. amsterdamske, daj. amsterdamski, tož. amsterdamsko, mest. pri amsterdamski, or. z amsterdamsko; DVOJINA: im. amsterdamski, rod. amsterdamskih, daj. amsterdamskima, tož. amsterdamski, mest. pri amsterdamskih, or. z amsterdamskima; MNOŽINA: im. amsterdamske, rod. amsterdamskih, daj. amsterdamskim, tož. amsterdamske, mest. pri amsterdamskih, or. z amsterdamskimi

srednji: EDNINA: im. amsterdamsko, rod. amsterdamskega, daj. amsterdamskemu, tož. amsterdamsko, mest. pri amsterdamskem, or. z amsterdamskim; DVOJINA: im. amsterdamski, rod. amsterdamskih, daj. amsterdamskima, tož. amsterdamski, mest. pri amsterdamskih, or. z amsterdamskima; MNOŽINA: im. amsterdamska, rod. amsterdamskih, daj. amsterdamskim, tož. amsterdamska, mest. pri amsterdamskih, or. z amsterdamskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen); Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

kongres -a [kongrés, rod. kongrésa] m

|srečanje politične ali strokovne skupine|: O rezultatih svojega raziskovalnega dela je predaval na kongresih

ljubljski kongres |zgodovinski dogodek, zborovanje|: Leta 1821 se je začel ljubljanski kongres, ki je bil drugi izmed treh kongresov Svete alianse

{O} EDNINA: im. kongres, rod. kongresa, daj. kongresu, tož. kongres, mest. pri kongresu, or. s kongresom; DVOJINA: im. kongresa, rod. kongresov, daj. kongresoma, tož. kongresa, mest. pri kongresih, or. s kongresoma; MNOŽINA: im. kongresi, rod. kongresov, daj. kongresom, tož. kongrese, mest. pri kongresih, or. s kongresi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

Leningrad -a [léningrat, rod. léningrada] m; zemljepisno ime
[staro ime za Sankt Peterburg]: V Leningradu je temperatura padla pod minus štirideset stopinj Celzija
obleganje Leningrada |nemška blokada Leningrada med drugo svetovno vojno|: V vojaški zgodovini je
večletno obleganje Leningrada eno najdaljših v sodobni zgodovini

Kje? v Leningradu

Od kod? iz Leningrada

Kam? v Leningrad

{B} Leningrajčan, Leningrajčanka; Leningrajčanov, Leningrajčanka; leningrajski

{O} EDNINA: im. Leningrad, rod. Leningrada, daj. Leningradu, tož. Leningrad, mest. pri Leningradu, or. z Leningradom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

načrt -a [načèrt, rod. načèrta] m

[kar določa izvedbo dejanja]: Most je zgrajen po načrtih Jožeta Plečnika

Marshallov načrt |neuradno, kratko poimenovanje za Program za obnovo Evrope|: uresničevanje

Marshallovega načrta po drugi svetovni vojni

{O} EDNINA: im. načrt, rod. načrta, daj. načrtu, tož. načrt, mest. pri načrtu, or. z načrtom; DVOJINA: im.

načrta, rod. načrtov, daj. načrtoma, tož. načrta, mest. pri načrtih, or. z načrtoma; MNOŽINA: im. načrti, rod.

načrtov, daj. načrtom, tož. načrte, mest. pri načrtih, or. z načrti

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

abesinski (abesinska vojna)

albižanski (albižanska vojna)

amsterdamski (amsterdamski vrh)

ardenski (ardenska ofenziva)

bitka (bitka pri Termopilah, bitka za Midway,

kosovska bitka)

brexít

Dresden (bombardiranje Dresdna)

dunajski (dunajski kongres)

francoski (francoska revolucija)

fronta (soška fronta)

helsinški (helsinška konferenca)

Jelenov Žleb (bitka v/pri Jelenovem Žlebu)

koncil (tridentinski koncil, vatikanski koncil)

kongres (ljubljski kongres)

kosovski (kosovska bitka)

Leipzig (bitka pri Leipzigu) – Lipsko (bitka pri Lipskem)

Leningrad (obleganje Leningrada)

leningrajski (leningrajska partijska čistka)

makabejski (makabejske vojne)

mir (daytonski mir, versajski mir, Nobelova

nagrada za mir)

načrt (Marshallov načrt)

obleganje (obleganje Leningrada)

pariški (pariška komuna)

pekrski (pekrski dogodki)

Pichincha (bitka pri Pichinchi)

pomlad (arabska pomlad, pomlad narodov,

praška pomlad)

proces (dachavski proces, nürnberški procesi,

Nagodetov proces)

revolucija (francoska revolucija, marčna

revolucija, oktobrska revolucija)

sarajevski (sarajevski atentat)

Stalingrad (bitka za Stalingrad)

stalingrajski (stalingrajska bitka)

tabor (vižmarski tabor)

tolminski (tolminski kmečki upor, punt)

Trajanova vrata (bitka pri Trajanovih vratih)

vatikanski (vatikanski koncil, vatikanski

sporazum)

vietnamski (vietnamska vojna)

vojna (balkanske vojne, desetdnevna vojna,

druga svetovna vojna, makabejske vojne,

osamosvojitvena vojna, prva svetovna vojna,

tridesetletna vojna, trojanska vojna, zalivska

vojna)

vstaja (ilindenska vstaja, varšavska vstaja)

Pravopisne zanimivosti

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **102** slovarskih sestavkov, ki se gradivsko nanašajo na težave, predstavljene v obliki vprašanj in odgovorov v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Geslovnik tega sklopa je sestavljen iz vprašanj, ki pri obravnavi drugih problemskih sklopov niso sistematično obravnavani, njihovo uslovarjanje pa je pomembno zaradi jezikovnih intervencij, npr.:

- poimenovanja sodobnih virusov in bolezni, nastala iz lastnih imen ali ne (*ebola, marburg, zika*);
- spremembe v kodifikaciji glede pravopisno-slovničnih vprašanj, npr. zapis (*prekaren, pletna, ekofeminizem, evroarктиčni, čutnodomišljijski*);
- odločitev o rabi začetnice pri predstavnikih družbenih skupin, vojaških skupin domišljijških bitij ipd. (*smrkec, jedi, kozak*);
- sprememba slovničnih kategorij (*starš – starši; karitas m, ž; vodja m, ž*);
- sklanjanje (*kvevri, Hofer, Roland Garros, ChatGPT*);
- tvorba pridevnikov (*Bazovica – bazovski, Bistra – bistrski, Rapallo – rapallski, Don – Donov, Vevče – vevški*);
- podomačitev in apelativizacija (*Camino – kamino*) ter eksonimi (*Hercegnovi, Miramar*);
- kraji, povezani z zgodovinskimi dogodki (*Bazovica, Rapallo, Osimo, Baza 20*).

V letu 2021 je bil sklop dopolnjen z izrazjem, ki smo ga obravnavali v času epidemije koronavirusne bolezni:

- imena cepiv in njihovih proizvajalcev (*AstraZeneca, BioNTech, Comirnaty, Janssen, Johnson & Johnson, Moderna, Pfizer, Vaxzevria*);
- kratice in iz njih nastala poimenovanja (*covid-19, COVID-19, kovid, mers, MERS, mRNA, PCR, PCT, sars, SARS*);
- stvarna lastna imena oz. imena programov za sestankovanje na daljavo (*Teams, Zoom*).

NOVOSTI:

Leksika, obdelana v tem problemskem sklopu, je bodisi nova bodisi – še pogosteje – odstopa od rešitev v predhodnih kodifikacijah, zato so slovarske ponazoritve usmerjene predvsem v problem, zaradi katerega je beseda uslovarjena, npr. metonimični prenosi v relaciji proizvajalec cepiva – cepivo (*cepiti se z AstraZeneco*), prehajanje nečrkovalnih kratic med navadne besede (*COVID-19 > covid-19 > kovid*), pomensko razlikovanje med virusom in boleznijo, dvojno kodiranje množine pri prevzetih imenih računalniških programov (*Teams – Teamsi*) ipd.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#), [Prevzete besede in besedne zveze](#), [Krajšave](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Camino -a [kamíno, rod. kamína] m; zemljepisno ime
[romarska pot v Evropi]; [skrajšano ime za El Camino de Santiago]: Od leta 1985 je Camino pod Unescovo zaščito; Na Camino se je prvič podala sama; Pošilja pozdrave s Camina

Kje? na Caminu

Od kod? s Camina

Kam? na Caminu

{O} EDNINA: im. Camino, rod. Camina, daj. (k/h) Caminu, tož. Camino, mest. pri Caminu, or. s Caminom

{I} EDNINA: im. [kamíno], rod. [kamína], daj. [(h_)kamínu], tož. [kamíno], mest. [pri kamínu], or.

[s_kamínom]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pravopisne zanimivosti

ChatGPT -ja tudi ChatGPT -- [čêdgəpətə, rod. čêdgəpətəja tudi čêdgəpətə in čêdgépeté, rod. čêdgépetēja tudi čêdgépeté] m; stvarno ime

[spletno orodje]: tečaj uporabe ChatGPT-ja; Pri pisanju si pomaga s ChatGPT-jem; kot prilastek, v imenovalniku **Kako se bodo s klepetalnim robotom ChatGPT soočili učitelji in učiteljice?**

{B} ChatGPT-jev

{O} EDNINA: im. ChatGPT tudi ChatGPT, rod. ChatGPT-ja tudi ChatGPT, daj. ChatGPT-ju tudi ChatGPT, tož. ChatGPT tudi ChatGPT, mest. pri ChatGPT-ju tudi ChatGPT, or. s ChatGPT-jem tudi ChatGPT

{I} EDNINA: im. [čêdgəpətə] in [čêdgépeté], rod. [čêdgəpətəja] in [čêdgépetēja] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], daj. [čêdgəpətəju] in [čêdgépetēju] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], tož. [čêdgəpətə] in [čêdgépeté] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], mest. [pri čêdgəpətəju] in [pri čêdgépetēju] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté], or. [s_čêdgəpətəjem] in [s_čêdgépetéjem] tudi [čêdgəpətə] tudi [čêdgépeté]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pravopisne zanimivosti; Kratice; Znamke in izdelki

prekaren -rna -rno [prekárən, ž. prekárna, s. prekárno] prid.

[negotov, nestalen in slabo plačan]: **Novinarski poklic vse bolj prekaren, premalo plačan in brez avtonomije**; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik **prekarni delavec**; **Kako zavarovali ljudi pred prekarnimi zaposlitvami?**

{O} **moški**: EDNINA: im. prekaren, rod. prekarnega, daj. prekarne, tož. prekaren (živostno prekarnega), mest. pri prekarne, or. s prekarne; DVOJINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne; MNOŽINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne

ženski: EDNINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne; DVOJINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne; MNOŽINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne

srednji: EDNINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne; DVOJINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne; MNOŽINA: im. prekarne, rod. prekarne, daj. prekarne, tož. prekarne, mest. pri prekarne, or. s prekarne

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pravopisne zanimivosti

starš -a [stárš, rod. stárša] m

V enostarševskih družinah biološki starš sam skrbi za otroka oziroma otroke; Vzgajali so ga stari starši; **Delež otrok, ki ne živijo z obema staršema, se je več kot podvojil**; Otroci do 14. leta starosti se maratona lahko udeležijo le v spremstvu staršev ali odgovorne polnoletne osebe

{B} staršev

{O} EDNINA: im. starš, rod. starša, daj. staršu, tož. starša, mest. pri staršu, or. s staršem; DVOJINA: im. starša, rod. staršev, daj. staršema, tož. starša, mest. pri starših, or. s staršema; MNOŽINA: im. starši, rod. staršev, daj. staršem, tož. starše, mest. pri starših, or. s starši

{I} EDNINA: im. [stárš], rod. [stárša], daj. [stáršu], tož. [stárša], mest. [pri stáršu], or. [s_stáršem]; DVOJINA: im. [stárša], rod. [stáršeu], daj. [stáršema], tož. [stárša], mest. [pri stárših], or. [s_stáršema]; MNOŽINA: im. [stárši], rod. [stáršeu], daj. [stáršem], tož. [stárše], mest. [pri stárših], or. [s_stárši]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pravopisne zanimivosti

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ajdovska deklica
alumen
astrahanka
AstraZeneca
Baza 20
Bazovica
bazovski (bazovska fojba)
Betlehem (luč miru iz Betlehema)
BioNTech
Bistra
bistrski in bistrški
Camino
ChatGPT
ChatGPT-jev
Cimber
Cimbrinja
cimbrski
Comirnaty
covid-19
COVID-19
crejski
Crest
čikungunja
dama (prva dama, srčna dama, dvorna dama)
denga
Dominique m
Dominique ž
Don
Donov
ebola
ekofeminizem
evroarktični
Garros
Garrosov
Hercegnovi
hercegnovski
Hofer
Istra
Janssen
jedi
jedijev
Johnson & Johnson
kamino in camino
karitas m
karitas ž
kataster (franciscejski kataster, terezijanski kataster)
Kimber – Cimber
kimbrijski
Kimbrijski polotok
Kimbrinja – Cimbrinja
kovid
kozak
kozaški
kvevri
Luč miru iz Betlehema
Magritte
Magrittov
marburg
mers
MERS
Miramar
miramarski
Moderna
Mokrine
Morgan
Morganov (Morganova črta/linija)
Moste
moščanski
mRNA
mumin
Nezemljan
nezemljan
Nezemljanka
nezemljanka
Obsotelje
Osimo
osimski (osimska cesta, osimska meja)
Osimski sporazumi
Osojščica
PCR
PCT
Pfizer
pletna
Posotelje
prekaren
Rapallo
Rapalska pogodba
rapalski in rapalski (rapalska meja)
Roland Garros
sars
SARS
skiping (nizki skiping, visoki skiping)
smrkec
starš
Teams
telebajsek
Vaxzevria

vevški
vinksica
vodja m
vodja ž

vodjev
vodjin
zika
Zoom

Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **485** iztočnic.

Gre za imena prebivalcev in prebivalk držav, celin, pokrajin in otokov. Nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskih sklopov »Imena držav«, »Imena celin« in »Imena pokrajin, otokov«.

Plemenska imena so obravnavana v posebnem sklopu (gl. problemski sklop »Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi, etnične skupine)«).

Zaradi slabe zastopanosti posameznih imen v rabi smo seznam že kodificiranih imen v *Slovenskem pravopisu* 2001 preverjali (a) s sodobnim korpusnim gradivom, (b) z gradivom v virih, ki obravnavajo problematiko tvorbe prebivalskih imen (*Popravopis* S. Lenarčiča 2004), ali v virih, ki predlagajo drugačne ali potrjujejo predlagane tvorjenke (D. Kladnik, *Slovar slovenskih eksonimov*; D. Perko in D. Kladnik, *Slovenska imena držav*), (c) s starejšimi slovenskimi viri (starejši pravopisi in portal dLib). Pogostnost rabe posameznih pogostejših besedotvornih različic je bila preverjena v korpusu *Gigafida 2.0*, od leta 2023 tudi po spletnih virih, med katerimi poudarjamo zlasti besedila enciklopedij, lekikonov in učbenikov.

V rastočem slovarju bodo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajeta prebivalska imena po problemskih sklopih izhodiščnih gesel (prebivalci pokrajin, mest, otokov itd.).

NOVOSTI:

Navajanje prebivalskih imen kot samostojnih iztočnic (in sicer tako moške kot ženske oblike) je novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki. V SP 2001 so bila prebivalska imena iz imen držav navedena le znotraj besedotvornih gesel, niso pa bila uvrščena med samostojne iztočnice, zato ni bila predstavljena njihova raba v sobesedilu ali morebitna povezava s homonimnim apelativiziranim izrazom. Slednji so v *ePravopisu* povezani z vodilko »primerjaj« (= prim.), enakozvočnice pa so ovrednotene tudi glede na knjižni jezik, npr.

- prebivalec – žival: *Afričan* prim. *afričan* 'afriški slon';
- prebivalec – redovnik: *Dominikanec* prim. *dominikanec* 'redovnik dominikanskega reda';
- prebivalec – avtomobil, vino, orodje: *Francoz* prim. *francoz* manj formalno 'avtomobil francoske proizvodnje', 'vino', žargonsko 'orodje'.

Nekatera prebivalska imena imajo večbesedno dvojnico (*Južnokorejec* tudi *Južni Korejec*, *Južnokorejka* tudi *Južna Korejka*, *Južnosudanec* tudi *Južni Sudanec*, *Južnosudanka* tudi *Južna Sudanka*), kar je rezultat težnje po razlikovanju med državami s podobnimi poimenovanji (*Južna Koreja* proti *Severna Koreja*, *Vzhodni Kongo* proti *Zahodni Kongo* itd.), ki se je uveljavilo že v SP 2001.

Pri redigiranju iztočnic smo v primerjavi z normo v SP 2001 uvedli določene spremembe. Nekatera prebivalska imena imajo spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat drugačne rabe (npr. dvonaglasnost pri *Južnoafričan* [júžnoafričán], *Srednjeafričan* [srédnjeafričán]). Izpustili smo nekatere časovno zaznamovane različice (*Mehikanec*).

Novost v slovarju so tista imena in/ali njihove dvojnice, ki prej niso bile navedene, zdaj pa jih izkazuje raba (*Burkinec* tudi *Burkinafasec*). Dvojnice pri prebivalskih imenih so povezane v okviru istega slovarskega sestavka: *Etiopijec* in *Etiopec*, *Etopijka* in *Etiopka*; *Samoanec* in *Samojec*, *Samoanka* in *Samojka*; *Laožan* in *Laošan*, *Laožanka* in *Laošanka* itd. Nekatero različico so povezane tudi s spremembo imena države (*Saudova Arabija*: *Saudec* in *Saudijec*) ali s sistemskim poenotenjem besedotvornih možnosti (*Slonokoščenoobalec* in *Slonokoščeneec*).

V *ePravopisu* ni prebivaljskih imen iz držav z zapletenejšimi imeni, saj je njihov raba vprašljiva. Napotek za njihovo poimenovanje je mogoče najti v zgledih pri posameznih državah (*Sveti Tomaž in Princ: prebivalci Svetega Tomaža in Princa*).

Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni besedi (imenu države), iz katere je izpeljano prebivaljsko ime (*Afganistanka* izhodišče *Afganistan*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 50, 51.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Afričan -a [afričán in afričán, rod. afričána] m; ime bitja, prebivaljsko ime podсахarski Afričan; Knjiga opisuje življenje Afričanov v Angoli; prim. **afričan** (< **Afrika**)
{B} Afričanov
{O} EDNINA: im. Afričan, rod. Afričana, daj. Afričanu, tož. Afričana, mest. pri Afričanu, or. z Afričanom; DVOJINA: im. Afričana, rod. Afričanov, daj. Afričanoma, tož. Afričana, mest. pri Afričanih, or. z Afričanoma; MNOŽINA: im. Afričani, rod. Afričanov, daj. Afričanom, tož. Afričane, mest. pri Afričanih, or. z Afričani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivaljska imena (države, celine, pokrajine, otoki)

Dominikanec -nca [dominikánɛc, rod. dominikánca] m; ime bitja, prebivaljsko ime Potresni terek, 12. januar 2010, bo še dolgo ostal v spominu Dominikancev in Haitijcev; prim. **dominikanec** (< **Dominikanska republika**)

{B} Dominikančev
{O} EDNINA: im. Dominikanec, rod. Dominikanca, daj. Dominikancu, tož. Dominikanca, mest. pri Dominikancu, or. z Dominikancem; DVOJINA: im. Dominikanca, rod. Dominikancev, daj. Dominikancema, tož. Dominikanca, mest. pri Dominikancih, or. z Dominikancema; MNOŽINA: im. Dominikanci, rod. Dominikancev, daj. Dominikancem, tož. Dominikance, mest. pri Dominikancih, or. z Dominikanci
{I} EDNINA: im. [dominikánɛc], rod. [dominikánca], daj. [dominikáncu], tož. [dominikánca], mest. [pri dominikáncu], or. [z_dominikáncem]; DVOJINA: im. [dominikánca], rod. [dominikáncu], daj. [dominikáncema], tož. [dominikánca], mest. [pri dominikáncih], or. [z_dominikáncema]; MNOŽINA: im. [dominikánci], rod. [dominikáncu], daj. [dominikáncem], tož. [dominikáncu], mest. [pri dominikáncih], or. [z_dominikánci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivaljska imena (države, celine, pokrajine, otoki)

Francoz -a [francós, rod. francóza] m; ime bitja, prebivaljsko ime Roman opisuje življenje mladega Francoza; Sedemdeset odstotkov Francozov še vedno kosi doma **delati se Francoza** [kazati ignoranco, sprenevedanje ob izraženem ali storjenem]: Delajo se Francoze in ignorirajo nepodporo zaposlenih; prim. **francoz** (< **Francija**)
{B} Francozov

{O} EDNINA: im. Francoz, rod. Francoza, daj. Francozu, tož. Francoza, mest. pri Francozu, or. s Francozom; DVOJINA: im. Francoza, rod. Francozov, daj. Francozoma, tož. Francoza, mest. pri Francozih, or. s Francozoma; MNOŽINA: im. Francozi, rod. Francozov, daj. Francozom, tož. Francoze, mest. pri Francozih, or. s Francozi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki); Lastna imena v frazemih

Južnoafričan -a [júžnoafričán in júžnoafričàn, rod. júžnoafričána] m; ime bitja, prebivalsko ime
Južnoafričani so izvrstni pridelovalci vina; Rooibos je nacionalna pijača Južnoafričanov (< **Južna Afrika**)

{B} Južnoafričanov

{O} EDNINA: im. Južnoafričan, rod. Južnoafričana, daj. Južnoafričanu, tož. Južnoafričana, mest. pri Južnoafričanu, or. z Južnoafričanom; DVOJINA: im. Južnoafričana, rod. Južnoafričanov, daj.

Južnoafričanoma, tož. Južnoafričana, mest. pri Južnoafričanih, or. z Južnoafričanoma; MNOŽINA: im. Južnoafričani, rod. Južnoafričanov, daj. Južnoafričanom, tož. Južnoafričane, mest. pri Južnoafričanih, or. z Južnoafričani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)

Južnokorejec -jca tudi Južni Korejec -ega -jca [júžnokorêjɛc, rod. júžnokorêjca tudi júžni korêjɛc, rod. júžnega korêjca] m; ime bitja, prebivalsko ime

Uradna pisava Južnokorejcev je hangul (< **Južna Koreja**)

{B} Južnokorejčev

{O} EDNINA: im. Južnokorejec tudi Južni Korejec, rod. Južnokorejca tudi Južnega Korejca, daj.

Južnokorejcu tudi Južnemu Korejcu, tož. Južnokorejca tudi Južnega Korejca, mest. pri Južnokorejcu tudi pri Južnem Korejcu, or. z Južnokorejcem tudi z Južnim Korejcem; DVOJINA: im. Južnokorejca tudi Južna Korejca, rod. Južnokorejcev tudi Južnih Korejcev, daj. Južnokorejčema tudi Južnima Korejčema, tož.

Južnokorejca tudi Južna Korejca, mest. pri Južnokorejcih tudi pri Južnih Korejcih, or. z Južnokorejčema tudi z Južnima Korejčema; MNOŽINA: im. Južnokorejci tudi Južni Korejci, rod. Južnokorejcev tudi Južnih Korejcev, daj. Južnokorejcem tudi Južnim Korejcem, tož. Južnokorejce tudi Južne Korejce, mest. pri Južnokorejcih tudi pri Južnih Korejcih, or. z Južnokorejci tudi z Južnimi Korejci

{I} EDNINA: im. [júžnokorêjɛc] tudi [júžni korêjɛc], rod. [júžnokorêjca] tudi [júžnega korêjca], daj. [júžnokorêjcu] tudi [júžnemu korêjcu], tož. [júžnokorêjca] tudi [júžnega korêjca], mest. [pri júžnokorêjcu] tudi [pri júžnem korêjcu], or. [z_júžnokorêjcem] tudi [z_júžnim korêjcem]; DVOJINA: im. [júžnokorêjca] tudi [júžna korêjca], rod. [júžnokorêjceu] tudi [júžnih korêjceu], daj. [júžnokorêjčema] tudi [júžnima korêjčema], tož. [júžnokorêjca] tudi [júžna korêjca], mest. [pri júžnokorêjcih] tudi [pri júžnih korêjcih], or. [z_júžnokorêjčema] tudi [z_júžnima korêjčema]; MNOŽINA: im. [júžnokorêjci] tudi [júžni korêjci], rod. [júžnokorêjceu] tudi [júžnih korêjceu], daj. [júžnokorêjcem] tudi [júžnim korêjcem], tož. [júžnokorêjce] tudi [júžne korêjce], mest. [pri júžnokorêjcih] tudi [pri júžnih korêjcih], or. [z_júžnimi korêjci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abesinec

Abesinka

Afganistanec

Afganistanka

Afričan

Afričanka

Albanec

Albanka

Alžirec

Alžirka

Američan

Američanka

Andorec

Andorka

Angloameričan

Angloameričanka

Angolec
Angolka
Antigovec
Antigovka
Argentinec
Argentinka
Armenec
Armenka
Avstralec
Avstralka
Avstrijec
Avstrijka
Azerbajdžanec
Azerbajdžanka
Azijec
Azijka
Bahamec
Bahamka
Bahrajnčan
Bahrajnčanka
Bangladeševec
Bangladeševka
Barbadošan
Barbadošanka
Barbudec
Barbudka
Belgijec
Belgijka
Belizejčan
Belizejčanka
Belokranjec
Belorus
Belorusinja
Beneška Slovenka
Beneški Slovenec
Beninčan
Beninčanka
Bissauvec
Bissauka
Bocvanec
Bocvanka
Bolgar
Bolgarka
Bolivijec
Bolivijka
Bosanec tudi *Bosenc*
Bosanka tudi *Bosenka*
Brazilec
Brazilka
Bric
Brika
Britanec
Britanka
Brunejec
Brunejka
Burgundec

Burkinec tudi *Burkinfasec*
Burkinka tudi *Burkinfaska*
Burmanec
Burmanka
Burundijec
Burundijka
Butanec
Butanka
Ciprčan
Ciprčanka
Čadovec
Čadovka
Čeh
Čehinja
Čehoslovak
Čehoslovakinja
Čilenec
Čilenka
Črnogorec
Črnogorka
Dalmatinec
Dalmatinka
Danec
Danka
Dolenjec
Dolenjka
Dominičan
Dominičanka
Dominikanec
Dominikanka
Džibutčan
Džibutčanka
Egipčan (stari *Egipčani*)
Egipčanka (stare *Egipčanke*)
Ekvadorec
Ekvadorka
Ekvatorialnogvinejec tudi *Ekvatorialni Gvinejec*
Ekvatorialnogvinejka tudi *Ekvatorialna*
Gvinejka
Emiratčan
Emiratčanka
Eritrejec
Eritrejka
Estonec
Estonka
Esvatinec
Esvatinka
Etiopijec in *Etiopec*
Etiopijka in *Etiopka*
Evrazijec
Evrazijka
Evropejec
Evropejka
Fidžijec
Fidžijka
Filipinec

Filipinka
Finec
Finka
Francoz
Francozinja
Gabonec
Gabonka
Gambijec
Gambijka
Ganec
Ganka
Gorenjec
Gorenjka
Goričan
Goričanka
Grenadčan
Grenadčanka
Grk (stari Grki)
Grkinja (stare Grkinje)
Gruzijec in Gruzinec
Gruzijka in Gruzinka
Gvajanec
Gvajanka
Gvatemalec
Gvatemalka
Gvinejec
Gvinejka
Haitijec
Haitijka
Hercegovec
Hercegovka
Holandec
Holandka
Hondurašan
Hondurašanka
Hrvat
Hrvatica
Indijec
Indijka
Indonezijec
Indonezijka
Iračan
Iračanka
Iranec
Iranka
Irec
Irka
Islandec
Islandka
Italijan
Italijanka
Izraelec
Izraelka
Jamajčan
Jamajčanka
Japonec

Japonka
Jemenec
Jemenka
Jordanec
Jordanka
Južnoafričan
Južnoafričanka
Južnoameričan
Južnoameričanka
Južnokorejec tudi Južni Korejec
Južnokorejka tudi Južna Korejka
Južnosudanec tudi Južni Sudanec
Južnosudanka tudi Južna Sudanka
Kambodžan
Kambodžanka
Kamerunec
Kamerunka
Kanadčan
Kanadčanka
Katarec
Katarka
Kazahstanec
Kazahstanka
Kenijec
Kenijka
Kirgiz
Kirgizijka
Kirgizistanec
Kirgizistanka
Kiribatijec
Kiribatijka
Kitajec
Kitajka
Kolumbijec
Kolumbijka
Komorčan
Komorčanka
Kongovec
Kongovka
Korošec
Korošica
Kosovec
Kosovka
Kostaričan
Kostaričanka
Kubanec
Kubanka
Kuvajtčan
Kuvajtčanka
Lah
Laožan tudi Laošan
Laožanka tudi Laošanka
Latinoameričan
Latinoameričanka
Latvijec
Latvijka

Lesotec
Lesotka
Libanonec
Libanonka
Liberijec
Liberijka
Libijec
Libijka
Lihtenštajnc
Lihtenštajnka
Litovec tudi *Litvanec*
Litovka tudi *Litvanka*
Luksemburčan
Luksemburžanka
Madagaskarec
Madagaskarka
Madžar
Madžarka
Makedonec
Makedonka
Malavijec
Malavijka
Maldivijec in *Maldivec*
Maldivijka in *Maldivka*
Malezijec
Malezijka
Malijec
Malijka
Maltežan
Maltežanka
Maročan
Maročanka
Marshallovec
Marshallovka
Marsovec
Marsovka
Mavretanec
Mavretanka
Mavricijčan
Mavricijčanka
Mehičan
Mehičanka
Mezoameričan
Mezoameričanka
Mikronezijec
Mikronezijka
Mjanmarec
Mjanmarka
Moldavijec in *Moldavec*
Moldavijka in *Moldavka*
Monačan
Monačanka
Mongolec
Mongolka
Mozambičan
Mozambičanka
Namibijec
Namibijka
Naurujčan
Naurujčanka
Nemec (*kočevski Nemci*)
Nemka
Nepalec
Nepalka
Nigerijec
Nigerijka
Nigr
Nigrka
Nikaragovec
Nikaragovka
Nizozemec
Nizozemka
Njašan
Njašanka
Norvežan
Norvežanka
Notranjec
Notranjka
Novogvinejec
Novogvinejka
Novozelanc
Novozelandka
Oceanijec
Oceanijka
Omanec
Omanka
Pakistanec
Pakistanka
Palavčan
Palavčanka
Palestinec
Palestinka
Panamec
Panamka
Papuanec
Papuanka
Paragvajec
Paragvajka
Perujec tudi *Peruanec*
Perujka tudi *Peruanka*
Perzijec
Perzijka
Podravec
Podravka
Poljak
Poljakinja
Pomurec
Pomurka
Portugalec
Portugalka
Posavec
Posavka

Prekmurec
Prekmurka
Primorec
Primorka
Romun
Romunka
Ruandec
Ruandka
Rus
Rusinja
Salomonec
Salomonka
Salvadorec
Salvadorka
Samoanec in *Samojec*
Samoanka in *Samojka*
Sanmarinec
Sanmarinka
Saudec in *Saudijec*
Saudka in *Saudijka*
Sejšelec
Sejšelka
Senegalec
Senegalka
Severnoameričan tudi *Severni Američan*
Severnoameričanka tudi *Severna Američanka*
Severnokorejec tudi *Severni Korejec*
Severnokorejka tudi *Severna Korejka*
Siamec
Siamka
Sierraleonec
Sierraleonka
Singaporec tudi *Singapurčan*
Singapurka tudi *Singapurčanka*
Sirec in *Sirijec*
Sirka in *Sirijka*
Slonokoščenoobalec in *Slonokoščeneč*
Slonokoščenoobalka in *Slonokoščenska*
Slovak
Slovakinja
Slovenec
Slovenka
Somalec in *Somalijec*
Somalka in *Somalijka*
Sovjet
Srb
Srbkinja
Srednjeafričan
Srednjeafričanka
Srednjeameričan
Srednjeameričanka
Sudanec
Sudanka
Surinamec
Surinamka
Svazijec

Svazijka
Svetolucijec
Svetolucijka
Šavrin
Šavrinka
Španec
Španka
Šrilančan
Šrilančanka
Štajerec
Štajerka
Šved
Švedinja
Švicar
Švicarka
Tadžikistanec
Tadžikistanka
Tajec
Tajka
Tajvanec
Tajvanka
Tanzanijec
Tanzanijka
Tobagovec
Tobagovka
Togovec
Togovka
Tongovec
Tongovka
Trinidadčan
Trinidadčanka
Tunizijec
Tunizijka
Turek
Turkinja
Turkmenec
Turkmenistanec
Turkmenistanka
Turkmenka
Tuvalujec
Tuvalujka
Ugandčan
Ugandčanka
Ukrajinec
Ukrajinka
Urugvajec
Urugvajka
Uzbekistanec
Uzbekistanka
Vanuatujec
Vanuatujka
Vatikanec
Vatikanka
Venezuelec
Venezuelka
Vietnamec

Vietnamka
Vzhodnokongovec tudi *Vzhodni Kongovec*
Vzhodnokongovka tudi *Vzhodna Kongovka*
Vzhodnotimorec
Vzhodnotimorka
Zahodnokongovec tudi *Zahodni Kongovec*
Zahodnokongovka tudi *Zahodna Kongovka*
Zahodnosaharec
Zahodnosaharka
Zairec
Zairka

Zambijec
Zambijka
Zasavec
Zasavka
Zelenortčan
Zelenortčanka
Zemljan
Zemljanka
Zimbabvejec
Zimbabvejka

Prebivalska imena (iz imen krajev)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **41** iztočnic.

Pri vseh redakcijah krajevnih imen je v slovarju besedotvorno gnezdo, v katerem so podatki o prebivalskih imenih in pridevniki iz njih ter pridevniki na *-ski/-ški*.

Samostojne iztočnice so tista imena prebivalcev in prebivalk krajev, pri katerih smo opazili omahovanje pri zapisu, rabi obrazila ... in so razmeroma pogosto rabljena:

- (1) besedotvorne dvojnice (*Atenec* in *Atenčan*);
- (2) imena, pri katerih prihaja do glasovnih premen (*Parižan*, *Pražan*, *Rižan*);
- (3) imena, ki imajo variantne oblike (*Vzhodni Berlinčan* – *Berlinčan*; *stari Rimljan* – *Rimljan*).

V prirastku za leto 2023 so bila dodana prebivalska imena iz imen krajev, vključenih v pravopisni poglavji »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne preмене«, in sicer gre za ponazoritve neobstoječih samoglasnikov v slovenskih imenih (*Videm*, rod. *Vidma* – *Videmčan*, *Videmčanka*) in tudi v prevzetih imenih, v katerih se pojavlja neobstoječa *a* (npr. *Tivat*, rod. *Tivta* – *Tivtčan*, *Tivtčanka*; *Zadar*, rod. *Zadra* – *Zadrčan*, *Zadrčanka*).

Geslovnik se bo še dopolnjeval.

NOVOSTI:

Navajanje prebivalskih imen kot samostojnih iztočnic (in sicer tako moške kot ženske oblike) je novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki. V SP 2001 so bila prebivalska imena iz imen držav navedena le znotraj besedotvornih gesel, niso pa bila uvrščena med samostojne iztočnice, kar pomeni, da niso bila prikazana v skladijskem okolju niti niso bila posebej prikazana z vidika posebnih besednih zvez ali pomenov.

Nekatera prebivalska imena imajo besedotvorno dvojnico, ki se je pomensko osamosvojila, npr. *Atenec*: 1. prebivalec Aten (*Na Mikonosu, najbolj mondenem grškem otoku, si vsak premožen Atenec/Atenčan želi imeti svojo hišo*); 2. prebivalec starih Aten (*Vse življenje svobodnih Atencev se je odvijalo v okviru patriarhalne družine*).

Če je ime prebivalca mesta prekrivno z imenom pokrajine ali države, je v redakciji to ponazorjeno, npr. *Rimljan*: 1. prebivalec Rima (*Znameniti kolosej Rimljani uporabljajo danes za džoging*); 2. prebivalec starega Rima, predstavnik rimskega imperija (*Avtor prvih zapisov o sfingi je Rimljan Plinij Starejši; kip Rimljana s togo; Pavlova pisma Rimljanom ...*).

V besednih zvezah z občnoimensko pridevniško sestavino se imena prebivalcev krajev lahko pomensko osamosvojijo ali zgolj poudarjajo oddaljenost od sodobnega pomena besede, npr. *stari Rimljani* = Rimljani do razpada rimskega imperija; *stari Atenci* = prebivalci antičnih Aten do začetka 5. stoletja.

Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni besedi (imenu kraja), iz katere je izpeljano prebivalsko ime (*Rižanka* izhodišče *Riga*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 50, 51.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Berlinčan -a [berlínčan, rod. berlínčana] m; ime bitja, prebivalsko ime
Nagrado je prejel 21-letni Berlinčan italijanskega rodu; Mnogi Berlinčani se ne spominjajo več delitve obeh Berlinov; Kumarice so menda priljubljena poletna jed Berlinčanov; prim. **Vzhodni Berlinčan**, **Zahodni Berlinčan** (< **Berlin**¹)

{B} Berlinčanov

{O} EDNINA: im. Berlinčan, rod. Berlinčana, daj. Berlinčanu, tož. Berlinčana, mest. pri Berlinčanu, or. z Berlinčanom; DVOJINA: im. Berlinčana, rod. Berlinčanov, daj. Berlinčanoma, tož. Berlinčana, mest. pri Berlinčanih, or. z Berlinčanoma; MNOŽINA: im. Berlinčani, rod. Berlinčanov, daj. Berlinčanom, tož. Berlinčane, mest. pri Berlinčanih, or. z Berlinčani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (iz imen krajev)

Rižan -a [rížan, rod. rížana] m; ime bitja, prebivalsko ime

Največ Rižanov se piše Berzins (< **Riga**)

{B} Rižanov

{O} EDNINA: im. Rižan, rod. Rižana, daj. Rižanu, tož. Rižana, mest. pri Rižanu, or. z Rižanom; DVOJINA: im. Rižana, rod. Rižanov, daj. Rižanoma, tož. Rižana, mest. pri Rižanih, or. z Rižanoma; MNOŽINA: im. Rižani, rod. Rižanov, daj. Rižanom, tož. Rižane, mest. pri Rižanih, or. z Rižani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (iz imen krajev)

Tivtčan -a [tívtčan, rod. tívtčana] m; ime bitja, prebivalsko ime

Veliko Tivtčanov se je udeležilo dogodka ob otvoritvi prvenstva (< **Tivat**)

{B} Tivtčanov

{O} EDNINA: im. Tivtčan, rod. Tivtčana, daj. Tivtčanu, tož. Tivtčana, mest. pri Tivtčanu, or. s Tivtčanom; DVOJINA: im. Tivtčana, rod. Tivtčanov, daj. Tivtčanoma, tož. Tivtčana, mest. pri Tivtčanih, or. s Tivtčanoma; MNOŽINA: im. Tivtčani, rod. Tivtčanov, daj. Tivtčanom, tož. Tivtčane, mest. pri Tivtčanih, or. s Tivtčani

{I} EDNINA: im. [tívtčan], rod. [tívtčana], daj. [tívtčanu], tož. [tívtčana], mest. [pri tívtčanu], or. [s_tívtčanom]; DVOJINA: im. [tívtčana], rod. [tívtčanou], daj. [tívtčanoma], tož. [tívtčana], mest. [pri tívtčanih], or. [s_tívtčanoma]; MNOŽINA: im. [tívtčani], rod. [tívtčanou], daj. [tívtčanom], tož. [tívtčane], mest. [pri tívtčanih], or. [s_tívtčani]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (iz imen krajev)

Zadrčanka -e [zádərčanka, rod. zádərčanke] ž; ime bitja, prebivalsko ime

Poročil se je z Zadrčanko; Pot sem prehodil v družbi dveh Zadrčank (< **Zadar**)

{B} Zadrčankin

{O} EDNINA: im. Zadrčanka, rod. Zadrčanke, daj. Zadrčanki, tož. Zadrčanko, mest. pri Zadrčanki, or. z Zadrčanko; DVOJINA: im. Zadrčanki, rod. Zadrčank, daj. Zadrčankama, tož. Zadrčanki, mest. pri Zadrčankah, or. z Zadrčankama; MNOŽINA: im. Zadrčanke, rod. Zadrčank, daj. Zadrčankam, tož. Zadrčanke, mest. pri Zadrčankah, or. z Zadrčankami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (iz imen krajev)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Anžujec
Atenec in Atenčan (stari Atenci)
Atenka in Atenčanka
Berlinčan
Berlinčanka
Bohinjka
Bruseljčan
Bruseljčanka
Butalec
Butalka
Celjan
Črnjan
Črnjanka
Dunajčan
Dunajčanka
Izolan tudi Izolčan
Izolanka tudi Izolčanka
Kočevar
Kočevarka
Novomeščan
Parižan

Parižanka
Pekrčan
Pekrčanka
Pražan
Pražanka
Rimljan (stari Rimljani)
Rimljanka (stare Rimljanke)
Rižan
Rižanka
Sarajevčan
Sarajevčanka
Tivtčan
Tivtčanka
Turjačan
Videmčan
Videmčanka
Vogon
Vogonka
Zadrčan
Zadrčanka

Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi, etnične skupine)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **293** imen pripadnikov in pripadnic plemen ter imen plemen, kadar se ta razlikujejo od množinske oblike imena moškega spola (*Očipva – Očipvejec* in *Očipvejci*, *Otava – Otavec* in *Otavci*).

Nabor imen je bil narejen na podlagi izpisov iz slovenskih enciklopedij in serije monografij *Ljudstva sveta* (Mladinska knjiga, 1980).

Nabor pripadnikov in pripadnic plemen smo glede na SP 2001 razširili predvsem s pravopisno problematičnimi imeni (*Čeroki*, *Daors*, *Sjuks*, *Sjuij* ipd.).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001.

Kot slovarske iztočnice nastopajo edninske oblike imen pripadnikov in pripadnic posameznih plemen. Če je v rabi množinska oblika, je to razvidno iz ponazarjalnih zgledov, sicer pa so v skupino vključene tudi prevzete imenske oblike tipa *Bambara*, *Bantu*, *Čeroki*, *Hazara*, *Hutu*, *Joruba*, *Kečua*, *Merina*, *Nuba*, *Očipva*, *Otava*, *Rohinga*, *Sami*, *Šona*, *Tutsi*, *Zulu*, ki se pojavljajo v skladijski vlogi desnih prilastkov v imenovalniku, na kar je v ponazoritvi tudi opozorjeno.

Pri nekaterih iztočnicah sta uslovarjeni prevzeta in obrazilno podomačena oblika, npr. *Nervijec* in *Nerv*, ki sta obravnavani v okviru enega slovarskega sestavka kot dvojnici.

Posebno skupino predstavljajo tista imena plemen, ljudstev, pri katerih se obstoječe, v rabi izkazano in ustaljeno ime v okolju, od koder izvira, odklanja kot nekorektno oziroma žaljivo in zanj zato priporočamo ustrežnejšo sopomenko, npr.:

Cigan – Rom

Ciganka – Rominja/Romka

Eskim – Inuit

Eskimka – Inuitinja

Laponec – Samijec

Laponka – Samijka

Samojed – Nenec

Samojedka – Nenijka

Žid – Jud

Židinja – Judinja

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1118.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#), [Prevzete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Eskim -a [eskím, rod. eskíma] m; ime bitja, prebivalsko ime
|pripadnik mongolidnega ljudstva|, ustrežneje *Inuit*: Ko se srečata dva Eskima, si v pozdrav pokažeta jezik ustrežneje *Inuita*; v množini **Eskimi** |mongolidno ljudstvo|: načrt za pomoč Eskimom ustrežneje *Inuitom*; Domnevajo, da so se Eskimi naselili na Aljaski pred 6000 leti ustrežneje *Inuiti*

{B} Eskim, Eskimka; Eskimov, Eskimkin; eskimski

{O} EDNINA: im. Eskim, rod. Eskima, daj. Eskimu, tož. Eskima, mest. pri Eskimu, or. z Eskimom;

DVOJINA: im. Eskima, rod. Eskimov, daj. Eskimoma, tož. Eskima, mest. pri Eskimih, or. z Eskimom;

MNOŽINA: im. Eskimi, rod. Eskimov, daj. Eskimom, tož. Eskime, mest. pri Eskimih, or. z Eskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi)

Kečua -e [kéčua, rod. kéčue] ž; prebivalsko ime

|južnoameriško plemel|: kot prilastek, v imenovalniku deklica iz plemena Kečua; ☉ šp. *Quechua*, keč.

Qhichwa

{B} Kečujec in Kečuanec, Kečujka in Kečuanka; Kečujčev in Kečuančev, Kečujkin in Kečuankin; kečujski in kečuanski

{O} EDNINA: im. Kečua, rod. Kečue, daj. Kečui, tož. Kečuo, mest. pri Kečui, or. s Kečuo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi)

Očipva -e [očípva, rod. očípve] ž; prebivalsko ime

|severnoameriško indijansko plemel|: kot prilastek, v imenovalniku V štirih desetletjih je Baraga pokristjanił večino Indijancev plemen Otava in Očipva; ☉ angl. *Ojibwe*, *Chippewa*

{B} Očipvejec, Očipvejka; Očipvejčev, Očipvejkin; očipvejski

{O} EDNINA: im. Očipva, rod. Očipve, daj. Očipvi, tož. Očipvo, mest. pri Očipvi, or. z Očipvo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi)

Očipvejec -jca [očípvêjɛc, rod. očípvêjca] m; ime bitja, prebivalsko ime

|pripadnik severnoameriškega plemena|: Otrok Očipvejca in Otavke je vedno materine narodnosti; v množini **Očipvejci** |severnoameriško plemel|: Baraga je deloval med Otavci in Očipvejci; V filozofiji Očipvejcev igra mistično število štiri zelo pomembno vlogo (< **Očipva**)

{B} OčipvejecOčipvejka; Očipvejčev, Očipvejkin; očipvejski

{O} EDNINA: im. Očipvejec, rod. Očipvejca, daj. Očipvejcu, tož. Očipvejca, mest. pri Očipvejcu, or. z

Očipvejcem; DVOJINA: im. Očipvejca, rod. Očipvejcev, daj. Očipvejcema, tož. Očipvejca, mest. pri

Očipvejcih, or. z Očipvejcema; MNOŽINA: im. Očipvejci, rod. Očipvejcev, daj. Očipvejcem, tož.

Očipvejce, mest. pri Očipvejcih, or. z Očipvejci

{I} EDNINA: im. [očípvêjɛc], rod. [očípvêjca], daj. [očípvêjcu], tož. [očípvêjca], mest. [pri očípvêjcu], or.

[z_očípvêjcem]; DVOJINA: im. [očípvêjca], rod. [očípvêjceɥ], daj. [očípvêjceɥ], tož. [očípvêjca], mest.

[pri očípvêjcih], or. [z_očípvêjceɥ]; MNOŽINA: im. [očípvêjci], rod. [očípvêjceɥ], daj. [očípvêjcem], tož.

[očípvêjce], mest. [pri očípvêjcih], or. [z_očípvêjci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi)

Sjuks -a [sjúks, rod. sjúks] m; ime bitja, prebivalsko ime

|pripadnik severnoameriškega indijanskega plemena|; gl. **Sjuj**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abhazijec

Abhazijka

Aborigin in *Aboridžin*
Aboriginka in *Aboridžinka*
Afar
Afarka
Ajmar
Ajmarka
Akvitanec
Akvitanka
Alan
Alanka
Aleman
Alemanka
Alobrog
Alobroginja
Amazonka
Ambar
Ambarka
Amharec
Amharka
Amorit
Amoritinja
Anglosas
Anglosasinja
Ant
Antka in *Antinja*
Apač
Apačinja
Arijec
Asamec
Asamka
Ašant
Ašantka
Aškenaz
Aškenazinja
Atrebat
Atrebatka
Avar
Avarka
Aztek
Aztekinja
Balt
Baltinja
Bambar
Bambara
Bambarka
Bantu
Bantujec
Bantujka
Bask
Baskinja
Belg
Belginja
Bengalec
Bengalka
Botijec
Botijka

Bur
Burinja
Bušman
Bušmanka
Cigan
Ciganka
Cvan
Cvanka
Čerkez
Čerkezinja
Čeroki
Čerokijec in *Čeroki*
Čerokinja
Dačan
Dačanka
Daors
Daorsinja
Dravid
Dravidka
Eburon
Eburonka
Eskim
Eskimka
Frank
Frankinja
Fulan
Fulanka
Furlan
Furlanka
Galec
Galka
German (stari Germani)
Germanka
Got
Gotinja
Grmičar
Grmičarka
Gurung
Gurunginja
Havs
Havsinja
Hazar
Hazara
Hazarka
Helvet
Helvetinja
Hetit
Hetitka in *Hetitinja*
Huron
Huronka
Hutu
Hutujec in *Hutu*
Hutujka
Iilir
Iilirka
Indijanec

Indijanka
Ink
Inkinja
Inuit
Inuitka
Irokez
Irokezinja
Jazig
Jaziginja
Jorub
Joruba
Jorubka
Jud
Judinja
Kašub
Kašubka
Katalonec
Katalonka
Kazah
Kazahinja
Kečua
Kečujec
Kečujka
Kikujec
Kikujka
Kimber – Cimber
Kimbrinja – Cimbrinja
Kirkazijec
Kirkazijka
Kjov
Kjovinja
Kmer
Kmerka
Komanč
Komančinja
Kopt
Koptinja
Kurd
Kurdinja
Langobard
Langobardka in Langobardinja
Laponec
Laponka
Lužiška Srbkinja
Lužiški Srb
Maj
Majevka
Malgaš
Malgašinja
Maor
Maorka
Markoman
Markomanka
Masaj
Masajka
Menapijec

Menapijka
Merin
Merina
Merinka
Mohikanec
Mohikanka
Morin
Morinka
Ndebel
Ndebelka
Nenec
Nenka
Nervijec in Nerv
Nervijka
Nuba
Nubinja
Nuristanec
Nuristanka
Ober
Obodrit
Obodritka
Obrinja
Očipva
Očipvejec
Očipvejka
Otava
Otavec
Otavka
Pariz
Parizka
Paštun
Paštunka
Praslovan
Praslovanka
Rohinga
Rohingec
Rohingjka
Rom
Roman
Romanka
Rominja in Romka
Rusin
Rusinka
Sabinec
Sabinka
Samarijan – Samaritan
Samarijanka – Samaritanka
Sami
Samijec in Sami
Samijka
Samojed
Samojedka
Saracen
Saracenska
Sas (transilvanski Sasi)
Sasinja

Sefard
Sefardinja
Sjuj – Sjuks
Sjujka – Sjuksinja
Slovan (stari Slovani)
Slovanka
Svahilijec
Svahilijka
Sveb
Svebinja
Šan
Šanka
Šejen
Šejenka
Šerpa
Šerpinja
Šon
Šona
Šonka
Tadžik
Tadžikinja
Tagalog
Tagaloginja
Tamilec tudi Tamil
Tamilka
Tavrisk
Tavriskinja
Tigurin
Tigurinka

Tuareg
Tuareginja
Tutsi
Tutsijec in Tutsi
Tutsijka
Uskok
Uskokinja
Uzbek
Uzbekinja
Vandal
Vandalka
Vend
Vendinja
Viking
Vikinginja
Vlah
Vlahinja
Vzhodna Gotinja – Ostrogotinja
Vzhodni Got – Ostrogot
Zahodna Gotinja – Vizigotinja
Zahodni Got – Vizigot
Zapotek
Zapotekinja
Zulu
Zulujec in Zulu
Zulujka
Žid
Židinja

Prevzeta občna poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega **109** občnoimenskih iztočnic, je nastal ob uslovarjanju zgledov iz predloga poglavja novih pravopisnih pravil »Prevzete besede in besedne zveze« in glasbenih izrazov, trenutno se razširja ob uslovarjanju lastnoimenskega besedja, ko je ugotovljena izlastnoimenska motiviranost prevzetih občnih poimenovanj.

V slovar so vključeni prevzeti občni samostalniki in zveze, ki so lahko pisno podomačeni (npr. *gverila*, *konkvistador*, *nindža*, *selfi*, *šanson*) ali nepodomačeni (*au pair*, *birdie*, *crescendo*, *heavy metal*, *last minute*). Geslovnik bo še dopolnjen.

NOVOSTI:

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »v pridevniški rabi«. Kljub temu so ob zvezah *bitcoin avtomat* in *underground scena* navedene tudi variantne možnosti: *avtomat za bitcoine* in *undergroundska/undergroundovska scena*. V pridevniški rabi se pojavljajo tudi nekateri glasbeni izrazi, ki so izvorno prislovi oz. prislovne zveze, npr. *a cappella*, *allegro*, *adagio*.

Nekatere iztočnice so v splošnih in pravopisnih slovarjih uslovarjene prvič, npr. *vox populi*, *modus operandi*, *ragdoll*, *art déco*. Številne prinašajo informacijo o razmerju med podomačeno in nepodomačeno različico, npr. *beaujolais* tudi *božole*, *bendžo* tudi *banjo*, *nindža* tudi *ninja*. S pojasnilom »nekdaj« je opozorjeno na poimenovanje, ki se je uporabljalo v preteklosti (npr. *maharadža*, *spahija*). Nekatera občna poimenovanja se v rabi najpogosteje pojavljajo v množini, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »navadno v množini« in zgledom, ki ponazarja rabo v množini (*bramborak* |jed| navadno v množini *Bramborake lahko opišemo kot krompirjeve palačinke*).

Če je poimenovanje vezano na specifično časovno obdobje, geografsko okolje ali strokovno področje, je to v slovarju prikazano s pojasnilom, ki prinaša podatek o specifični umestitvi poimenovanja, npr. *gavčo* v latinskoameriškem okolju |pastir na konju|; *modus operandi* v pravu |način izvršitve kaznivega dejanja|. Nekatera poimenovanja se uporabljajo v nestrokovni rabi, kar je v slovarju prikazano s pojasnilom »nestrokovno«, npr. *šampanjec* nestrokovno |peneče vino|. S pojasnilom »ustreznejše« je med zgledi opozorjeno na prevzeta občna poimenovanja, ki imajo ustreznejšo obliko, npr. *skejt* ustreznejše *rolka*.

Pri podomačenih prevzetih poimenovanjih je v posebnem razdelku prikazano tuje poimenovanje, in sicer v jeziku, iz katerega je poimenovanje prevzeto (*gverila*, šp. *guerrilla*; *skiping*, angl. *skipping*). Čeprav so nekatera prevzeta občna poimenovanja (npr. *beaujolais*, *charolais*) motivirana iz lastnega imena (*Beaujolais*, *Charolais*), ob prehodu med občna poimenovanja izgubijo lastnoimensko funkcijo in jih pišemo z malo začetnico. Nekatera poimenovanja v problemskem sklopu so enakozvočna z lastnimi imeni; v slovarskem sestavku je uporabnik o enakozvočnih imenih obveščen z vodilko »primerjaj« (= prim.), npr. *forma viva* prim. *Forma viva*. Prav tako je uporabnik z vodilko obveščen, če občno poimenovanje nastopa kot sestavina lastnega imena.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prevzete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

allegro¹ -a [alégro, rod. alégra] m

[hitro izvajanje tonov]: kot prilastek, v imenovalniku *izmenjava tempov allegro in calmo*; v pridevniški rabi *Živahna orkestralna izvedba allegro stavka ene od Beethovnovih simfonij sproži vesela čustva*; [skladba v hitrem tempu]: *Mozart je že pri štirih letih skomponiral prvi allegro in dva menueta za klavir*

{O} EDNINA: im. *allegro*, rod. *allegra*, daj. *allegru*, tož. *allegro*, mest. *pri allegru*, or. z *allegrom*; DVOJINA: im. *allegra*, rod. *allegrov*, daj. *allegroma*, tož. *allegra*, mest. *pri allegrih*, or. z *allegroma*; MNOŽINA: im. *allegri*, rod. *allegrov*, daj. *allegrom*, tož. *allegre*, mest. *pri allegrih*, or. z *allegri*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Glasbeni izrazi

allegro² [alégro] prisl.

[hitro]: *Note določenega akorda je zaigral allegro, spet druge adagio*

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Glasbeni izrazi

charolais -a tudi šarole -ja [šarolé, rod. šarolêja] m

[govedo]: *križanec s charolaisom/charolaisem*; kot prilastek, v imenovalniku *razstava goveda pasme charolais*; *čreda krav charolais*; prim. **Charolais**

{O} EDNINA: im. *charolais* tudi *šarole*, rod. *charolaisa* tudi *šaroleja*, daj. *charolaisu* tudi *šaroleju*, tož. *charolaisa* tudi *šaroleja*, mest. *pri charolaisu* tudi *pri šaroleju*, or. s *charolaisom* in s *charolaisem* tudi s *šarolejem*; DVOJINA: im. *charolaisa* tudi *šaroleja*, rod. *charolaisov* in *charolaisev* tudi *šarolejev*, daj. *charolaisoma* in *charolaisema* tudi *šarolejema*, tož. *charolaisa* tudi *šaroleja*, mest. *pri charolaisih* tudi *pri šarolejih*, or. z *charolaisoma* in z *charolaisema* tudi s *šarolejema*; MNOŽINA: im. *charolaisi* tudi *šaroleji*, rod. *charolaisov* in *charolaisev* tudi *šarolejev*, daj. *charolaisom* in *charolaisem* tudi *šarolejem*, tož. *charolaise* tudi *šaroleje*, mest. *pri charolaisih* tudi *pri šarolejih*, or. s *charolaisi* tudi s *šaroleji*

{I} EDNINA: im. [šarolé], rod. [šarolêja], daj. [šarolêju], tož. [šarolêja], mest. [pri šarolêju], or.

[s_šarolêjem]; DVOJINA: im. [šarolêja], rod. [šarolêjeu], daj. [šarolêjema], tož. [šarolêja], mest. [pri šarolêjih], or. [s_šarolêjema]; MNOŽINA: im. [šarolêji], rod. [šarolêjeu], daj. [šarolêjem], tož. [šarolêje], mest. [pri šarolêjih], or. [s_šarolêji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Enakozvočnice; Prevzeta občna poimenovanja

gavčo -a [gáučo, rod. gáuča] m

v latinskoameriškem okolju [pastir na konju]: *pampski gavčo*; *argentinski ep o gavču Martínu Fierru*; *Rojen je bil v Argentini, deželi gavčev*; *Med južnoameriški vojnami 19. stoletja je bila konjenica skoraj v celoti sestavljena iz gavčev*; [argentinski športnik]: *Tekma se je končala z zmago gavčev*; ☉ šp. *gaucho* {B} gavčev

{O} EDNINA: im. *gavčo*, rod. *gavča*, daj. *gavču*, tož. *gavčo*, mest. *pri gavču*, or. z *gavčem*; DVOJINA: im. *gavča*, rod. *gavčev*, daj. *gavčema*, tož. *gavča*, mest. *pri gavčih*, or. z *gavčema*; MNOŽINA: im. *gavči*, rod. *gavčev*, daj. *gavčem*, tož. *gavče*, mest. *pri gavčih*, or. z *gavči*

{I} EDNINA: im. [gáučo], rod. [gáuča], daj. [gáuču], tož. [gáučo], mest. [pri gáuču], or. [z_gáučem];

DVOJINA: im. [gáuča], rod. [gáučeū], daj. [gáučema], tož. [gáuča], mest. [pri gáučih], or. [z_gáučema]; MNOŽINA: im. [gáuči], rod. [gáučeū], daj. [gáučem], tož. [gáuče], mest. [pri gáučih], or. [z_gáuči]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Španščina

šampanjec -jca [šampánjɛc, rod. šampánjca] m

|peneče vino, proizvedeno v Šampanji|: Penine proizvajajo povsod po svetu, šampanjec pa le v Šampanji; proizvajalci šampanjca; Nazdravili smo s šampanjcem hiše Taittinger; neštevno steklenica šampanjca; nestrokovno |peneče vino|: kalifornijski šampanjec; Veliko Slovencev pravi, da pije slovenski šampanjec, čeprav pije slovensko penino

otroški šampanjec |gazirana brezalkoholna pijača|: Na silvestrovo smo nazdravili z otroškim šampanjcem (< **Šampanja**)

{B} šampanjski

{O} EDNINA: im. šampanjec, rod. šampanjca, daj. šampanjcu, tož. šampanjec, mest. pri šampanjcu, or. s šampanjcem; DVOJINA: im. šampanjca, rod. šampanjcev, daj. šampanjcema, tož. šampanjca, mest. pri šampanjcih, or. s šampanjcema; MNOŽINA: im. šampanjci, rod. šampanjcev, daj. šampanjcem, tož. šampanjce, mest. pri šampanjcih, or. s šampanjci

{I} EDNINA: im. [šampánjɛc], rod. [šampánjca], daj. [šampánjcu], tož. [šampánjɛc], mest. [pri šampánjcu], or. [s_šampánjcem]; DVOJINA: im. [šampánjca], rod. [šampánjceŋ], daj. [šampánjcema], tož. [šampánjca], mest. [pri šampánjcih], or. [s_šampánjcema]; MNOŽINA: im. [šampánjci], rod. [šampánjceŋ], daj. [šampánjcem], tož. [šampánjce], mest. [pri šampánjcih], or. [s_šampánjci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Poimenovanja bolezni, iger, jedi; Prezeta občna poimenovanja

underground -a [ándɛrgráunt, rod. ándɛrgráunda] m

|kulturno gibanje|: Včasih je težko razločevati med undergroundom in širšo glasbeno sceno; v pridevniški rabi Glasbena skupina si je izborila vodilno vlogo na londonski underground sceni; variantno *undergroundski/undergroundovski sceni*; zlata leta ameriškega underground stripa variantno *undergroundskega/undergroundovskega stripa*

{O} EDNINA: im. underground, rod. undergrounda, daj. undergroundu, tož. underground, mest. pri undergroundu, or. z undergroundom; DVOJINA: im. undergrounda, rod. undergroundov, daj. undergroundoma, tož. undergrounda, mest. pri undergroundih, or. z undergroundoma; MNOŽINA: im. undergroundi, rod. undergroundov, daj. undergroundom, tož. undergrounde, mest. pri undergroundih, or. z undergroundi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prezeta občna poimenovanja

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

a cappella

à la carte

adagio

afrodiziak

aga

akapela

al fresco

allegro

alma mater

ara

art déco

au pair

avokado

avto

beagle

beaujolois tudi *božole*

bendžo tudi *banjo*

bienale

birdie

bitcoin

blues tudi *bluz*

bodibilder tudi *bodybuilder*

borovička

bossa nova

bramborak

breakdance tudi *brejkdens*

bryndza

capriccio

chardonnay tudi *šardone*

charolais tudi *šarole*

chiaroscuro

commedia dell'arte

crescendo

curriculum vitae

čembalo

činčila

čivava

de facto

découpage tudi *dekupaž*
dingo
drive in
emu
faksimile
falungong
fin de siècle
finale
first minute
forma viva
fortissimo
futsal
gavčo
gorgonzola
guru
gverila
haiku
harambaša
heavy metal
ideja
intermezzo
jazz in džez
jet set
kadija
kamikaza
kamikaze
karibu
karitas
keš
konklave
korbačik
last minute
limozin in limousin
maharadža
mainstream

mezzoforte
milenij
modus operandi
mutsu
nandu
nindža tudi *ninja*
nouveau riche
opera buffa
paintball
panda
paša
pianissimo
pikador
pop
radža
ragdoll
ragtime
rap in rep
sauvignon tudi *sovinjon*
selfi in selfie
siesta
skejt
skijöring tudi *skijöring* tudi *skijering*
skiping (nizki skiping, visoki skiping)
soul
spahija
staccato tudi *stakato*
sunu
supernova
šampanjec (otročki šampanjec)
šanson
škubanek
tortilja
underground
vox populi

Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **379** večinoma vrstnih pridevnikov (na *-ski/-ški* in *-ni*) iz imen držav, celin, pokrajin in otokov. Nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskih sklopov »Imena držav«, »Imena pokrajin, otokov« in »Imena celin«. V prirastku za leto 2023 so bili dodani pridevniki, tvorjeni iz čeških, estonskih, finskih, italijanskih, poljskih, slovaških in španskih imen zveznih držav, pokrajin, otokov in polotokov, ter nekateri pridevniki iz zemljepisnih lastnih imen, ki so vključena v pravopisni poglavji »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

Seznam je bil preverjen s pomočjo različnih gradivskih virov, več o njih je opisano v pravopisnih kategorijah »Imena držav«, »Imena celin«, »Imena pokrajin«, »Imena otokov, polotokov in otočij« in »Imena upravnih (pokrajinskih) enot«.

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, smo pa v nekaterih primerih dodali nove oblike in/ali dvojnice, ki jih izkazuje aktualna raba. Dvojnica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla (*etiopijski* in *etiopski*, *burkinski* tudi *burkinafaški*, *litovski* tudi *litvanski*, *perujski* tudi *peruanski*). Nekateri pridevniki na *-ski/-ški* imajo spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat drugačne rabe (*salomonovotoški* [sálomonovootóški], *savdskoarabski* [sáũdskoarápski]). Spremembe pridevnikov v primerjavi z navedbami v SP 2001 so lahko tudi posledica spremembe imena države, iz katerega so tvorjeni, npr. *mavricijski* proti *mauricijski*, *saudovoarabski* proti *savdskoarabski*.

Novost so pridevniki na *-ski/-ški* iz držav, ki prej niso bile vključene v jezikovne priročnike (*palavski*, *tuvalujski*; *antigovski*, *trinidadski*) ali pri katerih prej v besedotvornem gnezdu ni bil naveden pridevnik na *-ski/-ški* (*marshallovotoški*). Nove so tudi navedbe pogostejših stalnih besednih zvez, ki so tipične za določene pridevnike na *-ski/-ški*, seveda če so po značaju pravopisno zanimive, denimo zgodovinski dogodki, denarne enote, ustanove (*Irak: iraška vojna*; *Nova Zelandija: novozelandski dolar*; *Hrvaška: hrvaški sabor*).

Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščnem imenu (države ali celine), iz katerega je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (*albanski* izhodišče *Albanija*, *novogvinejski* izhodišče *Nova Gvineja*). Pri pridevnikih, kjer je izhodiščnih iztočnic več, uvajamo ločevanje po izhodiščnih iztočnicah. Ločevanje je zaznamovano z identifikacijsko oznako »nanašajoč se na«.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 975.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

albanski -a -o [albánski] prid.

albanski konjak; albanska manjšina; Njen mož je albanske narodnosti

albanski lek |denarna enota|: Albanski lek je vreden le še petino toliko, kot je bil v začetku leta (< **Albanija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. albanski, rod. albanskega, daj. albanskemu, tož. albanski (živostno albanskega), mest. pri albanskem, or. z albanskim; DVOJINA: im. albanska, rod. albanskih, daj. albanskima, tož. albanska, mest. pri albanskih, or. z albanskima; MNOŽINA: im. albanski, rod. albanskih, daj. albanskim, tož. albanske, mest. pri albanskih, or. z albanskimi

ženski: EDNINA: im. albanska, rod. albanske, daj. albanski, tož. albansko, mest. pri albanski, or. z albansko; DVOJINA: im. albanski, rod. albanskih, daj. albanskima, tož. albanski, mest. pri albanskih, or. z albanskima; MNOŽINA: im. albanske, rod. albanskih, daj. albanskim, tož. albanske, mest. pri albanskih, or. z albanskimi

srednji: EDNINA: im. albansko, rod. albanskega, daj. albanskemu, tož. albansko, mest. pri albanskem, or. z albanskim; DVOJINA: im. albanski, rod. albanskih, daj. albanskima, tož. albanski, mest. pri albanskih, or. z albanskima; MNOŽINA: im. albanska, rod. albanskih, daj. albanskim, tož. albanska, mest. pri albanskih, or. z albanskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

etiopijski -a -o in **etiopski** -a -o [etijópijski in etijópski] prid.

etiopijski/etiopski atlet; Leta 1974 je vojaška uporniška

skupina Derg odstavila etiopijskega/etiopskega cesarja Haileja Selassieja I.; Izbruh stekline občutno zmanjšal število etiopskih volkov

etiopski bir |denarna enota|: Koliko evrov je sto etiopskih birovo? (< **Etiopija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. etiopijski in etiopski, rod. etiopijskega in etiopskega, daj. etiopijskemu in etiopskemu, tož. etiopijski in etiopski (živostno etiopijskega in etiopskega), mest. pri etiopijskem in pri etiopskem, or. z etiopijskim in z etiopskim; DVOJINA: im. etiopijska in etiopska, rod. etiopijskih in etiopskih, daj. etiopijskima in etiopskima, tož. etiopijska in etiopska, mest. pri etiopijskih in etiopskih, or. z etiopijskima in z etiopskima; MNOŽINA: im. etiopijski in etiopski, rod. etiopijskih in etiopskih, daj. etiopijskim in etiopskim, tož. etiopijske in etiopske, mest. pri etiopijskih in etiopskih, or. z etiopijskimi in z etiopskimi

ženski: EDNINA: im. etiopijska in etiopska, rod. etiopijske in etiopske, daj. etiopijski in etiopski, tož. etiopijsko in etiopsko, mest. pri etiopijski in pri etiopski, or. z etiopijsko in z etiopsko; DVOJINA: im. etiopijski in etiopski, rod. etiopijskih in etiopskih, daj. etiopijskima in etiopskima, tož. etiopijski in etiopski, mest. pri etiopijskih in pri etiopskih, or. z etiopijskima in z etiopskima; MNOŽINA: im. etiopijske in etiopske, rod. etiopijskih in etiopskih, daj. etiopijskim in etiopskim, tož. etiopijske in etiopske, mest. pri etiopijskih in etiopskih, or. z etiopijskimi in z etiopskimi

srednji: EDNINA: im. etiopijsko in etiopsko, rod. etiopijskega in etiopskega, daj. etiopijskemu in etiopskemu, tož. etiopijsko in etiopsko, mest. pri etiopijskem in pri etiopskem, or. z etiopijskim in z etiopskim; DVOJINA: im. etiopijski in etiopski, rod. etiopijskih in etiopskih, daj. etiopijskima in etiopskima, tož. etiopijski in etiopski, mest. pri etiopijskih in etiopskih, or. z etiopijskima in z etiopskima; MNOŽINA: im. etiopijska in etiopska, rod. etiopijskih in etiopskih, daj. etiopijskim in etiopskim, tož. etiopijska in etiopska, mest. pri etiopijskih in pri etiopskih, or. z etiopijskimi in z etiopskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

iraški -a -o [iráški] prid.

iraški Kurdi; iraški naftni vrelci

iraška vojna |dogodek|: posledice iraške vojne (< **Irak**)

{O} **moški**: EDNINA: im. iraški, rod. iraškega, daj. iraškemu, tož. iraški (živostno iraškega), mest. pri iraškem, or. z iraškim; DVOJINA: im. iraška, rod. iraških, daj. iraškima, tož. iraška, mest. pri iraških, or. z iraškima; MNOŽINA: im. iraški, rod. iraških, daj. iraškim, tož. iraške, mest. pri iraških, or. z iraškimi

ženski: EDNINA: im. iraška, rod. iraške, daj. iraški, tož. iraško, mest. pri iraški, or. z iraško; DVOJINA: im. iraški, rod. iraških, daj. iraškima, tož. iraški, mest. pri iraških, or. z iraškima; MNOŽINA: im. iraške, rod. iraških, daj. iraškim, tož. iraške, mest. pri iraških, or. z iraškimi

srednji: EDNINA: im. iraško, rod. iraškega, daj. iraškemu, tož. iraško, mest. pri iraškem, or. z iraškim;
DVOJINA: im. iraški, rod. iraških, daj. iraškima, tož. iraški, mest. pri iraških, or. z iraškima; MNOŽINA: im. iraška, rod. iraških, daj. iraškim, tož. iraška, mest. pri iraških, or. z iraškimi
STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

palavski -a -o [paláʋski] prid.

V tradicionalni palavski hiši se ob pomembnih dogodkih zberejo vaški starešine (< **Palav**)

{O} **moški:** EDNINA: im. palavski, rod. palavskega, daj. palavskemu, tož. palavski (živostno palavskega), mest. pri palavskem, or. s palavskim; DVOJINA: im. palavska, rod. palavskih, daj. palavskima, tož. palavska, mest. pri palavskih, or. s palavskima; MNOŽINA: im. palavski, rod. palavskih, daj. palavskim, tož. palavske, mest. pri palavskih, or. s palavskimi

ženski: EDNINA: im. palavska, rod. palavske, daj. palavski, tož. palavsko, mest. pri palavski, or. s palavsko; DVOJINA: im. palavski, rod. palavskih, daj. palavskima, tož. palavski, mest. pri palavskih, or. s palavskima; MNOŽINA: im. palavske, rod. palavskih, daj. palavskim, tož. palavske, mest. pri palavskih, or. s palavskimi

srednji: EDNINA: im. palavsko, rod. palavskega, daj. palavskemu, tož. palavsko, mest. pri palavskem, or. s palavskim; DVOJINA: im. palavski, rod. palavskih, daj. palavskima, tož. palavski, mest. pri palavskih, or. s palavskima; MNOŽINA: im. palavska, rod. palavskih, daj. palavskim, tož. palavska, mest. pri palavskih, or. s palavskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

salomonovotoški -a -o [sálonovootóški] prid.

Čakal naju je še en jezik – tokrat salomonovotoški pidžin

salomonovotoški dolar [denarna enota]: zgodovina salomonovotoškega dolarja (< **Salomonovi otoki**)

{O} **moški:** EDNINA: im. salomonovotoški, rod. salomonovotoškega, daj. salomonovotoškemu, tož. salomonovotoški (živostno salomonovotoškega), mest. pri salomonovotoškem, or. s salomonovotoškim; DVOJINA: im. salomonovotoška, rod. salomonovotoških, daj. salomonovotoškima, tož. salomonovotoška, mest. pri salomonovotoških, or. s salomonovotoškima; MNOŽINA: im. salomonovotoški, rod. salomonovotoških, daj. salomonovotoškim, tož. salomonovotoške, mest. pri salomonovotoških, or. s salomonovotoškimi

ženski: EDNINA: im. salomonovotoška, rod. salomonovotoške, daj. salomonovotoški, tož. salomonovotoško, mest. pri salomonovotoški, or. s salomonovotoško; DVOJINA: im. salomonovotoški, rod. salomonovotoških, daj. salomonovotoškima, tož. salomonovotoški, mest. pri salomonovotoških, or. s salomonovotoškima; MNOŽINA: im. salomonovotoške, rod. salomonovotoških, daj. salomonovotoškim, tož. salomonovotoške, mest. pri salomonovotoških, or. s salomonovotoškimi

srednji: EDNINA: im. salomonovotoško, rod. salomonovotoškega, daj. salomonovotoškemu, tož. salomonovotoško, mest. pri salomonovotoškem, or. s salomonovotoškim; DVOJINA: im. salomonovotoški, rod. salomonovotoških, daj. salomonovotoškima, tož. salomonovotoški, mest. pri salomonovotoških, or. s salomonovotoškima; MNOŽINA: im. salomonovotoška, rod. salomonovotoških, daj. salomonovotoškim, tož. salomonovotoška, mest. pri salomonovotoških, or. s salomonovotoškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abesinski

adelijski

afganistanski

afriški

afroazijski

alabamski

ålandski

albanski

aljaški

alzaški

alžirski

amerikanski

ameriški
andorski
andrapradeški
angleški
angloameriški
angolski
antarktičen
antigovski
antigovsko-barbudski
arabski
argentinski
arizonski
arkansaški
arktičen
armenski
arunačalpradeški
asirski
atlantidski
avonski
avstralski
avstrijski
avstro-ogrski
azerbajdžanski
azijski
bahamski
bahrajnski
bangladeški
barbadoški
barbudski
belgijski
belizejski
belokranjski
beloruski
beneškoslovenski
beninski
berkshirski
berlinski
bissavski
bizantinski
bocvanski
bolgarski
bolivijski
bosanski tudi *bosenski*
bosansko-hercegovski tudi
bosensko-hercegovski
brazilski
bretonski tudi *bretanjski*
britanski
brunejski
buckinghamshirski
burgundski
burkinski tudi *burkinfaški*
burmanski
burundijski tudi *burundski*
butanski
cejlonski

ciprski
cumberlandski
cumbrijski
čadski
čečenski
češki
češkoslovaški tudi *čehoslovaški*
čilski tudi *čilenski*
črnogorski
črnopotoški
dahomejski
dalmatinski
danski
devonski
dofinejski
dolenjski
dominikanski
dominiški
donbaški
džibutski tudi *džibutijski*
egipčanski
egiptovski
ekvadorski
ekvatorialnogvinejski
emiratski
eritrejski
estonski
esvatinski
etiopijski in *etiopski*
evrazijski
evropski
fidžijski
filipinski
finski
floridski
formoški
francoski
frigijski
gabonski
gambijski
ganski
gaskonjski
gondorski
gondvanski
gorenjski
grenadski
grški
gruzijski in *gruzinski*
gvajanski
gvatemalski
gvinejski
haitijski
hampshirski
havajski
hercegovski
himačalpradeški

holandski
honduraški
hrvaški
idahovski
indianski
indijski
indonezijski
iowski
iranski
iraški
irski
islandski
istrski
italijanski
izraelski
jamajški
japonski
jemenski
jordanski tudi jordanijski
jorkširski in yorkshirski
jugoslovanski
južnoafriški
južnoameriški
južnoavstralski
južnodakotski
južnokarolinski
južnokorejski
južnorodezijski
južnosudanski
kalifornijski
kamarški in camarški
kamboški
kamerunski
kampanijski
kampučijski
kanadski
kanarski
kansaški
karantanski
karibski
katarski
kazahstanski
kenijski
kentski
kentuckyjski
kirgiški
kirgizistanski
kiribatski tudi kiribatijijski
kitajski
koloradski
kolumbijski
komorski
kongovski
koroški
kosovski
kostariški

kostelski
kozjanski
kubanski
kuvajtski
kuzbaški
laoški
laški
latinoameriški in latinskoameriški
latvijski
lavrazijski
lesotski
libanonski
liberijski
libijski
lihtenštajnski
lincolnshirski
litovski tudi litvanski
lorenski
louisianski
luksemburški
madagaskarski
madžapradeški
madžarski
mainski
makedonski
malavijski
maldivijski in maldivski
malezijski
malijski
malteški
maroški
marshallovotoški
marylandski
mavretanski
mavricijski
mehiški
mezoameriški
mezopotamski
michiganski
mikronezijski
minnesotski
misisipijski in misisipski
mjanmarski
moldavijski in moldavski
monaški
mongolski
montanski
mordorski
mozambiški
nagalandski
namibijski
naurujski
nebraški
nemški
nepalski
nevadski

newhampshirski
newjerseyjski
newyorški
nigerijski
nigrski
nikaragovski
nizozemski
njaški
norfolški
normandijski
northumberlandski
norveški
notranjski
novogvinejski
novojužnowaleški
novomehiški
novozelandski
obsotelski
oceanijski
oklahomski
omanski
oregonski
pakistanski
palavski
palestinski
panamski
pangejski
pantellerijski
papuanski
paragvajski
pensilvanski in pensilvanijski
perujski tudi peruanski
perzijski
pichinški
pikardijski
podravski
poitoujski
poljski
pomurski
portugalski
posavski
posotelski
prekmurski
primorski
provansalski
pruski
queenslandski
ribateški
romunski
ruandski
ruski
salomonovootoški
salvadorski
samoanski in samojski
sanmarinski
saudski in saudijski

savojski
sejšelski
senegalski
severnoameriški
severnodakotski
severnokarolinski
severnokorejski
severnorodezijski
siamski
sierraleonski
singapurski
sirski in sirijski
slonokoščenoobalski in slonokoščenski
slovaški
slovenski
somalski in somalijski
sovjetski
srbski
srednjeafriški
sredjeameriški
sudanski
surinamski
svazijski
svetokrištofsko-neviški tudi svetokrištofovsko-neviški
svetolucijski
svetotomaško-prinški
svetovincencijsko-grenadinski
šajerski
šampanjski
španski
šrilanški
štajerski
švedski
švicarski
tadžikistanski
tajski
tajvanski
tanzanijski
tartarski
tasmanski tudi tasmanijski
teksaški
tennesseejski
tobagovski
togovski
tongovski
trinidadski
trinidadsko-tobagovski
tunizijski
turenski
turkmenistanski
turkmenski
turški
tuvalujski
ugandski
ukrajinski

ulstrski
urugvajski
utarpradeški
utaški
uzbekistanski
vanuatujski
vatikanski
venezuelski
vermontski
vietnamski
viktorijski
virginijski in virginski
vzhodnokongovski
vzhodnopakistanski
vzhodnotimorski

warwickshirski
washingtonski
zadrski
zahodnoavstralski
zahodnokongovski
zahodnopakistanski
zahodnosaharski
zahodnovirginijski
zairski
zambijski
zasavski
zelenortski
zimbabvejski
žumberški

Pridevniki (iz imen plemen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **138** vrstnih pridevnikov na *-ski/-ški* iz imen plemen, ljudstev, narodov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Prebivalska imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)«.

Seznam je bil preverjen s pomočjo različnih gradivskih virov (*Gigafida 2.0, Wikipedija, Ljudstva sveta*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001. Slovarski sestavek vključuje podatek o izhodiščnem imenu (pripadnika plemena, naroda, ljudstva), iz katerega je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (npr. *azteški* izhodišče *Aztek*).

Posebno skupino predstavljajo tista imena plemen, ljudstev, pri katerih se obstoječe, v rabi izkazano in ustaljeno ime v okolju, od koder izvira, odklanja kot nekorektno oziroma žaljivo in zato zanj priporočamo ustrežnejšo sopomenko, npr. *ciganski* ustrežneje *romski*; *eskimski* ustrežneje *inuitski*; *laponski* ustrežneje *samijski*; *samojedski* ustrežneje *nenski*; *židovski* ustrežneje *judovski*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

ciganski -a -o [cigánski] prid.

zvoki ciganske glasbe ustrežneje *romske*; Zgodba se dogaja v ciganskem zaselku v Panonski nižini ustrežneje *romskem*

ciganski golaž [jed]: Skuhali bodo pravi ciganski golaž (< **Cigan**)

{O} **moški**: EDNINA: im. ciganski, rod. ciganskega, daj. ciganskemu, tož. ciganskega, mest. pri ciganskem, or. s ciganskim; DVOJINA: im. ciganska, rod. ciganskih, daj. ciganskima, tož. ciganska, mest. pri ciganskih, or. s ciganskima; MNOŽINA: im. ciganski, rod. ciganskih, daj. ciganskim, tož. ciganske, mest. pri ciganskih, or. s ciganskimi

ženski: EDNINA: im. ciganska, rod. ciganske, daj. ciganski, tož. cigansko, mest. pri ciganski, or. s cigansko; DVOJINA: im. ciganski, rod. ciganskih, daj. ciganskima, tož. ciganski, mest. pri ciganskih, or. s ciganskima; MNOŽINA: im. ciganske, rod. ciganskih, daj. ciganskim, tož. ciganske, mest. pri ciganskih, or. s ciganskimi

srednji: EDNINA: im. cigansko, rod. ciganskega, daj. ciganskemu, tož. cigansko, mest. pri ciganskem, or. s ciganskim; DVOJINA: im. ciganski, rod. ciganskih, daj. ciganskima, tož. ciganski, mest. pri ciganskih, or. s ciganskima; MNOŽINA: im. ciganska, rod. ciganskih, daj. ciganskim, tož. ciganska, mest. pri ciganskih, or. s ciganskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen plemen)

daorski -a -o [daórski] prid.

daorska kovnica denarja (< **Daors**)

{O} **moški**: EDNINA: im. daorski, rod. daorskega, daj. daorskemu, tož. daorski (živostno daorskega), mest. pri daorskem, or. z daorskim; DVOJINA: im. daorska, rod. daorskih, daj. daorskima, tož. daorska, mest. pri daorskih, or. z daorskima; MNOŽINA: im. daorski, rod. daorskih, daj. daorskim, tož. daorske, mest. pri daorskih, or. z daorskimi

ženski: EDNINA: im. daorska, rod. daorske, daj. daorski, tož. daorsko, mest. pri daorski, or. z daorsko; DVOJINA: im. daorski, rod. daorskih, daj. daorskima, tož. daorski, mest. pri daorskih, or. z daorskima; MNOŽINA: im. daorske, rod. daorskih, daj. daorskim, tož. daorske, mest. pri daorskih, or. z daorskimi

srednji: EDNINA: im. daorsko, rod. daorskega, daj. daorskemu, tož. daorsko, mest. pri daorskem, or. z daorskim; DVOJINA: im. daorski, rod. daorskih, daj. daorskima, tož. daorski, mest. pri daorskih, or. z daorskima; MNOŽINA: im. daorska, rod. daorskih, daj. daorskim, tož. daorska, mest. pri daorskih, or. z daorskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen plemen)

irokeški -a -o [irokéški] prid.

Mohoščina je irokeški jezik, ki ga govorijo na severovzhodu Združenih držav Amerike; irokeški poglavar (< **Irokez**)

{O} **moški**: EDNINA: im. irokeški, rod. irokeškega, daj. irokeškemu, tož. irokeški (živostno irokeškega), mest. pri irokeškem, or. z irokeškim; DVOJINA: im. irokeška, rod. irokeških, daj. irokeškima, tož. irokeška, mest. pri irokeških, or. z irokeškima; MNOŽINA: im. irokeški, rod. irokeških, daj. irokeškim, tož. irokeške, mest. pri irokeških, or. z irokeškimi

ženski: EDNINA: im. irokeška, rod. irokeške, daj. irokeški, tož. irokeško, mest. pri irokeški, or. z irokeško; DVOJINA: im. irokeški, rod. irokeških, daj. irokeškima, tož. irokeški, mest. pri irokeških, or. z irokeškima; MNOŽINA: im. irokeške, rod. irokeških, daj. irokeškim, tož. irokeške, mest. pri irokeških, or. z irokeškimi

srednji: EDNINA: im. irokeško, rod. irokeškega, daj. irokeškemu, tož. irokeško, mest. pri irokeškem, or. z irokeškim; DVOJINA: im. irokeški, rod. irokeških, daj. irokeškima, tož. irokeški, mest. pri irokeških, or. z irokeškima; MNOŽINA: im. irokeška, rod. irokeških, daj. irokeškim, tož. irokeška, mest. pri irokeških, or. z irokeškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen plemen)

židovski -a -o [židoʊski] prid.

muzej v židovski četrti ustrežneje *judovski*; V mestu in okolici je več gradov in tudi židovsko pokopališče ustrežneje *judovsko* (< **žid**, **Žid**)

{O} **moški**: EDNINA: im. židovski, rod. židovskega, daj. židovskemu, tož. židovskega, mest. pri židovskem, or. z židovskim; DVOJINA: im. židovska, rod. židovskih, daj. židovskima, tož. židovska, mest. pri židovskih, or. z židovskima; MNOŽINA: im. židovski, rod. židovskih, daj. židovskim, tož. židovske, mest. pri židovskih, or. z židovskimi

ženski: EDNINA: im. židovska, rod. židovske, daj. židovski, tož. židovsko, mest. pri židovski, or. z židovsko; DVOJINA: im. židovski, rod. židovskih, daj. židovskima, tož. židovski, mest. pri židovskih, or. z židovskima; MNOŽINA: im. židovske, rod. židovskih, daj. židovskim, tož. židovske, mest. pri židovskih, or. z židovskimi

srednji: EDNINA: im. židovsko, rod. židovskega, daj. židovskemu, tož. židovsko, mest. pri židovskem, or. z židovskim; DVOJINA: im. židovski, rod. židovskih, daj. židovskima, tož. židovski, mest. pri židovskih, or. z židovskima; MNOŽINA: im. židovska, rod. židovskih, daj. židovskim, tož. židovska, mest. pri židovskih, or. z židovskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen plemen); Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abhazijski tudi *abhaški*
afarski
ajmarski
akvitanski
alanski
alemanski
alobroški
ambarski
amharski
amoritski
anglosaški
antski
apaški
arijski
asamski
ašantski
aškenaški
atrebatski
avarski
azteški
baltski
bambarski
bantujski
baskovski
belški
bengalski
botijski
burski
bušmanski
ciganski
cimbrski
cvanski
čerkeški
čerokijski
dačanski
daorski
dravidski
eburonski
eskimski
frankovski
fulanski
furlanski
galski
germanski
gotski
grmičarski
gurunški
havški
hazarski
helvetski
hetitski
huronski
hutujski
ilirski
indijanski
inkovski

inuitski
irokeški
jaziški
gorubski
judovski
kašubski
katalonski
kazaški
kečujski in *kečuanski*
kikujski
kimbrijski
kirkazijski
kjovski
kmerski
komanški
koptski
kurdski
langobardski
laponski
lužiškosrbski
majevski
malgaški
maorski
markomanski
masajski
menapijski
merinski
mohikanski
morinski
ndebelski
nenski
nervijski
nubski
nuristanski
obodritski
obrski
očipvejski
ostrogotski
otavski
pariški
paštunski
praslovanski
rohingejski tudi *rohinški*
romanski
romski
rusinski
sabinski
samarijanski – *samaritanski*
samijski
samojedski
saracenski
saški
sefardski
sjujski – *sjuški*
slovanski
svahilijski

svebski
šanski
šejenski
šerpovski
šonski
tadžiški
tagaloški
tamilski
tavriskijski
tigurinski
tuareški
tutsijski

uskoški
uzbeški
vandalski
vendski
vikinški
vlaški
vzhodnogotski
zahodnogotski – vizigotski
zapoteški
zulujski
židovski

Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 31 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah vladarskih in plemiških rodbin, npr. *Auerspergi, Frankopani, Windsorji* ...

Pri pridevniki opozarjamo na potencialno pomensko razširitev, npr. na obdobja in sloge (*tudorski – tudorski slog; windsorski – windsorski stol, windsorski vozel*), ter na prekrivnost z nekaterimi zemljepisnimi imeni (npr. *Burbon – Burbonsko otočje – burbonska vanilja/vanilija*).

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*khislški, oldenburški*). Pisne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *hanovrski* tudi *hannovrski*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah; če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako »tudi« le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prezete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

burbonski -a -o [burbónski] prid.

[nanašajoč se na francosko vladarsko rodbino]: Grobnica zadnjih francoskih burbonskih kraljev v Novi Gorici je zgodovinski spomenik; Razkošna baročna palača burbonske dinastije ima 1200 soban;

[nanašajoč se na viski]: burbonski sodi

burbonska vanilja/vanilija [rastlina]: strok burbonske vanilje/vanilje iz Reuniona; neštevno Korenje skuhamo skupaj z janeževo zvezdo, kurkumo in žličko burbonske vanilje/vanilije (< **burbon**, **Burbon**)

{O} **moški**: EDNINA: im. burbonski, rod. burbonskega, daj. burbonskemu, tož. burbonski (živostno burbonskega), mest. pri burbonskem, or. z burbonskim; DVOJINA: im. burbonska, rod. burbonskih, daj. burbonskima, tož. burbonska, mest. pri burbonskih, or. z burbonskima; MNOŽINA: im. burbonski, rod. burbonskih, daj. burbonskim, tož. burbonske, mest. pri burbonskih, or. z burbonskimi

ženski: EDNINA: im. burbonska, rod. burbonske, daj. burbonski, tož. burbonsko, mest. pri burbonski, or. z burbonsko; DVOJINA: im. burbonski, rod. burbonskih, daj. burbonskima, tož. burbonski, mest. pri burbonskih, or. z burbonskima; MNOŽINA: im. burbonske, rod. burbonskih, daj. burbonskim, tož. burbonske, mest. pri burbonskih, or. z burbonskimi

srednji: EDNINA: im. burbonsko, rod. burbonskega, daj. burbonskemu, tož. burbonsko, mest. pri burbonskem, or. z burbonskim; DVOJINA: im. burbonski, rod. burbonskih, daj. burbonskima, tož.

burbonski, mest. pri burbonskih, or. z burbonskima; MNOŽINA: im. burbonska, rod. burbonskih, daj. burbonskim, tož. burbonska, mest. pri burbonskih, or. z burbonskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)

hanovrski -a -o tudi hannovrski -a -o [hanôvərski] prid.

hanovrska dinastija; Prusija je anektirala hanovrsko kraljestvo (< **Hanovrčan**)

{O} **moški**: EDNINA: im. hanovrski tudi hannovrski, rod. hanovrskega tudi hannovrskega, daj.

hanovrskemu tudi hannovrskemu, tož. hanovrski tudi hannovrski (živostno hanovrskega tudi hannovrskega), mest. pri hanovrskem tudi pri hannovrskem, or. s hanovrskim tudi s hannovrskim;

DVOJINA: im. hanovrska tudi hannovrska, rod. hanovrskih tudi hannovrskih, daj. hanovrskima tudi hannovrskima, tož. hanovrska tudi hannovrska, mest. pri hanovrskih tudi hannovrskih, or. s hanovrskima

tudi s hannovrskima; MNOŽINA: im. hanovrski tudi hannovrski, rod. hanovrskih tudi hannovrskih, daj.

hanovrskim tudi hannovrskim, tož. hanovrske tudi hannovrske, mest. pri hanovrskih tudi hannovrskih, or. s hanovrskimi tudi s hannovrskimi

ženski: EDNINA: im. hanovrska tudi hannovrska, rod. hanovrske tudi hannovrske, daj. hanovrski tudi

hannovrski, tož. hanovrsko tudi hannovrsko, mest. pri hanovrski tudi pri hannovrski, or. s hanovrsko tudi s

hannovrsko; DVOJINA: im. hanovrski tudi hannovrski, rod. hanovrskih tudi hannovrskih, daj. hanovrskima

tudi hannovrskima, tož. hanovrski tudi hannovrski, mest. pri hanovrskih tudi pri hannovrskih, or. s

hanovrskima tudi s hannovrskima; MNOŽINA: im. hanovrske tudi hannovrske, rod. hanovrskih tudi

hannovrskih, daj. hanovrskim tudi hannovrskim, tož. hanovrske tudi hannovrske, mest. pri hanovrskih tudi hannovrskih, or. s hanovrskimi tudi s hannovrskimi

srednji: EDNINA: im. hanovrsko tudi hannovrsko, rod. hanovrskega tudi hannovrskega, daj. hanovrskemu

tudi hannovrskemu, tož. hanovrsko tudi hannovrsko, mest. pri hanovrskem tudi pri hannovrskem, or. s

hanovrskim tudi s hannovrskim; DVOJINA: im. hanovrski tudi hannovrski, rod. hanovrskih tudi

hannovrskih, daj. hanovrskima tudi hannovrskima, tož. hanovrski tudi hannovrski, mest. pri hanovrskih

tudi hannovrskih, or. s hanovrskima tudi s hannovrskima; MNOŽINA: im. hanovrska tudi hannovrska, rod. hanovrskih tudi hannovrskih, daj. hanovrskim tudi hannovrskim, tož. hanovrska tudi hannovrska, mest. pri hanovrskih tudi pri hannovrskih, or. s hanovrskimi tudi s hannovrskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)

khislski -a -o [kízəlski] prid.

khislška rodbina (< **Khisl**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. khislski, rod. khislškega, daj. khislskemu, tož. khislski (živostno khislškega), mest. pri khislskem, or. s khislskim; DVOJINA: im. khislška, rod. khislških, daj. khislskima, tož. khislška, mest.

pri khislških, or. s khislskima; MNOŽINA: im. khislski, rod. khislških, daj. khislskim, tož. khislške, mest. pri khislških, or. s khislskimi

ženski: EDNINA: im. khislška, rod. khislške, daj. khislski, tož. khislško, mest. pri khislski, or. s khislško;

DVOJINA: im. khislski, rod. khislških, daj. khislskima, tož. khislski, mest. pri khislških, or. s khislskima;

MNOŽINA: im. khislške, rod. khislških, daj. khislskim, tož. khislške, mest. pri khislških, or. s khislskimi

srednji: EDNINA: im. khislško, rod. khislškega, daj. khislskemu, tož. khislško, mest. pri khislskem, or. s

khislskim; DVOJINA: im. khislski, rod. khislških, daj. khislskima, tož. khislski, mest. pri khislških, or. s

khislskima; MNOŽINA: im. khislška, rod. khislških, daj. khislskim, tož. khislška, mest. pri khislških, or. s khislskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)

tudorski -a -o [túdorski] prid.

[nanašajoč se na rodbino]: Henrik VII. je v tudorskem grbu združil rdečo vrtnico in belo vrtnico; V westminstrski opatiji je pokopana tudorska kraljica Elizabeta I.; [nanašajoč se na obdobje in slog]: Za tudorski slog je značilno bogato leseno okrasje, uporaba naravnega kamna in lesenih podpornih stebrov (< **Tudor**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. tudorski, rod. tudorskega, daj. tudorskemu, tož. tudorski (živostno tudorskega),

mest. pri tudorskem, or. s tudorskim; DVOJINA: im. tudorska, rod. tudorskih, daj. tudorskima, tož. tudorska,

mest. pri tudorskih, or. s tudorskima; MNOŽINA: im. tudorski, rod. tudorskih, daj. tudorskim, tož. tudorske,

mest. pri tudorskih, or. s tudorskimi

ženski: EDNINA: im. tudorska, rod. tudorske, daj. tudorski, tož. tudorsko, mest. pri tudorski, or. s tudorsko; DVOJINA: im. tudorski, rod. tudorskih, daj. tudorskima, tož. tudorski, mest. pri tudorskih, or. s tudorskima; MNOŽINA: im. tudorske, rod. tudorskih, daj. tudorskim, tož. tudorske, mest. pri tudorskih, or. s tudorskimi
srednji: EDNINA: im. tudorsko, rod. tudorskega, daj. tudorskemu, tož. tudorsko, mest. pri tudorskem, or. s tudorskim; DVOJINA: im. tudorski, rod. tudorskih, daj. tudorskima, tož. tudorski, mest. pri tudorskih, or. s tudorskima; MNOŽINA: im. tudorska, rod. tudorskih, daj. tudorskim, tož. tudorska, mest. pri tudorskih, or. s tudorskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

andeški

anžuvinski – anžijski

attemški

auersperški

babenbergški in babenbergški

barbo-waxensteinski

borgijski

burbonski

frankopanski

habsburški

hanovrski tudi *hannovrski*

herbersteinski

jagelonski

kapetinški

karolinški

khislški

makabejski

medičjski

merovinški

oldenburgški

ptolemajski

seldžuški

stuartski – stewartski

švabski

tudorski

turjaški

windsorski

yorški

žovneški

Pridevniki (iz imen voda)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **43** slovarskih iztočnic in zajema pridevnike, tvorjene iz imen voda, z obrazili *-ski/-ški* (*krški, murski; tihomorski, bajkalski*) in *-ov/-ev* oz. *-in* (*Nilov, Martuljkov, Savin*).

Nabor pridevnikov ni končen. Prvotni geslovnik je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju »Velika in mala začetnica«. V prirastku za leto 2023 so bili dodani nekateri pridevniki iz imen voda, ki so vključena v pravopisni poglavji »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne spremene«.

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 je uslovarjenje pridevnikov z obrazili *-ov/-ev* in *-in*, saj se je doslej pridevniške oblike iz imen voda (oz. rek) vedno izpeljalo z vrstnim obrazilom *-ski/-ški*. Gre za normativni prelom s tradicijo, saj je prepoved, ki izvira še iz 19. stoletja (Cigale je odsvetoval rabo pridevniških tvorb s priponskim obrazilom *-in* iz neživih samostalnikov, prevzela sta jo Levec in Pleteršnik), trajala v priročnikih do danes, v rabi pa je bila presežena v nekaterih atlasih že prej (F. Orožen: *Zemljepisni atlas za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom*, 1902: *Nilovo deltasto ustje*). Od leta 2006 je bila v *Velikem atlasu sveta* že sprejeta oblika tipa *Nilova delta, Donavina delta*. (Z imeni *Delta Nila* se je bilo mogoče pridevniški obliki izogniti.)

Izkazalo se je, da je prvotna pridevniška oblika, tvorjena z obrazilom *-ski/-ški*, bolj dvoumna, saj se pridevnik lahko nanaša na različne zemljepisne entitete. Pridevnik *krški* je lahko izpeljan iz naslednjih imen: *Krka* |reka|, *Krško* |mesto|, *Krk* |otok|, medtem ko se pridevnik *Krkin* nanaša le na reko Krko.

Opažamo različno kolokabilnost obeh sopomenskih pridevnikov: s samostalniki *breg, struga, pritok, delta* se vežejo svojilni pridevniki, vsi drugi samostalniki, zlasti tisti, ki se nanašajo na vrsto (*kolpski som, soška postrv*), se pogosteje povezujejo s pridevnikom na *-ski*; med temi so tudi taki, ki so nastali že pred desetletji (*savski most, kolpski kanjon, Soška dolina, soške brzice*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

bajkalski -a -o [bajkálski] prid.

Na svojih bajkalskih potepanjih je najraje lovil ribe; Na ribji tržnici prodajajo omul, endemično bajkalsko postrv

bajkalski tjulenj |žival|: predstava z bajkalskimi tjulnji; **bajkalska čeladnica** |rastlina|: korenina bajkalske čeladnice; prim. **Bajkalsko jezero** (< **Bajkal**)

{O} **moški**: EDNINA: im. bajkalski, rod. bajkalskega, daj. bajkalskemu, tož. bajkalski (živostno bajkalskega), mest. pri bajkalskem, or. z bajkalskim; DVOJINA: im. bajkalska, rod. bajkalskih, daj. bajkalskima, tož. bajkalska, mest. pri bajkalskih, or. z bajkalskima; MNOŽINA: im. bajkalski, rod. bajkalskih, daj. bajkalskim, tož. bajkalske, mest. pri bajkalskih, or. z bajkalskimi
ženski: EDNINA: im. bajkalska, rod. bajkalske, daj. bajkalski, tož. bajkalsko, mest. pri bajkalski, or. z bajkalsko; DVOJINA: im. bajkalski, rod. bajkalskih, daj. bajkalskima, tož. bajkalski, mest. pri bajkalskih, or. z bajkalskima; MNOŽINA: im. bajkalske, rod. bajkalskih, daj. bajkalskim, tož. bajkalske, mest. pri bajkalskih, or. z bajkalskimi
srednji: EDNINA: im. bajkalsko, rod. bajkalskega, daj. bajkalskemu, tož. bajkalsko, mest. pri bajkalskem, or. z bajkalskim; DVOJINA: im. bajkalski, rod. bajkalskih, daj. bajkalskima, tož. bajkalski, mest. pri bajkalskih, or. z bajkalskima; MNOŽINA: im. bajkalska, rod. bajkalskih, daj. bajkalskim, tož. bajkalska, mest. pri bajkalskih, or. z bajkalskimi
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen voda)

murski -a -o [múrski] prid.

pohod po murskih mrtvicah; prim. **Murska depresija, Murska Sobota, Radio Murski val** (< **Mura**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. murski, rod. murskega, daj. murskemu, tož. murski (živostno murskega), mest. pri murskem, or. z murskim; DVOJINA: im. murska, rod. murskih, daj. murskima, tož. murska, mest. pri murskih, or. z murskima; MNOŽINA: im. murski, rod. murskih, daj. murskim, tož. murske, mest. pri murskih, or. z murskimi

ženski: EDNINA: im. murska, rod. murske, daj. murski, tož. mursko, mest. pri murski, or. z mursko; DVOJINA: im. murski, rod. murskih, daj. murskima, tož. murski, mest. pri murskih, or. z murskima; MNOŽINA: im. murske, rod. murskih, daj. murskim, tož. murske, mest. pri murskih, or. z murskimi

srednji: EDNINA: im. mursko, rod. murskega, daj. murskemu, tož. mursko, mest. pri murskem, or. z murskim; DVOJINA: im. murski, rod. murskih, daj. murskima, tož. murski, mest. pri murskih, or. z murskima; MNOŽINA: im. murska, rod. murskih, daj. murskim, tož. murska, mest. pri murskih, or. z murskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen voda)

Nilov -a -o [nílou, ž. nílova, s. nílovo] prid.

Nilovi katarakti; Nilove poplave; prim. **Nilova delta** (< **Nil**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Nilov, rod. Nilovega, daj. Nilovemu, tož. Nilov (živostno Nilovega), mest. pri Nilovem, or. z Nilovim; DVOJINA: im. Nilova, rod. Nilovih, daj. Nilovima, tož. Nilova, mest. pri Nilovih, or. z Nilovima; MNOŽINA: im. Nilovi, rod. Nilovih, daj. Nilovim, tož. Nilove, mest. pri Nilovih, or. z Nilovimi

ženski: EDNINA: im. Nilova, rod. Nilove, daj. Nilovi, tož. Nilovo, mest. pri Nilovi, or. z Nilovo; DVOJINA: im. Nilovi, rod. Nilovih, daj. Nilovima, tož. Nilovi, mest. pri Nilovih, or. z Nilovima; MNOŽINA: im. Nilove, rod. Nilovih, daj. Nilovim, tož. Nilove, mest. pri Nilovih, or. z Nilovimi

srednji: EDNINA: im. Nilovo, rod. Nilovega, daj. Nilovemu, tož. Nilovo, mest. pri Nilovem, or. z Nilovim; DVOJINA: im. Nilovi, rod. Nilovih, daj. Nilovima, tož. Nilovi, mest. pri Nilovih, or. z Nilovima; MNOŽINA: im. Nilova, rod. Nilovih, daj. Nilovim, tož. Nilova, mest. pri Nilovih, or. z Nilovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen voda)

Savin² -a -o [sávin] prid.

[nanašajoč se na reko]: **Savini pritoki**; [nanašajoč se na podjetje]: **Savina uprava** (< **Sava**², **Sava**³)

{O} **moški**: EDNINA: im. Savin, rod. Savinega, daj. Savinemu, tož. Savin (živostno Savinega), mest. pri Savinem, or. s Savinim; DVOJINA: im. Savina, rod. Savinih, daj. Savinima, tož. Savina, mest. pri Savinih, or. s Savinima; MNOŽINA: im. Savini, rod. Savinih, daj. Savinim, tož. Savine, mest. pri Savinih, or. s Savinimi

ženski: EDNINA: im. Savina, rod. Savine, daj. Savini, tož. Savino, mest. pri Savini, or. s Savino; DVOJINA: im. Savini, rod. Savinih, daj. Savinima, tož. Savini, mest. pri Savinih, or. s Savinima; MNOŽINA: im. Savine, rod. Savinih, daj. Savinim, tož. Savine, mest. pri Savinih, or. s Savinimi

srednji: EDNINA: im. Savino, rod. Savinega, daj. Savinemu, tož. Savino, mest. pri Savinem, or. s Savinim; DVOJINA: im. Savini, rod. Savinih, daj. Savinima, tož. Savini, mest. pri Savinih, or. s Savinima; MNOŽINA: im. Savina, rod. Savinih, daj. Savinim, tož. Savina, mest. pri Savinih, or. s Savinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz stvarnih imen); Pridevniki (iz imen voda)

savski -a -o [sáʊski] prid.

savski most; savski nasip; področje savske mrtvice pri Čatežu; prim. **Savska banovina, Savski otok, Savsko naselje** (< Sava²)

{O} **moški:** EDNINA: im. savski, rod. savskega, daj. savskemu, tož. savski (živostno savskega), mest. pri savskem, or. s savskim; DVOJINA: im. savska, rod. savskih, daj. savskima, tož. savska, mest. pri savskih, or. s savskima; MNOŽINA: im. savski, rod. savskih, daj. savskim, tož. savske, mest. pri savskih, or. s savskimi

ženski: EDNINA: im. savska, rod. savske, daj. savski, tož. savsko, mest. pri savski, or. s savsko; DVOJINA: im. savski, rod. savskih, daj. savskima, tož. savski, mest. pri savskih, or. s savskima; MNOŽINA: im. savske, rod. savskih, daj. savskim, tož. savske, mest. pri savskih, or. s savskimi

srednji: EDNINA: im. savsko, rod. savskega, daj. savskemu, tož. savsko, mest. pri savskem, or. s savskim; DVOJINA: im. savski, rod. savskih, daj. savskima, tož. savski, mest. pri savskih, or. s savskima; MNOŽINA: im. savska, rod. savskih, daj. savskim, tož. savska, mest. pri savskih, or. s savskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen voda)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Amazonkin

amazonski

andamanski

atlantski

avonski

bajkalski

bielovodski

bistrski in *bistrški*

Donavin

donavski

doneški

Donov

Dravin

dravski

egejski

jadranski

Jordanov

jordanski tudi *jordanijski*

koloradski

Kolpin

kolpski

Krkin

krški

labradorski

Martuljkov

martuljski

Misisipijev

misisipijski in *misisipski*

Murin

murski

niagarski

Nilov

nilski

pacifiški

piranski

renski

Savin

Savinjin

savski

soški

sueški

tennesseejski

tihomorski

tihooceanski

Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **221** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob naselbinskih/krajevskih zemljepisnih imenih.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na aktualna naselbinska/krajevna imena (*amsterdamski, beneški, dunajski, helsinški, sanktpeterburški, stockholmski*);
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na zgodovinska imena (*leningrajski, stalingrajski, volgograjski*);
- (3) pridevniki, ki se nanašajo na domišljajska imena (*blatnodolski, butalski, gožanski*).

Če se pridevnik pojavlja tudi kot sestavina lastnih imen, npr. *Amsterdamska pogodba, Beneški bienale, Beneški filmski festival, Carigradska konvencija, Ljubljanski maraton, Dunajski gozd, Pariška mirovna pogodba ...*, sta iztočnici povezani z vodilko »primerjaj« (= prim.).

V prirastku za leto 2023 so bili dodani pridevniki, tvorjeni iz čeških, estonskih, finskih, italijanskih, poljskih, slovaških in španskih krajevskih imen, ter nekateri pridevniki iz krajevskih imen, ki so vključena v pravopisni poglavji »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

Novost v geslovniku so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*blatnodolski, oldenburški*).

V primerjavi s SP 2001 je tudi v *ePravopisu* vsaka slovarska iztočnica opremljena s podatki o nepredvidljivi izreki, mestu naglasa in sklanjatvenem vzorcu. Novost pa je pomensko-ponazarjalni del, ki prinaša:

- morebitne pomenske razširitve, npr. pomenska razširitev pridevnika *rimski* – (1) *nanašajoč se na stare Rimljane in rimski imperij*, (2) *nanašajoč se na Rim*, (3) *nanašajoč se na Rim kot sedež Rimskokatoliške cerkve*;
- značilno in hkrati pravopisno problematično kolokabilnost, ugotovljeno po besedilnem korpusu, npr. kolokabilnost pridevnika *praški*: *praški grad, praški strukturalizem, Študira na praški Karlovi univerzi*;
- stalne besedne zveze, če je pomen zveze povezan s kategorijo v pravopisnih pravilih (zgodovinski dogodki, prazniki in posebni dnevi, jedi, igre, pasme, bolezni, nagrade ...), npr. stalni besedni zvezi pri pridevniku *praški*: *praška pomlad, praška defenestracija*;
- podatke o potencialnih besedotvornih izhodiščih (besedotvorna izhodišča so lahko različna, kar pomeni, da je pridevnik homonim, npr. pridevnik *krški* je lahko tvorjen iz imen *Krka* [reka], *Krško* [mesto], *Krk* [otok]; pridevnik *minški* se nanaša na kitajsko dinastijo *Ming* in na mesto *Minsk*);
- povezave s pridevniki, ki nastopajo v lastnih imenih (zaradi pogostih dvomov glede zapisa začetnice pri prvi pridevniški sestavini, npr. *dunajski živalski vrt, dunajski kongres, dunajski zrezek ...*, smo se odločili ob redakciji pridevnika uporabnika z vodilko napotiti na tista večbesedna imena, pri katerih je pridevnik zapisan z veliko začetnico, npr. pri *dunajski* ga usmerimo k naslednjim lastnim imenom: *Dunajski dečki, Dunajski gozd, Dunajsko Novo Mesto*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v

imenovalniku, temveč tudi v roditelju, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

blatnodolski -a -o [blatnodólski] prid.

|nanašajoč se na Cankarjev Blatni Dol, v katerem ni napredka in optimizma|: blatnodolski učitelj; Pravijo, da slovenskim učiteljem tiči blatnodolski strah v kosteh; |nanašajoč se na prisposodbo kraja, v katerem ni napredka in optimizma|: Postal je ljubljenec blatnodolskih spletnih strani (< **Blatni Dol**) {O} **moški**: EDNINA: im. blatnodolski, rod. blatnodolskega, daj. blatnodolskemu, tož. blatnodolski (živostno blatnodolskega), mest. pri blatnodolskem, or. z blatnodolskim; DVOJINA: im. blatnodolska, rod. blatnodolskih, daj. blatnodolskima, tož. blatnodolska, mest. pri blatnodolskih, or. z blatnodolskima; MNOŽINA: im. blatnodolski, rod. blatnodolskih, daj. blatnodolskim, tož. blatnodolske, mest. pri blatnodolskih, or. z blatnodolskimi

ženski: EDNINA: im. blatnodolska, rod. blatnodolske, daj. blatnodolski, tož. blatnodolsko, mest. pri blatnodolski, or. z blatnodolsko; DVOJINA: im. blatnodolski, rod. blatnodolskih, daj. blatnodolskima, tož. blatnodolski, mest. pri blatnodolskih, or. z blatnodolskima; MNOŽINA: im. blatnodolske, rod. blatnodolskih, daj. blatnodolskim, tož. blatnodolske, mest. pri blatnodolskih, or. z blatnodolskimi

srednji: EDNINA: im. blatnodolsko, rod. blatnodolskega, daj. blatnodolskemu, tož. blatnodolsko, mest. pri blatnodolskem, or. z blatnodolskim; DVOJINA: im. blatnodolski, rod. blatnodolskih, daj. blatnodolskima, tož. blatnodolski, mest. pri blatnodolskih, or. z blatnodolskima; MNOŽINA: im. blatnodolska, rod. blatnodolskih, daj. blatnodolskim, tož. blatnodolska, mest. pri blatnodolskih, or. z blatnodolskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)

krški -a -o [kòrški] prid.

|nanašajoč se na reko Krko|; |nanašajoč se na kraj Krško|: krški most čez Savo; krški župan; krška jedrska elektrarna; krška vinska klet; |nanašajoč se na otok Krk|: Letovali so v enem od krških hotelov; prim. **Krška jama**, **Krške Alpe**, **Krški most**, **Krško-Brežiško polje** (< **Krk**, **Krka**¹, **Krško**)

{O} **moški**: EDNINA: im. krški, rod. krškega, daj. krškemu, tož. krški (živostno krškega), mest. pri krškem, or. s krškim; DVOJINA: im. krška, rod. krških, daj. krškima, tož. krška, mest. pri krških, or. s krškima; MNOŽINA: im. krški, rod. krških, daj. krškim, tož. krške, mest. pri krških, or. s krškimi

ženski: EDNINA: im. krška, rod. krške, daj. krški, tož. krško, mest. pri krški, or. s krško; DVOJINA: im. krški, rod. krških, daj. krškima, tož. krški, mest. pri krških, or. s krškima; MNOŽINA: im. krške, rod. krških, daj. krškim, tož. krške, mest. pri krških, or. s krškimi

srednji: EDNINA: im. krško, rod. krškega, daj. krškemu, tož. krško, mest. pri krškem, or. s krškim; DVOJINA: im. krški, rod. krških, daj. krškima, tož. krški, mest. pri krških, or. s krškima; MNOŽINA: im. krška, rod. krških, daj. krškim, tož. krška, mest. pri krških, or. s krškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen); Pridevniki (iz imen voda)

leningrajski -a -o [léningrajski] prid.

Z baletom se je seznanil na leningrajskem konservatoriju; Sprejet je bil na pravno fakulteto leningrajske univerze

leningrajska partijska čistka |začetek Stalinovih obračunov z nasprotniki|: Po tem, ko je bil v leningrajski partijski čistki ubit Sergej Kirov, je bilo ustreljenih še 6500 ljudi (< **Leningrad**)

{O} **moški**: EDNINA: im. leningrajski, rod. leningrajskega, daj. leningrajskemu, tož. leningrajski (živostno leningrajskega), mest. pri leningrajskem, or. z leningrajskim; DVOJINA: im. leningrajska, rod. leningrajskih, daj. leningrajskima, tož. leningrajska, mest. pri leningrajskih, or. z leningrajskima; MNOŽINA: im. leningrajski, rod. leningrajskih, daj. leningrajskim, tož. leningrajske, mest. pri leningrajskih, or. z leningrajskimi

ženski: EDNINA: im. leningrajska, rod. leningrajske, daj. leningrajski, tož. leningrajsko, mest. pri leningrajski, or. z leningrajsko; DVOJINA: im. leningrajski, rod. leningrajskih, daj. leningrajskima, tož. leningrajski, mest. pri leningrajskih, or. z leningrajskima; MNOŽINA: im. leningrajske, rod. leningrajskih, daj. leningrajskim, tož. leningrajske, mest. pri leningrajskih, or. z leningrajskimi

srednji: EDNINA: im. leningrajsko, rod. leningrajskega, daj. leningrajskemu, tož. leningrajsko, mest. pri leningrajskem, or. z leningrajskim; DVOJINA: im. leningrajski, rod. leningrajskih, daj. leningrajskima, tož. leningrajski, mest. pri leningrajskih, or. z leningrajskima; MNOŽINA: im. leningrajska, rod. leningrajskih, daj. leningrajskim, tož. leningrajska, mest. pri leningrajskih, or. z leningrajskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen); Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

rimski -a -o [rímski] prid.

[nanašajoč se na Rimljane in Rim]: rimski Kolosej; Poroka je bila v rimski Baziliki Marije Angelske; [nanašajoč se na stare Rimljane in rimski imperij]: rimski imperij; Z odstavitvijo zadnjega rimskega cesarja Romula Augusta se je končala antika; izkopanine iz časov rimske Emone; rimska mitologija; [nanašajoč se na Rim kot sedež Rimokatoliške cerkve]: Papež Janez Pavel II. leta 1988 reformiral delo rimske kurije, nekakšne vlade Vatikana; Evropa se je rodila in odraščala v okrilju rimske cerkve, pravi zgodovinar Lucien Febvre; prim. **Rimska cesta, Rimski zid** (< **Rim**)

{O} **moški**: EDNINA: im. rimski, rod. rimskega, daj. rimskemu, tož. rimski (živostno rimskega), mest. pri rimskem, or. z rimskim; DVOJINA: im. rimska, rod. rimskih, daj. rimskima, tož. rimska, mest. pri rimskih, or. z rimskima; MNOŽINA: im. rimski, rod. rimskih, daj. rimskim, tož. rimske, mest. pri rimskih, or. z rimskimi

ženski: EDNINA: im. rimska, rod. rimske, daj. rimski, tož. rimsko, mest. pri rimski, or. z rimsko; DVOJINA: im. rimski, rod. rimskih, daj. rimskima, tož. rimski, mest. pri rimskih, or. z rimskima; MNOŽINA: im. rimske, rod. rimskih, daj. rimskim, tož. rimske, mest. pri rimskih, or. z rimskimi

srednji: EDNINA: im. rimsko, rod. rimskega, daj. rimskemu, tož. rimsko, mest. pri rimskem, or. z rimskim; DVOJINA: im. rimski, rod. rimskih, daj. rimskima, tož. rimski, mest. pri rimskih, or. z rimskima; MNOŽINA: im. rimska, rod. rimskih, daj. rimskim, tož. rimska, mest. pri rimskih, or. z rimskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)

stockholmski -a -o [stókhólmski in stókhólæmski] prid.

stockholmska katedrala; stockholmsko pristanišče

stockholmski sindrom [bolezenski pojav, da se žrtev naveže na ugrabitelja]: Postala je ujetnica stockholmskega sindroma; prim. **Stockholmska konvencija** (< **Stockholm**)

{O} **moški**: EDNINA: im. stockholmski, rod. stockholmskega, daj. stockholmskemu, tož. stockholmski (živostno stockholmskega), mest. pri stockholmskem, or. s stockholmskim; DVOJINA: im. stockholmska, rod. stockholmskih, daj. stockholmskima, tož. stockholmska, mest. pri stockholmskih, or. s stockholmskima; MNOŽINA: im. stockholmski, rod. stockholmskih, daj. stockholmskim, tož. stockholmske, mest. pri stockholmskih, or. s stockholmskimi

ženski: EDNINA: im. stockholmska, rod. stockholmske, daj. stockholmski, tož. stockholmsko, mest. pri stockholmski, or. s stockholmsko; DVOJINA: im. stockholmski, rod. stockholmskih, daj. stockholmskima, tož. stockholmski, mest. pri stockholmskih, or. s stockholmskima; MNOŽINA: im. stockholmske, rod. stockholmskih, daj. stockholmskim, tož. stockholmske, mest. pri stockholmskih, or. s stockholmskimi

srednji: EDNINA: im. stockholmsko, rod. stockholmskega, daj. stockholmskemu, tož. stockholmsko, mest. pri stockholmskem, or. s stockholmskim; DVOJINA: im. stockholmski, rod. stockholmskih, daj. stockholmskima, tož. stockholmski, mest. pri stockholmskih, or. s stockholmskima; MNOŽINA: im. stockholmska, rod. stockholmskih, daj. stockholmskim, tož. stockholmska, mest. pri stockholmskih, or. s stockholmskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevnih imen); Poimenovanja
bolezni, iger, jedi

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

agrigentski
ajdovski
aleksandrijski
aleksandrinski
alessandrijski
algherski
amsterdamski
anconski
andorski
andrijski
ankarski
asiški in assiški in assisijski
astanski
astrahanski
asuanski
atenski
bakrski
bakujski
bamberški
banskobistriški
banskoštiavniški
bazovski
begunjski
bellevuejski
beneški
beograjski
berlinski
bernski
beşiktaški
betlehemski
bežigrajski
bistrski in bistrški
bizeljski
blatnodolski
blejski
bodoveljski
bohinjski
bratislavski
brest-litovski in brest-litovski
brestovski
breški
brežiški
brindisijski in brindiški
brinjski
brski
bruseljski
budimpeški in budimpeštanski
bukareški
butalski

cadorejski tudi *cadorski*
carigrajski
cefalujski
celjski
celovski
cerkljanski
cerkniški
cesenski
chemniški
crejski
cremonski
črnjanski tudi *črnski*
črnokalski
črnuški
demänovski
devinski
devínski
divaški
doberdobski
dolnjelužiški
dovški
drameljski
dresdenski
dublinski
dunajski
erevanski
frankfurtski
frascatijski in frascatski
galaški
gdanski
gliwiški
goličavski
gornjegrajski
gornjelužiški
gornjeradgonski tudi *radgonski*
gosposvetski
göttingenski
govški
gožanski
gradaški tudi *graški*
hannovrski
helsinški
hercegnovski
hrpeljski
idrijski tudi *idrski*
ilindenski
imolski
innsbruški
izolski

jesolski in iesolski
jezerski
kanoški
kastelski
kazanski
kijevski
kišinjevski
københavnski
komenski
koprski
kostelski
košiški
kozinski
krakovski
krnski
krški
kuzneški
laški
leipziški
leningrajski
lizbonski
ljublanski
londonski
lovenski
lubański
lublinski
lužiški
madridski
martuljški
mikuláški
minški
mirnski
miškolški
moskovski
münchenski
mutski in muški
newyorški
nikozijski
novogoriški
oklahomski
ormoški
orvietski
oselski
osimski
pariški
pavijski
pekrski
pelješki
pezinški tudi pezinoški
piacenski
piatraneamški
podgoriški
polhograjski
postojnski
praški
predjamski

queluški
rakitenski in rakiški in rakitniški
rakovski tudi rakovski
rapalski in rapallski
rateški
ravenski
repentabrski
reykjaviški
riminijski
rimski
riški
ružomberški tudi ružomberoški
salzburški
sanktpeterburški
sanmarinski
sarajevski
schengenski tudi šengenski
sečoveljski
senožeški
sežanski
sienski
sotinski
spiški
spišskonovoveški
spiškopodhradski
spodnjelužiški
sremiški
stalingrajski
starobinski
staromoskovski
stavropolski
stockholmski
strunjanski
svätøjurski
šabski
šaleški
šentjakovski
škocjanski
škofjeloški
šmarski
talinski
tartujski
tiranski
tivtski
tolminski
trapanijski
tržaški
tübingenski in tübinški
tunjiški
unški
vancouvrski
varšavski
velenjski
viareški
vicenški
videmski

*vipavski
vižmarski
volgograjski
washingtonski*

*wengenski
zaporeški
zornjeluški
žalski*

Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevnih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **44** slovarskih iztočnic in zajema vrstne pridevnike na *-ski/-ški* iz zemljepisnih nekrajevnih imen. Problemski sklop ni dokončen in bo razširjen z različnimi skupinami pridevnikov iz nekrajevnih imen oz. bodo obstoječe skupine še dopolnjene.

Prvotni geslovnik je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju »Velika in mala začetnica«. V prirastku za leto 2023 so bili dodani pridevniki, tvorjeni iz čeških, estonskih, finskih, italijanskih, poljskih, slovaških in španskih nekrajevnih imen, ter nekateri pridevniki iz nekrajevnih imen, ki so vključena v pravopisni poglavji »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je glede na SP 2001 uvedena nova terminologija, ki je pomensko ustrežnejša in razumljivejša sodobnemu uporabniku jezika. Termin *nekrajevna imena* je uveden namesto termina *nenaselbinska imena*, ob tem je namesto termina *naselbinska imena* uveden termin *krajevna imena*.

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, smo pa v nekaterih primerih dodali nove oblike in/ali dvojnice, ki jih izkazuje aktualna raba. Dvojnica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla (*mountevereški* in *mounteverestovski*).

Nove so tudi navedbe pogostejših stalnih besednih zvez, ki so tipične za določene pridevnike na *-ski/-ški*, če z njimi ponazarjamo problemske sklope, obravnavane v *Pravopisu 8.0*, denimo nadomestna poimenovanja držav (*apeninski škorenj* [Italija]), poimenovanja zgodovinskih dogodkov (*ardenska ofenziva*), poimenovanja živali (*himalajska koza*).

Slovarski sestavek uporabnika z vodilko »primerjaj« (= prim.) obvešča o lastnih imenih, v katerih iztočnični pridevnik nastopa kot ena od sestavin lastnega imena, npr. *triglavski prim*, *Triglavski ledenik*, *Triglavski park*, *Triglavska severna stena*, *Triglavsko pogorje*, *Triglavska jezera*. Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni besedi, tj. nekrajevnem imenu, iz katerega je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (*krnski* izhodišče *Krn*, *triglavski* izhodišče *Triglav*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 975.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

ålanski -a -o [ólantski] prid.

ålanski parlament; prim. **Ålandsko otočje** (< **Åland**)

{O} **moški**: EDNINA: im. ålandski, rod. ålandskega, daj. ålandskemu, tož. ålandski (živostno ålandskega), mest. pri ålandskem, or. z ålandskim; DVOJINA: im. ålandska, rod. ålandskih, daj. ålandskima, tož. ålandska, mest. pri ålandskih, or. z ålandskima; MNOŽINA: im. ålandski, rod. ålandskih, daj. ålandskim, tož. ålandske, mest. pri ålandskih, or. z ålandskimi

ženski: EDNINA: im. ålandska, rod. ålandske, daj. ålandski, tož. ålandsko, mest. pri ålandski, or. z ålandsko; DVOJINA: im. ålandski, rod. ålandskih, daj. ålandskima, tož. ålandski, mest. pri ålandskih, or. z ålandskima; MNOŽINA: im. ålandske, rod. ålandskih, daj. ålandskim, tož. ålandske, mest. pri ålandskih, or. z ålandskimi

srednji: EDNINA: im. ålandsko, rod. ålandskega, daj. ålandskemu, tož. ålandsko, mest. pri ålandskem, or. z ålandskim; DVOJINA: im. ålandski, rod. ålandskih, daj. ålandskima, tož. ålandski, mest. pri ålandskih, or. z ålandskima; MNOŽINA: im. ålandska, rod. ålandskih, daj. ålandskim, tož. ålandska, mest. pri ålandskih, or. z ålandskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov); Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevnihi imen)

anapurnski -a -o [anapúrnski in anapúrənski] prid.

anapurnska odprava; anapurnsko pogorje (< **Anapurna**)

{O} **moški**: EDNINA: im. anapurnski, rod. anapurnskega, daj. anapurnskemu, tož. anapurnski (živostno anapurnskega), mest. pri anapurnskem, or. z anapurnskim; DVOJINA: im. anapurnska, rod. anapurnskih, daj. anapurnskima, tož. anapurnska, mest. pri anapurnskih, or. z anapurnskima; MNOŽINA: im. anapurnski, rod. anapurnskih, daj. anapurnskim, tož. anapurnske, mest. pri anapurnskih, or. z anapurnskimi

ženski: EDNINA: im. anapurnska, rod. anapurnske, daj. anapurnski, tož. anapurnsko, mest. pri anapurnski, or. z anapurnsko; DVOJINA: im. anapurnski, rod. anapurnskih, daj. anapurnskima, tož. anapurnski, mest. pri anapurnskih, or. z anapurnskima; MNOŽINA: im. anapurnske, rod. anapurnskih, daj. anapurnskim, tož. anapurnske, mest. pri anapurnskih, or. z anapurnskimi

srednji: EDNINA: im. anapurnsko, rod. anapurnskega, daj. anapurnskemu, tož. anapurnsko, mest. pri anapurnskem, or. z anapurnskim; DVOJINA: im. anapurnski, rod. anapurnskih, daj. anapurnskima, tož. anapurnski, mest. pri anapurnskih, or. z anapurnskima; MNOŽINA: im. anapurnska, rod. anapurnskih, daj. anapurnskim, tož. anapurnska, mest. pri anapurnskih, or. z anapurnskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevnihi imen)

greenwiški -a -o [gríniški] prid.

greenwiški čas; greenwiški poldnevnik; greenwiški observatorij (< **Greenwich**)

{O} **moški**: EDNINA: im. greenwiški, rod. greenwiškega, daj. greenwiškemu, tož. greenwiški (živostno greenwiškega), mest. pri greenwiškem, or. z greenwiškim; DVOJINA: im. greenwiška, rod. greenwiških, daj. greenwiškima, tož. greenwiška, mest. pri greenwiških, or. z greenwiškima; MNOŽINA: im. greenwiški, rod. greenwiških, daj. greenwiškim, tož. greenwiške, mest. pri greenwiških, or. z greenwiškimi

ženski: EDNINA: im. greenwiška, rod. greenwiške, daj. greenwiški, tož. greenwiško, mest. pri greenwiški, or. z greenwiško; DVOJINA: im. greenwiški, rod. greenwiških, daj. greenwiškima, tož. greenwiški, mest. pri greenwiških, or. z greenwiškima; MNOŽINA: im. greenwiške, rod. greenwiških, daj. greenwiškim, tož. greenwiške, mest. pri greenwiških, or. z greenwiškimi

srednji: EDNINA: im. greenwiško, rod. greenwiškega, daj. greenwiškemu, tož. greenwiško, mest. pri greenwiškem, or. z greenwiškim; DVOJINA: im. greenwiški, rod. greenwiških, daj. greenwiškima, tož. greenwiški, mest. pri greenwiških, or. z greenwiškima; MNOŽINA: im. greenwiška, rod. greenwiških, daj. greenwiškim, tož. greenwiška, mest. pri greenwiških, or. z greenwiškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevnihi imen)

sneberski -a -o in **sneberški** -a -o [snébərski in snébərški] prid.

sneberski/sneberški most; sneberska/sneberška kolesarska infrastruktura (< **Sneberje**)

{O} **moški**: EDNINA: im. sneberski in sneberški, rod. sneberskega in sneberškega, daj. sneberskemu in sneberškemu, tož. sneberski in sneberški (živostno sneberskega in sneberškega), mest. pri sneberskem in pri sneberškem, or. z sneberskim in z sneberškim; DVOJINA: im. sneberska in sneberška, rod. sneberskih in sneberških, daj. sneberskima in sneberškima, tož. sneberska in sneberška, mest. pri sneberskih in sneberških, or. z sneberskima in z sneberškima; MNOŽINA: im. sneberski in sneberški, rod. sneberskih in sneberških

sneberških, daj. sneberskim in sneberškim, tož. sneberske in sneberške, mest. pri sneberskih in sneberških, or. z sneberskimi in z sneberškimi

ženski: EDNINA: im. sneberska in sneberška, rod. sneberske in sneberške, daj. sneberski in sneberški, tož. snebersko in sneberško, mest. pri sneberski in pri sneberški, or. z snebersko in z sneberško; DVOJINA: im. sneberski in sneberški, rod. sneberskih in sneberških, daj. sneberskima in sneberškima, tož. sneberski in sneberški, mest. pri sneberskih in pri sneberških, or. z sneberskima in z sneberškima; MNOŽINA: im. sneberske in sneberške, rod. sneberskih in sneberških, daj. sneberskim in sneberškim, tož. sneberske in sneberške, mest. pri sneberskih in sneberških, or. z sneberskimi in z sneberškimi

srednji: EDNINA: im. snebersko in sneberško, rod. sneberskega in sneberškega, daj. sneberskemu in sneberškemu, tož. snebersko in sneberško, mest. pri sneberskem in pri sneberškem, or. z sneberskim in z sneberškim; DVOJINA: im. sneberski in sneberški, rod. sneberskih in sneberških, daj. sneberskima in sneberškima, tož. sneberski in sneberški, mest. pri sneberskih in sneberških, or. z sneberskima in z sneberškima; MNOŽINA: im. sneberska in sneberška, rod. sneberskih in sneberških, daj. sneberskim in sneberškim, tož. sneberska in sneberška, mest. pri sneberskih in pri sneberških, or. z sneberskimi in z sneberškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevskih imen)

trnovski -a -o [tərnôuski] prid.

[nanašajoč se na kraj Trnovo v občini Nova Gorica]: **trnovske domačije**; [nanašajoč se na mestni del Ljubljane Trnovo]: Prešeren se je v Julijo zaljubil v trnovski cerkvi; prim. **Trnovski gozd** (< **Trnovo**¹, **Trnovo**²)

{O} **moški:** EDNINA: im. trnovski, rod. trnovskega, daj. trnovskemu, tož. trnovski (živostno trnovskega), mest. pri trnovskem, or. s trnovskim; DVOJINA: im. trnovska, rod. trnovskih, daj. trnovskima, tož. trnovska, mest. pri trnovskih, or. s trnovskima; MNOŽINA: im. trnovski, rod. trnovskih, daj. trnovskim, tož. trnovske, mest. pri trnovskih, or. s trnovskimi

ženski: EDNINA: im. trnovska, rod. trnovske, daj. trnovski, tož. trnovsko, mest. pri trnovski, or. s trnovsko; DVOJINA: im. trnovski, rod. trnovskih, daj. trnovskima, tož. trnovski, mest. pri trnovskih, or. s trnovskima; MNOŽINA: im. trnovske, rod. trnovskih, daj. trnovskim, tož. trnovske, mest. pri trnovskih, or. s trnovskimi

srednji: EDNINA: im. trnovsko, rod. trnovskega, daj. trnovskemu, tož. trnovsko, mest. pri trnovskem, or. s trnovskim; DVOJINA: im. trnovski, rod. trnovskih, daj. trnovskima, tož. trnovski, mest. pri trnovskih, or. s trnovskima; MNOŽINA: im. trnovska, rod. trnovskih, daj. trnovskim, tož. trnovska, mest. pri trnovskih, or. s trnovskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevskih imen)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

ålandski

alpski

anapurnski

apalaški

apeninski

ardenski

brooklynski

dinarski

draveljski

gibraltarski

greenwiški

himalajski

hindukuški

kapitolski

karakorumski

karpatski

kastelski

kavkaški

kordiljerski

kremeljski

krnski

manhattanski

miramarski

mokrinski

montecassinski

moščanski

mountevereški in *mounteverestovski*

panonski

pichinški

pirenejski

pogorelški

roški

sneberski in sneberški
srednjeatlantski
šavrinski
šišenski
triglavski
trnovski

uralski
velikoplaninski
vevški
vileniški
viški
vogeški

Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 6 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so izpeljanke iz poimenovanj nagrad, odlikovanj in častnih nazivov.

NOVOSTI:

Nekateri pridevniki so prvič vključeni v slovar knjižnega jezika. Upoštevana je tudi dvojnična raba, npr. naglasne dvojnice (*gongovski* [gôngouški] tudi [góngouški]), ki izhajajo iz dvojnic pri nagradah. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako »tudi« le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

gongovski -a -o [gôngouški tudi góngouški] prid.

V ponudbo so vključili gongovske kopeli; Voditelj z Radia Maribor je že v prejšnji gongovski sezoni dokazal, da mu ljudje z veseljem prisluhnejo (< **gong**)

{O} **moški**: EDNINA: im. gongovski, rod. gongovskega, daj. gongovskemu, tož. gongovski (živostno gongovskega), mest. pri gongovskem, or. z gongovskim; DVOJINA: im. gongovska, rod. gongovskih, daj. gongovskima, tož. gongovska, mest. pri gongovskih, or. z gongovskima; MNOŽINA: im. gongovski, rod. gongovskih, daj. gongovskim, tož. gongovske, mest. pri gongovskih, or. z gongovskimi

ženski: EDNINA: im. gongovska, rod. gongovske, daj. gongovski, tož. gongovsko, mest. pri gongovski, or. z gongovsko; DVOJINA: im. gongovski, rod. gongovskih, daj. gongovskima, tož. gongovski, mest. pri gongovskih, or. z gongovskima; MNOŽINA: im. gongovske, rod. gongovskih, daj. gongovskim, tož. gongovske, mest. pri gongovskih, or. z gongovskimi

srednji: EDNINA: im. gongovsko, rod. gongovskega, daj. gongovskemu, tož. gongovsko, mest. pri gongovskem, or. z gongovskim; DVOJINA: im. gongovski, rod. gongovskih, daj. gongovskima, tož. gongovski, mest. pri gongovskih, or. z gongovskima; MNOŽINA: im. gongovska, rod. gongovskih, daj. gongovskim, tož. gongovska, mest. pri gongovskih, or. z gongovskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)

grammyjevski -a -o [grêmiješki] prid.

skladba grammyjevskih nominirancev; Na svojo prvo grammyjevsko prireditev imam lepe spomine (< **grammy**)

{O} **moški**: EDNINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskega, daj. grammyjevskemu, tož. grammyjevski (živostno grammyjevskega), mest. pri grammyjevskem, or. z grammyjevskim; DVOJINA: im.

grammyjevska, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskima, tož. grammyjevska, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskima; MNOŽINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskim, tož. grammyjevske, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskimi

ženski: EDNINA: im. grammyjevska, rod. grammyjevske, daj. grammyjevski, tož. grammyjevsko, mest. pri grammyjevski, or. z grammyjevsko; DVOJINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj.

grammyjevskima, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskima; MNOŽINA: im. grammyjevske, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskim, tož. grammyjevske, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskimi

srednji: EDNINA: im. grammyjevsko, rod. grammyjevskega, daj. grammyjevskemu, tož. grammyjevsko, mest. pri grammyjevskem, or. z grammyjevskim; DVOJINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj.

grammyjevskima, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskima; MNOŽINA: im. grammyjevska, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskim, tož. grammyjevska, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)

vileniški -a -o [vileniški] prid.

[nanašajoč se na jamo]: vileniški rovi; [nanašajoč se na festival]: vileniški zbornik; vileniška nagrada;

[nanašajoč se na nagrado]: vileniška lavreatka (< **Vilenica**¹, **Vilenica**¹, **vilenica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. vileniški, rod. vileniškega, daj. vileniškemu, tož. vileniški (živostno vileniškega), mest. pri vileniškem, or. z vileniškim; DVOJINA: im. vileniška, rod. vileniških, daj. vileniškima, tož.

vileniška, mest. pri vileniških, or. z vileniškima; MNOŽINA: im. vileniški, rod. vileniških, daj. vileniškim, tož. vileniške, mest. pri vileniških, or. z vileniškimi

ženski: EDNINA: im. vileniška, rod. vileniške, daj. vileniški, tož. vileniško, mest. pri vileniški, or. z

vileniško; DVOJINA: im. vileniški, rod. vileniških, daj. vileniškima, tož. vileniški, mest. pri vileniških, or. z vileniškima; MNOŽINA: im. vileniške, rod. vileniških, daj. vileniškim, tož. vileniške, mest. pri vileniških, or. z vileniškimi

srednji: EDNINA: im. vileniško, rod. vileniškega, daj. vileniškemu, tož. vileniško, mest. pri vileniškem, or. z vileniškim; DVOJINA: im. vileniški, rod. vileniških, daj. vileniškima, tož. vileniški, mest. pri vileniških, or.

z vileniškima; MNOŽINA: im. vileniška, rod. vileniških, daj. vileniškim, tož. vileniška, mest. pri vileniških, or. z vileniškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevskih imen); Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

gongovski

grammyjevski

kresnikovski

nobelovski

oskarjevski

vileniški

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **71** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah jezikovnih, verskih in rasnih skupin:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na jezikovne skupine (*ekavski, kreolski*);
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na verske skupine (*krščanski, budističen*);
- (3) pridevniki, ki se nanašajo na rasne skupine (*belski, pigmejski*).

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*falungongovski, raeljanski*). Posodobljeni so podatki o izrazni podobi, npr. naglasno mesto, ponazarjalni zgledi. Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *hindujski* in *hinduističen*, enako pisne dvojnice tipa *taoističen* in *daoističen*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah; če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako »tudi« le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so za iztočnico, ki ima obrazilo *-en*, uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *budističen: budistični menih; budistični tempelj; Arhitekturne posebnosti templjev kažejo na to, kako predani so Tajci budistični veri*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

belski -a -o [bélski] prid.

Na jugu Afrike ima belska manjšina v lasti skoraj devet desetin obdelovalne površine (< **belec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. belski, rod. belskega, daj. belskemu, tož. belskega, mest. pri belskem, or. z belskim; DVOJINA: im. belska, rod. belskih, daj. belskima, tož. belska, mest. pri belskih, or. z belskima; MNOŽINA: im. belski, rod. belskih, daj. belskim, tož. belske, mest. pri belskih, or. z belskimi

ženski: EDNINA: im. belska, rod. belske, daj. belski, tož. belsko, mest. pri belski, or. z belsko; DVOJINA: im. belski, rod. belskih, daj. belskima, tož. belski, mest. pri belskih, or. z belskima; MNOŽINA: im. belske, rod. belskih, daj. belskim, tož. belske, mest. pri belskih, or. z belskimi

srednji: EDNINA: im. belsko, rod. belskega, daj. belskemu, tož. belsko, mest. pri belskem, or. z belskim; DVOJINA: im. belski, rod. belskih, daj. belskima, tož. belski, mest. pri belskih, or. z belskima; MNOŽINA: im. belska, rod. belskih, daj. belskim, tož. belska, mest. pri belskih, or. z belskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)

ekavski -a -o [ékaʏski] prid.

Pogosto meša ekavske in ijekavske prvine govora (< ekavec)

{O} **moški:** EDNINA: im. ekavski, rod. ekavskega, daj. ekavskemu, tož. ekavski (živostno ekavskega), mest. pri ekavskem, or. z ekavskim; DVOJINA: im. ekavska, rod. ekavskih, daj. ekavskima, tož. ekavska, mest. pri ekavskih, or. z ekavskima; MNOŽINA: im. ekavski, rod. ekavskih, daj. ekavskim, tož. ekavske, mest. pri ekavskih, or. z ekavskimi

ženski: EDNINA: im. ekavska, rod. ekavske, daj. ekavski, tož. ekavsko, mest. pri ekavski, or. z ekavsko; DVOJINA: im. ekavski, rod. ekavskih, daj. ekavskima, tož. ekavski, mest. pri ekavskih, or. z ekavskima; MNOŽINA: im. ekavske, rod. ekavskih, daj. ekavskim, tož. ekavske, mest. pri ekavskih, or. z ekavskimi

srednji: EDNINA: im. ekavsko, rod. ekavskega, daj. ekavskemu, tož. ekavsko, mest. pri ekavskem, or. z ekavskim; DVOJINA: im. ekavski, rod. ekavskih, daj. ekavskima, tož. ekavski, mest. pri ekavskih, or. z ekavskima; MNOŽINA: im. ekavska, rod. ekavskih, daj. ekavskim, tož. ekavska, mest. pri ekavskih, or. z ekavskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)

falungongovski -a -o [fálungôngouski tudi fálungóngouski] prid.

ustanovitev falungongovskega izobraževalnega centra (< falungong)

{O} **moški:** EDNINA: im. falungongovski, rod. falungongovskega, daj. falungongovskemu, tož. falungongovski (živostno falungongovskega), mest. pri falungongovskem, or. s falungongovskim; DVOJINA: im. falungongovska, rod. falungongovskih, daj. falungongovskima, tož. falungongovska, mest. pri falungongovskih, or. s falungongovskima; MNOŽINA: im. falungongovski, rod. falungongovskih, daj. falungongovskim, tož. falungongovske, mest. pri falungongovskih, or. s falungongovskimi

ženski: EDNINA: im. falungongovska, rod. falungongovske, daj. falungongovski, tož. falungongovsko, mest. pri falungongovski, or. s falungongovsko; DVOJINA: im. falungongovski, rod. falungongovskih, daj. falungongovskima, tož. falungongovski, mest. pri falungongovskih, or. s falungongovskima; MNOŽINA: im. falungongovske, rod. falungongovskih, daj. falungongovskim, tož. falungongovske, mest. pri falungongovskih, or. s falungongovskimi

srednji: EDNINA: im. falungongovsko, rod. falungongovskega, daj. falungongovskemu, tož. falungongovsko, mest. pri falungongovskem, or. s falungongovskim; DVOJINA: im. falungongovski, rod. falungongovskih, daj. falungongovskima, tož. falungongovski, mest. pri falungongovskih, or. s falungongovskima; MNOŽINA: im. falungongovska, rod. falungongovskih, daj. falungongovskim, tož. falungongovska, mest. pri falungongovskih, or. s falungongovskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)

krščanski -a -o [kərščánski] prid.

[nanašajoč se na kristjane ali krščanstvo]: Glavna krščanska praznika sta božič in velika noč; Katoliška cerkev je največja krščanska cerkev; V avstrijskem glavnem mestu se je zbralo 80.000 mladih z vseh celin in vseh krščanskih ver

{O} **moški:** EDNINA: im. krščanski, rod. krščanskega, daj. krščanskemu, tož. krščanski (živostno krščanskega), mest. pri krščanskem, or. s krščanskim; DVOJINA: im. krščanska, rod. krščanskih, daj. krščanskima, tož. krščanska, mest. pri krščanskih, or. s krščanskima; MNOŽINA: im. krščanski, rod. krščanskih, daj. krščanskim, tož. krščanske, mest. pri krščanskih, or. s krščanskimi

ženski: EDNINA: im. krščanska, rod. krščanske, daj. krščanski, tož. krščansko, mest. pri krščanski, or. s krščansko; DVOJINA: im. krščanski, rod. krščanskih, daj. krščanskima, tož. krščanski, mest. pri krščanskih, or. s krščanskima; MNOŽINA: im. krščanske, rod. krščanskih, daj. krščanskim, tož. krščanske, mest. pri krščanskih, or. s krščanskimi

srednji: EDNINA: im. krščansko, rod. krščanskega, daj. krščanskemu, tož. krščansko, mest. pri krščanskem, or. s krščanskim; DVOJINA: im. krščanski, rod. krščanskih, daj. krščanskima, tož. krščanski, mest. pri krščanskih, or. s krščanskima; MNOŽINA: im. krščanska, rod. krščanskih, daj. krščanskim, tož. krščanska, mest. pri krščanskih, or. s krščanskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>adamitski</i>	<i>kajkavski</i>
<i>adventističen</i>	<i>kalvinističen</i>
<i>albižanski</i>	<i>katoliški</i>
<i>amiški</i>	<i>klingonski</i>
<i>anabaptističen</i>	<i>konfucionističen</i>
<i>anglikanski</i>	<i>koptski</i>
<i>animističen</i>	<i>kreolski</i>
<i>bahajski</i>	<i>krščanski – kristjanski</i>
<i>baptističen</i>	<i>kvekerski</i>
<i>belski</i>	<i>luteranski</i>
<i>binkošten</i>	<i>metodističen</i>
<i>bogomilski</i>	<i>mohamedanski</i>
<i>budističen</i>	<i>mormonski</i>
<i>cvinglijanski</i>	<i>muslimanski</i>
<i>čakavski</i>	<i>pigmejski</i>
<i>črnski</i>	<i>pravoslaven</i>
<i>džainističen</i>	<i>prekrščevalski</i>
<i>ekavski</i>	<i>prezbiterijanski</i>
<i>esenski</i>	<i>protestantski</i>
<i>evangeličanski</i>	<i>raeljanski</i>
<i>falungongovski</i>	<i>scientološki</i>
<i>grkokatoliški</i>	<i>semitski</i>
<i>hamitski</i>	<i>sikhovski</i>
<i>harekrišnovski</i> tudi <i>krišnovski</i>	<i>staroverski</i>
<i>hindujski</i> in <i>hinduističen</i>	<i>sunitski</i>
<i>hobitovski</i>	<i>šiitski</i>
<i>ijekavski</i>	<i>šintoističen</i>
<i>ikavski</i>	<i>štiftarski</i>
<i>indoevropski</i>	<i>štokavski</i>
<i>islamističen</i>	<i>tamilski</i>
<i>islamski</i>	<i>taoističen</i> in <i>daoističen</i>
<i>jazidski</i>	<i>templjarski</i>
<i>jehovski</i>	<i>zamorski</i>
<i>judovski</i>	<i>zaratustrovski</i>
<i>kabalističen</i>	<i>židovski</i>

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorov, gibanj, političnih, vojaških skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 75 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih nazorov in gibanj, navadno povezanih z vidnimi zgodovinskimi osebnostmi oz. osebnostmi iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice različnih filozofskih, političnih in kulturnih gibanj in nazorov (*chavističen, darvinističen; freudovski, jungovski*);
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice političnih strank (*evroskeptičen, laburističen*);
- (3) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice vojaških, vohunskih in drugih oboroženih skupin (*alkaidovski, hamasovski, irovski*).

Večina geslovnika sledi ubeseditvi iz predloga prenovljenih pravopisnih pravil, razširjeni geslovník je pripravljen glede na problematičnost skupin, npr. izkazano rabo velike začetnice v gradivu, še zlasti če gre za izpeljanke iz lastnih imen. npr. *derridajevski, stalinističen, tolstojanski*.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priručnike (*chavističen, keynesijanski*). Posodobljeni so podatki o izrazni podobi, denimo izgovor (namesto [frójdouški] zdaj [frójdouški]), ponazarjalni zgledi. Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *golističen* in *degolističen* ali *heglovski* in *hegeljanski*, enako velja za pisne dvojnice tipa *sionističen* in *cionističen*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako »tudi« le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *marksističen* v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik *Marksistični filozof Louis Althusser je trdil, da je marksizem teoretični antihumanizem; marksistična teorija*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

chavističen -čna -čno [čavístičən, ž. čavístična, s. čavístično] prid.

v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik **Opozicija je postala nevarna nasprotnica chavističnega režima v Caracasu (< Chávez)**

{O} **moški**: EDNINA: im. chavističen, rod. chavističnega, daj. chavističnemu, tož. chavističen (živostno chavističnega), mest. pri chavističnem, or. s chavističnim; DVOJINA: im. chavistična, rod. chavističnih, daj. chavističnima, tož. chavistična, mest. pri chavističnih, or. s chavističnima; MNOŽINA: im. chavistični, rod. chavističnih, daj. chavističnim, tož. chavistične, mest. pri chavističnih, or. s chavističnimi

ženski: EDNINA: im. chavistična, rod. chavistične, daj. chavistični, tož. chavistično, mest. pri chavistični, or. s chavistično; DVOJINA: im. chavistični, rod. chavističnih, daj. chavističnima, tož. chavistični, mest. pri chavističnih, or. s chavističnima; MNOŽINA: im. chavistične, rod. chavističnih, daj. chavističnim, tož. chavistične, mest. pri chavističnih, or. s chavističnimi

srednji: EDNINA: im. chavistično, rod. chavističnega, daj. chavističnemu, tož. chavistično, mest. pri chavističnem, or. s chavističnim; DVOJINA: im. chavistični, rod. chavističnih, daj. chavističnima, tož. chavistični, mest. pri chavističnih, or. s chavističnima; MNOŽINA: im. chavistična, rod. chavističnih, daj. chavističnim, tož. chavistična, mest. pri chavističnih, or. s chavističnimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorskih, političnih, vojaških skupin)

freudovski -a -o [frôjdouški] prid.

freudovska psihoanaliza (< Freud)

{O} **moški**: EDNINA: im. freudovski, rod. freudovskega, daj. freudovskemu, tož. freudovski (živostno freudovskega), mest. pri freudovskem, or. s freudovskim; DVOJINA: im. freudovska, rod. freudovskih, daj. freudovskima, tož. freudovska, mest. pri freudovskih, or. s freudovskima; MNOŽINA: im. freudovski, rod. freudovskih, daj. freudovskim, tož. freudovske, mest. pri freudovskih, or. s freudovskimi

ženski: EDNINA: im. freudovska, rod. freudovske, daj. freudovski, tož. freudovsko, mest. pri freudovski, or. s freudovsko; DVOJINA: im. freudovski, rod. freudovskih, daj. freudovskima, tož. freudovski, mest. pri freudovskih, or. s freudovskima; MNOŽINA: im. freudovske, rod. freudovskih, daj. freudovskim, tož. freudovske, mest. pri freudovskih, or. s freudovskimi

srednji: EDNINA: im. freudovsko, rod. freudovskega, daj. freudovskemu, tož. freudovsko, mest. pri freudovskem, or. s freudovskim; DVOJINA: im. freudovski, rod. freudovskih, daj. freudovskima, tož. freudovski, mest. pri freudovskih, or. s freudovskima; MNOŽINA: im. freudovska, rod. freudovskih, daj. freudovskim, tož. freudovska, mest. pri freudovskih, or. s freudovskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorskih, političnih, vojaških skupin)

hamasovski -a -o [hamásoʊski] prid.

hamasovski bojovníki (< Hamas)

{O} **moški**: EDNINA: im. hamasovski, rod. hamasovskega, daj. hamasovskemu, tož. hamasovski (živostno hamasovskega), mest. pri hamasovskem, or. s hamasovskim; DVOJINA: im. hamasovska, rod. hamasovskih, daj. hamasovskima, tož. hamasovska, mest. pri hamasovskih, or. s hamasovskima; MNOŽINA: im. hamasovski, rod. hamasovskih, daj. hamasovskim, tož. hamasovske, mest. pri hamasovskih, or. s hamasovskimi

ženski: EDNINA: im. hamasovska, rod. hamasovske, daj. hamasovski, tož. hamasovsko, mest. pri hamasovski, or. s hamasovsko; DVOJINA: im. hamasovski, rod. hamasovskih, daj. hamasovskima, tož. hamasovski, mest. pri hamasovskih, or. s hamasovskima; MNOŽINA: im. hamasovske, rod. hamasovskih, daj. hamasovskim, tož. hamasovske, mest. pri hamasovskih, or. s hamasovskimi

srednji: EDNINA: im. hamasovsko, rod. hamasovskega, daj. hamasovskemu, tož. hamasovsko, mest. pri hamasovskem, or. s hamasovskim; DVOJINA: im. hamasovski, rod. hamasovskih, daj. hamasovskima, tož. hamasovski, mest. pri hamasovskih, or. s hamasovskima; MNOŽINA: im. hamasovska, rod. hamasovskih, daj. hamasovskim, tož. hamasovska, mest. pri hamasovskih, or. s hamasovskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorskih, političnih, vojaških skupin)

laburističen -čna -čno [laburístičən, ž. laburístična, s. laburístično] prid.

London je bil od nekdanj bolj laburističen; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik laburistični poslanec, premier; laburistična vlada; Priselga je avstralska laburistična premierka (< **laburist**)

{O} **moški**: EDNINA: im. laburističen, rod. laburističnega, daj. laburističnemu, tož. laburističen (živostno laburističnega), mest. pri laburističnem, or. z laburističnim; DVOJINA: im. laburistična, rod. laburističnih, daj. laburističnima, tož. laburistična, mest. pri laburističnih, or. z laburističnima; MNOŽINA: im. laburistični, rod. laburističnih, daj. laburističnim, tož. laburistične, mest. pri laburističnih, or. z laburističnimi

ženski: EDNINA: im. laburistična, rod. laburistične, daj. laburistični, tož. laburistično, mest. pri laburistični, or. z laburistično; DVOJINA: im. laburistični, rod. laburističnih, daj. laburističnima, tož. laburistični, mest. pri laburističnih, or. z laburističnima; MNOŽINA: im. laburistične, rod. laburističnih, daj. laburističnim, tož. laburistične, mest. pri laburističnih, or. z laburističnimi

srednji: EDNINA: im. laburistično, rod. laburističnega, daj. laburističnemu, tož. laburistično, mest. pri laburističnem, or. z laburističnim; DVOJINA: im. laburistični, rod. laburističnih, daj. laburističnima, tož. laburistični, mest. pri laburističnih, or. z laburističnima; MNOŽINA: im. laburistična, rod. laburističnih, daj. laburističnim, tož. laburistična, mest. pri laburističnih, or. z laburističnimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorskih, političnih, vojaških skupin)

tolstojanski -a -o in **tolstojevski** -a -o [tɔlstɔjánski in tɔlstɔjéjski] prid.

[nanašajoč se na Tolstojal: Ima tolstojanski/tolstojevski pisateljski talent; Roman izkazuje številne tolstojanske/tolstojevske poteze; |nanašajoč se na tolstojanstvo|: tolstojanska/tolstojevska pedagoška metoda; Vztrajal je pri tolstojanski/tolstojevski trpljenjski filozofiji (< **Tolstoj**)

{O} **moški**: EDNINA: im. tolstojanski in tolstojevski, rod. tolstojanskega in tolstojevskega, daj. tolstojanskemu in tolstojevskemu, tož. tolstojanski (živostno tolstojanskega in tolstojevski (živostno tolstojevskega), mest. pri tolstojanskem in pri tolstojevskem, or. s tolstojanskim in s tolstojevskim; DVOJINA: im. tolstojanska in tolstojevska, rod. tolstojanskih in tolstojevskih, daj. tolstojanskima in tolstojevskima, tož. tolstojanska in tolstojevska, mest. pri tolstojanskih in pri tolstojevskih, or. s tolstojanskima in s tolstojevskima; MNOŽINA: im. tolstojanski in tolstojevski, rod. tolstojanskih in tolstojevskih, daj. tolstojanskim in tolstojevskim, tož. tolstojanske in tolstojevske, mest. pri tolstojanskih in pri tolstojevskih, or. s tolstojanskimi in s tolstojevskimi

ženski: EDNINA: im. tolstojanska in tolstojevska, rod. tolstojanske in tolstojevske, daj. tolstojanski in tolstojevski, tož. tolstojansko in tolstojevsko, mest. pri tolstojanski in pri tolstojevski, or. s tolstojansko in s tolstojevsko; DVOJINA: im. tolstojanski in tolstojevski, rod. tolstojanskih in tolstojevskih, daj. tolstojanskima in tolstojevskima, tož. tolstojanski in tolstojevski, mest. pri tolstojanskih in pri tolstojevskih, or. s tolstojanskima in s tolstojevskima; MNOŽINA: im. tolstojanske in tolstojevske, rod. tolstojanskih in tolstojevskih, daj. tolstojanskim in tolstojevskim, tož. tolstojanske in tolstojevske, mest. pri tolstojanskih in pri tolstojevskih, or. s tolstojanskimi in s tolstojevskimi

srednji: EDNINA: im. tolstojansko in tolstojevsko, rod. tolstojanskega in tolstojevskega, daj. tolstojanskemu in tolstojevskemu, tož. tolstojansko in tolstojevsko, mest. pri tolstojanskem in pri tolstojevskem, or. s tolstojanskim in s tolstojevskim; DVOJINA: im. tolstojanski in tolstojevski, rod. tolstojanskih in tolstojevskih, daj. tolstojanskima in tolstojevskima, tož. tolstojanski in tolstojevski, mest. pri tolstojanskih in pri tolstojevskih, or. s tolstojanskima in s tolstojevskima; MNOŽINA: im. tolstojanska in tolstojevska, rod. tolstojanskih in tolstojevskih, daj. tolstojanskim in tolstojevskim, tož. tolstojanska in tolstojevska, mest. pri tolstojanskih in pri tolstojevskih, or. s tolstojanskimi in s tolstojevskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorskih, političnih, vojaških skupin)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSkih IZTOČNIC:

alkaidovski tudi *alkajdovski*

anarhističen

antisemitski
aristotelski in *aristotelovski*
avstromarksističen
belogardističen
boccaccievski in *boccacciovski*
bonapartističen
borghesovski tudi *borghejevski*
brexitski tudi *brexitovski*
byronovski tudi *bajronovski*
caravaggievski in *caravaggiovski*
cecilijanski
chavističen
četniški
dantejevski
darwinističen
demokratski
demosovski
derridajevski
desničarski
desusovski
eldeesovski
esdeesovski
esdejevski
eselesovski
esemcejevski
esesovski
evroskeptičen
fašističen
fatalističen
feuerbachovski
freudovski
gestapovski
golističen tudi *degolističen*
hamasovski
heglovski tudi *hegeljanski*
heideggerjanski tudi *hajdegerjanski*
hitlerjanski tudi *hitlerjevski*

ilirski (ilirsko gibanje)
irovski
janzenističen
jungovski
kantovski
keynesijanski
komunističen
kopernikanski
krekovski
laburističen
levičarski
liberalen
mahničevski
makiavelističen
maoističen
marksističen
mladoslovenski
natovski
neofašističen
neoliberalen
neonacističen
nietzschejanski in *ničejanski*
republikanski
rojalističen
shakespearski in *shakespeareovski* in
shakespearejanski in *shakespearejevski*
sionističen in *cionističen*
socialističen
stalinističen
staroslovenski
svobodnjaški
titoističen
tolstojanski in *tolstojevski*
torijski in *torijevski*
unionističen
unitarističen
velikonemški

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 34 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih umetnostnih skupin, subkultur in življenjskih slogov.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice umetnostnih smeri (*impresionističen, nadrealističen*);
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice subkultur (*čapski, darkerski*);
- (3) različne druge skupine (*prostozidarski, rotarijski*).

Pri pridevnikih iz subkultur upoštevamo različne podskupine: subkulture, povezane z glasbenimi žanri (*hiphoperski*), družbena gibanja (*ekologističen*) in nazore oziroma življenjske sloge (*veganski*).

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*igričarski, raperski, emovski*). Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *japijevski* tudi *japijski*, enako velja za pisne dvojnice tipa *pankerski* tudi *punkerski*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako »tudi« le v zglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *impresionističen: slika francoskega impresionističnega slikarja Clauda Moneta*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prezete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

japijevski -a -o tudi japijski -a [jápijeŷski tudi jápijski] prid.

Prireditve se je udeležila le japijevska elita; japijevsko obnašanje (< **japi**)

{O} **moški**: EDNINA: im. japijevski tudi japijski, rod. japijevskega tudi japijskega, daj. japijevskemu tudi japijskemu, tož. japijevski tudi japijski (živostno japijevskega tudi japijskega), mest. pri japijevskem tudi pri japijskem, or. z japijevskim tudi z japijskim; DVOJINA: im. japijevska tudi japijska, rod. japijevskih tudi

japijskih, daj. japijevskima tudi japijskima, tož. japijevska tudi japijska, mest. pri japijevskih tudi pri japijskih, or. z japijevskima tudi z japijskima; MNOŽINA: im. japijevski tudi japijski, rod. japijevskih tudi japijskih, daj. japijevskim tudi japijskim, tož. japijevske tudi japijske, mest. pri japijevskih tudi pri japijskih, or. z japijevskimi tudi z japijskimi

ženski: EDNINA: im. japijevska tudi japijska, rod. japijevske tudi japijske, daj. japijevski tudi japijski, tož. japijevsko tudi japijsko, mest. pri japijevski tudi pri japijski, or. z japijevsko tudi z japijsko; DVOJINA: im. japijevski tudi japijski, rod. japijevskih tudi japijskih, daj. japijevskima tudi japijskima, tož. japijevski tudi japijski, mest. pri japijevskih tudi pri japijskih, or. z japijevskima tudi z japijskima; MNOŽINA: im. japijevske tudi japijske, rod. japijevskih tudi japijskih, daj. japijevskim tudi japijskim, tož. japijevske tudi japijske, mest. pri japijevskih tudi pri japijskih, or. z japijevskimi tudi z japijskimi

srednji: EDNINA: im. japijevsko tudi japijsko, rod. japijevskega tudi japijskega, daj. japijevskemu tudi japijskemu, tož. japijevsko tudi japijsko, mest. pri japijevskem tudi pri japijskem, or. z japijevskim tudi z japijskim; DVOJINA: im. japijevski tudi japijski, rod. japijevskih tudi japijskih, daj. japijevskima tudi japijskima, tož. japijevski tudi japijski, mest. pri japijevskih tudi pri japijskih, or. z japijevskima tudi z japijskima; MNOŽINA: im. japijevska tudi japijska, rod. japijevskih tudi japijskih, daj. japijevskim tudi japijskim, tož. japijevska tudi japijska, mest. pri japijevskih tudi pri japijskih, or. z japijevskimi tudi z japijskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

nadrealističen -čna -čno [nàdrealístičən, ž. nàdrealístična, s. nàdrealístično] prid.

Prizor je bil nadrealističen, saj je ena izmed značilnosti nadrealizma združevanje predmetov, ki ne spadajo skupaj; Vse v knjigi ima nadrealističen pomen; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik nadrealistični pesnik (< **nadrealist**)

{O} **moški:** EDNINA: im. nadrealističen, rod. nadrealističnega, daj. nadrealističnemu, tož. nadrealističen (živostno nadrealističnega), mest. pri nadrealističnem, or. z nadrealističnim; DVOJINA: im. nadrealistična, rod. nadrealističnih, daj. nadrealističnima, tož. nadrealistična, mest. pri nadrealističnih, or. z nadrealističnima; MNOŽINA: im. nadrealistični, rod. nadrealističnih, daj. nadrealističnim, tož. nadrealistične, mest. pri nadrealističnih, or. z nadrealističnimi

ženski: EDNINA: im. nadrealistična, rod. nadrealistične, daj. nadrealistični, tož. nadrealistično, mest. pri nadrealistični, or. z nadrealistično; DVOJINA: im. nadrealistični, rod. nadrealističnih, daj. nadrealističnima, tož. nadrealistični, mest. pri nadrealističnih, or. z nadrealističnima; MNOŽINA: im. nadrealistične, rod. nadrealističnih, daj. nadrealističnim, tož. nadrealistične, mest. pri nadrealističnih, or. z nadrealističnimi

srednji: EDNINA: im. nadrealistično, rod. nadrealističnega, daj. nadrealističnemu, tož. nadrealistično, mest. pri nadrealističnem, or. z nadrealističnim; DVOJINA: im. nadrealistični, rod. nadrealističnih, daj. nadrealističnima, tož. nadrealistični, mest. pri nadrealističnih, or. z nadrealističnima; MNOŽINA: im. nadrealistična, rod. nadrealističnih, daj. nadrealističnim, tož. nadrealistična, mest. pri nadrealističnih, or. z nadrealističnimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

prostožidarski -a -o [prostožidárski] prid.

prostožidarska loža; Razložil jim je, kakšne lastnosti mora imeti človek, da ga sprejmejo v prostožidarsko bratovščino (< **prostožidar**)

{O} **moški:** EDNINA: im. prostožidarski, rod. prostožidarskega, daj. prostožidarskemu, tož. prostožidarski (živostno prostožidarskega), mest. pri prostožidarskem, or. s prostožidarskim; DVOJINA: im. prostožidarska, rod. prostožidarskih, daj. prostožidarskima, tož. prostožidarska, mest. pri prostožidarskih, or. s prostožidarskima; MNOŽINA: im. prostožidarski, rod. prostožidarskih, daj. prostožidarskim, tož. prostožidarske, mest. pri prostožidarskih, or. s prostožidarskimi

ženski: EDNINA: im. prostožidarska, rod. prostožidarske, daj. prostožidarski, tož. prostožidarsko, mest. pri prostožidarski, or. s prostožidarsko; DVOJINA: im. prostožidarski, rod. prostožidarskih, daj. prostožidarskima, tož. prostožidarski, mest. pri prostožidarskih, or. s prostožidarskima; MNOŽINA: im. prostožidarske, rod. prostožidarskih, daj. prostožidarskim, tož. prostožidarske, mest. pri prostožidarskih, or. s prostožidarskimi

srednji: EDNINA: im. prostožidarsko, rod. prostožidarskega, daj. prostožidarskemu, tož. prostožidarsko, mest. pri prostožidarskem, or. s prostožidarskim; DVOJINA: im. prostožidarski, rod. prostožidarskih, daj. prostožidarskima, tož. prostožidarski, mest. pri prostožidarskih, or. s prostožidarskima; MNOŽINA: im. prostožidarska, rod. prostožidarskih, daj. prostožidarskim, tož. prostožidarska, mest. pri prostožidarskih, or. s prostožidarskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

raperski -a -o in **reperski** -a -o [rêperski] prid.

raperski/reperski nastop (< **rap**)

{O} **moški:** EDNINA: im. raperski in reperski, rod. raperskega in reperskega, daj. raperskemu in reperskemu, tož. raperski in reperski (živostno raperskega in reperskega), mest. pri raperskem in pri reperskem, or. z raperskim in z reperskim; DVOJINA: im. raperska in reperska, rod. raperskih in reperskih, daj. raperskima in reperskima, tož. raperska in reperska, mest. pri raperskih in pri reperskih, or. z raperskima in z reperskima; MNOŽINA: im. raperski in reperski, rod. raperskih in reperskih, daj. raperskim in reperskim, tož. raperske in reperske, mest. pri raperskih in pri reperskih, or. z raperskimi in z reperskimi

ženski: EDNINA: im. raperska in reperska, rod. raperske in reperske, daj. raperski in reperski, tož. rapersko in repersko, mest. pri raperski in pri reperski, or. z rapersko in z repersko; DVOJINA: im. raperski in reperski, rod. raperskih in reperskih, daj. raperskima in reperskima, tož. raperski in reperski, mest. pri raperskih in pri reperskih, or. z raperskima in z reperskima; MNOŽINA: im. raperske in reperske, rod. raperskih in reperskih, daj. raperskim in reperskim, tož. raperske in reperske, mest. pri raperskih in pri reperskih, or. z raperskimi in z reperskimi

srednji: EDNINA: im. rapersko in repersko, rod. raperskega in reperskega, daj. raperskemu in reperskemu, tož. rapersko in repersko, mest. pri raperskem in pri reperskem, or. z raperskim in z reperskim; DVOJINA: im. raperski in reperski, rod. raperskih in reperskih, daj. raperskima in reperskima, tož. raperski in reperski, mest. pri raperskih in pri reperskih, or. z raperskima in z reperskima; MNOŽINA: im. raperska in reperska, rod. raperskih in reperskih, daj. raperskim in reperskim, tož. raperska in reperska, mest. pri raperskih in pri reperskih, or. z raperskimi in z reperskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

veganski -a -o [vegánski] prid.

veganski sir; veganska restavracija (< **vegan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. veganski, rod. veganskega, daj. veganskemu, tož. veganski (živostno veganskega), mest. pri veganskem, or. z veganskim; DVOJINA: im. veganska, rod. veganskih, daj. veganskima, tož. veganska, mest. pri veganskih, or. z veganskima; MNOŽINA: im. veganski, rod. veganskih, daj. veganskim, tož. veganske, mest. pri veganskih, or. z veganskimi

ženski: EDNINA: im. veganska, rod. veganske, daj. veganski, tož. vegansko, mest. pri veganski, or. z vegansko; DVOJINA: im. veganski, rod. veganskih, daj. veganskima, tož. veganski, mest. pri veganskih, or. z veganskima; MNOŽINA: im. veganske, rod. veganskih, daj. veganskim, tož. veganske, mest. pri veganskih, or. z veganskimi

srednji: EDNINA: im. vegansko, rod. veganskega, daj. veganskemu, tož. vegansko, mest. pri veganskem, or. z veganskim; DVOJINA: im. veganski, rod. veganskih, daj. veganskima, tož. veganski, mest. pri veganskih, or. z veganskima; MNOŽINA: im. veganska, rod. veganskih, daj. veganskim, tož. veganska, mest. pri veganskih, or. z veganskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

apezejevski
čapski
čefurski
darkerski
ekologističen
ekspresionističen
emovski
gamerski in *gejmerski*
geekovski in *gikovski*
hiphoperski in *hiphopovski*
hipijevski tudi *hipijski*
hipsterski
igričarski
impresionističen
japijevski tudi *japijski*
kudovski
lionističen
metalski

metelkovski
milenijski
modernističen
nadrealističen
obritoglavski
pankovski in *punkovski* tudi *pankerski* tudi
punkerski
postmodernističen
protozidarski
raperski in *reperski*
rejverski in *raverski*
rolkarski
rotarijski tudi *rotarijanski*
skejterski in *skejtarski* tudi *skaterski*
skinheadovski in *skinhedovski*
skinovski
veganski

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami redov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **20** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih redov.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*ivanovski, hospitalski*).

Vse iztočnice so opramljene s podatkom o izvoru oziroma izhodiščni besedi, npr. *benediktinski* (< *Benedikt*), *uršulinski* (< *Uršula*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

bernardinski -a -o [bernardínski] prid.

[nanašajoč se na redovnike bernardince]: bernardinski samostan; V polovici 15. stoletja so bili bernardinski škofje in pridigarji pobudniki reforme institucije družbenega skrbstva; [nanašajoč se na psa]: Bernardinski psi so veliki, krotki in močni; [nanašajoč se na Bernardin]: Na vrhu bernardinskega klanca je lep pogled na Piranski zaliv; V bernardinsko laguno je lani priplulo 75 plovil (< **Bernard**¹, **Bernardin**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. bernardinski, rod. bernardinskega, daj. bernardinskemu, tož. bernardinski (živostno bernardinskega), mest. pri bernardinskem, or. z bernardinskim; DVOJINA: im. bernardinska, rod. bernardinskih, daj. bernardinskima, tož. bernardinska, mest. pri bernardinskih, or. z bernardinskima; MNOŽINA: im. bernardinski, rod. bernardinskih, daj. bernardinskim, tož. bernardinske, mest. pri bernardinskih, or. z bernardinskimi

ženski: EDNINA: im. bernardinska, rod. bernardinske, daj. bernardinski, tož. bernardinsko, mest. pri bernardinski, or. z bernardinsko; DVOJINA: im. bernardinski, rod. bernardinskih, daj. bernardinskima, tož. bernardinski, mest. pri bernardinskih, or. z bernardinskima; MNOŽINA: im. bernardinske, rod.

bernardinskih, daj. bernardinskim, tož. bernardinske, mest. pri bernardinskih, or. z bernardinskimi
srednji: EDNINA: im. bernardinsko, rod. bernardinskega, daj. bernardinskemu, tož. bernardinsko, mest. pri bernardinskem, or. z bernardinskim; DVOJINA: im. bernardinski, rod. bernardinskih, daj. bernardinskima, tož. bernardinski, mest. pri bernardinskih, or. z bernardinskima; MNOŽINA: im. bernardinska, rod. bernardinskih, daj. bernardinskim, tož. bernardinska, mest. pri bernardinskih, or. z bernardinskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki redov)

jezuitski -a -o [jezuítski] prid.

Z ustanovitvijo jezuitskega kolegija v Ljubljani so bili položeni temelji višjega šolstva v osrednjem slovenskem prostoru; V jezuitskem šolskem sistemu se šola ni omejila samo na posredovanje znanja; Prve jaslice na Slovenskem so bile postavljene v jezuitski cerkvi v Ljubljani (< **jezuit**)

{O} **moški**: EDNINA: im. jezuitski, rod. jezuitskega, daj. jezuitskemu, tož. jezuitski (živostno jezuitskega), mest. pri jezuitskem, or. z jezuitskim; DVOJINA: im. jezuitska, rod. jezuitskih, daj. jezuitskima, tož. jezuitska, mest. pri jezuitskih, or. z jezuitskima; MNOŽINA: im. jezuitski, rod. jezuitskih, daj. jezuitskim, tož. jezuitske, mest. pri jezuitskih, or. z jezuitskimi

ženski: EDNINA: im. jezuitska, rod. jezuitske, daj. jezuitski, tož. jezuitsko, mest. pri jezuitski, or. z jezuitsko; DVOJINA: im. jezuitski, rod. jezuitskih, daj. jezuitskima, tož. jezuitski, mest. pri jezuitskih, or. z jezuitskima; MNOŽINA: im. jezuitske, rod. jezuitskih, daj. jezuitskim, tož. jezuitske, mest. pri jezuitskih, or. z jezuitskimi

srednji: EDNINA: im. jezuitsko, rod. jezuitskega, daj. jezuitskemu, tož. jezuitsko, mest. pri jezuitskem, or. z jezuitskim; DVOJINA: im. jezuitski, rod. jezuitskih, daj. jezuitskima, tož. jezuitski, mest. pri jezuitskih, or. z jezuitskima; MNOŽINA: im. jezuitska, rod. jezuitskih, daj. jezuitskim, tož. jezuitska, mest. pri jezuitskih, or. z jezuitskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki redov)

karmeličanski -a -o [karmeličánski] prid.

karmeličanski samostan; Gotsko karmeličansko cerkev je potres leta 1755 skoraj popolnoma porušil (< **Karmel**)

{O} **moški**: EDNINA: im. karmeličanski, rod. karmeličanskega, daj. karmeličanskemu, tož. karmeličanski (živostno karmeličanskega), mest. pri karmeličanskem, or. s karmeličanskim; DVOJINA: im. karmeličanska, rod. karmeličanskih, daj. karmeličanskima, tož. karmeličanska, mest. pri karmeličanskih, or. s karmeličanskima; MNOŽINA: im. karmeličanski, rod. karmeličanskih, daj. karmeličanskim, tož. karmeličanske, mest. pri karmeličanskih, or. s karmeličanskimi

ženski: EDNINA: im. karmeličanska, rod. karmeličanske, daj. karmeličanski, tož. karmeličansko, mest. pri karmeličanski, or. s karmeličansko; DVOJINA: im. karmeličanski, rod. karmeličanskih, daj. karmeličanskima, tož. karmeličanski, mest. pri karmeličanskih, or. s karmeličanskima; MNOŽINA: im. karmeličanske, rod. karmeličanskih, daj. karmeličanskim, tož. karmeličanske, mest. pri karmeličanskih, or. s karmeličanskimi

srednji: EDNINA: im. karmeličansko, rod. karmeličanskega, daj. karmeličanskemu, tož. karmeličansko, mest. pri karmeličanskem, or. s karmeličanskim; DVOJINA: im. karmeličanski, rod. karmeličanskih, daj. karmeličanskima, tož. karmeličanski, mest. pri karmeličanskih, or. s karmeličanskima; MNOŽINA: im. karmeličanska, rod. karmeličanskih, daj. karmeličanskim, tož. karmeličanska, mest. pri karmeličanskih, or. s karmeličanskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki redov)

minoritski -a -o [minorítski] prid.

minoritski samostan na Lentu; minoritska cerkev v Mariboru (< **minorit**)

{O} **moški**: EDNINA: im. minoritski, rod. minoritskega, daj. minoritskemu, tož. minoritski (živostno minoritskega), mest. pri minoritskem, or. z minoritskim; DVOJINA: im. minoritska, rod. minoritskih, daj. minoritskima, tož. minoritska, mest. pri minoritskih, or. z minoritskima; MNOŽINA: im. minoritski, rod. minoritskih, daj. minoritskim, tož. minoritske, mest. pri minoritskih, or. z minoritskimi

ženski: EDNINA: im. minoritska, rod. minoritske, daj. minoritski, tož. minoritsko, mest. pri minoritski, or. z minoritsko; DVOJINA: im. minoritski, rod. minoritskih, daj. minoritskima, tož. minoritski, mest. pri minoritskih, or. z minoritskima; MNOŽINA: im. minoritske, rod. minoritskih, daj. minoritskim, tož. minoritske, mest. pri minoritskih, or. z minoritskimi

srednji: EDNINA: im. minoritsko, rod. minoritskega, daj. minoritskemu, tož. minoritsko, mest. pri minoritskem, or. z minoritskim; DVOJINA: im. minoritski, rod. minoritskih, daj. minoritskima, tož. minoritski, mest. pri minoritskih, or. z minoritskima; MNOŽINA: im. minoritska, rod. minoritskih, daj. minoritskim, tož. minoritska, mest. pri minoritskih, or. z minoritskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pridevniki (povezani s pripadniki redov)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

avguštinski
benediktinski
bernardinski
celestinski
cistercijanski
derviški
diskalceatski
dominikanski
frančiškanski
hospitalski

ivanovski
jezuitski
kapucinski
karmeličanski
kartuzijanski
klariški
magdalenski
minoritski
salezijanski
uršulinski

Priimki s predimki

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 59 priimkov s predimki. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) priimki, pri katerih je predimek pisan nestično (*de Palma, De Palma*);
- (2) priimki z dvema nestično pisanima predimkoma (*de la Vega*);
- (3) večdelni priimki, od katerih ima zadnji enega ali več predimkov (*Calderón de la Barca*);
- (4) priimki, pri katerih je predimek okrajšava (*St. John*);
- (5) priimki, pri katerih je prvotni predimek pisan pred opuščajem ali stično (*D'Annunzio, MacDowell*).

V prirastku za leto 2023 so bili dodani nekateri italijanski priimki s predimki ter nekateri zgledi iz pravopisnih poglavij »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

Glede na *Slovenski pravopis 2001* smo ponazarjalno gradivo v tej skupini obvestilno razširili s primeri tipičnih skladenjskih rab. Vsa gesla vsebujejo zglede za skladenjski položaj sredi povedi, in sicer:

- (a) samostojno (*citata iz drame Calderóna de la Barca/Barce*);
- (b) za izrazom, ki označuje družbeni položaj, poklic, akademsko stopnjo ipd. (*Govoril sem s kapetanom O'Connorjem*);
- (c) za osebnim imenom (*Čeprav se muzej imenuje po Vincentu van Goghu, ne razstavlja samo njegovih slik*).

Gesla, pri katerih je predimek pred priimkom pisan z malo začetnico, vsebujejo še zglede za položaj na začetku povedi (*De la Vega se nenehno bori proti krivici in zatiranju*).

Priimki, ki se v rabi pojavljajo brez predimkov, so tudi v iztočnici zapisani brez njih. Vendar pa je v nasprotju s SP 2001 podatek o obstoju predimka v geslu vsebovan. Pred tipskim zgledom za skladenjski položaj za osebnim imenom ta tip gesel namreč vsebuje opozorilo »za imenom s predimkom« (*Metternich za imenom s predimkom Postal je diplomat in varovanec ministrskega predsednika kneza Klemensa von Metternicha*).

Novost glede na SP 2001 je tudi diferenciranje gesel glede na to, ali gre za priimek s predimkom, ki je bil v pregledanem gradivu vezan na posameznika (*d'Indy, Saint-Exupéry*), ali za splošno rabljen priimek s predimkom (*Asad, de Souza*). Prvi tip gesel ima v zaglavju vedno identifikacijo (pri *Baudouin de Courtenay* npr. *Jan Baudouin de Courtenay* [poljski jezikoslovec]). Drugačna je tudi obvestilnost v delu gesla, ki vsebuje sklonske oblike, saj je pri tem tipu gesel navedena le edninska paradigma, pri vseh drugih geslih pa vse tri.

Besedotvorno gnezdo na koncu slovarskega sestavka vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*d'Indy: d'Indyjev*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatskih možnosti. V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša systemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 46, 860.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Baudouin de Courtenay -a ~ -ja [bodʊɛ̃n də kurtənɛ́, rod. bodʊɛ̃na də kurtənɛ̃ja] m; ime bitja, osebno ime |priimek|; |poljski jezikoslovec|: razlage Baudouina de Courtenayja o izvoru rezijanščine; V naše kraje jo je privabilo prijateljstvo z jezikoslovcem Janom Baudouinom de Courtenayjem; prim. **de**

Courtenay, Baudouinov

{B} Baudouinov in de Courtenayjev

{O} EDNINA: im. Baudouin de Courtenay, rod. Baudouina de Courtenayja, daj. Baudouinu de Courtenayju, tož. Baudouina de Courtenayja, mest. pri Baudouinu de Courtenayu, or. z Baudouinom de Courtenayjem

{I} EDNINA: im. [bodʊɛ̃n də kurtənɛ́], rod. [bodʊɛ̃na də kurtənɛ̃ja], daj. [bodʊɛ̃nu də kurtənɛ̃ju], tož. [bodʊɛ̃na də kurtənɛ̃ja], mest. [pri bodʊɛ̃nu də kurtənɛ̃u], or. [z_bodʊɛ̃nom də kurtənɛ̃jem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priimki s predimki

de Palma ~ -e in **de Palma** ~ -a [de pálma, rod. de pálme in de pálma] m; ime bitja, osebno ime |priimek|: De Palma je direktor smučarskega centra v italijanski Modeni; Mark sodeluje z nekdanjim Borisovim trenerjem de Palmo/Palmom

{B} de Palmov

{O} EDNINA: im. de Palma, rod. de Palme in de Palma, daj. de Palmi in de Palmu, tož. de Palmo in de Palma, mest. pri de Palmi in pri de Palmu, or. z de Palmo in z de Palmom; DVOJINA: im. de Palmi in de Palma, rod. de Palm in de Palmov, daj. de Palmama in de Palmoma, tož. de Palmi in de Palma, mest. pri de Palmah in pri de Palmih, or. z de Palmama in z de Palmoma; MNOŽINA: im. de Palme in de Palmi, rod. de Palm in de Palmov, daj. de Palmam in de Palmom, tož. de Palme, mest. pri de Palmah in pri de Palmih, or. z de Palmami in z de Palmi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priimki s predimki

d'Indy -ja [dendí, rod. dendíja] m; ime bitja, osebno ime |priimek|; |francoski skladatelj|: D'Indy se je rodil v Parizu; Repertoar jim danes bogatijo Mozart, Beethoven, Brahms, d'Indy, Ramovš in drugi; Študiral je v Parizu pri Vincentu d'Indyju

{B} d'Indyjev

{O} EDNINA: im. d'Indy, rod. d'Indyja, daj. d'Indyju, tož. d'Indyja, mest. pri d'Indyju, or. z d'Indyjem

{I} EDNINA: im. [dendí], rod. [dendíja], daj. [dendíju], tož. [dendíja], mest. [pri dendíju], or. [z_dendíjem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priimki s predimki

Metternich -a [métərnih, rod. métərnih] m; ime bitja, osebno ime |priimek|; |avstrijski politik in državnik|: V trenutku največje moči so Metternicha strmoglavili; za rojstnim imenom s predimkom Postal je diplomat in varovanec ministrskega predsednika kneza Klemensa von Metternicha

{B} Metternichov

{O} EDNINA: im. Metternich, rod. Metternicha, daj. Metternichu, tož. Metternicha, mest. pri Metternichu, or. z Metternichom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priimki s predimki

van Gogh ~ -a [van gók, rod. van góga] m; ime bitja, osebno ime

[priimek]; [nizozemski slikar]: Van Gogh je barve nanašal na platno v debelih slojih in dosegal skoraj reliefno obliko slike; Čeprav se muzej imenuje po Vincentu van Goghu, ne razstavlja samo njegovih slik, temveč tudi dela njegovih sodobnikov

{B} van Goghov

{O} EDNINA: im. van Gogh, rod. van Gogha, daj. van Goghu, tož. van Gogha, mest. pri van Goghu, or. z van Goghom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priimki s predimki

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

al Haitam

Asad in al Asad

Baudouin de Courtenay

Beethoven

Calderón de la Barca

d'Annunzio

d'Arezzo

d'Azeglio

d'Indy

da Todi

da Verrazzano

da Vinci

De Amicis

de Broglie

de Courtenay

de Gaulle

de la Vega

de Palma

De Palma

de Souza

De Souza

del Castagno

della Quercia

di Buoninsegna

Dos Passos

dos Santos

El Greco

Fehling

Freycinet

Gadafi

Gasset

Giscard d'Estaing

Gobineau

Goethe

Hitomaro

Humboldt

Ibn Saud

Ibn Tašfin

La Fayette

La Fontaine

MacDowell

McDonald

Metternich

Montaigne

O'Connor

Ortega y Gasset

Prévost d'Exiles

Richelieu

Saint-Exupéry

St. John

Van Allen

van Dyck

van Gogh

Verrocchio

Vignola

Vigny

von Grünigen

Wassermann

Weizsäcker

Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **151** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice jezikovnih, verskih in rasnih skupin:

- (1) pripadniki in pripadnice jezikovnih skupin (*čakavec – čakavka, kreolec – kreolka, indoevropjec – indoevropjka, semit – semitinja*);
- (2) pripadniki in pripadnice verskih skupin (*binkoštnik – binkoštnica, islamist – islamistka, mormon – mormonka, šiit – šiitinja/šiitka*);
- (3) pripadniki in pripadnice rasnih skupin (*belec – belka, pigmejec – pigmejka*).

Uslovarjene so tudi tiste mejne kategorije, ki povzročajo zaradi nihanj med tem, ali gre za kategorijo verske ali narodnostne pripadnosti, pisne težave, npr. *jud – judinja* nasproti *Jud – Judinja*; *kopt – koptinja* nasproti *Kopt – Koptinja*.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*falungongovec – falungongovka, raeljanec – raeljanka*). Posodobljeni so besedotvorni podatki, npr. namesto *grkokatolikinja* raje v rabi izpričana *grkokatoličanka*. Posodobljeni so tudi podatki o izrazni podobi, npr. naglasno mesto (pri *hindujec* namesto [híndujəc] izpričano [hindújəc]), in uvedeni ponazarjalni zgledi, če je beseda prisotna v rabi.

V istem sestavku so prikazane pisne dvojnice tipa *taoist* in *daoist*. Besedotvorne dvojnice so prikazane v ločenih slovarskih sestavkih, npr. *katoličan – katoličanka* in *katolik – katolikinja*, *hindujec – hindujka* in *hinduist – hinduistka*. Normativno razlikovanje med neposredno prevzetimi poimenovanji (*katolik*) in besedotvorno izraziteje podomačenimi izrazi (*katoličan*) je posodobljeno na osnovi analize prevladujoče rabe: obe obliki sta v tem primeru nevtralni za rabo v knjižnem jeziku, uporabnika o tem obvešča tudi zapis sopomenke v obeh slovarskih geslih (*katolik* sopomenka *katoličan*; *katoličan* sopomenka *katolik*). Uporabnik je v slovarju s pojasnilom »ustrezneje« obveščen o morebitnih neprednostnih dvojnica (*luteran* ustrežneje *protestant, evangeličan*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 134.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

binkoštnik -a [bínkoštnik, rod. bínkoštnika] m

[pripadnik Binkoštna cerkve]: V teden krščanske edinosti se bodo v Sloveniji poleg katolikov vključili tudi evangeličani, pravoslavci in binkoštniki; misijon brazilskih binkoštnikov v Afriki

{B} binkoštnikov

{O} EDNINA: im. binkoštnik, rod. binkoštnika, daj. binkoštniku, tož. binkoštnika, mest. pri binkoštniku, or. z binkoštnikom; DVOJINA: im. binkoštnika, rod. binkoštnikov, daj. binkoštnikoma, tož. binkoštnika, mest. pri binkoštnikih, or. z binkoštnikoma; MNOŽINA: im. binkoštniki, rod. binkoštnikov, daj. binkoštnikom, tož. binkoštnike, mest. pri binkoštnikih, or. z binkoštniki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin

falungongovec -vca [fálungôngovəç, rod. fálungôngouça tudi fálungóngovəç, rod. fálungóngouça] m [pripadnik gibanja falungong]: protesti falungongoncev (< **falungong**)

{B} falungongovčev

{O} EDNINA: im. falungongovec, rod. falungongovca, daj. falungongovcu, tož. falungongovca, mest. pri falungongovcu, or. s falungongovcem; DVOJINA: im. falungongovca, rod. falungongovcev, daj. falungongovcema, tož. falungongovca, mest. pri falungongovcih, or. s falungongovcema; MNOŽINA: im. falungongovci, rod. falungongovcev, daj. falungongovcem, tož. falungongovce, mest. pri falungongovcih, or. s falungongovci

{I} EDNINA: im. [fálungôngovəç] tudi [fálungóngovəç], rod. [fálungôngouça] tudi [fálungóngouça], daj. [fálungôngouçu] tudi [fálungóngouçu], tož. [fálungôngouça] tudi [fálungóngouça], mest. [pri fálungôngouçu] tudi [pri fálungóngouçu], or. [s_fálungôngoucem] tudi [s_fálungóngoucem]; DVOJINA: im. [fálungóngouça] tudi [fálungóngouça], rod. [fálungôngouçeų] tudi [fálungóngouçeų], daj. [fálungôngoucema] tudi [fálungóngoucema], tož. [fálungôngouça] tudi [fálungóngouça], mest. [pri fálungôngoucih] tudi [pri fálungóngoucih], or. [s_fálungôngoucema] tudi [s_fálungóngoucema]; MNOŽINA: im. [fálungóngouci] tudi [fálungóngouci], rod. [fálungôngouçeų] tudi [fálungóngouçeų], daj. [fálungóngoucem] tudi [fálungóngoucem], tož. [fálungóngouçe] tudi [fálungóngouçe], mest. [pri fálungóngoucih] tudi [pri fálungóngoucih], or. [s_fálungóngouci] tudi [s_fálungóngouci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin

katolik -a [katólik, rod. katólíka] m

[pripadnik katoliške vere]: srečanje slovenskih in hrvaških katolikov; Karel IX. je vladal v času velikih verskih spopadov med katoliki; V slovenščini je priporočljiveje pisati katoličan kakor katolik; sopomenka *katoličan*

{B} katolikov

{O} EDNINA: im. katolik, rod. katolika, daj. katoliku, tož. katolika, mest. pri katoliku, or. s katolikom; DVOJINA: im. katolika, rod. katolikov, daj. katolikoma, tož. katolika, mest. pri katolikih, or. s katolikoma; MNOŽINA: im. katoliki, rod. katolikov, daj. katolikom, tož. katolike, mest. pri katolikih, or. s katoliki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin

kreolka -e [kreólka, rod. kreólke] ž; ime bitja, prebivalsko ime

[potomka evropskih priseljencev, zlasti Špancev, v Latinski Ameriki]: Srečali smo skupino rjavolasih kreolk; [govorka kreolščine]: Po rodu je francoska kreolka, kar se odraža v njeni govorici (< **kreol**)

{B} kreolkin

{O} EDNINA: im. kreolka, rod. kreolke, daj. kreolki, tož. kreolko, mest. pri kreolki, or. s kreolko; DVOJINA: im. kreolki, rod. kreolk, daj. kreolkama, tož. kreolki, mest. pri kreolkah, or. s kreolkama; MNOŽINA: im. kreolke, rod. kreolk, daj. kreolkam, tož. kreolke, mest. pri kreolkah, or. s kreolkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin; Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin

pigmejka -e [pigmêjka, rod. pigmêjke] ž; ime bitja, prebivalsko ime

[slabšalni izraz za pripadnico ljudstev nižje rasti v Afriki]: V Trstu so leta 1877 predstavili pigmejko Saido, predstavnico ljudstva Aka iz Srednje Afrike.; [ženska manjše rasti]: V primerjavi z njim je s 168 centimetri višine prava pigmejka (< **pigmejec**)

{B} pigmejkin

{O} EDNINA: im. pigmejka, rod. pigmejke, daj. pigmejki, tož. pigmejko, mest. pri pigmejki, or. s pigmejko;
DVOJINA: im. pigmejki, rod. pigmejk, daj. pigmejkama, tož. pigmejki, mest. pri pigmejkah, or. s
pigmejkama; MNOŽINA: im. pigmejke, rod. pigmejk, daj. pigmejkam, tož. pigmejke, mest. pri pigmejkah,
or. s pigmejkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>adamit</i>	<i>evangeličanka</i>
<i>adamitka</i>	<i>falungongovec</i>
<i>adventist</i>	<i>falungongovka</i>
<i>adventistka</i>	<i>grkokatoličan</i>
<i>Afroameričan</i>	<i>grkokatoličanka</i>
<i>Afroameričanka</i>	<i>grkokatolikinja</i>
<i>ahmadist</i>	<i>grkokatolik</i>
<i>ahmadistka</i>	<i>hamit</i>
<i>albižan</i>	<i>hamitka</i>
<i>albižanka</i>	<i>harekrišnovec</i> tudi <i>krišnovec</i>
<i>amiš</i>	<i>harekrišnovka</i> tudi <i>krišnovka</i>
<i>amišinja</i>	<i>hinduist</i>
<i>anabaptist</i>	<i>hinduistka</i>
<i>anabaptistka</i>	<i>hindujec</i>
<i>anglikanec</i>	<i>hindujka</i>
<i>anglikanka</i>	<i>ijekavec</i>
<i>animist</i>	<i>ijekavka</i>
<i>animistka</i>	<i>ikavec</i>
<i>arijec</i>	<i>ikavka</i>
<i>arijka</i>	<i>indoevropjec</i>
<i>bahajec</i>	<i>indoevropjka</i>
<i>bahajka</i>	<i>islamist</i>
<i>baptist</i>	<i>islamistka</i>
<i>baptistka</i>	<i>jazid</i>
<i>belec</i>	<i>jazidinja</i>
<i>belka</i>	<i>jehovec</i>
<i>binkoštnica</i>	<i>jehovka</i>
<i>binkoštnik</i>	<i>jud</i>
<i>bogomil</i>	<i>judinja</i>
<i>bogomilka</i>	<i>kabalist</i>
<i>budist (zen/zenovski budist)</i>	<i>kabalistka</i>
<i>budistka (zen/zenovska budistka)</i>	<i>kajkavec</i>
<i>cvinglijanec</i>	<i>kajkavka</i>
<i>cvinglijanka</i>	<i>kalvinist</i>
<i>čakavec</i>	<i>kalvinistka</i>
<i>čakavka</i>	<i>katoličan</i>
<i>črnc</i>	<i>katoličanka</i>
<i>črnka</i>	<i>katolik</i>
<i>džainist</i>	<i>katolikinja</i>
<i>džainistka</i>	<i>konfucionist</i>
<i>ekavec</i>	<i>konfucionistka</i>
<i>ekavka</i>	<i>kopt</i>
<i>esen</i>	<i>koptinja</i>
<i>esenka</i>	<i>kreol</i>
<i>evangeličan</i>	<i>kreolec</i>

kreolka
kristjan
kristjanka
kveker
kvekerica
luteran
luteranec
luteranka
metodist
metodistka
mohamedanec
mohamedanka
mormon
mormonka
musliman
muslimanka
pigmejec
pigmejka
pravoslavec
pravoslavka
prekrščevalec
prekrščevalka
prezbiterijanec
prezbiterijanka
protestant
protestantka
raeljanec
raeljanka
scientolog
scientologinja
semit

semitinja
sikh
sikhinja
staroverec
staroverka
sunit
sunitinja
sunitka
šiit
šiitka
šiitinja
šintoist
šintoistka
štiftar
štiftarica
štokavec
štokavka
Tamilec tudi *Tamil*
Tamilka
taoist in *daoist*
taoistka in *daoistka*
templjar
valdenz
valdenzinja
zamorec
zamorka
zaratustrovec
zaratustrovka
žid
židinja

Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **171** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice različnih političnih, filozofskih, družbenih in vojaških skupin in političnih strank:

- (1) pripadniki in pripadnice različnih filozofskih, političnih gibanj in nazorov (*chavist* – *chavistka*, *darwinist* – *darwinistka*; *feuerbachovec* – *feuerbachovka*, *keynesijanec* – *keynesijanka*);
- (2) pripadniki in pripadnice političnih strank (*levičar* – *levičarka*, *liberalec* – *liberalka*, *rojalist* – *rojalistka*);
- (3) pripadniki in pripadnice vojaških, vohunskih in drugih oboroženih skupin (*esesovec* – *esesovka*, *hamasovec* – *hamasovka*, *kforjevec* – *kforjevka*).

Kot izhodišče je pri vseh iztočnicah pripadnikov in pripadnic, izpeljanih iz lastnih imen oseb iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja, uslovarjeno tudi izhodiščno ime, npr. *Keynes*, *Chavez*, *Derrida*, *Kant*, *Jung* ipd.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*keynesijanec* – *keynesijanka*; *degolist* – *degolistka*). Pri v pravopisnem slovarju SP 2001 že uslovarjenih samostalnikih so bili posodobljeni podatki o izrazni podobi, npr. izgovor (namesto [frójdovəc] zdaj [frójdovəc]), in ponazarjalni zgledi, če je beseda prisotna v rabi.

V prejšnjih prirastkih *ePravopisa* so bile besedotvorne dvojnice prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *hitlerjanec* tudi *hitlerjevec* ali *taliban* tudi *talib*, v prirastku za leto 2023 pa smo jih osamosvojili. Dvojnice so povezane s pojasnilom »sopomenka«, npr. *hitlerjevec* sopomenka *hitlerjanec*. Pisne dvojnice so še vedno prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *nietzschejanec* in *ničejanec*. Preverjena je uresničitev oblik za ženske osebe.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

darwinist -a [darviníst, rod. darvinísta] m
|privrženec darvinizma|: socialni darvinisti; Večina darvinistov se strinja, da je vsak izid evolucije enako verjeten kakor vsi drugi (< **Darwin**¹)
{B} darvinistov

{O} EDNINA: im. darvinist, rod. darvinista, daj. darvinistu, tož. darvinista, mest. pri darvinistu, or. z darvinistom; DVOJINA: im. darvinista, rod. darvinistov, daj. darvinistoma, tož. darvinista, mest. pri darvinistih, or. z darvinistoma; MNOŽINA: im. darvinisti, rod. darvinistov, daj. darvinistom, tož. darviniste, mest. pri darvinistih, or. z darvinisti

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin

esesovec -vca [esêsovəç, rod. esêsoŭca] m

|pripadnik SS-a|: sojenje esesovcu iz Auschwitza; Dva esesovca sta jo odvedla v tržaško Rižarno; Odkrili so zbirko pisem voditelja esesovcev Heinricha Himmlerja; prim. **SS-ovec** (< **SS**¹, **SS**²)

{B} esesovčev

{O} EDNINA: im. esesovec, rod. esesovca, daj. esesovcu, tož. esesovca, mest. pri esesovcu, or. z esesovcem; DVOJINA: im. esesovca, rod. esesovcev, daj. esesovcema, tož. esesovca, mest. pri esesovcih, or. z esesovcema; MNOŽINA: im. esesovci, rod. esesovcev, daj. esesovcem, tož. esesovce, mest. pri esesovcih, or. z esesovci

{I} EDNINA: im. [esêsovəç], rod. [esêsoŭca], daj. [esêsoŭcu], tož. [esêsoŭca], mest. [pri esêsoŭcu], or. [z_esêsoŭcem]; DVOJINA: im. [esêsoŭca], rod. [esêsoŭceŭ], daj. [esêsoŭcema], tož. [esêsoŭca], mest. [pri esêsoŭcih], or. [z_esêsoŭcema]; MNOŽINA: im. [esêsoŭci], rod. [esêsoŭceŭ], daj. [esêsoŭcem], tož. [esêsoŭce], mest. [pri esêsoŭcih], or. [z_esêsoŭci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin; Tvorjenke iz kratic

hitlerjavec -vca [hítlerjevəç, rod. hítlerjevca] m

|privrženec Hitlerja|: Zmerjali so ga s hitlerjavecem; sopomenka *hitlerjanec* (< **Hitler**)

{B} hitlerjevčev

{O} EDNINA: im. hitlerjavec, rod. hitlerjevca, daj. hitlerjevcu, tož. hitlerjevca, mest. pri hitlerjevcu, or. s hitlerjavecem; DVOJINA: im. hitlerjevca, rod. hitlerjevcev, daj. hitlerjevcema, tož. hitlerjevca, mest. pri hitlerjevcih, or. s hitlerjevcema; MNOŽINA: im. hitlerjevci, rod. hitlerjevcev, daj. hitlerjevcem, tož. hitlerjevce, mest. pri hitlerjevcih, or. s hitlerjevci

{I} EDNINA: im. [hítlerjevəç], rod. [hítlerjevca], daj. [hítlerjevcu], tož. [hítlerjevca], mest. [pri hítlerjevcu], or. [s_hítlerjevcem]; DVOJINA: im. [hítlerjevca], rod. [hítlerjevceŭ], daj. [hítlerjevcema], tož. [hítlerjevca], mest. [pri hítlerjevcih], or. [s_hítlerjevcema]; MNOŽINA: im. [hítlerjevci], rod. [hítlerjevceŭ], daj. [hítlerjevcem], tož. [hítlerjevce], mest. [pri hítlerjevcih], or. [s_hítlerjevci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin

liberalec -lca [liberáləç, rod. liberálca] m

|privrženec liberalizma|: Kljub plemiškemu rodu je bil prepričan liberalec; |član liberalne stranke|: Postal je kandidat evropskih liberalcev za predsednika Evropske komisije

{B} liberalčev

{O} EDNINA: im. liberalec, rod. liberalca, daj. liberalcu, tož. liberalca, mest. pri liberalcu, or. z liberalcem; DVOJINA: im. liberalca, rod. liberalcev, daj. liberalcema, tož. liberalca, mest. pri liberalcih, or. z liberalcema; MNOŽINA: im. liberalci, rod. liberalcev, daj. liberalcem, tož. liberalce, mest. pri liberalcih, or. z liberalci

{I} EDNINA: im. [liberáləç], rod. [liberálca], daj. [liberálcu], tož. [liberálca], mest. [pri liberálcu], or. [z_liberálcem]; DVOJINA: im. [liberálca], rod. [liberálceŭ], daj. [liberálcema], tož. [liberálca], mest. [pri liberálcih], or. [z_liberálcema]; MNOŽINA: im. [liberálci], rod. [liberálceŭ], daj. [liberálcem], tož. [liberálce], mest. [pri liberálcih], or. [z_liberálci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin

neoliberallec -lca [néoliberaləç, rod. néoliberalca] m

|privrženec neoliberalizma|: Neoliberalcem je pomemben le sistem svobodnega gospodarstva

{B} neoliberalčev

{O} EDNINA: im. neoliberallec, rod. neoliberalca, daj. neoliberalcu, tož. neoliberalca, mest. pri neoliberalcu, or. z neoliberalcem; DVOJINA: im. neoliberalca, rod. neoliberalcev, daj. neoliberalcema, tož. neoliberalca,

mest. pri neoliberalcih, or. z neoliberalcema; MNOŽINA: im. neoliberalci, rod. neoliberalcev, daj. neoliberalcem, tož. neoliberalce, mest. pri neoliberalcih, or. z neoliberalci {I} EDNINA: im. [néoliberalác], rod. [néoliberalca], daj. [néoliberalcu], tož. [néoliberalca], mest. [pri néoliberalcu], or. [z_néoliberalcem]; DVOJINA: im. [néoliberalca], rod. [néoliberalceu], daj. [néoliberalcema], tož. [néoliberalca], mest. [pri néoliberalcih], or. [z_néoliberalcema]; MNOŽINA: im. [néoliberalci], rod. [néoliberalceu], daj. [néoliberalcem], tož. [néoliberalce], mest. [pri néoliberalcih], or. [z_néoliberalci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

alkaidovec tudi *alkajdovec*

alkaidovka tudi *alkajdovka*

anarhist

anarhistka

antisemit

antisemitinja

asasin

avstrofašist

avstromarksist

badoglianec tudi *badoljevec* tudi *badoglievec*

belogardist

belogardistka

bonapartist

bonapartistka

brexitovec

brexitovka

cecilijanec

cecilijanka

chavist

chavistka

četnica

četnik

darwinist

darwinistka

demokrat

demokratka

demosovec

demosovka

derridajevc

derridajevka

desničar

desničarka

desusovec

desusovka

džihadist

džihadistka

eldeesovec

eldeesovka

esdeesovec

esdeesovka

esdejevec

esdejevka

eselesovec

eselesovka

esemcejevec

esemcejevka

esesovec

esesovka

etovec

etovka

evroskeptičarka

evroskeptik

fašist

fašistka

fatahovec

fatahovka

fatalist

fatalistka

feuerbachovec

feuerbachovka

freudovec

freudovka

gestapovec

gestapovka

golist tudi *degolist*

golistka tudi *degolistka*

hamasovec

hamasovka

hegeljanec

hegeljanka

heideggerjanec tudi *hajdegerjanec*

heideggerjanka tudi *hajdegerjanka*

hitlerjanec

hitlerjevec

hitlerjanka

hitlerjevka

ilirec

ilirka

irovec

irovka

janzenist

janzenistka

jungovec

jungovka

kantovec
kantovka
keynesijanec
keynesijanka
kforjevec
kforjevka
komunist
komunistka
kozak
krekovec
krekovka
kukluksklanovec
kukluksklanovka
laburist
laburistka
LDS-ovec
LDS-ovka
levičar
levičarka
liberalec
liberalka
mahničev
mahničevka
maistrovec
maistrovka
makiavelist
makiavelistka
maoist
maoistka
marksist
marksistka
mladoslovenec
mladoslovenka
natovec
neofašist
neofašistka
neoliberal
neoliberalka
neonacist
neonacistka
nietzschejanec in *ničejanec*
nietzschejanka in *ničejanka*
republikanec

republikanka
rojalist
rojalistka
SD-jevec
SD-jevka
SDS-ovec
SDS-ovka
sionist in *cionist*
sionistka in *cionistka*
SLS-ovec
SLS-ovka
SMC-jevec
SMC-jevka
socialist
socialistka
SS-ovec
SS-ovka
stalinist
stalinistka
staroslovenec
staroslovenka
svobodnjak
svobodnjakinja
talib
taliban
tigrovec
tigrovka
titoist
titoistka
tolstojevec
tolstojevka
tolstojanec
tolstojanka
torijec
torijka
udbovec
udbovka
unionist
unionistka
ustaš
ustašinja
velikonemec
velikonemka

Pripadniki in pripadnice redov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **28** enobesednih iztočnic. Nastal je ob pravopisnem poglavju o rabi male in velike začetnice, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer je bil glavni vir besedilna zbirka *Gigafida 2.0*, in sezname redov, dostopni na spletu.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako poimenovanja za pripadnike (*avguštinec*, *derviš*, *jezuit*) in pripadnice redov (*klarisa*, *magdalenka*, *uršulinka*). Pri nekaterih redovih obstajajo tako moške kot ženske redovne skupnosti, zato so pri teh navedeni besedotvorni pari za žensko in moško obliko poimenovanja (*frančiškan* in *frančiškanka*, *karmeličan* in *karmeličanka*).

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001.

Pri nekaterih iztočnicah je dodana vodilka »primerjaj« (= prim.), ki uporabnika usmerja k povezani iztočnici z enakozvočnim lastnim imenom (*dominikanec* prim. *Dominikanec*, *dominikanka* prim. *Dominikanka*) ali pa k iztočnici, ki razširja obvestilnost iztočnice (*hospitalec* prim. *ivanovec*). Nekatere iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. z iztočnico, ki prinaša informacijo o izhodišču za poimenovanja pripadnika oz. pripadnice reda (*uršulinka* < *Uršula*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

ivanovec -vca [ivánovɛc, rod. ivánoʋca] m

[pripadnik katoliškega viteškega reda]: vitez ivanovec; Red ivanovcev je bil ustanovljen v 11. stoletju; prim. **hospitalec** (< **Ivan**)

{B} ivanovčev

{O} EDNINA: im. ivanovec, rod. ivanovca, daj. ivanovcu, tož. ivanovca, mest. pri ivanovcu, or. z ivanovcem; DVOJINA: im. ivanovca, rod. ivanovcev, daj. ivanovcema, tož. ivanovca, mest. pri ivanovcih, or. z ivanovcema; MNOŽINA: im. ivanovci, rod. ivanovcev, daj. ivanovcem, tož. ivanovce, mest. pri ivanovcih, or. z ivanovci

{I} EDNINA: im. [ivánovɛc], rod. [ivánoʋca], daj. [ivánoʋcu], tož. [ivánoʋca], mest. [pri ivánoʋcu], or. [z_ivánoʋcem]; DVOJINA: im. [ivánoʋca], rod. [ivánoʋceʋ], daj. [ivánoʋcema], tož. [ivánoʋca], mest. [pri ivánoʋcih], or. [z_ivánoʋcema]; MNOŽINA: im. [ivánoʋci], rod. [ivánoʋceʋ], daj. [ivánoʋcem], tož. [ivánoʋce], mest. [pri ivánoʋcih], or. [z_ivánoʋci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice redov

kapucin -a [kapucín, rod. kapucína] m

[redovnik]: Avtor Škofjeloškega pasijona je kapucin pater Romuald Lovrenc Marušič; red bratov kapucinov

{B} kapucinov

{O} EDNINA: im. kapucin, rod. kapucina, daj. kapucinu, tož. kapucina, mest. pri kapucinu, or. s kapucinom; DVOJINA: im. kapucina, rod. kapucinov, daj. kapucinoma, tož. kapucina, mest. pri kapucinih, or. s kapucinoma; MNOŽINA: im. kapucini, rod. kapucinov, daj. kapucinom, tož. kapucine, mest. pri kapucinih, or. s kapucini

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice redov

karmeličan -a [karmeličán in karmeličán, rod. karmeličána] m

[redovnik]: genovski karmeličani; red bosonogih karmeličanov; Papeža je pozdravil provincial karmeličanov (< **Karmel**)

{B} karmeličanov

{O} EDNINA: im. karmeličan, rod. karmeličana, daj. karmeličanu, tož. karmeličana, mest. pri karmeličanu, or. s karmeličanom; DVOJINA: im. karmeličana, rod. karmeličanov, daj. karmeličanoma, tož. karmeličana, mest. pri karmeličanih, or. s karmeličanoma; MNOŽINA: im. karmeličani, rod. karmeličanov, daj. karmeličanom, tož. karmeličane, mest. pri karmeličanih, or. s karmeličani

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice redov

karmeličanka -e [karmeličánka, rod. karmeličánke] ž

[redovnica]: Krstno svečo so izdelale sestre karmeličanke iz Sore; Opravila je redovniško zaobljubo v strogem redu karmeličank (< **Karmel**)

{B} karmeličankin

{O} EDNINA: im. karmeličanka, rod. karmeličanke, daj. karmeličanki, tož. karmeličanko, mest. pri karmeličanki, or. s karmeličanko; DVOJINA: im. karmeličanki, rod. karmeličank, daj. karmeličankama, tož. karmeličanki, mest. pri karmeličankah, or. s karmeličankama; MNOŽINA: im. karmeličanke, rod. karmeličank, daj. karmeličankam, tož. karmeličanke, mest. pri karmeličankah, or. s karmeličankami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice redov

magdalenka -e [magdalénka, rod. magdalénke] ž

[redovnica]: studeniške magdalenke; samostan sester magdalenk (< **Magdalena**)

{B} magdalenkin

{O} EDNINA: im. magdalenka, rod. magdalenke, daj. magdalenki, tož. magdalenko, mest. pri magdalenki, or. z magdalenko; DVOJINA: im. magdalenki, rod. magdalenk, daj. magdalenkama, tož. magdalenki, mest. pri magdalenkah, or. z magdalenkama; MNOŽINA: im. magdalenke, rod. magdalenk, daj. magdalenkam, tož. magdalenke, mest. pri magdalenkah, or. z magdalenkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice redov

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

avguštinec (bosonogi avguštinec)
benediktinec
bernardinec
celestinka
cistercijan
cistercijanec
cistercijanka
derviš

diskalceat
dominikanec
dominikanka
frančiškan
frančiškanka
hospitalec
ivanovec
jezuit

*kapucin
karmeličan
karmeličanka
kartuzijan
klarisa
magdalenka*

*minorit
salezijanec
salezijanka
uršulinka
usmiljenka*

Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **96** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice različnih umetnostnih, kulturnih in subkulturnih skupin:

- (1) pripadniki in pripadnice umetnostnih smeri (*byronist – byronistka, nadrealist – nadrealistka*);
- (2) pripadniki in pripadnice različnih subkultur, gibanj, življenjskih slogov in glasbenih žanrov (*igričar – igričarka, darker – darkerica; hipster – hipsterka*);
- (3) pripadniki in pripadnice drugih skupin (*aleksandrinka, prostozidar, rotarijec – rotarijka, ekologist – ekologistka*).

V posebno skupino uvrščamo imena in poimenovanja pripadnikov in pripadnic tistih glasbenih, športnih skupin, ki niso izpeljana iz stvarnega lastnega imena, ki nastopa v množini, temveč gre za edninske oblike teh imen. Pišemo jih z veliko začetnico: *Sokoli, Viole; Čuk, Avsenik*. Če poimenovanja niso prekrivna z imenom, ampak gre za iskanje podobnosti in primerjave (*zмага risov*), jih pišemo z malo začetnico: *železar, galaktik, krimovka, ris*.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*igričar – igričarka; hipster – hipsterka*).

Novost glede na SP 2001 je izčrpnost obvestilnost glede enakovrednih in nadrejenih dvojnic poimenovanj za pripadnike in pripadnice gibanj, nazorov, subkultur in življenjskih slogov, npr. *pankerica in punkerica, pankerka in punkerka*.

V prejšnjih prirastkih *ePravopisa* so bile besedotvorne dvojnice prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *japijevka* tudi *japijka* ali *darkerica* in *darkerka*, v prirastku za leto 2023 pa smo jih osamosvojili v samostojne slovarske sestavke. Dvojnice so povezane s pojasnilom »sopomenka«, npr. *japijka* sopomenka *japijevka*. Pisne dvojnice so še vedno prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *geek* in *gik*. Preverjena je uresničitev oblik za ženske osebe.

Pri vseh iztočnicah pripadnikov in pripadnic, izpeljanih iz lastnih imen oseb iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja ali iz zemljepisnih imen, je uslovarjeno tudi izhodiščno ime, npr. *Byron, Aleksandrija* ipd. Poimenovanja pripadnikov in pripadnic pišemo z malo začetnico, tudi če so izpeljana iz lastnih imen in kratic.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

byronist -a tudi bajronist -a [bajroníst, rod. bajronísta] m

[predstavnik byronizma]: ruski byronisti; svetobolje byronistov (< **Byron**)

{B} byronistov

{O} EDNINA: im. byronist tudi bajronist, rod. byronista tudi bajronista, daj. byronistu tudi bajronistu, tož. byronista tudi bajronista, mest. pri byronistu tudi pri bajronistu, or. z byronistom tudi z bajronistom;

DVOJINA: im. byronista tudi bajronista, rod. byronistov tudi bajronistov, daj. byronistoma tudi bajronistoma, tož. byronista tudi bajronista, mest. pri byronistih tudi pri bajronistih, or. z byronistoma tudi z bajronistoma; MNOŽINA: im. byronisti tudi bajronisti, rod. byronistov tudi bajronistov, daj. byronistom tudi bajronistom, tož. byroniste tudi bajroniste, mest. pri byronistih tudi pri bajronistih, or. z byronisti tudi z bajronisti

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin

igričar -ja [ígričar, rod. ígričarja] m

[navdušenec nad računalniškimi igrami]: Večina igričarjev izbere en sam žanr iger

{B} igričarjev

{O} EDNINA: im. igričar, rod. igričarja, daj. igričarju, tož. igričarja, mest. pri igričarju, or. z igričarjem;

DVOJINA: im. igričarja, rod. igričarjev, daj. igričarjema, tož. igričarja, mest. pri igričarjih, or. z igričarjema;

MNOŽINA: im. igričarji, rod. igričarjev, daj. igričarjem, tož. igričarje, mest. pri igričarjih, or. z igričarji

{I} EDNINA: im. [ígričar], rod. [ígričarja], daj. [ígričarju], tož. [ígričarja], mest. [pri ígričarju], or.

[z_ígričarjem]; DVOJINA: im. [ígričarja], rod. [ígričarjeu], daj. [ígričarjema], tož. [ígričarja], mest. [pri ígričarjih], or. [z_ígričarjema]; MNOŽINA: im. [ígričarji], rod. [ígričarjeu], daj. [ígričarjem], tož. [ígričarje], mest. [pri ígričarjih], or. [z_ígričarji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin

japijka -e [jápijka, rod. jápijke] ž

[ambiciozna in snobovska mlada ženska]: petindvajset let stara japijka; V osemdesetih so prišle nove ženske, japijke v moških suknjičih; sopomenka *japijevka* (< **japi**)

{B} japijkin

{O} EDNINA: im. japijka, rod. japijke, daj. japijki, tož. japijko, mest. pri japijki, or. z japijko; DVOJINA: im.

japijki, rod. japijk, daj. japijkama, tož. japijki, mest. pri japijkah, or. z japijkama; MNOŽINA: im. japijke, rod. japijk, daj. japijkam, tož. japijke, mest. pri japijkah, or. z japijkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin

pankerica -e in **punkerica** -e [pánkerica, rod. pánkerice] ž

[pripadnica subkulture]: Ko sva šla mimo stare pankerice/punkerice, mi je ta pomahala z letakom; sopomenka *pankerka*; [izvajalka ali poslušalka pankovske glasbe]: hčerka slavne pankerice/punkerice; sopomenka *pankerka* (< **pank**)

{B} pankeričin in punkeričin

{O} EDNINA: im. pankerica in punkerica, rod. pankerice in punkerice, daj. pankerici in punkerici, tož.

pankerico in punkerico, mest. pri pankerici in pri punkerici, or. s pankerico in s punkerico; DVOJINA: im.

pankerici in punkerici, rod. pankeric in punkeric, daj. pankericama in punkericama, tož. pankerici in

punkerici, mest. pri pankericah in pri punkericah, or. s pankericama in s punkericama; MNOŽINA: im.

pankerice in punkerice, rod. pankeric in punkeric, daj. pankericam in punkericam, tož. pankerice in

punkerice, mest. pri pankericah in pri punkericah, or. s pankericami in s punkericami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin

rotarijka -e [rotárijka, rod. rotárijke] ž

[članica humanitarne organizacije Zveza Rotary klubov]: Prireditev rotarijcev in rotarijk je spremljala dobrodela dražba (< **Zveza Rotary klubov**)

{B} rotarijkin

{O} EDNINA: im. rotarijka, rod. rotarijke, daj. rotarijki, tož. rotarijko, mest. pri rotarijki, or. z rotarijko;

DVOJINA: im. rotarijki, rod. rotarijk, daj. rotarijkama, tož. rotarijki, mest. pri rotarijkah, or. z rotarijkama;

MNOŽINA: im. rotarijke, rod. rotarijk, daj. rotarijkam, tož. rotarijke, mest. pri rotarijkah, or. z rotarijkami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aleksandrinka

apezejevec

apezejevka

APZ-jevec

APZ-jevka

Avsenik

byronist tudi *bajronist*

byronistka tudi *bajronistka*

čapec

čapka

čefur

čefurka

Čuk

dajnčičar

darker

darkerica

darkerka

ekologist

ekologistka

ekspresionist

ekspresionistka

emo

galaktik

gamer in *gejmer*

gamerka in *gejmerka*

geek in *gik*

geekinja in *gikinja*

hiphoper

hiphoperka

hiphopovec

hiphopovka

hipi

hipijevka

hipijka

hipster

hipsterka

igričar

igričarka

impresionist

impresionistka

japi

japijevka

japijka

krimovka

kudovec

kudovka

Lačni Franz

lionist

lionistka

merkurjevka

metalec

metalka

metelčičar

metelkovec

metelkovka

milenijec

milenijka

modernist

modernistka

nadrealist

nadrealistka

obritoglavc

obritoglavka

panker in *punker*

pankerica in *punkerica*

pankerka tudi *punkerka*

pankovec tudi *punkovec*

postmodernist

postmodernistka

prostozidar

raper in *reper*

raperka in *reperka*

rejver in *raver*

rejverka in *raverka*

ris

Ris

risinja

rolkar

rolkarka

rotarijanec

rotarijanka

rotarijec

rotarijka
skejter in *skejtár* tudi *skater*
skejterka in *skejtarka* tudi *skaterka*
skin
skinhead in *skinhed*
skinheadinja in *skinhedinja*
Sokol

tvitar
tviteraš
tviterašica
vegan
veganka
Viola
železar

Priredne zloženke

GESLOVNIK:

Širši geslovnik prirednih zloženek je bil sestavljen iz najpogosteje uporabljenih prirednih zloženek v korpusu *Gigafida 2.0*. Geslovnik obsega **271** prirednih zloženek z obrazilom *-ski* ali *-ški*, ki jih delimo glede na podstavno zvezo na:

- (1) izpeljanke iz lastnih imen in poimenovanj različnih skupin (133 iztočnic), npr. *ajdovsko-vipavski*, *grško-rimski*, *poljsko-ruski*, *arabsko-muslimanski*;
- (2) vse druge, npr. *pokojninsko-invalidski*, *knjižno-filmski*, *gradbeno-industrijski*.

NOVOSTI:

Redigiranje prirednih zloženek je usmerjeno v prikaz osnovne motivacije in možnih sopomenk ter značilne ali pravopisno problematične kolokabilnosti.

Uporabnik je seznanjen s podstavno zvezo zloženke, značilnim kolokacijskim razmerjem, sopomensko možnostjo, ki je pri prirednih zloženkah zapisana obrnjeno, npr. *pedagoško-andragoški* sopomenka *andragoško-pedagoški*.

Opisane so izjeme, pri katerih je zaporedje nespremenljivo, saj kaže na pomensko smer, usmeritev od prve do druge sestavine, npr. *slovensko-nemški* ni le slovenski in nemški (*slovensko-nemška gospodarska zbornica*), temveč tudi slovenski in nemški s slovenskim izhodiščem (*slovensko-nemški slovar*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v roditeljskem, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 503, 523.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Slovnični oris za pravopis](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

grško-rimski -a -o [gòrško-rímski] prid.

[nanašajoč se na stare Grke ali Grčijo in na stare Rimljane ali rimsko kulturo]: Priap, grško-rimski bog rodovitnosti; grško-rimska antika; Na mednarodnem turnirju rokoborcev v grško-rimskem slogu je nastopilo 91 tekmovalcev; prim. **grški**, **rimski** (< Grčija, Rim)

{O} **moški**: EDNINA: im. grško-rimski, rod. grško-rimskega, daj. grško-rimskemu, tož. grško-rimski (živostno grško-rimskega), mest. pri grško-rimskem, or. z grško-rimskim; DVOJINA: im. grško-rimska, rod. grško-rimskih, daj. grško-rimskima, tož. grško-rimska, mest. pri grško-rimskih, or. z grško-rimskima; MNOŽINA: im. grško-rimski, rod. grško-rimskih, daj. grško-rimskim, tož. grško-rimske, mest. pri grško-rimskih, or. z grško-rimskimi

ženski: EDNINA: im. grško-rimska, rod. grško-rimske, daj. grško-rimski, tož. grško-rimsko, mest. pri grško-rimski, or. z grško-rimsko; DVOJINA: im. grško-rimski, rod. grško-rimskih, daj. grško-rimskima, tož.

grško-rimski, mest. pri grško-rimskih, or. z grško-rimskima; MNOŽINA: im. grško-rimske, rod. grško-rimskih, daj. grško-rimskim, tož. grško-rimske, mest. pri grško-rimskih, or. z grško-rimskimi
srednji: EDNINA: im. grško-rimsko, rod. grško-rimskega, daj. grško-rimskemu, tož. grško-rimsko, mest. pri grško-rimskem, or. z grško-rimskim; DVOJINA: im. grško-rimski, rod. grško-rimskih, daj. grško-rimskima, tož. grško-rimski, mest. pri grško-rimskih, or. z grško-rimskima; MNOŽINA: im. grško-rimska, rod. grško-rimskih, daj. grško-rimskim, tož. grško-rimska, mest. pri grško-rimskih, or. z grško-rimskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priredne zloženke

knjižno-filmski -a -o [knjižno-filmski in knjižno-filmski] prid.

[knjižni in filmski]: knjižno-filmska uspešnica

{O} **moški:** EDNINA: im. knjižno-filmski, rod. knjižno-filmskega, daj. knjižno-filmskemu, tož. knjižno-filmski (živostno knjižno-filmskega), mest. pri knjižno-filmskem, or. s knjižno-filmskim; DVOJINA: im. knjižno-filmska, rod. knjižno-filmskih, daj. knjižno-filmskima, tož. knjižno-filmska, mest. pri knjižno-filmskih, or. s knjižno-filmskima; MNOŽINA: im. knjižno-filmski, rod. knjižno-filmskih, daj. knjižno-filmskim, tož. knjižno-filmske, mest. pri knjižno-filmskih, or. s knjižno-filmskimi

ženski: EDNINA: im. knjižno-filmska, rod. knjižno-filmske, daj. knjižno-filmski, tož. knjižno-filmsko, mest. pri knjižno-filmski, or. s knjižno-filmsko; DVOJINA: im. knjižno-filmski, rod. knjižno-filmskih, daj. knjižno-filmskima, tož. knjižno-filmski, mest. pri knjižno-filmskih, or. s knjižno-filmskima; MNOŽINA: im. knjižno-filmske, rod. knjižno-filmskih, daj. knjižno-filmskim, tož. knjižno-filmske, mest. pri knjižno-filmskih, or. s knjižno-filmskimi

srednji: EDNINA: im. knjižno-filmsko, rod. knjižno-filmskega, daj. knjižno-filmskemu, tož. knjižno-filmsko, mest. pri knjižno-filmskem, or. s knjižno-filmskim; DVOJINA: im. knjižno-filmski, rod. knjižno-filmskih, daj. knjižno-filmskima, tož. knjižno-filmski, mest. pri knjižno-filmskih, or. s knjižno-filmskima; MNOŽINA: im. knjižno-filmska, rod. knjižno-filmskih, daj. knjižno-filmskim, tož. knjižno-filmska, mest. pri knjižno-filmskih, or. s knjižno-filmskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priredne zloženke

rusko-gruzijski -a -o in **rusko-gruzinski** -a -o [rúsko-grúzijski in rúsko-gruzínski] prid.

[ruski in gruzijski/gruzinski]: odziv ZDA na rusko-gruzijski/rusko-gruzinski konflikt;

rusko-gruzijska/rusko-gruzinska vojna; sopomenka *gruzijsko-ruski*; prim. **gruzijski, ruski** (< **Gruzija, Rusija**)

{O} **moški:** EDNINA: im. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski, rod. rusko-gruzijskega in rusko-gruzinskega, daj. rusko-gruzijskemu in rusko-gruzinskemu, tož. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski (živostno rusko-gruzijskega in rusko-gruzinskega), mest. pri rusko-gruzijskem in pri rusko-gruzinskem, or. z rusko-gruzijskim in z rusko-gruzinskim; DVOJINA: im. rusko-gruzijska in rusko-gruzinska, rod. rusko-gruzijskih in rusko-gruzinskih, daj. rusko-gruzijskima in rusko-gruzinskima, tož. rusko-gruzijska in rusko-gruzinska, mest. pri rusko-gruzijskih in pri rusko-gruzinskih, or. z rusko-gruzijskima in z rusko-gruzinskima; MNOŽINA: im. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski, rod. rusko-gruzijskih in rusko-gruzinskih, daj. rusko-gruzijskim in rusko-gruzinskim, tož. rusko-gruzijske in rusko-gruzinske, mest. pri rusko-gruzijskih in pri rusko-gruzinskih, or. z rusko-gruzijskimi in z rusko-gruzinskimi

ženski: EDNINA: im. rusko-gruzijska in rusko-gruzinska, rod. rusko-gruzijske in rusko-gruzinske, daj. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski, tož. rusko-gruzijsko in rusko-gruzinsko, mest. pri rusko-gruzijski in pri rusko-gruzinski, or. z rusko-gruzijsko in z rusko-gruzinsko; DVOJINA: im. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski, rod. rusko-gruzijskih in rusko-gruzinskih, daj. rusko-gruzijskima in rusko-gruzinskima, tož. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski, mest. pri rusko-gruzijskih in pri rusko-gruzinskih, or. z rusko-gruzijskima in z rusko-gruzinskima; MNOŽINA: im. rusko-gruzijske in rusko-gruzinske, rod. rusko-gruzijskih in rusko-gruzinskih, daj. rusko-gruzijskim in rusko-gruzinskim, tož. rusko-gruzijske in rusko-gruzinske, mest. pri rusko-gruzijskih in pri rusko-gruzinskih, or. z rusko-gruzijskimi in z rusko-gruzinskimi

srednji: EDNINA: im. rusko-gruzijsko in rusko-gruzinsko, rod. rusko-gruzijskega in rusko-gruzinskega, daj. rusko-gruzijskemu in rusko-gruzinskemu, tož. rusko-gruzijsko in rusko-gruzinsko, mest. pri rusko-gruzijskem in pri rusko-gruzinskem, or. z rusko-gruzijskim in z rusko-gruzinskim; DVOJINA: im. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski, rod. rusko-gruzijskih in rusko-gruzinskih, daj. rusko-gruzijskima in rusko-gruzinskima, tož. rusko-gruzijski in rusko-gruzinski, mest. pri rusko-gruzijskih in pri rusko-gruzinskih

rusko-gruzinskih, or. z rusko-gruzijskima in z rusko-gruzinskima; MNOŽINA: im. rusko-gruzijska in rusko-gruzinska, rod. rusko-gruzijskih in rusko-gruzinskih, daj. rusko-gruzijskim in rusko-gruzinskim, tož. rusko-gruzijska in rusko-gruzinska, mest. pri rusko-gruzijskih in pri rusko-gruzinskih, or. z rusko-gruzijskimi in z rusko-gruzinskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priredne zloženke

slovensko-angleški -a -o [slovénsko-angléški] prid.

|slovenski in angleški|: V začetku 21. stoletja prevladuje v Sloveniji slovensko-angleška dvojezičnost; sopomenka *angleško-slovenski*; |slovenski in angleški s slovenskim izhodiščem|: slovensko-angleški slovar; Rezultat projekta je slovensko-angleški priročnik za dijake; prim. **angleški**,

slovenski (< **Anglija, Slovenija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. slovensko-angleški, rod. slovensko-angleškega, daj. slovensko-angleškemu, tož. slovensko-angleški (živostno slovensko-angleškega), mest. pri slovensko-angleškem, or. s slovensko-angleškim; DVOJINA: im. slovensko-angleška, rod. slovensko-angleških, daj. slovensko-angleškima, tož. slovensko-angleška, mest. pri slovensko-angleških, or. s slovensko-angleškima; MNOŽINA: im. slovensko-angleški, rod. slovensko-angleških, daj. slovensko-angleškim, tož. slovensko-angleške, mest. pri slovensko-angleških, or. s slovensko-angleškimi

ženski: EDNINA: im. slovensko-angleška, rod. slovensko-angleške, daj. slovensko-angleški, tož. slovensko-angleško, mest. pri slovensko-angleški, or. s slovensko-angleško; DVOJINA: im. slovensko-angleški, rod. slovensko-angleških, daj. slovensko-angleškima, tož. slovensko-angleški, mest. pri slovensko-angleških, or. s slovensko-angleškima; MNOŽINA: im. slovensko-angleške, rod. slovensko-angleških, daj. slovensko-angleškim, tož. slovensko-angleške, mest. pri slovensko-angleških, or. s slovensko-angleškimi

srednji: EDNINA: im. slovensko-angleško, rod. slovensko-angleškega, daj. slovensko-angleškemu, tož. slovensko-angleško, mest. pri slovensko-angleškem, or. s slovensko-angleškim; DVOJINA: im. slovensko-angleški, rod. slovensko-angleških, daj. slovensko-angleškima, tož. slovensko-angleški, mest. pri slovensko-angleških, or. s slovensko-angleškima; MNOŽINA: im. slovensko-angleška, rod. slovensko-angleških, daj. slovensko-angleškim, tož. slovensko-angleška, mest. pri slovensko-angleških, or. s slovensko-angleškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priredne zloženke

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afriško-ameriški
afriško-azijski
afriško-evropski
agrarno-industrijski
ajdovsko-vipavski
akcijsko-pustolovski
albansko-srbski
alpsko-dinarski
alpsko-jadranski
ameriško-afriški
ameriško-britanski
ameriško-evropski
ameriško-italijanski
ameriško-mehiški
ameriško-ruski
angleško-ameriški
angleško-irski
angleško-nemški

angleško-slovenski
antigovsko-barbudski
arabsko-izraelski
arabsko-muslimanski
argentinsko-slovenski
arhivsko-dokumentacijski
arterijsko-venski
asfaltno-betonski
asirsko-babilonski
avstrijsko-madžarski
avstrijsko-slovenski
azijsko-afriški
azijsko-pacifiški
azijsko-tihomorski
babilonsko-asirski
bančno-zavarovalniški
belokranjsko-dolenjski
bizeljsko-sremski

bosansko-hercegovski tudi bosensko-hercegovski
bošnjaško-hrvaški
brežiško-krški
britansko-ameriški
britansko-francoski
britansko-nizozemski
cerkljansko-idrijski
cesarsko-kraljevski
cestno-železniški
cincarsko-srbski
ciprsko-grški
ciprsko-turški
cirilsko-metodijski
civilno-vojaški
časopisno-založniški
časovno-prostorski
čečensko-inguški
češko-slovaški
človekoljubno-mirovniški
človeško-živalski
desno-sredinski
devinsko-nabrežinski
dijaško-študentski
dolenjsko-belokranjski
dolžniško-upniški
dramsko-epski
dramsko-gledališki
drsalno-kotalkarski
družbeno-ekonomski
družbeno-gospodarski
durovsko-molovski
epsko-dramski
epsko-lirski
eritrejsko-etopijski in eritrejsko-etopijski
etiopijsko-eritrejski in etiopsko-ertitrejski
etnično-plemenski
evangeličansko-luteranski
evropsko-afriški
evropsko-ameriški
evropsko-atlantski
farmaceutsko-medicinski
filmsko-gledališki
filološko-zgodovinski
finančno-ekonomski
finančno-gospodarski
finančno-računovodski
fizikalno-kemijski
francosko-britanski
francosko-nemški
francosko-nizozemski
galsko-rimski
ginekološko-porodniški
glasbeno-filmski
glasbeno-gledališki
glasbeno-scenski

glasbeno-umetniški
gozdarsko-kmetijski
gradbeno-obrtniški
grško-ciprski
grškokatoliški – grško-katoliški
grško-rimski
hrpeljsko-kozinski
hrvaško-bošnjaški
hrvaško-slovenski
hrvaško-srbski
idejno-estetski
idrijsko-cerkljanski
indijsko-pakistanski
informacijsko-komunikacijski
invalidsko-pokojninski
iraško-iranski
irsko-angleški
istrsko-kraški
italijansko-ameriški
italijansko-slovenski
italijansko-švicarski
izobraževalno-sejemski
izraelsko-arabski
izraelsko-palestinski
jadransko-jonski
jelovo-bukov
jesensko-zimski
judovsko-krščanski
jugoslovansko-albanski
julijsko-avgustovski
kadrovsko-akreditacijski
kamniško-savinjski
kanadsko-ameriški
keltsko-rimski
kemično-biološki
kirurško-ginekološki
kitajsko-ameriški
kitajsko-japonski
kitajsko-ruski
kitajsko-tibetanski
kmetijsko-gozdarski
kmetijsko-industrijski
kmetijsko-okoljski
kmetijsko-živilski
knjižno-filmski
kočevsko-ribniški
komunalno-stanovanjski
kosovsko-srbski
krščanskodemokratski – krščansko-demokratski
krščansko-ljudski
kulturno-civilizacijski
kulturno-gospodarski
kulturno-informacijski
kulturno-umetniški
kulturno-zgodovinski

latinsko-slovenski
levo-sredinski
lezbično-gejevski
lirsko-epski
literarno-umetniški
ljutomersko-ormoški
logistično-distribucijski
lovsko-nabiralniški in lovsko-nabiralski
madžarsko-avstrijski
madžarsko-slovenski
marksizem-leninizem
medicinsko-farmacevtski
mehansko-biološki
mehiško-ameriški
mineralno-vitaminski
moško-ženski
naftno-plinski
naravoslovno-tehniški
nastanitveno-gostinski
nemško-ameriški
nemško-angleški
nemško-avstrijski
nemško-francoski
nemško-poljski
nemško-slovenski
nizozemsko-britanski
nizozemsko-francoski
notranjsko-kraški
novogoriško-goriški
obalno-kraški
obrtniško-podjetniški
obrtno-gospodarski
obrtno-industrijski
obrtno-podjetniški
okoljsko-energetski
operativno-komunikacijski
pacifiško-azijski
palestinsko-izraelski
pedagoško-andragoški
plemensko-klanski
plesno-gledališki
plesno-navijaški
podnebno-energetski
poklicno-tehniški
pokojninsko-invalidski
politično-diplomatski
politično-ekonomski
politično-geografski
politično-gospodarski
politično-ideološki
politično-vojaški
poljsko-nemški
poljsko-ruski
porodniško-ginekološki
poslovno-ekonomski
poslovno-gospodarski

poslovno-informacijski
poslovno-programski
poslovno-stanovanjski
poslovno-trgovski
pravno-premoženjski
prijavno-informacijski
primorsko-notranjski
ptujsko-ormoški
razvojno-gospodarski
razvojno-tehnološki
regionalno-prostorski
ribolovno-ekološki
rimsko-keltski
rimsko-nemški
rodovno-plemenski
rusko-ameriški
rusko-beloruski
rusko-gruzijski in rusko-gruzinski
rusko-poljski
rusko-slovenski
rusko-ukrajinski
savinjsko-šaleški
scensko-režijski
slovensko-ameriški
slovensko-angleški
slovensko-argentinski
slovensko-avstrijski
slovensko-hrvaški
slovensko-italijanski
slovensko-italijansko-avstrijski
slovensko-madžarski
slovensko-nemški
slovensko-ruski
socialno-ekonomski
socialno-gospodarski
sovjetsko-afganistanski
splitsko-dalmatinski
srbsko-albanski
srbsko-črnogorski
srbsko-hrvaški
srbsko-romunski
stabilizacijsko-asociacijski
strokovno-programski
svetokrištofsko-neviški tudi svetokrištofovsko-
neviški
svetotomaško-prinški
svetovincencijsko-grenadinski
šempetrsko-vrtojbenski
športno-rekreacijski
študentsko-dijaški
švicarsko-italijanski
tehnično-tehnološki
tihomorsko-azijski
trinidadsko-tobagovski
tržaško-koprski
turistično-etnološki

turistično-gostinski
turistično-promocijski
turistično-rekreacijski
turško-ciprski
ukrajinsko-ruski
upniško-dolžniški
upravno-kazenski

veterinarsko-higienski
vladno-gospodarski
vojaškoindustrijski – vojaško-industrijski
vojaško-policijski
zabaviščno-igralniški
znanstveno-tehnološki
živalsko-človeški

Priredne zloženke (vezalne zloženke)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 45 vezalnih zloženek. Vključuje vse primere tega tipa iz SP 2001, ta nabor pa dopolnjuje novejšo gradivo (*evroatlantski, evrosredozemski, socioekonomski, laktoovovegetarijski*).

V geslovnik smo vključili tudi najpogostejše napačne zapise (12 iztočnic) in s pojasnilom »ustreznejše« preusmerili uporabnika k dogovorjenemu zapisu.

NOVOSTI:

V delovni fazi prenove pravopisnih pravil z izrazom »vezalne zloženke« poimenujemo priredne zloženke z okrnjeno prvo sestavino (*arteriovenski*). Aktualno pravopisno pravilo (SP 2001: § 503, 523) je pomanjkljivo, saj uporabnika ne seznanja z dejstvom, da je vezaj le eden od pokazateljev prirednosti, v primerih teh zloženek pa je pisanje z vezajem upravičeno le pri tistih, kjer je prva sestavina neokrnjena (*arterijsko-venski*).

Primeri zapisov v *ePravopisu*, ki smo jih glede na SP 2001 spremenili: *ugro-finski* → *ugrofinski*, *lakto-vegetarijski* → *laktovegetarijski*, *kupo-prodaja* → *kupoprodaja*, *kupo-prodajni* → *kupoprodajni*; *arterio-venski* → *arteriovenski*, *balto-slovanski* → *baltoslovanski*.

Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU se bo še opredelila do izjem tipa:

- (1) *Avstro-Ogrska* – *avstro-ogrski*, kjer je v rabi zapis na strani vezaja, čeprav je tako za samostalnik kot pridevnik izpričana tudi raba brez vezaja.
- (2) *Anglo-Američan(i)*, ki predstavlja dvojno izjemo, saj vezaj ohranjamo tradicionalno zaradi priredne podlage, kljub okrajšani prvi sestavini; po drugi strani pa zapis brez vezaja ustreza podrednemu pomenu, npr. *Angloameričan* 'Američan angleškega rodu' in *angloameriški* 'ki se nanaša na Američane angleškega rodu' oz. 'ameriški z angleškimi prvinami'.
- (3) Posebno skupino tvorijo zloženke, kjer je zapis vezalne in podredne zloženke prekriven, saj ima zloženka s priredno podlago prvo sestavino okrnjeno, za zloženko s podredno sestavino pa je zapis brez vezaja sistemsko pričakovan (*afroazijski, angloameriški*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 503, 523.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Slovnčni oris za pravopis](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

angloameriški -a -o [ángloamêriški] prid.

[angleški in ameriški]: angloameriško izkrcanje v Normandiji; sopomenka *angleško-ameriški*; [ameriški z angleškimi prvinami]: angloameriška glasba; angloameriška literatura; Angloameriška kultura se razlikuje od francoske; prim. **ameriški, angleški** (< **Amerika**¹, **Anglija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. angloameriški, rod. angloameriškega, daj. angloameriškemu, tož. angloameriški (živostno angloameriškega), mest. pri angloameriškem, or. z angloameriškim; DVOJINA: im.

angloameriška, rod. angloameriških, daj. angloameriškima, tož. angloameriška, mest. pri angloameriških, or. z angloameriškima; MNOŽINA: im. angloameriški, rod. angloameriških, daj. angloameriškim, tož. angloameriške, mest. pri angloameriških, or. z angloameriškimi

ženski: EDNINA: im. angloameriška, rod. angloameriške, daj. angloameriški, tož. angloameriško, mest. pri angloameriški, or. z angloameriško; DVOJINA: im. angloameriški, rod. angloameriških, daj.

angloameriškima, tož. angloameriški, mest. pri angloameriških, or. z angloameriškima; MNOŽINA: im. angloameriške, rod. angloameriških, daj. angloameriškim, tož. angloameriške, mest. pri angloameriških, or. z angloameriškimi

srednji: EDNINA: im. angloameriško, rod. angloameriškega, daj. angloameriškemu, tož. angloameriško, mest. pri angloameriškem, or. z angloameriškim; DVOJINA: im. angloameriški, rod. angloameriških, daj.

angloameriškima, tož. angloameriški, mest. pri angloameriških, or. z angloameriškima; MNOŽINA: im. angloameriška, rod. angloameriških, daj. angloameriškim, tož. angloameriška, mest. pri angloameriških, or. z angloameriškimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Podredne zloženke; Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov); Priredne zloženke (vezalne zloženke)

cirilmetodijski -a -o [cirilmetódijski] prid.

[nanašajoč se na Cirila in Metoda]: **cirilmetodijski duhovniki**; Razvijal je **cirilmetodijsko idejo o krščanski vesoljnosti**; sopomenka *cirilsko-metodijski*

{O} **moški**: EDNINA: im. cirilmetodijski, rod. cirilmetodijskega, daj. cirilmetodijskemu, tož. cirilmetodijski (živostno cirilmetodijskega), mest. pri cirilmetodijskem, or. s cirilmetodijskim; DVOJINA: im. cirilmetodijska, rod. cirilmetodijskih, daj. cirilmetodijskima, tož. cirilmetodijska, mest. pri cirilmetodijskih, or. s cirilmetodijskima; MNOŽINA: im. cirilmetodijski, rod. cirilmetodijskih, daj. cirilmetodijskim, tož. cirilmetodijske, mest. pri cirilmetodijskih, or. s cirilmetodijskimi

ženski: EDNINA: im. cirilmetodijska, rod. cirilmetodijske, daj. cirilmetodijski, tož. cirilmetodijsko, mest. pri cirilmetodijski, or. s cirilmetodijsko; DVOJINA: im. cirilmetodijski, rod. cirilmetodijskih, daj.

cirilmetodijskima, tož. cirilmetodijski, mest. pri cirilmetodijskih, or. s cirilmetodijskima; MNOŽINA: im. cirilmetodijske, rod. cirilmetodijskih, daj. cirilmetodijskim, tož. cirilmetodijske, mest. pri cirilmetodijskih, or. s cirilmetodijskimi

srednji: EDNINA: im. cirilmetodijsko, rod. cirilmetodijskega, daj. cirilmetodijskemu, tož. cirilmetodijsko, mest. pri cirilmetodijskem, or. s cirilmetodijskim; DVOJINA: im. cirilmetodijski, rod. cirilmetodijskih, daj.

cirilmetodijskima, tož. cirilmetodijski, mest. pri cirilmetodijskih, or. s cirilmetodijskima; MNOŽINA: im. cirilmetodijska, rod. cirilmetodijskih, daj. cirilmetodijskim, tož. cirilmetodijska, mest. pri cirilmetodijskih, or. s cirilmetodijskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priredne zloženke (vezalne zloženke)

evroarktični -a -o [évroárktični] prid.

[evropski in arktični]: **evroarktična regija**; prim. **evropsko-arktični**

{O} **moški**: EDNINA: im. evroarktični, rod. evroarktičnega, daj. evroarktičnemu, tož. evroarktični (živostno evroarktičnega), mest. pri evroarktičnem, or. z evroarktičnim; DVOJINA: im. evroarktična, rod.

evroarktičnih, daj. evroarktičnima, tož. evroarktična, mest. pri evroarktičnih, or. z evroarktičnima; MNOŽINA: im. evroarktični, rod. evroarktičnih, daj. evroarktičnim, tož. evroarktične, mest. pri evroarktičnih, or. z evroarktičnimi

ženski: EDNINA: im. evroarktična, rod. evroarktične, daj. evroarktični, tož. evroarktično, mest. pri evroarktični, or. z evroarktično; DVOJINA: im. evroarktični, rod. evroarktičnih, daj. evroarktičnima, tož.

evroarktični, mest. pri evroarktičnih, or. z evroarktičnima; MNOŽINA: im. evroarktične, rod. evroarktičnih, daj. evroarktičnim, tož. evroarktične, mest. pri evroarktičnih, or. z evroarktičnimi

srednji: EDNINA: im. evroarktično, rod. evroarktičnega, daj. evroarktičnemu, tož. evroarktično, mest. pri evroarktičnem, or. z evroarktičnim; DVOJINA: im. evroarktični, rod. evroarktičnih, daj. evroarktičnima,

tož. evroarktični, mest. pri evroarktičnih, or. z evroarktičnima; MNOŽINA: im. evroarktična, rod. evroarktičnih, daj. evroarktičnim, tož. evroarktična, mest. pri evroarktičnih, or. z evroarktičnimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priredne zloženke (vezalne zloženke); Pravopisne zanimivosti

evrosredozemski -a -o [évrošredozémski] prid.

[evropski in sredozemski]: ustanovitev evrosredozemske univerze; prim. **sredozemski, evropski** (< **Evropa**², **Sredozemlje**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. evrosredozemski, rod. evrosredozemskega, daj. evrosredozemskemu, tož. evrosredozemski (živostno evrosredozemskega), mest. pri evrosredozemskem, or. z evrosredozemskim; DVOJINA: im. evrosredozemska, rod. evrosredozemskih, daj. evrosredozemskima, tož. evrosredozemska, mest. pri evrosredozemskih, or. z evrosredozemskima; MNOŽINA: im. evrosredozemski, rod. evrosredozemskih, daj. evrosredozemskim, tož. evrosredozemske, mest. pri evrosredozemskih, or. z evrosredozemskimi

ženski: EDNINA: im. evrosredozemska, rod. evrosredozemske, daj. evrosredozemski, tož. evrosredozemsko, mest. pri evrosredozemski, or. z evrosredozemsko; DVOJINA: im. evrosredozemski, rod. evrosredozemskih, daj. evrosredozemskima, tož. evrosredozemski, mest. pri evrosredozemskih, or. z evrosredozemskima; MNOŽINA: im. evrosredozemske, rod. evrosredozemskih, daj. evrosredozemskim, tož. evrosredozemske, mest. pri evrosredozemskih, or. z evrosredozemskimi

srednji: EDNINA: im. evrosredozemsko, rod. evrosredozemskega, daj. evrosredozemskemu, tož. evrosredozemsko, mest. pri evrosredozemskem, or. z evrosredozemskim; DVOJINA: im. evrosredozemski, rod. evrosredozemskih, daj. evrosredozemskima, tož. evrosredozemski, mest. pri evrosredozemskih, or. z evrosredozemskima; MNOŽINA: im. evrosredozemska, rod. evrosredozemskih, daj. evrosredozemskim, tož. evrosredozemska, mest. pri evrosredozemskih, or. z evrosredozemskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Priredne zloženske (vezalne zloženske)

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afroazijski – afro-azijski
angloameriški – anglo-ameriški
arteriovenski
avdiovideo
avdiovizualen
avstroazijski
avstronezijski
biokemičen
cerebrospinalen
cirilmetodijski
durmolovski – dur-molovski
ekofeminizem
ekopraznik
evroafriški – evro-afriški
evroameriški
evroarktični
evroatlantski – evro-atlantski

evrosredozemski – evro-sredozemski
italoameriški – italo-ameriški
kupoprodaja
kupoprodajni – kupo-prodajni
laktoovovegetarijanec
laktoovovegetarijanski
laktovegetarijanski
nacifašistični
ovovegetarijanec
ovovegetarijanski
psihofizični
psihosocialni
radiotelevizijski – radio-televizijski
socioekonomski – socio-ekonomski
srbohrvaški – srbo-hrvaški
ugrofinski – ugro-finski

Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **149** psevdonimov, med katerimi so vzdevki, skrivna imena, umetniška imena. Izbrana so bila imena iz slovenske preteklosti, pa tudi imena iz družbenega in umetniškega življenja ustvarjalcev sodobne popularne glasbe in filma, športnikov ter modnih ustvarjalcev. Seznam je bil oblikovan s pomočjo enciklopedij in leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida*. Gre za več skupin:

- (1) umetniška imena (*Edith Piaf, Tony Curtis*);
- (2) ilegalna imena (*Mata Hari, Stalin*);
- (3) vzdevki (*Noordung, Pol Pot*);
- (4) večbesedni vzdevki in psevdonimi (*doktor Fig, mati Terezija*);
- (5) nadomestna imena vladarjev (*Sončni kralj, Krvava Marija*);
- (6) nadomestna poimenovanja ali parafraze (*železna lady, goriški slavček*).

V letu 2022 smo v slovar uvrstili nekaj psevdonimov iz italijansko govorečega okolja, npr. *Caravaggio, Palazzeschi, Uccello*. V prirastku za leto 2023 so bili dodani nekateri psevdonimi iz italijanskega in slovanskega okolja, npr. *Guercino, Hronský*, ter zgledi iz poglavij »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

Psevdonimi, zlasti vzdevki in umetniška imena, so obravnavani različno glede na pravo ime osebe: medtem ko umetniška imena nosilci uporabljajo navadno samostojno, so vzdevki lahko rabljeni bodisi samostojno (*pesnik Kajuha*) bodisi ob pravem imenu, od katerega jih neobvezno loči posebno ločilo (*pesmi Karla Destovnika Kajuha* ali *pesmi Karla Destovnika – Kajuha*). V primerjavi z SP 2001, v katerem je ločilo nestični vezaj, je ob prenovi pravil predlagano ločilo pomišljaj, ki ga uvaja pojasnilo »tudi ob imenu, navadno za pomišljajem«. Rešitev je bila predstavljena Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU, ki je dokončno odločitev o ločilih med imenom in vzdevkom prepustila obdobju, ko bo prenovljeno poglavje o ločilih.

V slovarju so kot iztočnice obravnavana enobesedna imena (*Benč, Didi, Rasputin*), večbesedna pa so uslovarjena kot posebne zveze (npr. *Terezija: mati Terezija* |vzdevok Anjež Bojxhiu| *Film prikazuje življenjsko zgodbo dobrotnice in Nobelove nagrajenke za mir matere Terezije*), še posebej zato, ker je za uporabnika zanimivo tudi morebiti različno slovnico vedenje imena, ki ni del psevdonima, vzdevka, umetniškega imena ipd. (*Terezija* |žensko ime|).

Uporabniku prijaznejše glede na SP 2001 je uvajanje posebnosti s slovarskimi pojasnili, npr. »navadno ob ženskem imenu ali samostalniku v vlogi poklicnega, vljudnostnega, akademskega naziva«, kadar je uveden priimek ženskega spola (*Bowie* ž |priimek| navadno ob ženskem imenu ali samostalniku v vlogi poklicnega, vljudnostnega, akademskega naziva *fotografija Sare Bowie*).

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorjenju svojilnega pridevnika (*Roza: Rozov*). Nekatero od teh oblik so zapisane v skladu s sistemskimi možnostmi in izhajajo iz *Slovenskega pravopisa* 2001; ko bodo pravopisna pravila v slovničnem poglavju prenovljena, bo preučena tudi možnost nepreglašenih tvorjenk v manj formalnih knjižnojezikovnih okoliščinah.

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatičnih možnosti. V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč

tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 42.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

doktor -ja [dóktor, rod. dóktorja] m

|poklicni naziv; zdravnik|: Za pregled pri doktorju se naročite po telefonu; pred imenom Pregledal ga je internist doktor Novak; kot nagovor Gospod doktor, svetujte mi, kaj naj delam, da bom dočakal sto let; |akademski naziv|: promocija novih doktorjev in doktoric znanosti; V Evropi je akademski naziv doktor znanosti pogosto častne narave; Postal je častni doktor univerz v Oxfordu in Cambridgeu; pred imenom govor dekana doktorja Janeza Novaka; v zvezi **dvojni doktor** Prisotne je pozdravil dvojni doktor Janez Novak; nekdanj |poklicni naziv; odvetnik|: pred imenom poezije doktorja Franceta Prešerna **doktor Fig** |vzdevek Franceta Prešerna, slovenskega pesnika|: Otroci so ga klicali doktor Fig; prim. **ddr.**, **dr.**

{B} doktorjev

{O} EDNINA: im. doktor, rod. doktorja, daj. doktorju, tož. doktorja, mest. pri doktorju, or. z doktorjem; DVOJINA: im. doktorja, rod. doktorjev, daj. doktorjema, tož. doktorja, mest. pri doktorjih, or. z doktorjema; MNOŽINA: im. doktorji, rod. doktorjev, daj. doktorjem, tož. doktorje, mest. pri doktorjih, or. z doktorji

{I} EDNINA: im. [dóktor], rod. [dóktorja], daj. [dóktorju], tož. [dóktorja], mest. [pri dóktorju], or.

[z_dóktorjem]; DVOJINA: im. [dóktorja], rod. [dóktorjeu], daj. [dóktorjema], tož. [dóktorja], mest. [pri dóktorjih], or. [z_dóktorjema]; MNOŽINA: im. [dóktorji], rod. [dóktorjeu], daj. [dóktorjem], tož. [dóktorje], mest. [pri dóktorjih], or. [z_dóktorji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Nazivi in naslovi ob imenu; Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)

Noordung -a [nórdunk, rod. nórdunga] m; ime bitja, osebno ime

|vzdevek Hermana Potočnika, slovenskega raketnega inženirja|: Z Noordungom je povezan že od otroštva, ko je prebral knjigo »Problem vožnje po vesolju«; tudi ob imenu, navadno za pomišljajem dokumentarni film o pionirju vesoljske tehnologije Hermanu Potočniku – Noordungu

{B} Noordungov

{O} EDNINA: im. Noordung, rod. Noordunga, daj. Noordungu, tož. Noordunga, mest. pri Noordungu, or. z Noordungom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)

Piaf² -- [pjáf, rod. pjáf] ž; ime bitja, osebno ime

|priimek|

Edith Piaf |umetniško ime Edith Giovanne Gassion, francoske šansonjerke|: Primerjajo jo z Edith Piaf

{O} EDNINA: im. Piaf, rod. Piaf, daj. Piaf, tož. Piaf, mest. pri Piaf, or. s Piaf; DVOJINA: im. Piaf, rod. Piaf, daj. Piaf, tož. Piaf, mest. pri Piaf, or. s Piaf; MNOŽINA: im. Piaf, rod. Piaf, daj. Piaf, tož. Piaf, mest. pri Piaf, or. s Piaf

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena); Lastna imena (priimki)

slavček -čka [sláučək, rod. sláučka] m

manjšalno |slavec|: Ime domačije pri Slavčevih se je verjetno uveljavilo zaradi petja slavčkov v okolici

goriški slavček |vzdevek Simona Gregorčiča, slovenskega pesnika|: **S pesmijo so se poklonili goriškemu slavčku**

{B} slavčkov

{O} EDNINA: im. slavček, rod. slavčka, daj. slavčku, tož. slavčka, mest. pri slavčku, or. s slavčkom;

DVOJINA: im. slavčka, rod. slavčkov, daj. slavčkoma, tož. slavčka, mest. pri slavčkih, or. s slavčkoma;

MNOŽINA: im. slavčki, rod. slavčkov, daj. slavčkom, tož. slavčke, mest. pri slavčkih, or. s slavčki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)

Stalin -a [stálin, rod. stálina] m; ime bitja, osebno ime

|ilegalno ime Josifa Visarijonoviča Džugašvilija, sovjetskega politika gruzinskega rodu|: srečanje Churchilla, Roosevelta in Stalina; ob imenu, navadno brez pomišljaja Lenin je v oporoko zapisal željo po odstititvi Josipa Visarijonoviča Stalina; prim. **stalinist**

{B} Stalinov

{O} EDNINA: im. Stalin, rod. Stalina, daj. Stalinu, tož. Stalina, mest. pri Stalinu, or. s Stalinom; DVOJINA:

im. Stalina, rod. Stalinov, daj. Stalinoma, tož. Stalina, mest. pri Stalinih, or. s Stalinoma; MNOŽINA: im.

Stalini, rod. Stalinov, daj. Stalinom, tož. Staline, mest. pri Stalinih, or. s Stalini

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ahac

Aleksandrov

Astaire (Fred Astaire)

Austen (Jane Austen)

avonski (avonski labod/bard)

Baltazarini

Barbarossa

Belač

Benč

Bor (Matej Bor)

Bowie (David Bowie)

Boy George

Caravaggio (Amerighi da Caravaggio)

Carniolus

Chanel (Coco Chanel)

Che

Cher

Cimabue

Cocker (Joe Cocker)

Collodi (Carlo Collodi)

Crawford (Joan Crawford)

Curtis (Tony Curtis)

Črna kraljica

d'Azeglio

Day (Doris Day)

Deneuve (Catherine Deneuve)

Didi

Dietrich (Marlene Dietrich)

doktor (doktor Fig)

Donatello

Douglas (Kirk Douglas)

Drabosnjak

Dudek

Dylan (Bob Dylan)

Džingiskan

Đuro

Edge

El Greco

Erik Rdeči

Garbo (Greta Garbo)

Gardner (Ava Gardner)

Garland (Judy Garland)

Gojc

Goldberg (Whoopi Goldberg)

Goldwyn (Samuel Goldwyn)

Gorki (Maksim Gorki)

Granger (Stewart Granger)

Guercino

Guillaume Apollinaire

Hayworth (Rita Hayworth)

Hepburn (Audrey Hepburn)

Holiday (Billie Holiday)

Homeini

Hronský

Ita Rina

Jaki

Ježek

Jones (Tom Jones)

Kajuh

Kaligula

Karakala

klavec (lyonski klavec, balkanski klavec)

Koseski

Krvava Marija

lady (železna lady)
Lauren (Ralph Lauren)
Lawrence Arabski
Lee (Bruce Lee)
Lenin
lokomotiva (češka lokomotiva)
Madame de La Fayette
Madonna
Mahatma
Marija Vera
Mata Hari
Mika
Molière
Monroe (Marilyn Monroe)
Montand (Yves Montand)
Mutt
Nablocka (Marija Nablocka)
Neper
Njegoš
Noordung
Nostradamus
Orwell (George Orwell)
Osho
Palazzeschi
Paracelsus
Pelé
Petelin
Petőfi (Sandor Petőfi)
Petruška
Piaf (Edith Piaf)
Plamen
Podgorski
Podlimbarski
Pohlin (Marko Pohlin)
Pol Pot
Poliziano
Prežih
Prežihov Voranc
Rac
Racin (Kočo Racin)
Raël
Rasputin
Rašo

Rdečebradec
Rifle
Ronaldo
Roza
Ruzzante in Ruzante
Saint Laurent (Yves Saint Laurent)
Sardenko (Silvin Sardenko)
Savin (Risto Savin)
Selassie (Haile Selassie)
Silone (Ignazio Silone)
Sisi
slavček (goriški slavček)
Sončni kralj
Sperans
Stalin
Starr (Ringo Starr)
Stendhal
Šrauf
Terezija (mati Terezija)
Tintoretto
Tito
Tof
Totó
Trocki
Turnograjska
Twain (Mark Twain)
Twiggy
Uccello (Paolo Uccello)
Vlad III. Drakula tudi Vlad Tretji Drakula
Vojanov
Voltaire
Voranc
Vraz (Stanko Vraz)
Warhol (Andy Warhol)
Wayne (John Wayne)
Wonder (Stevie Wonder)
Wood (Natalie Wood)
Zagoričnik (Ifigenija Zagoričnik)
Zamejski
Zico
Zidar (Pavle Zidar)
Zucchero

Religijska in mitološka imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **374** imen. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) enobesedna imena bogov, boginj, skupin bogov in boginj, angelov, božanskih, demonskih, bajnih in podobnih mitologiziranih bitij, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Bog, Dika, Erinije, Lucifer, Avgij, Gigant*);
- (2) večdelna religijska imena, pri katerih pišemo z veliko začetnico obe sestavini imena (*Bog Oče, Bog Sin*);
- (3) večbesedna religijska imena, pri katerih pišemo z veliko začetnico samo prvo sestavino imena (npr. *Sveti duh, Sveta trojica*); drugo sestavino dvobesednih imen pišemo z veliko začetnico navadno le v teoloških in bogoslužnih besedilih (*Sveti Duh, Sveta Trojica*);
- (4) nadomestna (simbolna) lastna imena, ki so eno- ali večbesedna sopomenska nadomestila religijskih imen in se pišejo z veliko začetnico (*Mati Božja in Devica (za Marijo), Skušnjavec (za Luciferja), Razsvetljeni (za Budo), Gromovnik (za Zevsa, Peruna ali Jupitra)*);
- (5) stalni pridevki ob religijskih imenih, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Marija Tolažnica, Janez Krstnik*);
- (6) imena, ki soobstajajo ob enakozvočnih občnih poimenovanjih (*Sfinga ob sfinga, Himera ob himera* ipd.);
- (7) še nekodificirana imena (*Ganeša, Navzika* ipd.).

Mnoga religijsko-mitološka imena izhajajo iz antične tradicije in so tudi v imenovalniku pisno podomačena v skladu s pravopisnim izročilom (*Ahiles > Ahil*). V geslovniku so tudi tiste pogoste citatne imenovalniške oblike, ki jih izkazuje gradivo (*Bakhos/Bakhus; Patroklos/Patrokles* ipd.), uporabnik pa je usmerjen na podomačeno različico.

NOVOSTI:

Novost glede na *Slovenski pravopis* 2001 je dosledna uvedba pomenske identifikacije v zaglavju.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (npr. pri *Abel: Abelov*).

Podatek o zapisu religijskih in mitoloških imen, ki se v rabi pojavljajo v stalnih besednih zvezah, je vsebovan v slovarskem sestavku (*Marko v zvezi evangelist Marko, kraljevič/Kraljevič Marko; Faronika v zvezi riba Faronika*).

Podatek o zapisu večbesednih religijskih imen, pri katerih v teoloških in bogoslužnih besedilih pišemo drugo sestavino z veliko začetnico, ima v slovarskem sestavku posebno opozorilo, npr. *Sveti duh* v teoloških in bogoslužnih besedilih tudi *Sveti Duh*.

Pri pisnem normiranju religijsko-mitoloških imen sledimo SP 2001 in uveljavljamo bolj razširjen zapis *Scila* (dvojnična možnost *Skila*; SP 2001 *Scila*), *Kerber* (manj navadna dvojnična možnost *Cerber*), toda *Faetont* (SP 2001 *Faeton*), kjer je bil predhodno dosežen strokovni konsenz glede ustreznosti zapisa (gl. Bronislava Aubelj, *Antična imena po slovensko*, Modrijan 1997). S ponazoritvami v zgledih je nakazana tudi opozicija med lastnoimenskim in občnoimenskim pri nekaterih bajeslovnih bitjih, pri katerih zaradi razlik v kodifikaciji med SSKJ-jem in SP 2001 nimamo ločnice med zapisi z veliko in malo začetnico, npr.

- *Gorgona Meduza* nasproti *gorgona* (SP 2001, SSKJ);
- *Kiklop* 'velik človek' nasproti *kiklop* |grško bajeslovno bitje| (SP 2001, SSKJ);
- *Sfinga* 'ime grškega bajeslovnega bitja pred Pozejdonovim templjem' nasproti *sfinga* 'bajeslovno bitje z levjim trupom in človeško glavo' (*grške sfinge se ločijo od egipčanskih*) ipd.

Ohranja se tudi velika začetnica pri *Erinijah, Evmenidah, Furijah, Gracijah, Haritah* in *Hesperidah*, saj gre za imena skupin bitij.

Glede sprememb v naglaševanju smo poenotili skupino na končni *-[êj]*, npr. *Odisej, Heraklej, Antej*, upoštevali smo popravke tipa *Tetida* [tetída] < *Tetida* [tétida] in jezikovni razvoj pri podaljšavah osnove z *j*, npr. *Ikar*, rod. *Ikarja* tudi *Ikara*; *Dioskur*, rod. *Dioskurja*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih, saj so imena opremljena s pregibnostnimi vzorci v vseh sklonih in številih (izjema so nekatera religijska imena, uporabljena samo v ednini, npr. *Bog*, ali množini, npr. *Furije*). Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 47, 48.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bog Sin -a -a [bók sín, rod. bogá sína] m; ime bitja, religijsko ime

[Kristus]: učlovečenje Boga Sina; prim. **Bog, Bog Oče**

{O} EDNINA: im. Bog Sin, rod. Boga Sina, daj. Bogu Sinu, tož. Boga Sina, mest. pri Bogu Sinu, or. z Bogom Sinom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Religijska in mitološka imena

Marko -a [márko, rod. márka] m; ime bitja, osebno ime

[moško ime]: Držimo pesti za Marka; Pogovor z Markom je vedno zanimiv; [svetopisemska oseba]:

Svetopisemski Barnaba je z Markom odplul na Ciper; v zvezi **evangelist Marko** Legenda pravi, da je evangelist Marko oznanjal novo vero v Egiptu že v prvem stoletju našega štetja; [srbska bajeslovna oseba]: v zvezi **kraljevič/Kraljevič Marko** dvoboj med kraljevičem/Kraljevičem Markom in Ljutico

Bogdanom; V korespondenci z dvora kralja Vukašina ni nobenega dokumenta, ki bi potrjeval resničnost junaštev kraljeviča/Kraljeviča Marka

{B} Markov

{O} EDNINA: im. Marko, rod. Marka, daj. Marku, tož. Marka, mest. pri Marku, or. z Markom; DVOJINA: im.

Marka, rod. Markov, daj. Markoma, tož. Marka, mest. pri Markih, or. z Markoma; MNOŽINA: im. Marki, rod. Markov, daj. Markom, tož. Marke, mest. pri Markih, or. z Marki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Religijska in mitološka imena; Religijska in mitološka imena

Sveta trojica -e -e [svéta trojica, rod. svéte trojíce] ž; ime bitja, religijsko ime

[enost treh božjih oseb]: Kamnita srednjeveška cerkev Svete trojice je znana po številnih freskah; v teoloških in bogoslužnih besedilih tudi **Sveta Trojica** skrivnost Svete Trojice

{O} EDNINA: im. Sveta trojica, rod. Svete trojice, daj. Sveti trojici, tož. Sveto trojico, mest. pri Sveti trojici, or. s Sveto trojico

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Religijska in mitološka imena

Viktorija² -e [viktórija, rod. viktórije] ž; ime bitja, religijsko ime
 [rimska boginja zmage]: **Svetišče boginje Viktorije je stalo pod Palatinom v Rimu**
 {B} Viktorijin
 {O} EDNINA: im. Viktorija, rod. Viktorije, daj. Viktoriji, tož. Viktorijo, mest. pri Viktoriji, or. z Viktorijo;
 DVOJINA: im. Viktoriji, rod. Viktorij, daj. Viktorijama, tož. Viktoriji, mest. pri Viktorijah, or. z
 Viktorijama; MNOŽINA: im. Viktorije, rod. Viktorij, daj. Viktorijam, tož. Viktorije, mest. pri Viktorijah, or.
 z Viktorijami
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Religijska in mitološka imena

Višnu -ja [víšnu, rod. víšnuja] m; ime bitja, religijsko ime
 [hinduistični bog]: **Tempelj Angkor Wat je posvečen hinduističnemu bogu Višnuju**
 {B} Višnujev
 {O} EDNINA: im. Višnu, rod. Višnuja, daj. Višnuju, tož. Višnuja, mest. pri Višnuju, or. z Višnujem;
 DVOJINA: im. Višnuja, rod. Višnujev, daj. Višnujema, tož. Višnuja, mest. pri Višnujih, or. z Višnujema;
 MNOŽINA: im. Višnuji, rod. Višnujev, daj. Višnujem, tož. Višnuje, mest. pri Višnujih, or. z Višnuji
 {I} EDNINA: im. [víšnu], rod. [víšnuja], daj. [víšnuju], tož. [víšnuja], mest. [pri víšnuju], or. [z_víšnujem];
 DVOJINA: im. [víšnuja], rod. [víšnujeu], daj. [víšnujema], tož. [víšnuja], mest. [pri víšnujih], or.
 [z_víšnujema]; MNOŽINA: im. [víšnuji], rod. [víšnujeu], daj. [víšnujem], tož. [víšnuje], mest. [pri víšnujih],
 or. [z_víšnuji]
 STATUS: Predlog
 PRAVOPISNA KATEGORIJA: Religijska in mitološka imena

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Abdija (prerok Abdija)</i>	<i>Atlant</i>
<i>Abel (prerok Agej)</i>	<i>Avgij</i>
<i>Abraham</i>	<i>Avrora</i>
<i>Adam</i>	<i>Az</i>
<i>Afrodita</i>	<i>Baal</i>
<i>Agamemnon</i>	<i>Bakh – Bakhos, Bakhus</i>
<i>Agej</i>	<i>Baraba</i>
<i>Ahil – Ahiles</i>	<i>Baruh</i>
<i>Ajant – Ajas</i>	<i>Belin</i>
<i>Alah</i>	<i>Benedikt (sveti/sv. Benedikt)</i>
<i>Amalteja</i>	<i>Bog</i>
<i>Amon</i>	<i>Bog Oče</i>
<i>Amon-Ra</i>	<i>Bog Sin</i>
<i>Amor</i>	<i>Brahma</i>
<i>Amos (prerok Amos)</i>	<i>Brezmadežna</i>
<i>Ana (sveta/sv. Ana)</i>	<i>Buda</i>
<i>Ana Perena</i>	<i>Cerera – Ceres</i>
<i>Andrej (apostol Andrej)</i>	<i>Dafna – Dafne</i>
<i>Andromaha</i>	<i>Dafnis</i>
<i>Andromeda</i>	<i>Dalila</i>
<i>Antej – Anteus</i>	<i>Damoklej – Damokles</i>
<i>Antigona</i>	<i>Danaida</i>
<i>Apolon</i>	<i>David (boj Davida in Goljata)</i>
<i>Ares</i>	<i>Dažbog</i>
<i>Ariadna</i>	<i>Dedal – Dedalos</i>
<i>Arij</i>	<i>dedek (dedek/Dedek Mraz)</i>
<i>Artemida – Artemis</i>	<i>Demetra</i>
<i>Artur (kralj Artur)</i>	<i>Devica</i>
<i>Atena</i>	<i>Didona – Dido</i>

Dika – Dike
Dioniz
Dioskurja
Efialt
Egej
Ekvorna
Elektra
Elija (prerok Elija)
Elizej (prerok Elizej)
Enej
Eol
Erato
Erida – Eris
Erinije
Eros
Eva
Evmenide
Evrídika
Evropa
Evstahij (sveti/sv. Evstahij)
Ezekiel (prerok Ezekiel)
Faetont
Faronika (riba Faronika)
Favn – Favus
Favna
Fedra
Filip (apostol Filip)
Filoktet
Filomela
Flora
Fortuna
Furije
Gabrijel (nadangel Gabrijel)
Gaja – Gea
Galateja
Ganeša
Ganimed – Ganimedes
Gigant
Goljat (boj Davida in Goljata)
Gorjan (velikan Gorjan)
Gospa
Gospod
Gracije
Gromovnik
Habakuk (prerok Habakuk)
Harite
Haron
Hefajst – Hefajstos
Hektor
Hekuba
Helij – Helios
Hera
Heraklej – Herakel
Herkul – Herkules
Hermafrodit
Hermes

Hero
Herostrat – Herostratos
Hesperide
Hidra
Higieja
Himera
Hor – Horus
Hudič
Ifigenija
Ikar – Ikaros
Io – Jo
Izaija (prerok Izaija)
Izida
Izmael
Jagnje Božje
Jahve
Jakob (apostol Jakob)
Janez (apostol Janez, evangelist Janez)
Janus in Jan
Jazon
Jehova
Jeremija (prerok Jeremija)
Jernej (apostol Jernej)
Jezus
Jezus iz Nazareta
Jezus Kristus
Jezus Nazarečan
Joel (prerok Joel)
Jokasta
Jona (prerok Jona)
Jožef (sveti/sv. Jožef)
Jožef iz Arimateje
Juda (apostol Juda)
Juda Iškarjot
Judež
Junona
Jupiter
Jurij (zeleni/Zeleni Jurij)
Kačenosec
Kajn
Kalipso
Kalisto
Karibda
Kastor
Kerber tudi Cerber
Kiklop
Kirka
Kreont – Kreon
Kresnik
Kristus
Krišna
Kupido
Kurent
Ladon
Laert – Laertes
Laokoont – Laokoon

Lear
Leda
Leviatan
Lucifer
Luka (evangelist Luka)
Madona
Marija (devica/Devica Marija)
Marija iz Betanije
Marija Pomagaj
Marija Snežna (sveta/sv. Marija Snežna)
Marija Tolažnica
Marija Vnebovzeta (sveta/sv. Marija Vnebovzeta)
Marija Zavetnica s plaščem
Marko (evangelist Marko, kraljevič/Kraljevič Marko)
Mars
Matej (evangelist Matej)
Mati Božja (Karmelska Mati Božja, Fatimska Mati Božja, Lurška Mati Božja, Žalostna Mati Božja)
Mati dobrega sveta
Matjaž (kralj/Kralj Matjaž)
Medeja
Meduza
Menelaj – Menelaos
Merkur
Metuzalem
Mihael (nadangel Mihael)
Mihej (prerok Mihej)
Minotaver
Mitra
Mnemozina
Mohamed (prerok Mohamed)
Mohor (sveti/sv. Mohor)
Mojzes
Moloh
Morana
Morfej
Mormon
Nahum (prerok Nahum)
Narcis
Natan (prerok Natan)
Navzikaa
Nemeza – Nemezis
Neptun
Nestor
Nika – Nike
Nioba – Niobe
Noe
Odisej – Odiseus
Odrešenik
Ojdip – Ojdipus
Orest – Orestes
Orfej – Orfeus
Orion

Ossian
Ozej (prerok Ozej)
Oziris
Palada Atena
Pan
Pandora
Paris
Parka
Parvati
Patrokel – Patrokles – Patroklos
Pavel (apostol Pavel)
Pehtra baba
Pelej
Penelopa
Perun
Perzefona
Perzej
Peter (apostol Peter, sveti/sv. Peter)
Pigmalion
Pilat
Pir – Piros
Plut – Plutos
Pluton
Polifem
Polinejk
Poluks
Pozejdon
Prerok
Priam
Prokrust
Prometej – Prometheus
Psiha – Psihe
Ra – Re
Rafael (nadangel Rafael)
Rama
Razsvetljeni
Rem – Remus
Repoštev
Romul – Romulus
Salomon
Samson
Samuel (prerok Samuel)
Satan
Saturn – Saturnus
Scila in Skila
Selena
Serapis
Sfinga
Siegfried
Simon (apostol Simon)
Simon Gorečnik (sveti/sv. Simon Gorečnik)
Simon iz Cirene – Simon iz Kirene
Sizif – Sizifos
Skušnjavec
Sofonija (prerok Sofonija)
Stiks

Stvarnik
Svarog
Sveta trojica
Sveti duh
Sveti duh Tolažnik
Sveti trije kralji
Šiva
Talija
Tanatos
Tantal – Tantalos
Tejrezij – Tejrežias
Telemah – Telemahos
Temida – Temis
Tetida – Tetis
Tezej – Tezeus
Titan
Tomaž (apostol Tomaž)
Tot
Triglav
Uran

Uriel (nadangel Uriel)
Veles
Veliki duh
Venera
Vesna
Vesta
Vida (lepa/Lepa Vida)
Viktorija
Višnu
Vsemogočni
Vulkan
Wotan
Zaharija (prerok Zaharija, sveti/sv. Zaharija)
Zaratustra
Zemlja Mati
Zevs
Zevs Soter
Zlata baba
Zveličar
Živa

Simboli

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **274** simbolov. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi simboli, ki jih v rabi pogosto zasledimo in imamo z njihovo rabo v besedilu težave. Geslovník je dopolnjen s kemijskimi elementi, mednarodnimi merskimi enotami in oznakami, denarnimi enotami, standardiziranimi nazivi držav in ozemelj ipd. Posamezne tematske skupine simbolov so bile dopolnjene z manjkajočimi iztočnicami (glasbeni simboli, matematični simboli). V okviru problemskega sklopa simboli so obdelane tudi vse rimske številke.

NOVOSTI:

V slovarju je izrecno opozorjeno na položaje, v katerih se nekateri simboli razvezujejo tudi pridevniško, in sicer:

- (1) merske enote (*cl, cm, dag, dcl, dl, dm, g, hl, kg, km, kV, kW, l, m, mg, min, ml, mm, MW, s, t* in *V*);
- (2) kemijski elementi, ki se kot pridevniki pojavljajo v nekaterih kemijskih formulah (*NaCl*);
- (3) oznake za strani neba (*Z stena*).

Novost glede na obstoječo kodifikacijo je tudi sistematično zapisovanje izgovora dveh tipov črkovalnega branja (s polglasnikom in brez njega), pa tudi branja z naglašeni vsemi zlogi in z naglasom le na zadnjem zlogu.

Izrecno so označeni simboli mednarodnega značaja, ki jih uporabljamo tudi v nepodomačeni obliki (oznake strani neba, držav, merskih enot pri oblačilih ipd.).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1021, 1022, 1023.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Krajšave](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Fm -- [fəmə, rod. fəmə tudi fəmə, rod. fəmə in èfèm, rod. èfèm tudi efèm, rod. efèm] m; simbol
|fermij|: Simbol za kemijski element fermij je Fm

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Simboli

GBP -- [gəbəpə, rod. gəbəpə tudi gəbəpə, rod. gəbəpə in gébépé, rod. gébépé tudi gəbépé, rod. gəbépé] m;
simbol

|britanski funt|: Tedenska vozovnica podzemne železnice stane približno 24 GBP

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Simboli

H₂O -- [hádváo, rod. hádváo tudi hadvaó, rod. hadvaó] m; simbol

|voda|: Pri gorenju ogljikovodikov nastaneta ogljikov dioksid (CO₂) in voda (H₂O)

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Simboli

hL -- tudi hl -- [həlè, rod. həlè tudi həlè, rod. həlè in háèl, rod. háèl tudi haèl, rod. haèl] m; simbol

|hektoliter|: 33 hL vina; |hektolitrski|: z vezajem 220-hL vodohram

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Simboli

km -- [kəmè, rod. kəmè tudi kəmè, rod. kəmè in káèm, rod. káèm tudi kaèm, rod. kaèm] m; simbol [kilometer]: Olimpijska bakla bo 10 dni potovala po 207 grških mestih in vaseh (2550 km); [kilometrski]: z vezajem, del pridevniške zloženke 8-km tek

km/h Veter je dosegel hitrost 120 km/h

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Simboli

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>a</i>	<i>Cm</i>
<i>Á</i>	<i>cm² (N/cm²)</i>
<i>Å</i>	<i>cm³ (g/cm³)</i>
<i>Ac</i>	<i>Cn</i>
<i>Ag</i>	<i>Co</i>
<i>Ah</i>	<i>CO</i>
<i>Al</i>	<i>cos</i>
<i>Am</i>	<i>cosec</i>
<i>Ar</i>	<i>cotg</i>
<i>As</i>	<i>Cr</i>
<i>At</i>	<i>Cs</i>
<i>AT</i>	<i>ctg</i>
<i>Au</i>	<i>Cu</i>
<i>AUD</i>	<i>CZK</i>
<i>B</i>	<i>ČG</i>
<i>Ba</i>	<i>D</i>
<i>BAM</i>	<i>dag</i>
<i>Bf</i>	<i>dB</i>
<i>Bh</i>	<i>Db</i>
<i>Bi</i>	<i>DE</i>
<i>Bk</i>	<i>DKK</i>
<i>Bq (Bq/m³)</i>	<i>dL tudi dl</i>
<i>Br</i>	<i>dm</i>
<i>BRD</i>	<i>dm² (g/dm²)</i>
<i>BT – BRT</i>	<i>dm³ (kg/dm³)</i>
<i>C</i>	<i>Ds</i>
<i>Ca</i>	<i>Dy</i>
<i>CAD</i>	<i>E</i>
<i>cal</i>	<i>EE</i>
<i>ccm</i>	<i>Es</i>
<i>cd (cd/m²)</i>	<i>Eu</i>
<i>Cd</i>	<i>EUR (EUR/m²)</i>
<i>Ce</i>	<i>eV</i>
<i>CE</i>	<i>f</i>
<i>Cf</i>	<i>F</i>
<i>cg</i>	<i>Fe</i>
<i>CH</i>	<i>ff</i>
<i>CHF</i>	<i>Fm</i>
<i>Ci</i>	<i>Fr</i>
<i>cL tudi cl</i>	<i>g (g/cm³, g/dm²)</i>
<i>Cl</i>	<i>G</i>
<i>cm</i>	<i>Ga</i>

<i>Gb</i> (Gb/s)	<i>l</i>
<i>GB</i>	<i>L</i>
<i>GBP</i>	<i>L</i> tudi <i>l</i>
<i>Gd</i>	<i>La</i>
<i>Ge</i>	<i>Li</i>
<i>GO</i>	<i>LJ</i>
<i>Gy</i>	<i>lm</i>
<i>h</i> (kg/h, km/h)	<i>ln</i>
<i>H</i>	<i>log</i>
<i>H₂</i>	<i>lx</i>
<i>ha</i> (kg/ha)	<i>Lr - Lw</i>
<i>Ha</i>	<i>Lu</i>
<i>Hb</i>	<i>m</i> (m/s, V/m)
<i>He</i>	<i>M</i>
<i>Hf</i>	<i>m²</i> (ch/m ² , EUR/m ² , kg/m ² , N/m ²)
<i>Hg</i>	<i>m³</i> (Bq/m ³ , m ³ /s, kg/m ³)
<i>hL</i> tudi <i>hl</i>	<i>mA</i>
<i>Ho</i>	<i>mb</i>
<i>hPa</i>	<i>Mb</i> (Mb/s)
<i>HR</i>	<i>MB</i>
<i>HRK</i>	<i>Md</i>
<i>Hs</i>	<i>ME</i>
<i>HU</i>	<i>mg</i>
<i>HUF</i>	<i>Mg</i>
<i>Hz</i>	<i>MHz</i>
<i>I</i>	<i>min</i>
<i>In</i>	<i>mL</i> tudi <i>ml</i>
<i>Io</i>	<i>mm</i>
<i>Ir</i>	<i>mm²</i> (N/mm ²)
<i>IT</i>	<i>Mn</i>
<i>J</i>	<i>Mo</i>
<i>J - S</i>	<i>mol</i>
<i>JPY</i>	<i>ms</i>
<i>JV</i>	<i>MS</i>
<i>JZ</i>	<i>Mt</i>
<i>K</i>	<i>MW</i>
<i>kA</i>	<i>MWh</i>
<i>kat</i>	<i>Mx</i>
<i>kb</i> (kb/s)	<i>n</i>
<i>KB</i>	<i>N</i> (N/cm ² , N/m ² , N/mm ²)
<i>kcal</i>	<i>Na</i>
<i>kg</i> (kg/h, kg/ha, kg/dm ³ , kg/m ³)	<i>NaCl</i>
<i>kHz</i>	<i>Nb</i>
<i>KK</i>	<i>Nd</i>
<i>kkal</i>	<i>Ne</i>
<i>km</i> (km/h)	<i>Ni</i>
<i>KM</i>	<i>NM</i>
<i>km²</i>	<i>No</i>
<i>kp</i>	<i>NOK</i>
<i>KP</i>	<i>Np</i>
<i>Kr</i>	<i>O</i>
<i>KR</i>	<i>Os</i>
<i>kV</i>	<i>p</i>
<i>kVA</i>	<i>P</i>
<i>kW</i>	<i>Pa</i>
<i>kWh</i>	<i>Pb</i>

pc
Pd
PLN
Pm
Po
PO
pp
Pr
Pt
Pu
r
R
Ra
rad
Rb
Re
Rf
Rg
Rh
Rn
Ru
s (Gb/s, kb/s, m/s, m³/s, Mb/s)
S
S - N
Sb
Sc
Se
sec
SEK
sf
Sg
SG
Si
SI
sin
SK
SKK
Sm
Sn
Sr
Sv
SV

SZ
t
T
Ta
Tb
Tc
Te
tg
Th
Ti
Tl
Tm
U
UA
USD
Uuh
Uuo
Uup
Uuq
Uus
Uut
v
V (V/m)
V - E
VA
W
Wb
Ws
X
Xe
XL
XS
XXL
Y
Yb
Z
Z - W
ZG
Zn
Zr
ž

Slovaščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **144** slovarskih iztočnic. Nastal je ob uslovarjanju ponazarjalnih zgledov iz predloga pravil *Pravopisa 8.0* za prevzemanje iz slovaščine, ki prinaša napotke za (zlasti govorno, redkeje pa tudi pisno) prilagajanje slovaških imen (in nekaterih občnih besed) v slovenščini.

Glede na vrsto lastnega imena so v slovar v prirastku za leto 2023 vključene naslednje vrste lastnih imen:

- (1) osebna imena (*Bystrík, Július, Michal; Daniela, Mária*);
- (2) priimki (*Beniak, Dzurinda, Jesenská, Mňačko*);
- (3) imena krajev (*Bad'an, Humenné, Orechová Potôň, Topoľčany*);
- (4) nekrajevna imena (*Horný Dudváh, Ľupčianka; Turiec*).

NOVOSTI:

Pravila za prevzemanje iz slovaščine so prilagojena splošnim pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*, ki se od dosedanjih pravil v SP 2001 ne razlikujejo. Ponovno je poudarjeno:

- dosledno ohranjanje ločevalnih (diakritičnih) znamenj, značilnih za slovaško latinico (npr. *Debrad', Fil'akovo, Konôpka*);
- prevzemanje črke *e* v končajih *-ec* in *-ek* kot polglasnika, kar vpliva na njegovo opuščanje pri pregibanju (neobstojni polglasnik), npr. *Ďuríček*, rod. *Ďuríčka*; *Hronec*, rod. *Hronca*.

Glede na SP 2001 je novosti naslednja:

- samoglasnik *o* v končaju *-ok* je bil tradicionalno razumljen kot neobstojni (*Dudok*), v sodobni rabi se ta sklanjatvena možnost opušča, zato ima *ePravopis* v takih primerih uslovarjeno dvojnico, npr. *Dudok* [dúdok], rod. *Dudka* [dútká] in *Dudoka* [dúdoka].

Novosti glede na SP 2001 se pojavljajo predvsem pri uslovarjanju in oblikoslovnem opisu imen, ki so prvič kodificirana in se v slovenščini pojavljajo redko, saj so bili v SP 2001 vključeni npr. priimki znanih oseb (*Kollár, Šafárik*), od zemljepisnih imen pa večinoma eksonimi, tj. slovenska imena za zemljepisne danosti na slovaškem ozemlju (*Bratislava, Nizke Tatry, Slovaška*). Uslovarjanje manj znanih imen prinaša zlasti odgovore na vprašanja:

- kako prevzemati mehke glasove, ki jih slovenščina ne pozna, npr. *Sered'* [sêret], rod. *Sered'a* [sêredja], v primerjavi s tistimi, pri katerih se tudi v slovenščini izkazuje mehčanost v položaju pred soglasniki in v izglasju, npr. *Suchoň* [súhon'], rod. *Suchoňa* [súhonja];
- kako oblikoslovno umestiti (večbesedna) imena na končni *-e*, kjer je tudi v slovenščini več oblikoslovnih možnosti (ženski spol množine ali srednji spol ednine), npr. *Oravské Veselé*, rod. *Oravskih Vesel*;
- kako pregibati imena (pogosto s pridevniškim značajem), ki imajo izglasje zapisano s črko, ki ni del slovenske abecede, npr. *Donovaly* [dónovali] m mn., rod. *Donovalov* [dónovalov]; *Starý Smokovec* [stári smókovɛc], *Starega Smokovca* [stárega smókoʋca].

Izpostavljeno je razlikovanje v zapisu in tvorbi ženskih oblik priimkov iz moških (*Jesenský* m, *Jesenská* ž; *Štítnický* m, *Štítnická* ž). Pri tem se sledi slovaški obliki priimka in ne prihaja do značilnih slovenskih glasovnih sprememb, npr. preglaševanja (npr. *Kováč* m, *Kováčová* ž).

Slovaščina pozna tudi mehčanje glasov, zapisanih s črkami *d*, *n*, *l* in *t*, kadar stojijo pred črkami *e*, *é*, *i* ali *í*, vendar pa tega pravila zaradi njegove položajne narave v slovenščino ne prevzemamo (npr. *Kadlečík* [kádlečik], *Tisovec* [tísovec]). Prevzemamo le mehke glasove, ki so označeni s posebnimi grafičnimi znamenji, npr. *Ďurišin* [djúrišin].

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1077.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Slovaščina \(O prevzemanju iz posameznih jezikov\)](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dudok -dka in **Dudok** -a [dúdok, rod. dútka in dúdoka] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |slovaški jezikoslovec|: članek Miroslava Dudka/Dudoka

{B} Dudkov in Dudokov

{O} EDNINA: im. Dudok, rod. Dudka in Dudoka, daj. Dudoku in Dudku, tož. Dudoka in Dudka, mest. pri Dudoku in pri Dudku, or. z Dudokom in z Dudkom; DVOJINA: im. Dudoka in Dudka, rod. Dudokov in Dudkov, daj. Dudokoma in Dudkoma, tož. Dudoka in Dudka, mest. pri Dudokih in pri Dudkih, or. z Dudokoma in z Dudkoma; MNOŽINA: im. Dudoki in Dudki, rod. Dudokov in Dudkov, daj. Dudokom in Dudkom, tož. Dudoke in Dudke, mest. pri Dudokih in pri Dudkih, or. z Dudoki in z Dudki

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Slovaščina

Dzurinda -e tudi Dzurinda -a [dzúrinda, rod. dzúrinde tudi dzúrinda] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |slovaški politik|: vlada Mikuláša Dzurinde; prim. **Dzurindová**

{B} Dzurindov

{O} EDNINA: im. Dzurinda, rod. Dzurinde tudi Dzurinda, daj. Dzurindi tudi Dzurindu, tož. Dzurindo tudi Dzurinda, mest. pri Dzurindi tudi pri Dzurindu, or. z Dzurindo tudi z Dzurindom; DVOJINA: im. Dzurindi tudi Dzurinda, rod. Dzurind tudi Dzurindov, daj. Dzurindama tudi Dzurindoma, tož. Dzurindi tudi Dzurinda, mest. pri Dzurindah tudi pri Dzurindih, or. z Dzurindama tudi z Dzurindoma; MNOŽINA: im. Dzurinde tudi Dzurindi, rod. Dzurind tudi Dzurindov, daj. Dzurindam tudi Dzurindom, tož. Dzurinde, mest. pri Dzurindah tudi pri Dzurindih, or. z Dzurindami tudi z Dzurindi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Slovaščina; Lastna imena (priimki)

Humenné -ja [húmene, rod. húmeneja] m; zemljepisno ime

|kraj na Slovaškem|: kip dobrega vojaka Švejka v Humennéju; kot prilastek, v imenovalniku pravoslavna cerkev v mestu Humenné

Kje? v Humenneju

Od kod? iz Humenneja

Kam? v Humenné

{B} Humennéjec, Humennéjka; Humennéjčev, Humennéjkin; humenejski

{O} EDNINA: im. Humenné, rod. Humenneja, daj. Humenneju, tož. Humenné, mest. pri Humenneju, or. s Humennejem

{I} EDNINA: im. [húmene], rod. [húmeneja], daj. [húmeneju], tož. [húmene], mest. [pri húmeneju], or. [s_húmenejem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Slovaščina

Michal -a [míhal, rod. míhala] m; ime bitja, osebno ime

|slovaško moško ime|: Petra ima dva brata: Michala in Tomaša

{B} Michalov

{O} EDNINA: im. Michal, rod. Michala, daj. Michalu, tož. Michala, mest. pri Michalu, or. z Michalom;
DVOJINA: im. Michala, rod. Michalov, daj. Michaloma, tož. Michala, mest. pri Michalih, or. z Michaloma;
MNOŽINA: im. Michali, rod. Michalov, daj. Michalom, tož. Michale, mest. pri Michalih, or. z Michali
STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Slovaščina

Sered' -a [sêret, rod. sêredja] m; zemljepisno ime
|kraj na Slovaškem|: [grajske ruševine v Sered'u](#); kot prilastek, v imenovalniku [Območje mesta Sered'](#) spada med najtoplejše in najbolj suhe dele Slovaške

Kje? v Sered'u

Od kod? iz Sered'a

Kam? v Sered'

{B} Sered'an, Sered'anika; Sered'anov, Sered'anin; sered'ski

{O} EDNINA: im. Sered', rod. Sered'a, daj. Sered'u, tož. Sered', mest. pri Sered'u, or. s Sered'em

{I} EDNINA: im. [sêret], rod. [sêredja], daj. [sêredju], tož. [sêret], mest. [pri sêredju], or. [s_sêredjem]

STATUS: Predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Slovaščina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Bad'an</i>	<i>Fiľakovo</i>
<i>Bahýľ</i>	<i>Gerlahovka</i>
<i>Banská Bystrica</i>	<i>Golián</i>
<i>Banská Štiavnica</i>	<i>Gozdni Karpati</i>
<i>Beli Karpati</i>	<i>Havrilla</i>
<i>Beňaczková</i>	<i>Hnúšť'a</i>
<i>Beniak</i>	<i>Hôrka</i>
<i>Biela voda</i>	<i>Horný Dudváh</i>
<i>Bobuľová</i>	<i>Hronec</i>
<i>Bodíky</i>	<i>Hronský</i>
<i>borovička</i>	<i>Humenné</i>
<i>Bošňák</i>	<i>Hurban</i>
<i>Breiner</i>	<i>Jablonec</i>
<i>bryndza</i>	<i>Janovic</i>
<i>Bystrík</i>	<i>Jesenská</i>
<i>Chalupka</i>	<i>Jesenský</i>
<i>Čaputová</i>	<i>Július</i>
<i>Čertižné</i>	<i>Kadlečík</i>
<i>Daniela</i>	<i>Kmeť</i>
<i>Debrad'</i>	<i>Kollár</i>
<i>Demänová</i>	<i>Konôpka</i>
<i>Demänovska ledena jama</i>	<i>korbačík</i>
<i>Devín</i>	<i>Košice</i>
<i>Dobšinska ledena jama</i>	<i>Košiški okraj</i>
<i>Donovaly</i>	<i>Kováč</i>
<i>Dudok</i>	<i>Kováčová</i>
<i>Ďurdiak</i>	<i>Král'</i>
<i>Ďurdiaková</i>	<i>Kriváň</i>
<i>Ďuríček</i>	<i>Krompachy</i>
<i>Ďuríčková</i>	<i>Kvietik</i>
<i>Ďurišin</i>	<i>Kysuca</i>
<i>Dzurinda</i>	<i>Lehotský</i>
<i>Dzurindová</i>	<i>Lenčo</i>
<i>Fándly</i>	<i>Liptovský Mikuláš</i>

Lomniški ščit
Lubor
Ludovít
Lupčianka
Malá Fatra
Malé Borové
Malý Dunaj
Mária
Martin
Martina
Michal
Mĺkva
Mňačko
Modrý Kameň
Murgaš
Nádvorie
Nízke Tatry
Novák
Nováková
Novot'
Olšavka
Oravské Veselé
Orechová Potôň
Orgoník
Orgoníková
Ožďany
Pavol
Pezinok
Piešťany
Ponická
Púchov
Rastislav
Ružomberok
Sereď
Sivok
Sivoková
Skalité
Sliač
Sĺňava

Slovaško rudogorje
Spiš
Spiška Kapitula
Spiški grad
Spišská Nová Ves
Spišské Podhradie
Starý Smokovec
Suchoň
Svätuš
Svätý Jur
Šťastný
Štefánik
Štítnická
Štítnický
Štôla
Štrbské Pleso
Štúr
Tablic
Tatry
Ťažký
Tisovec
Topoľčany
Trník
Turiec
Turnianska Nová Ves
Váh
Valihora
Vážska kaskáda
Velika Fatra
Visoke Tatry
Vladimír
Vlhová
Vojtaššák
Vojtech
Zemplínska Teplica
Zlaté Moravce
Ždiar
Želiezovce

Smeri, nazori, gibanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **92** samostalnikov, ki se povezujejo s pripadniki in pripadnicami različnih nazorskih, umetniških in verskih ter različnih drugih skupin z naslednjih področij:

- (1) umetnost (*ekspresionizem, modernizem*);
- (2) verstva (*krščanstvo, kabalizem, sunitizem*);
- (3) politika (*bonapartizem, stalinizem*);
- (4) filozofija (*epikurejstvo, heideggerjanstvo*);
- (5) drugo (*anarhizem, cecilijanstvo, lionizem*).

Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi izrazi (*chavizem, kabalizem/kabala, keynesijanstvo, raeljanstvo*), ki se povezujejo v besednodružinskih razmerjih tudi s pripadniki in pripadnicami teh gibanj ter nanje nanašajočimi se pridevniki.

NOVOSTI:

V slovarju ob uslovarjenih samostalnikih, ki pomenijo gibanja, smeri ipd., ni izrecnih opozoril, ki bi izpostavljala skladske položaje rabe. So pa uslovarjene nekatere zveze, v katerih nastopajo iztočnice, npr. *budizem: zen/zenovski budizem*.

Nekatere iztočnice so dvojnične, in sicer gre za izgovorne dvojnice (*Falungong* [fálungông-] tudi [fálungóng-]); pisne dvojnice (*byronizem* tudi *bajronizem*; *heideggerjanstvo* tudi *hajdegerjanstvo*; *nietschejanstvo* in *ničejanstvo*; *sionizem* in *cionizem*; *taoizem* in *daoizem*); besedotvorne dvojnice (*golizem* tudi *degolizem*; *rotarijstvo* tudi *rotarijanstvo*). Besedotvorne dvojnice so povezane z normativnimi oznakami, ki sledijo preverbi rabe v knjižnem jeziku.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v roditeljskem, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

budizem -zma [budízɛm, rod. budízma] m

|vera, ki jo je osnoval Buda|: nauk budizma; Ko se spreobrneš v budizem, ti lama da ime

zen/zenovski budizem [japonska različica budizma]: Iz alkoholika se je prelevil v zen/zenovskega budista (< **Buda**)

{O} EDNINA: im. budizem, rod. budizma, daj. budizmu, tož. budizem, mest. pri budizmu, or. z budizmom;

DVOJINA: im. budizma, rod. budizmov, daj. budizmoma, tož. budizma, mest. pri budizmih, or. z

budizmoma; MNOŽINA: im. budizmi, rod. budizmov, daj. budizmom, tož. budizme, mest. pri budizmih, or. z budizmi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Smeri, nazori, gibanja

ekspresionizem -zma [ekspresijonízə̀m, rod. ekspresijonízma] m

|umetnostna smer|: razmah slovenskega ekspresionizma po prvi svetovni vojni

{O} EDNINA: im. ekspresionizem, rod. ekspresionizma, daj. ekspresionizmu, tož. ekspresionizem, mest. pri ekspresionizmu, or. z ekspresionizmom; DVOJINA: im. ekspresionizma, rod. ekspresionizmov, daj. ekspresionizmoma, tož. ekspresionizma, mest. pri ekspresionizmih, or. z ekspresionizmoma; MNOŽINA: im. ekspresionizmi, rod. ekspresionizmov, daj. ekspresionizmom, tož. ekspresionizme, mest. pri ekspresionizmih, or. z ekspresionizmi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Smeri, nazori, gibanja

heideggerjanstvo -a tudi hajdegerjanstvo -a [hajdegerjánstvo, rod. hajdegerjánstva] s

|Heideggerjev/Heideggrov filozofski nauk|: Zaradi heideggerjanstva je veljal za političnega odpadnika (< **Heidegger**)

{O} EDNINA: im. heideggerjanstvo tudi hajdegerjanstvo, rod. heideggerjanstva tudi hajdegerjanstva, daj. heideggerjanstvu tudi hajdegerjanstvu, tož. heideggerjanstvo tudi hajdegerjanstvo, mest. pri heideggerjanstvu tudi pri hajdegerjanstvu, or. s heideggerjanstvom tudi s hajdegerjanstvom; DVOJINA: im. heideggerjanstvi tudi hajdegerjanstvi, rod. heideggerjanstev tudi hajdegerjanstev, daj. heideggerjanstvoma tudi hajdegerjanstvoma, tož. heideggerjanstvi tudi hajdegerjanstvi, mest. pri heideggerjanstvih tudi pri hajdegerjanstvih, or. s heideggerjanstvoma tudi s hajdegerjanstvom; MNOŽINA: im. heideggerjanstva tudi hajdegerjanstva, rod. heideggerjanstev tudi hajdegerjanstev, daj. heideggerjanstvom tudi hajdegerjanstvom, tož. heideggerjanstva tudi hajdegerjanstva, mest. pri heideggerjanstvih tudi pri hajdegerjanstvih, or. s heideggerjanstvi tudi s hajdegerjanstvi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Smeri, nazori, gibanja

keynesijanstvo -a [kejnesijánstvo, rod. kejnesijánstva] s

|Keynesova ekonomska teorija|: Skandinavski model države blaginje temelji na keynesijanstvu (< **Keynes**)

{O} EDNINA: im. keynesijanstvo, rod. keynesijanstva, daj. keynesijanstvu, tož. keynesijanstvo, mest. pri keynesijanstvu, or. s keynesijanstvom; DVOJINA: im. keynesijanstvi, rod. keynesijanstev, daj. keynesijanstvoma, tož. keynesijanstvi, mest. pri keynesijanstvih, or. s keynesijanstvoma; MNOŽINA: im. keynesijanstva, rod. keynesijanstev, daj. keynesijanstvom, tož. keynesijanstva, mest. pri keynesijanstvih, or. s keynesijanstvi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Smeri, nazori, gibanja

sunitizem -zma [sunitízə̀m, rod. sunitízma] m

|smer islama, ki poleg Korana priznava tudi suno|: Glavna razlika med sunitizmom in šiitizmom je vprašanje vira moči (< **suna**)

{O} EDNINA: im. sunitizem, rod. sunitizma, daj. sunitizmu, tož. sunitizem, mest. pri sunitizmu, or. s sunitizmom; DVOJINA: im. sunitizma, rod. sunitizmov, daj. sunitizmoma, tož. sunitizma, mest. pri sunitizmih, or. s sunitizmoma; MNOŽINA: im. sunitizmi, rod. sunitizmov, daj. sunitizmom, tož. sunitizme, mest. pri sunitizmih, or. s sunitizmi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Smeri, nazori, gibanja

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

adventizem
agnosticizem
anabaptizem
anarhizem

anglikanizem
anglikanstvo
animizem
antisemitizem

arijanstvo
aristotelizem
ateizem
avstrofašizem
avstromarksizem
avstroslavizem
belogardizem
bogomilstvo
bonapartizem
budizem (zen/zenovski budizem)
burgundski (burgundska šola)
byronizem tudi bajronizem
cecilijanstvo
chavizem
crocejanstvo
cvinglijanstvo
darvinizem
džainizem
ekofeminizem
ekologija
ekologizem
ekspresionizem
epikurejstvo
falangizem
falungong
fašizem
fatalizem
fetišizem
golizem tudi degolizem
heideggerjanstvo tudi hajdegerjanstvo
hinduizem
ikonoklazem
ilirizem
impresionizem
islam
islamizem
janzenizem
kabala
kabalizem
kalvinizem
katolištvo
keynesijanstvo

komunizem
konfucijanstvo
krščanstvo
liberalizem
lionizem
luteranstvo
makiavelizem
maoizem
marksizem
marksizem-leninizem
mladoslovenstvo
moderna
modernizem
münchenski (münchenska secesija)
nadrealizem
neofašizem
neoliberalizem
neonacizem
nietzschejanstvo in ničejanstvo
peronizem
postmodernizem
prekrščevalstvo
protestantizem
raeljanstvo
rojalizem
rotarijstvo tudi rotarijanstvo
scientologija
sionizem in cionizem
socializem
stalinizem
staroslovenstvo
staroverstvo
sunitizem
šiitizem
šintoizem
taoizem in daoizem
tartujski (tartujska šola)
titoizem
tolstojanstvo
unitarizem
velikonemštvo
zaratustrovstvo

Stalni pridevki ob osebnih imenih

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **226** večbesednih iztočnic, ki jih obravnavamo kot samostojne imenske entitete. Gre za imena zgodovinskih osebnosti, ki so se s svojimi dejanji, položajem ali osebnostnimi lastnostmi zapisale v zgodovino, namesto priimka pa uporabljamo:

- (1) stalne pridevke po krajih (*Herman Celjski, Hema Krška*), tudi v predložni obliki (*Andrej iz Loke*);
- (2) stalne pridevke po osebnostnih lastnostih (*Pipin Mali, Karel Veliki*), tudi v samostalniški (*Friderik Rdečebradec*) in predložni obliki (*Ivan Brez dežele*);
- (3) stalne pridevke v obliki vrstilnih števnikov (*Ludvik Štirinajsti / Ludvik XIV.*);
- (4) stalne pridevke v obliki večbesednih vzdevkov (*Edvard Črni princ*).

Seznam je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Imena s stalnimi pridevki so obravnavana kot dvo- ali večbesedne samostojne iztočnice (*Aleksander Makedonski, Ivana Orleanska*).

Pri tistih imenih, kjer je v rabi pogosta tudi neposlovenjena oblika, je uporabnik slovarja opozorjen na izvirnik (*Herman iz Karintije*, lat. *Hermannus de Carinthia*). Če je v rabi več imen, je uporabnik z vodilko »primerjaj« (= prim.) napoten na slovensko različico imena (*Herman iz Karintije* primerjaj *Herman Koroški*).

Pri imenih, kjer je stalni pridevek izkrajevni (*Nikolaj Kuzanski, Jezus Nazarečan*), je pogosto mogoče enakovredno uporabljati predložno različico (*Nikolaj iz Kuze, Jezus iz Nazareta*).

Normativne usmeritve so nakazane s pojasnilom »ustreznejše«, npr. *Simon iz Kirene* ustreznejše *Simon iz Cirene, Ignacij Loyolski* ustreznejše *Ignacij Lojolski* ipd.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 43.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Andrej iz Loke -a ~ ~ [andrêj iz lóke, rod. andrêja iz lóke] m; ime bitja, osebno ime [slovenski poznogotski stavbar]: Opus Andreja iz Loke obsega šest cerkva; Viri navajajo, da se je v osemdesetih letih 15. stoletja za mojstrom Andrejem iz Loke izgubila vsakršna sled; ☉ nem. *Andreas von Lack*

{O} EDNINA: im. Andrej iz Loke, rod. Andreja iz Loke, daj. Andreju iz Loke, tož. Andreja iz Loke, mest. pri Andreju iz Loke, or. z Andrejem iz Loke

{I} EDNINA: im. [andrêj iz lóke], rod. [andrêja iz lóke], daj. [andrêju iz lóke], tož. [andrêja iz lóke], mest. [pri andrêju iz lóke], or. [z_andrêjem iz lóke]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stalni pridevki ob osebnih imenih

Herman iz Karintije -a ~ ~ [hêrman is karíntije, rod. hêrmana is karíntije] m; ime bitja, osebno ime |slovenski učenjak|: Prevajalca korana iz 12. stoletja Slovenci imenujemo Herman iz Karintije, Hrvatje pa Herman Dalmata; ☉ lat. *Hermannus de Carinthia*; prim. **Herman Koroški**

{O} EDNINA: im. Herman iz Karintije, rod. Hermana iz Karintije, daj. Hermanu iz Karintije, tož. Hermana iz Karintije, mest. pri Hermanu iz Karintije, or. s Hermanom iz Karintije

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stalni pridevki ob osebnih imenih

Ludvik XIV. -a XIV. tudi Ludvik Štirinajsti -a -ega [lúdvik štírinajsti, rod. lúdvika štírinajstega in lúdvik štírinájsti, rod. lúdvika štírinájstega] m; ime bitja, osebno ime |francoski kralj|: naslanjač v slogu Ludvika XIV.; Izjavo »Država, to sem jaz« pripisujejo francoskemu kralju Ludviku XIV., Sončnemu kralju; ☉ fr. *Louis XIV*; prim. **Sončni kralj**

{O} EDNINA: im. Ludvik XIV. tudi Ludvik Štirinajsti, rod. Ludvika XIV. tudi Ludvika Štirinajstega, daj. Ludviku XIV. tudi Ludviku Štirinajstemu, tož. Ludvika XIV. tudi Ludvika Štirinajstega, mest. pri Ludviku XIV. tudi pri Ludviku Štirinajstem, or. z Ludvikom XIV. tudi z Ludvikom Štirinajstim

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stalni pridevki ob osebnih imenih; Imena zgodovinskih osebnosti

Nikolaj Kuzanski -a -ega [nikoláj kuzánski, rod. nikolája kuzánskega] m; ime bitja, osebno ime |nemški filozof in teolog|: Giordano Bruno je idejo neskončnega sveta prevzel od Nikolaja Kuzanskega; ☉ fr. *Nicolaus Cusanus*; prim. **Nikolaj iz Kuze**

{O} EDNINA: im. Nikolaj Kuzanski, rod. Nikolaja Kuzanskega, daj. Nikolaju Kuzanskemu, tož. Nikolaja Kuzanskega, mest. pri Nikolaju Kuzanskem, or. z Nikolajem Kuzanskim

{I} EDNINA: im. [nikoláj kuzánski], rod. [nikolája kuzánskega], daj. [nikoláju kuzánskemu], tož. [nikolája kuzánskega], mest. [pri nikoláju kuzánskem], or. [z_nikolájem kuzánskim]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stalni pridevki ob osebnih imenih

Pipin III. Mali -a III. -ega tudi Pipin Tretji Mali -a -ega -ega [pípin trétji máli, rod. pípina trétjega málega] m; ime bitja, osebno ime

|frankovski kralj|: darovnica Pipina III. Malega; skrajšano Za začetnika dinastije Karolingov velja Pipin Mali, sin Karla Velikega; Spori med našimi predniki so se končali z izgubo samostojnosti pod kraljem Pipinom Malim; ☉ fr. *Pepin le Bref*

{O} EDNINA: im. Pipin III. Mali tudi Pipin Tretji Mali, rod. Pipina III. Malega tudi Pipina Tretjega Malega, daj. Pipinu III. Malemu tudi Pipinu Tretjemu Malemu, tož. Pipina III. Malega tudi Pipina Tretjega Malega, mest. pri Pipinu III. Malem tudi pri Pipinu Tretjem Malem, or. s Pipinom III. Malim tudi s Pipinom Tretjim Malim

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stalni pridevki ob osebnih imenih; Imena zgodovinskih osebnosti

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdulah II. tudi *Abdulah Drugi*

Albert II. tudi *Albert Drugi*

Aleksander I. Ruski tudi *Aleksander Prvi Ruski*

Aleksander III. Makedonski tudi *Aleksander*

Tretji Makedonski

Aleksander Nevski

Aleksander Veliki

Alfonz X. Kastiljski tudi *Alfonz Deseti Kastiljski*

Alfonz X. Modri tudi *Alfonz Deseti Modri*

Ana Avstrijska

Ana Celjska

Andrej iz Loke

Andrej Kretski

Andrej s Krete

Anton Padovanski
 Anton Puščavnik
 Anzelm Canterburyjski
 Apolonij z Rodosa
 Avguštin Canterburyjski
 Barbara Celjska
 Beatrika Nizozemska
 Beda Častitljivi
 Benedikt XVI. tudi Benedikt Šestnajsti
 Bernard Mariborski
 Boleslav I. Hrabri tudi Boleslav Prvi Hrabri
 Bonifacij VIII. tudi Bonifacij Osmi
 Boris I. tudi Boris Prvi
 Brigita Irska
 Brigita Švedska
 Danilo Galicijski
 Demetrij Hvarski
 Demetrij s Hvara
 Demetrij Solunski
 Devica Orleanska
 Dionizij Pariški
 Donat Zadrski
 Edvard Črni princ
 Edvard III. tudi Edvard Tretji
 Edvard Spoznavalec
 Eleonora Akvitanska
 Elizabeta Bavarska
 Elizabeta II. tudi Elizabeta Druga
 Elizabeta Ogrska
 Elizabeta Portugalska
 Elizabeta Ruska
 Elizabeta Yorška
 Ema Krška
 Erazem Predjamski – Erazem Jamski
 Erazem Rotterdamski
 Ernest Železni
 Evzebij iz Cezareje
 Ferdinand I. Habsburški tudi Ferdinand Prvi
 Habsburški
 Ferdinand I. Romunski tudi Ferdinand Prvi
 Romunski
 Filip Belgijski
 Filip Hessenski
 Filip I. Lepi tudi Filip Prvi Lepi
 Filip II. Avgust tudi Filip Drugi Avgust
 Filip II. Francoski tudi Filip Drugi Francoski
 Filip II. Španski tudi Filip Drugi Španski
 Filip Lepi
 Filip Švabski
 Franc I. Francoski tudi Franc Prvi Francoski
 Franc Jožef I. tudi Franc Jožef Prvi
 Frančišek Asiški
 Frančišek Ksaverij
 Frančišek Saleški
 Friderik I. Rdečebradec tudi Friderik Prvi
 Rdečebradec
 Friderik II. Celjski tudi Friderik Drugi Celjski
 Friderik II. Veliki tudi Friderik Drugi Veliki
 Friderik III. Habsburški tudi Friderik Tretji
 Habsburški
 Friderik S praznim žepom
 Fuad I. tudi Fuad Prvi
 Gregor I. Veliki tudi Grehor Prvi Veliki
 Gregorij iz Nise
 Grgur Ninski
 Gustav II. Adolf tudi Gustav Drugi Adolf
 Gvido iz Arezza
 Hadrijan I. tudi Hadrijan Prvi
 Harald Modrozobi
 Hema Krška
 Henrik II. tudi Henrik Drugi
 Henrik VIII. tudi Henrik Osmi
 Herman Celjski
 Herman iz Karintije
 Herman Koroški
 Herod I. Veliki tudi Herod Prvi Veliki
 Hipolit Novomeški
 Honorij III. tudi Honorij Tretji
 Ignacij Antiohijski
 Ignacij Lojolski – Ignacij Loyolski
 Inocenc VIII. tudi Inocenc Osmi – Inocent VIII.
 tudi Inocent Osmi
 Irena Atenska
 Irenej Lyonski
 Ivan Brez dežele
 Ivan Grozni
 Ivan III. Vasiljevič tudi Ivan Tretji Vasiljevič
 Ivan Veliki
 Ivana Blazna
 Ivana Orleanska – Devica Orleanska
 Ivana Papežinja
 Izabela Francoska
 Izabela Portugalska
 Jacopone iz Todija
 Jakob I. tudi Jakob Prvi
 Jakob Mlajši
 Jakob Starejši – Jakob Veliki
 Janez Damaščan
 Janez Dobri
 Janez Evangelist
 Janez Krstnik
 Janez Ljubljanski
 Janez Nepomuk
 Janez od Križa
 Janez Pavel II. tudi Janez Pavel drugi
 Janez Svetokriški
 Janez XXIII. tudi Janez Trinajsti
 Jernej iz Loke
 Jezus iz Nazareta
 Jezus Nazarečan
 Jožef II. tudi Jožef Drugi
 Jožef iz Arimateje

Julij II. tudi Julij Drugi
Jurij iz Brežic
Jurij VI. Britanski tudi Jurij Šesti Britanski
Karel Boromejski
Karel I. Avstrijski tudi Karel Prvi Avstrijski
Karel I. Veliki tudi Karel Prvi Veliki
Karel II. Plešasti tudi Karel Drugi Plešasti
Karel III. tudi Karel Tretji
Karel IV. tudi Karel Četrty
Karel XVI. Gustav tudi Karel Šestnajsti Gustav
Katarina Aragonska
Katarina I. tudi Katarina Prva
Katarina II. Velika tudi Katarina Druga Velika
Katarina Medičejska
Katarina Sienska
Katarina Velika
Klara Asiška
Klemen VII. tudi Klemen Sedmi
Kleopatra VII. tudi Kleopatra Sedma
Kliment Ohridski
Krvava Marija
Ksenofont Efeški
Lawrence Arabski
Leon X. tudi Leon Deseti – Lev X. tudi Lev Deseti
Leon XIII. tudi Leon Trinajsti
Ljudevit Posavski
Lovrenc Brindiški
Ludvik I. Pobožni tudi Ludvik Prvi Pobožni
Ludvik XIV. tudi Ludvik Štirinajsti
Magnus Zakonodajalec
Maksim Emonski
Maksimilijan Celjski
Maksimilijan I. Habsburški tudi Maksimilijan Prvi Habsburški
Maksimilijan Tračan
Margareta II. tudi Margareta Druga
Margareta Navarska
Marija I. Angleška tudi Marija Prva Angleška
Marija I. Škotska tudi Marija Prva Škotska
Marija iz Betanije
Marija Magdalena
Marija Snežna
Marija Vnebovzeta
Marjeta Antiohijska
Marjeta Ogrska
Modest Gosposvetski
Mojmir I. tudi Mojmir Prvi
Montezuma II. tudi Montezuma Drugi
Nebukadnezar II. tudi Nebukadnezar Drugi – Nabukodonozor II. tudi Nebukodonozor Drugi

Nikolaj I. Veliki tudi Nikolaj Prvi Veliki
Nikolaj iz Kuze
Nikolaj iz Mire
Nikolaj Kuzanski
Oton I. Veliki tudi Oton Prvi Veliki
Oton iz Freisinga
Pavel od Križa
Pavel VI. tudi Pavel Šesti
Pavlin Oglejski
Pepi I. tudi Pepi Prvi
Peter I. Veliki tudi Peter Prvi Veliki
Pij VII. tudi Pij Sedmi
Pij XI. tudi Pij Enasti
Pij XII. tudi Pij Dvanajsti
Pipin III. Mali tudi Pipin Tretji Mali
Ramzes II. tudi Ramzes Drugi
Rihard I. Levjesrčni tudi Rihard Prvi Levjesrčni
Rihard III. tudi Rihard Tretji
Rogerij Ljubljanski
Romuald Štandreški
Samuel Bolgarski
Seti I. tudi Seti Prvi
Sigismund Luksemburški
Sikst IV. tudi Sikst Četrty
Silvija Švedska
Simeon I. Veliki tudi Simeon Prvi Veliki
Simon iz Cirene – Simon iz Kirene
Simon iz Lipnice
Simon Kananejec
Simon Makabejec
Sulejman Veličastni
Ščepan Mali
Štefan Dušan Silni
Tales iz Mileta
Terezija Avilska – Tereza Avilska
Tomaž Akvinski
Tutmozis III. tudi Tutmozis Tretji
Ulrich Lichtensteinski
Ulrik Celjski
Urban VII. tudi Urban Sedmi
Venčeslav Češki
Veronika Deseniška
Viktorija Britanska
Viljem II. Nemški
Viljem iz Ockhama – William iz Ockhama
Viljem Ockhamski
Viljem Osvajalec
Vincencij Pavelski
Vlad III. Tepeš – Vlad III. Tepeš tudi Vlad Tretji Tepeš

Stvarna lastna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 355 iztočnic stvarnih lastnih imen, ki jih obravnavamo kot samostojne imenske entitete. Gre za imena, ki smo jih uslovarili zaradi njihove prekrivnosti z drugimi v problemskih sklopih obravnavanimi imeni, npr.:

- *Škoda*, priimek – *Škoda*, znamka in podjetje;
- *Elizej*, svetopisemski prerok – *Elizej*, poslopje;
- *Cankar*, priimek – *Cankarjev dom*, ustanova;
- *Playboy*, revija – *Playbojevo dekle*, naziv.

Posebno skupino predstavljajo imena, ki so nastala iz kratic (*Eta, Ira, Udba ...*).

Gre za problemski sklop, ki bo z vključevanjem lastnih imen še naraščal in se notranje diferenciral, trenutno vključuje tudi stvarna imena iz različnih jezikov, ki so:

- imena podjetij (*Alpina, Barilla, BioNTech, Tesla, Hofer, Mercator, Natuzzi, Dodge*);
- revije, časniki (*Delo, Nova revija, Življenje in tehnika, Gazeta Wyborcza, The New York Times*);
- poslopja (*Elizej, Cankarjev dom, Dioklecijanova palača*);
- tekmovanja in prireditve, festivali, kongresi, simpoziji (*Davisov pokal, Pokal Vitranc, Praznik kozjanskega jabolka, Kriterij po Dofineji, Beneški bienale, Ljubljanski maraton*);
- borzni indeksi (*Dow Jones, Nikkei*);
- računalniški programi, operacijski sistemi, aplikacije (*Android, MacOS, Adobe Illustrator, ChatGPT*);
- spletne strani, omrežja in storitve (*LinkedIn, Facebook, Teams*);
- imena zakonov, listin, sporazumov (*Carigrajska konvencija, Londonski sporazum, Maastrichtska pogodba*);
- ustanove (*Aleksandrijska knjižnica, Zveza Rotary klubov*);
- vozila, plovila, sateliti (*Antares, Cassini, Vittorio Veneto*);
- naslovi umetniških in drugih stvaritev (*Hlapci, Pieta, Slovenska slovnica*).

Znamke in homonimni izdelki so opisani v problemskem sklopu »Znamke in izdelki«.

Zgradbeno so v geslovnik zajeti različni tipi imen stvarnih lastnih imen:

- (1) enodelna imena, in sicer enobesedna (*Gea, Bosch*) in večbesedna (*Istrski maraton, Nova revija*);
- (2) večdelna imena, in sicer podredna (*Zveza Rotary klubov, Turnir Roland Garros*) in priredna (*Brest-litovski mir, Jadransko-jonska pobuda*).

V prirastku za leto 2023 so bila dodana nekatera stvarna imena, ki so vključena v preglednice za prevzemanje iz češčine, estonščine, finščine, italijanščine, poljščine in slovaščine (npr. *Estonska nacionalna knjižnica, Krakovska Marija*), ter stvarna imena iz pravopisnih poglavij »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene« (npr. *Disney, Dodge*). Dodali smo tudi stvarna imena, ki vključujejo pridevnike, tvorjene iz obravnavanih zemljepisnih imen, npr. *newyorški: Newyorška borza; leipziški: Leipziški knjižni sejem*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 ni bilo uvedenih drugih sprememb kot večja razvidnost razlik pri obravnavi imena kot stvarnega in osebnega, npr. *Tesla* m (svoj. prid. *Teslov*) [izumitelj Nikola Tesla] nasproti *Tesla* ž (svoj. prid. *Teslin*) [podjetje, znamka].

Precej imen sodobnega časa v dosedanjih pravopisih ni bilo uslovarjenih, redka do sedaj kodificirana imena niso bila skladijsko ponazorjena. Stvarna imena so pogosto rabljena kot desni imenovalniški prilastki v besednih zvezah, na kar je opozorjeno, npr. *Hofer* [trgovsko podjetje]: *Kupuje pri Hoferju; krožišče pred Hoferjem*; kot prilastek, v imenovalniku *V trgovini Hofer imajo danes dan popustov*.

Leta 2021 so bila uslovarjena imena političnih in vojaških organizacij, ki so bila zaradi negativne vloge v preteklosti pisana z malo začetnico (*Abwehr, Gestapo, Informbiro*).

V letu 2023 smo uslovarili nekatera stvarna imena, pri katerih je izpostavljeno zapisovanje ločevalnih znamenj, ki se pri nepodomačenih imenih ohranjanjo (npr. v imenu umetnine *Maestà*). Odstopanja so redka in niso odvisna od podomačevanja, npr. *Bata* – ime podjetja je poimenovano po ustanovitelju Tomášu Báci, vendar pa je podjetje zaradi lažjega mednarodnega poslovanja ločevalna znamenja opustilo. Pri zapisovanju nepodomačenih imen sledimo tudi zapisu velikih in malih črk, npr. *ChatGPT*.

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah *Facebook skupina* in *Facebook profil* navedene tudi variantne možnosti: *skupina na Facebooku*, *profil na Facebooku*.

Novost so tudi ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladišne in pomenske položaje.

- (1) Opozorjeno je na položaje, ko se stvarno lastno ime pojavlja v položaju desnega prilastka v imenovalniku: *Adobe InDesign* kot prilastek, v imenovalniku *Brošuro smo za tisk pripravili s programom Adobe InDesign 2.0*. Nekatera imena se najpogosteje pojavljajo v prilastkovni poziciji, na kar je opozorjeno s pojasnilom »navadno kot prilastek, v imenovalniku« (*ustvarjalca spletne aplikacije Talking Tom*).
- (2) Drugo pojasnilo je namenjeno rabi začetnice za vrstilnim števnikom, in sicer: *Beneški bienale za vrstilnim števnikom z veliko začetnico Slovenijo je na 51. Beneškem bienalu predstavljala Moderna galerija*.
- (3) Če prihaja pri izdelkih in storitvah tudi do izgubljanja lastnoimenske funkcije, je uvedeno pojasnilo, npr. *Microsoft Word* skrajšano tudi z malo začetnico *word: Priročniki upoštevajo izrazje poslovenjenega Worda/worda*.

Nekatera imena v problemskem sklopu imajo enakozvočne občne besede (*demokracija – Demokracija, kompas – Kompas*), na kar je v slovarskem sestavku opozorjeno z vodilko »primerjaj« (= prim.). Z vodilko »primerjaj« je opozorjeno tudi na imena z istim denotatom (*Sveto pismo primerjaj Biblija*). Enakozvočna imena so obravnavana kot samostojne slovarske iztočnice.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 43.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Disney² -ja [dízni, rod. díznija] m; stvarno ime [skrajšano ime za The Walt Disney Company]; [podjetje]: Pri Disneyju se je zaposlil leta 1935; kot prilastek, v imenovalniku Miki Miška je korporaciji Disney prinesel že milijarde dolarjev dobička; tudi ob imenu animator pri Waltu Disneyju; [znamka]: kot prilastek, v imenovalniku Nove oddaje bodo predvajali pod blagovno znamko Disney; [izdelek podjetja Disney]: Otroci so z Disneyjem obkroženi z vseh strani; živostno Disneyja radi gledajo tudi odrasli

{B} Disneyjev

{O} EDNINA: im. Disney, rod. Disneyja, daj. Disneyju, tož. Disney (živostno Disneyja), mest. pri Disneyju, or. z Disneyjem

{I} EDNINA: im. [dízni], rod. [díznija], daj. [dízniju], tož. [dízni] (živostno [díznija]), mest. [pri dízniju], or. [z_díznijem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Znamke in izdelki

Dodge² -gea [dôč, rod. dôdža] m; stvarno ime

|podjetje|: Pri Dodgeu upajo, da bo njihov avtomobil najuspešnejši na evropskih trgih; kot prilastek, v imenovalniku lastnik tovarne Dodge; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku Podjetje Chrysler je lastnik znamke Dodge; |izdelek znamke Dodge|: navadno z malo začetnico **dodge** Tržišče so zasuli razkošni avtomobili: Cadillaci/cadillac, Dodgei/dodgei, Chevroleti/chevroleti; živostno Pred hišo je imel parkiranega 50 let starega Dodgea/dodgea

{B} Dodgeov in Dodgeev

{O} EDNINA: im. Dodge, rod. Dodgea, daj. Dodgeu, tož. Dodge (živostno Dodgea), mest. pri Dodgeu, or. z Dodgeom in z Dodgeem; DVOJINA: im. Dodgea, rod. Dodgeov in Dodgeev, daj. Dodgeoma in Dodgeema, tož. Dodgea, mest. pri Dodgeih, or. z Dodgeoma in z Dodgeema; MNOŽINA: im. Dodgei, rod. Dodgeov in Dodgeev, daj. Dodgeom in Dodgeem, tož. Dodgee, mest. pri Dodgeih, or. z Dodgei

{I} EDNINA: im. [dôč], rod. [dôdža], daj. [dôdžu], tož. [dôč] (živostno [dôdža]), mest. [pri dôdžu], or. [z_dôdžem]; DVOJINA: im. [dôdža], rod. [dôdže], daj. [dôdžema], tož. [dôdža], mest. [pri dôdžih], or. [z_dôdžema]; MNOŽINA: im. [dôdži], rod. [dôdže], daj. [dôdžem], tož. [dôdže], mest. [pri dôdžih], or. [z_dôdži]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Znamke in izdelki

Krakovska Marija -e -e [krákouška marija, rod. krákouške marije] ž; stvarno ime

|umetniško delo|: Krakovsko Marijo hranijo v Narodni galeriji v Ljubljani; prim.

krakovski (< **Krakovo**)

{O} EDNINA: im. Krakovska Marija, rod. Krakovske Marije, daj. Krakovski Mariji, tož. Krakovsko Marijo, mest. pri Krakovski Mariji, or. s Krakovsko Marijo

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Poljščina

Ljubljanski maraton -ega -a [ljubljànski máraton, rod. ljubljànskega máratona] m; stvarno ime

|tekaška prireditel|: rekord Ljubljanskega maratona; Tekaci so na Ljubljanskem maratonu tekli v dežju; za vrstnilnim številnikom z veliko začetnico Najhitrejši slovenski maratonec 23. Ljubljanskega maratona je bil Matic Modic; prim. **maraton**

{O} EDNINA: im. Ljubljanski maraton, rod. Ljubljanskega maratona, daj. Ljubljanskemu maratonu, tož. Ljubljanski maraton, mest. pri Ljubljanskem maratonu, or. z Ljubljanskim maratonom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abwehr

Adobe Illustrator

Adobe InDesign

Adobe Photoshop

Ajpes

Al Kaida

Aleksandrijska knjižnica

Alpina

Alpska konvencija

Amsterdamska pogodba

Android

Antares

Apple

Arabska liga

Ars

Arso

AstraZeneca

Atlantska listina

Auersperški fragment
Avon
Avstrijska državna pogodba
Avto magazin
Bamberški jezdec
Bamberški simfoniki
Bandcamp
Barilla
Bata
Beneški bienale
Beneški mednarodni filmski festival
Berkshire Hathaway
Bernska konvencija
Bernska unija
Beşiktaş
Biblija
BioNTech
Booker
Bosch
Brest-litovski mir
Brionska deklaracija
Browning
Bruseljski sporazum
Cacharel
Cankarjev dom
Carigrajska konvencija
Cassini
Cavalleria rusticana
Cecilijanka
Celjan
Celovški rokopis
Chanel
ChatGPT
Cia
Coca-Cola
Comirnaty
Courreges
Cvičkarija
Čenstohovska Marija
Črnjanski rokopis
Čuki
Davisov pokal
Daytonski sporazum
Deklaracija o neodvisnosti ZDA
Delo
Demokracija
Demos
Desus
Diesel
Disney
Dnevnik
Doberdob
Dodge
Dolenjec
Dolenjski list
Dom in svet
Dopps
Dow Jones
Dravske elektrarne Maribor
Dresdenska filharmonija
Dresdenski kodeks
Dresdenski križev zbor
Dresdenski triptih
Dropbox
Društvo Škuc
Družina
Dunajski dečki
Dunajski simfoniki
Edge
Elan
Elizej
Ema
Emo
Ericsson
Ermitaž
Estonska nacionalna knjižnica
Eta
Evropa
Evropska unija
eVsebine
Facebook
Fatah
Festival Lent
Fifa
Finance
Forma viva
Frankfurtski knjižni sejem
Frascatski priročnik
Galerija Equrna
Galerija Škuc
Gazeta Wyborcza
Gea
Gestapo
Gibanje znanost mladini
Gimnastično društvo Zelena jama
Giotto
Givenchy
Gledališče Glej
Global
Gmail
Goldoni
Gonzaga
Google
Google Prevajalnik – Google Translate
Google Zemljevidi – Google Maps
Gorenje
Gorenjska statistična regija
Goriška statistična regija
Gospodarsko razstavišče
Hamas
Hamurabijev zakonik
Hlapci

Hofer
Honda
Hotel Lev
Iconotheca Valvasoriana
Informbiro
Instagram
Ira
Istanbulska konvencija
Istrski maraton
iTunes
Janssen
Jehovove priče
Johnson & Johnson
Jugovzhodna Slovenija
Junkers
Justinijanova kodifikacija
Jutro
Kalevala
Kapitolski muzeji
Kekčevi dnevi
Keltika
Kfor
Kompas
Koroška statistična regija
Krakovska Marija – Krakovska Madona
Krakovski kongres
Krakovski sporazum
Kras
Krim
Kriterij po Dofineji
Krka
Kukluksklan
Lačni Franz
Lady
Lamborghini
Lavazza
Lecce
Leipziški knjižni sejem
Lek
LibreOffice
LinkedIn
Linux
Lizbonska pogodba
Ljubljanski maraton
Londonski memorandum
Londonski sporazum
Lublinska unija
Lublinski trikotnik
Luč miru iz Betlehema
Luka Koper
Maastrichtska pogodba
MacOS
Maestà
Mandrač
Maraton Franja
Marseljeza in Marsejeza
Mercator
Merkur
Messenger
Metelkova
Metina lista
Microsoft
Microsoft Word
Minnesotski zvon
Mladina
Moderna
Mohorjeva družba
Moj malček
Münchenski filharmoniki
Münchenski sporazum
Mura
My Talking Tom
Nabucco
Nasa
Nasdaq
Nato
Natuzzi
Newyorška borza
Newyorška filharmonija
Newyorški maraton
Nikkei
Nokia
Nova revija
Novi tednik
Nuk (Nuk 2)
Nutella
Obalno-Kraška statistična regija
Odiseja
Onaplus
Oregonska peticija
Organizacija združenih narodov
Osinski sporazumi
Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki
Osrednjeslovenska statistična regija
Pavliha
Pavlihova pratika
Pfizer
Pietà
Pil
Pipistrel
Pivo in cvetje
Planinski vestnik
Playboy
Podonavska regija
Podravka
Podravska statistična regija
Pogodba iz Nice
Pokal Vitranc
Pomurska statistična regija
Pop TV
Posavska statistična regija
Prada

Praznik kozjanskega jabolka
Pri Juriju
Primorske novice
Primorski dnevnik
Primorsko-Notranjska statistična regija
Prisega Horacijev
Problemi
Prostovoljno gasilsko društvo Šenturška Gora
Pulcinella
Računalniške novice
Radio Murski val
Rai
Rakovška četa
Rapalska pogodba
Rateški rokopis
Rdeči Kmeri
Real Madrid
Repentabor
Rog
Roland Garros
Sanktpeterburška filharmonija
Sava
Savinjska statistična regija
Schengenski sporazum
Siol
Skype
Slomškova zveza
Slovenec
Slovenka
Slovenska slovnica
Slovenske novice
SlovLit
Snapchat
Soča
Sokol
Solidarnost
Spol.si
Stockholmska konvencija
Suzy
Sveto pismo
Škoda
Škofjeloški pasijon
Škuc
Talinski priročnik
Teams
Tesla
Teš (Teš 6)
The New York Times
Tigr
Tinder
Titan
Touareg
Tribuna
Triglav
TrNOVfest
Tumblr
Turnir Roland Garros
Twitter
Ubuntu
Udba
Uefa
Unesco
Unicef
Unija
Univerza v Cambridgeu
Ustanova Mali vitez
Varšavska jesen
Varšavska zveza
Varšavski pakt
Varšavski sporazum
Vaxzevria
Večer
Versace
Versajska mirovna pogodba
Vesna
Viber
Videmski sporazum
Vilenica
Vinodolski zakonik
Virginijska deklaracija o pravicah
Vittorio Veneto
Vltava
Volkswagen
Washingtonska pogodba
WhatsApp
Wikipedija
Willendorfska Venera
Windows
YouTube
Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov
Zasavska statistična regija
Združeni narodi
Zlata lisica
Zlatarna Celje
Zlati boben
Zoom
Zveza Lions klubov
Zveza prijateljev mladine
Zveza Rotary klubov
Življenje in tehnika
Žurnal24

Svojlni pridevniki (iz imen s predimki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 46 svojlnih pridevnikov iz priimkov s predimki in je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Imena s predimki«.

V letih 2022 in 2023 so bili v slovar dodani svojlni pridevniki iz imen s predimki, ki so vključena v preglednico za italijanščino, npr. *della Querciev, da Todijev, di Buoninsegnev*.

NOVOSTI:

Svojlni pridevniki iz imen s predimki so v nasprotju s SP 2001 uvrščeni v samostojna gesla. Pri redigiranju smo sledili rabi in v gradivu neizkazane oblike iz SP 2001 (*Ortegaygassetov, Baudouindecourtenayjev*) nadomestili z izkazanimi (*Gassetov, Baudouinov / de Courtenayjev*).

Slovarski sestavek sklene podatek o izhodiščni obliki, kar je za uporabnika pomembno zlasti pri večdelnih priimkih s predimki, pri katerih je pridevniška oblika izpeljana le iz enega dela (*d'Estaingov < Giscard d'Estaing*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatških možnosti. V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša systemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

del Castagnev ~ -a ~ -o in **del Castagnov** -a -o [del kastánjeu, ž. del kastánjeva, s. del kastánjevo] prid. del Castagnev/Castagnov portret umetnika Boccaccia; Del Castagneva/Castagnova »Zadnja večerja« je freska v firenški cerkvi (< **del Castagno**)

{O} **moški**: EDNINA: im. del Castagnev in del Castagnov, rod. del Castagnevega in del Castagnevega, daj. del Castagnevemu in del Castagnovemu, tož. del Castagnev in del Castagnov (živostno del Castagnevega in del Castagnevega), mest. pri del Castagnevem in pri del Castagnovem, or. z del Castagnevim in z del Castagnovim; DVOJINA: im. del Castagneva in del Castagnova, rod. del Castagnevih in del Castagnovih, daj. del Castagnevima in del Castagnovima, tož. del Castagneva in del Castagnova, mest. pri del Castagnevih in pri del Castagnovih, or. z del Castagnevima in z del Castagnovima; MNOŽINA: im. del Castagnevi in del Castagnovi, rod. del Castagnevih in del Castagnovih, daj. del Castagnevim in del Castagnovim, tož. del Castagneve in del Castagneve, mest. pri del Castagnevih in pri del Castagnovih, or. z del Castagnevimi in z del Castagnovimi

ženski: EDNINA: im. del Castagneva in del Castagnova, rod. del Castagneve in del Castagneve, daj. del Castagnevi in del Castagnovi, tož. del Castagnevo in del Castagnovo, mest. pri del Castagnevi in pri del Castagnovi, or. z del Castagnevo in z del Castagnovo; DVOJINA: im. del Castagnevi in del Castagnovi, rod. del Castagnevih in del Castagnovih, daj. del Castagnevima in del Castagnovima, tož. del Castagnevi in del Castagnovi, mest. pri del Castagnevih in pri del Castagnovih, or. z del Castagnevima in z del

Castagnovima; MNOŽINA: im. del Castagneve in del Castagnove, rod. del Castagnevih in del Castagnovih, daj. del Castagnevim in del Castagnovim, tož. del Castagneve in del Castagnove, mest. pri del Castagnevih in pri del Castagnovih, or. z del Castagnevimi in z del Castagnovimi
srednji: EDNINA: im. del Castagnevo in del Castagnovo, rod. del Castagnevega in del Castagnovega, daj. del Castagnevemu in del Castagnovemu, tož. del Castagnevo in del Castagnovo, mest. pri del Castagnevim in pri del Castagnovem, or. z del Castagnevim in z del Castagnovim; DVOJINA: im. del Castagnevi in del Castagnovi, rod. del Castagnevih in del Castagnovih, daj. del Castagnevima in del Castagnovima, tož. del Castagnevi in del Castagnovi, mest. pri del Castagnevih in pri del Castagnovih, or. z del Castagnevima in z del Castagnovima; MNOŽINA: im. del Castagneva in del Castagnova, rod. del Castagnevih in del Castagnovih, daj. del Castagnevim in del Castagnovim, tož. del Castagneva in del Castagnova, mest. pri del Castagnevih in pri del Castagnovih, or. z del Castagnevimi in z del Castagnovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz imen s predimki); Svojilni pridevniki (iz priimkov)

della Querciev -a -o [dela kuêrœeu, ž. dela kuêrœeva, s. dela kuêrœevo] prid.

della Quercievi kipi; Della Querciev vodnjak v Sieni je eno njegovih bolj znanih del (< **della Quercia**)

{O} **moški:** EDNINA: im. della Querciev, rod. della Quercievega, daj. della Quercievemu, tož. della Querciev (živostno della Quercievega), mest. pri della Quercievem, or. z della Quercievim; DVOJINA: im. della Quercieva, rod. della Quercievih, daj. della Quercievima, tož. della Quercieva, mest. pri della Quercievih, or. z della Quercievima; MNOŽINA: im. della Quercievi, rod. della Quercievih, daj. della Quercievim, tož. della Quercieve, mest. pri della Quercievih, or. z della Quercievimi

ženski: EDNINA: im. della Quercieva, rod. della Quercieve, daj. della Quercievi, tož. della Quercievo, mest. pri della Quercievi, or. z della Quercievo; DVOJINA: im. della Quercievi, rod. della Quercievih, daj. della Quercievima, tož. della Quercievi, mest. pri della Quercievih, or. z della Quercievima; MNOŽINA: im. della Quercieve, rod. della Quercievih, daj. della Quercievim, tož. della Quercieve, mest. pri della Quercievih, or. z della Quercievimi

srednji: EDNINA: im. della Quercievo, rod. della Quercievega, daj. della Quercievemu, tož. della Quercievo, mest. pri della Quercievem, or. z della Quercievim; DVOJINA: im. della Quercievi, rod. della Quercievih, daj. della Quercievima, tož. della Quercievi, mest. pri della Quercievih, or. z della Quercievima; MNOŽINA: im. della Quercieva, rod. della Quercievih, daj. della Quercievim, tož. della Quercieva, mest. pri della Quercievih, or. z della Quercievimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz priimkov); Svojilni pridevniki (iz imen s predimki)

Dos Passosov ~ -a ~ -o [dos pásosou, ž. dos pásosova, s. dos pásosovo] prid.

Začel sem s kratkimi zgodbami pod Dos Passosovim vplivom, toda razvoj slovenske proze ni šel v smer njegovega realizma (< **Dos Passos**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Dos Passosov, rod. Dos Passosovega, daj. Dos Passosovemu, tož. Dos Passosov (živostno Dos Passosovega), mest. pri Dos Passosovem, or. z Dos Passosovim; DVOJINA: im. Dos Passosova, rod. Dos Passosovih, daj. Dos Passosovima, tož. Dos Passosova, mest. pri Dos Passosovih, or. z Dos Passosovima; MNOŽINA: im. Dos Passosovi, rod. Dos Passosovih, daj. Dos Passosovim, tož. Dos Passosove, mest. pri Dos Passosovih, or. z Dos Passosovimi

ženski: EDNINA: im. Dos Passosova, rod. Dos Passosove, daj. Dos Passosovi, tož. Dos Passosovo, mest. pri Dos Passosovi, or. z Dos Passosovo; DVOJINA: im. Dos Passosovi, rod. Dos Passosovih, daj. Dos Passosovima, tož. Dos Passosovi, mest. pri Dos Passosovih, or. z Dos Passosovima; MNOŽINA: im. Dos Passosove, rod. Dos Passosovih, daj. Dos Passosovim, tož. Dos Passosove, mest. pri Dos Passosovih, or. z Dos Passosovimi

srednji: EDNINA: im. Dos Passosovo, rod. Dos Passosovega, daj. Dos Passosovemu, tož. Dos Passosovo, mest. pri Dos Passosovem, or. z Dos Passosovim; DVOJINA: im. Dos Passosovi, rod. Dos Passosovih, daj. Dos Passosovima, tož. Dos Passosovi, mest. pri Dos Passosovih, or. z Dos Passosovima; MNOŽINA: im. Dos Passosova, rod. Dos Passosovih, daj. Dos Passosovim, tož. Dos Passosova, mest. pri Dos Passosovih, or. z Dos Passosovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz imen s predimki)

D'Annunziev -a -o in **D'Annunziov** -a -o [danúncijeŭ, ž. danúncijeŭa, s. danúncijeŭo] prid.
D'Annunzieva/D'Annunziova poezija; odmevnost D'Annunzievih/D'Annunziovih del (< **D'Annunzio**)
{O} **moški**: EDNINA: im. D'Annunziev in D'Annunziov, rod. D'Annunzievega in D'Annunziovega, daj.
D'Annunzievemu in D'Annunziovemu, tož. D'Annunziev in D'Annunziov (živostno D'Annunzievega in
D'Annunziovega), mest. pri D'Annunzievem in pri D'Annunziovem, or. z D'Annunzievim in z
D'Annunziovim; DVOJINA: im. D'Annunzieva in D'Annunziova, rod. D'Annunzievih in D'Annunziovih,
daj. D'Annunzievima in D'Annunziovima, tož. D'Annunzieva in D'Annunziova, mest. pri D'Annunzievih
in pri D'Annunziovih, or. z D'Annunzievima in z D'Annunziovima; MNOŽINA: im. D'Annunzievi in
D'Annunziovi, rod. D'Annunzievih in D'Annunziovih, daj. D'Annunzievim in D'Annunziovim, tož.
D'Annunzieve in D'Annunziove, mest. pri D'Annunzievih in pri D'Annunziovih, or. z D'Annunzievimi in
z D'Annunziovimi

ženski: EDNINA: im. D'Annunzieva in D'Annunziova, rod. D'Annunzieve in D'Annunziove, daj.
D'Annunzievi in D'Annunziovi, tož. D'Annunzievo in D'Annunziovo, mest. pri D'Annunzievi in pri
D'Annunziovi, or. z D'Annunzievo in z D'Annunziovo; DVOJINA: im. D'Annunzievi in D'Annunziovi,
rod. D'Annunzievih in D'Annunziovih, daj. D'Annunzievima in D'Annunziovima, tož. D'Annunzievi in
D'Annunziovi, mest. pri D'Annunzievih in pri D'Annunziovih, or. z D'Annunzievima in z
D'Annunziovima; MNOŽINA: im. D'Annunzieve in D'Annunziove, rod. D'Annunzievih in
D'Annunziovih, daj. D'Annunzievim in D'Annunziovim, tož. D'Annunzieve in D'Annunziove, mest. pri
D'Annunzievih in pri D'Annunziovih, or. z D'Annunzievimi in z D'Annunziovimi

srednji: EDNINA: im. D'Annunzievo in D'Annunziovo, rod. D'Annunzievega in D'Annunziovega, daj.
D'Annunzievemu in D'Annunziovemu, tož. D'Annunzievo in D'Annunziovo, mest. pri D'Annunzievem in
pri D'Annunziovem, or. z D'Annunzievim in z D'Annunziovim; DVOJINA: im. D'Annunzievi in
D'Annunziovi, rod. D'Annunzievih in D'Annunziovih, daj. D'Annunzievima in D'Annunziovima, tož.
D'Annunzievi in D'Annunziovi, mest. pri D'Annunzievih in pri D'Annunziovih, or. z D'Annunzievima in
z D'Annunziovima; MNOŽINA: im. D'Annunzieva in D'Annunziova, rod. D'Annunzievih in
D'Annunziovih, daj. D'Annunzievim in D'Annunziovim, tož. D'Annunzieva in D'Annunziova, mest. pri
D'Annunzievih in pri D'Annunziovih, or. z D'Annunzievimi in z D'Annunziovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz imen s predimki)

Weizsäckerjev -a -o [vájdzékerjeŭ, ž. vájdzékerjeŭa, s. vájdzékerjeŭo] prid.

Po drugi svetovni vojni se je Weizsäckerjevo delovanje usmerilo k vprašanju odgovornosti in etike v
naravoslovju; prim. **Bethe-Weizsäckerjev** (< **Weizsäcker**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Weizsäckerjev, rod. Weizsäckerjevega, daj. Weizsäckerjevemu, tož.
Weizsäckerjev (živostno Weizsäckerjevega), mest. pri Weizsäckerjevem, or. z Weizsäckerjevim;
DVOJINA: im. Weizsäckerjeva, rod. Weizsäckerjevih, daj. Weizsäckerjevima, tož. Weizsäckerjeva, mest.
pri Weizsäckerjevih, or. z Weizsäckerjevima; MNOŽINA: im. Weizsäckerjevi, rod. Weizsäckerjevih, daj.
Weizsäckerjevim, tož. Weizsäckerjeve, mest. pri Weizsäckerjevih, or. z Weizsäckerjevimi

ženski: EDNINA: im. Weizsäckerjeva, rod. Weizsäckerjeve, daj. Weizsäckerjevi, tož. Weizsäckerjevo,
mest. pri Weizsäckerjevi, or. z Weizsäckerjevo; DVOJINA: im. Weizsäckerjevi, rod. Weizsäckerjevih, daj.
Weizsäckerjevima, tož. Weizsäckerjevi, mest. pri Weizsäckerjevih, or. z Weizsäckerjevima; MNOŽINA:
im. Weizsäckerjeve, rod. Weizsäckerjevih, daj. Weizsäckerjevim, tož. Weizsäckerjeve, mest. pri
Weizsäckerjevih, or. z Weizsäckerjevimi

srednji: EDNINA: im. Weizsäckerjevo, rod. Weizsäckerjevega, daj. Weizsäckerjevemu, tož.
Weizsäckerjevo, mest. pri Weizsäckerjevem, or. z Weizsäckerjevim; DVOJINA: im. Weizsäckerjevi, rod.
Weizsäckerjevih, daj. Weizsäckerjevima, tož. Weizsäckerjevi, mest. pri Weizsäckerjevih, or. z
Weizsäckerjevima; MNOŽINA: im. Weizsäckerjeva, rod. Weizsäckerjevih, daj. Weizsäckerjevim, tož.
Weizsäckerjeva, mest. pri Weizsäckerjevih, or. z Weizsäckerjevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz imen s predimki)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

al Haitamov

Asadov in al Asadov

Baudouinov
Beethovnov
Calderónov
D'Annunziev in *D'Annunziov*
d'Estaingov
d'Indyjev
da Todijev
da Vincijev
De Amicisov
de Brogliev
de Courtenayjev
de Gaullov
de la Vegov
de Palmov
De Palmov
de Souzov
De Souzov
del Castagnev in *del Castagnov*
della Querciev
di Buoninsegnev
Dos Passosov
dos Santosov

El Grecov
Gassetov
Goethejev
Hitomarov
Humboldtov
La Fayettev
La Fontainov
MacDowllov
McDonaldov
Metternichov
O'Connorjev
Prévostov
Richelieujev
Saint-Exupéryjev
St. Johnov
Van Allenov
van Dyckov
van Goghov
Vignolov
Vignyjev
von Grünigenov
Weizsäckerjev

Svojljni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **32** svojljnih pridevnikov iz imen zgodovinskih osebnosti, ki so jih v preteklosti pogosto zapisovala fonetično (= v skladu z uresničitvijo v slovenščini), danes pa se uveljavlja izvirna oblika imena (*Gandhi – Gandi; Luther – Luter*). Med imeni zgodovinskih osebnosti in uslovarjenimi svojljnimi pridevniki iz teh imen so tudi imena srednjeveškega latinskega sveta (*Paracelsusov*) ter klasična podomačena imena (*Aristotelov*).

V prirastku za leto 2023 so bili dodani nekateri svojljni pridevniki iz imen zgodovinskih osebnosti, ki so vključena v pravila za prevzemanje iz tujih jezikov ter v pravopisni poglavji »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran.

Utemeljitev uslovarjanja svojljnih pridevnikov tipa *Aristotelov*, ki so tvorjeni iz nespremenjene osnove imena, je povezana z dogovorom o rabi antičnih imen, pri katerih je podstava pridevnika enaka roditeljski osnovi (zato je oblika *Aristotlov* napačna). Obratna je logika pri svojljnih pridevnikih tipa *Paracelsusov*, ki so tvorjeni iz srednjeveških latinskih imenih, kjer je celotna citatna imenovalniška osnova tudi podstava pridevnika (*Paracelsusov* tudi *Paracelsov*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje ime, iz katerega je tvorjen svojljni pridevnik (*Luthrov < Luther*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prevzete besede in besedne zveze](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aristotelov -a -o [aristóteloʊ, ž. aristótelova, s. aristótelovo] prid.

Aristotelovi spisi; Aristotelova »Poetika«; Aristotelova definicija tragedije (< **Aristotel**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Aristotelov, rod. Aristotelovega, daj. Aristotelovemu, tož. Aristotelov (živostno Aristotelovega), mest. pri Aristotelovem, or. z Aristotelovim; DVOJINA: im. Aristotelova, rod.

Aristotelovih, daj. Aristotelovima, tož. Aristotelova, mest. pri Aristotelovih, or. z Aristotelovima;

MNOŽINA: im. Aristotelovi, rod. Aristotelovih, daj. Aristotelovim, tož. Aristotelove, mest. pri Aristotelovih, or. z Aristotelovimi

ženski: EDNINA: im. Aristotelova, rod. Aristotelove, daj. Aristotelovi, tož. Aristotelovo, mest. pri

Aristotelovi, or. z Aristotelovo; DVOJINA: im. Aristotelovi, rod. Aristotelovih, daj. Aristotelovima, tož.

Aristotelovi, mest. pri Aristotelovih, or. z Aristotelovima; MNOŽINA: im. Aristotelove, rod. Aristotelovih, daj. Aristotelovim, tož. Aristotelove, mest. pri Aristotelovih, or. z Aristotelovimi

srednji: EDNINA: im. Aristotelovo, rod. Aristotelovega, daj. Aristotelovemu, tož. Aristotelovo, mest. pri Aristotelovem, or. z Aristotelovim; DVOJINA: im. Aristotelovi, rod. Aristotelovih, daj. Aristotelovima, tož. Aristotelovi, mest. pri Aristotelovih, or. z Aristotelovima; MNOŽINA: im. Aristotelova, rod. Aristotelovih, daj. Aristotelovim, tož. Aristotelova, mest. pri Aristotelovih, or. z Aristotelovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)

Galileiev -a -o in **Galilejev** -a -o [galilêjeu, ž. galilêjeva, s. galilêjevo] prid.

kot pridevnik iz podomačene oblike zgodovinskega imena pogosto **Galilejev** V Evropi je vse do Galileievih/Galilejevih časov veljalo, da je Sonce popolno nebesno telo brez madežev

Galileievi/Galilejevi sateliti |Jupitrove lune Jo, Evropa, Animed in Kalisto|: Mrki štirih velikih Galileievih/Galilejevih satelitov v Jupitrovi senci se ponavljajo v rednih časovnih presledkih;

Galileiev/Galilejev zakon |fizikalni zakon|: Njegov prvi padec je potekal v skladu z

Galileievim/Galilejevim zakonom (< **Galilei**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Galileiev in Galilejev, rod. Galileievega in Galilejevega, daj. Galileievemu in Galilejevemu, tož. Galileiev in Galilejev (živostno Galileievega in Galilejevega), mest. pri Galileievem in pri Galilejevem, or. z Galileievim in z Galilejevim; DVOJINA: im. Galileieva in Galilejeva, rod.

Galileievih in Galilejevih, daj. Galileievima in Galilejevima, tož. Galileieva in Galilejeva, mest. pri Galileievih in pri Galilejevih, or. z Galileievima in z Galilejevima; MNOŽINA: im. Galileievi in Galilejevi, rod. Galileievih in Galilejevih, daj. Galileievim in Galilejevim, tož. Galileieve in Galilejeve,

mest. pri Galileievih in pri Galilejevih, or. z Galileievimi in z Galilejevimi

ženski: EDNINA: im. Galileieva in Galilejeva, rod. Galileieve in Galilejeve, daj. Galileievi in Galilejevi,

tož. Galileievo in Galilejevo, mest. pri Galileievi in pri Galilejevi, or. z Galileievo in z Galilejevo;

DVOJINA: im. Galileievi in Galilejevi, rod. Galileievih in Galilejevih, daj. Galileievima in Galilejevima, tož. Galileievi in Galilejevi, mest. pri Galileievih in pri Galilejevih, or. z Galileievima in z Galilejevima;

MNOŽINA: im. Galileieve in Galilejeve, rod. Galileievih in Galilejevih, daj. Galileievim in Galilejevim, tož. Galileieve in Galilejeve, mest. pri Galileievih in pri Galilejevih, or. z Galileievimi in z Galilejevimi

srednji: EDNINA: im. Galileievo in Galilejevo, rod. Galileievega in Galilejevega, daj. Galileievemu in Galilejevemu, tož. Galileievo in Galilejevo, mest. pri Galileievem in pri Galilejevem, or. z Galileievim in z Galilejevim; DVOJINA: im. Galileievi in Galilejevi, rod. Galileievih in Galilejevih, daj. Galileievima in Galilejevima,

tož. Galileievi in Galilejevi, mest. pri Galileievih in pri Galilejevih, or. z Galileievima in z Galilejevima; MNOŽINA: im. Galileieva in Galilejeva, rod. Galileievih in Galilejevih, daj. Galileievim in Galilejevim,

tož. Galileieva in Galilejeva, mest. pri Galileievih in pri Galilejevih, or. z Galileievimi in z Galilejevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah;

Svojilni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)

Lutrov -a -o [lútrou, ž. lútrova, s. lútrovo] prid.; gl. **Luthrov**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti); Svojilni pridevniki (iz priimkov)

Nefretetin -a -o in **Nofretetin** -a -o [nefretétin in nofretétin] prid.

Nefretetin/Nofretetin doprsni kip ima dva obraza; Nefretetina/Nofretetina grobnica (< **Nefreteta**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Nefretetin in Nofretetin, rod. Nefretetinega in Nofretetinega, daj. Nefretetinemu in Nofretetinemu, tož. Nefretetin in Nofretetin (živostno Nefretetinega in Nofretetinega), mest. pri Nefretetinem in pri Nofretetinem, or. z Nefretetinim in z Nofretetinim; DVOJINA: im. Nefretetina in Nofretetina,

rod. Nefretetinih in Nofretetinih, daj. Nefretetinima in Nofretetinima, tož. Nefretetina in Nofretetina, mest. pri Nefretetinih in pri Nofretetinih, or. z Nefretetinima in z Nofretetinima; MNOŽINA: im. Nefretetini in Nofretetini, rod. Nefretetinih in Nofretetinih, daj. Nefretetinim in Nofretetinim, tož.

Nefretetine in Nofretetine, mest. pri Nefretetinih in pri Nofretetinih, or. z Nefretetinimi in z Nofretetinimi

ženski: EDNINA: im. Nefretetina in Nofretetina, rod. Nefretetine in Nofretetine, daj. Nefretetini in Nofretetini, tož. Nefretetino in Nofretetino, mest. pri Nefretetini in pri Nofretetini, or. z Nefretetino in z

Nofretetino; DVOJINA: im. Nefretetini in Nofretetini, rod. Nefretetinih in Nofretetinih, daj. Nefretetinima in Nofretetinima, tož. Nefretetini in Nofretetini, mest. pri Nefretetinih in pri Nofretetinih, or. z Nefretetinima in z Nofretetinima; MNOŽINA: im. Nefretetine in Nofretetine, rod. Nefretetinih in Nofretetinih, daj. Nefretetinim in Nofretetinim, tož. Nefretetine in Nofretetine, mest. pri Nefretetinih in pri Nofretetinih, or. z Nefretetinimi in z Nofretetinimi

srednji: EDNINA: im. Nefretetino in Nofretetino, rod. Nefretetinega in Nofretetinega, daj. Nefretetinemu in Nofretetinemu, tož. Nefretetino in Nofretetino, mest. pri Nefretetinem in pri Nofretetinem, or. z Nefretetinim in z Nofretetinim; DVOJINA: im. Nefretetini in Nofretetini, rod. Nefretetinih in Nofretetinih, daj. Nefretetinima in Nofretetinima, tož. Nefretetini in Nofretetini, mest. pri Nefretetinih in pri Nofretetinih, or. z Nefretetinima in z Nofretetinima; MNOŽINA: im. Nefretetina in Nofretetina, rod. Nefretetinih in Nofretetinih, daj. Nefretetinim in Nofretetinim, tož. Nefretetina in Nofretetina, mest. pri Nefretetinih in pri Nofretetinih, or. z Nefretetinimi in z Nofretetinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)

Paracelsusov -a -o tudi Paracelsov -a -o [paracélsusou, ž. paracélsusova, s. paracélsusovo tudi paracélsou, ž. paracélsova, s. paracélsovo] prid.

Paracelsusov vzornik je bil Luther (< **Paracelsus**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Paracelsusov tudi Paracelsov, rod. Paracelsusovega tudi Paracelsovega, daj. Paracelsusovemu tudi Paracelsovemu, tož. Paracelsusov tudi Paracelsov (živostno Paracelsusovega tudi Paracelsovega), mest. pri Paracelsusovem tudi pri Paracelsovem, or. s Paracelsusovim tudi s Paracelsovim; DVOJINA: im. Paracelsusova tudi Paracelsovega, rod. Paracelsusovih tudi Paracelsovih, daj. Paracelsusovima tudi Paracelsovima, tož. Paracelsusova tudi Paracelsova, mest. pri Paracelsusovih tudi pri Paracelsovih, or. s Paracelsusovima tudi s Paracelsovima; MNOŽINA: im. Paracelsusovi tudi Paracelsovi, rod. Paracelsusovih tudi Paracelsovih, daj. Paracelsusovim tudi Paracelsovim, tož. Paracelsusove tudi Paracelsove, mest. pri Paracelsusovih tudi pri Paracelsovih, or. z Paracelsusovimi tudi z Paracelsovimi

ženski: EDNINA: im. Paracelsusova tudi Paracelsova, rod. Paracelsusove tudi Paracelsove, daj. Paracelsusovi tudi Paracelsovi, tož. Paracelsusovo tudi Paracelsovo, mest. pri Paracelsusovi tudi pri Paracelsovi, or. s Paracelsusovo tudi s Paracelsovo; DVOJINA: im. Paracelsusovi tudi Paracelsovi, rod. Paracelsusevih tudi Paracelsovih, daj. Paracelsusovima tudi Paracelsovima, tož. Paracelsusovi tudi Paracelsovi, mest. pri Paracelsusovih tudi pri Paracelsovih, or. s Paracelsusovima tudi s Paracelsovima; MNOŽINA: im. Paracelsusove tudi Paracelsove, rod. Paracelsusovih tudi Paracelsovih, daj. Paracelsusevim tudi Paracelsovim, tož. Paracelsusove tudi Paracelsove, mest. pri Paracelsusovih tudi pri Paracelsovih, or. s Paracelsusovimi tudi s Paracelsovimi

srednji: EDNINA: im. Paracelsusovo tudi Paracelsovo, rod. Paracelsusovega tudi Paracelsovega, daj. Paracelsusovemu tudi Paracelsovemu, tož. Paracelsusovo tudi Paracelsovo, mest. pri Paracelsusovem tudi pri Paracelsovem, or. s Paracelsusovim tudi s Paracelsovim; DVOJINA: im. Paracelsusovi tudi Paracelsovi, rod. Paracelsusovih tudi Paracelsovih, daj. Paracelsusovima tudi Paracelsovima, tož. Paracelsusovi tudi Paracelsovi, mest. pri Paracelsusovih tudi pri Paracelsovih, or. s Paracelsusovima tudi s Paracelsovima; MNOŽINA: im. Paracelsusova tudi Paracelsova, rod. Paracelsusovih tudi Paracelsovih, daj. Paracelsusovim tudi Paracelsovim, tož. Paracelsusova tudi Paracelsova, mest. pri Paracelsusovih tudi pri Paracelsovih, or. s Paracelsusovimi tudi s Paracelsovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Akहितov

Aristotelov

Atahualpov

Atilov

Calvinov – Kalvinov

Cesarjev

Citin

Dioklecijanov

Džoserjev

Galileiev in Galilejev

Gandhijev – Gandijev

Hačepsutin

Hadrijanov

Kangšijev

Karakalov
Keopsov
Luthrov – Lutrov
Menesov
Nefretetin in Nofretetin
Ostrovharjev

Paracelsusov tudi Paracelsov
Petrarcov – Petrarkov
Torricellijev
Tutankamonov
Valvasorjev – Valvazorjev
Zoisov – Cojzov

Svojilni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **32** svojilnih pridevnikov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Nazivi in naslovi ob imenu«.

V slovar so vključeni le pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj v besedotvornem postopku izkazujejo naslednje posebnosti:

- (1) podaljšavo osnove (*očetov, gospejin*);
- (2) preglas (*primarijev*);
- (3) premeno *c > č* (*baroničin*);
- (4) neobstojni samoglasnik (*magistrov*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz nazivov in naslovov so v primerjavi s SP 2001, v katerem so bili podiztočnice pri ustreznih podstavnih samostalnikih, obravnavani kot samostojna gesla. Novost sta pridevnika *eminenčin* in *ekscelečin*, ki ju v slovarjih doslej nismo obravnavali.

Slovarski sestavek sklence podatke o izhodiščni besedi (nazivu ali naslovu), iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*ladyjin < lady*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

baroničin -a -o [baróničin] prid.

Žal baroničina podoba ni ohranjena (< **baronica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. baroničin, rod. baroničinega, daj. baroničinemu, tož. baroničin (živostno baroničinega), mest. pri baroničinem, or. z baroničinim; DVOJINA: im. baroničina, rod. baroničinih, daj. baroničinima, tož. baroničina, mest. pri baroničinih, or. z baroničinima; MNOŽINA: im. baroničini, rod. baroničinih, daj. baroničinim, tož. baroničine, mest. pri baroničinih, or. z baroničinimi

ženski: EDNINA: im. baroničina, rod. baroničine, daj. baroničini, tož. baroničino, mest. pri baroničini, or. z baroničino; DVOJINA: im. baroničini, rod. baroničinih, daj. baroničinima, tož. baroničini, mest. pri baroničinih, or. z baroničinima; MNOŽINA: im. baroničine, rod. baroničinih, daj. baroničinim, tož. baroničine, mest. pri baroničinih, or. z baroničinimi

srednji: EDNINA: im. baroničino, rod. baroničinega, daj. baroničinemu, tož. baroničino, mest. pri baroničinem, or. z baroničinim; DVOJINA: im. baroničini, rod. baroničinih, daj. baroničinima, tož. baroničini, mest. pri baroničinih, or. z baroničinima; MNOŽINA: im. baroničina, rod. baroničinih, daj. baroničinim, tož. baroničina, mest. pri baroničinih, or. z baroničinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)

doktorjev -a -o [dóktorjeu, ž. dóktorjeva, s. dóktorjevo] prid.

doktorjeva terapija (< **doktor**)

{O} **moški:** EDNINA: im. doktorjev, rod. doktorjevega, daj. doktorjevemu, tož. doktorjev (živostno doktorjevega), mest. pri doktorjevem, or. z doktorjevim; DVOJINA: im. doktorjeva, rod. doktorjevih, daj. doktorjevima, tož. doktorjeva, mest. pri doktorjevih, or. z doktorjevima; MNOŽINA: im. doktorjevi, rod. doktorjevih, daj. doktorjevim, tož. doktorjeve, mest. pri doktorjevih, or. z doktorjevimi

ženski: EDNINA: im. doktorjeva, rod. doktorjeve, daj. doktorjevi, tož. doktorjevo, mest. pri doktorjevi, or. z doktorjevo; DVOJINA: im. doktorjevi, rod. doktorjevih, daj. doktorjevima, tož. doktorjevi, mest. pri doktorjevih, or. z doktorjevima; MNOŽINA: im. doktorjeve, rod. doktorjevih, daj. doktorjevim, tož. doktorjeve, mest. pri doktorjevih, or. z doktorjevimi

srednji: EDNINA: im. doktorjevo, rod. doktorjevega, daj. doktorjevemu, tož. doktorjevo, mest. pri doktorjevem, or. z doktorjevim; DVOJINA: im. doktorjevi, rod. doktorjevih, daj. doktorjevima, tož. doktorjevi, mest. pri doktorjevih, or. z doktorjevima; MNOŽINA: im. doktorjeva, rod. doktorjevih, daj. doktorjevim, tož. doktorjeva, mest. pri doktorjevih, or. z doktorjevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)

patrov -a -o [pátroʉ, ž. pátrova, s. pátrovo] prid.

Opazovali so patrovo zamaknjenost (< **pater**)

{O} **moški:** EDNINA: im. patrov, rod. patrovega, daj. patrovemu, tož. patrov (živostno patrovega), mest. pri patrovem, or. s patrovim; DVOJINA: im. patrova, rod. patrovih, daj. patrovima, tož. patrova, mest. pri patrovih, or. s patrovima; MNOŽINA: im. patrovi, rod. patrovih, daj. patrovim, tož. patrove, mest. pri patrovih, or. s patrovimi

ženski: EDNINA: im. patrova, rod. patrove, daj. patrovi, tož. patrovo, mest. pri patrovi, or. s patrovo; DVOJINA: im. patrovi, rod. patrovih, daj. patrovima, tož. patrovi, mest. pri patrovih, or. s patrovima; MNOŽINA: im. patrove, rod. patrovih, daj. patrovim, tož. patrove, mest. pri patrovih, or. s patrovimi

srednji: EDNINA: im. patrovo, rod. patrovega, daj. patrovemu, tož. patrovo, mest. pri patrovem, or. s patrovim; DVOJINA: im. patrovi, rod. patrovih, daj. patrovima, tož. patrovi, mest. pri patrovih, or. s patrovima; MNOŽINA: im. patrova, rod. patrovih, daj. patrovim, tož. patrova, mest. pri patrovih, or. s patrovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)

prinčev -a -o [prínčeʉ, ž. prínčeva, s. prínčevo] prid.

S koncertom so zbrali 500.000 funtov za prinčev sklad (< **princ**)

{O} **moški:** EDNINA: im. prinčev, rod. prinčevega, daj. prinčevemu, tož. prinčev (živostno prinčevega), mest. pri prinčevem, or. s prinčevim; DVOJINA: im. prinčeva, rod. prinčevih, daj. prinčevima, tož. prinčeva, mest. pri prinčevih, or. s prinčevima; MNOŽINA: im. prinčevi, rod. prinčevih, daj. prinčevim, tož. prinčeve, mest. pri prinčevih, or. s prinčevimi

ženski: EDNINA: im. prinčeva, rod. prinčeve, daj. prinčevi, tož. prinčevo, mest. pri prinčevi, or. s prinčevo; DVOJINA: im. prinčevi, rod. prinčevih, daj. prinčevima, tož. prinčevi, mest. pri prinčevih, or. s prinčevima; MNOŽINA: im. prinčeve, rod. prinčevih, daj. prinčevim, tož. prinčeve, mest. pri prinčevih, or. s prinčevimi

srednji: EDNINA: im. prinčevo, rod. prinčevega, daj. prinčevemu, tož. prinčevo, mest. pri prinčevem, or. s prinčevim; DVOJINA: im. prinčevi, rod. prinčevih, daj. prinčevima, tož. prinčevi, mest. pri prinčevih, or. s prinčevima; MNOŽINA: im. prinčeva, rod. prinčevih, daj. prinčevim, tož. prinčeva, mest. pri prinčevih, or. s prinčevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

baroničin
caričin
carjev
cesaričin
cesarjev
dekaničin
doktoričin
doktorjev
ekscelenčin
eminenčin
generaličin
generalpolkovničin
gospejin
gospodičnin
grofičin
inženirjev

kraljev
kraljičin
ladyjin
magistričin
magistrov
majorjev
monsinjorjev
očetov
patrov
podpolkovničin
primarijev
prinčev
profesoričin
profesorjev
rektoričin
rektorjev

Svojilni pridevniki (iz občnih poimenovanj)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **28** svojilnih pridevnikov, tvorjenih iz domačih in prevzetih občnih poimenovanj.

V slovar so vključeni pridevniki, ki se tvorijo drugače, kot bi pričakovali ob ustaljenem vzorcu (tj. *brat – bratov, mama – mamin*):

- (1) podaljšava osnove (*bodibilderjev*);
- (2) preglas (*kadijev*);
- (3) premena *c > č* (*belgijčev*);
- (4) tvorba svojilnega pridevnika iz samostalnika moškega spola na *-a* (*oprodov*);
- (5) tvorba svojilnega pridevnika iz samostalnika ženskega spola (*ladyjin*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki so slovarsko obravnavani kot samostojna gesla, kar pomeni, da je v sestavek vključena značilna ponazoritev rabe. Prav zaradi samostojne obravnave posameznih svojilnih pridevnikov je bilo treba v slovarski sestavek vključiti podatek o izhodiščni korenski besedi, iz katere je tvorjen pridevnik (*afganistančev < afganistanec*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956–974.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Prevzete besede in besedne zveze](#), [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

afganistančev -a -o [afgánistančeu, ž. afgánistančeva, s. afgánistančevo in avgánistančeu, ž. avgánistančeva, s. avgánistančevo] prid.

afganistančeva sijoča dlaka (< **afganistanec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. afganistančev, rod. afganistančevega, daj. afganistančevemu, tož. afganistančev (živostno afganistančevega), mest. pri afganistančevem, or. z afganistančevim; DVOJINA: im. afganistančeva, rod. afganistančevih, daj. afganistančevima, tož. afganistančeva, mest. pri afganistančevih, or. z afganistančevima; MNOŽINA: im. afganistančevi, rod. afganistančevih, daj. afganistančevim, tož. afganistančeve, mest. pri afganistančevih, or. z afganistančevimi

ženski: EDNINA: im. afganistančeva, rod. afganistančeve, daj. afganistančevi, tož. afganistančevo, mest. pri afganistančevi, or. z afganistančevo; DVOJINA: im. afganistančevi, rod. afganistančevih, daj. afganistančevima, tož. afganistančevi, mest. pri afganistančevih, or. z afganistančevima; MNOŽINA: im. afganistančeve, rod. afganistančevih, daj. afganistančevim, tož. afganistančeve, mest. pri afganistančevih, or. z afganistančevimi

srednji: EDNINA: im. afganistančevo, rod. afganistančevega, daj. afganistančevemu, tož. afganistančevo, mest. pri afganistančevem, or. z afganistančevim; DVOJINA: im. afganistančevi, rod. afganistančevih, daj. afganistančevima, tož. afganistančevi, mest. pri afganistančevih, or. z afganistančevima; MNOŽINA: im. afganistančeva, rod. afganistančevih, daj. afganistančevim, tož. afganistančeva, mest. pri afganistančevih, or. z afganistančevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz občnih poimenovanj)

kamikazov -a -o [kamikázoʝ, ž. kamikázova, s. kamikázovo] prid.

kamikazovo letalo (< **kamikaze**)

{O} **moški:** EDNINA: im. kamikazov, rod. kamikazovega, daj. kamikazovemu, tož. kamikazov (živostno kamikazovega), mest. pri kamikazovem, or. s kamikazovim; DVOJINA: im. kamikazova, rod. kamikazovih, daj. kamikazovima, tož. kamikazova, mest. pri kamikazovih, or. s kamikazovima; MNOŽINA: im. kamikazovi, rod. kamikazovih, daj. kamikazovim, tož. kamikazove, mest. pri kamikazovih, or. s kamikazovimi

ženski: EDNINA: im. kamikazova, rod. kamikazove, daj. kamikazovi, tož. kamikazovo, mest. pri kamikazovi, or. s kamikazovo; DVOJINA: im. kamikazovi, rod. kamikazovih, daj. kamikazovima, tož. kamikazovi, mest. pri kamikazovih, or. s kamikazovima; MNOŽINA: im. kamikazove, rod. kamikazovih, daj. kamikazovim, tož. kamikazove, mest. pri kamikazovih, or. s kamikazovimi

srednji: EDNINA: im. kamikazovo, rod. kamikazovega, daj. kamikazovemu, tož. kamikazovo, mest. pri kamikazovem, or. s kamikazovim; DVOJINA: im. kamikazovi, rod. kamikazovih, daj. kamikazovima, tož. kamikazovi, mest. pri kamikazovih, or. s kamikazovima; MNOŽINA: im. kamikazova, rod. kamikazovih, daj. kamikazovim, tož. kamikazova, mest. pri kamikazovih, or. s kamikazovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz občnih poimenovanj); Svojljni pridevniki (iz občnih poimenovanj)

nindžin -a -o tudi ninjin -a -o [nindžin] prid.

nindžine akrobatske spretnosti (< **nindža**²)

{O} **moški:** EDNINA: im. nindžin tudi ninjin, rod. nindžinega tudi ninjinega, daj. nindžinemu tudi ninjinemu, tož. nindžin tudi ninjin (živostno nindžinega tudi ninjinega), mest. pri nindžinem tudi pri ninjinem, or. z nindžinim tudi z ninjinim; DVOJINA: im. nindžina tudi ninjina, rod. nindžinih tudi ninjinih, daj. nindžinima tudi ninjinima, tož. nindžina tudi ninjina, mest. pri nindžinih tudi pri ninjinih, or. z nindžinima tudi z ninjinima; MNOŽINA: im. nindžini tudi ninjini, rod. nindžinih tudi ninjinih, daj. nindžinim tudi ninjinim, tož. nindžine tudi ninjine, mest. pri nindžinih tudi pri ninjinih, or. z nindžinimi tudi z ninjinimi

ženski: EDNINA: im. nindžina tudi ninjina, rod. nindžine tudi ninjine, daj. nindžini tudi ninjini, tož. nindžino tudi ninjino, mest. pri nindžini tudi pri ninjini, or. z nindžino tudi z ninjino; DVOJINA: im. nindžini tudi ninjini, rod. nindžinih tudi ninjinih, daj. nindžinima tudi ninjinima, tož. nindžini tudi ninjini, mest. pri nindžinih tudi pri ninjinih, or. z nindžinima tudi z ninjinima; MNOŽINA: im. nindžine tudi ninjine, rod. nindžinih tudi ninjinih, daj. nindžinim tudi ninjinim, tož. nindžine tudi ninjine, mest. pri nindžinih tudi pri ninjinih, or. z nindžinimi tudi z ninjinimi

srednji: EDNINA: im. nindžino tudi ninjino, rod. nindžinega tudi ninjinega, daj. nindžinemu tudi ninjinemu, tož. nindžino tudi ninjino, mest. pri nindžinem tudi pri ninjinem, or. z nindžinim tudi z ninjinim; DVOJINA: im. nindžini tudi ninjini, rod. nindžinih tudi ninjinih, daj. nindžinima tudi ninjinima, tož. nindžini tudi ninjini, mest. pri nindžinih tudi pri ninjinih, or. z nindžinima tudi z ninjinima; MNOŽINA: im. nindžina tudi ninjina, rod. nindžinih tudi ninjinih, daj. nindžinim tudi ninjinim, tož. nindžina tudi ninjina, mest. pri nindžinih tudi pri ninjinih, or. z nindžinimi tudi z ninjinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz občnih poimenovanj); Svojljni pridevniki (iz občnih poimenovanj)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afganistančev
agov
belgijčev
bodibilderjev tudi *bodybuilderjev*
dominikančev
evrazijčev
gavčev
gurujev
harambašev
kadijev
kalimerov
kamikazov
knjigovodjev
kolegov

ladyjin
maharadžev
nindžev tudi *ninjev*
nindžin tudi *ninjin*
oprodov
pašev
računovodjev
radžev
slugov
spahijev
starešinov
vojskovodjev
zborovodjev

Svojilni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **18** svojilnih pridevnikov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnim imenom«.

V slovar so vključeni le pridevniki, ki se tvorijo nekoliko drugače, kot bi pričakovali ob ustaljenem vzorcu (tj. *brat – bratov, mama – mamin*):

- (1) podaljšava osnove (*ovčarjev*);
- (2) preglas (*zmajev*);
- (3) premena *c > č* (*lisičin, toda muca – mucin*);
- (4) neobstojni samoglasnik (*palčkov*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki so slovarsko obravnavani kot samostojna gesla, kar pomeni, da je v sestavek vključena značilna ponazoritev rabe. Prav zaradi samostojne obravnave posameznih svojilnih pridevnikov je bilo treba v slovarski sestavek vključiti podatek o izhodiščni korenski besedi, iz katere je tvorjen pridevnik (*lisičin < lisica*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956–974.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

coprničín -a -o [cópərníčin] prid.

Coprničín urok je hitro popustil (< **coprnica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. coprničín, rod. coprničínega, daj. coprničínemu, tož. coprničín (živostno coprničínega), mest. pri coprničínem, or. s coprničínim; DVOJINA: im. coprničína, rod. coprničínih, daj. coprničínima, tož. coprničína, mest. pri coprničínih, or. s coprničínima; MNOŽINA: im. coprničíni, rod. coprničínih, daj. coprničínim, tož. coprničíne, mest. pri coprničínih, or. s coprničínimi

ženski: EDNINA: im. coprničína, rod. coprničíne, daj. coprničíni, tož. coprničíno, mest. pri coprničíni, or. s coprničíno; DVOJINA: im. coprničíni, rod. coprničínih, daj. coprničínima, tož. coprničíni, mest. pri coprničínih, or. s coprničínima; MNOŽINA: im. coprničíne, rod. coprničínih, daj. coprničínim, tož. coprničíne, mest. pri coprničínih, or. s coprničínimi

srednji: EDNINA: im. coprničíno, rod. coprničínega, daj. coprničínemu, tož. coprničíno, mest. pri coprničínem, or. s coprničínim; DVOJINA: im. coprničíni, rod. coprničínih, daj. coprničínima, tož. coprničíni, mest. pri coprničínih, or. s coprničínima; MNOŽINA: im. coprničína, rod. coprničínih, daj. coprničínim, tož. coprničína, mest. pri coprničínih, or. s coprničínimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

krojačkov -a -o [krojáčkoʊ, ž. krojáčkova, s. krojáčkovo] prid.

Pred vrati krojačkove delavnice je stal čarovnik Fičifik (< **krojaček**)

{O} **moški**: EDNINA: im. krojačkov, rod. krojačkovega, daj. krojačkovemu, tož. krojačkov (živostno krojačkovega), mest. pri krojačkovem, or. s krojačkovim; DVOJINA: im. krojačkova, rod. krojačkovih, daj. krojačkovima, tož. krojačkova, mest. pri krojačkovih, or. s krojačkovima; MNOŽINA: im. krojačkovi, rod. krojačkovih, daj. krojačkovim, tož. krojačkove, mest. pri krojačkovih, or. s krojačkovimi

ženski: EDNINA: im. krojačkova, rod. krojačkove, daj. krojačkovi, tož. krojačkovo, mest. pri krojačkovi, or. s krojačkovo; DVOJINA: im. krojačkovi, rod. krojačkovih, daj. krojačkovima, tož. krojačkovi, mest. pri krojačkovih, or. s krojačkovima; MNOŽINA: im. krojačkove, rod. krojačkovih, daj. krojačkovim, tož. krojačkove, mest. pri krojačkovih, or. s krojačkovimi

srednji: EDNINA: im. krojačkovo, rod. krojačkovega, daj. krojačkovemu, tož. krojačkovo, mest. pri krojačkovem, or. s krojačkovim; DVOJINA: im. krojačkovi, rod. krojačkovih, daj. krojačkovima, tož. krojačkovi, mest. pri krojačkovih, or. s krojačkovima; MNOŽINA: im. krojačkova, rod. krojačkovih, daj. krojačkovim, tož. krojačkova, mest. pri krojačkovih, or. s krojačkovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

mačkov -a -o [máčkoʊ, ž. máčkova, s. máčkovo] prid.

Laboratorijski pregled mačkove dlake je pokazal, da ima mikrosporijo (< **maček**)

{O} **moški**: EDNINA: im. mačkov, rod. mačkovega, daj. mačkovemu, tož. mačkov (živostno mačkovega), mest. pri mačkovem, or. z mačkovim; DVOJINA: im. mačkova, rod. mačkovih, daj. mačkovima, tož. mačkova, mest. pri mačkovih, or. z mačkovima; MNOŽINA: im. mačkovi, rod. mačkovih, daj. mačkovim, tož. mačkove, mest. pri mačkovih, or. z mačkovimi

ženski: EDNINA: im. mačkova, rod. mačkove, daj. mačkovi, tož. mačkovo, mest. pri mačkovi, or. z mačkovo; DVOJINA: im. mačkovi, rod. mačkovih, daj. mačkovima, tož. mačkovi, mest. pri mačkovih, or. z mačkovima; MNOŽINA: im. mačkove, rod. mačkovih, daj. mačkovim, tož. mačkove, mest. pri mačkovih, or. z mačkovimi

srednji: EDNINA: im. mačkovo, rod. mačkovega, daj. mačkovemu, tož. mačkovo, mest. pri mačkovem, or. z mačkovim; DVOJINA: im. mačkovi, rod. mačkovih, daj. mačkovima, tož. mačkovi, mest. pri mačkovih, or. z mačkovima; MNOŽINA: im. mačkova, rod. mačkovih, daj. mačkovim, tož. mačkova, mest. pri mačkovih, or. z mačkovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij); Svojlilni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

vajenčev -a -o [vájenčeu, ž. vájenčeva, s. vájenčevo] prid.

vajenčeva delovna obveznost (< **vajenec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. vajenčev, rod. vajenčevega, daj. vajenčevemu, tož. vajenčev (živostno vajenčevega), mest. pri vajenčevem, or. z vajenčevim; DVOJINA: im. vajenčeva, rod. vajenčevih, daj. vajenčevima, tož. vajenčeva, mest. pri vajenčevih, or. z vajenčevima; MNOŽINA: im. vajenčevi, rod. vajenčevih, daj. vajenčevim, tož. vajenčeve, mest. pri vajenčevih, or. z vajenčevimi

ženski: EDNINA: im. vajenčeva, rod. vajenčeve, daj. vajenčevi, tož. vajenčevo, mest. pri vajenčevi, or. z vajenčevo; DVOJINA: im. vajenčevi, rod. vajenčevih, daj. vajenčevima, tož. vajenčevi, mest. pri vajenčevih, or. z vajenčevima; MNOŽINA: im. vajenčeve, rod. vajenčevih, daj. vajenčevim, tož. vajenčeve, mest. pri vajenčevih, or. z vajenčevimi

srednji: EDNINA: im. vajenčevo, rod. vajenčevega, daj. vajenčevemu, tož. vajenčevo, mest. pri vajenčevem, or. z vajenčevim; DVOJINA: im. vajenčevi, rod. vajenčevih, daj. vajenčevima, tož. vajenčevi, mest. pri vajenčevih, or. z vajenčevima; MNOŽINA: im. vajenčeva, rod. vajenčevih, daj. vajenčevim, tož. vajenčeva, mest. pri vajenčevih, or. z vajenčevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij); Svojlilni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

coprničín
čarovničín
čebeličín
dekličín
gasilčev
krojačkov
lisičín
mačkov
medvedkov

mucin
ovčarjev
palčkov
poštarjev
sovičín
vajenčev
zajčkov
zmajev
zvezdičín

Svojljni pridevniki (iz osebnih moških imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **191** svojljnih pridevnikov in je bil narejen na podlagi nabora osebnih moških imen, vključenih v problemski sklop »Lastna imena (osebna, moška)«. V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojljni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Ahačev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove *s t* (*Nikov*);
- (3) obvezne podaljšave osnove *s t* (*Juretov*);
- (4) neobveznega izpusta neobstojnega polglasnika (*Klemnov* in *Klemenov*);
- (5) nepravilne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Aljošin* namesto *Aljošev*).

V kasnejših fazah so bili dodani tudi tisti svojljni pridevniki, pri katerih je bilo podstavno ime v geslovnik sprejeto zaradi prekrivnosti pri zapisu, npr. *oskar*, *aleksander* 'nagrada' in *Oskar*, *Aleksander* 'ime'.

V letu 2019 so bili v problemski sklop dodani svojljni pridevniki iz imen, ki se pojavljajo v umetniških imenih, npr. *Andy Warhol* > *Andyjev*, v letu 2022 pa še svojljni pridevniki iz italijanskih imen. Podobno kot pri slovenskih imenih je uslovarjenje svojljnega pridevnika narekovala problematičnost zaradi:

- (1) podaljšave *z j* (*Andyjev*, *Luigijev*), povezane z izreko končnega samoglasnika (*Joe – Joejev*; *Steviejev*);
- (2) preglasa pri oblikah s končnim pisnim *o* (*Kočev*), ki jih v manj formalnih jezikovnih okoliščinah tudi ne preglasuemo (*Kočov*);
- (3) preglasa pri oblikah s končnimi govorjenimi *c j č š*, ki so preglasene v govoru, v zapisu pa se je uveljavila dvojnica (*Georgeov* in *Georgev*, *Antoniev* in *Antoniov*).

V prirastku za leto 2023 so bili dodani svojljni pridevniki, tvorjeni iz imen, vključenih v preglednice za prevzemanje iz češčine, estonsčine, finščine, italijanščine, poljščine in slovaščine, ter iz nekaterih imen v pravopisnih poglavjih »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

Uslovarjenje teh imen je predstavljalo gradivsko osnovo pri pripravi novega poglavja pravopisnih pravil z naslovom »Slovnični oris za pravopis«, ki je od leta 2019 v usklajevalni fazi, objavljen je že del »Glasoslovni oris«. Pripravljena je bila tudi anketa o sklanjanju. Rezultati so dostopni na spletnem naslovu [spletišča Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU](#).

Vsak slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik, kar je za uporabnika pomembno zlasti tedaj, ko različna imena sovpadajo v pridevniški obliki (*Nikov* < *Nik*, *Niko*).

Kot dvojnice so uslovarjeni tisti svojljni pridevniki:

- (1) ki so tvorjeni iz moških imen z več naglasnimi možnostmi, npr. *Alešev* [alêšeu] in [álešeu];
- (2) kjer je dvojnica posledica tega, da se preglasevanje pisno lahko tudi ne uresničuje, npr. *Georgeov* in *Georgev* (obe obliki imata izgovor [džórdžeu]); to je novost glede na SP 2001, kjer je bilo v takih primerih preglasevanje dosledno izpeljano;
- (3) kjer je dvojnica posledica neobveznega podaljševanja *z j* pri imenih, ki se končajo na *r*, npr. *Mojmirjev* tudi *Mojmirov*, in
- (4) kjer je dvojnica posledica neobveznega podaljševanja *z j* pri imenih na končni *e*, npr. *Gabrielejev* in *Gabrielov*.

Pravila za tvorbo svojljnih pridevnikov so podana v pravopisnih pravilih SP 2001 (člen 956 id.), v *Pravopisu 8.0* pa v prenovljeni obliki v poglavju »Glasovno-črkovne premene«.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Antoniev¹ -a -o in **Antoniov** -a -o [antónjɛu, ž. antónjɛva, s. antónjɛvo] prid.

S skupino je nastopila v Antonievem/Antoniovem baru (< **Antonio**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. Antoniev in Antoniov, rod. Antonievega in Antoniovega, daj. Antonievemu in Antoniovemu, tož. Antoniev in Antoniov (živostno Antonievega in Antoniovega), mest. pri Antonievem in pri Antoniovem, or. z Antonievim in z Antoniovim; DVOJINA: im. Antonieva in Antoniova, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievima in Antoniovima, tož. Antonieva in Antoniova, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievima in z Antoniovima; MNOŽINA: im. Antonievi in Antoniovi, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievim in Antoniovim, tož. Antonie in Antoniove, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievimi in z Antoniovimi

ženski: EDNINA: im. Antonieva in Antoniova, rod. Antonie in Antoniove, daj. Antonievi in Antoniovi, tož. Antonie in Antoniovo, mest. pri Antonievi in pri Antoniovi, or. z Antonie in z Antoniovo; DVOJINA: im. Antonievi in Antoniovi, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievima in Antoniovima, tož. Antonievi in Antoniovi, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievima in z Antoniovima; MNOŽINA: im. Antonie in Antoniove, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievim in Antoniovim, tož. Antonie in Antoniove, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievimi in z Antoniovimi

srednji: EDNINA: im. Antonievo in Antoniovo, rod. Antonievega in Antoniovega, daj. Antonievemu in Antoniovemu, tož. Antonievo in Antoniovo, mest. pri Antonievem in pri Antoniovem, or. z Antonievim in z Antoniovim; DVOJINA: im. Antonievi in Antoniovi, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievima in Antoniovima, tož. Antonievi in Antoniovi, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievima in z Antoniovima; MNOŽINA: im. Antonieva in Antoniova, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievim in Antoniovim, tož. Antonieva in Antoniova, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievimi in z Antoniovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih moških imen)

Antoniev² -a -o in **Antoniov** -a -o [antónjɛu, ž. antónjɛva, s. antónjɛvo] prid.

Antonievo/Antoniovo podjetje (< **Antonio**²)

{O} **moški**: EDNINA: im. Antoniev in Antoniov, rod. Antonievega in Antoniovega, daj. Antonievemu in Antoniovemu, tož. Antoniev in Antoniov (živostno Antonievega in Antoniovega), mest. pri Antonievem in pri Antoniovem, or. z Antonievim in z Antoniovim; DVOJINA: im. Antonieva in Antoniova, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievima in Antoniovima, tož. Antonieva in Antoniova, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievima in z Antoniovima; MNOŽINA: im. Antonievi in Antoniovi, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievim in Antoniovim, tož. Antonie in Antoniove, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievimi in z Antoniovimi

ženski: EDNINA: im. Antonieva in Antoniova, rod. Antonie in Antoniove, daj. Antonievi in Antoniovi, tož. Antonie in Antoniovo, mest. pri Antonievi in pri Antoniovi, or. z Antonie in z Antoniovo; DVOJINA: im. Antonievi in Antoniovi, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievima in Antoniovima, tož. Antonievi in Antoniovi, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievima in z Antoniovima;

MNOŽINA: im. Antonieve in Antoniove, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievim in Antoniovim, tož. Antonieve in Antoniove, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievimi in z Antoniovimi
srednji: EDNINA: im. Antonievo in Antoniovo, rod. Antonievega in Antoniovega, daj. Antonievemu in Antoniovemu, tož. Antonievo in Antoniovo, mest. pri Antonievem in pri Antoniovem, or. z Antonievim in z Antoniovim; DVOJINA: im. Antonievi in Antoniovi, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievima in Antoniovima, tož. Antonievi in Antoniovi, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievima in z Antoniovima; MNOŽINA: im. Antonieva in Antoniova, rod. Antonievih in Antoniovih, daj. Antonievim in Antoniovim, tož. Antonieva in Antoniova, mest. pri Antonievih in pri Antoniovih, or. z Antonievimi in z Antoniovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz osebnih moških imen)

Gabrielejev -a -o in **Gabrielov** -a -o [gabrijélejeu, ž. gabrijélejeva, s. gabrijélejevo in gabrijélou, ž. gabrijélova, s. gabrijélovo] prid.

Pri zaslišanju sta bila navzoča tudi Gabrielejeva/Gabrielova odvetnika (< **Gabriele**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. Gabrielejev in Gabrielov, rod. Gabrielejevega in Gabrielovega, daj. Gabrielejevemu in Gabrielovemu, tož. Gabrielejev in Gabrielov (živostno Gabrielejevega in Gabrielovega), mest. pri Gabrielejevem in pri Gabrielovem, or. z Gabrielejevim in z Gabrielovim; DVOJINA: im. Gabrielejeva in Gabrielova, rod. Gabrielejevih in Gabrielovih, daj. Gabrielejevima in Gabrielovima, tož. Gabrielejeva in Gabrielova, mest. pri Gabrielejevih in pri Gabrielovih, or. z Gabrielejevima in z Gabrielovima; MNOŽINA: im. Gabrielejevi in Gabrielovi, rod. Gabrielejevih in Gabrielovih, daj. Gabrielejevim in Gabrielovim, tož. Gabrielejeve in Gabrielove, mest. pri Gabrielejevih in pri Gabrielovih, or. z Gabrielejevimi in z Gabrielovimi

ženski: EDNINA: im. Gabrielejeva in Gabrielova, rod. Gabrielejeve in Gabrielove, daj. Gabrielejevi in Gabrielovi, tož. Gabrielejevo in Gabrielovo, mest. pri Gabrielejevi in pri Gabrielovi, or. z Gabrielejevo in z Gabrielovo; DVOJINA: im. Gabrielejevi in Gabrielovi, rod. Gabrielejevih in Gabrielovih, daj. Gabrielejevima in Gabrielovima, tož. Gabrielejevi in Gabrielovi, mest. pri Gabrielejevih in pri Gabrielovih, or. z Gabrielejevima in z Gabrielovima; MNOŽINA: im. Gabrielejeve in Gabrielove, rod. Gabrielejevih in Gabrielovih, daj. Gabrielejevim in Gabrielovim, tož. Gabrielejeve in Gabrielove, mest. pri Gabrielejevih in pri Gabrielovih, or. z Gabrielejevimi in z Gabrielovimi

srednji: EDNINA: im. Gabrielejevo in Gabrielovo, rod. Gabrielejevega in Gabrielovega, daj. Gabrielejevemu in Gabrielovemu, tož. Gabrielejevo in Gabrielovo, mest. pri Gabrielejevem in pri Gabrielovem, or. z Gabrielejevim in z Gabrielovim; DVOJINA: im. Gabrielejevi in Gabrielovi, rod. Gabrielejevih in Gabrielovih, daj. Gabrielejevima in Gabrielovima, tož. Gabrielejevi in Gabrielovi, mest. pri Gabrielejevih in pri Gabrielovih, or. z Gabrielejevima in z Gabrielovima; MNOŽINA: im. Gabrielejeva in Gabrielova, rod. Gabrielejevih in Gabrielovih, daj. Gabrielejevim in Gabrielovim, tož. Gabrielejeva in Gabrielova, mest. pri Gabrielejevih in pri Gabrielovih, or. z Gabrielejevimi in z Gabrielovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz osebnih moških imen); Svojilni pridevniki (iz priimkov)

Kočev -a -o [kóčeʉ, ž. kóčeva, s. kóčevo] prid.

Kočevo umetniško delo (< **Kočo**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Kočev, rod. Kočevega, daj. Kočevemu, tož. Kočev (živostno Kočevega), mest. pri Kočevem, or. s Kočevim; DVOJINA: im. Kočeva, rod. Kočevih, daj. Kočevima, tož. Kočeva, mest. pri Kočevih, or. s Kočevima; MNOŽINA: im. Kočevi, rod. Kočevih, daj. Kočevim, tož. Kočeve, mest. pri Kočevih, or. s Kočevimi

ženski: EDNINA: im. Kočeva, rod. Kočeve, daj. Kočevi, tož. Kočevo, mest. pri Kočevi, or. s Kočevo; DVOJINA: im. Kočevi, rod. Kočevih, daj. Kočevima, tož. Kočevi, mest. pri Kočevih, or. s Kočevima; MNOŽINA: im. Kočeve, rod. Kočevih, daj. Kočevim, tož. Kočeve, mest. pri Kočevih, or. s Kočevimi
srednji: EDNINA: im. Kočevo, rod. Kočevega, daj. Kočevemu, tož. Kočevo, mest. pri Kočevem, or. s Kočevim; DVOJINA: im. Kočevi, rod. Kočevih, daj. Kočevima, tož. Kočevi, mest. pri Kočevih, or. s Kočevima; MNOŽINA: im. Kočeva, rod. Kočevih, daj. Kočevim, tož. Kočeva, mest. pri Kočevih, or. s Kočevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz psevdonimov); Svojilni pridevniki (iz osebnih moških imen)

Mojmirjev -a -o tudi Mojmirov -a -o [mójmirjeu, ž. mójmirjeva, s. mójmirjevo tudi mójmiroū, ž. mójmirova, s. mójmirovo] prid.

Mojmirjev poklic; Mojmirjeva ideja (< Mojmir)

{O} **moški:** EDNINA: im. Mojmirjev tudi Mojmirov, rod. Mojmirjevega tudi Mojmirovega, daj. Mojmirjevemu tudi Mojmirovemu, tož. Mojmirjev tudi Mojmirov (živostno Mojmirjevega tudi Mojmirovega), mest. pri Mojmirjevem tudi pri Mojmirovem, or. z Mojmirjevim tudi z Mojmirovim; DVOJINA: im. Mojmirjeva tudi Mojmirova, rod. Mojmirjevih tudi Mojmirovih, daj. Mojmirjevima tudi Mojmirovima, tož. Mojmirjeva tudi Mojmirova, mest. pri Mojmirjevih tudi pri Mojmirovih, or. z Mojmirjevima tudi z Mojmirovima; MNOŽINA: im. Mojmirjevi tudi Mojmirovi, rod. Mojmirjevih tudi Mojmirovih, daj. Mojmirjevim tudi Mojmirovim, tož. Mojmirjeve tudi Mojmirove, mest. pri Mojmirjevih tudi pri Mojmirovih, or. z Mojmirjevimi tudi z Mojmirovimi

ženski: EDNINA: im. Mojmirjeva tudi Mojmirova, rod. Mojmirjeve tudi Mojmirove, daj. Mojmirjevi tudi Mojmirovi, tož. Mojmirjevo tudi Mojmirovo, mest. pri Mojmirjevi tudi pri Mojmirovi, or. z Mojmirjevo tudi z Mojmirovo; DVOJINA: im. Mojmirjevi tudi Mojmirovi, rod. Mojmirjevih tudi Mojmirovih, daj. Mojmirjevima tudi Mojmirovima, tož. Mojmirjevi tudi Mojmirovi, mest. pri Mojmirjevih tudi pri Mojmirovih, or. z Mojmirjevima tudi z Mojmirovima; MNOŽINA: im. Mojmirjeve tudi Mojmirove, rod. Mojmirjevih tudi Mojmirovih, daj. Mojmirjevim tudi Mojmirovim, tož. Mojmirjeve tudi Mojmirove, mest. pri Mojmirjevih tudi pri Mojmirovih, or. z Mojmirjevimi tudi z Mojmirovimi

srednji: EDNINA: im. Mojmirjevo tudi Mojmirovo, rod. Mojmirjevega tudi Mojmirovega, daj. Mojmirjevemu tudi Mojmirovemu, tož. Mojmirjevo tudi Mojmirovo, mest. pri Mojmirjevem tudi pri Mojmirovem, or. z Mojmirjevim tudi z Mojmirovim; DVOJINA: im. Mojmirjevi tudi Mojmirovi, rod. Mojmirjevih tudi Mojmirovih, daj. Mojmirjevima tudi Mojmirovima, tož. Mojmirjevi tudi Mojmirovi, mest. pri Mojmirjevih tudi pri Mojmirovih, or. z Mojmirjevima tudi z Mojmirovima; MNOŽINA: im. Mojmirjeva tudi Mojmirova, rod. Mojmirjevih tudi Mojmirovih, daj. Mojmirjevim tudi Mojmirovim, tož. Mojmirjeva tudi Mojmirova, mest. pri Mojmirjevih tudi pri Mojmirovih, or. z Mojmirjevimi tudi z Mojmirovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih moških imen)

Nikov -a -o [níkou, ž. níkova, s. níkovo] prid.

Z oddaljenega košarkarskega igrišča je najprej zaslišal Nikovo vpitje (< **Nik, Niko**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Nikov, rod. Nikovega, daj. Nikovemu, tož. Nikov (živostno Nikovega), mest. pri Nikovem, or. z Nikovim; DVOJINA: im. Nikova, rod. Nikovih, daj. Nikovima, tož. Nikova, mest. pri Nikovih, or. z Nikovima; MNOŽINA: im. Nikovi, rod. Nikovih, daj. Nikovim, tož. Nikove, mest. pri Nikovih, or. z Nikovimi

ženski: EDNINA: im. Nikova, rod. Nikove, daj. Nikovi, tož. Nikovo, mest. pri Nikovi, or. z Nikovo; DVOJINA: im. Nikovi, rod. Nikovih, daj. Nikovima, tož. Nikovi, mest. pri Nikovih, or. z Nikovima; MNOŽINA: im. Nikove, rod. Nikovih, daj. Nikovim, tož. Nikove, mest. pri Nikovih, or. z Nikovimi

srednji: EDNINA: im. Nikovo, rod. Nikovega, daj. Nikovemu, tož. Nikovo, mest. pri Nikovem, or. z Nikovim; DVOJINA: im. Nikovi, rod. Nikovih, daj. Nikovima, tož. Nikovi, mest. pri Nikovih, or. z Nikovima; MNOŽINA: im. Nikova, rod. Nikovih, daj. Nikovim, tož. Nikova, mest. pri Nikovih, or. z Nikovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih moških imen)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Acov redko *Acev*
Adamov
Agricolov
Ahačev
Alešev
Alfierijev

Aljažev
Aljošev
Alozijev
Andražev
Andrejev
Andrewov in *Andrewew*

Andyjev
Anejev
Antoniev in Antoinov
Antonijev
Anžetov
Arturjev
Blažev
Bogomirjev
Borisov
Borov
Božev
Bracov redko Bracev
Bruceov
Cvetkov
Črtomirjev
Damirjev
Danilov
Dantejev
Davorjev
Dioklecijanov
Drejčkov
Ennov
Evstahijev
Ferenczev in Ferenczov
Francijev
Françoisov in Françoisev
Frančev
Franjev
Franzev in Franzov
Fričev in Fricev
Fritzev in Fritzov
Gabrielejev in Gabrielov
Gašperjev
Georgeov in Georgeev
Georgesov in Georgesev
Georgov
Giammariev
Giannijev
Giuseppejev in Giuseppov
Gregorjev
Gregov
Hailejev
Hannujev
Harryjev
Horacijev in Horačev
Ignačev
Igorjev
Ivanov
Ivičev
Ivov
Izidorjev
Jaanov
Jakobov
Jakov
Janezov
Janijev

Jankov
Jašev
Jeanov
Jernejev
Jocov redko Jocev
Joejev
Jordanov
Joškov
Jožefov
Jožetov
Jukkov
Jurčkov
Juretov
Jürgenov tudi Jürgnov
Juričev
Jurijev
Kallejev
Karlčkov
Karlo
Klemnov in Klemenov
Kočev
Krešev
Kuzmov
Leejev
Lennartov
Lovrov
Luigijev
Lukov
Majev
Marijev in Mariov
Marijev
Markov
Martinov
Matejev
Matevžev
Matičev
Matijev
Matjažev
Matthewov in Matthewev
Mattijev
Mauriziev in Maurizioov
Mičev
Mihov
Mikov
Milošev
Mirkov
Mirov
Mišev
Mitjev
Mohorjev
Mojmirjev tudi Mojmirov
Mujev
Nedžev
Nejčev
Niccolòjev
Nikolajev

Nikov
Ninov
Noahov tudi *Noahev*
Oskarjev
Pajev
Pasqualejev tudi *Pasqualov*
Pavelčkov
Pavletov
Pavlov
Petrov
Pierrov
Pirov
Primožev
Pulcinellov
Radov
Rajkov
Renatov
Renejev
Ristov
Rudijev
Sajev
Samirjev
Samov
Sándorjev
Sašev
Sciasciev
Sergejev
Sergeov in *Sergeev*
Sergiev in *Sergiov*
Silvestrov
Silvov
Simonov

Slavkov
Srečev
Srečkov
Stankov
Steviejev
Tadejev
Tapiev in *Tapiov*
Tennesseejev
Timotejev
Tinetov
Tomažev
Tonyjev
Urbanov
Urošev
Valkov
Valterjev
Vasjev
Vidov
Viktorjev
Vincenčev
Vinkov
Vittoriev in *Vittoriov*
Vladimirjev
Vladov
Vojkov
Vorančev
Yvesov
Zdravkov
Zlatkov
Zvonkov
Željkov
Žigov

Svojilni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **66** svojilnih pridevnikov in je bil narejen na podlagi nabora osebnih ženskih imen, vključenih v problemski sklop »Lastna imena (osebna, ženska)«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojilni pridevnik pride do premene *c > č* (*Aničin*). Vključena so tudi imena, pri katerih je zaradi ženskega in moškega enakopisnega imena mogoč nesporazum (*Saša: Sašev in Sašin*) ali obstaja enakozvočnost z občnoimenskim poimenovanjem (*Vesna* |žensko ime| : *vesna* |nagrada|).

V letu 2022 so bili v slovar dodani svojilni pridevniki iz italijanskih ženskih imen (npr. *Beatricin, Mariin* in *Marijin, Liviin* in *Livijin*).

V prirastku za leto 2023 so bili dodani svojilni pridevniki, tvorjeni iz imen, vključenih v preglednice za prevzemanje iz italijanščine in poljščine, ter iz nekaterih imen v pravopisnih (pod)poglavjih »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

V letu 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik ženskih imen so bila tako sprejeta zlasti imena neslovenskega izvora in iz njih izpeljani svojilni pridevniki (*Audreyjin, Billiejn, Cocojin, Edithin, Jeanin, Marilynin, Nataliejin, Whoopijin* itd.).

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, ko smo pri svojilnih pridevniki iz imen na -ia oz. -ea uvedli dvojnico brez podaljšave (*Pia: Piin* in *Pijin*, v SP 2001 *Pijin*; *Lea: Lein* in *Lejin*, v SP 2001 *Lejin*). Pravila za tvorbo svojilnih pridevnikov so podana v pravopisnih pravilih SP 2001 (člen 956 id.), v *Pravopisu 8.0* pa v prenovljeni obliki v poglavju »Glasovno-črkovne premene«.

Slovarski sestavek sklene podatek o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*Aničin* < *Anica*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v rodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 962, 963.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aničin -a -o [áničín] prid.
Aničina mama (< **Anica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Aničin, rod. Aničinega, daj. Aničinemu, tož. Aničin (živostno Aničinega), mest. pri Aničinem, or. z Aničinim; DVOJINA: im. Aničina, rod. Aničinih, daj. Aničinima, tož. Aničina, mest. pri Aničinih, or. z Aničinima; MNOŽINA: im. Aničini, rod. Aničinih, daj. Aničinim, tož. Aničine, mest. pri Aničinih, or. z Aničinimi

ženski: EDNINA: im. Aničina, rod. Aničine, daj. Aničini, tož. Aničino, mest. pri Aničini, or. z Aničino; DVOJINA: im. Aničini, rod. Aničinih, daj. Aničinima, tož. Aničini, mest. pri Aničinih, or. z Aničinima; MNOŽINA: im. Aničine, rod. Aničinih, daj. Aničinim, tož. Aničine, mest. pri Aničinih, or. z Aničinimi

srednji: EDNINA: im. Aničino, rod. Aničinega, daj. Aničinemu, tož. Aničino, mest. pri Aničinem, or. z Aničinim; DVOJINA: im. Aničini, rod. Aničinih, daj. Aničinima, tož. Aničini, mest. pri Aničinih, or. z Aničinima; MNOŽINA: im. Aničina, rod. Aničinih, daj. Aničinim, tož. Aničina, mest. pri Aničinih, or. z Aničinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

Liviin¹ -a -o in **Livijin** -a -o [lívijin] prid.

Liviina/Livijina torbica mi ni preveč všeč (< **Livia¹**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Liviin in Livijin, rod. Liviinega in Livijinega, daj. Liviinemu in Livijinemu, tož. Liviin in Livijin (živostno Liviinega in Livijinega), mest. pri Liviinem in pri Livijinem, or. z Liviinim in z Livijinim; DVOJINA: im. Liviina in Livijina, rod. Liviinih in Livijinih, daj. Liviinima in Livijinima, tož. Liviina in Livijina, mest. pri Liviinih in pri Livijinih, or. z Liviinima in z Livijinima; MNOŽINA: im. Liviini in Livijini, rod. Liviinih in Livijinih, daj. Liviinim in Livijinim, tož. Liviine in Livijine, mest. pri Liviinih in pri Livijinih, or. z Liviinimi in z Livijinimi

ženski: EDNINA: im. Liviina in Livijina, rod. Liviine in Livijine, daj. Liviini in Livijini, tož. Liviino in Livijino, mest. pri Liviini in pri Livijini, or. z Liviino in z Livijino; DVOJINA: im. Liviini in Livijini, rod. Liviinih in Livijinih, daj. Liviinima in Livijinima, tož. Liviini in Livijini, mest. pri Liviinih in pri Livijinih, or. z Liviinima in z Livijinima; MNOŽINA: im. Liviine in Livijine, rod. Liviinih in Livijinih, daj. Liviinim in Livijinim, tož. Liviine in Livijine, mest. pri Liviinih in pri Livijinih, or. z Liviinimi in z Livijinimi

srednji: EDNINA: im. Liviino in Livijino, rod. Liviinega in Livijinega, daj. Liviinemu in Livijinemu, tož. Liviino in Livijino, mest. pri Liviinem in pri Livijinem, or. z Liviinim in z Livijinim; DVOJINA: im. Liviini in Livijini, rod. Liviinih in Livijinih, daj. Liviinima in Livijinima, tož. Liviini in Livijini, mest. pri Liviinih in pri Livijinih, or. z Liviinima in z Livijinima; MNOŽINA: im. Liviina in Livijina, rod. Liviinih in Livijinih, daj. Liviinim in Livijinim, tož. Liviina in Livijina, mest. pri Liviinih in pri Livijinih, or. z Liviinimi in z Livijinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

Liviin² -a -o [lívujin] prid.

stenska freska iz Liviine vile (< **Livia²**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Liviin, rod. Liviinega, daj. Liviinemu, tož. Liviin (živostno Liviinega), mest. pri Liviinem, or. z Liviinim; DVOJINA: im. Liviina, rod. Liviinih, daj. Liviinima, tož. Liviina, mest. pri Liviinih, or. z Liviinima; MNOŽINA: im. Liviini, rod. Liviinih, daj. Liviinim, tož. Liviine, mest. pri Liviinih, or. z Liviinimi

ženski: EDNINA: im. Liviina, rod. Liviine, daj. Liviini, tož. Liviino, mest. pri Liviini, or. z Liviino; DVOJINA: im. Liviini, rod. Liviinih, daj. Liviinima, tož. Liviini, mest. pri Liviinih, or. z Liviinima; MNOŽINA: im. Liviine, rod. Liviinih, daj. Liviinim, tož. Liviine, mest. pri Liviinih, or. z Liviinimi

srednji: EDNINA: im. Liviino, rod. Liviinega, daj. Liviinemu, tož. Liviino, mest. pri Liviinem, or. z Liviinim; DVOJINA: im. Liviini, rod. Liviinih, daj. Liviinima, tož. Liviini, mest. pri Liviinih, or. z Liviinima; MNOŽINA: im. Liviina, rod. Liviinih, daj. Liviinim, tož. Liviina, mest. pri Liviinih, or. z Liviinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

Tein -a -o in **Tejin** -a -o [têjin] prid.

Skupina pevk se je oblikovala zaradi Teine/Tejine ljubezni do glasbe (< **Tea**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Tein in Tejin, rod. Teinega in Tejinega, daj. Teinemu in Tejinemu, tož. Tein in Tejin (živostno Teinega in Tejinega), mest. pri Teinem in pri Tejinem, or. s Teinim in s Tejinim; DVOJINA: im. Teina in Tejina, rod. Teinih in Tejinih, daj. Teinima in Tejinima, tož. Teina in Tejina, mest. pri Teinih in

pri Tejinih, or. s Teinima in s Tejinima; MNOŽINA: im. Teini in Tejini, rod. Teinih in Tejinih, daj. Teinim in Tejinim, tož. Teine in Tejine, mest. pri Teinih in pri Tejinih, or. s Teinimi in s Tejinimi
ženski: EDNINA: im. Teina in Tejina, rod. Teine in Tejine, daj. Teini in Tejini, tož. Teino in Tejino, mest. pri Teini in pri Tejini, or. s Teino in s Tejino; DVOJINA: im. Teini in Tejini, rod. Teinih in Tejinih, daj. Teinima in Tejinima, tož. Teini in Tejini, mest. pri Teinih in pri Tejinih, or. s Teinima in s Tejinima; MNOŽINA: im. Teine in Tejine, rod. Teinih in Tejinih, daj. Teinim in Tejinim, tož. Teine in Tejine, mest. pri Teinih in pri Tejinih, or. s Teinimi in s Tejinimi
srednji: EDNINA: im. Teino in Tejino, rod. Teinega in Tejinega, daj. Teinemu in Tejinemu, tož. Teino in Tejino, mest. pri Teinem in pri Tejinem, or. s Teinim in s Tejinim; DVOJINA: im. Teini in Tejini, rod. Teinih in Tejinih, daj. Teinima in Tejinima, tož. Teini in Tejini, mest. pri Teinih in pri Tejinih, or. s Teinima in s Tejinima; MNOŽINA: im. Teina in Tejina, rod. Teinih in Tejinih, daj. Teinim in Tejinim, tož. Teina in Tejina, mest. pri Teinih in pri Tejinih, or. s Teinimi in s Tejinimi
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

Tejin -a -o [têjin] prid.

To je bil Tejin najboljši nastop sezone (< **Teja**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Tejin, rod. Tejinega, daj. Tejinemu, tož. Tejin (živostno Tejinega), mest. pri Tejinem, or. s Tejinim; DVOJINA: im. Tejina, rod. Tejinih, daj. Tejinima, tož. Tejina, mest. pri Tejinih, or. s Tejinima; MNOŽINA: im. Tejini, rod. Tejinih, daj. Tejinim, tož. Tejine, mest. pri Tejinih, or. s Tejinimi
ženski: EDNINA: im. Tejina, rod. Tejine, daj. Tejini, tož. Tejino, mest. pri Tejini, or. s Tejino; DVOJINA: im. Tejini, rod. Tejinih, daj. Tejinima, tož. Tejini, mest. pri Tejinih, or. s Tejinima; MNOŽINA: im. Tejine, rod. Tejinih, daj. Tejinim, tož. Tejine, mest. pri Tejinih, or. s Tejinimi
srednji: EDNINA: im. Tejino, rod. Tejinega, daj. Tejinemu, tož. Tejino, mest. pri Tejinem, or. s Tejinim; DVOJINA: im. Tejini, rod. Tejinih, daj. Tejinima, tož. Tejini, mest. pri Tejinih, or. s Tejinima; MNOŽINA: im. Tejina, rod. Tejinih, daj. Tejinim, tož. Tejina, mest. pri Tejinih, or. s Tejinimi
STATUS: Predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Aljošin</i>	<i>Karinin</i>
<i>Anamarijin</i>	<i>Karmenin</i>
<i>Aničin</i>	<i>Larin</i>
<i>Audreyjin</i>	<i>Leejin</i>
<i>Beatricin</i>	<i>Lein in Lejin</i>
<i>Billiejin</i>	<i>Liviin in Livijin</i>
<i>Cocojin</i>	<i>Ljubičin</i>
<i>Dafnin</i>	<i>Lucijin</i>
<i>Daničin</i>	<i>Mančin</i>
<i>Dikin</i>	<i>Maričin</i>
<i>Dorisin</i>	<i>Mariin in Marijin</i>
<i>Dragičin</i>	<i>Máriin</i>
<i>Edithin</i>	<i>Marilynin</i>
<i>Emiliin in Emilijin</i>	<i>Matejin</i>
<i>Emmyjin</i>	<i>Mičikin</i>
<i>Gabrielin</i>	<i>Miin in Mijin</i>
<i>Inesin</i>	<i>Miličin</i>
<i>Irisin</i>	<i>Mirandin</i>
<i>Janin</i>	<i>Mirnin</i>
<i>Jeanin</i>	<i>Mojčin</i>
<i>Jožičin</i>	<i>Nataliejin</i>
<i>Judyjin</i>	<i>Nikin</i>
<i>Junin</i>	<i>Nivesin</i>

Pavlin
Piin in Pijin
Sašin
Slavičin
Sofiin in Sofijin
Sophiin in Sophijin
Tamarin

Tein in Tejin
Tiin in Tijin
Verin
Veronikin
Viktorijin
Whoopijin
Zofiin

Svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **33** svojilnih pridevnikov iz poimenovanj mitoloških in nadnaravnih bitij in je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij«, vključenega v *ePravopis*.

Za samostojna gesla so prirejani tisti svojilni pridevniki, ki v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr.:

- (1) preglas (*hudičev*);
- (2) premeno *c > č* (*rojencičin*);
- (3) neobstojni samoglasnik (*palčkov*, *psoglavčev*).

V rastočem slovarju bo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajetih več imen, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v problemski sklop.

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz poimenovanj mitoloških in nadnaravnih bitij so obravnavani kot samostojna gesla. Slovarski sestavek sklone podatke o izhodiščni obliki (*vilinčev < vilinec*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

čebeličin -a -o [čebéličin in čəbéličin] prid.

Oblekla si je čebeličin kostum (< **čbelica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. čebeličin, rod. čebeličinega, daj. čebeličinemu, tož. čebeličin (živostno čebeličinega), mest. pri čebeličinem, or. s čebeličinim; DVOJINA: im. čebeličina, rod. čebeličinih, daj. čebeličinima, tož. čebeličina, mest. pri čebeličinih, or. s čebeličinima; MNOŽINA: im. čebeličini, rod. čebeličinih, daj. čebeličinim, tož. čebeličine, mest. pri čebeličinih, or. s čebeličinimi

ženski: EDNINA: im. čebeličina, rod. čebeličine, daj. čebeličini, tož. čebeličino, mest. pri čebeličini, or. s čebeličino; DVOJINA: im. čebeličini, rod. čebeličinih, daj. čebeličinima, tož. čebeličini, mest. pri čebeličinih, or. s čebeličinima; MNOŽINA: im. čebeličine, rod. čebeličinih, daj. čebeličinim, tož. čebeličine, mest. pri čebeličinih, or. s čebeličinimi

srednji: EDNINA: im. čebeličino, rod. čebeličinega, daj. čebeličinemu, tož. čebeličino, mest. pri čebeličinem, or. s čebeličinim; DVOJINA: im. čebeličini, rod. čebeličinih, daj. čebeličinima, tož. čebeličini,

mest. pri čebeličinah, or. s čebeličinama; MNOŽINA: im. čebeličina, rod. čebeličinah, daj. čebeličinim, tož. čebeličina, mest. pri čebeličinah, or. s čebeličinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij); Svojljni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

dioskurjev -a -o [dijoskúrjeu, ž. dioskúrjeva, s. dijoskúrjevo] prid.

Presenetila ga je dioskurjeva navezanost na prijatelja (< **dioskur**)

{O} **moški**: EDNINA: im. dioskurjev, rod. dioskurjevega, daj. dioskurjevemu, tož. dioskurjev (živostno dioskurjevega), mest. pri dioskurjevem, or. z dioskurjevim; DVOJINA: im. dioskurjeva, rod. dioskurjevih, daj. dioskurjevima, tož. dioskurjeva, mest. pri dioskurjevih, or. z dioskurjevima; MNOŽINA: im. dioskurjevi, rod. dioskurjevih, daj. dioskurjevim, tož. dioskurjeve, mest. pri dioskurjevih, or. z dioskurjevimi

ženski: EDNINA: im. dioskurjeva, rod. dioskurjeve, daj. dioskurjevi, tož. dioskurjevo, mest. pri dioskurjevi, or. z dioskurjevo; DVOJINA: im. dioskurjevi, rod. dioskurjevih, daj. dioskurjevima, tož. dioskurjevi, mest. pri dioskurjevih, or. z dioskurjevima; MNOŽINA: im. dioskurjeve, rod. dioskurjevih, daj. dioskurjevim, tož. dioskurjeve, mest. pri dioskurjevih, or. z dioskurjevimi

srednji: EDNINA: im. dioskurjevo, rod. dioskurjevega, daj. dioskurjevemu, tož. dioskurjevo, mest. pri dioskurjevem, or. z dioskurjevim; DVOJINA: im. dioskurjevi, rod. dioskurjevih, daj. dioskurjevim, tož. dioskurjevi, mest. pri dioskurjevih, or. z dioskurjevima; MNOŽINA: im. dioskurjeva, rod. dioskurjevih, daj. dioskurjevim, tož. dioskurjeva, mest. pri dioskurjevih, or. z dioskurjevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij)

gasilčev -a -o [gasílčeu, ž. gasílčeva, s. gasílčevo] prid.

Plameni so zajeli gasilčev osebni avto (< **gasilec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. gasilčev, rod. gasilčevega, daj. gasilčevemu, tož. gasilčev (živostno gasilčevega), mest. pri gasilčevem, or. z gasilčevim; DVOJINA: im. gasilčeva, rod. gasilčevih, daj. gasilčevima, tož. gasilčeva, mest. pri gasilčevih, or. z gasilčevima; MNOŽINA: im. gasilčevi, rod. gasilčevih, daj. gasilčevim, tož. gasilčeve, mest. pri gasilčevih, or. z gasilčevimi

ženski: EDNINA: im. gasilčeva, rod. gasilčeve, daj. gasilčevi, tož. gasilčevo, mest. pri gasilčevi, or. z gasilčevo; DVOJINA: im. gasilčevi, rod. gasilčevih, daj. gasilčevima, tož. gasilčevi, mest. pri gasilčevih, or. z gasilčevima; MNOŽINA: im. gasilčeve, rod. gasilčevih, daj. gasilčevim, tož. gasilčeve, mest. pri gasilčevih, or. z gasilčevimi

srednji: EDNINA: im. gasilčevo, rod. gasilčevega, daj. gasilčevemu, tož. gasilčevo, mest. pri gasilčevem, or. z gasilčevim; DVOJINA: im. gasilčevi, rod. gasilčevih, daj. gasilčevima, tož. gasilčevi, mest. pri gasilčevih, or. z gasilčevima; MNOŽINA: im. gasilčeva, rod. gasilčevih, daj. gasilčevim, tož. gasilčeva, mest. pri gasilčevih, or. z gasilčevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij); Svojljni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

kentavrov -a -o [kentávrou, ž. kentávrova, s. kentávrovo] prid.

Grško ime plavice bi lahko prevedli kot velika kentavrova roža (< **kentaver**)

{O} **moški**: EDNINA: im. kentavrov, rod. kentavrovega, daj. kentavrovemu, tož. kentavrov (živostno kentavrovega), mest. pri kentavrovem, or. s kentavrovim; DVOJINA: im. kentavrova, rod. kentavrovih, daj. kentavrovima, tož. kentavrova, mest. pri kentavrovih, or. s kentavrovima; MNOŽINA: im. kentavrovi, rod. kentavrovih, daj. kentavrovim, tož. kentavrove, mest. pri kentavrovih, or. s kentavrovimi

ženski: EDNINA: im. kentavrova, rod. kentavrove, daj. kentavrovi, tož. kentavrovo, mest. pri kentavrovi, or. s kentavrovo; DVOJINA: im. kentavrovi, rod. kentavrovih, daj. kentavrovima, tož. kentavrovi, mest. pri kentavrovih, or. s kentavrovima; MNOŽINA: im. kentavrove, rod. kentavrovih, daj. kentavrovim, tož. kentavrove, mest. pri kentavrovih, or. s kentavrovimi

srednji: EDNINA: im. kentavrovo, rod. kentavrovega, daj. kentavrovemu, tož. kentavrovo, mest. pri kentavrovem, or. s kentavrovim; DVOJINA: im. kentavrovi, rod. kentavrovih, daj. kentavrovima, tož. kentavrovi, mest. pri kentavrovih, or. s kentavrovima; MNOŽINA: im. kentavrova, rod. kentavrovih, daj. kentavrovim, tož. kentavrova, mest. pri kentavrovih, or. s kentavrovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

angelov
bedančev
božji
čarovničin
čatežev
čebeličin
dioskurjev
gasilčev
hudičev
jedijev
kentavrov
lisičin
mačkov
morakvarjev
možev
ovčarjev
palčkov

pasjeglavčev
poštarjev
psoglavčev
rojničin
satirjev
smrkčev
sojničin
sovičin
telebajskov
vajenčev
vampirjev
vilinčev
vinksičin
zajčkov
zmajev
zvezdičin

Svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **161** svojilnih pridevnikov iz enobesednih prebivalskih imen, ki je nastal na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)«, kasneje pa tudi iz sklopov »Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi, etnične skupine)« in »Prebivalska imena (iz imen krajev)«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu *Gigafida 2.0*, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojilni pridevnik pride do preglasa in premene *c > č* (*Albančev, Apačev, Mohikančev, Švicarjev*) ali poenobesedenja (*Južnokorejčev, Slonokoščenoobalčev*).

V prirastku za leto 2023 so bili dodani svojilni pridevniki, tvorjeni iz nekaterih imen v pravopisnih (pod)poglavjih »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene« (npr. *Tivtčanov, Zadrčanov*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001. Novost v slovarju so dvojnice, ki so posledica dvojničnosti izhodiščnih prebivalskih imen (*Etiopijčev* in *Etiopčev*, *Maldivijčev* in *Maldivčev*; *Bosančev* tudi *Bosenčev*). Dvojnica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla.

Slovarski sestavek sklone podatke o izhodiščni besedi (prebivalskem imenu), iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*Albančev < Albanec*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v roditeljskem, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Apačev -a -o [apáču, ž. apáčeva, s. apáčevo] prid.

Zadela ga je Apačeva bojna sekira (< **Apač**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Apačev, rod. Apačevega, daj. Apačevemu, tož. Apačev (živostno Apačevega), mest. pri Apačevem, or. z Apačevim; DVOJINA: im. Apačeva, rod. Apačevih, daj. Apačevima, tož.

Apačeva, mest. pri Apačevih, or. z Apačevima; MNOŽINA: im. Apačevi, rod. Apačevih, daj. Apačevim, tož. Apačeve, mest. pri Apačevih, or. z Apačevimi

ženski: EDNINA: im. Apačeva, rod. Apačeve, daj. Apačevi, tož. Apačevo, mest. pri Apačevi, or. z Apačevo; DVOJINA: im. Apačevi, rod. Apačevih, daj. Apačevima, tož. Apačevi, mest. pri Apačevih, or. z Apačevima; MNOŽINA: im. Apačeve, rod. Apačevih, daj. Apačevim, tož. Apačeve, mest. pri Apačevih, or. z Apačevimi

srednji: EDNINA: im. Apačevo, rod. Apačevega, daj. Apačevemu, tož. Apačevo, mest. pri Apačevem, or. z Apačevim; DVOJINA: im. Apačevi, rod. Apačevih, daj. Apačevima, tož. Apačevi, mest. pri Apačevih, or. z

Apačevima; MNOŽINA: im. Apačeva, rod. Apačevih, daj. Apačevim, tož. Apačeva, mest. pri Apačevih, or. z Apačevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen)

Maldivijčev -a -o in **Maldivčev** -a -o [maldíviŋčeu, ž. maldíviŋčeva, s. maldíviŋčevo in maldíučeu, ž. maldíučeva, s. maldíučevo] prid.

Večina Maldivijčevega/Maldivčevega pridelka predstavljajo banane (< **Maldivijec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Maldivijčev in Maldivčev, rod. Maldivijčevega in Maldivčevega, daj. Maldivijčevemu in Maldivčevemu, tož. Maldivijčev in Maldivčev (živostno Maldivijčevega in Maldivčevega), mest. pri Maldivijčevem in pri Maldivčevem, or. z Maldivijčevim in z Maldivčevim; DVOJINA: im. Maldivijčeva in Maldivčeva, rod. Maldivijčevih in Maldivčevih, daj. Maldivijčevima in Maldivčevima, tož. Maldivijčeva in Maldivčeva, mest. pri Maldivijčevih in pri Maldivčevih, or. z Maldivijčevima in z Maldivčevima; MNOŽINA: im. Maldivijčevi in Maldivčevi, rod. Maldivijčevih in Maldivčevih, daj. Maldivijčevim in Maldivčevim, tož. Maldivijčeve in Maldivčeve, mest. pri Maldivijčevih in pri Maldivčevih, or. z Maldivijčevimi in z Maldivčevimi

ženski: EDNINA: im. Maldivijčeva in Maldivčeva, rod. Maldivijčeve in Maldivčeve, daj. Maldivijčevi in Maldivčevi, tož. Maldivijčevo in Maldivčevo, mest. pri Maldivijčevi in pri Maldivčevi, or. z Maldivijčevo in z Maldivčevo; DVOJINA: im. Maldivijčevi in Maldivčevi, rod. Maldivijčevih in Maldivčevih, daj. Maldivijčevima in Maldivčevima, tož. Maldivijčevi in Maldivčevi, mest. pri Maldivijčevih in pri Maldivčevih, or. z Maldivijčevima in z Maldivčevima; MNOŽINA: im. Maldivijčeve in Maldivčeve, rod. Maldivijčevih in Maldivčevih, daj. Maldivijčevim in Maldivčevim, tož. Maldivijčeve in Maldivčeve, mest. pri Maldivijčevih in pri Maldivčevih, or. z Maldivijčevimi in z Maldivčevimi

srednji: EDNINA: im. Maldivijčevo in Maldivčevo, rod. Maldivijčevega in Maldivčevega, daj. Maldivijčevemu in Maldivčevemu, tož. Maldivijčevo in Maldivčevo, mest. pri Maldivijčevem in pri Maldivčevem, or. z Maldivijčevim in z Maldivčevim; DVOJINA: im. Maldivijčevi in Maldivčevi, rod. Maldivijčevih in Maldivčevih, daj. Maldivijčevima in Maldivčevima, tož. Maldivijčevi in Maldivčevi, mest. pri Maldivijčevih in pri Maldivčevih, or. z Maldivijčevima in z Maldivčevima; MNOŽINA: im. Maldivijčeva in Maldivčeva, rod. Maldivijčevih in Maldivčevih, daj. Maldivijčevim in Maldivčevim, tož. Maldivijčeva in Maldivčeva, mest. pri Maldivijčevih in pri Maldivčevih, or. z Maldivijčevimi in z Maldivčevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen)

Slonokoščenoobalčev -a -o in **Slonokoščencčev** -a -o [slonokoščénoobálčeu, ž. slonokoščénoobálčeva, s. slonokoščénoobálčevo in slonokoščénčeu, ž. slonokoščénčeva, s. slonokoščénčevo] prid.

Po Slonokoščenoobalčevih/Slonokoščencčevih besedah so glavna zanimivost države narodni parki (< **Slonokoščenoobalec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Slonokoščenoobalčev in Slonokoščencčev, rod. Slonokoščenoobalčevega in Slonokoščencčevega, daj. Slonokoščenoobalčevemu in Slonokoščencčevemu, tož. Slonokoščenoobalčev in Slonokoščencčev (živostno Slonokoščenoobalčevega in Slonokoščencčevega), mest. pri Slonokoščenoobalčevem in pri Slonokoščencčevem, or. s Slonokoščenoobalčevim in s Slonokoščencčevim; DVOJINA: im. Slonokoščenoobalčeva in Slonokoščencčeva, rod.

Slonokoščenoobalčevih in Slonokoščencčevih, daj. Slonokoščenoobalčevima in Slonokoščencčevima, tož. Slonokoščenoobalčeva in Slonokoščencčeva, mest. pri Slonokoščenoobalčevih in pri Slonokoščencčevih, or. s Slonokoščenoobalčevima in s Slonokoščencčevima; MNOŽINA: im. Slonokoščenoobalčevi in Slonokoščencčevi, rod. Slonokoščenoobalčevih in Slonokoščencčevih, daj. Slonokoščenoobalčevim in Slonokoščencčevim, tož. Slonokoščenoobalčeve in Slonokoščencčeve, mest. pri Slonokoščenoobalčevih in pri Slonokoščencčevih, or. s Slonokoščenoobalčevimi in s Slonokoščencčevimi

ženski: EDNINA: im. Slonokoščenoobalčeva in Slonokoščencčeva, rod. Slonokoščenoobalčeve in Slonokoščencčeve, daj. Slonokoščenoobalčevi in Slonokoščencčevi, tož. Slonokoščenoobalčevo in Slonokoščencčevo, mest. pri Slonokoščenoobalčevi in pri Slonokoščencčevi, or. s Slonokoščenoobalčevo in s Slonokoščencčevo; DVOJINA: im. Slonokoščenoobalčevi in Slonokoščencčevi, rod.

Slonokoščenoobalčevih in Slonokoščencčevih, daj. Slonokoščenoobalčevima in Slonokoščencčevima, tož. Slonokoščenoobalčevi in Slonokoščencčevi, mest. pri Slonokoščenoobalčevih in pri Slonokoščencčevih, or. s Slonokoščenoobalčevima in s Slonokoščencčevima; MNOŽINA: im. Slonokoščenoobalčeve in Slonokoščencčeve, rod. Slonokoščenoobalčevih in Slonokoščencčevih, daj. Slonokoščenoobalčevim in

Slonokoščencem, tož. Slonokoščenoobalčeve in Slonokoščence, mest. pri Slonokoščenoobalčevih in pri Slonokoščencih, or. s Slonokoščenoobalčevimi in s Slonokoščencem

srednji: EDNINA: im. Slonokoščenoobalčevo in Slonokoščence, rod. Slonokoščenoobalčevega in Slonokoščencevega, daj. Slonokoščenoobalčevemu in Slonokoščencemu, tož. Slonokoščenoobalčevo in Slonokoščence, mest. pri Slonokoščenoobalčem in pri Slonokoščencem, or. s Slonokoščenoobalčevim in s Slonokoščencem; DVOJINA: im. Slonokoščenoobalčevi in Slonokoščenci, rod. Slonokoščenoobalčevih in Slonokoščencih, daj. Slonokoščenoobalčevima in Slonokoščencima, tož. Slonokoščenoobalčevi in Slonokoščenci, mest. pri Slonokoščenoobalčevih in pri Slonokoščencih, or. s Slonokoščenoobalčevima in s Slonokoščencima; MNOŽINA: im. Slonokoščenoobalčeva in Slonokoščenceva, rod. Slonokoščenoobalčevih in Slonokoščencih, daj. Slonokoščenoobalčevim in Slonokoščencem, tož. Slonokoščenoobalčeva in Slonokoščenceva, mest. pri Slonokoščenoobalčevih in pri Slonokoščencih, or. s Slonokoščenoobalčevimi in s Slonokoščencem

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz prebivalških imen)

Tivčanov -a -o [tívtčanou, ž. tívtčanova, s. tívtčanovo] prid.

Tivčanova jahta (< **Tivčan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Tivčanov, rod. Tivčanovega, daj. Tivčanovemu, tož. Tivčanov (živostno Tivčanovega), mest. pri Tivčanovem, or. s Tivčanovim; DVOJINA: im. Tivčanova, rod. Tivčanovih, daj. Tivčanovima, tož. Tivčanova, mest. pri Tivčanovih, or. s Tivčanovima; MNOŽINA: im. Tivčanovi, rod. Tivčanovih, daj. Tivčanovim, tož. Tivčanove, mest. pri Tivčanovih, or. s Tivčanovimi

ženski: EDNINA: im. Tivčanova, rod. Tivčanove, daj. Tivčanovi, tož. Tivčanovo, mest. pri Tivčanovi, or. s Tivčanovo; DVOJINA: im. Tivčanovi, rod. Tivčanovih, daj. Tivčanovima, tož. Tivčanovi, mest. pri Tivčanovih, or. s Tivčanovima; MNOŽINA: im. Tivčanove, rod. Tivčanovih, daj. Tivčanovim, tož. Tivčanove, mest. pri Tivčanovih, or. s Tivčanovimi

srednji: EDNINA: im. Tivčanovo, rod. Tivčanovega, daj. Tivčanovemu, tož. Tivčanovo, mest. pri Tivčanovem, or. s Tivčanovim; DVOJINA: im. Tivčanovi, rod. Tivčanovih, daj. Tivčanovima, tož. Tivčanovi, mest. pri Tivčanovih, or. s Tivčanovima; MNOŽINA: im. Tivčanova, rod. Tivčanovih, daj. Tivčanovim, tož. Tivčanova, mest. pri Tivčanovih, or. s Tivčanovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz prebivalških imen)

Zadržanov -a -o [zádərčanou, ž. zádərčanova, s. zádərčanovo] prid.

Zadržanova hiša (< **Zadržan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Zadržanov, rod. Zadržanovega, daj. Zadržanovemu, tož. Zadržanov (živostno Zadržanovega), mest. pri Zadržanovem, or. z Zadržanovim; DVOJINA: im. Zadržanova, rod. Zadržanovih, daj. Zadržanovima, tož. Zadržanova, mest. pri Zadržanovih, or. z Zadržanovima; MNOŽINA: im. Zadržanovi, rod. Zadržanovih, daj. Zadržanovim, tož. Zadržanove, mest. pri Zadržanovih, or. z Zadržanovimi

ženski: EDNINA: im. Zadržanova, rod. Zadržanove, daj. Zadržanovi, tož. Zadržanovo, mest. pri Zadržanovi, or. z Zadržanovo; DVOJINA: im. Zadržanovi, rod. Zadržanovih, daj. Zadržanovima, tož. Zadržanovi, mest. pri Zadržanovih, or. z Zadržanovima; MNOŽINA: im. Zadržanove, rod. Zadržanovih, daj. Zadržanovim, tož. Zadržanove, mest. pri Zadržanovih, or. z Zadržanovimi

srednji: EDNINA: im. Zadržanovo, rod. Zadržanovega, daj. Zadržanovemu, tož. Zadržanovo, mest. pri Zadržanovem, or. z Zadržanovim; DVOJINA: im. Zadržanovi, rod. Zadržanovih, daj. Zadržanovima, tož. Zadržanovi, mest. pri Zadržanovih, or. z Zadržanovima; MNOŽINA: im. Zadržanova, rod. Zadržanovih, daj. Zadržanovim, tož. Zadržanova, mest. pri Zadržanovih, or. z Zadržanovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz prebivalških imen)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Afganistančev

Albančev

Alžirčev
Andorčev
Angolčev
Antigovčev
Apačev
Argentinčev
Armenčev
Avstralčev
Avstralčev
Avstrijčev
Azerbajdžančev
Azijčev
Bahamčev
Bangladeševčev
Barbudčev
Belgijčev
Bissaučev
Bocvančev
Bolivijčev
Bosančev tudi Bosenčev
Brazilčev
Britančev
Brunejčev
Burkinčev tudi Burkinafaščev
Burundijčev
Butančev
Čadovčev
Čilenčev
Črnogorčev
Dalmatinčev
Dančev
Dominikančev
Ekvadorčev
Ekvatorialnogvinejčev
Eritrejčev
Estončev
Etiopijčev in Etiopčev
Evrazijčev
Evropejčev
Fidžijčev
Filipinčev
Finčev
Gabončev
Gambijčev
Gančev
Gruzijčev in Gruzinčev
Gvajančev
Gvatemalčev
Gvinejčev
Haitijčev
Hercegovčev
Indijčev
Indonezijčev
Irančev
Irčev
Islandčev
Izraelčev
Japončev
Jemenčev
Jordančev
Južnokorejčev
Južnosudančev
Kamerunčev
Katarčev
Kazahstančev
Kenijčev
Kirgizistančev
Kiribatijčev
Kitajčev
Kolumbijčev
Kosovčev
Kubančev
Latvijčev
Lesotčev
Libanončev
Liberijčev
Lihtenštajnčev
Litovčev tudi Litvančev
Madagaskarčev
Makedončev
Malavijčev
Maldivijčev in Maldivčev
Malezijčev
Malijčev
Marshallovčev
Mavretančev
Mikronezijčev
Mjanmarčev
Mohikančev
Moldavijčev in Moldavčev
Mongolčev
Namibijčev
Nemčev
Nepalčev
Nigerijčev
Nigrčev
Nikaragovčev
Nizozemčev
Novogvinejčev
Novozelandčev
Oceanijčev
Omančev
Pakistančev
Palestinčev
Panamčev
Papuančev
Paragvajčev
Perujčev tudi Peruančev
Portugalčev
Ruandčev
Salomončev
Salvadorčev

Samoančev in Samojšev
Sanmarinčev
Saudčev in Saudijčev
Sejšelčev
Senegalčev
Severnokorejčev
Sierraleončev
Singapurčev tudi Singapurčanov
Sirčev in Sirijčev
Slonokoščenoobalčev in Slonokoščencčev
Slovenčev
Somalčev in Somalijčev
Sudančev
Surinamčev
Svazijčev
Svetolucijčev
Špančev
Švicarjev
Tadžikistančev
Tajčev
Tajvančev
Tanzanijčev
Tivtčanov

Tobagovčev
Togovčev
Tongovčev
Tunizijčev
Turkmenčev
Turkmenistančev
Tuvalujčev
Ukrajinjčev
Urugvajčev
Uzbekistančev
Vanuatujčev
Vatikančev
Venezuelčev
Videmčanov
Vietnamčev
Vzhodnokongovčev
Vzhodnotimorčev
Zadrčanov
Zahodnokongovčev
Zahodnosaharčev
Zambijčev
Zimbabvejšev

Svojilni pridevniki (iz priimkov)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 610 svojilnih pridevnikov iz priimkov, vključenih v sklopa »Lastna imena (priimki)« in »Priimki s predimki«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi priimka v svojilni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Bajčev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove s *t* (*Jenkov*);
- (3) izpusta neobstojnega polglasnika (*Erjavčev*) in
- (4) uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Fajdiga*).

Kasneje je bil nabor dopolnjen s priimki, ki predstavljajo podstavo pridevnikom v različnih stalnih besednih zvezah (*Diesel* > *Dieslov motor*).

V letu 2019 so bili v problemski sklop dodani svojilni pridevniki iz imen, ki se pojavljajo v umetniških imenih, npr. *Andy Warhol* > *Warholov*. Podobno kot pri slovenskih imenih je uslovarjenje svojilnega pridevnika narekovalo problematičnost zaradi:

- (1) podaljšave z *j* (*Astairov* in *Astairjev*);
- (2) zadreg pri prevzemanju večbesednih imen iz azijskih jezikov (*Mao Cetungov*);
- (3) nepravilne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Guevarov* in ne *Guevarin*);
- (4) nekdanj normativno odsvetovanih oblik priimkov na končni *-a* ob ženskih imenih (*Kobilčin*, *Stupičin*).

V letu 2022 so bila v slovar dodana nekatera gesla iz preglednice za prevzemanje iz italijanščine, npr. *Beccariev*, *Bertoluccijev*, *Mascagnijev*.

V prirastku za leto 2023 so bili dodani svojilni pridevniki, tvorjeni iz priimkov, vključenih v preglednice za prevzemanje iz češčine, estonščine, finščine, italijanščine, poljščine in slovaščine, ter iz nekaterih imen v pravopisnih poglavjih »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene«.

NOVOSTI:

Uslovarjenje teh imen je predstavljalo gradivsko osnovo pri pripravi novega poglavja pravopisnih pravil z naslovom »Slovnični oris za pravopis«, ki je od leta 2019 v usklajevalni fazi, objavljen je že del »Glasoslovni oris«. Pripravljena je bila tudi anketa o sklanjanju. Rezultati so dostopni na spletnem naslovu [spletišča Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU](#).

Kot dvojnice so uslovarjeni tisti svojilni pridevniki:

- (1) kjer je dvojica posledica tega, da se pregláševanje pisno lahko tudi ne uresničuje, npr. *Assangeov* in *Assangeev* (obe obliki imata izgovor [asánžeu]); to je novost glede na SP 2001, kjer je bilo v takih primerih pregláševanje dosledno izpeljano;
- (2) kjer je dvojica posledica redkeje izražene premene *c* > *č* ob preglasu, npr. *Racev* redko *Račev*;
- (3) kjer je dvojica posledica neobveznega podaljševanja *z j* pri imenih, ki se končajo na *r*, npr. *Astairov* tudi *Astairjev*;
- (4) kjer je dvojica posledica neobveznega podaljševanja *z j* pri imenih na končni *e*, npr. *Nobilejev* tudi *Nobilov*;
- (5) kjer je dvojica posledica neobveznega izpada neobstojnega samoglasnika, npr. *Meščev* in *Mesečev*, *Natlačenov* tudi *Natlačnov*, *Sivkov* in *Sivokov*.

Pravila za tvorbo svojilnih pridevnikov so podana v pravopisnih pravilih SP 2001 (člen 956 id.), v *Pravopisu 8.0* pa v prenovljeni obliki v poglavju »Glasovno-črkovne premene«.

Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojilni pridevnik, kar je za uporabnika pomembno zlasti pri imenih z neobstojnim polglasnikom (*Bajčev < Bajc, Bajec*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Assangeov -a -o in **Assangeev** -a -o [asánžeu̯, ž. asánževa, s. asánževo] prid.

Na **Assangeovem/Assangeevem WikiLeaksu** so objavili zbirko dokumentov (< **Assange**)

{O} **moški**: EDNINA: im. **Assangeov** in **Assangeev**, rod. **Assangeovega** in **Assangeevega**, daj.

Assangeovemu in **Assangeevemu**, tož. **Assangeov** in **Assangeev** (živostno **Assangeovega** in **Assangeevega**), mest. pri **Assangeovem** in pri **Assangeevem**, or. z **Assangeovim** in z **Assangeevim**;

DVOJINA: im. **Assangeova** in **Assangeeva**, rod. **Assangeovih** in **Assangeevih**, daj. **Assangeovima** in **Assangeevima**, tož. **Assangeova** in **Assangeeva**, mest. pri **Assangeovih** in pri **Assangeevih**, or. z

Assangeovima in z **Assangeevima**; MNOŽINA: im. **Assangeovi** in **Assangeevi**, rod. **Assangeovih** in **Assangeevih**, daj. **Assangeovim** in **Assangeevim**, tož. **Assangeove** in **Assangeeve**, mest. pri **Assangeovih** in pri **Assangeevih**, or. z **Assangeovimi** in z **Assangeevimi**

ženski: EDNINA: im. **Assangeova** in **Assangeeva**, rod. **Assangeove** in **Assangeeve**, daj. **Assangeovi** in **Assangeevi**, tož. **Assangeovo** in **Assangeevo**, mest. pri **Assangeovi** in pri **Assangeevi**, or. z **Assangeovo** in z **Assangeevo**; DVOJINA: im. **Assangeovi** in **Assangeevi**, rod. **Assangeovih** in **Assangeevih**, daj.

Assangeovima in **Assangeevima**, tož. **Assangeovi** in **Assangeevi**, mest. pri **Assangeovih** in pri **Assangeevih**, or. z **Assangeovima** in z **Assangeevima**; MNOŽINA: im. **Assangeove** in **Assangeeve**, rod. **Assangeovih** in **Assangeevih**, daj. **Assangeovim** in **Assangeevim**, tož. **Assangeove** in **Assangeeve**, mest. pri **Assangeovih** in pri **Assangeevih**, or. z **Assangeovimi** in z **Assangeevimi**

srednji: EDNINA: im. **Assangeovo** in **Assangeevo**, rod. **Assangeovega** in **Assangeevega**, daj.

Assangeovemu in **Assangeevemu**, tož. **Assangeovo** in **Assangeevo**, mest. pri **Assangeovem** in pri **Assangeevem**, or. z **Assangeovim** in z **Assangeevim**; DVOJINA: im. **Assangeovi** in **Assangeevi**, rod. **Assangeovih** in **Assangeevih**, daj. **Assangeovima** in **Assangeevima**, tož. **Assangeovi** in **Assangeevi**, mest. pri **Assangeovih** in pri **Assangeevih**, or. z **Assangeovima** in z **Assangeevima**; MNOŽINA: im. **Assangeova** in **Assangeeva**, rod. **Assangeovih** in **Assangeevih**, daj. **Assangeovim** in **Assangeevim**, tož. **Assangeova** in **Assangeeva**, mest. pri **Assangeovih** in pri **Assangeevih**, or. z **Assangeovimi** in z **Assangeevimi**

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz priimkov)

Natlačenov -a -o tudi **Natlačnov** -a -o [natláčenu̯, ž. natláčenoa, s. natláčenovo tudi natláčnou̯, ž. natláčnoa, s. natláčnovo] prid.

Italijani so zaradi **Natlačenovega umora usmrtili 24 talcev**; **Natlačenova politika** (< **Natlačen**)

{O} **moški**: EDNINA: im. **Natlačenov** tudi **Natlačnov**, rod. **Natlačenovega** tudi **Natlačnovega**, daj.

Natlačenovemu tudi **Natlačnovemu**, tož. **Natlačenov** tudi **Natlačnov** (živostno **Natlačenovega** tudi **Natlačnovega**), mest. pri **Natlačenovem** tudi pri **Natlačnovem**, or. s **Natlačenovim** tudi s **Natlačnovim**;

DVOJINA: im. **Natlačenova** tudi **Natlačnova**, rod. **Natlačenovih** tudi **Natlačnovih**, daj. **Natlačenovima** tudi **Natlačnovima**, tož. **Natlačenova** tudi **Natlačnova**, mest. pri **Natlačenovih** tudi pri **Natlačnovih**, or. s

Natlačenovima tudi s Natlačnovima; MNOŽINA: im. Natlačenovi tudi Natlačnovi, rod. Natlačenovih tudi Natlačnovih, daj. Natlačenovim tudi Natlačnovim, tož. Natlačenove tudi Natlačnove, mest. pri Natlačenovih tudi pri Natlačnovih, or. s Natlačenovimi tudi s Natlačnovimi

ženski: EDNINA: im. Natlačenova tudi Natlačnova, rod. Natlačenove tudi Natlačnove, daj. Natlačenovi tudi Natlačnovi, tož. Natlačenovo tudi Natlačnovo, mest. pri Natlačenovi tudi pri Natlačnovi, or. s Natlačenovo tudi s Natlačnovo; DVOJINA: im. Natlačenovi tudi Natlačnovi, rod. Natlačnovih tudi Natlačenovih, daj.

Natlačenovima tudi Natlačnovima, tož. Natlačenovi tudi Natlačnovi, mest. pri Natlačenovih tudi pri Natlačnovih, or. s Natlačenovima tudi s Natlačnovima; MNOŽINA: im. Natlačenove tudi Natlačnove, rod. Natlačenovih tudi Natlačnovih, daj. Natlačnovim tudi Natlačenovim, tož. Natlačenove tudi Natlačnove, mest. pri Natlačenovih tudi pri Natlačnovih, or. s Natlačenovimi tudi s Natlačnovimi

srednji: EDNINA: im. Natlačenovo tudi Natlačnovo, rod. Natlačenovega tudi Natlačnovega, daj. Natlačenovemu tudi Natlačnovemu, tož. Natlačenovo tudi Natlačnovo, mest. pri Natlačenovem tudi pri Natlačnovem, or. s Natlačenovim tudi s Natlačnovim; DVOJINA: im. Natlačenovi tudi Natlačnovi, rod. Natlačenovih tudi Natlačnovih, daj. Natlačenovima tudi Natlačnovima, tož. Natlačenovi tudi Natlačnovi, mest. pri Natlačenovih tudi pri Natlačnovih, or. s Natlačenovima tudi s Natlačnovima; MNOŽINA: im. Natlačenova tudi Natlačnova, rod. Natlačenovih tudi Natlačnovih, daj. Natlačenovim tudi Natlačnovim, tož. Natlačenova tudi Natlačnova, mest. pri Natlačenovih tudi pri Natlačnovih, or. s Natlačenovimi tudi s Natlačnovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz priimkov)

Nobilejev -a -o tudi Nobilov -a -o [nóbilejɛʋ, ž. nóbilejeva, s. nóbilejevo tudi nóbiloʋ, ž. nóbilova, s. nóbilovo] prid.

kopija Nobilejeve risbe (< **Nobile**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Nobilejev tudi Nobilov, rod. Nobilejevega tudi Nobilevega, daj. Nobilejevemu tudi Nobilovemu, tož. Nobilejev tudi Nobilov (živostno Nobilejevega tudi Nobilevega), mest. pri Nobilejevem tudi pri Nobilovem, or. z Nobilejevim tudi z Nobilovim; DVOJINA: im. Nobilejeva tudi Nobilova, rod. Nobilovih tudi Nobilejevih, daj. Nobilejevima tudi Nobilovima, tož. Nobilejeva tudi Nobilova, mest. pri Nobilejevih tudi pri Nobilovih, or. z Nobilejevima tudi z Nobilovima; MNOŽINA: im. Nobilejevi tudi Nobilovi, rod. Nobilejevih tudi Nobilovih, daj. Nobilejevim tudi Nobilovim, tož.

Nobilejeve tudi Nobileve, mest. pri Nobilejevih tudi pri Nobilovih, or. z Nobilejevimi tudi z Nobilovimi **ženski:** EDNINA: im. Nobilejeva tudi Nobilova, rod. Nobilejeve tudi Nobileve, daj. Nobilejevi tudi Nobilovi, tož. Nobilejevo tudi Nobilovo, mest. pri Nobilejevi tudi pri Nobilovi, or. z Nobilejevo tudi z Nobilovo; DVOJINA: im. Nobilejevi tudi Nobilovi, rod. Nobilovih tudi Nobilejevih, daj. Nobilejevima tudi Nobilovima, tož. Nobilejevi tudi Nobilovi, mest. pri Nobilejevih tudi pri Nobilovih, or. z Nobilejevima tudi z Nobilovima; MNOŽINA: im. Nobilejeve tudi Nobileve, rod. Nobilejevih tudi Nobilovih, daj. Nobilovim tudi Nobilejevim, tož. Nobilejeve tudi Nobileve, mest. pri Nobilejevih tudi pri Nobilovih, or. z Nobilejevimi tudi z Nobilovimi

srednji: EDNINA: im. Nobilejevo tudi Nobilovo, rod. Nobilejevega tudi Nobilevega, daj. Nobilejevemu tudi Nobilovemu, tož. Nobilejevo tudi Nobilovo, mest. pri Nobilejevem tudi pri Nobilovem, or. z Nobilejevim tudi z Nobilovim; DVOJINA: im. Nobilejevi tudi Nobilovi, rod. Nobilejevih tudi Nobilovih, daj. Nobilejevima tudi Nobilovima, tož. Nobilejevi tudi Nobilovi, mest. pri Nobilejevih tudi pri Nobilovih, or. z Nobilejevima tudi z Nobilovima; MNOŽINA: im. Nobilejeva tudi Nobilova, rod. Nobilejevih tudi Nobilovih, daj. Nobilejevim tudi Nobilovim, tož. Nobilejeva tudi Nobilova, mest. pri Nobilejevih tudi pri Nobilovih, or. z Nobilejevimi tudi z Nobilovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz priimkov)

Racev -a -o redko -a -o [ráceʋ, ž. ráceva, s. rácevo redko ráceʋ, ž. ráčeva, s. ráčevo] prid.

Racev/Račeve živalske ilustracije (< **Rac**)

NORMATIVNO POJASNILO: Pod vplivom pogovornega pregibanja se pri tvorbi pridevnika v manj formalnih knjižnojezikovnih položajih opušča preglas, npr. *Racov*.

{O} **moški:** EDNINA: im. Racev redko Račev, rod. Racevega redko Račevega, daj. Racevemu redko Račevemu, tož. Racev redko Račev (živostno Racevega redko Račevega), mest. pri Racevem redko pri Račevem, or. z Racevim redko z Račevim; DVOJINA: im. Raceva redko Račeva, rod. Racevih redko Račevih, daj. Racevima redko Račevima, tož. Raceva redko Račeva, mest. pri Racevih redko pri Račevih, or. z Racevima redko z Račevima; MNOŽINA: im. Racevi redko Račevi, rod. Racevih redko Račevih, daj.

Racevim redko Račevim, tož. Raceve redko Račeve, mest. pri Racevih redko pri Račevih, or. z Racevimi redko z Račevimi

ženski: EDNINA: im. Raceva redko Račeva, rod. Raceve redko Račeve, daj. Racevi redko Račevi, tož. Racevo redko Račevo, mest. pri Racevi redko pri Račevi, or. z Racevo redko z Račevo; DVOJINA: im. Racevi redko Račevi, rod. Mucovih redko Račevih, daj. Racevima redko Račevima, tož. Racevi redko Račevi, mest. pri Racevih redko pri Račevih, or. z Racevima redko z Račevima; MNOŽINA: im. Raceve redko Račeve, rod. Racevih redko Račevih, daj. Mucovim redko Račevim, tož. Raceve redko Račeve, mest. pri Racevih redko pri Račevih, or. z Racevimi redko z Račevimi

srednji: EDNINA: im. Racevo redko Račevo, rod. Racevega redko Račevega, daj. Racevemu redko Račevemu, tož. Racevo redko Račevo, mest. pri Racevem redko pri Račevem, or. z Racevim redko z Račevim; DVOJINA: im. Racevi redko Račevi, rod. Racevih redko Račevih, daj. Racevima redko Račevima, tož. Racevi redko Račevi, mest. pri Racevih redko pri Račevih, or. z Racevima redko z Račevima; MNOŽINA: im. Raceva redko Račeva, rod. Racevih redko Račevih, daj. Racevim redko Račevim, tož. Raceva redko Račeva, mest. pri Racevih redko pri Račevih, or. z Racevimi redko z Račevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz priimkov)

Sivkov -a -o in **Sivokov** -a -o [sívokou, ž. sívkova, s. sívkovo in sívokou, ž. sívokova, s. sívokovo] prid. objava Sivkovih/Sivokovih pisem (< **Sivok**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Sivkov in Sivokov, rod. Sivkovega in Sivokovega, daj. Sivkovemu in Sivokovemu, tož. Sivkov in Sivokov (živostno Sivkovega in Sivokovega), mest. pri Sivkovem in pri Sivokovem, or. s Sivkovim in s Sivokovim; DVOJINA: im. Sivkova in Sivokova, rod. Sivkovih in Sivokovih, daj. Sivkovima in Sivokovima, tož. Sivkova in Sivokova, mest. pri Sivkovih in pri Sivokovih, or. s Sivkovima in s Sivokovima; MNOŽINA: im. Sivkovi in Sivokovi, rod. Sivkovih in Sivokovih, daj. Sivkovim in Sivokovim, tož. Sivkove in Sivokove, mest. pri Sivkovih in pri Sivokovih, or. s Sivkovimi in s Sivokovimi

ženski: EDNINA: im. Sivkova in Sivokova, rod. Sivkove in Sivokove, daj. Sivkovi in Sivokovi, tož. Sivkovo in Sivokovo, mest. pri Sivkovi in pri Sivokovi, or. s Sivkovo in s Sivokovo; DVOJINA: im. Sivkovi in Sivokovi, rod. Sivkovih in Sivokovih, daj. Sivkovima in Sivokovima, tož. Sivkovi in Sivokovi, mest. pri Sivkovih in pri Sivokovih, or. s Sivkovima in s Sivokovima; MNOŽINA: im. Sivkove in Sivokove, rod. Sivkovih in Sivokovih, daj. Sivkovim in Sivokovim, tož. Sivkove in Sivokove, mest. pri Sivkovih in pri Sivokovih, or. s Sivkovimi in s Sivokovimi

srednji: EDNINA: im. Sivkovo in Sivokovo, rod. Sivkovega in Sivokovega, daj. Sivkovemu in Sivokovemu, tož. Sivkovo in Sivokovo, mest. pri Sivkovem in pri Sivokovem, or. s Sivkovim in s Sivokovim; DVOJINA: im. Sivkovi in Sivokovi, rod. Sivkovih in Sivokovih, daj. Sivkovima in Sivokovima, tož. Sivkovi in Sivokovi, mest. pri Sivkovih in pri Sivokovih, or. s Sivkovima in s Sivokovima; MNOŽINA: im. Sivkova in Sivokova, rod. Sivkovih in Sivokovih, daj. Sivkovim in Sivokovim, tož. Sivkova in Sivokova, mest. pri Sivkovih in pri Sivokovih, or. s Sivkovimi in s Sivokovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz priimkov)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aaltov

Abbejev

Abélardov in Abélardev

Abelov

Adamičev

Addisonov

Ahtisaarijev

Aivarjev

Albertijev

Alberti-Žnideršičev

Alfierijev

Alighierijev

Aljažev

Alzheimerjev

Ambrožičev

Ampèrov in Ampèrjev

Amundsenov

Andersenov

Anouilhov in Anouilhev

Apgarjev

Arharjev
Artaudov in Artaudev
Aspergerjev
Assangeov in Assangeev
Astairov in Astairjev
Atkinsonov
Atkinsov
Aunov
Avogadrov
Babičev
Babljev
Bacchellijev
Badjurov
Badoglijev in Badogliov
Bajčev
Balintov
Barillov
Bartolov
Bartschev
Basedowov
Baumannov
Beaufortov in Beaufortev
Beccariev
Bellocchiev in Bellocchiov
Bergogliev in Bergogliov
Bernoullijev
Bertoluccijev
Bessemerjev
Betettov
Bethejev
Bethe-Weizsäckerjev
Bevčev
Bevialcquov
Bezlajev
Biasuttijev
Blagajev tudi Blagayev
Blažičev
Bloudkov
Boccacciev in Boccacciov
Boccherinijev
Bogatajev
Bolívarjev
Boltzmannov
Bonapartejev in Bonapartov
Bončev
Bonfiglijev
Bookerjev
Boolov
Borghesejev tudi Borghesov
Borov
Borštnikov
Bowiejev
Boylov
Božičev
Braillov in Braillev
Braunov

Bregarjev
Brežčev
Briggssov
Brunelleschijev
Büchnerjev
Bukovčev
Bushev
Cageov in Cageev
Calvinov – Kalvinov
Camõesev
Campiglijev
Cankarjev
Capogrossijev
Carduccijev
Carpacciev in Carpacciov
Casanovov
Cassinijev
Cavazzev
Celzijev
Cerarjev
Cervantesov
Cezarjev
Chapmanov
Chavezov
Cherubinijev
Clementijev
Cockerjev
Codellijev
Coelhev in Coelhov
Collodijev
Contijev
Cooperjev
Corneillev
Coulombov
Courrègesov in Courrègesev
Crocejev
Crohnov
Cvetkov
Čapkov
Černetov
Čopov
Čušev
Dajnkov
Darwinov
Davisov
Dayev
Degasov in Degasev
del Castagnev in del Castagnev
della Querciev
Demšarjev
Deneuvov
Derridajev
di Buoninsegnev
Diderotov in Diderotev
Dieslov
Disneyjev

Dodgeov in Dodgeev
Dolenčev
Dolinarjev
Dopplerjev
Doriev
Downov
Dózsev
Dudkov in Dudokov
Einspielerjev
Einsteinov
Enzov redko Enzev
Epsteinov
Ercolanov
Erjavčev
Fahrenheitov
Fajdigov
Fallacijev
Faradayev
Farnesejev
Fassbinderjev
Ferréjev
Feuerbachov
Fibonaccijev
Filipičev
Fleischmannov
Foixev
Françoisov in Françoisev
Freudov
Freyev
Freyjev
Gabrielejev in Gabrielov
Gajškov
Galianijev
Gandhijev – Gandijev
Garbov
Gardnerjev
Garibaldijev
Garrosov
Geigerjev
Gerbčev
Gerbičev
Gherardijev
Ghibertijev
Ghirlandaiev in Ghirlandaiov
Giammariev
Giglijev
Gilbertov in Gilbertev
Giraldijev
Glazerjev
Gnolijev
Godčev
Goethejev
Gogoljev
Goldonijev
Golgijev
Goncourtov in Goncourtev

Gönczev in Gönczov
Gorenčev
Gorjupov
Gorkijev
Grahamov
Grangerjev
Grašev
Gregoričev
Grumov
Grušev
Guarinijev
Guevarov
Guicciardinijev
Hafnerjev
Häkkinenov
Halleyjev
Haüyjev
Havlov
Havránkov
Häyryjev
Heglov
Heideggerjev in Heideggrov
Hemingwayev
Henryjev
Hepburnov
Herschlov
Hertzov in Hertzov
Higgsov
Hitlerjev
Hočvarjev
Hodžičev
Hollidayev
Hondov
Hookov
Hoxhev
Hribarjev
Hubblov
Humarjev
Ibsenov tudi Ibsnov
Iličev
Ivančičev
Jakopičev
Janežičev
Jansenov
Jarčev
Jazbečev
Jenkov
Jeričev
Joensuujev
Jordanov
Joulov
Jovanovičev
Jungov
Jurčečev
Jurčičev
Juričev

Kaljulaidov
Kalužev
Kantov
Kaplanov
Kastelčev
Kasteličev
Kaučičev
Kaurismäkijev
Kavčičev
Keatsov
Keglov
Kelvinov
Kentov
Keplerjev
Kerčev
Kerečev
Klemenčičev
Knafelčev
Knausov
Kneippov
Kobilčin
Kocjančičev
Kočevarjev
Kodričev
Koidulin
Kokaljev
Kolářev
Kolaričev
Kolarjev
Kolenčev
Komačev
Konfucijev
Kopernikov
Koračev
Koroščev
Kosjjev
Kostabijev
Koširjev
Koštuničev
Kovačev
Kovačevićev
Kovačičev
Kozinov
Koželjev
Krajnčev
Kraljev
Kramarjev
Krambergerjev
Kranjčev
Krivčev
Krivičev
Krossov
Krügerjev
Kuharjev
Kumrov
Kusturičev

Kyöstijev
Lamborghinijev
Lančev
Lanzev
Lavazzev
Lavričev
Lazarjev
Lebarjev
Leechev
Leejev
Legišev
Lehtinenov
Leibnizev in Leibnizov
Leinov
Lendvaiev
Lepikov
Leskovarjev
Levstikov
Liivov
Likarjev
Lippov
Llullev
Logarjev
Ludolfov
Luikov
Luthrov – Lutrov
Machiavellijev
Machov
Mäejev
Magirusov
Magnellijev
Magrittov
Mahničev
Maistrov
Mäkäräinenov
Makučev
Manetov in Manetev
Männikov
Mantegnev
Mao Cetungov
Markovičev
Markovičev
Martinov
Marxov
Mascagnijev
Matjaščev
Matjašečev
Matkov
Maučečev
Mavričev
Maxwellov
Megličev
Menašejev
Mendlov
Mercallijev
Merčev

Mesikäppov
Metelkov
Michelinov
Miheličev
Miklavčičev
Miklošičev
Mikov
Mlakarjev
Mlinaričev
Mlinarjev
Modiglianijev
Mogherinijev
Mohoričev
Mohrov
Monroejev
Montaignev
Montessorijev
Moraviev
Morganov
Morsejev
Möttöläjev
Mozartov
Mucev redko Mučev
Müllerjev
Murkov
Murnov
Muttov
Müürseppov
Nagyev
Natlačenov tudi Natlačnov
Nemčev
Neperjev
Newtonov
Nietzschejev
Niitov
Nikoličev
Nobelov
Nobilejev tudi Nobilov
Nykänenov
Oginov
Ohmov
Ōimov
Olsenov tudi Olsnov
Ōpikov
Ottov
Ōunov
Pääbov
Paasilinnov
Päätalov
Paljetkov
Papinov
Parkinsonov
Pärtov
Pascalov
Pascolijev
Pasolinijev

Paternujev
Pavkov
Pavličev
Pavlov
Peltonov
Perkov
Petófijev
Petričev
Petrijev
Petrovičev
Petrovičev
Pevčev
Piccinnijev
Piccolominijev
Pintaričev
Pintarjev
Pirčev
Pivčev
Plečnikov
Podgorškov
Pogačarjev
Poglajenov tudi Poglajnov
Pogorelčev
Popovičev
Potemkinov in Potjomkinov
Potterjev
Poutiainenov
Povšetov
Pozzov redko Pozzev
Pradov
Preglov
Prešernov
Pretnarjev
Prevčev
Primčev
Primičev
Primožičev
Priolov
Pritzkerjev
Puccinijev
Pulitzerjev
Quagliiev in Quagliov
Quasimodov
Racev redko Račev
Ramovšev
Raudov
Raztresenov tudi Raztresnov
Ribičev
Riccijev
Richterjev
Rienzov redko Rienzev
Rilkejev
Rochev
Ronsardov in Ronsardev
Röntgenov
Rossinijev

Rötköjev
Rožančev
Rožičev
Rubikov
Rucellaiev
Ruohonenov
Rutarjev
Rüütelov
Sacherjev
Saint Laurentov
Saksidov
Sanziev in Sanziov
Sardenkov
Savičev
Schwannov
Scolov
Scopolijev
Selassiejev
Severjev
Sforzev
Shakespearov in Shakespearjev
Shawov in Shawev
Siemensov
Sievertov
Sillanpääjev
Simoničev
Sitarjev
Sivkov in Sivokov
Sjögrenov
Slomškov
Smrekarjev
Söötov
Sovretov
Spinolov
Stalinov
Stanleyjev
Starobinčev
Starrov
Steletov
Stoparjev
Stritarjev
Stupičev
Stupičin
Suhadolčev
Šeligov
Šilčev
Šinkovčev
Šivičev
Škerjančev
Škodov
Škofov
Škufčev
Šolarjev
Štrukljev
Štuhčev
Štuhečev

Šuštarjev
Tabucchijev
Tapiev in Tapiov
Tapiovaarov
Tasmanov
Tavčarjev
Teslov
Thomasov
Tognazzijev
Tollensov
Tolstojev
Tomažičev
Tomizzev
Tomšičev
Tönistejev
Toomikov
Torricellijev
Trčkov
Trubarjev
Turnerjev
Tyndallov
Urbanov
Uršičev
Uukkivijev
Uuspõldov
Valdurjev
Valvasorjev – Valvazorjev
Vancouvrov
Vegov
Velikonjev
Verrocchiev in Verrocchiov
Vidičev
Vidmarjev
Vidovičev
Vignolov
Villujev
Vincenzov redko Vincenzev
Viscontijev
Vodnikov
Vodopivčev
Volkov
Voltov
Vovkov
Waltarijev
Wanklov
Wassermannov
Wattov
Waynov
Webrov
Wertheimov
Wirkkalov
Wonderjev
Woodsov
Xoxov
Zadravčev
Zajčev

Zakrajškov
Zalarjev
Zalokarjev
Zandonaiev
Zeffirellijev
Zemljičev
Zidarjev
Zoisov – Cojzov
Zolajev
Zorčev
Zorkov

Zuccallijev
Zupančev
Zupančičev
Zverov
Žagarjev
Železnikov
Žibertov
Žižkov
Žnideršičev
Župančičev

Svojilni pridevniki (iz psevdonimov)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **42** svojilnih pridevnikov iz enobesednih psevdonimov, skrivnih imen, umetniških imen ipd. in je nastal na osnovi nabora problemskega sklopa »Psevdonimi«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu *Gigafida 2.0*, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojilni pridevnik pride do:

- (1) preglasa in palatalizacijske premene *c > č* (*Gojčev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove *s t* (*Đurov*);
- (3) obvezne podaljšave osnove *s t* (*Rifletov*);
- (4) izpusta neobstojnega polglasnika (*Plamnov*);
- (5) neustrezne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Rozov*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, npr. kjer prihaja do neobveznega pisnega preglaševanja (*Caravaggiev* in *Caravaggiov*). Pravila za tvorbo svojilnih pridevnikov so podana v pravopisnih pravilih SP 2001 (člen 956 id.), v *Pravopisu 8.0* pa v prenovljeni obliki v poglavju »Glasovno-črkovne premene«.

Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*Rifletov < Rifle*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Caravaggiev -a -o in **Caravaggiov** -a -o [karavádžeu, ž. karavádževa, s. karavádževo] prid. tatvina Caravaggieve/Caravaggiove slike iz cerkve v Palermu; Caravaggieva/Caravaggiova upodobitev svetega Hieronima (< **Caravaggio**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Caravaggiev in Caravaggiov, rod. Caravaggievega in Caravaggiovega, daj. (k/h) Caravaggievemu in (k/h) Caravaggiovemu, tož. Caravaggiev in Caravaggiov (živostno Caravaggievega in Caravaggiovega), mest. pri Caravaggievem in pri Caravaggiovem, or. s Caravaggievim in s Caravaggiovim; DVOJINA: im. Caravaggieva in Caravaggiova, rod. Caravaggievih in Caravaggiovih, daj. (k/h) Caravaggievima in (k/h) Caravaggiovima, tož. Caravaggieva in Caravaggiova, mest. pri Caravaggievih in pri Caravaggiovih, or. s Caravaggievima in s Caravaggiovima; MNOŽINA: im. Caravaggievi in Caravaggiovi, rod. Caravaggievih in Caravaggiovih, daj. (k/h) Caravaggievim in (k/h)

Caravaggiovim, tož. Caravaggie in Caravaggiove, mest. pri Caravaggievih in pri Caravaggiovih, or. s Caravaggiovimi in s Caravaggiovimi

ženski: EDNINA: im. Caravaggieva in Caravaggiova, rod. Caravaggie in Caravaggiove, daj. (k/h) Caravaggievi in (k/h) Caravaggiovi, tož. Caravaggievo in Caravaggiovo, mest. pri Caravaggievi in pri Caravaggiovi, or. s Caravaggievo in s Caravaggiovo; DVOJINA: im. Caravaggievi in Caravaggiovi, rod. Caravaggievih in Caravaggiovih, daj. (k/h) Caravaggievima in (k/h) Caravaggiovima, tož. Caravaggievi in Caravaggiovi, mest. pri Caravaggievih in pri Caravaggiovih, or. s Caravaggievima in s Caravaggiovima; MNOŽINA: im. Caravaggie in Caravaggiove, rod. Caravaggievih in Caravaggiovih, daj. (k/h) Caravaggievim in (k/h) Caravaggiovim, tož. Caravaggie in Caravaggiove, mest. pri Caravaggievih in pri Caravaggiovih, or. s Caravaggiovimi in s Caravaggiovimi

srednji: EDNINA: im. Caravaggievo in Caravaggiovo, rod. Caravaggievega in Caravaggiovega, daj. (k/h) Caravaggievemu in (k/h) Caravaggiovemu, tož. Caravaggievo in Caravaggiovo, mest. pri Caravaggievem in pri Caravaggiovem, or. s Caravaggievim in s Caravaggiovim; DVOJINA: im. Caravaggievi in Caravaggiovi, rod. Caravaggievih in Caravaggiovih, daj. (k/h) Caravaggievima in (k/h) Caravaggiovima, tož. Caravaggievi in Caravaggiovi, mest. pri Caravaggievih in pri Caravaggiovih, or. s Caravaggievima in s Caravaggiovima; MNOŽINA: im. Caravaggieva in Caravaggiova, rod. Caravaggievih in Caravaggiovih, daj. (k/h) Caravaggievim in (k/h) Caravaggiovim, tož. Caravaggieva in Caravaggiova, mest. pri Caravaggievih in pri Caravaggiovih, or. s Caravaggiovimi in s Caravaggiovimi

{I} **moški:** EDNINA: im. [karavádžeŋ], rod. [karavádževega], daj. [(h_)karavádževemu], tož. [karavádžeŋ] (živostno [karavádževega]), mest. [pri karavádževem], or. [s_karavádževim]; DVOJINA: im. [karavádževa], rod. [karavádževih], daj. [(h_)karavádževima], tož. [karavádževa], mest. [pri karavádževih], or. [s_karavádževima]; MNOŽINA: im. [karavádževi], rod. [karavádževih], daj. [(h_)karavádževim], tož. [karavádževe], mest. [pri karavádževih], or. [s_karavádževimi]

ženski: EDNINA: im. [karavádževa], rod. [karavádževe], daj. [(h_)karavádževi], tož. [karavádževo], mest. [pri karavádževi], or. [s_karavádževo]; DVOJINA: im. [karavádževi], rod. [karavádževih], daj. [(h_)karavádževima], tož. [karavádževi], mest. [pri karavádževih], or. [s_karavádževima]; MNOŽINA: im. [karavádževe], rod. [karavádževih], daj. [(h_)karavádževim], tož. [karavádževe], mest. [pri karavádževih], or. [s_karavádževimi]

srednji: EDNINA: im. [karavádževo], rod. [karavádževega], daj. [(h_)karavádževemu], tož. [karavádževo], mest. [pri karavádževem], or. [s_karavádževim]; DVOJINA: im. [karavádževi], rod. [karavádževih], daj. [(h_)karavádževima], tož. [karavádževi], mest. [pri karavádževih], or. [s_karavádževima]; MNOŽINA: im. [karavádževa], rod. [karavádževih], daj. [(h_)karavádževim], tož. [karavádževa], mest. [pri karavádževih], or. [s_karavádževimi]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz psevdonomov)

Gojčev -a -o [gójčeŋ, ž. gójčeva, s. gójčevo] prid.

Gojčeva režija (< **Gojč**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Gojčev, rod. Gojčevega, daj. Gojčevemu, tož. Gojčev (živostno Gojčevega), mest. pri Gojčevem, or. z Gojčevim; DVOJINA: im. Gojčeva, rod. Gojčevih, daj. Gojčevima, tož. Gojčeva, mest. pri Gojčevih, or. z Gojčevima; MNOŽINA: im. Gojčevi, rod. Gojčevih, daj. Gojčevim, tož. Gojčeve, mest. pri Gojčevih, or. z Gojčevimi

ženski: EDNINA: im. Gojčeva, rod. Gojčeve, daj. Gojčevi, tož. Gojčevo, mest. pri Gojčevi, or. z Gojčevo; DVOJINA: im. Gojčevi, rod. Gojčevih, daj. Gojčevima, tož. Gojčevi, mest. pri Gojčevih, or. z Gojčevima; MNOŽINA: im. Gojčeve, rod. Gojčevih, daj. Gojčevim, tož. Gojčeve, mest. pri Gojčevih, or. z Gojčevimi

srednji: EDNINA: im. Gojčevo, rod. Gojčevega, daj. Gojčevemu, tož. Gojčevo, mest. pri Gojčevem, or. z Gojčevim; DVOJINA: im. Gojčevi, rod. Gojčevih, daj. Gojčevima, tož. Gojčevi, mest. pri Gojčevih, or. z Gojčevima; MNOŽINA: im. Gojčeva, rod. Gojčevih, daj. Gojčevim, tož. Gojčeva, mest. pri Gojčevih, or. z Gojčevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz psevdonomov)

Jakijev -a -o [jákijeŋ, ž. jákijeva, s. jákijevo] prid.

Razstava Jakijevih del bo na ogled do sredine novembra (< **Jaki**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Jakijev, rod. Jakijevega, daj. Jakijevemu, tož. Jakijev (živostno Jakijevega), mest. pri Jakijevem, or. z Jakijevim; DVOJINA: im. Jakijeva, rod. Jakijevih, daj. Jakijevima, tož. Jakijeva, mest.

pri Jakijevih, or. z Jakijevima; MNOŽINA: im. Jakijevi, rod. Jakijevih, daj. Jakijevim, tož. Jakijeve, mest. pri Jakijevih, or. z Jakijevimi

ženski: EDNINA: im. Jakijeva, rod. Jakijeve, daj. Jakijevi, tož. Jakijevo, mest. pri Jakijevi, or. z Jakijevo; DVOJINA: im. Jakijevi, rod. Jakijevih, daj. Jakijevima, tož. Jakijevi, mest. pri Jakijevih, or. z Jakijevima; MNOŽINA: im. Jakijeve, rod. Jakijevih, daj. Jakijevim, tož. Jakijeve, mest. pri Jakijevih, or. z Jakijevimi
srednji: EDNINA: im. Jakijevo, rod. Jakijevega, daj. Jakijevemu, tož. Jakijevo, mest. pri Jakijevem, or. z Jakijevim; DVOJINA: im. Jakijevi, rod. Jakijevih, daj. Jakijevima, tož. Jakijevi, mest. pri Jakijevih, or. z Jakijevima; MNOŽINA: im. Jakijeva, rod. Jakijevih, daj. Jakijevim, tož. Jakijeva, mest. pri Jakijevih, or. z Jakijevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz psevdonimov)

Molièrov -a -o in **Molièrjev** -a -o [moljèrou̯, ž. moljèrova, s. moljèrovo in moljèrjeu̯, ž. moljèrjeva, s. moljèrjevo] prid.

Molièrjeve/Molièrove komedije (< **Molière**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Molièrov in Molièrjev, rod. Molièrovega in Molièrjevega, daj. Molièrovemu in Molièrjevemu, tož. Molièrov in Molièrjev (živostno Molièrovega in Molièrjevega), mest. pri Molièrovem in pri Molièrjevem, or. z Molièrovim in z Molièrjevim; DVOJINA: im. Molièrova in Molièrjeva, rod. Molièrovih in Molièrjevih, daj. Molièrovima in Molièrjevima, tož. Molièrova in Molièrjeva, mest. pri Molièrovih in pri Molièrjevih, or. z Molièrovima in z Molièrjevima; MNOŽINA: im. Molièrovi in Molièrjevi, rod. Molièrovih in Molièrjevih, daj. Molièrovim in Molièrjevim, tož. Molièrove in Molièrjeve, mest. pri Molièrovih in pri Molièrjevih, or. z Molièrovimi in z Molièrjevimi

ženski: EDNINA: im. Molièrova in Molièrjeva, rod. Molièrove in Molièrjeve, daj. Molièrovi in Molièrjevi, tož. Molièrovo in Molièrjevo, mest. pri Molièrovi in pri Molièrjevi, or. z Molièrovo in z Molièrjevo; DVOJINA: im. Molièrovi in Molièrjevi, rod. Molièrovih in Molièrjevih, daj. Molièrovima in Molièrjevima, tož. Molièrovi in Molièrjevi, mest. pri Molièrovih in pri Molièrjevih, or. z Molièrovima in z Molièrjevima; MNOŽINA: im. Molièrove in Molièrjeve, rod. Molièrovih in Molièrjevih, daj. Molièrovim in Molièrjevim, tož. Molièrove in Molièrjeve, mest. pri Molièrovih in pri Molièrjevih, or. z Molièrovimi in z Molièrjevimi

srednji: EDNINA: im. Molièrovo in Molièrjevo, rod. Molièrovega in Molièrjevega, daj. Molièrovemu in Molièrjevemu, tož. Molièrovo in Molièrjevo, mest. pri Molièrovem in pri Molièrjevem, or. z Molièrovim in z Molièrjevim; DVOJINA: im. Molièrovi in Molièrjevi, rod. Molièrovih in Molièrjevih, daj. Molièrovima in Molièrjevima, tož. Molièrovi in Molièrjevi, mest. pri Molièrovih in pri Molièrjevih, or. z Molièrovima in z Molièrjevima; MNOŽINA: im. Molièrova in Molièrjeva, rod. Molièrovih in Molièrjevih, daj. Molièrovim in Molièrjevim, tož. Molièrova in Molièrjeva, mest. pri Molièrovih in pri Molièrjevih, or. z Molièrovimi in z Molièrjevimi

{I} **moški:** EDNINA: im. [moljèrou̯] in [moljèrjeu̯], rod. [moljèrovega] in [moljèrjevega], daj. [moljèrovemu] in [moljèrjevemu], tož. [moljèrou̯] in [moljèrjeu̯] (živostno [moljèrovega] in [moljèrjevega]), mest. [pri moljèrovem] in [pri moljèrjevem], or. [z_moljèrovim] in [z_moljèrjevim]; DVOJINA: im. [moljèrova] in [moljèrjeva], rod. [moljèrovih] in [moljèrjevih], daj. [moljèrovima] in [moljèrjevima], tož. [moljèrova] in [moljèrjeva], mest. [pri moljèrovih] in [pri moljèrjevih], or. [z_moljèrovima] in [z_moljèrjevima]; MNOŽINA: im. [moljèrovi] in [moljèrjevi], rod. [moljèrovih] in [moljèrjevih], daj. [moljèrovim] in [moljèrjevim], tož. [moljèrove] in [moljèrjeve], mest. [pri moljèrovih] in [pri moljèrjevih], or. [z_moljèrovimi] in [z_moljèrjevimi]

ženski: EDNINA: im. [moljèrova] in [moljèrjeva], rod. [moljèrove] in [moljèrjeve], daj. [moljèrovi] in [moljèrjevi], tož. [moljèrovo] in [moljèrjevo], mest. [pri moljèrovi] in [pri moljèrjevi], or. [z_moljèrovo] in [z_moljèrjevo]; DVOJINA: im. [moljèrovi] in [moljèrjevi], rod. [moljèrovih] in [moljèrjevih], daj. [moljèrovima] in [moljèrjevima], tož. [moljèrovi] in [moljèrjevi], mest. [pri moljèrovih] in [pri moljèrjevih], or. [z_moljèrovima] in [z_moljèrjevima]; MNOŽINA: im. [moljèrove] in [moljèrjeve], rod. [moljèrovih] in [moljèrjevih], daj. [moljèrovim] in [moljèrjevim], tož. [moljèrove] in [moljèrjeve], mest. [pri moljèrovih] in [pri moljèrjevih], or. [z_moljèrovimi] in [z_moljèrjevimi]

srednji: EDNINA: im. [moljèrovo] in [moljèrjevo], rod. [moljèrovega] in [moljèrjevega], daj. [moljèrovemu] in [moljèrjevemu], tož. [moljèrovo] in [moljèrjevo], mest. [pri moljèrovem] in [pri moljèrjevem], or. [z_moljèrovim] in [z_moljèrjevim]; DVOJINA: im. [moljèrovi] in [moljèrjevi], rod. [moljèrovih] in [moljèrjevih], daj. [moljèrovima] in [moljèrjevima], tož. [moljèrovi] in [moljèrjevi], mest. [pri moljèrovih] in [pri moljèrjevih], or. [z_moljèrovima] in [z_moljèrjevima]; MNOŽINA: im. [moljèrova] in [moljèrjeva], rod. [moljèrovih] in [moljèrjevih], daj. [moljèrovim] in [moljèrjevim], tož.

[moljêrova] in [moljêrjeva], mest. [pri moljêrovih] in [pri moljêrjevih], or. [z_moljêrovimi] in [z_moljêrjevimi]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojljni pridevniki (iz psevdonimov)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ahačev

Apollinairov in Apollinairjev

Barbarossov

Belačev

Benčev

Borov

Bowiejev

Caravaggiev in Caravaggiov

Chejev

Cimabuejev

Donatellov

Đurov

El Grecov

Gojčev

Homeinijev

Jakijev

Ježkov

Kaligulov

Kočev

Mahatmov

Molièrov in Molièrjev

Nešev

Oshev in Oshov

Palazzeschijev

Pavletov

Peléjev

Petruškov

Plamnov

Račev

Rifletov

Ronaldov

Rozov

Selassiejev

Silonejev tudi Silonov

Stalinov

Tintoretov

Titov

Totòjev

Twiggyjin

Voltaireov in Voltairjev

Vorančev

Zicojev

Svojilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljijjskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **122** iztočnic. Za samostojna gesla pri domišljijjskih imenih so uslovarjeni tisti svojilni pridevniki, ki v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr.:

- (1) preglas (*Bambijev, Špicparkeljčev*);
- (2) palatalizacijsko premeno *c > č* (*Sneguljčičin*);
- (3) neobstojni samoglasnik (*Ostržkov*);
- (4) knjižno podaljšavo s *t* (*Rožletov*);
- (5) oblike, kjer je v rabi pogosta pogovorna podaljšava s *t* (*Dumbov*).

Problemski sklop svojilnih pridevnikov iz mitoloških in religijskih imen je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Religijska in mitološka imena«. Kot samostojna gesla so uslovarjeni tisti svojilni pridevniki, ki:

- (1) v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr. preglas (*Elijev*) ali pogovorno podaljšavo osnove s *t* (*Markov*);
- (1) nastopajo v stalnih besednih zvezah s prenesenim pomenom (*Ahilova/ahilova peta, Andrejev/andrejev križ, jožefova brada*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz domišljijjskih imen so obravnavani kot samostojna gesla, če tvorjenka odstopa od sistemske rešitve ali če je dovolj potrditev o rabi v gradivu.

Svojilni pridevniki iz mitoloških in religijskih imen so obravnavani kot samostojna gesla; tisti, ki nastopajo v stalnih besednih zvezah, ki jih identifikacijsko uvrščamo v skupino [duhovna last], ali nastopajo v zvezah, ki označujejo dele telesa, bolezni, rastline, živali ipd., pa so obdelani v slovarskem sestavku kot posebne zveze.

Slovarski sestavek sklene podatek o izhodiščni obliki (*Zvitorepčev < Zvitorepec*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Andrejev -a -o [andrêjɛʋ, ž. andrêjeva, s. andrêjevo] prid.

Andrejev oče se je imenoval Jonas, njegov brat pa je bil Simon

Andrejev/andrejev križ |prometni znak|: Železniška proga je zavarovana le z Andrejevim/andrejevim križem (< **Andrej**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Andrejev, rod. Andrejevega, daj. Andrejevemu, tož. Andrejev (živostno Andrejevega), mest. pri Andrejevem, or. z Andrejevim; DVOJINA: im. Andrejeva, rod. Andrejevih, daj. Andrejevima, tož. Andrejeva, mest. pri Andrejevih, or. z Andrejevima; MNOŽINA: im. Andrejevi, rod. Andrejevih, daj. Andrejevim, tož. Andrejeve, mest. pri Andrejevih, or. z Andrejevimi

ženski: EDNINA: im. Andrejeva, rod. Andrejeve, daj. Andrejevi, tož. Andrejevo, mest. pri Andrejevi, or. z Andrejevo; DVOJINA: im. Andrejevi, rod. Andrejevih, daj. Andrejevima, tož. Andrejevi, mest. pri Andrejevih, or. z Andrejevima; MNOŽINA: im. Andrejeve, rod. Andrejevih, daj. Andrejevim, tož. Andrejeve, mest. pri Andrejevih, or. z Andrejevimi

srednji: EDNINA: im. Andrejevo, rod. Andrejevega, daj. Andrejevemu, tož. Andrejevo, mest. pri Andrejevem, or. z Andrejevim; DVOJINA: im. Andrejevi, rod. Andrejevih, daj. Andrejevima, tož. Andrejevi, mest. pri Andrejevih, or. z Andrejevima; MNOŽINA: im. Andrejeva, rod. Andrejevih, daj. Andrejevim, tož. Andrejeva, mest. pri Andrejevih, or. z Andrejevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz osebnih moških imen); Svojilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljjskih imen); Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah

Elijev -a -o [elíjɛʋ, ž. elíjeva, s. elíjevo] prid.

Elijeve prerokbe so usmerjene proti politeizmu

Elijev/elijev ogenj |naravni pojav, drobno iskrenje v zraku|: V nevihtah se bliska, bliski preskakujejo z oblaka na oblak in z oblaka na zemljo ter povzročajo Elijev/elijev ogenj (< **Elija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Elijev, rod. Elijevega, daj. Elijevemu, tož. Elijev (živostno Elijevega), mest. pri Elijevem, or. z Elijevim; DVOJINA: im. Elijevega, rod. Eljevih, daj. Eljevima, tož. Eljevega, mest. pri Eljevih, or. z Eljevima; MNOŽINA: im. Eljevi, rod. Eljevih, daj. Eljevimi, tož. Eljeve, mest. pri Eljevih, or. z Eljevimi

ženski: EDNINA: im. Eljevega, rod. Eljeve, daj. Eljevi, tož. Eljevo, mest. pri Eljevi, or. z Eljevo; DVOJINA: im. Eljevi, rod. Eljevih, daj. Eljevima, tož. Eljevi, mest. pri Eljevih, or. z Eljevima; MNOŽINA: im. Eljeve, rod. Eljevih, daj. Eljevimi, tož. Eljeve, mest. pri Eljevih, or. z Eljevimi

srednji: EDNINA: im. Eljevo, rod. Eljevega, daj. Eljevemu, tož. Eljevo, mest. pri Eljevem, or. z Eljevim; DVOJINA: im. Eljevi, rod. Eljevih, daj. Eljevima, tož. Eljevi, mest. pri Eljevih, or. z Eljevima; MNOŽINA: im. Eljevega, rod. Eljevih, daj. Eljevimi, tož. Eljevega, mest. pri Eljevih, or. z Eljevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah; Svojilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljjskih imen)

Ostržkov -a -o [ostərškou, ž. ostərškova, s. ostərškovo] prid.

Avtor Ostržkovih dogodivščin je Carlo Collodi (< **Ostržek**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Ostržkov, rod. Ostržkovega, daj. Ostržkovemu, tož. Ostržkov (živostno Ostržkovega), mest. pri Ostržkovem, or. z Ostržkovim; DVOJINA: im. Ostržkova, rod. Ostržkovih, daj. Ostržkovima, tož. Ostržkova, mest. pri Ostržkovih, or. z Ostržkovima; MNOŽINA: im. Ostržkovi, rod. Ostržkovih, daj. Ostržkovim, tož. Ostržkove, mest. pri Ostržkovih, or. z Ostržkovimi

ženski: EDNINA: im. Ostržkova, rod. Ostržkove, daj. Ostržkovi, tož. Ostržkovo, mest. pri Ostržkovi, or. z Ostržkovo; DVOJINA: im. Ostržkovi, rod. Ostržkovih, daj. Ostržkovima, tož. Ostržkovi, mest. pri Ostržkovih, or. z Ostržkovima; MNOŽINA: im. Ostržkove, rod. Ostržkovih, daj. Ostržkovim, tož. Ostržkove, mest. pri Ostržkovih, or. z Ostržkovimi

srednji: EDNINA: im. Ostržkovo, rod. Ostržkovega, daj. Ostržkovemu, tož. Ostržkovo, mest. pri Ostržkovem, or. z Ostržkovim; DVOJINA: im. Ostržkovi, rod. Ostržkovih, daj. Ostržkovima, tož. Ostržkovi, mest. pri Ostržkovih, or. z Ostržkovima; MNOŽINA: im. Ostržkova, rod. Ostržkovih, daj. Ostržkovim, tož. Ostržkova, mest. pri Ostržkovih, or. z Ostržkovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljjskih imen)

Sneguljčičin -a -o [snegúl'čičin] prid.

Kraljevič je pokleknil tik ob Sneguljčičini postelji iz cvetnih listov vrtnic (< **Sneguljčica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Sneguljčičin, rod. Sneguljčičinega, daj. Sneguljčičinemu, tož. Sneguljčičin (živostno Sneguljčičinega), mest. pri Sneguljčičinem, or. s Sneguljčičinim; DVOJINA: im. Sneguljčičina, rod. Sneguljčičinih, daj. Sneguljčičinima, tož. Sneguljčičina, mest. pri Sneguljčičinih, or. s Sneguljčičinima; MNOŽINA: im. Sneguljčičini, rod. Sneguljčičinih, daj. Sneguljčičinim, tož. Sneguljčičine, mest. pri Sneguljčičinih, or. s Sneguljčičinimi

ženski: EDNINA: im. Sneguljčičina, rod. Sneguljčičine, daj. Sneguljčičini, tož. Sneguljčičino, mest. pri Sneguljčičini, or. s Sneguljčičino; DVOJINA: im. Sneguljčičini, rod. Sneguljčičinih, daj. Sneguljčičinima, tož. Sneguljčičini, mest. pri Sneguljčičinih, or. s Sneguljčičinima; MNOŽINA: im. Sneguljčičine, rod. Sneguljčičinih, daj. Sneguljčičinim, tož. Sneguljčičine, mest. pri Sneguljčičinih, or. s Sneguljčičinimi

srednji: EDNINA: im. Sneguljčičino, rod. Sneguljčičinega, daj. Sneguljčičinemu, tož. Sneguljčičino, mest. pri Sneguljčičinem, or. s Sneguljčičinim; DVOJINA: im. Sneguljčičini, rod. Sneguljčičinih, daj. Sneguljčičinima, tož. Sneguljčičini, mest. pri Sneguljčičinih, or. s Sneguljčičinima; MNOŽINA: im. Sneguljčičina, rod. Sneguljčičinih, daj. Sneguljčičinim, tož. Sneguljčičina, mest. pri Sneguljčičinih, or. s Sneguljčičinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljjskih imen)

Špicparkeljčev -a -o [špícárkəl'čeu, ž. špícárkəl'čeva, s. špícárkəl'čevo] prid.

V pravljici je morala mlinarjeva hči uganiti Špicparkeljčevo ime (< **Špicparkeljč**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Špicparkeljčev, rod. Špicparkeljčevega, daj. Špicparkeljčevemu, tož. Špicparkeljčev (živostno Špicparkeljčevega), mest. pri Špicparkeljčevem, or. s Špicparkeljčevim; DVOJINA: im. Špicparkeljčeva, rod. Špicparkeljčevih, daj. Špicparkeljčevima, tož. Špicparkeljčeva, mest. pri Špicparkeljčevih, or. s Špicparkeljčevima; MNOŽINA: im. Špicparkeljčevi, rod. Špicparkeljčevih, daj. Špicparkeljčevim, tož. Špicparkeljčeve, mest. pri Špicparkeljčevih, or. s Špicparkeljčevimi

ženski: EDNINA: im. Špicparkeljčeva, rod. Špicparkeljčeve, daj. Špicparkeljčevi, tož. Špicparkeljčevo, mest. pri Špicparkeljčevi, or. s Špicparkeljčevo; DVOJINA: im. Špicparkeljčevi, rod. Špicparkeljčevih, daj. Špicparkeljčevima, tož. Špicparkeljčevi, mest. pri Špicparkeljčevih, or. s Špicparkeljčevima; MNOŽINA: im. Špicparkeljčeve, rod. Špicparkeljčevih, daj. Špicparkeljčevim, tož. Špicparkeljčeve, mest. pri Špicparkeljčevih, or. s Špicparkeljčevimi

srednji: EDNINA: im. Špicparkeljčevo, rod. Špicparkeljčevega, daj. Špicparkeljčevemu, tož. Špicparkeljčevo, mest. pri Špicparkeljčevem, or. s Špicparkeljčevim; DVOJINA: im. Špicparkeljčevi, rod. Špicparkeljčevih, daj. Špicparkeljčevima, tož. Špicparkeljčevi, mest. pri Špicparkeljčevih, or. s Špicparkeljčevima; MNOŽINA: im. Špicparkeljčeva, rod. Špicparkeljčevih, daj. Špicparkeljčevim, tož. Špicparkeljčeva, mest. pri Špicparkeljčevih, or. s Špicparkeljčevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojlilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljjskih imen)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdijev

Abrahamov

Adamov

Agejev

Ahilov

Alahov

Amorjev

Andrejev

Antejev

Ariadnin

Arturjev

Avgijev

Bambijev

Barabov

Bedančev

Božičkov

božji

Božji

Brahmov

Budov

Copataričin

Damoklejev

Davidov

Didonin

Dolgouščkov
Dumbov
Egejev
Elektrin
Elijev
Enejev
Eratin
Eridin
Evin
Evropin
Frančiškov
Ganešev
Gospodov
Hektorjev
Helijev
Heraklejev
Herin
Herkulov
Hlačkov
Hlapičev
Hudičev
Ikarjev tudi Ikarov
Izaijev
Jahvejev
Jakobov
Jakov
Jehovov
Jeremijev
Jeričin
Jonov
Jožefov
Judežev
Jurčkov
Kalimerov
Kalipsin
Kasandrin
Kastorjev
Kekčev
Kerberjev tudi Cerberjev
Kljukov
Kristusov
Krišnov
Kuzmov
Luciferjev
Lukov
Lupiničin
Malahijev

Marijin
Matejev
Mavglijev
Menelajev
Mihejev
Minotavrov
Mitrov
Morfejev
Najdihojčev
Navzikain
Nestorjev
Noetov
Odisejev
Ojdipov
Orfejev
Ostržkov
Palčičin
Pandorin
Parvatijin
Pelejev
Perzejev
Pukahontasin
Prokrustov
Prometejev
Pujev
Rajev
Ramov
Rožletov
Salomonov
Sizifov
Skušnjavčev
Sneguljčičin
Šivov
Špicparkeljčev
Talijin
Tantalov
Tejrezijev
Tespisov
Tezejev
Tolovajev
Trnuljčičin
Venerin
Vidov
Višnujev
Zaharijev
Zveličarjev
Zvitorepčev

Svojljni pridevniki (iz stvarnih imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 59 svojljnih pridevnikov iz stvarnih imen, nastal je na osnovi nabora problemskega sklopa »Stvarna imena«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična zaradi različnih razlogov:

- (1) enakozvočnost z imeni drugih spolov (*Škoda* m |priimek| – *Škodov*; *Škoda* ž |znamka| – *Škodin avtomobil*);
- (2) izkratičnega izvora, saj postane zadnji samoglasnik tudi samoglasnik priponskega obrazila za izražanje svojine (*Natov*) ali se izgubi (*Irin*);
- (3) zaradi posebnih zvez, v katerih se ti pridevniki pojavljajo.

V prirastku za leto 2023 so bili dodani svojljni pridevniki, tvorjeni iz stvarnih imen, vključenih v preglednico za prevzemanje iz italijanščine, ter iz nekaterih imen v pravopisnih poglavjih »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premenek«.

NOVOSTI:

Pri redigiranju sicer nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, npr. kjer prihaja do neobveznega pisnega preglasu (*Dodgeov* in *Dodgeev*). Pravila za tvorbo svojljnih pridevnikov so podana v pravopisnih pravilih SP 2001 (člen 956 id.), v *Pravopisu 8.0* pa v prenovljeni obliki v poglavju »Glasovno-črkovne premenek«.

Kot dvojnice so uslovarjeni tisti svojljni pridevniki:

- (1) kjer je dvojnica posledica tega, da se preglasu pisno lahko tudi ne uresničuje, npr. *Edgeov* in *Edgeev* (obe obliki imata izgovor [édžeu]); to je novost glede na SP 2001, kjer je bilo v takih primerih preglasu brezizjemno;
- (2) kjer je dvojnica posledica redkejši spremembe *c > č* pri preglasu, npr. *Škucev* redko *Škučev*;
- (3) kjer je dvojnica posledica neobveznega izpada neobstojnega samoglasnika, npr. *Hoferjev* tudi *Hofrov*.

Slovarski sestavek se zaključuje s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik (*Mercatorjev* < *Mercator*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dodgeov -a -o in **Dodgeev** -a -o [dôdžeʊ, ž. dôdževa, s. dôdževo] prid.

|nanašajoč se na osebo|: **Dodgeov/Dodgeev prijatelj**; |nanašajoč se na podjetje|: **Dodgeov/Dodgeev poltovornjak** (< **Dodge**¹, **Dodge**²)

{O} **moški**: EDNINA: im. Dodgeov in Dodgeev, rod. Dodgeovega in Dodgeevega, daj. Dodgeovemu in Dodgeevemu, tož. Dodgeov in Dodgeev (živostno Dodgeovega in Dodgeevega), mest. pri Dodgeovem in pri Dodgeevem, or. z Dodgeovim in z Dodgeevim; DVOJINA: im. Dodgeova in Dodgeeva, rod. Dodgeovih in Dodgeevih, daj. Dodgeovima in Dodgeevima, tož. Dodgeova in Dodgeeva, mest. pri Dodgeovih in pri Dodgeevih, or. z Dodgeovima in z Dodgeevima; MNOŽINA: im. Dodgeovi in Dodgeevi, rod. Dodgeovih in Dodgeevih, daj. Dodgeovim in Dodgeevim, tož. Dodgeove in Dodgeeve, mest. pri Dodgeovih in pri Dodgeevih, or. z Dodgeovimi in z Dodgeevimi

ženski: EDNINA: im. Dodgeova in Dodgeeva, rod. Dodgeove in Dodgeeve, daj. Dodgeovi in Dodgeevi, tož. Dodgeovo in Dodgeevo, mest. pri Dodgeovi in pri Dodgeevi, or. z Dodgeovo in z Dodgeevo; DVOJINA: im. Dodgeovi in Dodgeevi, rod. Dodgeovih in Dodgeevih, daj. Dodgeovima in Dodgeevima, tož. Dodgeovi in Dodgeevi, mest. pri Dodgeovih in pri Dodgeevih, or. z Dodgeovima in z Dodgeevima; MNOŽINA: im. Dodgeove in Dodgeeve, rod. Dodgeovih in Dodgeevih, daj. Dodgeovim in Dodgeevim, tož. Dodgeove in Dodgeeve, mest. pri Dodgeovih in pri Dodgeevih, or. z Dodgeovimi in z Dodgeevimi

srednji: EDNINA: im. Dodgeovo in Dodgeevo, rod. Dodgeovega in Dodgeevega, daj. Dodgeovemu in Dodgeevemu, tož. Dodgeovo in Dodgeevo, mest. pri Dodgeovem in pri Dodgeevem, or. z Dodgeovim in z Dodgeevim; DVOJINA: im. Dodgeovi in Dodgeevi, rod. Dodgeovih in Dodgeevih, daj. Dodgeovima in Dodgeevima, tož. Dodgeovi in Dodgeevi, mest. pri Dodgeovih in pri Dodgeevih, or. z Dodgeovima in z Dodgeevima; MNOŽINA: im. Dodgeova in Dodgeeva, rod. Dodgeovih in Dodgeevih, daj. Dodgeovim in Dodgeevim, tož. Dodgeova in Dodgeeva, mest. pri Dodgeovih in pri Dodgeevih, or. z Dodgeovimi in z Dodgeevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz priimkov); Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen); Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)

Edgeov -a -o in **Edgeev** -a -o [êdžeʊ, ž. êdževa, s. êdževo] prid.

|nanašajoč se na osebo|: **Najbolj opazen dogodek na dražbi je bila prodaja Edgeove/Edgeeve kitare**; |nanašajoč se na spletni iskalnik|: **Za hitro iskanje po spletu uporabljam Edgeov/Edgeev način brez beleženja zgodovine** (< **Edge**¹, **Edge**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. Edgeov in Edgeev, rod. Edgeovega in Edgeevega, daj. Edgeovemu in Edgeevemu, tož. Edgeov in Edgeev (živostno Edgeovega in Edgeevega), mest. pri Edgeovem in pri Edgeevem, or. z Edgeovim in z Edgeevim; DVOJINA: im. Edgeova in Edgeeva, rod. Edgeovih in Edgeevih, daj. Edgeovima in Edgeevima, tož. Edgeova in Edgeeva, mest. pri Edgeovih in pri Edgeevih, or. z Edgeovima in z Edgeevima; MNOŽINA: im. Edgeovi in Edgeevi, rod. Edgeovih in Edgeevih, daj. Edgeovim in Edgeevim, tož. Edgeove in Edgeeve, mest. pri Edgeovih in pri Edgeevih, or. z Edgeovimi in z Edgeevimi

ženski: EDNINA: im. Edgeova in Edgeeva, rod. Edgeove in Edgeeve, daj. Edgeovi in Edgeevi, tož. Edgeovo in Edgeevo, mest. pri Edgeovi in pri Edgeevi, or. z Edgeovo in z Edgeevo; DVOJINA: im. Edgeovi in Edgeevi, rod. Edgeovih in Edgeevih, daj. Edgeovima in Edgeevima, tož. Edgeovi in Edgeevi, mest. pri Edgeovih in pri Edgeevih, or. z Edgeovima in z Edgeevima; MNOŽINA: im. Edgeove in Edgeeve, rod. Edgeovih in Edgeevih, daj. Edgeovim in Edgeevim, tož. Edgeove in Edgeeve, mest. pri Edgeovih in pri Edgeevih, or. z Edgeovimi in z Edgeevimi

srednji: EDNINA: im. Edgeovo in Edgeevo, rod. Edgeovega in Edgeevega, daj. Edgeovemu in Edgeevemu, tož. Edgeovo in Edgeevo, mest. pri Edgeovem in pri Edgeevem, or. z Edgeovim in z Edgeevim; DVOJINA: im. Edgeovi in Edgeevi, rod. Edgeovih in Edgeevih, daj. Edgeovima in Edgeevima, tož. Edgeovi in Edgeevi, mest. pri Edgeovih in pri Edgeevih, or. z Edgeovima in z Edgeevima; MNOŽINA: im. Edgeova in Edgeeva, rod. Edgeovih in Edgeevih, daj. Edgeovim in Edgeevim, tož. Edgeova in Edgeeva, mest. pri Edgeovih in pri Edgeevih, or. z Edgeovimi in z Edgeevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)

Hoferjev -a -o tudi Hofrov -a -o [hóferjeʊ, ž. hóferjeva, s. hóferjevo tudi hófroʊ, ž. hófrova, s. hófrovo] prid.

[nanašajoč se na priimek]: Bolnišnico so postavili na Hoferjevi domačiji; [nanašajoč se na podjetje]: Hoferjev oglasni letak; Hoferjeva blagovna znamka (< **Hofer**¹, **Hofer**²)

{O} **moški**: EDNINA: im. Hoferjev tudi Hofrov, rod. Hoferjevega tudi Hofrovega, daj. Hoferjevemu tudi Hofrovemu, tož. Hoferjev tudi Hofrov (živostno Hoferjevega tudi Hofrovega), mest. pri Hoferjevem tudi pri Hofrovem, or. s Hoferjevim tudi s Hofrovim; DVOJINA: im. Hoferjeva tudi Hofrova, rod. Hoferjevih tudi Hofrovih, daj. Hoferjevima tudi Hofrovima, tož. Hoferjeva tudi Hofrova, mest. pri Hoferjevih tudi pri Hofrovih, or. s Hoferjevima tudi s Hofrovima; MNOŽINA: im. Hoferjevi tudi Hofrovi, rod. Hoferjevih tudi Hofrovih, daj. Hoferjevim tudi Hofrovim, tož. Hoferjeve tudi Hofrove, mest. pri Hoferjevih tudi pri Hofrovih, or. s Hoferjevimi tudi s Hofrovimi

ženski: EDNINA: im. Hoferjeva tudi Hofrova, rod. Hoferjeve tudi Hofrove, daj. Hoferjevi tudi Hofrovi, tož. Hoferjevo tudi Hofrovo, mest. pri Hoferjevi tudi pri Hofrovi, or. s Hoferjevo tudi s Hofrovo; DVOJINA: im. Hoferjevi tudi Hofrovi, rod. Hoferjevih tudi Hofrovih, daj. Hoferjevima tudi Hofrovima, tož. Hoferjevi tudi Hofrovi, mest. pri Hoferjevih tudi pri Hofrovih, or. s Hoferjevima tudi s Hofrovima; MNOŽINA: im. Hoferjeve tudi Hofrove, rod. Hoferjevih tudi Hofrovih, daj. Hoferjevim tudi Hofrovim, tož. Hoferjeve tudi Hofrove, mest. pri Hoferjevih tudi pri Hofrovih, or. s Hoferjevimi tudi s Hofrovimi

srednji: EDNINA: im. Hoferjevo tudi Hofrovo, rod. Hoferjevega tudi Hofrovega, daj. Hoferjevemu tudi Hofrovemu, tož. Hoferjevo tudi Hofrovo, mest. pri Hoferjevem tudi pri Hofrovem, or. s Hoferjevim tudi s Hofrovim; DVOJINA: im. Hoferjevi tudi Hofrovi, rod. Hoferjevih tudi Hofrovih, daj. Hoferjevima tudi Hofrovima, tož. Hoferjevi tudi Hofrovi, mest. pri Hoferjevih tudi pri Hofrovih, or. s Hoferjevima tudi s Hofrovima; MNOŽINA: im. Hoferjeva tudi Hofrova, rod. Hoferjevih tudi Hofrovih, daj. Hoferjevim tudi Hofrovim, tož. Hoferjeva tudi Hofrova, mest. pri Hoferjevih tudi pri Hofrovih, or. s Hoferjevimi tudi s Hofrovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)

Irin -a -o [írín] prid.

Stranka Sinn Fein je bila Irino politično krilo (< **Ira**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Irin, rod. Irinega, daj. Irinemu, tož. Irin (živostno Irinega), mest. pri Irinem, or. z Irinim; DVOJINA: im. Irina, rod. Irinih, daj. Irinima, tož. Irina, mest. pri Irinih, or. z Irinima; MNOŽINA: im. Irini, rod. Irinih, daj. Irinim, tož. Irine, mest. pri Irinih, or. z Irinimi

ženski: EDNINA: im. Irina, rod. Irine, daj. Irini, tož. Irino, mest. pri Irini, or. z Irino; DVOJINA: im. Irini, rod. Irinih, daj. Irinima, tož. Irini, mest. pri Irinih, or. z Irinima; MNOŽINA: im. Irine, rod. Irinih, daj. Irinim, tož. Irine, mest. pri Irinih, or. z Irinimi

srednji: EDNINA: im. Irino, rod. Irinega, daj. Irinemu, tož. Irino, mest. pri Irinem, or. z Irinim; DVOJINA: im. Irini, rod. Irinih, daj. Irinima, tož. Irini, mest. pri Irinih, or. z Irinima; MNOŽINA: im. Irina, rod. Irinih, daj. Irinim, tož. Irina, mest. pri Irinih, or. z Irinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)

Škucev -a -o redko -a -o [škúceɥ, ž. škúceva, s. škúcevo redko škúceɥ, ž. škúceva, s. škúcevo] prid.

Škuceve/Škuceve dejavnosti (< **Škuc**)

NORMATIVNO POJASNILO: Pod vplivom pogovornega pregibanja se pri tvorbi pridevnika v manj formalnih knjižnojezikovnih položajih opušča preglas, npr. *Škucov*.

{O} **moški**: EDNINA: im. Škucev redko Škučev, rod. Škucevega redko Škučevega, daj. Škucevemu redko Škučevemu, tož. Škucev redko Škučev (živostno Škucevega redko Škučevega), mest. pri Škucevem redko pri Škučevem, or. s Škucevim redko s Škučevim; DVOJINA: im. Škuceva redko Škučeva, rod. Škucevih redko Škučevih, daj. Škucevima redko Škučevima, tož. Škuceva redko Škučeva, mest. pri Škucevih redko pri Škučevih, or. s Škucevima redko s Škučevima; MNOŽINA: im. Škucevi redko Škučevi, rod. Škucevih redko Škučevih, daj. Škucevim redko Škučevim, tož. Škuceve redko Škučeve, mest. pri Škucevih redko pri Škučevih, or. s Škucevimi redko s Škučevimi

ženski: EDNINA: im. Škuceva redko Škučeva, rod. Škuceve redko Škučeve, daj. Škucevi redko Škučevi, tož. Škucevo redko Škučevo, mest. pri Škucevi redko pri Škučevi, or. s Škucevo redko s Škučevo; DVOJINA: im. Škucevi redko Škučevi, rod. Škucovih redko Škučevih, daj. Škucevima redko Škučevima, tož. Škucevi redko Škučevi, mest. pri Škucevih redko pri Škučevih, or. s Škucevima redko s Škučevima; MNOŽINA: im. Škuceve redko Škučeve, rod. Škucevih redko Škučevih, daj. Škucovim redko Škučevim, tož. Škuceve redko Škučeve, mest. pri Škucevih redko pri Škučevih, or. s Škucevimi redko s Škučevimi

srednji: EDNINA: im. Škucevo redko Škučevo, rod. Škucevega redko Škučevega, daj. Škucevemu redko Škučevemu, tož. Škucevo redko Škučevo, mest. pri Škucevem redko pri Škučevem, or. s Škucevim redko s Škučevim; DVOJINA: im. Škucevi redko Škučevi, rod. Škucevih redko Škučevih, daj. Škucevima redko Škučevima, tož. Škucevi redko Škučevi, mest. pri Škucevih redko pri Škučevih, or. s Škucevima redko s Škučevima; MNOŽINA: im. Škuceva redko Škučeva, rod. Škucevih redko Škučevih, daj. Škucevim redko Škučevim, tož. Škuceva redko Škučeva, mest. pri Škucevih redko pri Škučevih, or. s Škucevimi redko s Škučevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Ajpesov</i>	<i>Kforjev</i>
<i>Al Kaidin</i>	<i>Kompasov</i>
<i>Alpinin</i>	<i>Krasov</i>
<i>Applov</i>	<i>Lamborghinijev</i>
<i>Arsov</i>	<i>Lekov</i>
<i>Avonov</i>	<i>Mercatorjev</i>
<i>Barillin</i>	<i>Merkurjev</i>
<i>Chanelov</i>	<i>Microsoftov</i>
<i>ChatGPT-jev</i>	<i>Murin</i>
<i>Ciin</i>	<i>Nasin</i>
<i>Delov</i>	<i>Natov</i>
<i>Demosov</i>	<i>Nukov</i>
<i>Desusov</i>	<i>Pilov</i>
<i>Disneyjev</i>	<i>Pipistrelov</i>
<i>Dnevnikov</i>	<i>Pradin</i>
<i>Dodgeov in Dodgeev</i>	<i>Savin</i>
<i>Dominsvetov</i>	<i>Škodin</i>
<i>Doppsov</i>	<i>Škucev redko Škučev</i>
<i>Edgeov in Edgeev</i>	<i>Teslin</i>
<i>Elanov</i>	<i>Tešev</i>
<i>Etin</i>	<i>Tigrov</i>
<i>Facebookov</i>	<i>Udbin</i>
<i>Fifin</i>	<i>Uefin</i>
<i>Gestapov</i>	<i>Unescov</i>
<i>Goldonijev</i>	<i>Unicefov</i>
<i>Gorenjev</i>	<i>Večerov</i>
<i>Hoferjev tudi Hofrov</i>	<i>Volkswagnov</i>
<i>Hondin</i>	<i>WhatsAppov</i>
<i>Irin</i>	<i>Wikipedijin</i>

Svojilni pridevniki (iz živalskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **10** svojilnih pridevnikov iz živalskih imen in je bil narejen na podlagi nabora živalskih imen, vključenih v *ePravopis*.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje ime, iz katerega je tvorjen svojilni pridevnik (*Kokijev* < *Koki*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditelju, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Liskin -a -o [lískin] prid.

Sedel sem na pručko k Liskinim nogam in z bedroma oklenil posodo (< **Liska**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Liskin, rod. Liskinega, daj. Liskinemu, tož. Liskin (živostno Liskinega), mest. pri Liskinem, or. z Liskinim; DVOJINA: im. Liskina, rod. Liskinih, daj. Liskinima, tož. Liskina, mest. pri Liskinih, or. z Liskinima; MNOŽINA: im. Liskini, rod. Liskinih, daj. Liskinim, tož. Liskine, mest. pri Liskinih, or. z Liskinimi

ženski: EDNINA: im. Liskina, rod. Liskine, daj. Liskini, tož. Liskino, mest. pri Liskini, or. z Liskino; DVOJINA: im. Liskini, rod. Liskinih, daj. Liskinima, tož. Liskini, mest. pri Liskinih, or. z Liskinima; MNOŽINA: im. Liskine, rod. Liskinih, daj. Liskinim, tož. Liskine, mest. pri Liskinih, or. z Liskinimi

srednji: EDNINA: im. Liskino, rod. Liskinega, daj. Liskinemu, tož. Liskino, mest. pri Liskinem, or. z Liskinim; DVOJINA: im. Liskini, rod. Liskinih, daj. Liskinima, tož. Liskini, mest. pri Liskinih, or. z Liskinima; MNOŽINA: im. Liskina, rod. Liskinih, daj. Liskinim, tož. Liskina, mest. pri Liskinih, or. z Liskinimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz živalskih imen)

Mukijev -a -o [múkijev, ž. múkijeva, s. múkijevo] prid.

Izgubil se je Mukijev najljubši klobčič (< **Muki**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Mukijev, rod. Mukijevega, daj. Mukijevemu, tož. Mukijev (živostno Mukijevega), mest. pri Mukijevem, or. z Mukijevim; DVOJINA: im. Mukijeva, rod. Mukijevih, daj. Mukijevima, tož. Mukijeva, mest. pri Mukijevih, or. z Mukijevima; MNOŽINA: im. Mukijevi, rod. Mukijevih, daj. Mukijevim, tož. Mukijeve, mest. pri Mukijevih, or. z Mukijevimi

ženski: EDNINA: im. Mukijeva, rod. Mukijeve, daj. Mukijevi, tož. Mukijevo, mest. pri Mukijevi, or. z Mukijevo; DVOJINA: im. Mukijevi, rod. Mukijevih, daj. Mukijevim, tož. Mukijevi, mest. pri Mukijevih, or. z Mukijevima; MNOŽINA: im. Mukijeve, rod. Mukijevih, daj. Mukijevim, tož. Mukijeve, mest. pri Mukijevih, or. z Mukijevimi

srednji: EDNINA: im. Mukijevo, rod. Mukijevega, daj. Mukijevemu, tož. Mukijevo, mest. pri Mukijevem, or. z Mukijevim; DVOJINA: im. Mukijevi, rod. Mukijevih, daj. Mukijevima, tož. Mukijevi, mest. pri Mukijevih, or. z Mukijevima; MNOŽINA: im. Mukijeva, rod. Mukijevih, daj. Mukijevim, tož. Mukijeva, mest. pri Mukijevih, or. z Mukijevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz živalskih imen)

Pegazov -a -o [pégazoʊ, ž. pégazova, s. pégazovo] prid.

Pegazov lastnik (< **Pegaz**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Pegazov, rod. Pegazovega, daj. Pegazovemu, tož. Pegazov (živostno Pegazovega), mest. pri Pegazovem, or. s Pegazovim; DVOJINA: im. Pegazova, rod. Pegazovih, daj. Pegazovima, tož. Pegazova, mest. pri Pegazovih, or. s Pegazovima; MNOŽINA: im. Pegazovi, rod. Pegazovih, daj. Pegazovim, tož. Pegazove, mest. pri Pegazovih, or. s Pegazovimi

ženski: EDNINA: im. Pegazova, rod. Pegazove, daj. Pegazovi, tož. Pegazovo, mest. pri Pegazovi, or. s Pegazovo; DVOJINA: im. Pegazovi, rod. Pegazovih, daj. Pegazovima, tož. Pegazovi, mest. pri Pegazovih, or. s Pegazovima; MNOŽINA: im. Pegazove, rod. Pegazovih, daj. Pegazovim, tož. Pegazove, mest. pri Pegazovih, or. s Pegazovimi

srednji: EDNINA: im. Pegazovo, rod. Pegazovega, daj. Pegazovemu, tož. Pegazovo, mest. pri Pegazovem, or. s Pegazovim; DVOJINA: im. Pegazovi, rod. Pegazovih, daj. Pegazovima, tož. Pegazovi, mest. pri Pegazovih, or. s Pegazovima; MNOŽINA: im. Pegazova, rod. Pegazovih, daj. Pegazovim, tož. Pegazova, mest. pri Pegazovih, or. s Pegazovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz živalskih imen)

Sultanov -a -o [súltanoʊ, ž. súltanova, s. súltanovo] prid.

nova Sultanova ovratnica (< **Sultan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Sultanov, rod. Sultanovega, daj. Sultanovemu, tož. Sultanov (živostno Sultanovega), mest. pri Sultanovem, or. s Sultanovim; DVOJINA: im. Sultanova, rod. Sultanovih, daj. Sultanovima, tož. Sultanova, mest. pri Sultanovih, or. s Sultanovima; MNOŽINA: im. Sultanovi, rod. Sultanovih, daj. Sultanovim, tož. Sultanove, mest. pri Sultanovih, or. s Sultanovimi

ženski: EDNINA: im. Sultanova, rod. Sultanove, daj. Sultanovi, tož. Sultanovo, mest. pri Sultanovi, or. s Sultanovo; DVOJINA: im. Sultanovi, rod. Sultanovih, daj. Sultanovima, tož. Sultanovi, mest. pri Sultanovih, or. s Sultanovima; MNOŽINA: im. Sultanove, rod. Sultanovih, daj. Sultanovim, tož. Sultanove, mest. pri Sultanovih, or. s Sultanovimi

srednji: EDNINA: im. Sultanovo, rod. Sultanovega, daj. Sultanovemu, tož. Sultanovo, mest. pri Sultanovem, or. s Sultanovim; DVOJINA: im. Sultanovi, rod. Sultanovih, daj. Sultanovima, tož. Sultanovi, mest. pri Sultanovih, or. s Sultanovima; MNOŽINA: im. Sultanova, rod. Sultanovih, daj. Sultanovim, tož. Sultanova, mest. pri Sultanovih, or. s Sultanovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Svojilni pridevniki (iz živalskih imen)

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Fifijev

Kerberjev tudi *Cerberjev*

Kokijev

Liskin

Lučin

Mukijev

Murijev

Pegazov

Pujev

Sultanov

Španščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega 63 lastno- in občnoimenskih iztočnic iz španskega jezika, je nastal ob redigiranju zgledov iz predloga preglednice za španščino. Gre za ponazoritve najbolj značilnih položajev, pri katerih opažamo predvsem neskladje med zapisom in izreko. V slovar so španska imena in poimenovanja vključena tudi zaradi drugih pomenskih sklopov (npr. pisanje krajev, imen s predimki, prevzetih občnih poimenovanj ...). Nabor bo še dopolnjen.

V slovar so vključeni naslednji tipi iztočnic:

- (1) moška imena (*Aleixandre, Fabián*);
- (2) priimki (*Cervantes, García*);
- (3) zemljepisna imena (*Algeciras, Asunción*);
- (4) občno besedje (*pikador, tortilja*).

V letu 2023 so bila v geslovník vključena nekatera imena iz poglavij »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene« ter imena iz problemskega sklopa »Imena upravnih (pokrajinskih) enot« (npr. zvezne države: *Anzoátegui, Monagas, Nueva Esparta, Sucre*).

NOVOSTI:

Preglednica za prevzemanje iz španščine je prilagojena pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*, kar vključuje:

- dosledno ohranjanje ločevalnih znamenj;
- dosledno uresničevanje izgovora roditeljskih oblik z nezvenečim nezvočnikom v izglasju, npr. *Márquez* [márkes], rod. *Márqueza* [márkesa];
- v imenih na naglašeni končni -á se naglas (kot v SP 2001) prestavlja na začetek besede: *Bogota* [bogotá] > [bógota] tudi [bogóta], na kar vpliva sprememba spola ob prevzemanju (v slovenščino so imena na končni -a ženskega spola);
- črko ⟨u⟩, če pred samoglasnikom ne tvori zloga, izgovarjamo kot [u]: *Duero* [duêro].

Uslovarjena imena so deloma preverjena z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. *Juan*. Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Aleixandre – Aleixandrejev*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v roditeljskem, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1092.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Španščina \(O prevzemanju iz posameznih jezikov\)](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Asunción -a [asunsjón, rod. asunsjóna] m; zemljepisno ime

[glavno mesto Paragvaj]: Etnografski muzej v Asunciónu je ustanovila in vodila Slovenka; kot prilastek, v imenovalniku **Src**e mesta Asunción je Trg herojev

Kje? v Asunciónu

Od kod? iz Asuncióna

Kam? v Asunción

{B} Asuncióčan, Asuncióčanka; Asuncióčanov, Asuncióčankin; asunciónski

{O} EDNINA: im. Asunción, rod. Asuncióna, daj. Asunciónu, tož. Asunción, mest. pri Asunciónu, or. z Asunciónom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Španščina

Duero -a [duêro, rod. duêra tudi dvêro, rod. dvêra] m; zemljepisno ime

[reka v Španiji in na Portugalskem]: meja na Dueru; Na Dueru jezovi uravnavajo pretok vode; kot prilastek, v imenovalniku **Valladolid** je mesto v Španiji ob reki Duero; ☉ port. *Douro*; prim. **Douro**

{B} duerski

{O} EDNINA: im. Duero, rod. Duera, daj. Dueru, tož. Duero, mest. pri Dueru, or. z Duerom

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena voda; Španščina

Fabián -a [fabján, rod. fabjána] m; ime bitja, osebno ime

[moško ime v več jezikih]: V Španiji je srečal Fabiána; [priimek v več jezikih]: sodelovanje s slovitim Fabiánom

{B} Fabiánov

{O} EDNINA: im. Fabián, rod. Fabiána, daj. Fabiánu, tož. Fabiána, mest. pri Fabiánu, or. s Fabiánom;

DVOJINA: im. Fabiána, rod. Fabiánov, daj. Fabiánoma, tož. Fabiána, mest. pri Fabiánih, or. s Fabiánoma;

MNOŽINA: im. Fabiáni, rod. Fabiánov, daj. Fabiánom, tož. Fabiáne, mest. pri Fabiánih, or. s Fabiáni

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (osebna, moška); Lastna imena (priimki); Španščina

García¹ -e in **García** -a [garsíja, rod. garsíje in garsíja] m; ime bitja, osebno ime

[španski priimek]: sodelovanje z Garcío/Garciém; prim. **García Lorca**, **García Marquez**

{B} Garciev

{O} EDNINA: im. García, rod. Garcie in García, daj. Garcí in Garcíu, tož. Garcío in García, mest. pri Garcí in pri Garcíu, or. z Garcío in z Garcíem; DVOJINA: im. Garcí in García, rod. Garcíj in Garciev, daj.

Garcíama in Garcíema, tož. Garcí in García, mest. pri Garcíah in pri Garcíih, or. z Garcíama in z

Garcíema; MNOŽINA: im. Garcie in Garcí, rod. Garcíj in Garciev, daj. Garcíam in Garcíem, tož. Garcie, mest. pri Garcíah in pri Garcíih, or. z Garcíami in z Garcí

{I} EDNINA: im. [garsíja], rod. [garsíje] in [garsíja], daj. [garsíji] in [garsíju], tož. [garsíjo] in [garsíja], mest. [pri garsíji] in [pri garsíju], or. [z_garsíjo] in [z_garsíjem]; DVOJINA: im. [garsíji] in [garsíja], rod. [garsíj]

in [garsíjeu], daj. [garsíjama] in [garsíjema], tož. [garsíji] in [garsíja], mest. [pri garsíjah] in [pri garsíjih],

or. [z_garsíjama] in [z_garsíjema]; MNOŽINA: im. [garsíje] in [garsíji], rod. [garsíj] in [garsíjeu], daj.

[garsíjam] in [garsíjem], tož. [garsíje], mest. [pri garsíjah] in [pri garsíjih], or. [z_garsíjami] in [z_garsíji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Lastna imena (priimki); Španščina

García² -e [garsíja, rod. garsíje] ž; zemljepisno ime

[kraj v Španiji]: pot iz Garcie do Barcelone

Kje? v Garcí

Od kod? iz Garcie

Kam? v Garcío

{B} Garcíjčan, Garcíjčanka; Garcíjčanov, Garcíjčanka; garsíjski

{O} EDNINA: im. García, rod. Garcie, daj. Garcí, tož. Garcío, mest. pri Garcí, or. z Garcío

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Imena krajev; Španščina

tortilja -e [tortílja, rod. tortílje] ž

[jed]: Postregli so nama z dvema tortiljama; Prepognjeno tortiljo imenujemo tudi takos; Zvitke iz tortilje so Mehičani poimenovali burito; ☉ šp. *tortilla*

{O} EDNINA: im. tortilja, rod. tortilje, daj. tortilji, tož. tortiljo, mest. pri tortilji, or. s tortiljo; DVOJINA: im. tortilji, rod. tortilj, daj. tortiljama, tož. tortilji, mest. pri tortiljah, or. s tortiljama; MNOŽINA: im. tortilje, rod. tortilj, daj. tortiljam, tož. tortilje, mest. pri tortiljah, or. s tortiljami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Prevzeta občna poimenovanja; Poimenovanja bolezni, iger, jedi; Španščina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aguascalientes
Aguirre
Aleixandre
Algeciras
Amazonas
Andaluzija
Antonio
Anzoátegui
Apure
Aragua
Asunción
Barcelona
Bogota
Bolívar
Buenos Aires
Carabobo
Cervantes
Chávez
Che
Chichén-Itzá
Cojedes
Duero
Ekvador
El Greco
Fabián
Falcón
García
García Lorca
García Marquez
gavčo

Guárico
Guevara
Guido
gverila
Havana
Honduras
Huesca
Juan
Kraljeva palača
Lara
Lorca
Márquez
Miranda
Monagas
Nueva Esparta
Oviedo
Paragvaj
Pichincha
pikador
Portuguesa
Prašičji zaliv
Salvador
Sergio
siesta
Sucre
Táchira
Tarragona
tortilja
Valga
Zulia

Tvorjenke iz kratic

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **124** tvorjenk iz kratic in z njimi povezanih leksikaliziranih kratic. Nastal je ob redigiranju kratic in leksikaliziranih kratic ter poimenovanj pripadnikov in pripadnic različnih skupin, katerih izhodišče je kratica. Tvorjenke v tem problemskem sklopu spadajo v tri pomenske skupine oziroma na osnovi nastanka v sedem podskupin:

(1) svojilni pridevniki:

- iz črkovalnih kratic (*SDS-ov, SVL-jev*),
- iz nečrkovalnih kratic brez spremembe osnove (*BiH-ov, KFOR-jev, TEŠ-ev*),
- iz nečrkovalnih kratic s spremembo osnove (*CIIN, FIFIN, NATOV*);

(2) pripadniki in pripadnice, uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice:

- iz črkovalnih kratic (*APZ-jevec in APZ-jevka, LDS-ovec in LDS-ovka*),
- iz leksikaliziranih kratic (*beemvejevec in beemvejevka, efbiajevec in efbiajevka*);

(3) vrstni pridevniki:

- iz črkovalnih kratic (*BBC-jevski, SLS-ovski*),
- iz leksikaliziranih kratic (*ertevejevski, esesovski*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obdelavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

V primerjavi z SP 2001 je slovarska obravnava tvorjenk iz kratic in leksikaliziranih kratic v *ePravopisu* skoraj popolnoma nova. Glede na pojavitve v rabi in potrditev v gradivu ima velik del v slovar vključenih kratic pripisane ustrezne tvorjenke za poimenovanje pripadnikov in pripadnic ter za svojilni in vrstni pridevnik, in sicer tako za tvorbo iz izhodiščne kratice kot tudi iz povezane leksikalizirane kratice – nujna je potrditev v korpusnem gradivu (*APZ: APZ-jevec, APZ-jevka, APZ-jevski; apezejevec, apezejevka, apezejevski*).

Pri naglaševanju tvorjenk sledimo tako tradiciji SP 2001 kot tudi priporočilu Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU za izgovor kratic in okrajšav – ker gre za tvorjenke, ki imajo tradicionalno le en naglas, ohranjamo naglaševanje na zadnjem zlogu iz SP 2001 (*SMC-jevec: esemcêjevəc in sëmăcâjevəc*).

Novost glede na SP 2001 je pregibanje brez podaljšave z *j* v primerih, kjer je *j* že vsebovan v (citatnem) izgovoru kratice ali leksikalizirane krajšave (*FBI: FBI-ev, FBI-evec, FBI-evka, FBI-evski*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Krajšave](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

BiH-ov -a -o [bìhoʋ, ž. bìhova, s. bìhovo] prid. (< **BiH**¹)

{O} **moški**: EDNINA: im. BiH-ov, rod. BiH-ovega, daj. BiH-ovemu, tož. BiH-ov (živostno BiH-ovega), mest. pri BiH-ovem, or. z BiH-ovim; DVOJINA: im. BiH-ova, rod. BiH-ovih, daj. BiH-ovima, tož. BiH-ova, mest. pri BiH-ovih, or. z BiH-ovima; MNOŽINA: im. BiH-ovi, rod. BiH-ovih, daj. BiH-ovim, tož. BiH-ove, mest. pri BiH-ovih, or. z BiH-ovimi

ženski: EDNINA: im. BiH-ova, rod. BiH-ove, daj. BiH-ovi, tož. BiH-ovo, mest. pri BiH-ovi, or. z BiH-ovo; DVOJINA: im. BiH-ovi, rod. BiH-ovih, daj. BiH-ovima, tož. BiH-ovi, mest. pri BiH-ovih, or. z BiH-ovima; MNOŽINA: im. BiH-ove, rod. BiH-ovih, daj. BiH-ovim, tož. BiH-ove, mest. pri BiH-ovih, or. z BiH-ovimi

srednji: EDNINA: im. BiH-ovo, rod. BiH-ovega, daj. BiH-ovemu, tož. BiH-ovo, mest. pri BiH-ovem, or. z BiH-ovim; DVOJINA: im. BiH-ovi, rod. BiH-ovih, daj. BiH-ovima, tož. BiH-ovi, mest. pri BiH-ovih, or. z BiH-ovima; MNOŽINA: im. BiH-ova, rod. BiH-ovih, daj. BiH-ovim, tož. BiH-ova, mest. pri BiH-ovih, or. z BiH-ovimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Tvorjenke iz kratic

efbiajevec -vca [efbiájevəc, rod. efbiájevca] m

[uslužbenec organizacije FBI]: Spominja na efbiajevca iz ameriških filmov; prim. **FBI-avec** (< **FBI**)

{B} efbiajevčev

{O} EDNINA: im. efbiajevec, rod. efbiajevca, daj. efbiajevcu, tož. efbiajevca, mest. pri efbiajevcu, or. z efbiajavecem; DVOJINA: im. efbiajevca, rod. efbiajevcev, daj. efbiajavecema, tož. efbiajevca, mest. pri efbiajvecih, or. z efbiajvecema; MNOŽINA: im. efbiajevci, rod. efbiajevcev, daj. efbiajvecem, tož. efbiajevce, mest. pri efbiajvecih, or. z efbiajevci

{I} EDNINA: im. [efbiájevəc], rod. [efbiájevca], daj. [efbiájevcu], tož. [efbiájevca], mest. [pri efbiájevcu], or. [z_efbiájevcem]; DVOJINA: im. [efbiájevca], rod. [efbiájevcev], daj. [efbiájevcema], tož. [efbiájevca], mest. [pri efbiájevcih], or. [z_efbiájevcema]; MNOŽINA: im. [efbiájevci], rod. [efbiájevcev], daj. [efbiájevcem], tož. [efbiájevce], mest. [pri efbiájevcih], or. [z_efbiájevci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice; Tvorjenke iz kratic

ertevejevski -a -o [ertevêjevski] prid.

manj formalno ertevejevski televizijski voditelj; prim. **RTV-jevski** (< **RTV**¹, **RTV**²)

{O} **moški**: EDNINA: im. ertevejevski, rod. ertevejevskega, daj. ertevejevskemu, tož. ertevejevski (živostno ertevejevskega), mest. pri ertevejevskem, or. z ertevejevskim; DVOJINA: im. ertevejevska, rod. ertevejevskih, daj. ertevejevskima, tož. ertevejevska, mest. pri ertevejevskih, or. z ertevejevskima; MNOŽINA: im. ertevejevski, rod. ertevejevskih, daj. ertevejevskim, tož. ertevejevske, mest. pri ertevejevskih, or. z ertevejevskimi

ženski: EDNINA: im. ertevejevska, rod. ertevejevske, daj. ertevejevski, tož. ertevejevsko, mest. pri ertevejevski, or. z ertevejevsko; DVOJINA: im. ertevejevski, rod. ertevejevskih, daj. ertevejevskima, tož. ertevejevski, mest. pri ertevejevskih, or. z ertevejevskima; MNOŽINA: im. ertevejevske, rod. ertevejevskih, daj. ertevejevskim, tož. ertevejevske, mest. pri ertevejevskih, or. z ertevejevskimi

srednji: EDNINA: im. ertevejevsko, rod. ertevejevskega, daj. ertevejevskemu, tož. ertevejevsko, mest. pri ertevejevskem, or. z ertevejevskim; DVOJINA: im. ertevejevski, rod. ertevejevskih, daj. ertevejevskima, tož. ertevejevski, mest. pri ertevejevskih, or. z ertevejevskima; MNOŽINA: im. ertevejevska, rod. ertevejevskih, daj. ertevejevskim, tož. ertevejevska, mest. pri ertevejevskih, or. z ertevejevskimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Tvorjenke iz kratic

SVL-jev -a -o [səvələjev, ž. səvələjeva, s. səvələjevo in səvələjev, ž. səvələjeva, s. səvələjevo] prid. (< **SVL**)

{O} **moški**: EDNINA: im. SVL-jev, rod. SVL-jevega, daj. SVL-jevemu, tož. SVL-jev (živostno SVL-jevega), mest. pri SVL-jevem, or. s SVL-jevim; DVOJINA: im. SVL-jeva, rod. SVL-jevih, daj. SVL-jevima, tož. SVL-jeva, mest. pri SVL-jevih, or. s SVL-jevima; MNOŽINA: im. SVL-jevi, rod. SVL-jevih, daj. SVL-jevim, tož. SVL-jeve, mest. pri SVL-jevih, or. s SVL-jevimi

ženski: EDNINA: im. SVL-jeva, rod. SVL-jeve, daj. SVL-jevi, tož. SVL-jevo, mest. pri SVL-jevi, or. s SVL-jevo; DVOJINA: im. SVL-jevi, rod. SVL-jevih, daj. SVL-jevima, tož. SVL-jevi, mest. pri SVL-jevih,

or. s SVL-jevima; MNOŽINA: im. SVL-jeve, rod. SVL-jevih, daj. SVL-jevim, tož. SVL-jeve, mest. pri SVL-jevih, or. s SVL-jevimi

srednji: EDNINA: im. SVL-jevo, rod. SVL-jevega, daj. SVL-jevemu, tož. SVL-jevo, mest. pri SVL-jevem, or. s SVL-jevim; DVOJINA: im. SVL-jevi, rod. SVL-jevih, daj. SVL-jevima, tož. SVL-jevi, mest. pri SVL-jevih, or. s SVL-jevima; MNOŽINA: im. SVL-jeva, rod. SVL-jevih, daj. SVL-jevim, tož. SVL-jeva, mest. pri SVL-jevih, or. s SVL-jevimi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Tvorjenke iz kratic

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

<i>AJPES-ov</i>	<i>eselesovka</i>
<i>apezejevec</i>	<i>eselesovski</i>
<i>apezejevka</i>	<i>esemcejevec</i>
<i>apezejevski</i>	<i>esemcejevka</i>
<i>APZ-jevec</i>	<i>esemcejevski</i>
<i>APZ-jevka</i>	<i>esesovec</i>
<i>APZ-jevski</i>	<i>esesovka</i>
<i>ARSOV</i>	<i>esesovski</i>
<i>ARS-ov</i>	<i>ETIN</i>
<i>BBC-jev</i>	<i>EU-jev</i>
<i>BBC-jevec</i>	<i>FBI-ev</i>
<i>BBC-jevka</i>	<i>FBI-evec</i>
<i>BBC-jevski</i>	<i>FBI-evka</i>
<i>beemvejevec</i>	<i>FBI-evski</i>
<i>beemvejevka</i>	<i>FDV-jev</i>
<i>beemvejevski</i>	<i>FDV-jevec</i>
<i>BiH-ov</i>	<i>FDV-jevka</i>
<i>BMW-jev</i>	<i>FDV-jevski</i>
<i>BMW-jevec</i>	<i>FF-jev</i>
<i>BMW-jevka</i>	<i>FF-jevec</i>
<i>BMW-jevski</i>	<i>FF-jevka</i>
<i>CIIN</i>	<i>FF-jevski</i>
<i>DEMOS-ov</i>	<i>FIFIN</i>
<i>DeSUS-ov</i>	<i>IMF-ov</i> in <i>IMF-jev</i>
<i>DJ-ev</i>	<i>IRIN</i>
<i>DOPPS-ov</i>	<i>KFOR-jev</i>
<i>DUTB-jev</i>	<i>LDS-ov</i>
<i>efbiajevec</i>	<i>LDS-ovec</i>
<i>efbiajevka</i>	<i>LDS-ovka</i>
<i>efbiajevski</i>	<i>LDS-ovski</i>
<i>eldeesovec</i>	<i>MNZ-jev</i>
<i>eldeesovka</i>	<i>NASIN</i>
<i>eldeesovski</i>	<i>NATOV</i>
<i>ertevejevec</i>	<i>NLB-jev</i>
<i>ertevejevka</i>	<i>NLB-jevec</i>
<i>ertevejevski</i>	<i>NLB-jevka</i>
<i>esdeesovec</i>	<i>NLB-jevski</i>
<i>esdeesovka</i>	<i>NUK-ov</i>
<i>esdeesovski</i>	<i>OZN-ov</i> in <i>OZN-jev</i>
<i>esdejevec</i>	<i>PIL-ov</i>
<i>esdejevka</i>	<i>RTV-jev</i>
<i>esdejevski</i>	<i>RTV-jevec</i> tudi <i>rtv-jevec</i>
<i>eselesovec</i>	<i>RTV-jevka</i> tudi <i>rtv-jevka</i>

RTV-jevski tudi *rtv-jevski*
SAZU-jev
SD-jev
SD-jevec
SD-jevka
SD-jevski
SDS-jev
SDS-ov
SDS-ovec
SDS-ovka
SDS-ovski
SLS-ov
SLS-ovec
SLS-ovka
SLS-ovski
SMC-jev
SMC-jevec
SMC-jevka
SMC-jevski

SNG-jev
SNG-jevec
SNG-jevka
SNG-jevski
SS-jev
SSKJ-jev
SS-ov
SS-ovec
SS-ovka
SS-ovski
STA-jev
SVL-jev
ŠOS-ov
TEŠ-ev
TIGR-ov
UDBIN
UNESCOV
UNICEF-ov
WHO-jev

Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice storitev

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **54** enobesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o rabi male in velike začetnice, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer je bil glavni vir besedilna zbirka *Gigafida 2.0*.

Geslovniki sestavljata dve pomensko širši skupini pripadnikov in pripadnic:

- (1) uslužbenci in uslužbenke (*dnevnikovec* in *dnevnikovka*, *elanovec* in *elanovka*, *kompasovec* in *kompasovka*, *microsoftovec* in *microsoftovka*);
- (2) uporabniki in uporabnice (*applovec* in *applovka*, *beemvejevec* in *beemvejevka*, *gorenjevec* in *gorenjevka*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic.

Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako poimenovanja za pripadnike (*ertevejec*, *pipistrelovec*, *FF-jevec*) in pripadnice (*ertevejevka*, *pipistrelovka*, *FF-jevka*), pri vseh so kot samostojne iztočnice uslovarjeni besedotvorni pari za žensko in moško obliko poimenovanja.

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001.

Nekatere iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. z iztočnico, ki prinaša informacijo o izhodišču za poimenovanje pripadnika oz. pripadnice (*lekovec* in *lekovka* < *Lek*). Povezava med nekaterimi iztočnicami je nakazana z vodilko »primerjaj« (= prim.), ki uporabnika usmeri k drugi, povezani iztočnici (*BMW-jevec* prim. *beemvejevec*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

applovec -vca [êplovæc, rod. êploûca] m

[uporabnik Applovih naprav; uslužbenec pri družbi Apple]: Brskalnik Safari so imeli do zdaj možnost uporabljati zgolj applovci (< **Apple**)

{B} applovčev

{O} EDNINA: im. applovec, rod. applovca, daj. applovcu, tož. applovca, mest. pri applovcu, or. z

applovcem; DVOJINA: im. applovca, rod. applovcev, daj. applovcima, tož. applovca, mest. pri applovcih,

or. z applovčema; MNOŽINA: im. applovci, rod. applovcev, daj. applovcem, tož. applovce, mest. pri applovcih, or. z applovci
{I} EDNINA: im. [êploʋəç], rod. [êploʋca], daj. [êploʋcu], tož. [êploʋca], mest. [pri êploʋcu], or. [z_êploʋcem]; DVOJINA: im. [êploʋca], rod. [êploʋceʋ], daj. [êploʋcema], tož. [êploʋca], mest. [pri êploʋcih], or. [z_êploʋcema]; MNOŽINA: im. [êploʋci], rod. [êploʋceʋ], daj. [êploʋcem], tož. [êploʋce], mest. [pri êploʋcih], or. [z_êploʋci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice

dnevnikovc -vca [dnéʋnikovəç, rod. dnéʋnikoʋca] m

|uslužbenec pri časopisu, družbi Dnevnik|: Zborovanje spremlja nekaj dnevnikovcev in delovcev; |bralec časopisa Dnevnik| (< **Dnevnik**)

{B} dnevnikovčev

{O} EDNINA: im. dnevnikovc, rod. dnevnikovca, daj. dnevnikovcu, tož. dnevnikovca, mest. pri dnevnikovcu, or. z dnevnikovcem; DVOJINA: im. dnevnikovca, rod. dnevnikovcev, daj. dnevnikovcema, tož. dnevnikovca, mest. pri dnevnikovcih, or. z dnevnikovcema; MNOŽINA: im. dnevnikovci, rod. dnevnikovcev, daj. dnevnikovcem, tož. dnevnikovce, mest. pri dnevnikovcih, or. z dnevnikovci

{I} EDNINA: im. [dnéʋnikovəç], rod. [dnéʋnikoʋca], daj. [dnéʋnikoʋcu], tož. [dnéʋnikoʋca], mest. [pri dnéʋnikoʋcu], or. [z_dnéʋnikoʋcem]; DVOJINA: im. [dnéʋnikoʋca], rod. [dnéʋnikoʋceʋ], daj. [dnéʋnikoʋcema], tož. [dnéʋnikoʋca], mest. [pri dnéʋnikoʋcih], or. [z_dnéʋnikoʋcema]; MNOŽINA: im. [dnéʋnikoʋci], rod. [dnéʋnikoʋceʋ], daj. [dnéʋnikoʋcem], tož. [dnéʋnikoʋce], mest. [pri dnéʋnikoʋcih], or. [z_dnéʋnikoʋci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice

FF-jevka -e [fəfəjeʋka, rod. fəfəjeʋke] ž

|študentka, diplomantka, magistrantka ali doktorantka FF; uslužbenka na FF|: Tudi jaz sem bila FDV-jevka in FF-jevka (< **FF**¹, **FF**²)

{B} FF-jevkin

{O} EDNINA: im. FF-jevka, rod. FF-jevke, daj. FF-jevki, tož. FF-jevko, mest. pri FF-jevki, or. s FF-jevko; DVOJINA: im. FF-jevki, rod. FF-jevka, daj. FF-jevka, tož. FF-jevki, mest. pri FF-jevkah, or. s FF-jevka; MNOŽINA: im. FF-jevke, rod. FF-jevka, daj. FF-jevka, tož. FF-jevke, mest. pri FF-jevkah, or. s FF-jevka

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice; Tvorjenke iz kratic

pipistrelavec -vca [pípistrélovəç, rod. pípistréloʋca] m

|uslužbenec pri Pipistrelu|: Tehnične zahteve, ki so si jih postavili pipistrelavci, so bile stroge; Fotografije pipistrelavcev so zbrane v koledarju (< **Pipistrel**)

{B} pipistrelavčev

{O} EDNINA: im. pipistrelavec, rod. pipistrelavca, daj. pipistrelavcu, tož. pipistrelavca, mest. pri pipistrelavcu, or. s pipistrelavcem; DVOJINA: im. pipistrelavca, rod. pipistrelavcev, daj. pipistrelavcema, tož. pipistrelavca, mest. pri pipistrelavcih, or. s pipistrelavcema; MNOŽINA: im. pipistrelavci, rod. pipistrelavcev, daj. pipistrelavcem, tož. pipistrelavce, mest. pri pipistrelavcih, or. s pipistrelavci

{I} EDNINA: im. [pípistrélovəç], rod. [pípistréloʋca], daj. [pípistréloʋcu], tož. [pípistréloʋca], mest. [pri pípistréloʋcu], or. [s_pípistréloʋcem]; DVOJINA: im. [pípistréloʋca], rod. [pípistréloʋceʋ], daj. [pípistréloʋcema], tož. [pípistréloʋca], mest. [pri pípistréloʋcih], or. [s_pípistréloʋcema]; MNOŽINA: im. [pípistréloʋci], rod. [pípistréloʋceʋ], daj. [pípistréloʋcem], tož. [pípistréloʋce], mest. [pri pípistréloʋcih], or. [s_pípistréloʋci]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice

Zadnja sprememba: 22. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

*applovec
applovka
BBC-jevec
BBC-jevka
beemvejevec
beemvejevka
BMW-jevec
BMW-jevka
delovec
delovka
dnevnikovec
dnevnikovka
dominsvetovec
dominsvetovka
efbiajevec
efbiajevka
elanovec
elanovka
ertevejevec
ertevejevka
FBI-evec
FBI-evka
FDV-jevec
FDV-jevka
FF-jevec
FF-jevka
gorenjevec
gorenjevka
kompasovec*

*kompasovka
lekovec
lekovka
merkurjevec
merkurjevka
microsoftovec
microsoftovka
NLB-jevec
NLB-jevka
novorevijaš
novorevijašinja
pilovec
pilovka
pipistrelovec
pipistrelovka
poptevejevec
poptevejevka
RTV-jevec tudi *rtv-jevec*
RTV-jevka tudi *rtv-jevka*
siolovec
siolovka
SNG-jevec
SNG-jevka
triglavovec
večerovec
večerovka
wikipedist
wikipedistka*

Znamke in izdelki

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **37** slovarskih iztočnic, ki so pogosto večdenotativna, saj ne označujejo le znamke, temveč tudi ime podjetja (*Apple*), pogosto tudi njegovega ustanovitelja (*Ford*) in najpomembnejši izdelek (*Coca-Cola*).

Problemski sklop se dopolnjuje. V prirastku za leto 2023 so bila dodana imena znamk in izdelkov, ki so vključena v preglednice za prevzemanje iz češčine in italijanščine (npr. *Bata*), ter imena znamk in izdelkov iz pravopisnih poglavij »Glasoslovni oris« in »Glasovno-črkovne premene« (npr. *Ericsson*).

NOVOSTI:

V slovarskih sestavkih smo se odločili za razlikovanje dveh tipov znamk:

- (1) znamke, pri katerih je lastniške zaščite deležna storitev ali unikatni izdelek (*Facebook*), zato jih obravnavamo pri **stvarnih imenih**; pisane so vedno z veliko začetnico;
- (2) znamke, pri katerih opažamo, da so prekrivne z imeni izdelkov serijske proizvodnje in široke potrošnje (namesto *delam s prenosnim računalnikom* zasledimo rabo *delam z Applom/applom*); v nadaljnji fazi prihaja tudi do apelativizacije oz. poobčnoimenjenja (*Kalodont – zobe si umivam s Kalodontom/kalodontom* ali *zobe si umivam z naravnim kalodontom* 'zobna pasta').

Zaradi boljše obvestilnosti so pisne dvojnice tistih znamk, pri katerih prihaja do apelativizacije ob poimenovanju izdelka, ki ga pogosto pišemo tudi z malo začetnico in podomačeno (*Coca-Cola – kokakola*), prikazane v okviru iste redakcije s pojasnilom: *Coca-Cola* |brezalkoholna pijača znamke Coca-Cola| navadno z malo začetnico *coca-cola* ali podomačeno *kokakola*.

V letu 2023 smo uslovarili nekatera imena znamk in izdelkov, pri katerih je izpostavljeno zapisovanje ločevalnih znamenj, ki se pri nepodomačenih imenih ohranjajo (npr. *Courrèges*). Odstopanja so redka in niso odvisna od podomačevanja, npr. *Bata* – ime podjetja je poimenovano po ustanovitelju Tomášu Bát'i, vendar pa je podjetje zaradi lažjega mednarodnega poslovanja ločevalna znamenja opustilo. Pri zapisovanju nepodomačenih imen sledimo tudi zapisu velikih in malih črk, npr. *ChatGPT*.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 91.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bata -e [báta, rod. báte] ž; stvarno ime

|podjetje|: proizvodnja Bate; kot prilastek, v imenovalniku **prepoznavnost podjetja Bata**; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku **obutev znamke Bata**; ☉ češ. *Bát'a*; prim. **Bát'a**

{B} Batin

{O} EDNINA: im. Bata, rod. Bate, daj. Bati, tož. Bato, mest. pri Bati, or. z Bato

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Znamke in izdelki; Češčina

ChatGPT -ja tudi ChatGPT -- [čêdgàpətà, rod. čêdgàpətàja tudi čêdgàpətà in čêdgépeté, rod. čêdgépetêja tudi čêdgépeté] m; stvarno ime

|spletno orodje|: tečaj uporabe ChatGPT-ja; Pri pisanju si pomaga s ChatGPT-jem; kot prilastek, v imenovalniku Kako se bodo s klepetalnim robotom ChatGPT soočili učitelji in učiteljice?

{B} ChatGPT-jev

{O} EDNINA: im. ChatGPT tudi ChatGPT, rod. ChatGPT-ja tudi ChatGPT, daj. ChatGPT-ju tudi ChatGPT, tož. ChatGPT tudi ChatGPT, mest. pri ChatGPT-ju tudi ChatGPT, or. s ChatGPT-jem tudi ChatGPT

{I} EDNINA: im. [čêdgàpətà] in [čêdgépeté], rod. [čêdgàpətàja] in [čêdgépetêja] tudi [čêdgàpətà] tudi [čêdgépeté], daj. [čêdgàpətàju] in [čêdgépetēju] tudi [čêdgàpətà] tudi [čêdgépeté], tož. [čêdgàpətà] in [čêdgépeté] tudi [čêdgàpətà] tudi [čêdgépeté], mest. [pri čêdgàpətàju] in [pri čêdgépetēju] tudi [čêdgàpətà] tudi [čêdgépeté], or. [s_čêdgàpətàjem] in [s_čêdgépetêjem] tudi [čêdgàpətà] tudi [čêdgépeté]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Pravopisne zanimivosti; Kratice; Znamke in izdelki

Courrèges² -a [kurêš, rod. kurêža in kurêš, rod. kurêža] m; stvarno ime

|podjetje|: ustanovitelj Courrègesa; sodelovanje s Courrègesom/Courrègesem; kot prilastek, v imenovalniku oblačila modne hiše Courrèges; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku kolekcija znamke Courrèges

{B} Courrègesev in Courrègesov

{O} EDNINA: im. Courrèges, rod. Courrègesa, daj. (k/h) Courrègesu, tož. Courrèges (živostno Courrègesa), mest. pri Courrègesu, or. s Courrègesom in s Courrègesem

{I} EDNINA: im. [kurêš] in [kurêš], rod. [kurêža] in [kurêža], daj. [(h_)kurêžu] in [(h_)kurêžu], tož. [kurêža] in [kurêža], mest. [pri kurêžu] in [pri kurêžu], or. [s_kurêžem] in [s_kurêžem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Znamke in izdelki

Ericsson² -a [êrikson, rod. êriksona] m; stvarno ime

|podjetje|: Pri švedskem Ericssonu so na ogled številni zanimivi prototipi; kot prilastek, v imenovalniku predsednik uprave švedske družbe Ericsson; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku prenosni telefon znamke Ericsson; |izdelek znamke Ericsson|: navadno z malo začetnico **ericsson** Nekaterne funkcije smo že videli pri prejšnjih Ericssonih/ericssonih; živostno Tatu so dobili in mu vzeli kakih sto evrov vrednega Ericssona/ericssona

{B} Ericssonov

{O} EDNINA: im. Ericsson, rod. Ericssona, daj. Ericssonu, tož. Ericsson (živostno Ericssona), mest. pri Ericssonu, or. z Ericssonom; DVOJINA: im. Ericssona, rod. Ericssonov, daj. Ericssonoma, tož. Ericssona, mest. pri Ericssonih, or. z Ericssonoma; MNOŽINA: im. Ericssoni, rod. Ericssonov, daj. Ericssonom, tož. Ericssone, mest. pri Ericssonih, or. z Ericssoni

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Znamke in izdelki

Natuzzi² -ja [natúci, rod. natúcija] m; stvarno ime

|podjetje|: tiskovni predstavnik Natuzzija; Podjetje sodeluje z Natuzzijem že dvajset let; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku razstava oblazinjenega pohištva Natuzzi

{B} Natuzzijev

{O} EDNINA: im. Natuzzi, rod. Natuzzija, daj. Natuzziju, tož. Natuzzi, mest. pri Natuzziju, or. z Natuzzijem

{I} EDNINA: im. [natúci], rod. [natúcija], daj. [natúciju], tož. [natúci], mest. [pri natúciju], or. [z_natúcijem]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Stvarna lastna imena; Znamke in izdelki; Italijanščina

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Alpina
Apple
Avon
Barilla
Bata
Cacharel
Chanel
ChatGPT
Churchill
Coca-Cola
Courrèges
Diesel
Disney
Dodge
Elan
Emo
Ericsson
Giotto

Giulietta
Givenchy
Gorenje
Honda
Lamborghini
Lavazza
Mercator
Messenger
Mura
Natuzzi
Nokia
Nutella
Prada
Ramazzotti
Škoda
Tesla
Versace
Volkswagen

Živalska imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **19** slovarskih iztočnic. Tipološko se uvrščajo med enobesedna imena, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Kerber* tudi *Cerber*, *Koki*, *Pegaz*).

V rastočem slovarju bodo v nadaljnjih fazah dodana nova živalska imena, če se bo izkazala potreba po podrobnejši redakcijski obravnavi.

NOVOSTI:

Novost glede na *Slovenski pravopis* 2001 je dosledna uvedba pomenske identifikacije v zaglavju.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Koki*: *Kokijev*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer dovoljuje statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. Izreka imena je v celoti izpisana v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v rodilniku, če pa zahteva iztočnica tudi podatek o izgovoru v orodniku, je celotna paradigma predstavljena v posebnem slovarskem razdelku, imenovanem izgovorno gnezdo.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 91.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: [Velika in mala začetnica](#).

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bela -e [béla, rod. béle] ž; ime bitja, živalsko ime

|ime živali|: Edini svetli kravi v čredi je bilo ime Bela

{B} Belin

{O} EDNINA: im. Bela, rod. Bele, daj. Beli, tož. Belo, mest. pri Beli, or. z Belo; DVOJINA: im. Beli, rod. Bel, daj. Belama, tož. Beli, mest. pri Belah, or. z Belama; MNOŽINA: im. Bele, rod. Bel, daj. Belam, tož. Bele, mest. pri Belah, or. z Belami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Živalska imena

Muki -ja [múki, rod. múkija] m; ime bitja, živalsko ime

|ime živali|: V okolici Radovljice se je izgubil črn maček, ki sliši na ime Muki; Sosedova siamka se druží z našim Mukijem

{B} Mukijev

{O} EDNINA: im. Muki, rod. Mukija, daj. Mukiju, tož. Mukija, mest. pri Mukiju, or. z Mukijem; DVOJINA: im. Mukija, rod. Mukijev, daj. Mukijema, tož. Mukija, mest. pri Mukijih, or. z Mukijema; MNOŽINA: im. Mukiji, rod. Mukijev, daj. Mukijem, tož. Mukije, mest. pri Mukijih, or. z Mukiji

{I} EDNINA: im. [múki], rod. [múkija], daj. [múkiju], tož. [múkija], mest. [pri múkiju], or. [z_múkijem];

DVOJINA: im. [múkija], rod. [múkijeŭ], daj. [múkijema], tož. [múkija], mest. [pri múkijih], or.

[z_múkijema]; MNOŽINA: im. [múkiji], rod. [múkijeŭ], daj. [múkijem], tož. [múkije], mest. [pri múkijih],

or. [z_múkiji]

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Živalska imena

Reks -a [réks, rod. réksa] m; ime bitja, živalsko ime

|ime živali|: Rad se igram s sosedovim ovčarjem Reksom

{B} Reksov

{O} EDNINA: im. Reks, rod. Reksa, daj. Reksu, tož. Reksa, mest. pri Reksu, or. z Reksom; DVOJINA: im. Reksa, rod. Reksov, daj. Reksoma, tož. Reksa, mest. pri Reksih, or. z Reksoma; MNOŽINA: im. Reksi, rod. Reksov, daj. Reksom, tož. Rekse, mest. pri Reksih, or. z Reksi

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Živalska imena

Šeka -e [šéka, rod. šéke] ž; ime bitja, živalsko ime

|ime živali|: Odvezal je Lisko in Šeko ter pohitel z njima na pašo

{B} Šekin

{O} EDNINA: im. Šeka, rod. Šeke, daj. Šeki, tož. Šeko, mest. pri Šeki, or. s Šeko; DVOJINA: im. Šeki, rod. Šek, daj. Šekama, tož. Šeki, mest. pri Šekah, or. s Šekama; MNOŽINA: im. Šeke, rod. Šek, daj. Šekam, tož. Šeke, mest. pri Šekah, or. s Šekami

STATUS: Predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Živalska imena

Zadnja sprememba: 24. novembra 2023.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Bela

Črni blisk

Fifi

Kerber tudi *Cerber*

Koki

Liska

Luca

Mika

Muki

Muri

Oka

Pegaz – Pegasus

Pu

Reks

Sivka

Sultan

Šeka

Švrk